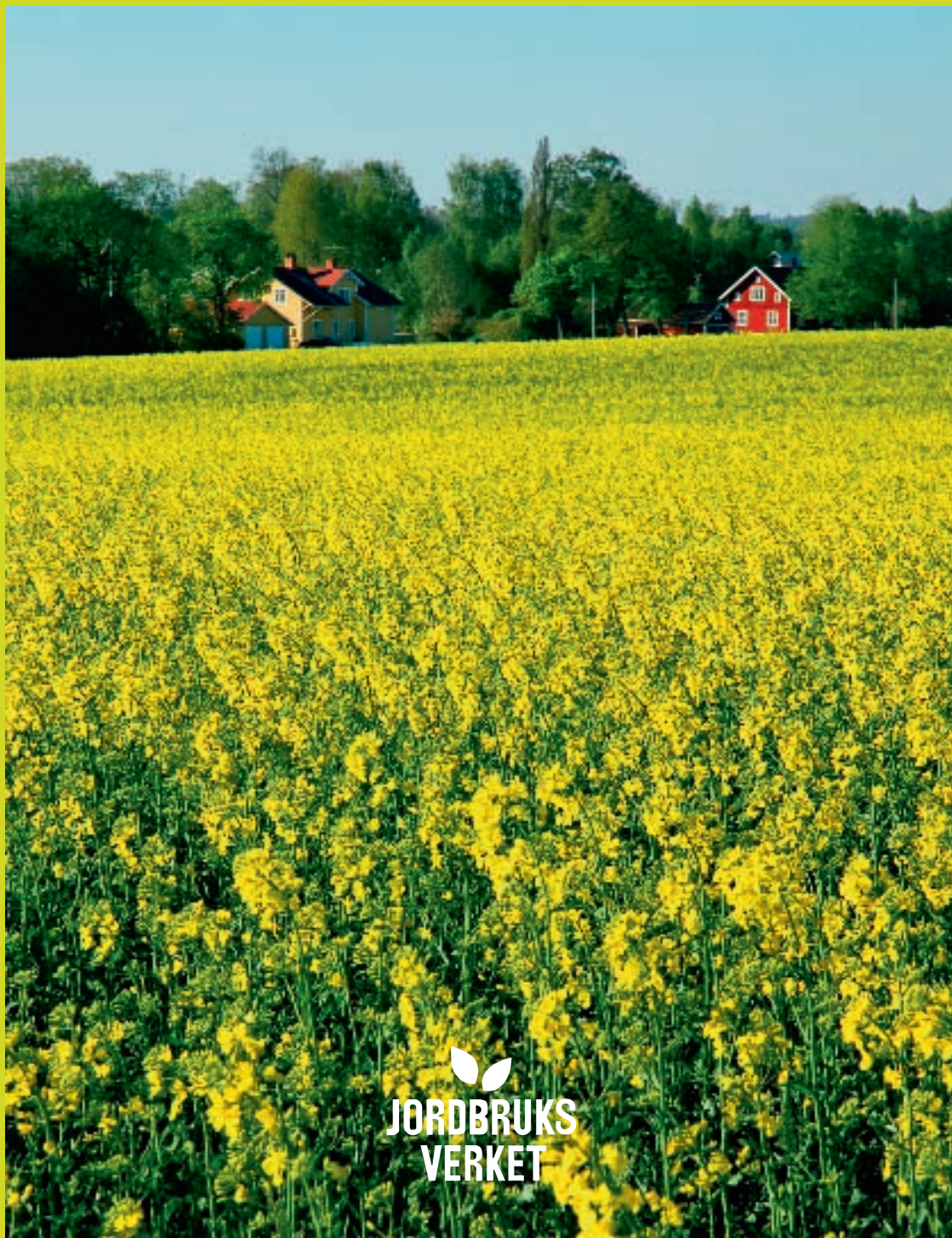


Jordbruksstatistisk årsbok 2008

med data om livsmedel

SCB

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden




JORDBRUKS
VERKET

Jordbruksstatistisk årsbok 2008

med data om livsmedel

Sveriges officiella statistik
Jordbruksverket
Statistiska centralbyrån

Yearbook of agricultural statistics 2008 including food statistics

Official Statistics of Sweden
Statistics Sweden
2008

Tidigare publicering

Jordbruksstatistisk årsbok har tidigare utgivits under samma namn inom serien Sveriges officiella statistik: Jordbruk med binärningar. Den första årgången av publikationen utkom 1965 och innebar en fortsättning på Jordbruk och Boskapskötsel: 1866–1963.

Previous publication

Yearbook of Agricultural Statistics has previously been published within the series of Official Statistics of Sweden: Agriculture and fisheries. The first yearbook was published in 1965 and was a continuation of agriculture: 1866–1963.

ISSN 1654-4382 (online)
ISSN 0082-0199 (print)

ISBN 978-91-618-1443-5 (print)

URN:NBN:SE:SCB-2008-JO01BR0801_pdf (pdf)

Omslagsfoto: Jan Andersson, Örebro

Printed in Sweden
Elanders AB, 2008

Förord

Jordbruksstatistisk årsbok 2008 är den fyrtiofjärde sedan starten 1965. Avsikten med Jordbruksstatistisk årsbok är att ge en bred och översiktlig men samtidigt koncentrerad redovisning av jordbruks- och livsmedelsstatistiken.

Från och med 1999 är Jordbruksverket ansvarig för den officiella statistiken inom jordbruksområdet. Denna statistik produceras huvudsakligen av Jordbruksverket (SJV) och Statistiska centralbyrån (SCB). Annan statistik inom jordbruksområdet produceras även av andra statliga myndigheter och av organisationer med anknytning till jordbruk. SCB, Livsmedelsverket och Statens Veterinärmedicinska Anstalt m.fl. är ansvariga för den livsmedelsstatistik som återges i boken. Uppgifterna till de internationella avsnitten hämtas från EU:s statistikbyrå Eurostat och FN:s Food and Agriculture Organization (FAO).

Ytterligare information om statistik över jordbruksområdet och länkar till annan statistik finns på SCB:s webbplats (www.scb.se) och på Jordbruksverkets webbplats (www.sjv.se).

Boken har tagits fram inom SCB:s enhet för Lantbruksstatistik med Daniel Persson som huvudredaktör. Charlotta Olsson och Lea Wedén har svarat för den tekniska framställningen av boken. Ett flertal personer inom främst SCB och Jordbruksverket har medverkat med underlag till boken. Till alla dessa riktas härmed ett varmt tack.

Statistiska centralbyrån i maj 2008

Inger Eklund

Glenn Sahlberg

Information to English speaking readers

The Yearbook of Agricultural Statistics 2008 is the fortyfourth volume since the beginning in 1965. Since 1999 the Swedish Board of Agriculture (SJV) is responsible for the official statistics within the agricultural area. This statistics is mainly produced by the Swedish Board of Agriculture and Statistics Sweden (SCB).

The Table of Contents is translated into English as well as the headings of all tables.

On page 23 there is a summary in English with brief descriptions of the different surveys and with references to the tables. The last pages have a Swedish-English vocabulary with translations of most words or expressions found in the headings and left-hand columns of the tables.

Innehåll

Contents

Sida

| | |
|-----|--|
| 3 | Förord |
| 4 | Innehåll |
| 5 | Teckenförklaring och förkortningar |
| 6 | Tabellförteckning |
| 23 | 1 Summary |
| 31 | 2 Företag och företagare |
| 45 | 3 Åkerarealens användning |
| 63 | 4 Skördar |
| 79 | 5 Trädgårdsodling |
| 87 | 6 Husdjur |
| 117 | 7 Arbetskraft inom jordbruket |
| 125 | 8 Produktionsmedel inom jordbruket |
| 135 | 9 Stödåtgärder |
| 151 | 10 Jordbrukets ekonomi |
| 175 | 11 Ekologisk produktion |
| 191 | 12 Jordbrukets miljöpåverkan |
| 215 | 13 Jordbruket i EU |
| 233 | 14 Internationella uppgifter om jordbruk |
| 245 | 15 Industriproduktion m.m. |
| 267 | 16 Import och export av jordbruksvaror och livsmedel |
| 279 | 17 Konsumtion av livsmedel |
| 293 | 18 Livsmedelssäkerhet |
| 307 | 19 Priser på livsmedel |
| 315 | 20 Internationella uppgifter om livsmedel |

Bilagor

| | |
|-----|---|
| 329 | 1 Lantbruksregistret |
| 330 | 2 Områdesindelningar i lantbruksstatistiken |
| 334 | 3 Lantbruksstatistikens kvalitet och organisation |
| 335 | 4 Avgränsning av livsmedelssektorn |
| 340 | 5 Varuklassificering enligt SITC/KN |
| 353 | Swedish-English Vocabulary |
| 371 | Sakregister |

Page

| | |
|-----|--|
| 3 | Preface |
| 4 | Contents |
| 5 | Symbols and abbreviations |
| 6 | List of tables |
| 23 | 1 Summary |
| 31 | 2 Holdings and holders |
| 45 | 3 Utilization of arable land |
| 63 | 4 Yields and crop production |
| 79 | 5 Horticulture |
| 87 | 6 Livestock |
| 117 | 7 Labour force in agriculture |
| 125 | 8 Production means in agriculture |
| 135 | 9 Support |
| 151 | 10 Economics |
| 175 | 11 Organic farming |
| 191 | 12 Impacts from agriculture on environment |
| 215 | 13 Agriculture in the European Union |
| 233 | 14 International data on agriculture |
| 245 | 15 Manufacturing |
| 267 | 16 Imports and exports of agricultural products and foodstuffs |
| 279 | 17 Consumption of foodstuffs |
| 293 | 18 Food safety |
| 307 | 19 Prices on food |
| 315 | 20 International data on food |

Appendices

| | |
|-----|---|
| 329 | 1 The Farm Register |
| 330 | 2 Regional break down of the agriculture statistics |
| 334 | 3 Quality and the organisation of the agricultural statistics |
| 335 | 4 Definition of the food sector |
| 340 | 5 Classification on commodities according to SITC/KN |
| 353 | Swedish-English Vocabulary |
| 371 | Subject index |

Teckenförklaring

| | |
|----------|---|
| – | Noll |
| 0 | Mindre än 0,5 |
| 0,0 | Mindre än 0,05 |
| .. | Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges |
| . | Uppgift kan ej förekomma |
| * | Preliminär uppgift |
| ha | Hektar |
| tkr | Tusen kronor |
| mkr | Miljoner kronor |
| milj. kr | ” |

En linje som avskär en tidsserie, markerar att uppgifterna på ömse sidor om linjen inte är fullt jämförbara

Symbols

| | |
|----------|-----------------------------------|
| – | Zero |
| 0 | Less than 0.5 |
| 0,0 | Less than 0.05 |
| .. | Data not available |
| . | Not applicable |
| * | Provisional figure |
| ha | Hectares |
| tkr | Thousands of Swedish kronor (SEK) |
| mkr | Millions of Swedish kronor (SEK) |
| milj. kr | ” |

Substantial breaks in the homogeneity of a series are indicated by a line across the column/row

Lista över vissa förkortningar

| | | | |
|----------------|---|-----------------|--|
| <i>A-index</i> | <i>Avräkningsprisindex</i> | <i>PM-index</i> | <i>Produktionsmedelsprisindex</i> |
| <i>BNP</i> | <i>Bruttonationalprodukt</i> | <i>PPI</i> | <i>Producentprisindex</i> |
| <i>CN</i> | <i>Combined Nomenclature</i> | <i>PPP</i> | <i>Purchasing Power Parities</i> |
| <i>EAA</i> | <i>Economic Accounts for Agriculture</i> | <i>PR-index</i> | <i>Prisregleringsprisindex</i> |
| <i>ENS</i> | <i>Europeiska Nationalräkenskapssystemet</i> | <i>RAMS</i> | <i>Registerbaserad sysselsättningsstatistik</i> |
| <i>EFTA</i> | <i>European Free Trade Association</i> | <i>SEK</i> | <i>Svenska kronor</i> |
| <i>EU</i> | <i>Europeiska Unionen</i> | <i>SITC</i> | <i>Standard International Trade Classification</i> |
| <i>FDB</i> | <i>Företagsdatabasen</i> | <i>SLU</i> | <i>Sveriges Lantbruksuniversitet</i> |
| <i>FoB</i> | <i>Folk- och bostadsräkningen</i> | <i>SLV</i> | <i>Statens livsmedelsverk</i> |
| <i>GATT</i> | <i>General Agreement on Tariffs and Trade</i> | <i>SM</i> | <i>SCB:s publikationsserie Statistiska meddelanden</i> |
| <i>HS</i> | <i>Harmonized Commodity Description and Coding System</i> | <i>SNA</i> | <i>System of National Accounts</i> |
| <i>ICP</i> | <i>International Comparison Project</i> | <i>SNI</i> | <i>Standard för svensk näringsgrensindelning</i> |
| <i>KN</i> | <i>Kombinerade nomenklaturen</i> | <i>SNV</i> | <i>Statens naturvårdsverk</i> |
| <i>KPI</i> | <i>Konsumentprisindex</i> | <i>SOS</i> | <i>Sveriges officiella statistik</i> |
| <i>KSLA</i> | <i>Kungliga Skogs- och lantbruksakademien</i> | <i>SOU</i> | <i>Statens offentliga utredningar</i> |
| <i>LBR</i> | <i>Lantbruksregistret</i> | <i>SVA</i> | <i>Statens Veterinärmedicinska Anstalt</i> |
| <i>LRF</i> | <i>Lantbrukarnas Riksförbund</i> | | |
| <i>NR</i> | <i>Nationalräkenskaperna</i> | | |

Tabellförteckning

List of tables

| | |
|---------------|--|
| Sida/ Page | 2. Företag och företagare <i>Holdings and holders</i> |
| 35 | Figur 2A Genomsnittlig areal åker per företag länsvis 2007 <i>Average area of arable land per holding by county</i> |
| 36 | Figur 2B Karaktäristisk driftsinriktning i jordbruket länsvis 2007 <i>Characteristic type of farming by county</i> |
| 37 | Tabell 2.1 Antal företag med odling av olika grödor 2007 <i>Number of holdings with different kinds of crops</i> |
| 38 | Tabell 2.2 Antal företag efter storleksgrupp åkermark 2007 <i>Number of holdings by size group</i> |
| 40 | Tabell 2.3 Antal företag och areal åker efter bruksform 2007 <i>Number of holdings and area of arable land by type of holding</i> |
| 41 | Tabell 2.4 Antal företag med husdjur av olika slag 2007 <i>Number of holdings with different kinds of livestock</i> |
| 42 | Tabell 2.5 Antal företag efter driftsinriktning 2007 <i>Number of holdings by type of farming</i> |
| 43 | Tabell 2.6 Andel företag efter driftsinriktning länsvis 2007, procent <i>Percentage of holdings by type of farming and county</i> |
| 44 | Tabell 2.7 Antal företag efter driftsinriktning och arbetsbehov i jordbruket 2007 <i>Number of holdings by type of farming and labour requirement in agriculture</i> |
| | 3. Åkerarealens användning <i>Utilization of arable land</i> |
| 48 | Figur 3A Total åkerareal länsvis 2007 <i>Total area of arable land by county</i> |
| 49 | Figur 3B Åkerarealens användning 2007 <i>Use of arable land</i> |
| 49 | Figur 3C Antal företag med odling av vissa grödor 2007 <i>Number of holdings with cultivation of certain crops</i> |
| 50 | Figur 3D Odling av vissa grödor, genomsnittliga arealer per företag 2007 <i>Cultivation of certain crops, areas per holding</i> |
| 50 | Figur 3E Odling av spannmål, genomsnittliga arealer per företag 2007 <i>Cultivation of cereals, areas per holding</i> |
| 51 | Tabell 3.1 Areal åker-, betes- och skogsmark på jordbruksföretag 2007, hektar <i>Area of agricultural and forest land on holdings in 2007</i> |
| 52 | Tabell 3.2 Åkerareal efter storleksgrupp 2007 <i>Area of arable land by size group</i> |

- 54 **Tabell 3.3** Åkerarealens användning 1990–2007, hektar
Use of arable land
- 55 **Tabell 3.4** Spannmål 2007. Arealer och antal företag med odling
Cereals. Areas and number of holdings with cultivation
- 56 **Tabell 3.5** Baljväxter 2007. Arealer och antal företag med odling
Leguminous plants. Areas and number of holdings with cultivation
- 57 **Tabell 3.6** Oljeväxter 2007. Arealer och antal företag med odling
Oilseed crops. Areas and number of holdings with cultivation
- 58 **Tabell 3.7** Vall och grönfoder 2007. Arealer och antal företag med odling
Ley and green fodder. Areas and number of holdings with cultivation
- 59 **Tabell 3.8** Slåttervall och betesvall. Arealfördelning 2007, hektar och procent
Temporary grasses and grazings. Distribution of acreage in 2007, hectares and per cent
- 60 **Tabell 3.9** Potatis och sockerbetor 2007. Arealer och antal företag med odling
Potatoes and sugar beets. Areas and number of holdings with cultivation
- 61 **Tabell 3.10** Träda, outnyttjad mark m.m. 2007. Arealer, hektar
Fallow and untilled land etc. Areas

4. Skördar

Yields and crop production

- 69 **Figur 4A** Totalskördar av spannmål 1990–2007, 1 000-tals ton
Total production of cereals
- 69 **Figur 4B** Totalskördar av oljeväxter 1990–2007, 1 000-tals ton
Total production of oilseed crops
- 70 **Tabell 4.1** Spannmål 2007. Hektarskörd, kg/ha
Cereals. Yield per hectare
- 71 **Tabell 4.2** Spannmål 2007. Totalskördar, ton
Cereals. Total production
- 72 **Tabell 4.3** Majs, ärtor och åkerbönor 2007. Hektarskörd, kg/ha och total skörd, ton
Grain maize, peas and field beans. Yield per hectare and total production
- 73 **Tabell 4.4** Oljeväxter 2007. Hektarskörd, kg/ha och total skörd, ton
Oilseed crops. Yield per hectare and total production
- 74 **Tabell 4.5** Slåttervall. Första skörd, återväxt samt totalt inbärgad vallskörd 2007.
Areal, hektarskörd och totalskörd
*Temporary grasses. First cut, regrowth and total production.
Crop area, yield per hectare and total production*
- 75 **Tabell 4.6** Potatis och sockerbetor 2007. Hektarskörd, kg/ha och total skörd, ton
Potatoes and sugar beets. Yield per hectare and total production
- 76 **Tabell 4.7** Stärkelse- och sockerhalt i potatis respektive sockerbetor
1990–2007, procent
Content of starch in potatoes and content of sugar in sugar beets

- 77 **Tabell 4.8** Normskördar 2007, kg/ha
Standard yields per hectare
- 5. Trädgårdsodling**
Horticulture
- 81 **Tabell 5.1** Växthus- och frilandsareal för trädgårdsodling och antal företag med odling 2005
Areas of greenhouses and outdoor cultivation and number of enterprises
- 82 **Tabell 5.2** Växthus- och bänkgårdsyta, areal för trädgårdsväxter på friland samt antal företag med respektive slag av odling under perioden 1981–2005
Areas of greenhouses, frames and open ground for outdoor cultivation and number of enterprises
- 83 **Tabell 5.3** Odlingen av olika trädgårdsväxter på friland
Outdoor cultivation of horticultural plants
- 84 **Tabell 5.4** Frilandsodlingens omfattning 1981–2005
Outdoor cultivation
- 84 **Tabell 5.5** Äppel- och päronsorter. Areal, antal träd och antal företag, 31 december 2007
Apple- and pear varieties. Area, number of trees and number of holdings. December 2007
- 85 **Tabell 5.6** Odlingen av olika trädgårdsväxter i växthus och bänkgård
Cultivation of horticultural plants in greenhouses and frames
- 86 **Tabell 5.7** Odlingen av olika trädgårdsväxter i växthus och bänkgård 1984–2005
Cultivation of horticultural plants in greenhouses and frames
- 6. Husdjur**
Livestock
- 92 **Figur 6A** Antal nötkreatur 1970–2007
Number of cattle
- 92 **Figur 6B** Antal svin 1970–2007
Number of pigs
- 93 **Figur 6C** Nötkreaturens geografiska fördelning 2007
Geographical distribution of cattle
- 93 **Figur 6D** Svinens geografiska fördelning 2007
Geographical distribution of pigs
- 94 **Figur 6E** Antal höns och kycklingar 1972–2007
Number of fowls and chickens
- 94 **Figur 6F** Antal får 1970–2007
Number of sheep
- 95 **Figur 6G** Hönsens geografiska fördelning 2007
Geographical distribution of fowls

| | | |
|-----|--------------------|---|
| 95 | Figur 6H | Fårens geografiska fördelning 2007 <i>Geographical distribution of sheep</i> |
| 96 | Tabell 6.1 | Antal djur av olika slag 1980–2007 <i>Number of livestock</i> |
| 97 | Tabell 6.2 | Antal företag med kor, nötkreatur, får, svin, höns m.m. 1980–2007 <i>Number of holdings with cows, cattle, sheep, pigs, fowls and others</i> |
| 97 | Tabell 6.3 | Genomsnittlig besättningsstorlek 1980–2007 <i>Average size of herd</i> |
| 98 | Tabell 6.4 | Antal nötkreatur 2007 <i>Number of cattle</i> |
| 99 | Tabell 6.5 | Antal mjölkkor efter besättningsstorlek 2007 <i>Number of dairy cows by size of herd</i> |
| 100 | Tabell 6.6 | Antal företag med nötkreatur 2007 <i>Number of holdings with cattle</i> |
| 101 | Tabell 6.7 | Antal företag med mjölkkor efter besättningsstorlek 2007 <i>Number of holdings with dairy cows by size of herd</i> |
| 102 | Tabell 6.8 | Antal får 2007 <i>Number of sheep</i> |
| 103 | Tabell 6.9 | Antal tackor och baggar efter besättningsstorlek 2007 <i>Number of ewes and rams by size of herd</i> |
| 104 | Tabell 6.10 | Antal företag med tackor och baggar efter besättningsstorlek 2007 <i>Number of holdings with ewes and rams by size of herd</i> |
| 105 | Tabell 6.11 | Antal svin 2007 <i>Number of pigs</i> |
| 106 | Tabell 6.12 | Antal suggor och galtar efter besättningsstorlek 2007 <i>Number of sows and boars by size of herd</i> |
| 107 | Tabell 6.13 | Antal slaktsvin efter besättningsstorlek 2007 <i>Number of fattening pigs by size of herd</i> |
| 108 | Tabell 6.14 | Antal företag med suggor och galtar efter besättningsstorlek 2007 <i>Number of holdings with sows and boars by size of herd</i> |
| 109 | Tabell 6.15 | Antal företag med slaktsvin efter besättningsstorlek 2007 <i>Number of holdings with fattening pigs by size of herd</i> |
| 110 | Tabell 6.16 | Antal höns, kycklingar och kalkoner 2007 <i>Number of fowls, chickens and turkeys</i> |
| 111 | Tabell 6.17 | Antal höns (exkl. kycklingar) efter besättningsstorlek 2007 <i>Number of fowls (chickens not included) by size of herd</i> |
| 112 | Tabell 6.18 | Antal företag med höns (exkl. kycklingar) efter besättningsstorlek 2007 <i>Number of holdings with fowls (chickens not included) by size of herd</i> |

- 113 **Tabell 6.19** Antal hästar, hästar per 1 000 invånare och antal hästhållare. Oktober 2004
Number of horses, density of horses and number of horse keepers. October 2004
- 114 **Tabell 6.20** Antal uppfödare av mink och rävar samt antal avelshonor 1990/91–2006/07
Number of breeders of minks and foxes and number of breeding animals
- 114 **Tabell 6.21** Antal medlemmar i Sveriges Biodlares Riksförbund, antal bisamhällen samt skörd av bioning under perioden 1990–2007
Number of members of The Swedish Beekeepers Association, number of bee colonies and production of bee honey
- 115 **Tabell 6.22** Antal renar och antal renskötsel företag vid samebyar 2006
Number of reindeer and number of holdings by sami villages

7. Arbetskraft inom jordbruket

Labour force in agriculture

- 120 **Tabell 7.1** Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske 2006 efter arbetsplatsens belägenhet
Economically active population in agriculture, forestry, hunting and fishing by place of work
- 121 **Tabell 7.2** Jordbruksföretagarnas åldersfördelning 2007
Age distribution of holders
- 122 **Tabell 7.3** Antal stadigvarande och tillfälligt sysselsatta personer i jordbruket 2005 i olika grupper samt arbetstid i arbetskraftsenheter AWU
Number of permanent and temporary occupied persons in agriculture for different groups and number of working hours expressed in annual work units AWU
- 123 **Tabell 7.4** Antal sysselsatta i jordbruket 2005 av olika kategorier personer och arbetskraftsenheter
Number of permanent and temporary occupied persons in agriculture for different groups and number of working hours expressed in annual work units AWU
- 124 **Tabell 7.5** Antal sysselsatta i jordbruket 2005 efter årlig arbetstid för samtliga företagskategorier
Number of occupied persons in agriculture by working hours for all categories of holdings

8. Produktionsmedel inom jordbruket

Production means in agriculture

- 129 **Tabell 8.1** Antal levererade traktorer 1990–2005
Number of delivered tractors
- 129 **Tabell 8.2** Jordbrukets inköp av maskiner och redskap åren 1990–2005, milj.kr
Purchases of machinery and implements by the agricultural sector
- 130 **Tabell 8.3** Antalet förprovade djurstallar under 2007
Number of pre-tested buildings for livestock
- 131 **Tabell 8.4** Total kvantitet certifierat utsäde 2005/06 och 2006/07, ton
Total quantity of state certified seed

- 132 **Tabell 8.5** Total försäljning av bekämpningsmedel till jordbruket.
Kvantitet verksam substans 1990–2006
Total sale of pesticides to agriculture. Quantities of active substance
- 133 **Tabell 8.6** Förbrukning av mineralgödsel inom jord- och trädgårdsbruk
1990/91–2005/06, milj. kg
Use of commercial fertilizers in agriculture and horticulture
- 133 **Tabell 8.7** Råvaror ingående i foderblandningar för samtliga djurslag 2006 och 2007,
ton
Feed materials in compound feeds for all animals
- 134 **Tabell 8.8** Råvaror ingående i foderblandningar producerade i Sverige för samtliga
djurslag 2007, ton
Feed materials in compound feeds produced in Sweden for all animals
- 9. Stödåtgärder**
Support
- 143 **Tabell 9.1** Direktstöd till jordbruket utbetalade för 2000–2007, milj. kr
Disbursed direct support to the agricultural holdings
- 144 **Tabell 9.2** Gårdsstöd för stödåret 2007 utbetalade t.o.m. april 2008 1 000-tals kr
Single farm payment and premiums for male bovines and milk
- 145 **Tabell 9.3** Kompensationsbidrag samt nationellt stöd till norra Sverige för stödåret 2007,
utbetalt t.o.m. april 2008, 1 000-tals kr
Disbursed support for less favoured areas and national support to the north of Sweden
- 146 **Tabell 9.4** Registrerade arealer för vissa miljöstöd avseende år 2007, hektar
Areas for environmental support
- 147 **Tabell 9.5** Miljöersättning för stödåret 2007 utbetalade t.o.m. april 2008, 1 000-tals kr
Environmental support
- 149 **Tabell 9.6** Beviljade investerings- och startstöd till jordbruks-, trädgårds- och
renskötsel företag 2007
Granted investment support to holdings in agriculture, horticulture and reindeer breeding
- 150 **Tabell 9.7** Beviljade stöd till investeringar för förädling och avsättning enligt miljö- och
landsbygdsprogrammet 2000–2007, 1 000-tals kr
Granted investment support to improved processing and marketing according to the environmental and rural development plan for Sweden for the period 2000–2007
- 150 **Tabell 9.8** Utbetalade stöd och ersättningar till rennäringen 2000–2007, 1 000-tals kr
Disbursed support and compensation to reindeer breeding
- 10. Jordbrukets ekonomi**
Economics
- 159 **Figur 10A** Jordbrukets produktionsvärde till baspriser år 2006 i löpande priser
Output value in the agricultural sector at current basic prices

- 159 **Figur 10B** Jordbrukets kostnader till baspriser år 2006 i löpande priser
Costs in the agricultural sector at current basic prices
- 160 **Figur 10C** Jordbrukets prisindex 2000–2007 (2000=100)
Agricultural price indices
- 160 **Figur 10D** Försålda lantbruksenheter år 2007, köpeskilling medelvärde, 1 000-tals kr
Sold agricultural units, average market price
- 161 **Tabell 10.1** Jordbrukets bidrag till bruttonationalprodukten till marknadspris 1993–2005 enligt ENS95. Löpande priser, milj. kr
Contribution to gross domestic product by agriculture according to ESA95. Current prices
- 162 **Tabell 10.2** Jordbrukets produktionsvärde, kostnader och nettoöverskott till baspriser för åren 2000–2006 i löpande priser, mkr
EAA (Economic Accounts for Agriculture) at basic prices 2000–2006 at current prices
- 164 **Tabell 10.3** Intäkter, kostnader m.m. till nukostnader i jord- och skogsbruket 2005 och 2006. Redovisning för riksområden (RO) och riket, driftsinriktningar samt storleksklasser efter standardtimmar, kr per företag
Receipts, costs etc. at current costs in agriculture and forestry. Data for major regions (RO) and the entire country, types of farming and size groups in standard man hours
- 168 **Tabell 10.4** Jordbrukarnas taxerade nettointäkter m.m. 2000–2005 kr per hushåll, kronor
The farmers' assessed net receipts from different sources of income. Average per household 2000–2005, SEK
- 169 **Tabell 10.5** Jordbrukarhushållens taxerade inkomster av näringsverksamhet och tjänst, nettointkomst av kapital samt hushållsinkomst före och efter transfereringar år 2005. Medeltal i kronor per hushåll
The farmers' assessed income from business (incl. agriculture) and employment, net income from capital and household income before and after transfers. Average per household, SEK
- 170 **Tabell 10.6** Jordbrukets prisindex 2000–2007 (2000=100)
Agricultural price indices
- 171 **Tabell 10.7** Priser på traktorer, drivmedel, handelsgödsel, vegetabilier och animalier 1990–2007, kr
Prices of tractors, fuel, fertilizers, vegetables and animal products
- 172 **Tabell 10.8** Indexantal för delposter i avräkningsprisindex 2000–2007 (2000=100)
Producer price index. Indices for subtotals
- 172 **Tabell 10.9** Genomsnittliga arrendepriiser för jordbruksmark med och utan gratisarrenden samt för åkermark 2006, kr per hektar
Average rent for agricultural land and for arable land
- 173 **Tabell 10.10** Utvecklingen av arrendepriiser 1994–2006 (1994=100)
Rent for agricultural land, indices
- 173 **Tabell 10.11** Priser på jordbruksmark 1995–2006, 1 000-tals kr per hektar
Prices on agricultural land

| | | |
|---|---------------------|---|
| 174 | Tabell 10.12 | Försålda lantbruksenheter 2007 <i>Sold agricultural units</i> |
| 11. Ekologisk produktion <i>Organic farming</i> | | |
| 178 | Tabell 11.1 | Ekologiskt kontrollerad åkerareal (KRAV-certifierad inkl. karens) samt total åkerareal 2006 <i>Organic controlled arable land and total arable land</i> |
| 179 | Tabell 11.2 | Ekologiskt godkända arealer (KRAV-certifierad areal exkl. karens) för olika grödor och grödgrupper 2006, hektar <i>Certified areas for different crops and groups of crops</i> |
| 181 | Tabell 11.3 | KRAV-certifierad areal och antal KRAV-certifierade växtodlingsproducenter 2006 <i>KRAV certified area and number of cultivators on KRAV certified holdings</i> |
| 182 | Tabell 11.4 | Arealer av godkända KRAV-certifierade (exkl. karens) trädgårdsväxter 2006, hektar <i>Areas of KRAV certified horticultural plants</i> |
| 183 | Tabell 11.5 | Yta KRAV-certifierad (exkl. karens) växthusodling 2006, m ² <i>KRAV certified cultivation in greenhouses</i> |
| 184 | Tabell 11.6 | Antal godkända KRAV-certifierade djur samt antal djur i karens 2006 <i>Number of KRAV certified animals and animals qualifying for certification</i> |
| 186 | Tabell 11.7 | Spannmål 2007. Arealer med ekologisk odling <i>Cereals. Areas with cultivation in organic farming</i> |
| 186 | Tabell 11.8 | Oljeväxter 2007. Arealer med ekologisk odling <i>Oilseed crops. Areas with cultivation in organic farming</i> |
| 187 | Tabell 11.9 | Potatis, ärtor och åkerbönor 2007. Arealer med ekologisk odling, hektar <i>Potatoes, peas and field beans. Areas with cultivation in organic farming</i> |
| 187 | Tabell 11.10 | Slåttervall. Första skörd, återväxt samt totalt inbärgad vallskörd 2007. Areal, hektarskörd och totalskörd vid ekologisk odling <i>Temporary grasses. First cut, regrowth and total production. Crop area, yield per hectare and total production in organic farming</i> |
| 188 | Tabell 11.11 | Spannmål 2007. Hektarskörd vid ekologisk odling, kg/ha <i>Cereals. Yield per hectare in organic farming</i> |
| 188 | Tabell 11.12 | Spannmål 2007. Totalskördar vid ekologisk odling, ton <i>Cereals. Total production in organic farming</i> |
| 189 | Tabell 11.13 | Potatis, ärtor och åkerbönor 2007. Hektarskörd vid ekologisk odling, kg/ha och total skörd, ton <i>Potatoes, peas and field beans. Yield per hectare and total production in organic farming</i> |
| 190 | Tabell 11.14 | Areal för ekologisk odling av trädgårdsprodukter växthus och på friland 2005 <i>Areas for organic cultivated horticultural products in greenhouse and outdoor cultivation</i> |

12. Jordbrukets miljöpåverkan*Impacts from agriculture on environment*

| | | |
|-----|--------------------|---|
| 198 | Figur 12A | Areal betesmark 1989–2006 <i>Permanent grassland</i> |
| 198 | Figur 12B | Försäljning av mineralgödselmedel till jord- och trädgårdsbruket 1985–2006, 1 000-tals ton <i>Sale of fertilizers to the agricultural and horticultural sector</i> |
| 199 | Figur 12C | Slam som återförs till jordbruket <i>Sludge brought back to agriculture</i> |
| 199 | Figur 12D | Kväveläckage från åkermarkens rotzon, riket, 1 000-tals ton <i>Nitrogen leaching from arable land</i> |
| 199 | Figur 12E | Nettobelastning på vatten av fosfor från mänsklig verksamhet, 2006 <i>Netpollution load on water by phosphorus from human activities</i> |
| 199 | Figur 12F | Nettobelastning på havet av kväve från mänsklig verksamhet, 2006 <i>Net pollution load on marin waters by nitrogen from human activities</i> |
| 200 | Figur 12G | Ammoniakavgång från jordbruket <i>Emission of ammonia from agriculture</i> |
| 200 | Figur 12H | Genomsnittligt kadmiuminnehåll i fosforgödsel och slam <i>Mean content of cadmium in phosphorus manure and sludge</i> |
| 200 | Figur 12I | Kalkning till åkermark, kg CaO per hektar utnyttjad åkermark <i>Liming per hectare utilized arable land</i> |
| 201 | Figur 12J | Växtskyddsmedel i jordbruket, antal hektardoser 1994–2006 <i>Pesticides in agriculture, number of doses per hectare</i> |
| 201 | Figur 12K | Växtskyddsmedel i jordbruket, antal hektardoser i relation till åkerarealen 1991–2006 <i>Pesticides in agriculture, number of supplies per hectare in relation to the area of arable land</i> |
| 202 | Figur 12L | Utsläpp av svaveldioxid från direkt energianvändning i jordbruket (inkl. trädgård) <i>Emission of sulphur dioxide from direct use of energy in agriculture (horticulture incl.)</i> |
| 202 | Figur 12M | Utsläpp av kväveoxider från direkt energianvändning i jordbruket (inkl. trädgård) <i>Emission of nitrogen oxides from direct use of energy in agriculture (horticulture incl.)</i> |
| 202 | Figur 12N | Utsläpp av klimatgaser totalt och från jordbruket <i>Emission of climate gases, totally and from agriculture</i> |
| 203 | Tabell 12.1 | Areal betesmark 2007. Hektar <i>Areas under pasture and meadow 2007. Hectare</i> |

- 204 **Tabell 12.2** Anslutning till och måluppfyllelse i landsbygdsprogrammet, förbättra miljön och landskapet
Connection to and target fulfilment for Swedish environmental support
- 205 **Tabell 12.3** Förbrukning av växtnäringsämnen i mineral- och stallgödsel samt totalkväve i stallgödsel 2005
Consumption of plant nutrients in fertilizers and manure and of total nitrogen in manure
- 207 **Tabell 12.4** Förbrukning av kväve, fosfor och kalium från mineral- och stallgödsel i olika grödor 2005
Consumption of nitrogen, phosphorus and potassium in fertilizers and animal manure in different crops
- 208 **Tabell 12.5** Mineral- och stallgödslade arealer 2005
Arable land treated with commercial fertilizers and manure
- 209 **Tabell 12.6** Kväve- och fosforbalanser för jordbruksmark ("soil surface" bruttobalanser)
Nitrogen- and phosphorus balances for arable land
- 210 **Tabell 12.7** Ammoniakavgång i jordbruket 1995–2005
Emissions to air of ammonia in agriculture 1995–2005
- 211 **Tabell 12.8** Sålda växtskyddsmedel, antal hektardoser och genomsnittlig dos 1995–2006
Pesticides sold to farmers, number of doses and average dose in kg/ha for 1995–2006
- 212 **Tabell 12.9** Användning 2006 av ogräs-, svamp- och insektsmedel i åkergrödor, behandlad grödareal samt förbrukad mängd aktiv substans, kg/ha och ton
Use of pesticides in arable crops, treated crop area, and active substance
- 214 **Tabell 12.10** Användning av ogräs-, svamp- och insektsmedel i jordbruket 2006. Behandlad grödareal, procent samt förbrukad mängd aktiv substans, kg/ha
Use of pesticides in arable crops, treated crop area, per cent and active substance

13. Jordbruket i EU

Agriculture in the European Union

- 218 **Tabell 13.1** Sysselsättning fördelad på sektorer 2006, 1 000-tals personer
Civilian employment by sector of activity
- 219 **Tabell 13.2** Sysselsättning fördelad på sektorer 2006, procent
Civilian employment by sector of activity
- 220 **Tabell 13.3** Total areal och jordbruksareal 2005, 1 000-tals hektar
Total and agricultural area
- 221 **Tabell 13.4** Antal företag med fördelning efter storleksklasser 2005
Holdings by size classes of holdings
- 222 **Tabell 13.5** Utnyttjad jordbruksareal med fördelning efter storleksklasser 2005, 1 000-tals hektar
Utilized agricultural area by size classes of holdings

- 223 **Tabell 13.6** Skördad areal av några av de viktigaste grödorna 2006, 1 000-tals hektar
Harvested area of some of the most important crops
- 225 **Tabell 13.7** Totalskörd av några av de viktigaste grödorna 2006, 1 000-tals ton
Total production of some of the most important crops
- 227 **Tabell 13.8** Skörd av vissa grönsaker 2006, 1 000-tals ton
Harvested production of selected fresh vegetables
- 228 **Tabell 13.9** Antal nötkreatur i maj/juni 2006, 1 000-tal
Number of bovines
- 229 **Tabell 13.10** Antal svin, får och getter i december 2006, 1 000-tal
Number of pigs, sheep and goats
- 230 **Tabell 13.11** Antal företag med mjölkkor efter besättningsstorlek 2005
Number of holdings with dairy cows by size of herd
- 231 **Tabell 13.12** Antal mjölkkor efter besättningsstorlek 2005, 1 000-tal
Number of dairy cows by size of herd
- 232 **Tabell 13.13** Animalieproduktion 2005, 1 000-tals ton
Production of animal products

14. Internationella uppgifter om jordbruk

International data on agriculture

- 234 **Tabell 14.1** Åkerarealens användning i olika länder 2006, 1 000-tals hektar
Use of arable land in different countries
- 236 **Tabell 14.2** Totalskördens storlek i olika länder 2006, 1 000-tals ton
Crop production in different countries
- 238 **Tabell 14.3** Antal husdjur i olika länder 2006, 1 000-tal (höns i miljon-tal)
Number of livestock in different countries
- 240 **Tabell 14.4** Animalieproduktion i olika länder 2006
Livestock production in different countries
- 242 **Tabell 14.5** Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk med binärningar och dess andel av den totala förvärvsarbetande befolkningen i olika länder 2005
Economically active population in agriculture and subsidiary industries and its share of the total economically active population in different countries

15. Industriproduktion m.m.

Manufacturing

- 250 **Figur 15A** Antal sysselsatta inom livsmedelsindustrin 2006
Number of employees in food manufacturing
- 251 **Figur 15B** Industriproduktion av vissa livsmedel och livsmedelsvarugrupper 2006, 1 000-tals ton
Industrial production of certain food products and groups of food products
- 252 **Tabell 15.1** Antal slaktkroppar och slaktade kvantiteter av nötboskap 1995–2007
Number of slaughtered animals and slaughtered quantities of cattle

- 252 **Tabell 15.2** Antal slaktkroppar och slaktade kvantiteter av får och lamm 1995–2007
Number of slaughtered animals and slaughtered quantities of sheep and lambs
- 253 **Tabell 15.3** Antal slaktkroppar och slaktade kvantiteter av svin 1995–2007
Number of slaughtered animals and slaughtered quantities of pigs
- 253 **Tabell 15.4** Antal slaktkroppar, 1 000-tal och slaktade kvantiteter av kycklingar 1995–2007, 1 000-tals ton
Number of slaughtered animals and slaughtered quantities of chickens
- 253 **Tabell 15.5** Partihandelns invägning och total produktion av ägg 1990–2007, 1 000-tals ton
Eggs delivered to wholesalers and total production
- 254 **Tabell 15.6** Produktion av kött från ren och vilt 1990–2007, ton
Production of meat from reindeer and wild animals
- 254 **Tabell 15.7** Antal mejerier och mjölkleverantörer till dessa, vid mejerier invägd mjölk, medelinvägning per dag och leverantör, medelfetthalt samt medelproteinhalt 1990–2007
Number of dairies and suppliers, weight of delivered milk and average content of fat and protein
- 255 **Tabell 15.8** Användning av vid mejerier invägd mjölk 1990–2007, 1 000-tals ton och procent
Disposition of milk delivered to dairies
- 255 **Tabell 15.9** Produktion av mejerivaror och mjölkpulver 1995–2007, 1 000-tals ton
Dairy production and production of milk powder
- 256 **Tabell 15.10** Antal arbetsställen, antal sysselsatta och förädlingsvärden inom livsmedels- och dryckesvaruindustrin. Branschindelning enligt SNI 92
Number of establishments, employees and value added in foodstuffs and beverages manufacturing. Division into branches according to SNI 92
- 258 **Tabell 15.11** Industrins produktion av jordbruksvaror och livsmedel 2002–2006, milj. kr
Industrial production of agricultural products and foodstuffs
- 259 **Tabell 15.12** Sysselsatta minst en timme per vecka i november inom olika livsmedelsbranscher 2005 och 2006 enligt SNI 2002
Number of employed persons at least one hour/week in different branches of the food sector according to SNI 2002

16. Import och export av jordbruksvaror och livsmedel

Imports and exports of agricultural products and food

- 265 **Figur 16A** Import och export av livsmedel och drycker 1993–2007, milj. kr
Imports and exports of foodstuffs and beverages
- 267 **Tabell 16.1** Import och export av jordbruksvaror och livsmedel 2002–2007, milj. kr. Varugruppering enligt SITC
Imports and exports of agricultural products and foodstuffs. Specification according to SITC

- 268 **Tabell 16.2** Import och export av jordbruksvaror och livsmedel 2002–2007, milj. kr, insamlade värden
Imports and exports of agricultural products and foodstuffs, collected data
- 270 **Tabell 16.3** Import och export av jordbruksvaror och livsmedel 2002–2007, 1 000-tals ton, insamlade värden
Imports and exports of agricultural products and foodstuffs, collected data
- 272 **Tabell 16.4** Import och export av husdjur 2002–2007, ton, 1 000-tals kr samt antal djur, insamlade värden¹
Imports and exports of livestock, collected data
- 273 **Tabell 16.5** Import och export av förädlade livsmedel 2002–2007, milj. kr, insamlade värden
Imports and exports of processed foodstuffs, SEK, millions, collected data
- 275 **Tabell 16.6** Import av jordbruksvaror och livsmedel med fördelning på de viktigaste avsändningsländerna 2007, milj. kr, insamlade värden.
Varugruppering enligt SITC
Imports of agricultural products by the most important countries of dispatch, collected data. Specification according to SITC
- 277 **Tabell 16.7** Export av jordbruksvaror och livsmedel med fördelning på de viktigaste mottagarländerna 2007, milj. kr, insamlade värden.
Varugruppering enligt SITC
Exports of agricultural products by the most important countries of destination, collected data. Specification according to SITC

17. Konsumtion av livsmedel

Consumption of foodstuffs

- 283 **Figur 17A** Privat konsumtion av livsmedel och drycker enligt nationalräkenskaperna i procent av värdet av hushållens totala konsumtion 1995–2007
Private consumption of food and beverages according to the National Accounts, per cent of total consumption expenditures
- 283 **Figur 17B** Privat konsumtion av olika livsmedel och drycker 2007 enligt nationalräkenskaperna, fördelning i procent, preliminära uppgifter
Private final consumption of different foodstuffs and beverages according to the National Accounts, percentages, provisional data
- 284 **Tabell 17.1** Direktkonsumtion av livsmedel 1990–2006, kilo eller liter per person
Consumption of food. Kilogrammes or litres per person
- 287 **Tabell 17.2** Näringsvärden per person och dag. Genomsnitt för hela befolkningen
Nutritive values per capita and day. Means for the whole population
- 287 **Tabell 17.3** Genomsnittlig tillförsel av energi, protein, fett och kolhydrater per person och dag 1980 och 2005 med fördelning på olika livsmedel
Mean supply of energy, protein, fat and carbohydrates per capita and day by different foodstuffs
- 288 **Tabell 17.4** Genomsnittlig tillförsel av vissa vitaminer, järn, kalcium och fibrer per person och dag 2005, milligram. Preliminära uppgifter
Mean supply of certain vitamins, iron, calcium and fibres per capita and day milligrams. Provisional data

- 289 **Tabell 17.5** Försäljning (inkl moms) av livsmedel och drycker inom handeln 2000–2006 (enligt mer detaljerad COICOP), belopp i milj. kr
Turnover (incl. V.A.T) of food and drinks for the retail trade and retail sale of automotive fuel 2000–2006 (by more detailed COICOP), millions SEK
- 291 **Tabell 17.6** Hushållens konsumtionsutgifter efter ändamål 1995–2007 enligt nationalräkenskaperna (NR), löpande priser, milj. kr
Household final consumption expenditure by purpose according to the National Accounts, current prices
- 292 **Tabell 17.7** Hushållens konsumtionsutgifter efter ändamål 1995–2007 enligt nationalräkenskaperna (NR), fasta priser, index (2000=100)
Household final consumption expenditure by purpose according to the National Accounts, fixed prices, index numbers

18. Livsmedelssäkerhet

Food safety

- 297 **Figur 18A** Frekvensen av olika anmärkningar efter provtagning på dricksvatten 2006, procent
Percentage of various remarks in drinking-water
- 297 **Figur 18B** Andel anmärkningar efter provtagning 2006 på dricksvattenanläggningar fördelade efter antal konsumenter på anläggningen, procent
Percentage of remarks at drinking-water structures distributed by numbers of consumers at the structure
- 298 **Figur 18C** Andel prov med förekomst av bekämpningsmedelsrester i färsk eller frusen frukt och grönsaker, vegetabiliska konserver samt spannmål och spannmålsprodukter 2005, procent
Percentage of samples with pesticide residues in fresh or frozen fruit and vegetables, canned vegetables and cereals
- 299 **Figur 18D** Andel överskridanden av gränsvärdena för tillåtna bekämpningsmedelsrester i färska frukter och grönsaker 1984–2005. Inhemska respektive importerade produkter, procent
Percentage of exceeded limit values for residues of pesticides in fresh fruit and vegetables. Domestic and imported products respectively
- 299 **Figur 18E** Fördelning av prov med eller utan halter av bekämpningsmedelsrester i stickprovskontrollen 2000–2005, procent
Distribution of samples with or without residues of pesticides (The Swedish Monitoring of Pesticides Residues in Food of Plant origin)
- 300 **Figur 18F** Andel fynd av *Salmonella* i den svenska foderproduktionen 2000–2006 totalt och fördelat på typ av foderråvara, procent
Percentage of finds of Salmonella in the Swedish fodder production in total and distributed by type of fodder primary product
- 300 **Figur 18G** Antal besättningar av olika djurslag som infekterats av *Salmonella* 2001–2006
Number of herds of different kinds of animals infected by Salmonella
- 301 **Figur 18H** Andel fynd av *Salmonella* i importerade livsmedel av nöt, gris och kyckling 2000–2003, procent
Frequency of finds of Salmonella in imported foodstuffs of cattle, pigs and chickens

- 301 **Figur 18I** Antal rapporterade fall av human *Salmonella*-infektion i Sverige 1997–2004
Number of reported cases of human infections of Salmonella in Sweden
- 302 **Figur 18J** Andel positiva prov för *Campylobacter* tagna på kycklinggårdar 2002–2006, procent
Frequency of positive samples of Campylobacter from chickenfarms
- 302 **Figur 18K** Andel positiva prov för *Campylobacter* tagna på kycklingprodukter i butik 2000–2005, procent
Frequency of positive samples of Campylobacter on chickenproducts in retail trade
- 302 **Figur 18L** Antal rapporterade fall av human *Campylobacter*-infektioner i Sverige 1997–2004
Number of reported cases of human infection caused by Campylobacter in Sweden
- 303 **Tabell 18.1** Antal dricksvattenanläggningar med anmärkning uppdelat på typ av anmärkning 2006
Number of drinking-water structure with remarks distributed by type of remark
- 303 **Tabell 18.2** Resultat av det svenska kontrollprogrammet för pesticidrester i livsmedel av vegetabiliskt ursprung 2000–2005
Results from the Swedish Monitoring of Pesticide Residues in Food of Plant Origin
- 304 **Tabell 18.3** Antal prov uppdelat på förekomsten av resthalter av pesticider i frukter, grönsaker, spannmål och spannmålsprodukter från olika odlingsformer 2005
Number of samples with or without residues of pesticides in fruits, vegetables, cereals and cerealproducts distributed by type of farming
- 305 **Tabell 18.4** Resultat av det svenska kontrollprogrammet för *Salmonella* efter provtagning i olika led i livsmedelsproduktionen under åren 2000–2006
Results for Salmonella in the Swedish Reporting and Monitoring system in different parts of the foodstuff production
- 306 **Tabell 18.5** Resultat från provtagning och analys efter *Campylobacter* 2000–2006
Results from sampling and analysis of Campylobacter

19. Priser på livsmedel

Prices on food

- 310 **Figur 19A** Konsumentprisindex 1980–2007 (1980=100)
Consumer Price Index
- 311 **Tabell 19.1** Konsumentpriser för vissa livsmedel. Årsmedelpriser, kr
Average yearly retail prices for selected foods
- 312 **Tabell 19.2** Konsumentprisindex (KPI), vissa livsmedelsvarugrupper enligt COICOP, skuggindex (1980=100)
Consumer Price Index, different groups of food products according to COICOP, shadow index numbers
- 314 **Tabell 19.3** Prisindex inom livsmedelsområdet (2000=100)
Price index numbers in the food sector

20. Internationella uppgifter om livsmedel*International data on food*

- 318 **Figur 20A** Indextal för hushållens individuella konsumtion per invånare i reala värden till internationella priser för EU-länderna och vissa andra länder 2005 (EU-25=100)
Indices of real value per head of individual consumption by households at international prices for EU-countries and some other countries
- 319 **Figur 20B** Harmoniserat index för konsumentpriser (HIKP) 2007 för EU-länderna, Norge och Island (2005=100)
Harmonized index for Consumer Prices (HICP) for EU-countries, Norway and Iceland
- 321 **Tabell 20.1** Konsumtion och självförsörjningsgrad för vissa livsmedel 2004, kg per person respektive procent
Human consumption and self sufficiency for certain food products
- 322 **Tabell 20.2** Fördelning av hushållens individuella privata konsumtion i nominella värden för EU-länderna och vissa andra länder 2004, procent
Distribution of the individual private consumption by households at nominal values for EU-countries and some other countries
- 323 **Tabell 20.3** Indextal, baserade på hushållens individuella konsumtionsutgifter, per invånare i reala värden för EU-länderna och vissa andra länder 2005 (EU-25=100)
Indices of real value per head, of final consumption expenditure by households, for EU-countries and some other countries
- 324 **Tabell 20.4** Prisnivåindex för total privat konsumtion samt för olika livsmedel 2005 för EU-länderna och de nordiska länderna (EU-25=100)
Comparative price levels for total private consumption for different foodstuffs for EU-countries and the nordic countries (EU-25=100)
- 326 **Tabell 20.5** Prisnivåindex för total privat konsumtion för OECD-länderna 1990–2006
Comparative price levels for total private consumption
- 327 **Tabell 20.6** Harmoniserat index för konsumentpriser 2006 och 2007 (HIKP) för EU-länderna samt Norge och Island (2005=100). Vissa huvudgrupper
Harmonized index for Consumer Prices (HICP) for EU-countries and Norway and Iceland. Selected categories of foodstuffs
- 328 **Tabell 20.7** Mervärdesskattesatser inom EU den 1 januari 2008, procent
VAT rates in EU-countries at 1st January 2008, per cent

1 Summary

The objective of the Yearbook of Agricultural Statistics is to compile a manageable portion of the available statistics relating to agriculture and food.

The main part of the yearbook covers agriculture – though there are also sections on horticulture, reindeer keeping and fur farming and also statistics on food.

For detailed information on forestry related to agriculture, please consult the Statistical Yearbook of Forestry, issued by the National Board of Forestry.

Until year 1999, information on food stuffs, such as food manufacturing, trade and consumption, were presented in "När mat kommer på tal – en livsmedelsstatistisk översikt" issued by Statistics Sweden (SCB). From year 2001, the food statistics is included in the Yearbook of Agricultural Statistics.

In many tables, the results are presented by Swedish counties and by production areas (a map of these can be found in Appendix 2).

In the beginning of the book, there is a Table of Contents and a List of Tables and Diagrams with translations into English. The translations of subject headings are, however, somewhat shortened. Information regarding units, years etc. should be obvious by the headings in Swedish, i.e

Kg = kilogram

Milj. kg = million kilograms

Kr = Swedish kronor, SEK

Mkr = million of Swedish kronor (SEK)

Hektar = hectares

Ton = metric tons

Procent = per cent, percentages

1 000-tal = thousands

At the end of the book there is a Swedish-English list of terms translating most words and expressions found in the headings and left-hand columns of the tables.

In most cases, the data published in the Yearbook of Agricultural Statistics 2008 refers

to the year of 2007. Estimates pertaining to the whole country are also frequently given for the three previous years and often for year 1990, 1995 and 2000.

In the following, you will find a summary of some scopes regarding Swedish agriculture and after that a brief description, chapter by chapter, of the different surveys and other statistical material utilized in the presentation.

Scope

Structure, labour etc.

Structural developments in agriculture over the last few decades have led to fewer but larger farms. A change in this pattern was seen 2005 caused by changed rules for the support system. More holdings applied for supports, often a lot of small-sized holdings. This led to an increase in the total number of agricultural holdings of arable land 2005. Year 2007 there were 73 000 agricultural holdings with an average area of 36 hectares of arable land.

The table below shows the number of holdings in different size classes.

Agricultural holdings, by size

| | 1990 ¹ | 2000 ¹ | 2007 |
|-----------------|-------------------|-------------------|--------|
| All holdings | 96 560 | 76 798 | 72 609 |
| – 2,0 ha | .. | .. | 851 |
| 2,1– 5,0 ha | 14 957 | 11 784 | 14 037 |
| 5,1– 10,0 ha | 19 020 | 14 110 | 13 694 |
| 10,1– 20,0 ha | 20 832 | 15 453 | 13 499 |
| 20,1– 30,0 ha | 12 177 | 8 717 | 7 129 |
| 30,1– 50,0 ha | 14 223 | 10 624 | 8 264 |
| 50,1– 100,0 ha | 11 348 | 10 652 | 8 966 |
| 100,1– 200,0 ha | .. | 4 228 | 4 482 |
| 200,1– 300,0 ha | .. | 797 | 1 023 |
| 300,1– 400,0 ha | .. | 234 | 334 |
| 400,1– 500,0 ha | .. | 75 | 139 |
| 500,1– ha | .. | 124 | 191 |

1) For these years no holdings are included with less than 2,01 hectares arable land or horticultural holdings without arable land.

In densely forested Sweden, farming and forestry often are combined. In the north of Sweden the farms mostly have small areas of arable land.

The number of people engaged in agriculture is steadily decreasing. Less than 2 % of the economically active population is engaged in farming. The farmers' average age is high, 65 % are older than 50 years.

Many Swedish farms are very small if measured by labour requirements. The number of full time enterprises 2007 where more than 1 600 hours of labour are required is about 19 000. Around 55 % of the holdings requires less than 800 hours of labour.

Animal husbandry is the dominant line of production. Only in the central part of Sweden and in the southern county the cropping farms dominates. In the north of Sweden there are mostly small farms.

Crop production

The conditions for crop production display great differences between the north and south of Sweden. About 60 % of the arable land is found on the fertile plains of southern Sweden.

The crop production is strongly dominated by cereals and by leys, the former mainly being wheat. The proportion of leys increases towards the north of Sweden and makes up most of the area of arable land in Norrland. Oil seed production is mainly located on the plains in Götaland and Svealand. Potatoes are grown throughout the entire country. Sugar beets are grown in the counties of Skåne, Gotland, Halland, Blekinge and Kalmar.

In 2007, the arable land amounted to 2,6 million hectares. The arable land by crop is found in the table to the upper right.

Arable land by crop, 1 000 hectares

| | 1990 | 2000 | 2007 |
|-------------------|-----------------|-------|-------|
| Total arable land | 2 845 | 2 706 | 2 648 |
| Wheat | 350 | 402 | 362 |
| Rye | 73 | 35 | 25 |
| Barley | .. | 411 | 327 |
| Oats | 388 | 296 | 208 |
| Mixed grain | 33 ¹ | 45 | 15 |
| <i>Triticale</i> | .. | 41 | 54 |
| Potatoes | 36 | 33 | 28 |
| Sugar beet | 50 | 55 | 41 |
| Leys, | | | |
| other fodder | 918 | 921 | 1 128 |
| Oillseed | .. | 59 | 92 |
| Other crops | .. | 161 | 86 |
| Fallow, untilled | | | |
| arable land | 193 | .. | 283 |

1) Incl. triticale.

The total crop production in 2007 is estimated to 5,1 million tonnes of cereals, 49 000 tons of peas and field beans, 229 000 tonnes of oilseed crops, 535 000 tonnes of table potatoes and 254 000 tonnes of potatoes for processing.

The average yield varies in different parts of Sweden. For example for spring barley the average yield in Skåne, the most southern county, is 5 270 kg/ha and in Västernorrland, a county in the north part of Sweden, 2 580 kg/ha.

Total production and average yields are shown below with a 14 % moisture content.

Crop production 2007

| | Total production, 1 000 tons | Yield, kg/ha |
|----------------------|------------------------------------|-----------------|
| Winterwheat | 2 088 | 6 460 |
| Springwheat | 168 | 4 470 |
| Rye | 138 | 5 580 |
| Winterbarley | 44 | 5 320 |
| Springbarley | 1 395 | 4 460 |
| Oats | 890 | 4 370 |
| <i>Triticale</i> | 276 | 5 160 |
| Mixed grain | 59 | 3 180 |
| Grain maize | .. | 5 860 |
| Peas | 38 | 2 850 |
| Field beans | 11 | 2 100 |
| Potatoes | 786 | 27 800 |
| Sugar beet | 2 138 | 52 600 |
| Rape and turnip rape | 222 | 2 530 |

Livestock

The dairy sector is playing a central role in Swedish agriculture. The number of dairy cows has, however, been decreasing over a long period of time. The number of livestock is shown in the table below.

The number of farms with livestock has decreased the last decades whereas those remaining have increased their number of animals.

In 2007, there were dairy cows in 7 100 farms. There is an average of 52 dairy cows/herd.

In 2007 there are roughly 2 300 pig farms in Sweden. Around 98 % of the fattening pigs are found in herds with at least 100 animals.

Livestock, mid-year estimates, 1 000s

| | 1990 | 2000 | 2007 |
|-----------------------------------|-------|-------|-------|
| <i>Cattle</i> | 1 718 | 1 684 | 1 560 |
| Dairy cows | 576 | 428 | 370 |
| Suckler cows | 75 | 167 | 186 |
| Heifers, bulls, steers, calves | 1 067 | 1 089 | 1 004 |
| Sheep and lambs | 405 | 432 | 509 |
| Goats | .. | .. | .. |
| <i>Pigs</i> | 2 264 | 1 918 | 1 676 |
| Boars, sows | 230 | 206 | 181 |
| Other pigs | 2 034 | 1 712 | 1 495 |
| <i>Poultry of</i> | | | |
| laying breed | 8 568 | 7 324 | 7 080 |
| Turkeys | .. | .. | 101 |

Egg production is dominated by few but large flocks. Over 90 % of the hens of laying breed are found in herds with at least 5 000 hens.

The number of agricultural holdings with different types of animals is shown below.

Number of agricultural holdings with different types of animals

| | 1990 | 2000 | 2007 |
|-----------------------------------|--------|--------|--------|
| <i>Cattle</i> | 47 292 | 32 063 | 23 878 |
| Dairy cows | 25 921 | 12 676 | 7 096 |
| Suckler cows | 10 883 | 13 861 | 12 494 |
| <i>Sheep</i> (lambs excl.) | 9 688 | 8 041 | 7 984 |
| <i>Goats</i> | .. | .. | .. |
| <i>Pigs</i> | 14 301 | 4 809 | 2 277 |
| <i>Horses</i> | .. | 15 325 | .. |
| <i>Fowls</i> (chickens excl.) | 12 900 | 5 678 | 4 245 |
| <i>Turkeys</i> | .. | .. | 130 |
| With none of the above animals | 36 695 | 33 300 | 40 002 |

Brief description by chapter

Chapter 2 Holdings and holders

Since 1968 an annual registration of enterprises (holdings) in agriculture and forestry has been carried out. Data have been recorded in the Farm Register. Detailed information on the Farm Register is given in appendix 1.

Some data on the number of holdings with different kinds of crops are given in table 2.1

Some data on the number of holdings by size groups are given in table 2.2.

In table 2.3, number of holdings and area of arable land by type of holding are shown.

In table 2.4, number of holdings with different kinds of livestock are shown.

Number of holdings by type of farming and percentage of holdings by type of farming and county are shown in tables 2.5 and 2.6.

In table 2.7, information can be found on the number of holdings by type of farming and labour requirement in agriculture.

Chapter 3 Utilization of arable land

In tables 3.1–3.8 information is given on the use of arable land and on the number of holdings with different crops.

Chapter 4 Yields and crop production

The crop yield surveys comprise investigations of cereals, peas, field beans, oilseed

crops, temporary grasses and potatoes. The surveys cover a sample of holdings with more than 2 hectares of arable land. The statistics are presented in tables 4.1–4.6.

SCB makes annual estimates of the total production of cereals, peas, oilseed crops and potatoes on the basis of the crop yield surveys. From 2002 SCB also makes estimations of the total production and yield for temporary grasses. Data on the total production of sugar beet are supplied by Danisco Sugar Co.

Content of starch and sugar in potatoes and sugar beet respectively are supplied by the Swedish Starch Producers and Danisco Sugar Co. respectively.

Standard yields are calculated every year for cereals, potatoes, oilseed crops and sugar beet. The standard yield is an estimate of the yield that can be expected if the weather and other conditions that influence the crops are normal (table 4.8).

Chapter 5 Horticulture

All enterprises with horticultural production were until 1999 included in the Farm Register. The statistics in tables 5.1–5.6 are entirely based on the horticultural censuses.

Data on the main structure in the horticultural sector are given in tables 5.1–5.2. Data on outdoor cultivation of different plants are given in tables 5.3–5.4. Data on apple- and pear varieties are given in table 5.5 and data on cultivation in greenhouses and frames in tables 5.6–5.7.

Chapter 6 Livestock

Data from the Farm Register on the number of domestic animals and data on the number of holdings with livestock are given in tables 6.1–6.7 (cattle), 6.1–6.3 and 6.8–6.10 (sheep), 6.1–6.2 and 6.19 (goats and horses), 6.1–6.3 and 6.11–6.15 (pigs), 6.1–6.3 and 6.16–6.18 (fowls) and 6.1 and 6.16 (turkeys). Data on other animals such as minks, foxes, bees and reindeers are presented in tables 6.20–6.22.

Statistics on ecological production and the number of organically bred animals, are presented in chapter 11.

Chapter 7 Labour Force in agriculture

The general censuses of population and housing conducted by SCB include information about agriculture. They give statistics, for instance, on the distribution of the population in rural and urban areas.

Some data on the size of the economically active population in agriculture and related fields are given in table 7.1.

The Farm Register provides data on the age distribution of holders and the number of holders and employees in agriculture (table 7.2).

Data on the number of occupied persons in agriculture for different groups are given in tables 7.3–7.4. In these tables also data on employment in terms of AWU (Annual Work Unit) are given.

In table 7.5 the number of occupied persons are distributed by working hours in agriculture on the holding.

Chapter 8 Production means in agriculture

The Swedish Board of Agriculture provides data on the number of tractors and machinery purchased by the agricultural sector. The statistics are shown in tables 8.1–8.2.

The Swedish Board of Agriculture provides data on the number of pretested buildings for livestock (table 8.3).

Under current regulations, seed for marketing is controlled by the Swedish Board of Agriculture, which annually reports statistics on state certified seed (table 8.4).

Figures of pesticides in agriculture and horticulture in table 8.5, is collected from the Swedish Chemical agency.

Information on the consumption of fertilizers in agriculture and horticulture, based on figures supplied by manufacturers and importers, is reported by the Swedish Board of Agriculture (table 8.6).

Information of the Feed materials in compound feeds for animals are annually compiled by the Swedish Board of Agriculture (tables 8.7–8.8).

Chapter 9 Support

Support relating to the Common Agricultural Policy (CAP) is reported by the Swedish Board of Agriculture. In tables 9.1–9.5 and 9.8 the statistics refer to the years for which support have been disbursed and in tables 9.6–9.7 the years when support have been granted. Table 9.4 shows areas registered for environmental support.

Chapter 10 Economics

SCB produces national accounts statistics. Some data regarding the agricultural sector and the gross domestic product are given in table 10.1.

The Economic Accounts for Agriculture (EAA) are shown in table 10.2.

In order to illustrate receipts, costs and profitability in Swedish agriculture, SCB performs an annual farm economics survey. The 2005 and 2006 studies are based on the accounts of approx. 1 000 farms. Results from those surveys are presented in table 10.3.

Some results from an investigation on farmers' assessed net receipts and income are presented in tables 10.4–10.5.

The development of prices and costs of agricultural products and requisites is reflected by the Swedish Board of Agriculture in the monthly calculations of different indices, i.a. Input and Output Price Indices and – for price regulated agriculture products – Price Index for the Food Industry and Consumer Price Index. (tables 10.6 and 10.8)

The Swedish Board of Agriculture compiles average prices of tractors, fuel, fertilizers and vegetable and animal products (table 10.7).

The Swedish Board of Agriculture compiles statistics on rent prices for agricultural and arable land and on the development of rent prices (tables 10.9–10.10).

The Swedish Board of Agriculture compiles statistics on prices of agricultural land (table 10.11).

Statistics on the number of sold agricultural units are produced by SCB (table 10.12).

Chapter 11 Organic farming

Statistics on organic farming and horticulture and on the number of organically bred animals are shown in tables 11.1–11.6. The Swedish Table potato Control Agency Ltd (SMAK) and Aranea Cert (Aranea certifying AB) is the two control societies existing in Sweden. Both can certify according to the ecological rules of KRAV and EU (EEG 2092/91). In table 11.3 data on the certified area and number of cultivators of KRAV certified holdings are given. The number of KRAV certified animals and animals qualifying for certification is shown in table 11.6.

Areas, yield per hectare and production for areas with environmental support for ecological production are shown in tables 11.7–11.13.

Areas for ecological cultivated horticultural products in greenhouses and other outdoor cultivations are shown in table 11.14.

Chapter 12 Impacts from agriculture on environment

The basic data for the information given in this chapter have been collected by SCB, the Swedish Board of Agriculture, the Swedish Environmental Protection Agency, SMED and the Swedish Chemical agency.

Chapter 13 Agriculture in the European Union

Information on the agricultural sector in the European Union is mostly obtained from Eurostat's database, theme "Agriculture and fisheries".

Civilian employment by sector of activity is shown in table 13.1–13.2.

Total agricultural area, forest area and total area (water incl.) are shown in table 13.3. Utilized agricultural area and number of holdings are shown in table 13.4–13.5.

Harvested area and production of some of the most important crops are shown in table 13.6–13.7.

Harvested production of selected fresh vegetables, berries and fruits are shown in tables 13.8.

Data on livestock, and the structure of dairy

cow holdings are shown in tables 13.9–13.12.

Production of animal products is shown in table 13.13.

Chapter 14 International data on agriculture

Information on the agricultural sector in different countries is obtained from statistics published annually by the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) and the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD). The statistics include information on utilized areas (table 14.1), harvested production of different crops (table 14.2), number of livestock (table 14.3), livestock production (table 14.4) and on active population in agriculture and subsidiary industries (table 14.5).

Chapter 15 Manufacturing

The statistics in the tables 15.1–15.6 and 15.9 on slaughtered animals and on production of eggs and milk products are based on data supplied by the Swedish Board of Agriculture. Information on the number of milk suppliers, the quantity of delivered milk, the uses of dairy milk etc. is found in the statistics on dairy operations published by the Swedish Dairies' Association (tables 15.7–15.8).

The statistics in tables 15.10–15.11 on establishments, employees etc. in foodstuffs and beverage manufacturing and on production of different agricultural products and foodstuffs are produced by SCB.

The statistics in table 15.12 on employment in different branches of the food sector are produced by SCB.

Chapter 16 Imports and exports of agricultural products and food

Statistics regarding foreign trade are produced by SCB. The system for collecting the basic data for the statistics was totally changed when Sweden entered EU in 1995. From 1995 data on internal EU trade are collected by inquires to importers and exporters (the Intrastat System), which means that the statistics suffer from non response and errors caused

by the the omission of "small" actors in the statistics.

The basis for identification of agricultural products and foodstuffs has been the codes 0, 11, 12, 22 and 4 according to SITC rev.3. Further specification on products within these major SITC groups follows CN (Combined Nomenclature). This system for divisions on items is also practiced by the Swedish Board of Agriculture in their presentation of statistics on foreign trade

In table 16.1 imports and exports are given on SITC groups. Compensation has been made for lack of information depending on mostly non response error in the data delivered to the Intrastat system. Tables 16.2–16.7 reflect collected data, which means that compensation for non response has not been made. Such compensation is only possible for data on at most SITC two-digit level. Compensation is further not possible for different countries.

Table 16.5 shows imports and exports of processed foodstuffs.

Chapter 17 Consumption of food stuffs

The Swedish Board of Agriculture has since the middle of the 1940:ies calculated the consumption of different foodstuffs and produced data both in values and quantities. In table 17.1 figures on consumption of food are presented for 1990–2006.

The Swedish Board of Agriculture has also made calculations on nutritive values in the intake of foodstuffs (table 17.2), mean supply per head and day of energy, protein, fat and carbohydrates (table 17.3) and of vitamins, iron, calcium and fibres (table 17.4). All these calculations are based on consumption calculations and on nutritive data from the National Food Administration in Sweden.

Table 17.5 shows the turnover (incl. V.A.T.) of food and drinks for retail trade and retail sale of automotive fuel 2000–2006.

In the Swedish National Accounts data are available on private final consumption expenditures by purpose. Statistics for different foodstuffs and beverages are presented in tables 17.6–17.7.

Chapter 18 Food safety

In this chapter statistics on food safety are shown. Data is received from the National Food Administration (SLV) and the National Veterinary Institute (SVA). The National Food Administration is the central administrative authority for matters concerning food. It is also directly in charge of the food control at 600 food establishments. The National Veterinary Institute is a Swedish national authority that strives for a good animal and human health, a good environment and sustainable food production.

Table 18.1 shows the number of drinking-water structures with remarks distributed by type of remark.

Table 18.2 shows results from the Swedish Monitoring of Pesticide Residues in Food of Plant Origin.

Number of samples with or without residues of pesticides in fruits, vegetables, cereals and cereal products distributed by type of farming are presented in table 18.3.

Table 18.4 shows the results for *Salmonella* in the Swedish Reporting and Monitoring system in different parts of the foodstuff production.

Table 18.5 shows the results from sampling and analysis of *Campylobacter*.

Chapter 19 Prices on food

SCB calculates every month Consumer Price Index for different foodstuffs according to COICOP. Yearly indices are shown in table 19.2 for the period 1985–2007. In table 19.1 average retail prices are listed for some common food products used as input in the calculation of Consumer Price Index.

In table 19.3 price index numbers in the food sector are shown. These indices are partly calculated by the Swedish Board of Agriculture.

Chapter 20 International data on food

Human consumption and self sufficiency for certain food products are shown in table 20.1.

Table 20.2 shows to what extent the individual private consumption goes to food and table 20.3 shows the differences between

countries concerning consumed volumes per head of different groups of foodstuff. Table 20.4 shows differences between countries in price levels for different foodstuffs and table 20.6 shows the price development. Table 20.5 shows the general development of prices in different countries.

In table 20.7 V.A.T rates for food and beverages are shown for different EU countries.

Appendix 1 The Farm Register

The Swedish Farm Register (LBR) contains data on agricultural and forestry enterprises in Sweden and was set up in 1968. The original objectives of the LBR were to achieve a continuous recording of all holdings and their production resources and to provide a basis for statistics.

The Farm Register has included the following types of enterprises:

- a) enterprises with more than 2,0 hectares of arable land
- b) enterprises with less than 2,0 hectares of arable land but with large animal stocks.
- c) enterprises with horticultural production of a certain size.

During 1968–1995 there was an annual data collection for the farm register of items relating to name, address, telephone number, personal identification number of the holder, real estates included in the enterprise, areas of arable and forest land, owner of leased property, tenant of leased land, the acreages under various crops and the number of livestock of different species. A number of other data is collected at intervals. The 1999 data collection was performed similar to the 1968–1995 method, i.e. data were collected for all farms.

In 1996–1998, information on name, address, telephone number, the number of holders on the holding, real estates included in the holding and their area of arable and forest land respectively, was collected for all enterprises. Other data were collected in a sample survey.

From year 2000 the data collection is mainly

based on data from the Swedish administrative system for agricultural subsidies, containing data on farmers who have applied for such subsidies. The statistics are also based on information collected by a simplified mail inquiry to all farmers including those who have not applied for subsidies.

Appendix 2 **Regional break down of the agriculture statistics**

In the Swedish agricultural statistics, information is presented by administrative areas and by areas defined in accordance with natural farming conditions. For the current surveys, data usually are given for counties and larger areas, although, for some years the Farm Register provides information by individual parishes, municipalities, etc.

The majority of the counties has, on the basis of different climatic conditions, the quality of the soil etc. been divided into "natural farming areas". These areas can be combined into "production areas" and "major regions". See further Appendix 2 where a map of Sweden can be found.

For the crop yield surveys, the country is divided into 106 "yield survey districts", which have been made as homogeneous as possible with regard to annual yield outcome.

Appendix 3 **Quality and the organization of the agricultural statistics**

Most of the data presented for the agricultural sector in this yearbook are based on surveys carried out at regular intervals by various agencies, the most important ones being Swedish Board of Agriculture (SJV) and Statistics Sweden (SCB).

For further information, contact Daniel Persson or Charlotta Olsson at the Regions and Environment Department at Statistics Sweden. Telephone +4619176000, postal address: SCB, S-701 89 Örebro.

Appendix 4 **Definition of the food sector**

The food sector has no official definition in Swedish statistics. Appendix 4 informs on how the sector in terms of SNI has been delimited in the book.

Appendix 5 **Classification on commodities according to SITC/CN**

In the statistics on different food and agricultural products, SITC and CN has been used to identify different commodities. Appendix 5 informs on the codes in terms of these nomenclatures, on which the accounts on food manufacturing and foreign trade are based (chapter 15 and 16).

2 Företag och företagare

I kapitel 2 redovisas grundläggande uppgifter om jordbruksföretagens fördelning efter grödgrupper, storleksgrupper (hektar åker) och efter brukningsform (ägda respektive arrenderade företag). Vidare redovisas, antal företag med olika slags djur samt företagens driftsinriktning (typklassificering).

Samtliga resultat baseras på uppgifter från lantbruksregistret (LBR). Definitioner och begrepp i LBR som senare återkommer i boken redovisas i detta kapitel. Lantbruksregistret beskrivs närmare i bilaga 1.

Sammanfattning

Statistiken i detta kapitel grundas på uppgifter för 2007.

En stor uppgång av antal företag med växtodling har skett mellan 2004 och 2005. Denna ökning speglar inte förändringar av jordbruket utan beror till en betydande del på att stödreglerna ändrats.

Företag och brukningsförhållanden

Det totala antalet företag år 2007 var drygt 72 600. Västra Götalands län har det största antalet företag. Cirka 20 % av rikets jordbruksföretag finns i länet (**tabell 2.2**).

Antalet helt ägda företag utgör drygt hälften av det totala antalet företag. Regionalt hade Värmlands län 2007 den högsta andelen helt ägda företag med 63 % av det totala antalet företag i länet (**tabell 2.3**).

Andelen delvis arrenderade företag 2007 utgjorde 38 % av samtliga företag. Företag med både ägd och arrenderad mark var vanligast på Gotland med 49 % av det totala antalet företag.

Andelen helt ägda företag 2007 var högst i gruppen 2,1–10,0 hektar med 80 % av totalantalet företag i gruppen. Andelen sjunker med

ökad åkerareal och var 23 % i grupperna över 50,0 hektar.

Grödor och arealer hos företag

Slåtter- och betesvall är den grödtyp som finns hos flest antal företag följt av spannmål. År 2007 hade totalt 61 000 företag odling av slåtter- och betesvall samt 32 500 företag odling av spannmål. För ytterligare redovisning av företag efter grödgrupp se kap. 3 (**tabell 2.1**).

Den totala åkerarealen år 2007 var 2,6 miljoner hektar. År 2007 svarade de helt ägda företagen för 31 % och de delvis arrenderade för 61 % av åkerarealen.

Sedan 1990 fram till 2007 har i stort sett antalet företag varje år minskat i de storleksgrupper där åkerarealen är mindre än 100 hektar och ökat i storleksgruppen över 100 hektar. Mellan åren 2005 och 2007 minskar antalet företag i alla storleksgrupper under 200 hektar.

Andelen företag med högst 10 hektar åkermark är högst i Jämtlands och Västernorrlands län där drygt 55 % av företagen fanns i detta storleksintervall år 2007.

Den högsta andelen företag med mer än 100 hektar åkermark fanns i Götalands södra slättbygder (Gss).

De största genomsnittliga arealerna per företag noterades år 2007 för Södermanlands län

med 58,5 hektar, Västmanlands län med 58,3 hektar, Östergötlands län med 58,2 hektar samt Uppsala län med 54,8 hektar per företag. Lägst låg Kronobergs län med 19,9 hektar, Väster-norrlands län med 20,8 hektar samt Jämtlands län med 21,8 hektar per företag. Genomsnittet för hela riket var 36,5 hektar. Sedan 1990 ser vi en tendens att åkerarealen per företag ökar från år till år, med något undantag (**tabellerna 2.2, 2.3**).

Antal företag med husdjur

Antal företag med mjölkkor fortsätter att minska. År 2007 fanns det knappt 7 100 företag med mjölkkor, vilket var en minskning med 12 % sedan 2006. Även antal företag med svin minskar. Sedan 1990 har antalet företag med svin minskat med närmare 84 % och år 2007 fanns det knappt 2 300 företag med svin (**tabell 2.4**).

Driftsinriktning och arbetsbehov

Det svenska jordbruket är relativt specialiserat. Drygt 19 800 företag var växtodlingsföretag år 2007 (där företag med jordbruksväxter dominerade), 22 600 var husdjursföretag (där nötkreatursföretagen dominerade) och endast 5 400 var blandföretag (med övervikt för husdjursskötsel) (**tabell 2.5**).

Knappt 24 800 jordbruksföretag 2007 klassificerades som småbruk, vilket innebär att de har ett arbetsbehov under 400 standardtimmar. Antalet är i stort sett oförändrat jämfört med 2005, men visar på en ökning med 63 % sedan 2003. Dessa företag – 34 % av samtliga jordbruksföretag – torde spela en mycket liten roll för brukarnas försörjning (**tabell 2.7**).

Skillnaden i driftsinriktning var stor mellan olika delar av landet. I de fyra nordligaste länen var 2007 omkring hälften av jordbruken småbruk. Bland övriga driftsinriktningar i dessa län dominerade husdjursskötsel. En hög andel småbruk fanns också i Värmland (51 %) (**tabell 2.6**).

I Svealand och norra Götaland finns en tämligen homogen grupp län – Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Örebro och Västmanlands län – med hög andel växtodlingsföretag och få småbruk. Västra Götalands län representerar i det här avseendet nästan genomsnittet för riket.

I södra Sverige finns å ena sidan skogslän som Jönköpings och Kronobergs län med mycket hög andel husdjursföretag, obetydlig andel växtodlings- och blandföretag och jämfört med grannlänen en hög andel småbruk. Å andra sidan finns Skåne län, som med sin tonvikt på växtodling på många sätt liknar ”Mälarlandskapen” (**tabell 2.6**).

Drygt hälften av de svenska jordbruksföretagen, ungefär 39 900, har ett arbetsbehov under 800 standardtimmar år 2007. Även med hänsyn tagen till att verklig arbetstid inte är detsamma som standardiserat arbetsbehov kan dessa företag endast anses utgöra deltidjordbruk (**tabell 2.7**).

Om man sätter gränsen för heltidsjordbruk vid 1 600 standardtimmar blir antalet heltidsjordbruk ca 18 800. Endast ca 5 400 företag är så stora, över 4 000 standardtimmar, att anställd arbetskraft kan antas spela någon större roll på företagen.

Skillnader i arbetsbehov mellan företag med olika driftsinriktning var stora. Husdjursföretagen har ganska ofta arbetsbehov över 1 600 timmar, vilket är ovanligt för växtodlingsföretagen (som dock har större säsongvariation över året) (**tabell 2.7**).

Om statistiken

Företag, arealer, bruksförhållanden

Uppgifter om företagens struktur m.m. insamlas varje år till LBR. Vissa år består denna redovisning i att statistiskt belysa antalet företag efter belägenhet, bruksform, företagskategori och storleksgrupp samt antalet företagare.

Uppgifter inhämtas från företag med mer än 2,0 hektar åkermark eller med stor djurbesättning. En utförlig beskrivning av systemet för uppgiftsinsamling m.m. i LBR lämnas i bilaga 1.

Företagens driftsinriktning och arbetsbehov

Vissa år består en del av strukturundersökningen av uppgifter om jordbruksföretagens driftsinriktning och arbetsbehov – typologidata, se nedan – för att belysa graden av specialisering inom jordbruket. Uppgifterna ger också genom företagets standardiserade arbetsbehov ett mått på företagets storlek. Till skillnad mot det traditionella måttet, åkerarealen, tar detta mått hänsyn också till antalet husdjur på företaget och till vilka grödor som odlas.

Typologidata

Typologidata för det svenska jordbruket har publicerats löpande fr.o.m. 1984. En översyn i slutet av 1980-talet ledde till vissa revideringar av systemet fr.o.m. 1990 års statistik. Bl.a. skedde en anpassning till den reviderade standarden för svensk näringsgrensindelning (dåvarande SNI 92), vilken baseras på den europeiska näringsgrensstandard NACE Rev 1.

Effekterna av omläggningen beskrivs i publikationen J 30 SM 9103.

En översyn av metoderna för beräkning av typologin gjordes år 2000, vilket beskrivs i JO 35 SM 0101. Typologidata är samlingsnamnet för data om jordbruksföretagen avseende

- driftsinriktning i jordbruket
- arbetsbehov i jordbruket
- skogsbrukets betydelse för företaget
- arbetsbehov i skogsbruket.

Typologidata tas fram genom att utnyttja sådana uppgifter om jordbruksföretagen som redan finns i lantbruksregistret, dvs. grödarealer och husdjursantal samt areal skogsmark. På basis av dessa uppgifter och med utnytt-

jande av normtal som speglar arbetsbehovet för varje hektar av olika grödor respektive varje husdjur, får man en bild dels av företagets totala arbetsbehov, dels av hur detta arbetsbehov fördelas på olika driftsgrenar. Man skall vid tolkningen av typologidata komma ihåg att användningen av normtal innebär en standardisering som bygger på genomsnittsvärden – för det enskilda företaget kan arbetsbehovet vara större eller mindre beroende på bl.a. mekaniseringsgrad.

För att hänföras till en viss driftsinriktning (typklass) krävs att minst två tredjedelar av företagets arbetsbehov hänför sig till motsvarande driftsgren. Så har t.ex. ett mjölkföretag minst 67 % av arbetsbehovet inom mjölkproduktionen.

Typologidata tas fram med hjälp av en indelning i typklasser, normtider för olika grödor och husdjur, regler för koppling mellan gröda/husdjur och driftsgrenar, m.m. Dessa moment beskrivs i bl.a. JO 35 SM 0101: Rapporter från lantbrukets företagsregister 1999. Jordbruksföretagens driftsinriktning den 10 juni 1999. Typologidata.

Några begrepp och definitioner i lantbruksstatistiken

Jordbruksföretag

Med jordbruksföretag menas en inom jordbruk, husdjursskötsel eller frukt- och trädgårdssodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning.

Företagare

Med företagare menas den eller de personer som juridiskt och ekonomiskt svarar för verksamheten på ett jordbruksföretag.

Annan publicering

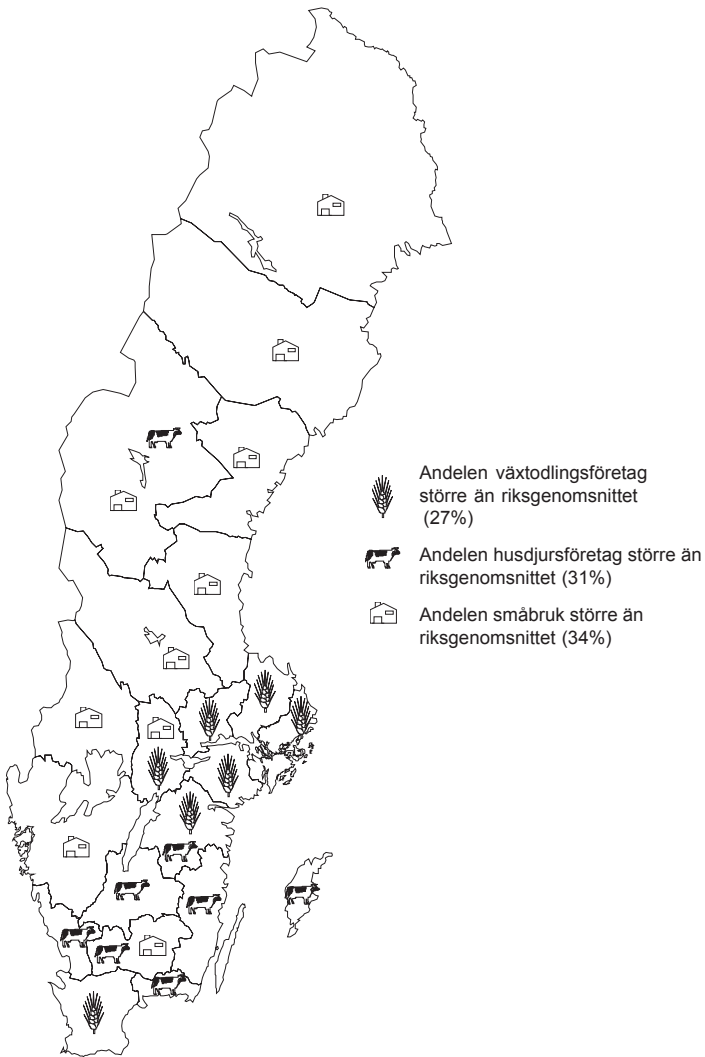
Uppgifter om jordbruksmarkens användning samt husdjur publiceras årligen av Jordbruksverket och SCB i Statistiska meddelanden serie JO, senast JO 10 SM 0801 och JO 20 SM 0801.

Publikationerna är tillgängliga på Internet och kan nås via SCB:s eller Jordbruksverkets webbplats (www.scb.se respektive www.sjv.se).

Delar av statistiken publiceras också i Sveriges Statistiska Databaser i anslutning till SCB:s webbplats.

Uppgifter om jordbruksföretag och företagare samt jordbruksföretagens driftsinriktning (typologidata) publiceras av Jordbruksverket och SCB i Statistiska meddelanden serie JO, senast JO 34 SM 0801 samt JO 35 SM 0801.

Figur 2B
Karaktäristisk driftsinriktning i jordbruket länsvis 2007
Characteristic type of farming by county



Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 2.1

Antal företag¹ med odling av olika grödor 2007*Number of holdings with different kinds of crops*

Avser jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åkermark.

Figures refer to agricultural holdings of more than 2.0 hectares of arable land.

| Område | Antal företag med | | | | | |
|---------------------------|-----------------------|----------------------------|----------------------------------|---------------------------|------------|-------------------|
| | Spannmål ² | Ärter, åker- bönor m.m. | Oljeväxter (exkl. oljelin) | Slätter- och betesvall | Matpotatis | Sockerb- betor |
| <i>Län</i> | | | | | | |
| Stockholms | 822 | 44 | 166 | 1 700 | 86 | .. |
| Uppsala | 1 806 | 166 | 383 | 2 471 | 138 | – |
| Södermanlands | 1 139 | 95 | 240 | 1 822 | 74 | .. |
| Östergötlands | 2 053 | 269 | 681 | 3 106 | 181 | – |
| Jönköpings | 1 534 | 18 | 34 | 3 608 | 240 | – |
| Kronobergs | 849 | 9 | 9 | 2 432 | 137 | – |
| Kalmar | 1 672 | 108 | 202 | 3 091 | 184 | 45 |
| Gotlands | 1 073 | 129 | 315 | 1 492 | 111 | 8 |
| Blekinge | 596 | 7 | 50 | 1 258 | 121 | 106 |
| Skåne | 5 003 | 157 | 1 386 | 7 653 | 665 | 2 349 |
| Hallands | 1 881 | 87 | 224 | 3 097 | 307 | 146 |
| Västra Götalands | 7 192 | 424 | 1 035 | 11 444 | 788 | – |
| Värmlands | 1 097 | 36 | 68 | 3 219 | 128 | – |
| Örebro | 1 201 | 72 | 205 | 2 087 | 163 | – |
| Västmanlands | 992 | 83 | 195 | 1 400 | 38 | – |
| Dalarnas | 836 | 22 | 42 | 1 943 | 190 | – |
| Gävleborgs | 1 104 | 17 | 31 | 2 349 | 227 | – |
| Västernorrlands | 475 | .. | 7 | 2 162 | 287 | – |
| Jämtlands | 267 | 4 | .. | 1 797 | 195 | – |
| Västerbottens | 780 | .. | 9 | 2 400 | 153 | – |
| Norrbottens | 320 | .. | 8 | 1 223 | 96 | – |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | |
| Gss | 3 844 | 158 | 1 136 | 4 346 | 604 | 1 878 |
| Gmb | 4 204 | 291 | 924 | 6 259 | 568 | 775 |
| Gns | 5 565 | 559 | 1 456 | 6 357 | 423 | – |
| Ss | 5 934 | 466 | 1 199 | 9 356 | 447 | 3 |
| Gsk | 8 131 | 181 | 402 | 19 531 | 1 102 | 63 |
| Ssk | 2 622 | 88 | 205 | 6 552 | 361 | – |
| Nn | 1 777 | 15 | 17 | 6 023 | 724 | – |
| Nö | 1 128 | 3 | 17 | 4 165 | 302 | – |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | |
| 2007 | 32 472 | 1 747 | 5 278 | 60 970 | 4 502 | 2 657 |
| 2006 | 34 418 | 2 322 | 5 772 | 60 852 | 4 770 | 3 210 |
| 2005 | 38 163 | 2 832 | 5 517 | 62 479 | 5 149 | 3 520 |
| 2000 | 50 679 | 3 495 | 4 475 | 54 673 | 6 310 | 4 370 |
| 1995 | .. | 1 871 | .. | 71 340 | 13 371 | 5 143 |
| 1990 | .. | .. | .. | .. | 19 348 | 6 702 |

1) För varje region redovisas antalet företag med odling i regionen. Detta innebär att vissa företag kan ingå i redovisningen för mer än en region.

2) I spannmålsarealen fr.o.m. år 2000 ingår en del arealer av stråsäd till grönfoder och stråsäd/baljväxtblandningar avsedda att skördas som grönfoder.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 2.2
Antal företag efter storleksgrupp åkermark 2007

Number of holdings by size group

Avser jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åkermark eller med stora djurbesättningar eller med minst 2 500 m² frilandsareal för trädgårdsproduktion eller med minst 200 m² växthusyta för trädgårdsproduktion. *Figures refer to agricultural holdings of more than 2.0 hectares of arable land or holdings with large animal stocks or holdings with at least 2 500 square metres outdoor horticultural cultivation or at least 200 square metres greenhouse area.*

| Område | Antal företag inom storleksgrupp, hektar åkermark | | | | | | |
|---------------------------|---|-------------|--------------|---------------|---------------|---------------|----------------|
| | Under 2,1 | 2,1– 5,0 | 5,1– 10,0 | 10,1– 20,0 | 20,1– 30,0 | 30,1– 50,0 | 50,1– 100,0 |
| <i>Län</i> | | | | | | | |
| Stockholms | 43 | 240 | 338 | 413 | 226 | 209 | 251 |
| Uppsala | 16 | 309 | 355 | 514 | 347 | 469 | 575 |
| Södermanlands | 23 | 231 | 296 | 407 | 200 | 277 | 346 |
| Östergötlands | 58 | 432 | 417 | 495 | 318 | 497 | 673 |
| Jönköpings | 24 | 788 | 877 | 719 | 373 | 434 | 377 |
| Kronobergs | 21 | 698 | 584 | 472 | 229 | 230 | 184 |
| Kalmar | 48 | 505 | 563 | 602 | 336 | 436 | 498 |
| Gotlands | 14 | 177 | 168 | 204 | 160 | 257 | 390 |
| Blekinge | 28 | 305 | 314 | 256 | 135 | 160 | 130 |
| Skåne | 279 | 1 638 | 1 473 | 1 638 | 936 | 1 094 | 1 238 |
| Hallands | 62 | 645 | 646 | 766 | 398 | 395 | 411 |
| Västra Götalands | 111 | 2 712 | 2 995 | 3 132 | 1 464 | 1 649 | 1 556 |
| Värmlands | 15 | 1 032 | 971 | 706 | 325 | 342 | 321 |
| Örebro | 16 | 448 | 451 | 431 | 270 | 296 | 355 |
| Västmanlands | 16 | 165 | 208 | 282 | 199 | 272 | 340 |
| Dalarnas | 19 | 552 | 474 | 426 | 247 | 249 | 237 |
| Gävleborgs | 24 | 554 | 561 | 575 | 276 | 301 | 272 |
| Västernorrlands | 17 | 739 | 610 | 428 | 190 | 175 | 205 |
| Jämtlands | 6 | 661 | 435 | 300 | 137 | 156 | 165 |
| Västerbottens | 15 | 780 | 646 | 503 | 217 | 236 | 286 |
| Norrbottens | 19 | 427 | 319 | 224 | 139 | 125 | 147 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | |
| Gss | 225 | 723 | 595 | 779 | 513 | 669 | 919 |
| Gmb | 131 | 940 | 911 | 1 107 | 692 | 964 | 1 139 |
| Gns | 99 | 1 061 | 1 163 | 1 505 | 892 | 1 158 | 1 393 |
| Ss | 119 | 1 299 | 1 563 | 2 023 | 1 261 | 1 538 | 1 900 |
| Gsk | 177 | 4 862 | 5 050 | 4 591 | 2 135 | 2 222 | 1 882 |
| Ssk | 47 | 1 792 | 1 794 | 1 453 | 691 | 732 | 646 |
| Nn | 40 | 1 908 | 1 547 | 1 251 | 554 | 579 | 616 |
| Nö | 36 | 1 453 | 1 078 | 784 | 384 | 397 | 462 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | |
| 2007 | 874 | 14 038 | 13 701 | 13 493 | 7 122 | 8 259 | 8 957 |
| 2005 | 945 | 14 486 | 14 117 | 14 147 | 7 583 | 8 862 | 9 569 |
| 2003 ¹ | .. | 9 293 | 11 315 | 13 159 | 7 603 | 9 259 | 10 112 |
| 2000 ¹ | .. | 11 784 | 14 110 | 15 453 | 8 717 | 10 624 | 10 652 |
| 1995 ¹ | .. | 12 828 | 16 710 | 18 458 | 10 633 | 12 834 | 11 339 |
| 1990 ¹ | .. | 14 957 | 19 020 | 20 832 | 12 177 | 14 223 | 11 348 |

1) För jämförelseåren ingår inte jordbruksföretag med mindre än 2,01 ha åkermark eller trädgårdsföretag utan åkermark.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 2.2 (forts.)

| Område | Antal företag inom storleksgrupp, hektar åkermark | | | | | Summa | Åker per företag, hektar |
|---------------------------|---|-----------------|-----------------|-----------------|---------------|--------|--------------------------|
| | 100,1– 200,0 | 200,1– 300,0 | 300,1– 400,0 | 400,1– 500,0 | Över 500,0 | | |
| <i>Län</i> | | | | | | | |
| Stockholms | 139 | 50 | 16 | 7 | 7 | 1 939 | 43,7 |
| Uppsala | 344 | 79 | 20 | 7 | 16 | 3 051 | 54,8 |
| Södermanlands | 261 | 64 | 23 | 15 | 14 | 2 157 | 58,5 |
| Östergötlands | 448 | 112 | 36 | 16 | 14 | 3 516 | 58,2 |
| Jönköpings | 98 | 12 | 2 | 3 | 1 | 3 708 | 24,4 |
| <i>Kronobergs</i> | | | | | | | |
| Kalmar | 55 | 7 | – | – | – | 2 480 | 19,9 |
| Gotlands | 223 | 42 | 12 | 3 | 5 | 3 273 | 37,9 |
| Blekinge | 193 | 32 | 5 | 5 | 2 | 1 607 | 53,3 |
| Skåne | 35 | 5 | 1 | – | 1 | 1 370 | 23,2 |
| | 708 | 205 | 86 | 35 | 79 | 9 409 | 48,1 |
| <i>Hallands</i> | | | | | | | |
| Västra Götalands | 162 | 31 | 11 | 8 | 3 | 3 538 | 31,4 |
| Värmlands | 734 | 163 | 60 | 23 | 22 | 14 621 | 32,2 |
| Örebro | 180 | 48 | 12 | 3 | 5 | 3 960 | 27,6 |
| Västmanlands | 185 | 53 | 16 | 4 | 8 | 2 533 | 42,0 |
| | 183 | 53 | 23 | 7 | 13 | 1 761 | 58,3 |
| <i>Dalarnas</i> | | | | | | | |
| Gävleborgs | 90 | 16 | 4 | – | 1 | 2 315 | 26,5 |
| Västernorrlands | 99 | 11 | 1 | 2 | – | 2 676 | 25,6 |
| Jämtlands | 74 | 9 | 1 | – | – | 2 448 | 20,8 |
| Västerbottens | 73 | 8 | 2 | – | – | 1 943 | 21,8 |
| | 136 | 10 | 3 | – | – | 2 832 | 25,3 |
| <i>Norrbottnens</i> | | | | | | | |
| | 61 | 10 | – | 1 | – | 1 472 | 24,3 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | |
| Gss | 567 | 175 | 65 | 27 | 57 | 5 314 | 61,7 |
| Gmb | 585 | 110 | 35 | 16 | 30 | 6 660 | 46,4 |
| Gns | 872 | 237 | 81 | 34 | 30 | 8 525 | 51,8 |
| Ss | 1 153 | 318 | 103 | 43 | 56 | 11 376 | 52,9 |
| Gsk | 558 | 77 | 28 | 15 | 7 | 21 604 | 23,2 |
| Ssk | 302 | 52 | 15 | 1 | 11 | 7 536 | 26,0 |
| Nn | 240 | 31 | 4 | 2 | – | 6 772 | 23,0 |
| Nö | 204 | 20 | 3 | 1 | – | 4 822 | 23,8 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | |
| 2007 | 4 481 | 1 020 | 334 | 139 | 191 | 72 609 | 36,5 |
| 2005 | 4 518 | 969 | 304 | 140 | 168 | 75 808 | 35,7 |
| 2003 ¹ | 4 561 | 922 | 294 | 114 | 148 | 66 780 | 40,0 |
| 2000 ¹ | 4 228 | 797 | 234 | 75 | 124 | 76 798 | 35,2 |
| 1995 ¹ | .. | .. | .. | .. | .. | 87 305 | 31,7 |
| 1990 ¹ | .. | .. | .. | .. | .. | 96 560 | 29,5 |

Tabell 2.3

Antal företag och areal åker efter bruksform 2007

Number of holdings and area of arable land by type of holding

Avser jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åkermark eller med stora djurbesättningar eller med minst 2 500 m² frilandsareal för trädgårdsproduktion eller med minst 200 m² växthusyta för trädgårdsproduktion.

Figures refer to agricultural holdings of more than 2.0 hectares of arable land or holdings with large animal stocks or holdings with at least 2 500 square metres outdoor horticultural cultivation or at least 200 square metres greenhouse area.

| Område; storleksgrupp | Antal företag | | | Summa ¹ | Areal åker, hektar | | | Summa |
|---------------------------------------|---------------|--------------------------|----------------------------|--------------------|--------------------|-------------------------|---------------------------|-----------|
| | Helt ägda | Helt arren- derade | Delvis arren- derade | | Helt ägd | Helt arren- derad | Delvis arren- derad | |
| <i>Län</i> | | | | | | | | |
| Stockholms | 1 120 | 183 | 603 | 1 939 | 28 968 | 13 098 | 42 736 | 84 802 |
| Uppsala | 1 655 | 175 | 1 207 | 3 051 | 49 875 | 15 003 | 102 439 | 167 316 |
| Södermanlands | 1 250 | 154 | 736 | 2 157 | 42 688 | 14 968 | 68 591 | 126 247 |
| Östergötlands | 1 774 | 310 | 1 386 | 3 516 | 60 129 | 24 354 | 120 266 | 204 748 |
| Jönköpings | 1 838 | 215 | 1 641 | 3 708 | 23 003 | 8 295 | 59 019 | 90 317 |
| Kronobergs | 1 264 | 135 | 1 069 | 2 480 | 12 840 | 3 888 | 32 696 | 49 423 |
| Kalmar | 1 586 | 225 | 1 432 | 3 273 | 34 003 | 9 899 | 80 148 | 124 050 |
| Gotlands | 715 | 87 | 795 | 1 607 | 21 142 | 6 083 | 58 392 | 85 616 |
| Blekinge | 765 | 67 | 520 | 1 370 | 10 100 | 1 732 | 19 892 | 31 724 |
| Skåne | 5 375 | 559 | 3 265 | 9 409 | 150 084 | 43 071 | 259 285 | 452 440 |
| Hallands | 2 055 | 169 | 1 269 | 3 538 | 37 687 | 6 103 | 67 407 | 111 198 |
| Västra Götalands | 8 935 | 600 | 5 002 | 14 621 | 163 001 | 29 421 | 278 859 | 471 281 |
| Värmlands | 2 478 | 160 | 1 309 | 3 960 | 37 737 | 7 082 | 64 459 | 109 279 |
| Örebro | 1 460 | 124 | 939 | 2 533 | 34 837 | 7 564 | 64 099 | 106 500 |
| Västmanlands | 1 027 | 108 | 613 | 1 761 | 31 933 | 12 987 | 57 687 | 102 607 |
| Dalarnas | 1 134 | 120 | 1 046 | 2 315 | 15 871 | 3 437 | 42 099 | 61 407 |
| Gävleborgs | 1 389 | 94 | 1 179 | 2 676 | 15 525 | 2 337 | 50 575 | 68 438 |
| Västernorrlands | 1 434 | 80 | 924 | 2 448 | 13 383 | 2 349 | 35 064 | 50 796 |
| Jämtlands | 1 119 | 60 | 761 | 1 943 | 9 515 | 2 221 | 30 702 | 42 437 |
| Västerbottens | 1 553 | 91 | 1 177 | 2 832 | 15 935 | 3 001 | 52 579 | 71 515 |
| Norrbottnens | 836 | 59 | 568 | 1 472 | 9 701 | 1 110 | 25 014 | 35 826 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | | |
| Gss | 2 777 | 357 | 2 004 | 5 314 | 99 175 | 31 254 | 197 196 | 327 625 |
| Gmb | 3 576 | 378 | 2 623 | 6 660 | 96 338 | 24 529 | 188 246 | 309 114 |
| Gns | 4 954 | 402 | 3 090 | 8 525 | 142 648 | 35 164 | 264 017 | 441 830 |
| Ss | 6 537 | 702 | 4 046 | 11 376 | 195 333 | 61 410 | 344 965 | 601 708 |
| Gsk | 12 131 | 1 152 | 8 201 | 21 604 | 160 451 | 38 335 | 302 587 | 501 373 |
| Ssk | 4 417 | 357 | 2 726 | 7 536 | 60 364 | 14 949 | 120 752 | 196 065 |
| Nn | 3 680 | 252 | 2 815 | 6 772 | 36 352 | 7 772 | 111 382 | 155 505 |
| Nö | 2 690 | 175 | 1 936 | 4 822 | 27 295 | 4 590 | 82 864 | 114 748 |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | | | | |
| - 2,0 | 222 | 18 | 3 | 874 | 251 | 21 | 4 | 276 |
| 2,1- 10,0 | 22 248 | 1 171 | 4 320 | 27 739 | 115 631 | 6 419 | 26 385 | 148 434 |
| 10,1- 20,0 | 8 358 | 624 | 4 511 | 13 493 | 118 580 | 9 099 | 66 327 | 194 006 |
| 20,1- 50,0 | 6 494 | 762 | 8 125 | 15 381 | 202 365 | 25 036 | 270 694 | 498 095 |
| 50,1-100,0 | 2 287 | 562 | 6 108 | 8 957 | 156 734 | 40 251 | 432 914 | 629 899 |
| Över 100,0 | 1 153 | 638 | 4 374 | 6 165 | 224 396 | 137 176 | 815 686 | 1 177 258 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | | |
| 2007 | 40 762 | 3 775 | 27 441 | 72 609 | 817 957 | 218 003 | 1 612 009 | 2 647 969 |
| 2005 | 39 154 | 6 418 | 29 529 | 75 808 | 767 530 | 342 918 | 1 592 885 | 2 703 333 |
| 2003 ² | 30 020 | 8 550 | 28 210 | 66 780 | 648 585 | 477 193 | 1 542 809 | 2 668 586 |
| 1999 ² | 37 402 | 10 425 | 32 292 | 80 119 | 673 016 | 553 648 | 1 520 266 | 2 746 929 |
| 1995 ² | 40 557 | 12 656 | 34 092 | 87 305 | 726 885 | 580 619 | 1 459 136 | 2 766 641 |
| 1990 ² | 46 363 | 14 669 | 35 528 | 96 560 | 822 003 | 587 723 | 1 434 866 | 2 844 592 |

1) I summan ingår även 631 företag 2007 och 707 företag 2005 utan åkermark.

2) För jämförelseåren ingår inte jordbruksföretag med mindre än 2,01 ha åkermark eller trädgårdsföretag utan åkermark

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 2.4**Antal företag med husdjur av olika slag 2007***Number of holdings with different kinds of livestock*

Avser jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åkermark eller stora djurbesättningar.

Figures refer to agricultural holdings of more than 2.0 hectares of arable land or holdings with large animal stocks.

| Område | Antal företag med | | | | |
|---------------------------|-------------------|-------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| | Nöt- kreatur | Varav mjölkkor | Får | Svin | Höns |
| <i>Län</i> | | | | | |
| Stockholms | 442 | 97 | 307 | 30 | 181 |
| Uppsala | 811 | 242 | 338 | 72 | 171 |
| Södermanlands | 644 | 197 | 321 | 44 | 158 |
| Östergötlands | 1 310 | 430 | 505 | 94 | 223 |
| Jönköpings | 2 104 | 638 | 450 | 49 | 357 |
| Kronobergs | 1 238 | 288 | 280 | 38 | 184 |
| Kalmar | 1 649 | 608 | 437 | 101 | 247 |
| Gotlands | 683 | 314 | 386 | 81 | 99 |
| Blekinge | 645 | 121 | 193 | 55 | 69 |
| Skåne | 2 973 | 657 | 762 | 648 | 561 |
| Hallands | 1 301 | 413 | 368 | 357 | 189 |
| Västra Götalands | 4 334 | 1 294 | 1 389 | 376 | 825 |
| Värmlands | 913 | 188 | 418 | 51 | 169 |
| Örebro | 631 | 149 | 274 | 52 | 140 |
| Västmanlands | 337 | 75 | 149 | 48 | 71 |
| Dalarnas | 691 | 183 | 299 | 33 | 146 |
| Gävleborgs | 819 | 251 | 310 | 41 | 144 |
| Västernorrlands | 704 | 199 | 216 | 26 | 113 |
| Jämtlands | 609 | 222 | 190 | 23 | 84 |
| Västerbottens | 715 | 350 | 236 | 46 | 80 |
| Norrbottnens | 325 | 180 | 186 | 12 | 34 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | |
| Gss | 1 159 | 352 | 343 | 518 | 271 |
| Gmb | 2 741 | 1 013 | 899 | 438 | 387 |
| Gns | 2 153 | 783 | 666 | 332 | 396 |
| Ss | 2 776 | 762 | 1 308 | 262 | 679 |
| Gsk | 9 763 | 2 505 | 2 682 | 498 | 1 601 |
| Ssk | 1 957 | 452 | 876 | 63 | 430 |
| Nn | 2 131 | 651 | 740 | 106 | 345 |
| Nö | 1 198 | 578 | 500 | 60 | 136 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | |
| 2007 | 23 878 | 7 096 | 8 014 | 2 277 | 4 245 |
| 2006 | 25 054 | 8 027 | 9 152 | 2 414 | 4 877 |
| 2005 | 26 179 | 8 548 | 7 653 | 2 794 | 4 916 |
| 2000 | 32 063 | 12 676 | 8 089 ¹ | 4 809 ¹ | 5 678 ¹ |
| 1995 | 41 990 | 17 743 | 10 037 | 10 753 | 9 593 |
| 1990 | 47 292 | 25 921 | .. | 14 301 | 12 900 |

1) Dessa uppgifter avser augusti medan samtliga övriga uppgifter i tabellen avser juni respektive år.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 2.5**Antal företag efter driftsriktning 2007***Number of holdings by type of farming*

Avser jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åkermark eller med stora djurbesättningar eller med minst 2 500 m² frilandsareal för trädgårdsproduktion eller med minst 200 m² växthusyta för trädgårdsproduktion.

Figures refer to agricultural holdings of more than 2.0 hectares of arable land or holdings with large animal stocks or holdings with at least 2 500 square metres outdoor horticultural cultivation or at least 200 square metres greenhouse area.

| Driftsriktning | Antal företag |
|--|---------------|
| Jordbruksväxter | 17 765 |
| Köks-, prydnads- och plantskoleväxter | 868 |
| Frukt och bär | 447 |
| Blandad växtodling | 769 |
| Summa växtodling | 19 849 |
| Nötkreatur | 17 234 |
| Får och getter | 2 624 |
| Svin | 743 |
| Fjäderfä | 213 |
| Blandad husdjursskötsel | 1 787 |
| Summa husdjursskötsel | 22 601 |
| Blandat jordbruk, mest växtodling | 2 095 |
| Blandat jordbruk, mest husdjursskötsel | 3 283 |
| Summa blandat jordbruk | 5 378 |
| Småbruk ¹ | 24 781 |
| <i>Samtliga</i> 2007 | 72 609 |
| 2005 | 75 808 |
| 2003 | 67 888 |
| 2000 ² | 77 110 |
| 1999 ² | 80 435 |
| 1995 ² | 87 682 |
| 1990 ² | 96 945 |

1) Företag med arbetsbehov under 400 standardtimmar.

2) För år 2000 och tidigare ingick i den redovisade statistiken inte trädgårdsföretag av viss omfattning, men med högst 2,0 hektar åkermark.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 2.6

Andel företag efter driftsriktning länsvis 2007, procent*Percentage of holdings by type of farming and county*

Avser jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åkermark eller med stora djurbesättningar eller med minst 2 500 m² frilandsareal för trädgårdsproduktion eller med minst 200 m² växthusyta för trädgårdsproduktion.

Figures refer to agricultural holdings of more than 2.0 hectares of arable land or holdings with large animal stocks or holdings with at least 2 500 square metres outdoor horticultural cultivation or at least 200 square metres greenhouse area.

| Område | Driftsriktning, procent | | | | Samtliga | |
|---------------------|-------------------------|---------------------------|---------------------|---------|----------|------------------|
| | Växt- odling | Hus- djurs- skötsel | Blandat jordbruk | Småbruk | % | Antal företag |
| <i>Län</i> | | | | | | |
| Stockholms | 41 | 18 | 11 | 30 | 100 | 1 939 |
| Uppsala | 45 | 19 | 11 | 25 | 100 | 3 051 |
| Södermanlands | 37 | 25 | 12 | 26 | 100 | 2 157 |
| Östergötlands | 34 | 34 | 11 | 21 | 100 | 3 516 |
| Jönköpings | 9 | 58 | 4 | 29 | 100 | 3 708 |
| Kronobergs | 9 | 51 | 4 | 36 | 100 | 2 480 |
| Kalmar | 18 | 50 | 8 | 24 | 100 | 3 273 |
| Gotlands | 26 | 42 | 15 | 17 | 100 | 1 607 |
| Blekinge | 21 | 45 | 8 | 26 | 100 | 1 370 |
| Skåne | 39 | 28 | 8 | 25 | 100 | 9 409 |
| Hallands | 25 | 37 | 8 | 30 | 100 | 3 538 |
| Västra Götalands | 27 | 28 | 7 | 38 | 100 | 14 621 |
| Värmlands | 21 | 20 | 8 | 51 | 100 | 3 960 |
| Örebro | 34 | 21 | 9 | 36 | 100 | 2 533 |
| Västmanlands | 49 | 14 | 9 | 28 | 100 | 1 761 |
| Dalarnas | 23 | 29 | 7 | 41 | 100 | 2 315 |
| Gävleborgs | 24 | 31 | 6 | 40 | 100 | 2 676 |
| Västernorrlands | 16 | 29 | 4 | 51 | 100 | 2 448 |
| Jämtlands | 13 | 33 | 3 | 50 | 100 | 1 943 |
| Västerbottens | 19 | 26 | 4 | 51 | 100 | 2 832 |
| Norrbottnens | 24 | 26 | 4 | 46 | 100 | 1 472 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | |
| 2007 | 27 | 31 | 8 | 34 | 100 | 72 609 |
| 2005 | 27 | 32 | 8 | 33 | 100 | 75 808 |
| 2003 | 30 | 38 | 9 | 22 | 100 | 67 888 |
| 2000 ^{1,2} | 28 | 39 | 9 | 25 | 100 | 77 110 |
| 1999 ² | 18 | 38 | 6 | 38 | 100 | 80 435 |
| 1995 ² | 15 | 42 | 8 | 36 | 100 | 87 682 |
| 1990 ² | 16 | 42 | 8 | 34 | 100 | 96 945 |

1) En översyn av typologin gjordes avseende år 2000, vilket försämrade jämförbarheten bakåt i tiden.

2) För år 2000 och tidigare ingick i den redovisade statistiken inte trädgårdsföretag av viss omfattning, men med högst 2,0 hektar åkermark.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 2.7**Antal företag efter driftsinriktning och arbetsbehov i jordbruket 2007***Number of holdings by type of farming and labour requirement in agriculture*

Avser jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åkermark eller med stora djurbesättningar eller med minst 2 500 m² frilandsareal för trädgårdsproduktion eller med minst 200 m² växthusyta för trädgårdsproduktion.

Figures refer to agricultural holdings of more than 2.0 hectares of arable land or holdings with large animal stocks or holdings with at least 2 500 square metres outdoor horticultural cultivation or at least 200 square metres greenhouse area.

| Arbetsbehov (standardtimmar) | Driftsinriktning | | | Samtliga | |
|---------------------------------|------------------|---------------------------|---------------------|---------------|---------------|
| | Växt- odling | Hus- djurs- skötsel | Blandat jordbruk | Småbruk | |
| – 799 | 9 881 | 4 004 | 1 231 | 24 781 | 39 897 |
| 800– 1 599 | 5 262 | 7 174 | 1 514 | – | 13 950 |
| 1 600– 2 399 | 2 143 | 3 316 | 1 067 | – | 6 526 |
| 2 400– 3 199 | 968 | 2 270 | 664 | – | 3 902 |
| 3 200– 3 999 | 518 | 2 098 | 359 | – | 2 975 |
| 4 000– 5 599 | 477 | 2 280 | 306 | – | 3 063 |
| 5 600– | 600 | 1 459 | 237 | – | 2 296 |
| Samtliga 2007 | 19 849 | 22 601 | 5 378 | 24 781 | 72 609 |
| 2005 | 20 843 | 24 322 | 5 715 | 24 928 | 75 808 |
| 2003 | 20 403 | 26 001 | 6 254 | 15 230 | 67 888 |
| 2000 ^{1,2} | 21 377 | 29 710 | 7 085 | 18 938 | 77 110 |
| 1999 ² | 14 261 | 30 502 | 5 193 | 30 479 | 80 435 |
| 1995 ² | 12 887 | 36 607 | 6 819 | 31 369 | 87 682 |
| 1990 ² | 12 865 | 40 549 | 7 820 | 33 017 | 96 945 |

- 1) En översyn av typologin gjordes avseende år 2000, vilket för-sämrade jämförbarheten bakåt i tiden.
- 2) För år 2000 och tidigare ingick i den redovisade statistiken inte trädgårdsföretag av viss omfattning, men med högst 2,0 hektar åkermark.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

3 Åkerarealens användning

I kapitel 3 redovisas statistik över åkerarealens användning. Bland annat lämnas uppgifter om arealen av olika ägoslag, olika grödor och antal företag med odling av olika växtslag.

Sammanfattning

Åkerarealens användning

Åkerarealens fördelning på olika grödgrupper och antal företag med odling år 2007 framgår översiktligt av **figurerna 3B och 3C** och **tabell 3.3**. I övriga tabeller lämnas redovisning bl.a. för län.

Arealer (figur 3A, tabell 3.1–3.3)

Den totala jordbruksmarken på jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åker var 3,1 milj. hektar år 2007. Jordbruksmarken utgörs av 2,6 milj. hektar åkermark och 0,5 milj. hektar betesmark. Skogsmarken vid jordbruksföretagen 2007 var 3,7 milj. hektar.

Förändringarna i åkerarealen inom olika storleksgrupper under de senaste åren följer ungefär samma mönster som förändringarna i antalet företag i motsvarande storleksgrupper. Av den totala åkerarealen 2007, som var 2,6 miljoner hektar, svarade företag med mer än 50 hektar åkermark för 1,8 miljoner hektar eller 68 %. Andelen åkerareal i storleksgrupperna under 20 hektar ökade något mellan 2003 och 2005, men minskar åter igen 2007. Åkerarealens andel i storleksgrupperna över 200 hektar åkermark har liksom tidigare år också ökat.

Spannmål (tabell 3.4)

Spannmålsarealen, knappt 40 % av den totala åkerarealen, uppgick år 2007 till 990 000 hektar.

Arealen *höstkorn*, som är en förhållandevis mycket liten gröda, ökade från 5 700 hektar till 8 300 hektar, dvs. en ökning med 45 %. *Råg* ökade med 5 %. Arealerna för *blandsäd* och *vårvete* minskade däremot med 12 respektive 11 %.

Höstvete och *vårkorn* står för de största andelarna av spannmålsarealen, 33 respektive 32 % vardera och med arealerna 323 000 respektive 318 000 hektar. Av övriga spannmålsgrödor svarade *havre* för 21 % (207 900 hektar) av arealen, *rågvete* för 5 % (53 900 hektar), *vårvete* för 4 % (38 400 hektar), *råg* för 2 % (24 700 hektar), *blandsäd* för 2 % (15 300 hektar) och *höstkorn* för 1 % (8 300 hektar).

Baljväxter (tabell 3.5)

Den totala *baljväxtarealen* år 2007 var 28 600 hektar, en minskning med 20 % sedan 2006. Merparten av baljväxtarealen består av *ärter* och *åkerbönor* som upptar 19 200 hektar, dvs. 67 % av den totala baljväxtarealen.

Oljeväxter (tabell 3.6)

Arealen *raps* och *rybs* minskade med 3 % jämfört med 2006 och omfattar 2007 cirka 87 800 hektar. År 2007 upptog *höstraps* 50 300 hektar, en ökning med 6 %. Arealen *vårraps* var 33 000 hektar, *vårrybs* 3 300 hektar och *höstrybs* 1 100 hektar.

Odlingen av *oljelin* har halverats sedan 2006 och arealen uppgick år 2007 till 4 300 hektar.

Vall och grönoderväxter (tabell 3.7) och Slåttervall och betesvall (tabell 3.8)

Slåtter- och betesvall var den arealmässigt största grödan 2007 och täckte 1 081 100 hektar, vilket var en ökning med 3 % jämfört med 2006. Slåtter- och betesvall odlas också av flest antal företag. I de fyra nordligaste länen samt i Kronobergs, Jönköpings, Gävleborgs, Värmlands, Kalmar och Dalarnas län utgör vall och grönoderväxter mer än halva totala åkerarealen. I **tabell 3.8** redovisas slåtter- och betesvallsarealen separat, uppdelat på län och produktionsområden. Betesvallen uppgick år 2007 till 190 400 hektar vilket är en minskning med 8 % sedan år 2006. Slåttervallsarealen år 2007 upptog 831 400 hektar, vilket är en ökning med knappt 2 %. Uppgifterna om vallarealerna är hämtade ifrån skördestatistiken, se kap 4, sid 65.

Potatis och sockerbeter (tabell 3.9)

Den totala *potatisarealen* uppgick år 2007 till 28 400 hektar, vilket är en marginell ökning sedan år 2006. *Sockerbetsarealen* uppgick till 40 700 hektar, vilket är en minskning med 8 % sedan tidigare år. Odlingen av *matpotatis* är främst förlagd till Skåne- och Västra Götalands län, *stärkelsepotatis* till Skåne och Blekinge län och *sockerbeter* till Skåne län.

Flest företag som odlar matpotatis finns i storleksgruppen 50,1–100,0 hektar (821 st.), och de nyttjar 22 % av matpotatisarealen.

Drygt en tredjedel av företagen som odlar sockerbeter finns i storleksgrupperna över 100,0 hektar (975 st.).

Träda, outnyttjad åker m.m. (tabell 3.10)

Trädesarealen minskade med 9 % och uppgick år 2007 till 280 600 hektar.

Energiskogsarealen ökade med 4 % och uppgick år 2007 till 14 300 hektar. Störst energiskogsareal finns i Skåne, Uppsala och Örebro län.

Om statistiken

Ägoslag samt åkerareal efter storleksgrupp

Vid tidigare s.k. lantbruksräkningar har uppgifter erhållits om jordbruksmarkens fördelning på ägoslag för samtliga lantbruksenheter, dvs. även för företag med enbart skog. Omläggningar i metoden för datafångst fr.o.m. år 2000 har dock medfört att en fullständig statistik över ägoslag på jordbruksföretagen fortsättningsvis bara kommer att kunna tas fram intermitent. Statistiken 2007 avser jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åkermark eller med stora djurbesättningar eller med minst 2 500 m² frilandsareal för trädgårdsproduktion eller med minst 200 m² växthusyta för trädgårdsproduktion. För jämförelseåren ingår inte jordbruksföretag med mindre än 2,01 hektar åkermark eller trädgårdsföretag utan åkermark.

Åkerarealens användning

Uppgifter om åkerarealens användning erhålls årligen genom Lantbruksregistret. Fr.o.m. år 2000 används, till övervägande del, Jordbruksverkets register i stället för som tidigare insamling i postenkät. En beskrivning av Lantbruksregistret lämnas i bilaga 1. Där beskrivs också närmare de ändrade förutsättningarna för statistiken fr.o.m. år 2000. Den population som statistiken belyser utgörs av samtliga jordbruksföretag i landet som i juni varje år brukar mer än 2,0 hektar åkermark.

Några begrepp och definitioner i lantbruksstatistiken

Åkermark

Mark som används eller lämpligen kan användas till växtodling eller bete och som är lämplig att plöja.

Betesmark

Mark som används eller lämpligen kan användas till bete och som inte är lämplig att plöja.

Skogsmark

Mark som är lämplig för virkesproduktion och som inte i väsentlig utsträckning används för annat ändamål samt mark där det bör finnas skog till skydd mot sand- och jordflykt eller mot att fjällgränsen flyttas ned. Mark som ligger helt eller i huvudsak outnyttjad skall dock inte anses som skogsmark, om den på grund av särskilda förhållanden inte bör tas i anspråk för virkesproduktion. Mark skall anses lämplig för virkesproduktion, om den enligt vedertagna bedömningsgrunder kan producera i genomsnitt minst en kubikmeter virke om året per hektar.

Annan mark

Mark som inte lämpligen kan användas till växtodling, bete eller virkesproduktion.

Ägoslagsdefinitionerna har tillämpats sedan 1981. De fastställdes som svensk standard i januari samma år och ansluter till motsvarande ägoslagsdefinitioner i fastighetstaxeringen.

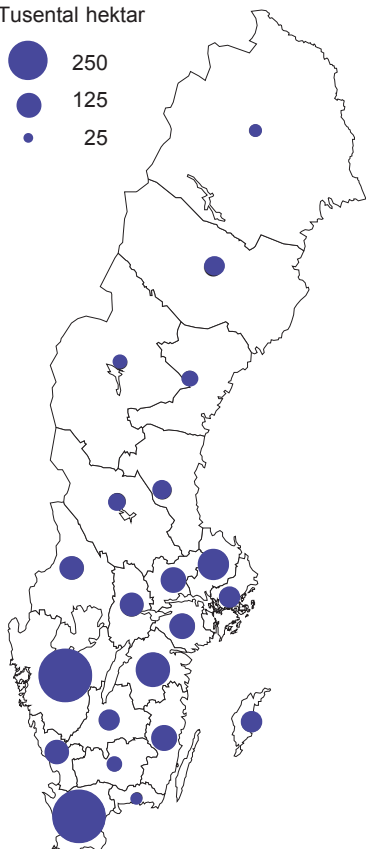
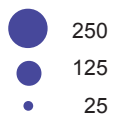
Annan publicering

Uppgifter från lantbruksregistret om åkerarealens användning publiceras årligen av Jordbruksverket och SCB i Statistiska meddelanden serie JO, senast JO 10 SM 0801.

Uppgifter om ägoslag och åkerareal efter storleksgrupp publiceras av Jordbruksverket och SCB i Statistiska meddelanden serie JO, senast JO 34 SM 0801.

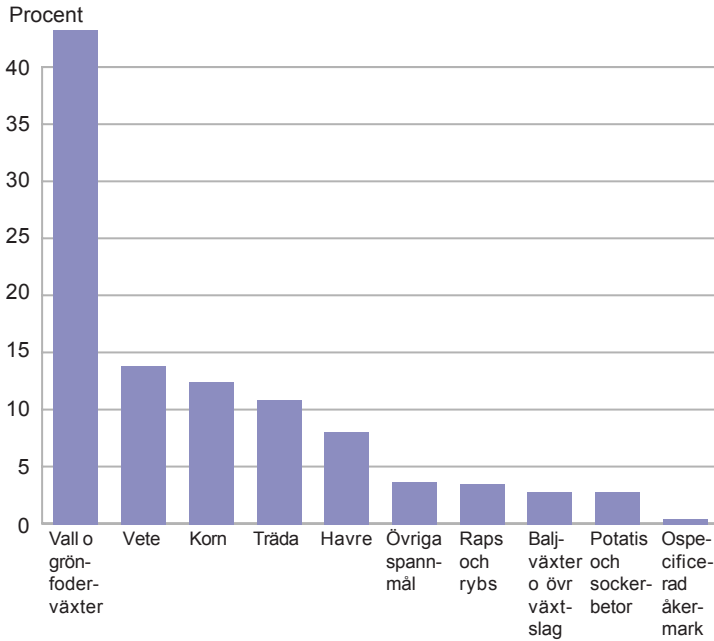
Publikationerna är tillgängliga på Internet och kan nås via SCB:s eller Jordbruksverkets webbplats (www.scb.se respektive www.sjv.se).

Delar av statistiken publiceras också i Sveriges Statistiska Databaser, SSD, i anslutning till SCB:s webbplats.

Figur 3A**Total åkerareal länsvis 2007***Total area of arable land by county*Areal åker
Tusental hektarKälla: Jordbruksverket och SCB,
Lantbruksregistret.

Figur 3B
Åkerarealens användning 2007

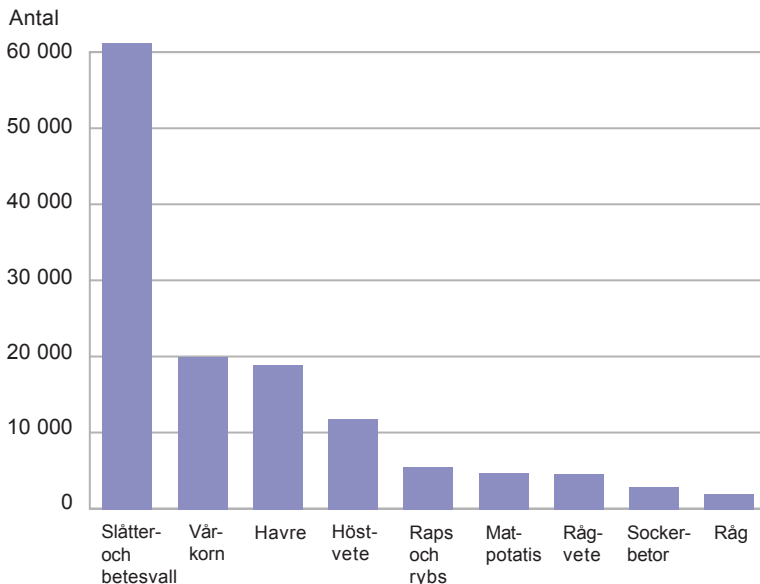
Use of arable land



Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

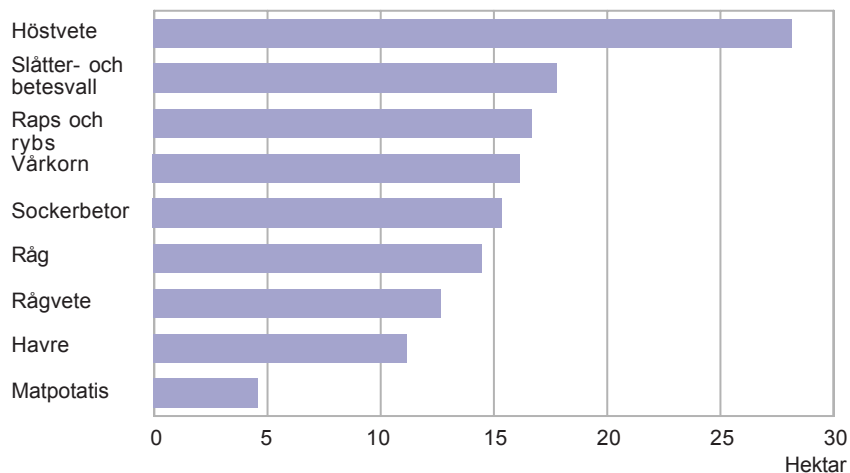
Figur 3C
Antal företag med odling av vissa grödor 2007

Number of holdings with cultivation of certain crops



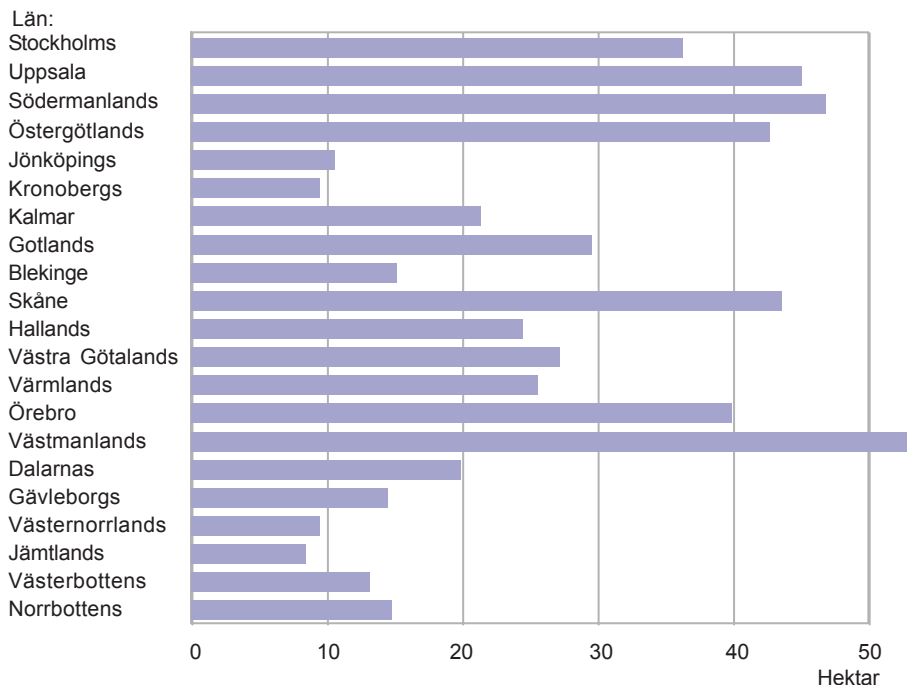
Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Figur 3D
Odling av vissa grödor, genomsnittliga arealer per företag 2007
Cultivation of certain crops, areas per holding



Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Figur 3E
Odling av spannmål, genomsnittliga arealer per företag 2007
Cultivation of cereals, areas per holding



Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 3.1

Areal åker-, betes- och skogsmark på jordbruksföretag 2007, hektar

Area of agricultural and forest land on holdings in 2007

| Område; storleksgrupp | Åkermark | | Betesmark | | Summa jordbruks- mark, hektar | Skogs- mark, hektar |
|---------------------------------------|-------------------|-------------------------------------|-------------------|-------------------------------------|--|---------------------------|
| | Totalt, hektar | Varav arren- derad, hektar | Totalt, hektar | Varav arren- derad, hektar | | |
| <i>Län</i> | | | | | | |
| Stockholms | 84 802 | 37 202 | 13 670 | 5 279 | 98 472 | 105 896 |
| Uppsala | 167 316 | 65 912 | 20 805 | 7 798 | 188 121 | 167 904 |
| Södermanlands | 126 247 | 51 503 | 18 885 | 7 690 | 145 131 | 139 589 |
| Östergötlands | 204 748 | 84 140 | 46 464 | 20 692 | 251 212 | 229 627 |
| Jönköpings | 90 317 | 44 707 | 42 518 | 20 794 | 132 835 | 235 294 |
| Kronobergs | 49 423 | 23 610 | 22 637 | 11 104 | 72 060 | 140 688 |
| Kalmar | 124 050 | 48 620 | 76 591 | 31 529 | 200 641 | 197 732 |
| Gotlands | 85 616 | 29 045 | 28 067 | 10 496 | 113 683 | 58 200 |
| Blekinge | 31 724 | 11 223 | 12 683 | 5 346 | 44 407 | 60 860 |
| Skåne | 452 440 | 164 633 | 57 632 | 26 764 | 510 072 | 126 895 |
| Hallands | 111 198 | 38 464 | 16 859 | 7 243 | 128 057 | 111 407 |
| Västra Götalands | 471 281 | 158 407 | 63 684 | 23 559 | 534 965 | 431 389 |
| Värmlands | 109 279 | 40 521 | 8 418 | 2 792 | 117 697 | 216 900 |
| Örebro | 106 500 | 36 565 | 10 077 | 2 978 | 116 577 | 141 889 |
| Västmanlands | 102 607 | 40 552 | 8 127 | 3 398 | 110 735 | 83 308 |
| Dalarnas | 61 407 | 25 963 | 14 097 | 4 024 | 75 504 | 133 471 |
| Gävleborgs | 68 438 | 31 184 | 6 729 | 2 627 | 75 167 | 210 181 |
| Västernorrlands | 50 796 | 23 947 | 3 128 | 1 104 | 53 924 | 211 416 |
| Jämtlands | 42 437 | 23 030 | 14 084 | 3 694 | 56 522 | 229 994 |
| Västerbottens | 71 515 | 35 326 | 2 639 | 1 029 | 74 154 | 268 959 |
| Norrbottnens | 35 826 | 14 669 | 1 536 | 535 | 37 362 | 206 911 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | |
| Gss | 327 625 | 123 627 | 18 703 | 9 087 | 346 328 | 50 534 |
| Gmb | 309 114 | 105 599 | 109 486 | 46 753 | 418 600 | 168 185 |
| Gns | 441 830 | 153 856 | 44 373 | 17 020 | 486 203 | 192 770 |
| Ss | 601 708 | 232 634 | 68 357 | 26 058 | 670 065 | 629 096 |
| Gsk | 501 373 | 203 864 | 187 313 | 81 805 | 688 686 | 1 060 733 |
| Ssk | 196 065 | 78 710 | 22 431 | 7 926 | 218 496 | 469 309 |
| Nn | 155 505 | 76 458 | 25 804 | 7 931 | 181 309 | 596 638 |
| Nö | 114 748 | 54 476 | 12 861 | 3 896 | 127 609 | 541 245 |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | | |
| – 2,0 | 276 | 23 | 1 512 | 623 | 1 788 | 12 025 |
| 2,1– 5,0 | 49 162 | 4 942 | 24 528 | 4 895 | 73 690 | 501 025 |
| 5,1– 10,0 | 99 272 | 14 399 | 34 714 | 8 128 | 133 987 | 477 673 |
| 10,1– 20,0 | 194 006 | 40 191 | 55 000 | 16 702 | 249 005 | 667 156 |
| 20,1– 30,0 | 175 331 | 48 888 | 46 449 | 16 625 | 221 780 | 391 888 |
| 30,1– 50,0 | 322 764 | 107 639 | 73 688 | 31 770 | 396 452 | 472 935 |
| 50,1– 100,0 | 629 899 | 256 488 | 119 706 | 56 076 | 749 605 | 560 830 |
| 100,1– | 1 177 258 | 556 655 | 133 731 | 65 656 | 1 310 989 | 624 978 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | |
| 2007 | 2 647 969 | 1 029 225 | 489 328 | 200 476 | 3 137 297 | 3 708 509 |
| 2005 | 2 703 333 | 1 089 712 | 513 505 | 194 241 | 3 216 839 | 3 644 068 |
| 2003 ¹ | 2 668 586 | 1 203 679 | 494 414 | 198 873 | 3 163 001 | 3 381 382 |
| 2000 ¹ | 2 705 984 | .. | .. | .. | .. | .. |
| 1995 ¹ | 2 766 641 | .. | 425 219 | .. | 3 191 860 | 3 843 789 |
| 1990 ¹ | 2 844 592 | .. | 331 691 | .. | 3 176 283 | 4 065 431 |

1) För jämförelseåren ingår inte jordbruksföretag med mindre än 2,01 ha åkermark eller trädgårdsföretag utan åkermark.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 3.2
Åkerareal efter storleksgrupp 2007
Area of arable land by size group

| Område | Åkerareal inom storleksgrupp, hektar åkermark | | | | | | |
|---------------------------|---|-------------|--------------|---------------|---------------|---------------|----------------|
| | Under 2,1 | 2,1– 5,0 | 5,1– 10,0 | 10,1– 20,0 | 20,1– 30,0 | 30,1– 50,0 | 50,1– 100,0 |
| <i>Län</i> | | | | | | | |
| Stockholms | 9 | 848 | 2 473 | 6 056 | 5 574 | 8 182 | 17 687 |
| Uppsala | 2 | 1 091 | 2 634 | 7 467 | 8 560 | 18 579 | 40 584 |
| Södermanlands | 8 | 816 | 2 184 | 5 945 | 4 989 | 11 126 | 24 970 |
| Östergötlands | 12 | 1 486 | 2 985 | 7 303 | 7 834 | 19 577 | 47 901 |
| Jönköpings | 9 | 2 794 | 6 353 | 10 265 | 9 237 | 17 084 | 25 887 |
| Kronobergs | 11 | 2 430 | 4 197 | 6 854 | 5 515 | 8 794 | 12 483 |
| Kalmar | 18 | 1 776 | 4 061 | 8 692 | 8 283 | 17 070 | 35 165 |
| Gotlands | 6 | 648 | 1 216 | 2 964 | 4 019 | 9 985 | 27 463 |
| Blekinge | 10 | 1 062 | 2 289 | 3 626 | 3 352 | 6 106 | 8 538 |
| Skåne | 85 | 5 687 | 10 749 | 23 706 | 23 047 | 43 031 | 87 114 |
| Hallands | 17 | 2 234 | 4 775 | 10 949 | 9 839 | 15 232 | 28 758 |
| Västra Götalands | 30 | 9 506 | 21 768 | 44 681 | 36 082 | 64 135 | 109 655 |
| Värmlands | 3 | 3 643 | 7 058 | 10 041 | 7 979 | 13 312 | 22 404 |
| Örebro | 8 | 1 541 | 3 247 | 6 248 | 6 564 | 11 621 | 25 526 |
| Västmanlands | 3 | 576 | 1 556 | 4 287 | 4 824 | 10 634 | 23 922 |
| Dalarnas | 5 | 1 926 | 3 415 | 6 174 | 6 070 | 9 654 | 16 657 |
| Gävleborgs | 10 | 1 955 | 4 015 | 8 280 | 6 814 | 11 657 | 19 068 |
| Västernorrlands | 8 | 2 597 | 4 336 | 6 030 | 4 649 | 6 771 | 14 046 |
| Jämtlands | 5 | 2 278 | 3 059 | 4 182 | 3 343 | 6 060 | 11 327 |
| Västerbottens | 6 | 2 713 | 4 654 | 7 074 | 5 342 | 9 268 | 20 785 |
| Norrbottens | 12 | 1 553 | 2 249 | 3 181 | 3 414 | 4 886 | 9 961 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | |
| Gss | 58 | 2 484 | 4 388 | 11 334 | 12 768 | 26 357 | 65 928 |
| Gmb | 55 | 3 309 | 6 640 | 16 124 | 17 052 | 37 744 | 79 339 |
| Gns | 24 | 3 710 | 8 503 | 21 982 | 22 081 | 45 388 | 99 634 |
| Ss | 31 | 4 573 | 11 566 | 29 689 | 31 085 | 60 561 | 135 037 |
| Gsk | 59 | 17 019 | 36 592 | 65 345 | 52 393 | 86 051 | 129 356 |
| Ssk | 11 | 6 291 | 12 949 | 20 750 | 16 946 | 28 526 | 45 090 |
| Nn | 18 | 6 683 | 10 964 | 17 705 | 13 582 | 22 598 | 42 811 |
| Nö | 19 | 5 093 | 7 669 | 11 076 | 9 423 | 15 540 | 32 705 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | |
| 2007 | 276 | 49 162 | 99 272 | 194 006 | 175 331 | 322 764 | 629 899 |
| 2005 | 277 | 50 637 | 102 723 | 204 004 | 186 590 | 346 159 | 671 052 |
| 2003 ¹ | .. | 33 984 | 83 816 | 190 616 | 187 153 | 361 728 | 708 726 |
| 2000 ¹ | .. | 43 780 | 104 774 | 224 457 | 215 019 | 415 572 | 742 556 |
| 1995 ¹ | .. | 48 935 | 126 649 | 271 350 | 263 631 | 502 960 | 780 177 |
| 1990 ¹ | .. | 57 460 | 145 662 | 309 428 | 304 009 | 558 354 | 776 427 |

1) För jämförelseåren ingår inte jordbruksföretag med mindre än 2,01 ha åkermark eller trädgårdsföretag utan åker.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 3.2 (forts.)

| Område | Åkerareal inom storleksgrupp, hektar åkermark | | | | | Summa |
|---------------------------|---|-----------------|-----------------|-----------------|---------------|-----------|
| | 100,1– 200,0 | 200,1– 300,0 | 300,1– 400,0 | 400,1– 500,0 | Över 500,0 | |
| <i>Län</i> | | | | | | |
| Stockholms | 18 865 | 12 309 | 5 519 | 3 055 | 4 224 | 84 802 |
| Uppsala | 47 622 | 18 753 | 6 977 | 2 998 | 12 048 | 167 316 |
| Södermanlands | 36 443 | 15 608 | 7 830 | 6 669 | 9 660 | 126 247 |
| Östergötlands | 62 723 | 26 634 | 12 079 | 6 993 | 9 220 | 204 748 |
| Jönköpings | 13 052 | 2 860 | 641 | 1 391 | 743 | 90 317 |
| Kronobergs | 7 513 | 1 626 | – | – | – | 49 423 |
| Kalmar | 30 212 | 9 934 | 4 221 | 1 306 | 3 314 | 124 050 |
| Gotlands | 26 425 | 7 680 | 1 573 | 2 262 | 1 376 | 85 616 |
| Blekinge | 4 489 | 1 262 | 374 | – | 615 | 31 724 |
| Skåne | 98 140 | 49 422 | 29 904 | 15 284 | 66 273 | 452 440 |
| Hallands | 22 073 | 7 420 | 3 920 | 3 326 | 2 653 | 111 198 |
| Västra Götalands | 101 158 | 38 624 | 20 355 | 10 133 | 15 155 | 471 281 |
| Värmlands | 24 750 | 11 615 | 4 143 | 1 270 | 3 061 | 109 279 |
| Örebro | 25 062 | 12 857 | 5 572 | 1 765 | 6 489 | 106 500 |
| Västmanlands | 25 070 | 12 675 | 7 814 | 3 014 | 8 233 | 102 607 |
| Dalarnas | 11 919 | 3 607 | 1 346 | – | 633 | 61 407 |
| Gävleborgs | 12 720 | 2 683 | 334 | 900 | – | 68 438 |
| Västernorrlands | 9 764 | 2 197 | 398 | – | – | 50 796 |
| Jämtlands | 9 654 | 1 901 | 629 | – | – | 42 437 |
| Västerbottens | 18 264 | 2 417 | 993 | – | – | 71 515 |
| Norrbottnens | 7 920 | 2 212 | – | 437 | – | 35 826 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | |
| Gss | 78 116 | 42 341 | 22 413 | 11 588 | 49 849 | 327 625 |
| Gmb | 80 671 | 26 417 | 12 286 | 7 187 | 22 290 | 309 114 |
| Gns | 121 765 | 56 389 | 27 320 | 14 952 | 20 081 | 441 830 |
| Ss | 159 377 | 76 817 | 35 457 | 18 770 | 38 745 | 601 708 |
| Gsk | 75 320 | 17 846 | 9 704 | 6 551 | 5 137 | 501 373 |
| Ssk | 39 927 | 12 473 | 5 091 | 417 | 7 593 | 196 065 |
| Nn | 31 500 | 7 384 | 1 362 | 900 | – | 155 505 |
| Nö | 27 164 | 4 629 | 993 | 437 | – | 114 748 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | |
| 2007 | 613 839 | 244 297 | 114 625 | 60 802 | 143 696 | 2 647 968 |
| 2005 | 615 217 | 231 678 | 104 648 | 61 927 | 128 422 | 2 703 333 |
| 2003 ¹ | 620 293 | 220 379 | 100 391 | 49 924 | 111 576 | 2 668 586 |
| 2000 ¹ | 566 977 | 189 828 | 79 252 | 32 696 | 91 073 | 2 705 984 |
| 1995 ¹ | .. | .. | .. | .. | .. | 2 766 641 |
| 1990 ¹ | .. | .. | .. | .. | .. | 2 844 592 |

Tabell 3.3
Åkerarealens användning 1990–2007, hektar

Use of arable land

| Gröda | 1990 | 1995 | 2000 | 2005 | 2006 | 2007 |
|---------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Spannmål ¹ | 1 335 700 | 1 104 500 | 1 228 900 | 1 024 000 | 978 400 | 990 100 |
| därav vete | 349 700 | 261 400 | 401 600 | 354 800 | 360 900 | 361 500 |
| korn | 492 000 | 453 400 | 411 200 | 378 600 | 315 100 | 326 700 |
| havre | 387 800 | 278 300 | 295 500 | 200 100 | 206 100 | 207 900 |
| resterande | 106 200 | 111 400 | 120 600 | 90 500 | 96 300 | 93 900 |
| Baljväxter | .. | 21 200 | 37 300 | 40 900 | 35 800 | 28 600 |
| Vall och grönfoderväxter ¹ | 918 100 | 1 058 900 | 920 800 | 1 079 800 | 1 112 700 | 1 141 800 |
| Potatis | 36 200 | 35 000 | 32 900 | 30 400 | 28 200 | 28 400 |
| Sockerbetor | 50 000 | 57 500 | 55 500 | 49 200 | 44 200 | 40 700 |
| Raps och rybs | 167 900 | 104 600 | 48 200 | 82 200 | 90 200 | 87 800 |
| Övriga växtslag ² | .. | 46 400 | 55 000 | 42 000 | 40 700 | 39 500 |
| Träda | 176 100 | 278 600 | 247 700 | 321 300 | 306 900 | 280 600 |
| Ospecificerad åkermark ³ | .. | .. | 79 700 | 31 500 | 21 400 | 8 200 |
| Ej utnyttjad åkermark | 46 400 | 59 800 | .. | 1 800 | 2 000 | 2 000 |
| Summa åkermark | 2 844 600 | 2 766 600 | 2 706 000 | 2 703 100 | 2 660 400 | 2 647 700 |
| Summa betesmark | 331 700 | 425 200 | .. | 512 500 | 503 000 | 487 800 |
| Summa jordbruksmark | 3 176 300 | 3 191 800 | .. | 3 215 600 | 3 163 400 | 3 135 500 |

1) I spannmålsarealen fr.o.m. år 2000 ingår vissa arealer stråsäd till grönfoder och stråsäd/baljväxtblandningar avsedda att skördas som grönfoder.

2) Frövall, oljelin, energiskog, trädgårdsväxter samt alla övriga mindre åkergrödor som inte ingår i ovanstående redovisning.

3) Arealer som ej kunnat fördelas på gröda.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 3.4

Spannmål 2007. Arealer och antal företag med odling

Cereals. Areas and number of holdings with cultivation

| Område; storleksgrupp | Arealer, hektar | | | | | | | | Summa spann- måls- areal | Antal företag med odling |
|---------------------------------------|-----------------|--------------|--------|---------------|----------------------|---------|--------------|----------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------|
| | Höst- vete | Vår- vete | Råg | Höst- korn | Vår- korn | Havre | Råg- vete | Bland- säd ¹ | | |
| <i>Län</i> | | | | | | | | | | |
| Stockholms | 13 694 | 768 | 240 | .. | 7 777 | 5 534 | 1 294 | 368 | 29 683 | 822 |
| Uppsala | 30 461 | 4 962 | 1 527 | 91 | 29 648 | 11 686 | 1 297 | 1 421 | 81 092 | 1 806 |
| Södermanlands | 24 202 | 2 275 | 920 | .. | 10 877 | 11 385 | 3 009 | 476 | 53 163 | 1 139 |
| Östergötlands | 45 403 | 2 176 | 2 763 | 197 | 14 694 | 11 103 | 9 206 | 1 652 | 87 194 | 2 053 |
| Jönköpings | 923 | 100 | 11 | 27 | 5 977 | 6 476 | 1 161 | 1 342 | 16 016 | 1 534 |
| Kronobergs | 342 | 275 | 37 | 3 | 2 462 | 3 663 | 715 | 425 | 7 921 | 849 |
| Kalmar | 9 732 | 964 | 357 | 1 920 | 12 501 | 4 637 | 4 216 | 1 097 | 35 424 | 1 672 |
| Gotlands | 5 763 | 1 757 | 637 | 1 317 | 15 763 | 2 215 | 3 836 | 277 | 31 566 | 1 073 |
| Blekinge | 1 958 | 842 | 124 | 163 | 3 731 | 1 055 | 980 | 115 | 8 966 | 596 |
| Skåne | 91 244 | 6 771 | 11 705 | 3 781 | 84 721 | 14 040 | 4 788 | 218 | 217 267 | 5 003 |
| Hallands | 8 383 | 2 197 | 261 | 103 | 19 573 | 10 125 | 4 283 | 725 | 45 650 | 1 881 |
| V:a Götalands | 58 336 | 5 006 | 3 523 | 592 | 34 898 | 73 104 | 13 658 | 5 361 | 194 478 | 7 192 |
| Värmlands | 3 085 | 415 | 498 | 9 | 9 315 | 11 949 | 2 363 | 265 | 27 898 | 1 097 |
| Örebro | 11 691 | 4 295 | 1 417 | 34 | 13 118 | 14 826 | 1 984 | 336 | 47 702 | 1 201 |
| Västmanlands | 15 682 | 3 885 | 303 | 10 | 15 864 | 15 533 | 869 | 232 | 52 377 | 992 |
| Dalarnas | 1 507 | 863 | 341 | – | 9 600 | 3 953 | 107 | 108 | 16 477 | 836 |
| Gävleborgs | 720 | 591 | 48 | – | 10 300 | 3 778 | 61 | 249 | 15 747 | 1 104 |
| Västernorrlands | 51 | 34 | 3 | – | 3 506 | 543 | 67 | 228 | 4 432 | 475 |
| Jämtlands | – | 19 | .. | – | 2 007 | 128 | .. | 67 | 2 224 | 267 |
| Västerbottens | – | 21 | .. | – | 8 381 | 1 455 | 20 | 260 | 10 137 | 780 |
| Norrbottnens | .. | 153 | – | – | 3 696 | 723 | – | 98 | 4 674 | 320 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | | | | |
| Gss | 78 697 | 6 165 | 5 774 | 2 379 | 69 790 | 15 139 | 5 447 | 387 | 183 778 | 3 844 |
| Gmb | 31 563 | 5 324 | 6 693 | 4 678 | 52 008 | 8 360 | 10 140 | 615 | 119 380 | 4 204 |
| Gns | 92 303 | 5 652 | 5 590 | 721 | 36 049 | 60 752 | 18 047 | 3 579 | 222 692 | 5 565 |
| Ss | 95 818 | 15 558 | 4 424 | 148 | 79 683 | 62 305 | 9 880 | 2 862 | 270 678 | 5 934 |
| Gsk | 15 612 | 2 694 | 1 118 | 296 | 33 616 | 37 967 | 7 088 | 5 949 | 104 340 | 8 131 |
| Ssk | 8 827 | 2 204 | 1 073 | 53 | 19 512 | 17 508 | 3 196 | 1 032 | 53 405 | 2 622 |
| Nn | 357 | 597 | 44 | – | 15 611 | 3 674 | 97 | 531 | 20 910 | 1 777 |
| Nö | .. | 174 | .. | – | 12 140 | 2 204 | 20 | 362 | 14 904 | 1 128 |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | | | | | | |
| 2,1– 5,0 | 178 | 46 | 57 | 21 | 595 | 861 | 59 | 86 | 1 903 | 1 029 |
| 5,1– 10,0 | 846 | 128 | 116 | 51 | 2 742 | 3 523 | 279 | 313 | 8 006 | 2 651 |
| 10,1– 20,0 | 4 994 | 636 | 445 | 128 | 11 855 | 12 546 | 1 254 | 976 | 32 824 | 5 532 |
| 20,1– 30,0 | 7 245 | 1 033 | 709 | 186 | 15 691 | 13 800 | 1 866 | 1 110 | 41 640 | 4 179 |
| 30,1– 50,0 | 20 437 | 2 624 | 1 506 | 608 | 34 396 | 27 534 | 4 295 | 2 789 | 94 189 | 5 925 |
| 50,1– 100,0 | 62 259 | 7 617 | 4 434 | 1 800 | 81 850 | 53 908 | 12 275 | 4 915 | 229 059 | 7 445 |
| 100,1– 200,0 | 93 186 | 10 956 | 6 845 | 2 560 | 89 876 | 53 098 | 17 032 | 3 527 | 277 079 | 4 077 |
| Över 200,0 | 134 037 | 15 328 | 10 605 | 2 922 | 81 402 | 42 640 | 16 854 | 1 601 | 305 388 | 1 634 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | | | | |
| 2007 | 323 182 | 38 367 | 24 716 | 8 274 | 318 407 | 207 909 | 53 914 | 15 317 | 990 087 | 32 472 |
| 2006 | 317 603 | 43 333 | 23 454 | 5 691 | 309 444 | 206 055 | 55 406 | 17 430 | 978 416 | 34 418 |
| 2005 | 295 325 | 59 430 | 21 386 | 5 356 | 373 208 | 200 122 | 50 292 | 18 857 | 1 023 976 | 38 163 |
| 2000 ² | 353 201 | 48 364 | 34 533 | 12 997 | 398 227 | 295 544 | 40 728 | 45 328 | 1 228 922 | 50 679 |
| 1995 | 222 304 | 39 076 | 39 693 | 26 220 | 427 155 | 278 322 | 44 577 | 27 124 | 1 104 471 | .. |
| 1990 | 320 120 | 29 595 | 73 460 | .. | 492 027 ³ | 387 823 | .. | 32 628 ⁴ | 1 335 653 | .. |

1) För åren 2001–2007 avses stråsädesblandningar, tidigare ingick även stråsäd/baljväxtblandningar.

2) Fr.o.m. år 2000 ingår vissa arealer avsedda att skördas som grönfoder.

3) Inklusive höstkorn.

4) Inklusive rågvete.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 3.5

Baljväxter 2007. Arealer och antal företag¹ med odling*Leguminous plants. Areas and number of holdings with cultivation*

| Område; storleksgrupp | Ärtor, åkerbönor m.m. | | Konservärter | | Bruna bönor | | Summa balj- växter Areal hektar |
|---------------------------------------|-----------------------|------------------|-----------------|------------------|-----------------|------------------|--|
| | Areal hektar | Antal företag | Areal hektar | Antal företag | Areal hektar | Antal företag | |
| <i>Län</i> | | | | | | | |
| Stockholms | 451 | 44 | – | – | – | – | 451 |
| Uppsala | 1 952 | 166 | – | – | – | – | 1 952 |
| Södermanlands | 1 083 | 95 | – | – | – | – | 1 083 |
| Östergötlands | 3 608 | 269 | .. | .. | – | – | 3 608 |
| Jönköpings | 96 | 18 | – | – | – | – | 96 |
| Kronobergs | 27 | 9 | – | – | – | – | 27 |
| Kalmar | 1 053 | 108 | – | – | 535 | 45 | 1 588 |
| Gotlands | 991 | 129 | – | – | – | – | 991 |
| Blekinge | 22 | 7 | – | – | – | – | 22 |
| Skåne | 1 659 | 157 | 5 858 | 383 | – | – | 7 517 |
| Hallands | 649 | 87 | 864 | 65 | – | – | 1 513 |
| Västra Götalands | 5 175 | 424 | 2 093 | 141 | – | – | 7 268 |
| Värmlands | 462 | 36 | – | – | – | – | 462 |
| Örebro | 771 | 72 | – | – | – | – | 771 |
| Västmanlands | 928 | 83 | – | – | – | – | 928 |
| Dalarnas | 164 | 22 | – | – | – | – | 164 |
| Gävleborgs | 92 | 17 | .. | .. | – | – | 92 |
| Västernorrlands | .. | .. | – | – | – | – | – |
| Jämtlands | 6 | 4 | – | – | – | – | 6 |
| Västerbottens | .. | .. | – | – | – | – | – |
| Norbottens | .. | .. | – | – | – | – | – |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | |
| Gss | 1 641 | 158 | 5 331 | 353 | – | – | 6 972 |
| Gmb | 2 483 | 291 | 1 178 | 88 | 535 | 45 | 4 196 |
| Gns | 7 345 | 559 | 2 093 | 141 | – | – | 9 438 |
| Ss | 5 433 | 466 | – | – | – | – | 5 433 |
| Gsk | 1 407 | 181 | 213 | 14 | – | – | 1 620 |
| Ssk | 829 | 88 | .. | .. | – | – | 829 |
| Nn | 47 | 15 | .. | .. | – | – | 47 |
| Nö | 13 | 3 | – | – | – | – | 13 |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | | | |
| 2,1– 5,0 | 13 | 15 | .. | .. | – | – | 13 |
| 5,1– 10,0 | 76 | 41 | 34 | 5 | – | – | 110 |
| 10,1– 20,0 | 316 | 112 | 101 | 11 | – | – | 417 |
| 20,1– 30,0 | 373 | 99 | 165 | 20 | 16 | 4 | 554 |
| 30,1– 50,0 | 1 026 | 191 | 487 | 47 | 23 | 5 | 1 536 |
| 50,1– 100,0 | 3 712 | 467 | 1 480 | 135 | 105 | 16 | 5 297 |
| 100,1– 200,0 | 5 814 | 489 | 2 793 | 205 | 156 | 12 | 8 763 |
| Över 200,0 | 7 869 | 333 | 3 761 | 167 | 236 | 8 | 11 866 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | |
| 2007 | 19 198 | 1 747 | 8 824 | 591 | 535 | 45 | 28 557 |
| 2006 | 26 180 | 2 322 | 8 954 | 583 | 646 | 57 | 35 780 |
| 2005 | 31 285 | 2 832 | 8 874 | 576 | 707 | 71 | 40 866 |
| 2000 | 27 892 | 3 495 | 8 525 | 562 | 835 | 121 | 37 252 |
| 1995 | 11 959 | 1 871 | 8 578 | .. | 709 | .. | 21 246 |
| 1990 | 32 725 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |

1) För varje region redovisas antalet företag med odling i regionen. Detta innebär att vissa företag kan ingå i redovisningen för mer än en region.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 3.6

Oljev växter 2007. Arealer och antal företag¹ med odling

Oilseed crops. Areas and number of holdings with cultivation

| Område; Storleksgrupp | Arealer, hektar | | | | Summa areal av raps och rybs | Antal företag med odling | Oljelin | |
|---------------------------------------|-----------------|--------|----------|---------|---------------------------------------|-----------------------------------|-----------------|------------------|
| | Höstraps | Våraps | Höstrybs | Vårrybs | | | Areal hektar | Antal företag |
| <i>Län</i> | | | | | | | | |
| Stockholms | 1 327 | 2 115 | 247 | 122 | 3 811 | 166 | 133 | 10 |
| Uppsala | 1 328 | 5 945 | 325 | 337 | 7 934 | 383 | 494 | 25 |
| Södermanlands | 995 | 4 122 | 218 | 264 | 5 599 | 240 | 401 | 15 |
| Östergötlands | 8 886 | 3 760 | 23 | 337 | 13 007 | 681 | 1 521 | 100 |
| Jönköpings | 180 | 59 | .. | .. | 260 | 34 | 3 | 3 |
| Kronobergs | 53 | 24 | – | .. | 99 | 9 | .. | .. |
| Kalmar | 2 537 | 263 | – | – | 2 800 | 202 | 40 | 7 |
| Gotlands | 2 572 | 915 | .. | 120 | 3 611 | 315 | .. | .. |
| Blekinge | 390 | 118 | – | – | 508 | 50 | – | – |
| Skåne | 21 020 | 2 194 | 37 | 16 | 23 267 | 1 386 | 256 | 14 |
| Hallands | 1 730 | 700 | – | 55 | 2 486 | 224 | 23 | 4 |
| Västra Götalands | 8 450 | 5 745 | 41 | 706 | 14 942 | 1 035 | 1 154 | 67 |
| Värmlands | 206 | 553 | 62 | 406 | 1 227 | 68 | .. | .. |
| Örebro | 463 | 3 141 | 31 | 169 | 3 804 | 205 | 118 | 11 |
| Västmanlands | 187 | 3 244 | 114 | 104 | 3 648 | 195 | 137 | 7 |
| Dalarnas | .. | 80 | – | 405 | 500 | 42 | – | – |
| Gävleborgs | .. | 42 | .. | 225 | 269 | 31 | 4 | 5 |
| Västernorrlands | .. | 9 | – | – | 9 | 7 | – | – |
| Jämtlands | – | – | – | .. | .. | .. | – | – |
| Västerbottens | – | 5 | .. | 11 | 18 | 9 | – | – |
| Norrbottens | – | 10 | – | 31 | 41 | 8 | .. | .. |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | | |
| Gss | 17 167 | 1 695 | .. | 53 | 18 931 | 1 136 | 176 | 12 |
| Gmb | 10 123 | 1 743 | 16 | 120 | 12 001 | 924 | 171 | 10 |
| Gns | 15 387 | 7 847 | 38 | 789 | 24 061 | 1 456 | 2 467 | 150 |
| Ss | 4 403 | 18 524 | 993 | 1 156 | 25 075 | 1 199 | 1 224 | 67 |
| Gsk | 2 327 | 2 059 | 48 | 207 | 4 640 | 402 | 39 | 17 |
| Ssk | 934 | 1 152 | .. | 895 | 2 985 | 205 | 255 | 17 |
| Nn | .. | 10 | – | 80 | 90 | 17 | 1 | 3 |
| Nö | – | 16 | .. | 42 | 59 | 17 | .. | .. |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | | | | |
| 2,1– 5,0 | 32 | 20 | – | 5 | 58 | 27 | .. | .. |
| 5,1– 10,0 | 96 | 92 | .. | 12 | 201 | 60 | 35 | 12 |
| 10,1– 20,0 | 576 | 423 | 21 | 76 | 1 097 | 208 | 120 | 20 |
| 20,1– 30,0 | 1 000 | 636 | 26 | 98 | 1 760 | 278 | 48 | 14 |
| 30,1– 50,0 | 2 934 | 1 671 | 76 | 351 | 5 032 | 677 | 277 | 34 |
| 50,1– 100,0 | 8 970 | 5 512 | 190 | 777 | 15 449 | 1 492 | 443 | 42 |
| 100,1– 200,0 | 14 647 | 10 034 | 250 | 1 366 | 26 298 | 1 536 | 1 209 | 73 |
| Över 200,0 | 22 085 | 14 655 | 554 | 656 | 37 950 | 1 000 | 2 198 | 79 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | | |
| 2007 | 50 341 | 33 044 | 1 117 | 3 341 | 87 843 | 5 278 | 4 333 | 275 |
| 2006 | 47 638 | 35 148 | 1 138 | 6 270 | 90 194 | 5 772 | 8 764 | 495 |
| 2005 | 34 997 | 38 578 | 1 460 | 7 116 | 82 152 | 5 517 | 9 854 | 569 |
| 2000 | 24 870 | 12 112 | 1 395 | 9 791 | 48 168 | 4 475 | 10 660 | 1 142 |
| 1995 | 56 084 | 23 311 | 1 587 | 23 661 | 104 643 | .. | 4 288 | .. |
| 1990 | 84 598 | 44 203 | 9 068 | 30 035 | 167 904 | .. | .. | .. |

1) För varje region redovisas antalet företag med odling i regionen. Detta innebär att vissa företag kan ingå i redovisningen för mer än en region.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 3.7

Vall och grönfoder 2007. Arealer och antal företag¹ med odling

Ley and green fodder. Areas and number of holdings with cultivation

| Område; storleksgrupp | Grönfoder ² | | Slätter- och betesvall | | Frövall | | Summa vall |
|---------------------------------------|------------------------|------------------|---------------------------|------------------|-----------------|------------------|-----------------|
| | Areal hektar | Antal företag | Areal hektar | Antal företag | Areal hektar | Antal företag | Areal hektar |
| <i>Län</i> | | | | | | | |
| Stockholms | 440 | 64 | 32 970 | 1 700 | 122 | 13 | 33 532 |
| Uppsala | 1 678 | 140 | 44 932 | 2 471 | 696 | 39 | 47 306 |
| Södermanlands | 741 | 83 | 41 872 | 1 822 | 760 | 29 | 43 373 |
| Östergötlands | 2 110 | 241 | 67 026 | 3 106 | 2 171 | 114 | 71 307 |
| Jönköpings | 2 952 | 580 | 65 191 | 3 608 | .. | .. | 68 143 |
| Kronobergs | 1 144 | 218 | 36 940 | 2 432 | 15 | 7 | 38 099 |
| Kalmar | 3 514 | 389 | 68 081 | 3 091 | 111 | 12 | 71 706 |
| Gotlands | 2 153 | 242 | 39 187 | 1 492 | 58 | 9 | 41 398 |
| Blekinge | 512 | 108 | 15 111 | 1 258 | 9 | 8 | 15 632 |
| Skåne | 7 631 | 885 | 101 037 | 7 653 | 4 594 | 252 | 113 262 |
| Hallands | 2 801 | 311 | 44 785 | 3 097 | 350 | 23 | 47 936 |
| Västra Götalands | 9 065 | 970 | 172 892 | 11 444 | 2 593 | 152 | 184 550 |
| Värmlands | 2 039 | 235 | 61 473 | 3 219 | 947 | 60 | 64 459 |
| Örebro | 696 | 79 | 33 248 | 2 087 | 715 | 50 | 34 659 |
| Västmanlands | 392 | 36 | 23 603 | 1 400 | 939 | 51 | 24 934 |
| Dalarnas | 708 | 134 | 34 021 | 1 943 | 81 | 9 | 34 810 |
| Gävleborgs | 1 676 | 270 | 44 312 | 2 349 | 28 | 14 | 46 016 |
| Västernorrlands | 1 570 | 352 | 41 145 | 2 162 | 37 | 12 | 42 752 |
| Jämtlands | 2 062 | 371 | 36 052 | 1 797 | .. | .. | 38 114 |
| Västerbottens | 1 841 | 267 | 50 451 | 2 400 | 41 | 5 | 52 333 |
| Norrbottnens | 757 | 114 | 26 750 | 1 223 | – | – | 27 507 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | |
| Gss | 4 085 | 394 | 48 457 | 4 346 | 3 818 | 216 | 56 360 |
| Gmb | 8 424 | 927 | 122 417 | 6 259 | 984 | 69 | 131 825 |
| Gns | 6 021 | 489 | 104 332 | 6 357 | 4 182 | 216 | 114 535 |
| Ss | 4 444 | 408 | 182 823 | 9 356 | 3 926 | 221 | 191 193 |
| Gsk | 12 467 | 2 091 | 310 875 | 19 531 | 759 | 79 | 324 101 |
| Ssk | 3 073 | 392 | 109 284 | 6 552 | 514 | 44 | 112 871 |
| Nn | 5 027 | 952 | 118 199 | 6 023 | 50 | 22 | 123 276 |
| Nö | 2 940 | 471 | 84 690 | 4 165 | 43 | 6 | 87 673 |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | | | |
| 2,1– 5,0 | 226 | 183 | 36 372 | 11 071 | 75 | 39 | 36 673 |
| 5,1– 10,0 | 810 | 464 | 74 287 | 11 687 | 145 | 41 | 75 242 |
| 10,1– 20,0 | 2 226 | 859 | 125 912 | 11 475 | 272 | 47 | 128 410 |
| 20,1– 30,0 | 2 342 | 658 | 99 405 | 6 019 | 181 | 32 | 101 928 |
| 30,1– 50,0 | 5 358 | 1 042 | 161 443 | 7 113 | 579 | 61 | 167 380 |
| 50,1– 100,0 | 12 495 | 1 536 | 276 470 | 7 960 | 2 072 | 171 | 291 037 |
| 100,1– 200,0 | 13 197 | 928 | 200 298 | 4 054 | 3 896 | 246 | 217 391 |
| Över 200,0 | 9 829 | 381 | 106 891 | 1 591 | 7 056 | 222 | 123 776 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | |
| 2007 | 46 482 | 6 051 | 1 081 077 | 60 970 | 14 276 | 859 | 1 141 835 |
| 2006 | 42 463 | 5 991 | 1 055 063 | 60 852 | 15 151 | 889 | 1 112 677 |
| 2005 | 39 628 | 5 972 | 1 027 294 | 62 479 | 12 847 | 867 | 1 079 769 |
| 2000 | 3 478 | 918 | 917 305 | 54 673 | 8 465 | 690 | 929 248 |
| 1995 | 23 999 | .. | 1 034 937 | 71 340 | 7 822 | 1 037 | 1 066 758 |
| 1990 | .. | .. | .. | .. | 10 753 | 1 649 | 928 846 |

1) För varje region redovisas antalet företag med odling i regionen. Detta innebär att vissa företag kan ingå i redovisningen för mer än en region.

2) Inkl.majs. Fr.o.m. år 2000 redovisas stråsäd till grönfoder samt vissa arealer stråsäd/baljväxtblandningar under spannmål.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 3.8

Slåttervall och betesvall. Arealfördelning 2007, hektar och procent*Temporary grasses and grazings. Distribution of acreage in 2007, hectares and per cent*

| Område | Areal slåttervall, hektar | Andel slåtter- vall av total vallareal, procent | Areal betesvall, hektar | Andel betes- vall av total vallareal, procent |
|---------------------------|---------------------------------|--|-------------------------------|--|
| <i>Län</i> | | | | |
| Stockholms | 23 470 | 71 | 5 840 | 18 |
| Uppsala | 37 950 | 85 | 5 230 | 12 |
| Södermanlands | 29 710 | 71 | 7 230 | 17 |
| Östergötlands | 52 380 | 78 | 8 750 | 13 |
| Jönköpings | 56 310 | 86 | 7 620 | 12 |
| Kronobergs | 30 710 | 83 | 6 200 | 17 |
| Kalmar | 60 900 | 90 | 7 110 | 10 |
| Gotlands | 32 670 | 83 | 4 590 | 12 |
| Blekinge | .. | .. | .. | .. |
| Skåne | 76 630 | 76 | 22 870 | 23 |
| Hallands | 31 250 | 70 | 12 020 | 27 |
| Västra Götalands | 125 170 | 72 | 34 620 | 20 |
| Värmlands | 48 240 | 79 | 11 770 | 19 |
| Örebro | 24 040 | 72 | 6 700 | 20 |
| Västmanlands | 13 280 | 56 | 5 380 | 23 |
| Dalarnas | 24 800 | 73 | 8 430 | 25 |
| Gävleborgs | 35 120 | 79 | 7 750 | 18 |
| Västernorrlands | 30 230 | 74 | 7 730 | 19 |
| Jämtlands | 29 870 | 83 | 5 910 | 16 |
| Västerbottens | 37 160 | 74 | 7 560 | 15 |
| Norrbottnens | 21 440 | 80 | 3 010 | 11 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | |
| Gss | 33 270 | 69 | 13 700 | 28 |
| Gmb | 102 780 | 84 | 16 820 | 14 |
| Gns | 77 760 | 75 | 18 980 | 18 |
| Ss | 133 150 | 73 | 30 590 | 17 |
| Gsk | 245 010 | 79 | 54 450 | 18 |
| Ssk | 82 930 | 76 | 23 710 | 22 |
| Nn | 92 120 | 78 | 21 140 | 18 |
| Nö | 65 090 | 77 | 11 520 | 14 |
| <i>Hela Riket</i> | | | | |
| 2007 | 831 390 | 77 | 190 400 | 18 |
| 2006 | 816 400 | 77 | 206 270 | 20 |
| 2005 | 803 920 | 78 | 192 670 | 19 |
| 2004 | 754 870 | 81 | 166 330 | 18 |
| 2003 | 764 360 | 82 | 159 590 | 17 |
| 2002 | 765 100 | 81 | 169 400 | 18 |

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 3.9

Potatis och sockerbetor 2007. Arealer och antal företag¹ med odling

Potatoes and sugar beets. Areas and number of holdings with cultivation

| Område; storleksgrupp | Matpotatis ² | | Potatis för stärkelse ² | | Sockerbetor | |
|---------------------------------------|-------------------------|------------------|------------------------------------|------------------|------------------|------------------|
| | Areal, hektar | Antal företag | Areal, hektar | Antal företag | Areal, hektar | Antal företag |
| <i>Län</i> | | | | | | |
| Stockholms | 111 | 86 | – | – | .. | .. |
| Uppsala | 303 | 138 | .. | .. | – | – |
| Södermanlands | 86 | 74 | – | – | .. | .. |
| Östergötlands | 1 786 | 181 | .. | .. | – | – |
| Jönköpings | 278 | 240 | – | – | – | – |
| Kronobergs | 131 | 137 | 8 | 4 | – | – |
| Kalmar | 473 | 184 | 780 | 61 | 695 | 45 |
| Gotlands | 871 | 111 | – | – | 47 | 8 |
| Blekinge | 139 | 121 | 2 460 | 179 | 825 | 106 |
| Skåne | 6 587 | 665 | 4 620 | 304 | 38 357 | 2 349 |
| Hallands | 2 447 | 307 | 12 | 3 | 737 | 146 |
| Västra Götalands | 3 222 | 788 | 111 | 16 | – | – |
| Värmlands | 555 | 128 | – | – | – | – |
| Örebro | 678 | 163 | .. | .. | – | – |
| Västmanlands | 59 | 38 | – | – | – | – |
| Dalarnas | 880 | 190 | .. | .. | – | – |
| Gävleborgs | 307 | 227 | – | – | – | – |
| Västernorrlands | 208 | 287 | .. | .. | – | – |
| Jämtlands | 183 | 195 | – | – | – | – |
| Västerbottens | 395 | 153 | .. | .. | – | – |
| Norrbottens | 631 | 96 | .. | .. | – | – |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | |
| Gss | 5 944 | 604 | 754 | 89 | 31 426 | 1 878 |
| Gmb | 4 189 | 568 | 6 321 | 399 | 8 683 | 775 |
| Gns | 4 310 | 423 | 123 | 15 | – | – |
| Ss | 1 393 | 447 | 15 | 3 | 20 | 3 |
| Gsk | 1 336 | 1 102 | 803 | 83 | 552 | 63 |
| Ssk | 1 014 | 361 | .. | .. | – | – |
| Nn | 1 090 | 724 | .. | .. | – | – |
| Nö | 1 054 | 302 | .. | .. | – | – |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | | |
| 2,1– 5,0 | 111 | 323 | 8 | 5 | 12 | 4 |
| 5,1– 10,0 | 302 | 564 | 14 | 9 | 82 | 35 |
| 10,1– 20,0 | 765 | 807 | 87 | 31 | 634 | 184 |
| 20,1– 30,0 | 934 | 523 | 216 | 51 | 964 | 214 |
| 30,1– 50,0 | 1 827 | 655 | 766 | 102 | 2 860 | 464 |
| 50,1– 100,0 | 4 482 | 821 | 1 862 | 161 | 8 054 | 781 |
| 100,1– 200,0 | 6 539 | 553 | 2 430 | 132 | 10 984 | 596 |
| Över 200,0 | 5 372 | 256 | 2 650 | 80 | 17 092 | 379 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | |
| 2007 | 20 330 | 4 502 | 8 032 | 571 | 40 682 | 2 657 |
| 2006 | 20 212 | 4 770 | 7 966 | 604 | 44 184 | 3 210 |
| 2005 | 22 081 | 5 149 | 8 372 | 645 | 49 182 | 3 520 |
| 2000 | 23 610 | 6 310 | 9 293 | 827 | 55 484 | 4 370 |
| 1995 | 27 630 | 13 371 | 7 371 | 916 | 57 518 | 5 143 |
| 1990 | 27 305 | 19 348 | 8 866 | 1 364 | 49 951 | 6 702 |

1) För varje region redovisas antalet företag med odling i regionen. Detta innebär att vissa företag kan ingå i redovisningen för mer än en region.

2) År 2000 inkluderas vissa arealer matpotatis i potatis för stärkelse.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 3.10

Träda, outnyttjad mark m.m. 2007. Arealer, hektar

Fallow and untilled land etc. Areas

| Område; storleksgrupp | Energi- skog | Träd- gårds- växter ¹ | Andra växtslag | Träda | Ospecifi- cerad åker- mark ² | Outnyttjad åkermark | Ej ut- nyttjad slätter- och betesvall | Hela åker- arealen |
|---------------------------------------|-----------------|--|-------------------|---------|--|------------------------|---|--------------------------|
| <i>Län</i> | | | | | | | | |
| Stockholms | 553 | 275 | 148 | 15 230 | 164 | 329 | .. | 84 423 |
| Uppsala | 2 272 | 129 | 869 | 25 624 | 163 | 66 | .. | 168 203 |
| Södermanlands | 1 942 | 328 | 244 | 20 883 | 98 | 122 | .. | 127 338 |
| Östergötlands | 1 307 | 708 | 264 | 23 317 | 165 | 57 | .. | 204 254 |
| Jönköpings | .. | 229 | 39 | 4 111 | 430 | 55 | .. | 89 683 |
| Kronobergs | 30 | 48 | 11 | 2 693 | 228 | 26 | .. | 49 323 |
| Kalmar | 127 | 869 | 99 | 9 101 | 167 | 43 | .. | 123 910 |
| Gotlands | 52 | 819 | 65 | 5 906 | 60 | 23 | .. | 85 454 |
| Blekinge | 25 | 692 | 35 | 2 375 | 170 | 39 | .. | 31 888 |
| Skåne | 2 576 | 7 758 | 843 | 27 562 | 598 | 411 | .. | 450 880 |
| Hallands | 85 | 680 | 75 | 9 453 | 204 | 173 | .. | 111 472 |
| Västra Götalands | 926 | 1 057 | 1 315 | 61 504 | 1 380 | 184 | .. | 472 090 |
| Värmlands | 268 | 177 | 434 | 13 183 | 944 | 49 | .. | 109 658 |
| Örebro | 2 130 | 304 | 175 | 15 274 | 211 | 57 | .. | 105 897 |
| Västmanlands | 1 102 | 67 | 838 | 18 324 | 62 | 77 | .. | 102 552 |
| Dalarnas | 315 | 177 | 199 | 7 249 | 375 | 34 | .. | 61 185 |
| Gävleborgs | 58 | 69 | 134 | 5 353 | 492 | 101 | .. | 68 649 |
| Västernorrlands | 35 | 75 | 90 | 2 574 | 707 | 41 | .. | 50 924 |
| Jämtlands | .. | 105 | 18 | 1 234 | 441 | 16 | .. | 42 361 |
| Västerbottens | 449 | 97 | 39 | 7 548 | 541 | 51 | .. | 71 621 |
| Norrbottnens | 19 | 243 | 2 | 2 093 | 642 | 69 | .. | 35 929 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | | |
| Gss | 1 180 | 4 910 | 588 | 20 855 | 222 | 400 | .. | 332 496 |
| Gmb | 1 229 | 5 211 | 398 | 22 123 | 360 | 129 | .. | 316 216 |
| Gns | 1 626 | 1 345 | 1 316 | 55 437 | 339 | 107 | .. | 437 796 |
| Ss | 7 754 | 1 162 | 2 335 | 96 299 | 656 | 599 | .. | 603 837 |
| Gsk | 898 | 1 295 | 429 | 40 838 | 2 264 | 358 | .. | 483 513 |
| Ssk | 1 069 | 407 | 636 | 28 242 | 1 400 | 182 | .. | 203 297 |
| Nn | 75 | 236 | 192 | 6 924 | 1 653 | 128 | .. | 154 636 |
| Nö | 468 | 341 | 41 | 9 873 | 1 346 | 121 | .. | 115 902 |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | | | | |
| 2,1– 5,0 | 124 | 485 | 115 | 4 097 | 5 502 | 57 | .. | 49 162 |
| 5,1– 10,0 | 379 | 790 | 282 | 11 028 | 2 670 | 134 | .. | 99 272 |
| 10,1– 20,0 | 1 039 | 1 359 | 456 | 26 455 | 68 | 275 | .. | 194 006 |
| 20,1– 30,0 | 954 | 894 | 314 | 24 982 | – | 144 | .. | 175 331 |
| 30,1– 50,0 | 1 888 | 1 719 | 710 | 44 316 | – | 265 | .. | 322 764 |
| 50,1– 100,0 | 2 489 | 2 468 | 1 567 | 67 269 | – | 424 | .. | 629 899 |
| 100,1– 200,0 | 3 268 | 3 290 | 1 139 | 55 025 | – | 425 | .. | 613 839 |
| Över 200,0 | 4 159 | 3 902 | 1 350 | 47 420 | – | 299 | .. | 563 420 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | | |
| 2007 | 14 299 | 14 906 | 5 934 | 280 591 | 8 239 | 2 023 | .. | 2 647 693 |
| 2006 | 13 689 | 12 221 | 6 011 | 306 861 | 21 423 | 2 025 | .. | 2 660 424 |
| 2005 | 13 700 | 13 376 | 5 094 | 321 309 | 31 555 | 1 769 | .. | 2 703 057 |
| 2000 | 15 079 | 10 389 | 10 447 | 247 734 | 79 696 | .. | .. | 2 705 984 |
| 1995 | 13 575 | 14 952 | 10 014 | 278 633 | .. | 37 397 | 22 419 | 2 766 641 |
| 1990 | .. | .. | .. | 176 075 | .. | 17 312 | 29 099 | 2 844 592 |

1) I arealen för trädgårdsväxter ingår fr.o.m. år 2005 kryddväxter och utsäde grönsaker.

2) Arealer som ej kunnat fördelas per gröda.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

4 Skördar

I kapitel 4 redovisas hektar- och totalskördar samt normskördar för olika jordbruksgrödor för de företag som har mer än 2,0 ha åkermark. Skördar inom trädgårdsodlingen redovisas i kapitel 5.

Sammanfattning

Allmänt

En mild och torr vårvinter gjorde att vårbruket kunde starta ovanligt tidigt. Grödorna hämmades en del under den torra försommaren, men utvecklades sedan väl i det svala och regniga julivädret. Lokalt orsakade dock alltför stora regnmängder problem med översvämningar och liggsäd. Tröskningen av spannmål kom igång tidigt och kunde oftast genomföras under gynnsam väderlek. Obärgade arealer förekom främst i potatis. Stora regnmängder ställde till problem i potatisodlingarna där vatten blev stående kvar i fälten och orsakade skador på grödan. De stora odlingslänen Hallands, Skåne, Västra Götalands och Östergötlands län hade de största obärgade arealerna. För potatis för stärkelse var det Blekinge och Skåne län som hade de största obärgade arealerna.

Hektarskördar

Hektarskördarna påverkas av andelen obärgad areal på så vis att det blir lägre hektarskörd ju större den obärgade arealen är.

Spannmål (tabell 4.1)

För alla spannmålsgrödorna var hektarskördarna på riksnivå högre än 2006, då skördenivåerna var ovanligt låga. De stora grödorna *höstvete*, *höstråg*, *vårkorn* och *havre* gav för riket som helhet även betydligt högre avkastning än motsvarande femårsgenomsnitt.

På riksnivå blev skörden av *höstråg* 5 580 kg per hektar. Den är i nivå med den höga hektarskörd som råg hade år 2004, nämligen 5 510 kg per hektar, som då var den högsta som redovisats. *Höstrågen* gav hög avkastning fram-

förallt i de mellersta delarna av landet. Län med ovanligt höga rågskördar var till exempel Uppsala, Södermanlands och Örebro län.

Även vårkorn och havre gav höga skördar per hektar i flertalet av länen. Särskilt i de mellersta och norra delarna av landet var 2007 års hektarskördar höga jämfört med de senaste fem åren. Exempel på län med höga hektarskördar var Stockholms, Värmlands, Örebro och Dalarnas län. I Dalarnas län var hektarskörderna av vårkorn drygt 30 % högre än femårsgenomsnittet. Spannmålsgrödorna gav bra skörd även i Västernorrlands och Västerbottens län.

I det stora havrelänet Västra Götalands län var skörden per hektar av havre 14 % högre än femårsgenomsnittet. Där odlas mer än en tredjedel av den svenska havrearealen. Havre gav förhållandevis hög skörd per hektar i alla län där grödan odlas i större utsträckning. På riksnivå var 2007 års hektarskörd av havre den högsta sedan år 1996.

Majs, ärter och åkerbönor (tabell 4.3)

Under 2007 ingick *majs* i skördestatistiken för första gången. Majs är en spannmålsgröda som under senare år börjat odlas alltmer och den totala arealen uppgick under 2007 till 10 850 hektar. Det mesta skördas som grönfoder, men närmare 1 600 hektar tröskades under 2007. Det är från den tröskade arealen som uppgifter om skörden har hämtats in. Majs odlas framförallt i Skåne och där uppgick avkastningen av tröskad majs till cirka 6 400 kg per hektar.

Skörden per hektar av *ärter* var på riksnivå 8 % högre än förra årets hektarskörd men 5 % lägre än femårsgenomsnittet. De högsta skördenivåerna per hektar fanns under 2007 i Skåne, Örebro och Kalmar län.

Åkerbönor har funnits med i skördestatisti-

stiken i fyra år. Avkastningen var under 2007 i nivå med föregående års avkastning. Odling av åkerbönor är vanligt förekommande inom den ekologiska odlingen eftersom grödan liksom andra baljväxter bidrar till försörjningen av växtnäringssämnet kväve.

Ärter och åkerbönor är de två vanligaste grödorna som ingår i begreppet trindsäd. Med trindsäd menas baljväxter som odlas för fröna skull till mogen skörd. Namnet trindsäd kommer av de runda, uppsvällda fröna.

Oljeväxter (tabell 4.4)

Hektarskörden av *höstraps* var på riksnivå något lägre än föregående års hektarskörd medan skördeutbytet för *vårrops*, *höstrybs* och *vårrys* var något högre. Högst skörd per hektar av höstraps hade Östergötlands län och den näst högsta fanns i Kalmar län.

För *oljelin* var avkastningen per hektar något högre än i fjol.

Slåttervall (tabell 4.5)

Hektarskörden för första skörd av *slåttervall* 2007 uppgick till 3 270 kg per hektar, återväxten till 1 720 kg per hektar och den totala inbärgade vallskörden till 5 000 kg per hektar. Hektarskörden för återväxten har beräknats för den totala slåttervallarealen, dvs. hela arealen och inte enbart den där återväxten tillvaratagits. Det innebär att avkastningsnivån per hektar blir lägre än om beräkningen skett för enbart tillvaratagen återväxtareal. Rena betesvallar samt återväxt som tillvaratagits som bete ingår inte i undersökningen.

Potatis och sockerbetor (tabell 4.6)

Hektarskörden av *matpotatis* var för riket 26 300 kg per hektar. I Kalmar och Gotlands län redovisas de högsta hektarskördarna 2007 med 30 900 respektive 30 250 kg per hektar. I Hallands län minskade hektarskörden 12 % jämfört med föregående års höga hektarskörd och uppgick till 27 450 kg per hektar. Den låga hektarskörden beror delvis på att Hallands och även Skåne län har en omfattande odling av *färskpotatis*, med lägre hektarskördenivå än för vanlig *matpotatis*. Huvudorsaken till den låga

hektarskörden i de båda länen, liksom i Västra Götalands och Östergötlands län, är dock årets svåra odlingsbetingelser med obärgade arealer som följd. När hektarskörden beräknas ingår eventuell obärgad areal i skattningen. Stora obärgade arealer sänker därmed den skattade hektarskörden. Ingen beräkning av hektarskörd för skördad areal görs. För riket beräknas 960 hektar, motsvarande 4,7 % av *matpotatis*arealen vara obärgad.

Hektarskörden för *färskpotatis* beräknas även separat. På riksnivå uppgick den till 18 260 kg per hektar. Drygt 15 % av rikets *matpotatis*areal var *färskpotatis*odlingar, en minskning med tre procentenheter jämfört med 2006.

Potatis för stärkelse odlas främst i Skåne, Blekinge och Kalmar län. Hektarskörden för riket beräknades till 31 660 kg per hektar.

Enligt uppgifter från Danisco Sugar AB var 2007 års avkastning för *sockerbetor* 52 600 kg per hektar för riket, vilket är 6 % högre än föregående år.

Stärkelsehalten för *potatis* levererad som *potatis* för stärkelse framgår av **tabell 4.7**. År 2007 låg medelstärkelsehalten på 20,2 % enligt uppgifter från Lyckeby Stärkelsen. Det är 1,3 procentenheter högre halt än vad som redovisades föregående år.

Sockethalten för *sockerbetor* uppgick till 17,7 % vilket är 2,2 procentenheter högre än föregående år.

Normskördar (tabell 4.8)

SCB beräknar årligen normskördar. Med normskörd menas den skörd som man kan förvänta sig under normala väderbetingelser. Normskördarna baseras på skördeuppgifter från ekologiskt och konventionellt odlade arealer utifrån den fördelning av odlingen som finns i landet. Eftersom den ekologiska odlingen normalt ger lägre skörd per hektar än den konventionella bör andelen ekologisk odling för respektive gröda och område tas i beaktande när normskördarna analyseras.

Totalskördar

Totalskördarna är beroende av skörden per hektar och av odlingens omfattning.

Spannmål, vete och råg (tabell 4.2)

För riket totalt har spannmålsskörden (med undantag av majs) beräknats till 5 057 600 ton, vilket är i nivå med genomsnittet för de fem senaste åren. Jämfört med 2006 års mycket låga spannmålsskörd blev 2007 års totalskörd 23 % högre. Den låga skörden under 2006 var främst en följd av för torrt sommarväder. Under 2007 utvecklades grödorna bättre i det svala och regniga julivädret. Odlingen av spannmål har under senare år visat en nedåtgående trend, men arealen ökade under 2007 med 2 %.

Bland spannmålsgrödorna är det *höstvet*e som dominerar. Den totala höstveteskörden uppgick till 2 087 800 ton, vilket motsvarar 41 % av den totala spannmålsskörden.

En allt större andel av höstvetet utgörs av s.k. fodervete som här har inräknats i totalskörden. De spannmålsgrödor som odlas för produktion av etanol ingår också i de redovisade kvantiteterna.

Den totala skörden av *vårvet*e var 167 900 ton. Störst total skörd redovisades för Skåne län med 36 400 ton.

Totalskörden av *höstråg* uppgick till 137 600 ton vilket var 19 % högre än föregående års totalskörd.

Korn, havre, rågvete och blandsäd (tabell 4.2)

Totalskörden av *havre* uppgick till 889 800 ton, vilket är en återhämtning för den totala havreskörden, som förut under flera år visat en sjunkande trend.

Den totala skörden av *vårkorn* uppgick till 1 395 000 ton vilket är en ökning med cirka 311 000 ton (29 %) jämfört med 2006. Totalskörden av *rågvete* har beräknats till 276 100, vilket är en ökning med 8 % jämfört med föregående år. Totalskörden av *blandsäd* uppgick till 59 400 ton. De redovisade blandsädesuppgifterna innefattar stråsädesblandningar och blandningar av stråsäd och baljväxter. Arealer som skördats som grönfoder har frånräknats.

Majs, ärter och åkerbönor (tabell 4.3)

Majs odlas framförallt i Skåne och där uppgick totalskörden av tröskad majs till drygt 9 000 ton.

Den totala skörden av *ärter* uppgick på riket till 38 000 ton, vilket är 25 % mindre än 2006. Ärtarealen minskade med drygt 30 % under 2007. Det är tredje året i rad som ärtodlingen har minskat.

Den totala skörden av *åkerbönor* uppgick till 11 300 ton. Avkastningen var i nivå med föregående år men totalskörden minskade med 13 % på grund av minskad odling. Störst omfattning har odlingen i Västra Götalands län.

Oljeväxter (tabell 4.4)

Den totala skörden av raps och rybs har beräknats till 222 400 ton. Det är i nivå med föregående års skörd och 19 % mer än de senaste fem årens genomsnitt. Ökningen är en följd av att det odlas mer av framförallt höstraps.

I **figur 4B** redovisas hur den totala raps- och rybsskörden har varierat under åren 1990–2007.

Av *höstraps* bärgades 153 100 ton. Totala skörden för *vårraps* har beräknats till 63 000 ton. Totalskördarna av *vårrybs* och *höstrybs* uppgick till 4 400 respektive 1 900 ton.

Den totala skörden av *olja*lin uppgick till 6 700 ton. Avkastningen per hektar blev något högre än föregående år, men en arealminskning på hela 50 % medförde att totalskörden minskade med 44 %. Den totala skörden har varierat mycket mellan åren beroende på skillnader i skörd per hektar och förändringar i den odlade arealen.

Slåttervall (tabell 4.5)

I samband med övergången från arealstöd till gårdsstöd år 2005 ansökte fler jordbrukare om stöd än tidigare. På dessa gårdar var vallodling vanligt förekommande och vallarealen ökade därmed. Trots detta ökade den inbärgade skörden av *slåttervall* endast marginellt. För 2007 beräknas den till 4,2 miljoner, vilket är en ökning med 14 % jämfört med fjolårets skörderesultat. Såväl förstaskörden som återväxtskörden hade högre skörderesultat än 2006.

Av den inbärgade skörden har 2,7 miljoner ton tagits som förstaskörd och 1,4 miljoner ton som återväxt.

Det är den inbärgade skörden av slåttervall

som beräknats. Rena betesvallar samt återväxt som tillvaratagits genom bete ingår inte i undersökningen.

Potatis och sockerbeter (tabell 4.6)

Totalskörden av *matpotatis* har för riket beräknats till 534 700 ton, vilket var i nivå med föregående år. Nästan 5 % av arealen rapporterades som obärgad.

Till matpotatis räknas förutom färskpotatis och höst- och vinterpotatis för direkt konsumtion även potatis för tillverkning av mos, chips, pommes frites m.m. samt foderpotatis och utsädesodlingar av matpotatisorter. Skörd från husbehovsodlingar, kolonilotter etc. ingår inte i denna statistik.

Fyra län dominerar matpotatisodlingen: Skåne, Västra Götalands, Hallands och Östergötlands län. Tillsammans står de för närmare 75 % av rikets totala matpotatisskörd. Ändrad insamlingsmetod under 1999 gör det svårt att jämföra resultaten fr.o.m. 1999 med tidigare års resultat.

Totalskörden för *potatis för stärkelse* har beräknats till 254 300 ton, vilket är i nivå med föregående års totalskörd trots att 11 % av arealen rapporterades som obärgad. I totalskörden ingår även potatis för stärkelse som ska bli utsäde.

Enligt Danisco Sugar AB blev 2007 års totalskörd av *sockerbeter* drygt 2,1 miljoner ton. Totalskörden har minskat med 10 % sedan 2005. Fr.o.m. 2007 utgick ingen extra fraktersättning till odlingarna på Gotland vilket innebar att betodlingen i princip upphörde där.

Om statistiken

Hektar- och totalskördar

Skördestatistik

Sedan lång tid tillbaka har uppgifter om skördar inom jordbruket redovisats varje år i Sverige. Skördeuppskattningar enligt den s.k. objektiva metoden infördes i början av 1960-talet, genomfördes av SCB och utformades främst för skördeskadeskyddets behov av statistik som beräkningsunderlag. Därigenom

uppfylldes i huvudsak även andra behov av skördestatistik. Det statliga skördeskadeskyddet upphörde efter 1987 års skörd då ansvaret övertogs av Lantbrukarnas riksförbund (LRF). När även detta skydd avvecklades 1995 åtog sig staten att ha ett övergripande ansvar för skördeskadorna av naturkatastrofkaraktär.

Under andra hälften av 1990-talet förändrades undersökningsmetoderna och den s.k. objektiva metoden med provtagningar i fält används inte längre. För *spannmål, trindsäd och oljeväxter* baseras skördestatistiken fr.o.m. 1998 på intervjuundersökningar med ett urval av jordbrukare. Fr.o.m. 2005 kan jordbrukarna även välja att skicka in uppgifterna via Internet.

Fr.o.m. 1995 ingår även *oljeväxterna* i intervjuundersökningen om skördens storlek. Tidigare erhöles uppgifterna från Jordbruksverkets Oljeväxtkontor.

För *sockerbeter* erhålls uppgifter från Danisco Sugar AB. Framtagning av skördestatistik för *potatis* med hjälp av provgrävningar ersattes 1999 med en postenkätundersökning. Även andra metodförändringar gjordes vilket gör att jämförelser mellan senare års resultat och uppgifter från åren före 1999, bör göras med försiktighet. De potatisodlare som vill kan fr.o.m. 2006 skicka in uppgifterna via Internet.

SCB:s objektiva skördeuppskattningar utfördes i *slättervall* i full skala t.o.m. 1992. Av besparingsskäl genomfördes successiva förändringar av undersökningen. Under 1993 gjordes skattningar endast för första skörden. Tidigare hade även vallåterväxten undersökts. För 1995–1997 redovisades endast uppgifter för första skörden och då bara på riksnivå. Fr.o.m. 1998 och fram t.o.m. 2001 genomfördes inga undersökningar för skörd av slättervall. Ett ökat intresse för skörd av slättervall gjorde att framtagning av statistik återupptogs fr.o.m. 2002, nu baserat på postenkäter och telefonintervjuer.

Omfattning

För 2007 års undersökning i spannmål, trindsäd och oljeväxter uttogs genom sannolikhetsurval totalt 4 377 jordbruksföretag fördelade på 101 skördeområden (SKO) av rikets samt-

liga 106 SKO. Undantag gjordes för fem fjällbygdsområden där praktiskt taget ingen odling av spannmål, trindsäd eller oljeväxter förekommer. Uppgifter inhämtades om skörden för nio spannmålsgrödor inklusive majs som ingick för första gången, samt för skörden av trindsäd och oljeväxter. Med trindsäd avses baljväxter som odlas för fröns skull till mogen skörd, främst ärter och åkerbönor. Med bland-säd avses stråsådesblandningar och stråsåd/baljväxtblandningar för skörd av mogen gröda.

För 2007 års skördeundersökning i potatis uttogs 1 118 matpotatisodlare och 185 odlare av stärkelsepotatis. Till matpotatis räknas förutom färskpotatis och höst- och vinterpotatis för direkt konsumtion även potatis för tillverkning av mos, chips, pommes frites m.m. samt foderpotatis och utsädesodlingar av matpotatissorter. Skörd från husbehovsodlingar, kolonilotter etc. ingår inte i denna statistik.

I undersökningen om slåttervall drogs ett urval om 1 000 lantbruksföretag med en odling på minst 0,5 hektar slåtter- och betesvall. Urvalen drogs bland de jordbruksföretag som år 2007 brukade mer än 5 ha åker.

Bearbetning

I undersökningen om skörd av *spannmål, trindsäd och oljeväxter* inhämtades uppgifter om bärgade kvantiteter av varje gröda och vilken vattenhalt uppgiften avser. Dessutom inhämtades uppgifter om obärgade arealer. Jordbrukarna kunde lämna sina skördeuppgifter på en särskild Internetsida eller genom telefonintervjuer utförda av SCB:s intervjuare. För spannmål omräknas uppgiven kvantitet till 14,0 % vattenhalt. För trindsäd omräknas vattenhalten till 15,0 % och för oljeväxter till 9,0 %. Hektarskörden erhålls genom att kvantiteten divideras gårdens areal av grödan.

I undersökningen om potatisskörden inhämtas uppgifter om skördad kvantitet och obärgade arealer. Reducering av den skördade kvantiteten för små, gröna och rötskadade knölar görs med hjälp av standardtal. Innan *matpotatisen* når konsumenten orsakar t.ex. lagringsförluster ytterligare svinn som dock inte beaktas vid skördeberäkningen.

Undersökningen om skörden av *slåttervall* har begränsats till att endast omfatta slåttervall, första skörd samt återväxt på slåttervallen. Återväxt som tillvaratagits genom bete eller rena betesvallar ingår inte. Det är alltså inbärgad skörd som skattats. Redovisning sker av hektarskörd och total första skörd, hektarskörd och total skörd av återväxt samt hektarskörd och total skörd för hela den inbärgade vallskörden. Vid flera återväxtskördar är dessa sammanslagna och redovisas som en återväxtskörd. Återväxtskörden per hektar beräknas utslagen på den totala slåttervallsarealen, dvs. hela arealen och ej enbart den där återväxten tillvaratas. Dessutom redovisas den totala vallarealen med uppdelning på slåttervall respektive betesvall.

Uppgifterna om hektarskörd av spannmål, trindsäd, oljeväxter, potatis och slåttervall avser företag vilkas totala åkerareal är mer än 5,0 hektar. Uppgifterna om totalskörd avser dock företag med mer än 2,0 hektar åkermark. Skattningen av hektarskörd görs för skördeområden, län, produktionsområden och hela riket.

För undersökningen om skörd av spannmål, trindsäd och oljeväxter blev bortfallet 6 %. Bortfallet i potatisundersökningarna uppgick till 6 respektive 5 % (matpotatis respektive stärkelsepotatis). Bortfallet i vallundersökningen var 15 %. Bortfallet bedöms inte leda till några systematiska fel.

Totalskördeberäkningarna utgår från erhållna hektarskördar för olika grödor vilka multipliceras med motsvarande arealer. Vid den slutliga skattningen av totalskördar används slutlig statistik om grödarealer publicerad i det statistiska meddelandet "Jordbruksmarkens användning 2007" (JO 10 SM 0801). Dessa arealuppgifter är dock uppgivna före skörd och avviker ibland från faktiskt skördade arealer. Exempelvis har relativt stora arealer som redovisas som vårkorn, havre, blandsäd, majs och ärter skördats som grönfoder. Denna typ av avvikelser mellan uppgivna och skördade arealer har bidragit till att skördestatistikens arealer i större eller mindre utsträckning avviker från de arealer som redovisas i arealstatistiken (se kap 3). En annan skillnad är att blandsäd i

arealstatistiken avser stråsädesblandningar medan blandsäd i skördestatistiken avser stråsädesblandningar och stråsäd/baljväxtblandningar för skörd av mogen gröda. Vidare särredovisas ärter och åkerbönor i skördestatistiken medan de samredovisas i arealstatistiken. I nedanstående tablå visas arealstatistikens och skördestatistikens uppgifter för olika grödor samt den procentuella skillnaden dem emellan. Skördestatistikens arealuppgifter är avrundade till jämna tiotal.

Skillnader mellan arealer redovisade i arealstatistiken och skördestatistiken, 2007

| Gröda | Areal, hektar, enligt | | Skillnad % |
|--------------------------|-----------------------|-------------------|------------|
| | Arealstatistiken | Skördestatistiken | |
| Höstvete | 323 182 | 322 990 | -0,1 |
| Vårvete | 38 367 | 37 530 | -2,2 |
| Höstråg | 24 716 | 24 660 | -0,2 |
| Höstkorn | 8 274 | 8 270 | -0,0 |
| Vårkorn | 318 407 | 312 650 | -1,8 |
| Havre | 207 909 | 203 470 | -2,1 |
| Rågvet | 53 914 | 53 550 | -0,7 |
| Blandsäd ¹ | 15 317 | 18 700 | 22,1 |
| Majs ² | | 1 570 | |
| Ärter ³ | 19 198 | 13 340 | -2,6 |
| Åkerbönor ⁴ | | 5 360 | |
| Höstraps | 50 341 | 50 330 | 0,0 |
| Vårrops | 33 044 | 32 980 | -0,2 |
| Höstrybs | 1 117 | 1 120 | 0,3 |
| Vårrys | 3 341 | 3 300 | -1,2 |
| Oljelin | 4 333 | 4 320 | -0,3 |
| Slättervall ⁵ | 1 081 077 | 831 390 | 0,0 |
| Betesvall | | 190 400 | |
| Ej utnyttjad vall | | 59 380 | |

- 1) I skördestatistiken ingår även stråsäd/baljväxtblandningar skördade som mogen gröda.
- 2) I arealstatistiken ingår hela majsarealen (10 850 hektar) i arealredovisningen för grönfoder. Skördestatistiken redovisar skörd från den majsareal som tröskats.
- 3) I arealstatistiken ingår även åkerbönor m.m.
- 4) I arealstatistiken samredovisas åkerbönor med ärter m.m.
- 5) I arealstatistiken samredovisas slätter- och betesvall.

Normskördar

Syftet med normskördeberäkningarna är att visa den skörd som man kan förvänta sig under normala väderbetingelser. Sedan början av 1960-talet har SCB årligen beräknat normskördar för följande grödor: höstvet, vårvet, råg, vårkorn, havre, höstraps, vårraps, höstrybs, vårrys, matpotatis och potatis för stärkelse samt sockerbeter. Normskörden i ett område utgörs vanligen av medeltalet av hektarskördarna enligt skördeundersökningarna (leveransuppgifter för sockerbeter) under de senaste 15 åren före det aktuella normskördeåret plus en beräknad skördeförändring från 15-årsperiodens mitt t.o.m. det aktuella skördeåret. För grödor som under senare år tillkommit i skördeundersökningarna räcker inte underlaget till för den ovan angivna regressionsmodellen. För dessa används istället en medelvärdesmodell. Uppgifter för dessa grödor finns redovisade i ”Normskördar för skördeområden, län och riket 2008” (JO 15 SM 0801). Där redovisas även femårsmedelvärden för konventionell skörd per hektar.

Annan publicering

Definitiva resultat från skördeundersökningarna rörande hektar- och totalskördar redovisas i Statistiska meddelanden serie JO, senast JO 16 SM 0801. Redovisning sker här också av obärgade arealer samt av arealer skördade som grönfoder.

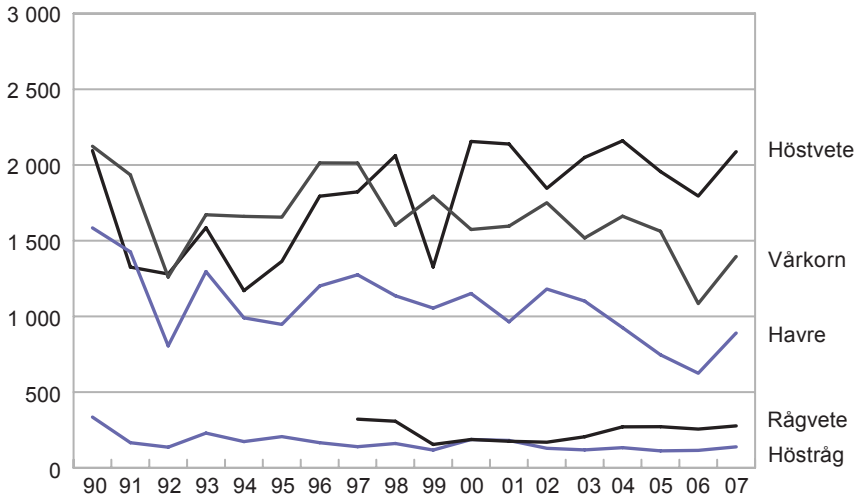
Normskördar publiceras årligen i Statistiska meddelanden serie JO, för år 2007 i JO 15 SM 0701.

Publikationerna för senare år är tillgängliga på Internet och kan nås via SCB:s eller Jordbruksverkets webbplats (www.scb.se respektive www.sjv.se).

Delar av statistiken publiceras också i Sveriges Statistiska Databaser, i anslutning till SCB:s webbplats.

Figur 4A
Totalskördar av spannmål 1990–2007, 1 000-tals ton
Total production of cereals

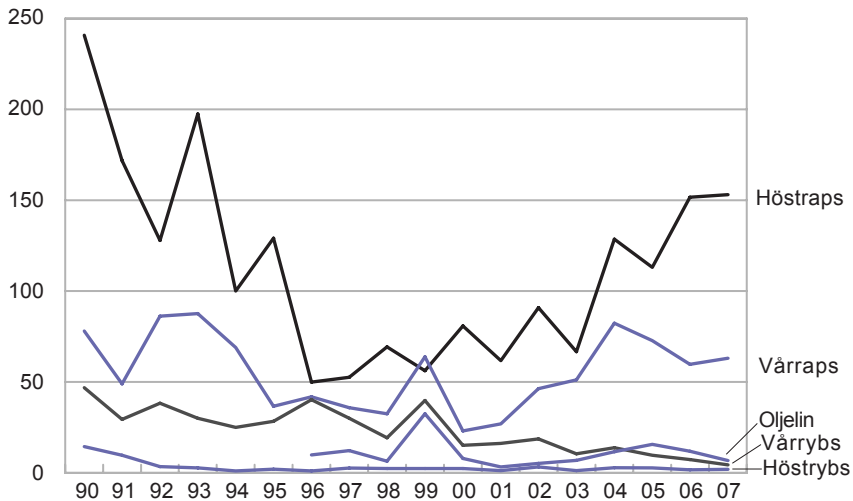
1 000-tals ton



Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Figur 4B
Totalskördar av oljeväxter 1990–2007, 1 000-tals ton
Total production of oilseed crops

1 000-tals ton



Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 4.1
Spannmål 2007. Hektarskörd, kg/ha¹
Cereals. Yield per hectare

| Område | Höst- vete | Vår- vete | Höst- råg | Höst- korn | Vår- korn | Havre | Råg- vete | Bland- säd |
|---------------------------|---------------|--------------|--------------|-----------------|--------------|-------|-----------------|-----------------|
| <i>Län</i> | | | | | | | | |
| Stockholms | 5 600 | .. | .. | – | 4 120 | 3 970 | 6 040 | .. |
| Uppsala | 6 240 | 4 480 | 6 160 | .. | 4 670 | 4 500 | .. | 3 410 |
| Södermanlands | 5 750 | 4 280 | 5 400 | – | 4 220 | 4 390 | 5 280 | .. |
| Östergötlands | 6 670 | 4 380 | 5 770 | .. | 5 000 | 4 940 | 5 760 | 3 520 |
| Jönköpings | 4 860 | .. | – | – | 3 170 | 3 660 | 4 380 | 2 960 |
| Kronobergs | .. | .. | .. | – | 2 480 | 3 130 | 4 340 | .. |
| Kalmar | 6 090 | 3 520 | .. | 4 740 | 3 480 | 3 220 | 4 370 | .. |
| Gotlands | 4 940 | 4 110 | .. | 4 680 | 3 590 | 2 890 | 4 080 | .. |
| Blekinge | 5 830 | .. | .. | .. | 4 240 | 3 710 | 4 240 | .. |
| Skåne | 7 570 | 5 580 | 6 030 | 5 950 | 5 270 | 4 910 | 4 970 | .. |
| Hallands | 6 110 | 4 680 | .. | .. | 4 700 | 4 610 | 5 310 | .. |
| Västra Götalands | 5 940 | 3 350 | 4 790 | .. | 4 330 | 4 460 | 5 160 | 3 320 |
| Värmlands | 5 060 | .. | .. | – | 4 040 | 4 020 | 5 330 | .. |
| Örebro | 6 250 | 5 380 | 5 460 | – | 4 880 | 4 880 | 5 840 | .. |
| Västmanlands | 5 840 | 4 310 | .. | – | 4 680 | 4 600 | 5 790 | .. |
| Dalarnas | 5 190 | 3 700 | .. | – | 4 000 | 3 940 | .. | .. |
| Gävleborgs | .. | 3 550 | .. | – | 3 140 | 2 730 | .. | .. |
| Västernorrlands | .. | – | – | – | 2 580 | .. | .. | .. |
| Jämtlands | – | .. | – | – | 2 860 | .. | – | .. |
| Västerbottens | – | – | – | – | 2 690 | 2 450 | .. | .. |
| Norrbottens | – | – | – | – | 2 720 | .. | – | .. |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | | |
| Gss | 7 580 | 5 560 | 6 420 | 6 180 | 5 500 | 5 130 | 5 320 | .. |
| Gmb | 6 440 | 4 460 | 5 400 | 4 970 | 4 160 | 3 760 | 4 340 | .. |
| Gns | 6 300 | 3 680 | 5 210 | 5 780 | 4 850 | 4 700 | 5 530 | 3 630 |
| Ss | 5 930 | 4 600 | 5 660 | .. | 4 600 | 4 540 | 5 650 | 3 440 |
| Gsk | 5 680 | 3 670 | 3 960 | .. | 3 550 | 3 750 | 4 550 | 2 970 |
| Ssk | 5 840 | 3 890 | .. | – | 3 890 | 3 920 | 5 000 | .. |
| Nn | .. | .. | .. | – | 3 910 | 2 740 | .. | .. |
| Nö | – | – | – | – | 2 740 | 2 550 | .. | .. |
| <i>Hela Riket</i> | | | | | | | | |
| 2007 | 6 460 | 4 470 | 5 580 | 5 320 | 4 460 | 4 370 | 5 160 | 3 180 |
| 2006 | 5 660 | 4 030 | 4 990 | 4 750 | 3 600 | 3 170 | 4 670 | 2 720 |
| 2005 | 6 630 | 4 910 | 5 270 | 5 800 | 4 260 | 3 870 | 5 420 | 3 450 |
| 2000 | 6 030 | 5 040 | 5 370 | 5 030 | 3 920 | 3 910 | 4 550 | 3 430 |
| 1995 | 6 190 | 4 920 | 5 250 | 5 310 | 3 910 | 3 440 | 5 070 | 2 510 |
| 1990 | 6 480 | 5 160 | 4 700 | .. ² | 4 490 | 4 260 | .. ² | .. ² |

1) Före årgång 2005 av Jordbruksstatistisk årsbok avsåg redovisade uppgifter 15,0 % vattenhalt. De nu redovisade uppgifterna har omräknats till 14,0 % vattenhalt.

2) 1995 är första året som grödan ingår i skördestatistiken.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 4.2
Spannmål 2007. Totalskördar, ton¹
Cereals. Total production

| Område | Höst- vete | Vår- vete | Höst- råg | Höst- korn | Vår- korn | Havre | Råg- vete | Bland- säd |
|---------------------------|---------------|--------------|--------------|-----------------|------------------------|-----------|-----------------|-----------------|
| <i>Län</i> | | | | | | | | |
| Stockholms | 76 600 | .. | .. | – | 32 000 | 22 000 | 7 800 | .. |
| Uppsala | 190 000 | 22 200 | 9 400 | .. | 138 400 | 52 600 | .. | 6 400 |
| Södermanlands | 139 100 | 9 700 | 5 000 | – | 45 000 | 49 500 | 15 700 | .. |
| Östergötlands | 302 700 | 9 500 | 15 900 | .. | 73 400 | 54 300 | 53 100 | 5 500 |
| Jönköpings | 4 500 | .. | .. | .. | 18 600 | 23 400 | 5 100 | 3 800 |
| <i>Kronobergs</i> | | | | | | | | |
| Kalmar | 59 100 | 3 400 | .. | 9 100 | 41 800 | 14 900 | 17 600 | .. |
| Gotlands | 28 300 | 6 800 | .. | 6 200 | 55 300 | 5 500 | 15 600 | .. |
| Blekinge | 11 200 | .. | .. | .. | 15 500 | 3 400 | 4 200 | .. |
| Skåne | 690 400 | 36 400 | 70 300 | 22 500 | 441 700 | 68 000 | 23 800 | .. |
| <i>Hallands</i> | | | | | | | | |
| Västra Götalands | 346 400 | 16 600 | 16 900 | .. | 144 200 | 318 800 | 70 100 | 23 400 |
| Värmlands | 15 600 | .. | .. | .. | 37 300 | 47 300 | 12 600 | .. |
| Örebro | 73 000 | 22 900 | 7 700 | .. | 63 800 | 72 300 | 11 600 | .. |
| Västmanlands | 91 600 | 16 800 | .. | .. | 72 000 | 71 500 | 5 000 | .. |
| <i>Dalarnas</i> | | | | | | | | |
| Gävleborgs | .. | 1 800 | .. | – | 31 900 | 10 200 | .. | .. |
| Västernorrlands | .. | .. | .. | – | 8 700 | .. | .. | .. |
| Jämtlands | – | .. | .. | – | 5 500 | .. | – | .. |
| Västerbottens | – | .. | – | – | 22 200 | 2 900 | .. | .. |
| Norrbottnens | – | – | – | – | 9 300 | .. | – | .. |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | | |
| Gss | 596 200 | 34 100 | 37 100 | 14 700 | 382 900 | 77 500 | 28 700 | .. |
| Gmb | 202 800 | 22 200 | 36 100 | 23 200 | 211 200 | 29 700 | 43 500 | .. |
| Gns | 581 500 | 20 800 | 29 100 | 4 200 | 168 900 | 283 600 | 99 800 | 17 600 |
| Ss | 568 100 | 71 400 | 25 000 | .. | 362 700 | 282 500 | 55 700 | 13 000 |
| Gsk | 88 500 | 9 500 | 4 200 | .. | 113 700 | 133 800 | 31 900 | 19 800 |
| Ssk | 51 200 | 8 400 | .. | .. | 75 300 | 68 200 | 15 500 | .. |
| Nn | .. | .. | .. | – | 44 400 | 8 900 | .. | .. |
| Nö | – | – | – | – | 32 100 | 4 200 | .. | .. |
| <i>Hela Riket</i> | | | | | | | | |
| 2007 | 2 087 800 | 167 900 | 137 600 | 44 000 | 1 395 000 | 889 800 | 276 100 | 59 400 |
| 2006 | 1 795 200 | 172 200 | 115 400 | 26 900 | 1 083 700 | 624 400 | 255 900 | 54 700 |
| 2005 | 1 957 000 | 289 800 | 112 300 | 31 000 | 1 561 900 | 746 300 | 271 500 | 80 800 |
| 2000 | 2 129 400 | 242 500 | 185 100 | 60 000 | 1 555 400 | 1 137 700 | 185 100 | 109 000 |
| 1995 | 1 347 200 | 188 600 | 204 000 | 136 300 | 1 635 600 | 935 700 | 221 300 | 66 700 |
| 1990 | 2 070 400 | 146 400 | 330 800 | .. ² | 2 097 900 ³ | 1 565 800 | .. ² | .. ² |

1) Före årgång 2005 av Jordbruksstatistisk årsbok avsåg redovisade uppgifter 15,0 % vattenhalt. De nu redovisade uppgifterna har omräknats till 14,0 % vattenhalt.

2) 1995 är första året som grödan ingår i skördestatistiken.

3) Avser höst- och vårkorn.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 4.3

Majs, ärter och åkerbönor 2007. Hektarskörd, kg/ha¹ och total skörd, ton*Grain maize, peas and field beans. Yield per hectare and total production*

| Område | Majs | | Ärter | | Åkerbönor | |
|---------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| | Hektar-skörd | Total skörd | Hektar-skörd | Total skörd | Hektar-skörd | Total skörd |
| <i>Län</i> | | | | | | |
| Stockholms | — | — | .. | .. | .. | .. |
| Uppsala | — | — | 3 070 | 5 600 | .. | .. |
| Södermanlands | — | — | 2 780 | 2 500 | .. | .. |
| Östergötlands | .. | .. | 3 010 | 8 100 | .. | .. |
| Jönköpings | .. | .. | .. | .. | — | .. |
| Kronobergs | — | — | .. | .. | — | .. |
| Kalmar | .. | .. | 3 180 | 3 300 | — | — |
| Gotlands | .. | .. | 2 690 | 2 500 | .. | .. |
| Blekinge | — | — | .. | .. | — | — |
| Skåne | 6 420 | 9 380 | 3 590 | 3 700 | .. | .. |
| Hallands | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Västra Götalands | .. | .. | 2 170 | 4 500 | 1 880 | 5 500 |
| Värmlands | — | — | .. | .. | .. | .. |
| Örebro | — | — | 3 190 | 2 300 | .. | .. |
| Västmanlands | .. | .. | 2 840 | 2 400 | .. | .. |
| Dalarnas | — | .. | .. | .. | .. | .. |
| Gävleborgs | — | — | .. | .. | .. | .. |
| Västernorrlands | — | — | — | .. | — | — |
| Jämtlands | — | .. | — | .. | — | .. |
| Västerbottens | — | — | — | .. | — | — |
| Norrbottens | — | — | — | — | — | — |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | |
| Gss | 6 530 | 7 840 | .. | .. | .. | .. |
| Gmb | .. | .. | 2 980 | 6 800 | .. | .. |
| Gns | .. | .. | 2 670 | 10 600 | 2 160 | 7 000 |
| Ss | .. | .. | 2 930 | 14 200 | .. | .. |
| Gsk | .. | .. | 2 410 | 1 800 | .. | .. |
| Ssk | — | — | .. | .. | .. | .. |
| Nn | — | — | .. | .. | — | .. |
| Nö | — | — | — | — | — | — |
| <i>Hela Riket</i> | | | | | | |
| 2007 | 5 860 | .. | 2 850 | 38 000 | 2 100 | 11 300 |
| 2006 | .. ² | .. ² | 2 630 | 50 800 | 2 130 | 13 000 |
| 2005 | .. ² | .. ² | 2 710 | 65 400 | 2 320 | 14 900 |
| 2000 | .. ² | .. ² | 2 660 | 67 400 | .. ⁴ | .. ⁴ |
| 1995 | .. ² | .. ² | .. ³ | .. ³ | .. ⁴ | .. ⁴ |
| 1990 | .. ² | .. ² | .. ³ | .. ³ | .. ⁴ | .. ⁴ |

1) Vid 14,0 % vattenhalt för majs och vid 15,0 % vattenhalt för ärter och åkerbönor.

2) 2007 är första året som grödan ingår i skördestatistiken.

3) 1996 är första året som grödan ingår i skördestatistiken.

4) 2004 är första året som grödan ingår i skördestatistiken.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 4.4
Oljevaxter 2007. Hektarskörd, kg/ha¹ och total skörd, ton
Oilseed crops. Yield per hectare and total production

| Område | Höstraps | | Vårtraps | | Höstrybs | | Vårrybs | | Oljelin | |
|---------------------------|------------------|----------------|------------------|----------------|------------------|-----------------|------------------|----------------|------------------|-----------------|
| | Hektar- skörd | Total skörd | Hektar- skörd | Total skörd | Hektar- skörd | Total skörd | Hektar- skörd | Total skörd | Hektar- skörd | Total skörd |
| <i>Län</i> | | | | | | | | | | |
| Stockholms | 2 690 | 3 600 | 1 760 | 3 700 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Uppsala | 3 000 | 4 000 | 2 060 | 12 200 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Södermanlands | 2 810 | 2 800 | 1 920 | 7 900 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Östergötlands | 3 390 | 30 200 | 1 920 | 7 200 | .. | .. | .. | .. | 2 070 | 3 200 |
| Jönköpings | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Kronobergs | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Kalmar | 3 230 | 8 200 | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Gotlands | 2 690 | 6 900 | 1 800 | 1 600 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Blekinge | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Skåne | 3 000 | 63 100 | 1 890 | 4 200 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Hallands | 2 940 | 5 100 | 1 450 | 1 000 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| V:a Götalands | 2 990 | 25 300 | 1 760 | 10 100 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Värmlands | .. | .. | 1 840 | 1 000 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Örebro | .. | .. | 2 070 | 6 500 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Västmanlands | .. | .. | 1 930 | 6 200 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Dalarnas | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Gävleborgs | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Västernorrlands | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Jämtlands | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Västerbottens | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Norrbottnens | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | | | | |
| Gss | 3 090 | 53 100 | 1 750 | 3 000 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Gmb | 2 850 | 28 800 | 1 780 | 3 000 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Gns | 3 190 | 49 100 | 1 830 | 14 400 | .. | .. | .. | .. | 1 690 | 4 100 |
| Ss | 2 830 | 12 400 | 1 980 | 36 700 | 1 770 | 1 800 | 1 440 | 1 700 | 1 330 | 1 600 |
| Gsk | 2 840 | 6 600 | 1 820 | 3 700 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Ssk | .. | .. | 1 810 | 2 100 | .. | .. | 1 080 | 900 | .. | .. |
| Nn | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Nö | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| <i>Hela Riket</i> | | | | | | | | | | |
| 2007 | 3 040 | 153 100 | 1 910 | 63 000 | 1 740 | 1 900 | 1 330 | 4 400 | 1 560 | 6 700 |
| 2006 | 3 190 | 151 700 | 1 700 | 59 700 | 1 520 | 1 700 | 1 170 | 7 300 | 1 370 | 11 900 |
| 2005 | 3 230 | 113 100 | 1 890 | 72 700 | 1 880 | 2 700 | 1 370 | 9 700 | 1 600 | 15 700 |
| 2000 | 3 250 | 80 900 | 2 010 | 23 100 | 1 750 | 2 400 | 1 550 | 15 100 | 770 | 7 900 |
| 1995 | 2 300 | 129 100 | 1 570 | 36 600 | .. ² | .. ² | 1 200 | 28 400 | .. ² | .. ² |
| 1990 | 2 910 | 240 800 | 1 820 | 77 960 | 1 770 | 14 440 | 1 590 | 46 910 | .. ³ | .. ³ |

- 1) Vid 9,0 % vattenhalt.
- 2) Odlingens omfattning är inte tillräcklig för redovisning.
- 3) 1995 är första året som grödan ingår i skördestatistiken.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 4.5

Slåttervall. Första skörd, återväxt samt totalt inbärgad vallskörd 2007.

Areal, hektarskörd och totalskörd

Temporary grasses. First cut, regrowth and total production.

Crop area, yield per hectare and total production

| Område | Antal företag | 1:a skörd | | | Återväxt | | Inbärgad vallskörd | |
|---------------------------|---------------|----------------------------|---|------------------------------------|---|---|-----------------------------------|--------------------|
| | | Areal, hektar ¹ | Totalt inbärgad skörd, ton ² | Inbärgad skörd, kg/ha ² | Totalt inbärgad skörd, ton ^{2,3} | Inbärgad återväxt, kg/ha ^{2,3} | Totalt inbärgad, ton ² | kg/ha ² |
| <i>Län</i> | | | | | | | | |
| Stockholms | 18 | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Uppsala | 32 | 37 950 | 128 600 | 3 390 | 54 700 | 1 440 | 183 200 | 4 830 |
| Södermanlands | 35 | 29 710 | 101 200 | 3 400 | 61 900 | 2 080 | 163 100 | 5 490 |
| Östergötlands | 41 | 52 380 | 170 800 | 3 260 | 100 100 | 1 910 | 270 900 | 5 170 |
| Jönköpings | 50 | 56 310 | 214 900 | 3 820 | 99 900 | 1 770 | 314 800 | 5 590 |
| Kronobergs | 24 | 30 710 | 96 700 | 3 150 | 70 400 | 2 290 | 167 100 | 5 440 |
| Kalmar | 46 | 60 900 | 218 500 | 3 590 | 145 300 | 2 390 | 363 800 | 5 970 |
| Gotlands | 27 | 32 670 | 110 800 | 3 390 | 63 900 | 1 960 | 174 700 | 5 350 |
| Blekinge | 15 | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Skåne | 70 | 76 630 | 279 500 | 3 650 | 166 900 | 2 180 | 446 400 | 5 820 |
| Hallands | 37 | 31 250 | 107 200 | 3 430 | 100 600 | 3 220 | 207 700 | 6 650 |
| Västra Götalands | 103 | 125 170 | 403 300 | 3 220 | 245 300 | 1 960 | 648 500 | 5 180 |
| Värmlands | 51 | 48 240 | 152 800 | 3 170 | 44 300 | 920 | 197 100 | 4 080 |
| Örebro | 24 | 24 040 | 84 900 | 3 530 | 35 300 | 1 470 | 120 200 | 5 000 |
| Västmanlands | 22 | 13 280 | 40 900 | 3 080 | .. | .. | .. | .. |
| Dalarnas | 25 | 24 800 | 89 400 | 3 600 | 29 500 | 1 190 | 118 900 | 4 790 |
| Gävleborgs | 34 | 35 120 | 104 200 | 2 970 | 43 000 | 1 220 | 147 200 | 4 190 |
| Västernorrlands | 22 | 30 230 | 91 400 | 3 020 | 28 500 | 940 | 120 000 | 3 970 |
| Jämtlands | 20 | 29 870 | 66 100 | 2 210 | 18 300 | 610 | 84 300 | 2 820 |
| Västerbottens | 32 | 37 160 | 91 700 | 2 470 | 53 300 | 1 440 | 145 000 | 3 900 |
| Norrbottnens | 17 | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | | |
| Gss | 42 | 33 270 | 133 200 | 4 000 | 108 800 | 3 270 | 242 000 | 7 280 |
| Gmb | 90 | 102 780 | 365 500 | 3 560 | 208 000 | 2 020 | 573 500 | 5 580 |
| Gns | 76 | 77 760 | 234 800 | 3 020 | 193 100 | 2 480 | 427 900 | 5 500 |
| Ss | 142 | 133 150 | 449 500 | 3 380 | 195 700 | 1 470 | 645 200 | 4 850 |
| Gsk | 196 | 245 010 | 856 200 | 3 490 | 472 500 | 1 930 | 1 328 700 | 5 420 |
| Ssk | 72 | 82 930 | 274 300 | 3 310 | 91 000 | 1 100 | 365 300 | 4 400 |
| Nn | 74 | 92 120 | 258 000 | 2 800 | 94 100 | 1 020 | 352 100 | 3 820 |
| Nö | 53 | 65 090 | 158 000 | 2 430 | 77 100 | 1 180 | 235 100 | 3 610 |
| <i>Hela Riket</i> | | | | | | | | |
| 2007 | 745 | 831 390 | 2 720 800 | 3 270 | 1 433 500 | 1 720 | 4 154 300 | 5 000 |
| 2006 | 780 | 816 400 | 2 425 000 | 2 970 | 1 207 600 | 1 480 | 3 632 600 | 4 450 |
| 2005 | 791 | 803 920 | 2 674 400 | 3 330 | 1 220 900 | 1 520 | 3 895 400 | 4 840 |
| 2004 | 800 | 754 870 | 2 481 300 | 3 290 | 1 302 900 | 1 730 | 3 784 200 | 5 010 |
| 1995 ^{4,5} | 879 | 742 420 | 3 377 600 | 4 580 | .. | .. | .. | .. |
| 1990 ^{5,6} | 2 936 | 703 700 | 3 296 200 | 4 720 | 1 922 900 | 2 770 | 5 219 000 | 7 490 |

1) Slåttervallarealen har beräknats genom att i vallundersökningen skatta andelen slåttervall, betesvall respektive ej utnyttjad vall. Dessa andelar har därefter applicerats på den totala vallarealen enligt Jordbruksverkets slutliga grödarealer JO 10 SM 0801.

2) Vattenhalt 16,5 %.

3) Återväxtskörden per hektar har beräknats utslagen på den totala slåttervallsarealen, dvs. hela arealen och ej enbart den där återväxten tillvaratagits.

4) För 1995 redovisades endast uppgifter för förstaskörden.

5) För återväxt och inbärgad vallskörd inkluderas även återväxt som tillvaratagits genom bete.

6) SCB:s objektiva skördeuppskattning utfördes i slåttervall fram t.o.m. 1992 i full skala.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 4.6

Potatis och sockerbeter 2007. Hektarskörd, kg/ha och total skörd, ton

Potatoes and sugar beets. Yield per hectare and total production

| Område | Matpotatis ¹ | | Potatis för stärkelse | | Sockerbeter ² | |
|---------------------------|----------------------------|------------------------|----------------------------|------------------------|----------------------------|------------------------|
| | Hektar- skörd, kg/ha | Total skörd, ton | Hektar- skörd, kg/ha | Total skörd, ton | Hektar- skörd, kg/ha | Total skörd, ton |
| <i>Län</i> | | | | | | |
| Stockholms | .. | .. | – | – | – | – |
| Uppsala | .. | .. | – | .. | – | – |
| Södermanlands | .. | .. | – | – | – | – |
| Östergötlands | 29 190 | 52 100 | – | .. | .. | .. |
| Jönköpings | .. | .. | – | – | – | – |
| <i>Kronobergs</i> | | | | | | |
| Kalmar | 30 900 | 14 600 | 39 390 | 30 700 | 51 900 | 36 100 |
| Gotlands | 30 250 | 26 300 | – | – | 42 600 | 2 000 |
| Blekinge | .. | .. | 26 460 | 65 100 | 50 100 | 41 300 |
| Skåne | 27 040 | 178 100 | 33 260 | 153 700 | 52 700 | 2 021 800 |
| <i>Hallands</i> | | | | | | |
| Hallands | 27 450 | 67 200 | – | .. | 49 600 | 36 500 |
| <i>Västra Götalands</i> | | | | | | |
| Västra Götalands | 28 350 | 91 300 | .. | .. | – | – |
| <i>Värmlands</i> | | | | | | |
| Värmlands | 23 710 | 13 200 | – | – | – | – |
| <i>Örebro</i> | | | | | | |
| Örebro | 29 510 | 20 000 | – | .. | – | – |
| <i>Västmanlands</i> | | | | | | |
| Västmanlands | .. | .. | – | – | – | – |
| <i>Dalarnas</i> | | | | | | |
| Dalarnas | 24 890 | 21 900 | – | .. | – | – |
| <i>Gävleborgs</i> | | | | | | |
| Gävleborgs | 18 710 | 5 700 | – | – | – | – |
| <i>Västernorrlands</i> | | | | | | |
| Västernorrlands | 10 680 | 2 200 | – | .. | – | – |
| <i>Jämtlands</i> | | | | | | |
| Jämtlands | .. | .. | – | – | – | – |
| <i>Västerbottens</i> | | | | | | |
| Västerbottens | 17 110 | 6 800 | – | .. | – | – |
| <i>Norrbottnens</i> | | | | | | |
| Norrbottnens | 17 270 | 10 900 | .. | .. | – | – |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | |
| Gss | 28 160 | 167 400 | 34 630 | 26 100 | .. | .. |
| Gmb | 26 210 | 109 800 | 31 400 | 198 500 | .. | .. |
| Gns | 29 630 | 127 700 | .. | .. | .. | .. |
| Ss | 27 420 | 38 200 | – | .. | – | – |
| Gsk | 23 480 | 31 400 | .. | .. | .. | .. |
| Ssk | 22 200 | 22 500 | – | .. | – | – |
| Nn | 19 050 | 20 800 | – | .. | – | – |
| Nö | 17 010 | 17 900 | .. | .. | – | – |
| <i>Hela Riket</i> | | | | | | |
| 2007 | 26 300 | 534 700 | 31 660 | 254 300 | 52 600 | 2 137 700 |
| 2006 | 25 990 | 525 300 | 31 690 | 252 500 | 49 600 | 2 189 000 |
| 2005 | 28 200 | 622 700 | 38 770 | 324 600 | 48 400 | 2 381 200 |
| 2000 | 26 720 | 654 400 | 38 700 | 325 700 | 46 900 | 2 602 200 |
| 1995 | 31 280 | 791 500 | 38 330 | 282 300 | 43 600 | 2 478 500 |
| 1990 | 33 060 | 834 200 | 40 090 ³ | 351 900 ³ | 55 800 | 2 775 500 |

1) Metodförändringar gör att jämförbarheten mellan resultat fr.o.m. 1999 och tidigare års resultat försämrats.

2) Uppgifter fr.o.m. 1995 avser avräknad betmängd. Tidigare år avses bärgad skörd. Detta innebär att jämförbarhet mellan åren försämrats.

3) Uppgifterna för 1990 avser även potatis till råspirit.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken samt Danisco Sugar AB.

Tabell 4.7
Stärkelse- och sockerhalt i potatis
respektive sockerbetor 1990–2007,
procent*Content of starch in potatoes and content of sugar in sugar beets*

| År | Medel- stärkelse- halt, % | Socker- halt, % |
|------|------------------------------------|-----------------------|
| 2007 | 20,2 | 17,7 |
| 2006 | 18,9 | 15,5 |
| 2005 | 20,0 | 18,4 |
| 2000 | 19,5 | 17,6 |
| 1995 | 18,8 | 16,5 |
| 1990 | 18,4 | 17,6 |

Källa: Lyckeby Stärkelsen och Danisco Sugar AB.

Tabell 4.8
Normskördar 2007, kg/ha
Standard yields per hectare

| Område | Spannmål ¹ | | | | |
|---------------------------|-----------------------|--------------|-------|--------------|-------|
| | Höst- vete | Vår- vete | Råg | Vår- korn | Havre |
| <i>Län</i> | | | | | |
| Stockholms | 5 037 | 4 147 | 3 926 | 3 492 | 3 106 |
| Uppsala | 5 179 | 4 803 | 4 113 | 4 125 | 3 986 |
| Södermanlands | 5 036 | 4 355 | 3 897 | 3 905 | 3 655 |
| Östergötlands | 5 754 | 4 989 | 5 452 | 4 519 | 4 189 |
| Jönköpings | 4 552 | – | – | 3 014 | 3 142 |
| Kronobergs | 4 455 | – | – | 3 211 | 3 470 |
| Kalmar | 6 081 | 5 630 | 3 758 | 3 995 | 3 865 |
| Gotlands | 4 910 | 4 357 | 3 939 | 4 094 | 3 758 |
| Blekinge | 6 310 | 5 890 | 4 064 | 4 168 | 4 461 |
| Skåne | 7 893 | 6 148 | 6 911 | 5 723 | 5 481 |
| Hallands | 5 960 | 4 820 | 4 353 | 4 630 | 4 572 |
| Västra Götalands | 5 640 | 4 226 | 5 306 | 4 031 | 4 010 |
| Värmlands | 4 256 | 4 567 | 3 942 | 3 510 | 3 300 |
| Örebro | 5 360 | 5 279 | 4 227 | 4 096 | 3 910 |
| Västmanlands | 4 893 | 4 068 | 3 737 | 4 006 | 3 813 |
| Dalarnas | 3 235 | – | – | 3 021 | 3 039 |
| Gävleborgs | – | – | – | 2 411 | 1 983 |
| Västernorrlands | – | – | – | 1 717 | 1 484 |
| Jämtlands | – | – | – | 2 346 | 2 755 |
| Västerbottens | – | – | – | 1 893 | 1 926 |
| Norrbottnens | – | – | – | 2 013 | 2 321 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | |
| Gss | 7 942 | 6 349 | 7 176 | 5 842 | 5 421 |
| Gmb | 6 475 | 5 102 | 5 777 | 4 607 | 4 557 |
| Gns | 5 773 | 4 508 | 5 425 | 4 572 | 4 329 |
| Ss | 5 061 | 4 618 | 4 081 | 4 020 | 3 744 |
| Gsk | 4 868 | 4 132 | 4 182 | 3 443 | 3 317 |
| Ssk | 4 693 | 4 289 | 3 707 | 2 994 | 2 968 |
| Nn | – | – | – | 2 246 | 2 114 |
| Nö | – | – | – | 1 926 | 1 718 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | |
| 2007 | 6 128 | 5 042 | 5 561 | 4 184 | 3 869 |
| 2006 | 6 169 | 5 201 | 5 515 | 4 201 | 3 870 |
| 2005 | 6 196 | 5 282 | 5 567 | 4 248 | 3 880 |
| 2000 | 6 371 | 5 000 | 5 143 | 4 089 | 3 615 |
| 1995 | 6 189 | 4 956 | 4 409 | 4 006 | 3 808 |
| 1990 | 5 750 | 4 861 | 4 146 | 3 866 | 3 821 |

1) Vattenhalt: Spannmål 14 %. Även tidigare års rikssiffror, som i tidigare sammanhang redovisats vid 15 % avser nu 14 %.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 4.8 (forts.)

| Område | Oljeväxter ² | | Höst- rybs | Vår- rybs | Mat- potatis ^{3, 4} | Potatis för stjär- kelse ⁴ | Socker- betor |
|---------------------------|-------------------------|--------------|---------------|--------------|---------------------------------|---|------------------|
| | Höst- raps | Vår- raps | | | | | |
| <i>Län</i> | | | | | | | |
| Stockholms | – | 1 887 | 1 683 | 1 439 | – | – | – |
| Uppsala | – | 2 390 | 1 927 | 1 762 | 21 440 | – | – |
| Södermanlands | 2 563 | 2 110 | 1 808 | 1 541 | – | – | – |
| Östergötlands | 3 013 | 2 204 | – | 1 623 | 31 784 | – | – |
| Jönköpings | – | – | – | – | 27 629 | – | – |
| <i>Kronobergs</i> | | | | | | | |
| Kalmar | 2 999 | 1 950 | – | – | 26 319 | 35 660 | 46 865 |
| Gotlands | 2 788 | 1 732 | – | 1 518 | 28 650 | – | 39 173 |
| Blekinge | 3 131 | 2 164 | – | – | 21 800 | 38 104 | 47 149 |
| Skåne | 3 292 | 2 321 | – | – | 38 280 | 38 646 | 48 777 |
| <i>Hallands</i> | | | | | | | |
| Hallands | 3 041 | 2 290 | – | 1 726 | 31 488 | – | 44 500 |
| Västra Götalands | 3 025 | 2 163 | – | 1 685 | 30 072 | – | – |
| Värmlands | – | 1 870 | – | 1 240 | 23 724 | – | – |
| Örebro | – | 2 434 | – | 1 741 | 29 627 | – | – |
| Västmanlands | – | 2 085 | – | 1 590 | 20 510 | – | – |
| <i>Dalarnas</i> | | | | | | | |
| Dalarnas | – | – | – | 1 518 | 23 832 | – | – |
| Gävleborgs | – | – | – | 1 392 | 16 412 | – | – |
| Västernorrlands | – | – | – | – | 12 984 | – | – |
| Jämtlands | – | – | – | – | 16 600 | – | – |
| Västerbottens | – | – | – | – | 14 219 | – | – |
| <i>Norrbottnens</i> | | | | | | | |
| Norrbottnens | – | – | – | – | 18 498 | – | – |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | |
| Gss | 3 380 | 2 282 | – | 1 892 | 35 309 | 37 312 | 47 344 |
| Gmb | 3 192 | 2 126 | – | 1 552 | 33 689 | 38 125 | 44 147 |
| Gns | 3 167 | 2 258 | – | 1 695 | 31 217 | – | – |
| Ss | 2 738 | 2 249 | 1 721 | 1 576 | 25 399 | – | – |
| Gsk | 2 889 | 2 037 | – | 1 500 | 26 996 | 34 549 | 43 130 |
| Ssk | 2 834 | 2 223 | – | 1 441 | 21 742 | – | – |
| Nn | – | – | – | – | 19 165 | – | – |
| Nö | – | – | – | – | 16 847 | – | – |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | |
| 2007 | 3 147 | 2 214 | 1 655 | 1 583 | 30 493 | 37 982 | 47 990 |
| 2006 | 3 027 | 2 175 | 1 586 | 1 590 | 30 976 | 38 367 | 47 193 |
| 2005 | 2 887 | 2 141 | 1 496 | 1 596 | 31 536 | 38 426 | 46 389 |
| 2000 | 2 609 | 1 720 | 1 471 | 1 451 | 35 146 | 40 401 | 46 300 |
| 1995 | 2 777 | 1 699 | 1 724 | 1 555 | 31 900 | 37 754 | 46 762 |
| 1990 | 3 050 | 1 972 | 2 021 | 1 761 | 29 194 | 36 045 | 44 843 |

2) Vattenhalt: Oljeväxter 9 %.

3) Avser endast den konsumtionsdugliga delen.

4) För åren 2000–2006 finns viss inverkan från ett tidigare metodbyte vilket medfört att normskördenivåerna är något högre än motsvarande hektarskördar från den ordinarie skördestatistiken enligt den nya metoden. Fr.o.m. 2007 har beräkningen av normskörden anpassats till att gälla den nu använda metodens skördenivå.

5 Trädgårdsodling

Kapitel 5 innehåller information om

- *Frilandsarealer*
- *Växthus- och bänkgårdsytor*
- *Skördar av köks- och trädgårdsväxter; frukt och bär*
- *Fruktträd (äpplen och päron)*

Ekologisk odling av trädgårdsväxter redovisas i kapitel 11

Sammanfattning

År 2005 bedrevs trädgårdsodling vid ca 2 600 företag i landet. Frilandsodling förekom på 72 % av företagen på en sammanlagd areal av 12 600 hektar. Växthusodling förekom på 1 000 företag med en sammanlagd yta av 3 milj. m² (tabellerna 5.1–2).

Av arealen för köksväxter var morotsarealen störst (1 900 ha) följt av isbergssallat (1 100 ha) samt matlök (900 ha) år 2006. Spenat och palsternacka är de köksväxter, vars arealer har ökat mest procentuellt sett mellan 2002 och 2005.

Äpplen och jordgubbar svarade för de största arealerna av frukt respektive bär.

Av den totala frilandsarealen år 2005 upptog morötter och jordgubbar en tredjedel. Morötter odlades av 419 och jordgubbar av 525 företag (tabell 5.3).

Den odlade arealen för äppelträd uppgår år 2007 till 1 194 ha och består av drygt 1,6 milj. träd. De vanligaste äppelsorterna är Ingrid Marie / Karin Schneider samt Aroma / Röd Aroma som odlas på 25 respektive 17 % av den totala äppelarealen i Sverige (tabell 5.5).

Päronodlingen i Sverige omfattar 137 000 träd på en yta av 119 ha. De vanligaste päronsorterna i Sverige är Clara Frijs samt Conference som odlas på 36 respektive 19 % av päronarealen.

Odlingen av trädgårdsväxter i växthus och bänkgård dominerades på köksväxtsidan av tomat och gurka år 2005. En minskning har dock skett sedan 2002. Bland snittblommorna

användes mer än hälften av arealen för odling av rosor. Bland lökblommorna var tulpaner helt dominerande (tabell 5.6).

Både antalet företag och den odlade ytan av snittblommor i växthus/bänkgård fortsätter att minska. År 2005 upptog odlingen av snittblommor i växthus och bänkgård en yta av 50 700 m² vid totalt 45 företag. Det är en halvering av ytan sedan 2002. Ytan för köksväxter har böljat upp och ned de senaste 20 åren och upptar nu 133 ha (tabell 5.7).

Om statistiken

Trädgårdsodling

Med trädgårdsodling avses odling av köksväxter, blommor, krukväxter, frukt, bär och plantskolealster.

Med trädgårdsföretag avses företag och andra enheter (institutioner, anstalter m.fl.) med trädgårdsodling omfattande minst 200 m² växthus eller minst 0,25 hektar frilandsareal. Odlingar i hemträdgårdar eller för husbehov medräknas ej.

Frilandsarealer och växthusytor i Lantbruksregistret

Uppgifter om frilandsarealer och växthusytor har i huvudsak erhållits årligen under perioden 1970–1999 via Lantbruksregistret. Undantag har skett främst de år då särskild trädgårdsräkning/-inventering gjorts. LBR-insamlingen syftade enbart till att ge en grov bild av pro-

duktionsresurserna inom frilands- och växt-husdlingen vad avser antal företag, arealer, växthusytor m.m.

Trädgårdsräkningar och - inventeringar

Intermittent sedan 1977 har med 3–5 års mellanrum uppgifter insamlats i särskilda trädgårdsräkningar/-inventeringar. Räkningarna/inventeringarna syftar till att ge en mer utförlig information om trädgårdsodlingen än vad som är möjligt att erhålla vid juniinsamlingen för LBR. I trädgårdsräkningarna erhålls för frilandsodlingen bl.a. skördeuppgifter och en ökad detaljspecificering av olika växtslag.

Trädgårdsinventeringar som genomförts avseende 1984, 1990, 1996 och 2002 skiljer sig från trädgårdsräkningarna främst genom att uppgiftsinsamlingen inte innefattar uppgifter om teknisk utrustning m.m.

Trädgårdsräkningar/-inventeringar, som man numera inte skiljer på, avses ske vart tredje år.

Produktion och odlade arealer 2006 redovisas för 13 av de viktigaste trädgårdsprodukterna i Sverige. Statistiken baseras på en urvalsundersökning till ca 1 100 trädgårdsföretag.

Antalet fruktträd 2007 redovisas för äpplen och päron i Sverige. Statistiken baseras på en enkätundersökning till samtliga trädgårdsföretag som enligt Jordbruksverket bedriver fruktodling om minst 2 500 m².

Annan publicering

Uppgifter om trädgårdsodling enligt LBR har publicerats av Jordbruksverket och SCB i Statistiska meddelanden serie JO, senast JO 10 SM 0001.

Antalet fruktträd 2007 har publicerats i JO 33 SM 0801.

Skörd av trädgårdsväxter 2006 har publicerats i JO 37 SM 0701.

Trädgårdsproduktion 2005 har publicerats i JO 33 SM 0601.

Uppgifter från trädgårdsinventeringen 2003 (avseende uppgifter för 2002) har publicerats i JO 33 SM 0301 och från trädgårdsräkningen 2000 (avseende uppgifter för 1999) i JO 36 SM 0001.

Statistiska meddelanden är tillgängliga på Internet och kan nås via SCB:s eller Jordbruksverkets webbplats (www.scb.se respektive www.sjv.se).

Statistik rörande ekologiskt odling redovisas i kapitel 11.

Tabell 5.1**Växthus- och frilandsareal för trädgårdsodling och antal företag med odling 2005***Areas of greenhouses and outdoor cultivation and number of enterprises*

Avser samtliga trädgårdsodlare med minst 200 m² växthusyta eller minst 2 500 m² frilandsodling av trädgårdsväxter.

Figures refer to horticultural holdings with at least 200 square metres greenhouse area or 2 500 square metres outdoor horticultural cultivation.

| Område | Växthus | | Friland | | Totala antalet företag ¹ |
|-------------------|--------------------------------|---------------|---------------|---------------|-------------------------------------|
| | Yta, 1 000-tals m ² | Antal företag | Areal, hektar | Antal företag | |
| <i>Län</i> | | | | | |
| Stockholms | 247 | 80 | 150 | 47 | 110 |
| Uppsala | 23 | 24 | 76 | 30 | 46 |
| Södermanlands | 51 | 23 | 71 | 31 | 47 |
| Östergötlands | 132 | 56 | 565 | 101 | 142 |
| Jönköpings | 51 | 31 | 236 | 55 | 77 |
| Kronobergs | 25 | 16 | 48 | 25 | 39 |
| Kalmar | 55 | 32 | 825 | 115 | 140 |
| Gotlands | 15 | 14 | 665 | 88 | 95 |
| Blekinge | 79 | 29 | 602 | 109 | 130 |
| Skåne | 1 524 | 267 | 6 772 | 646 | 849 |
| Hallands | 172 | 58 | 553 | 123 | 170 |
| Västra Götalands | 235 | 128 | 877 | 187 | 281 |
| Värmlands | 34 | 24 | 163 | 32 | 48 |
| Örebro | 42 | 25 | 142 | 47 | 68 |
| Västmanlands | 70 | 20 | 61 | 19 | 36 |
| Dalarnas | 31 | 31 | 183 | 32 | 54 |
| Gävleborgs | 49 | 23 | 69 | 34 | 52 |
| Västernorrlands | 38 | 29 | 75 | 30 | 55 |
| Jämtlands | 17 | 17 | 105 | 24 | 38 |
| Västerbottens | 66 | 23 | 97 | 30 | 45 |
| Norrbottnens | 57 | 21 | 223 | 48 | 62 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | |
| 2005 | 3 013 | 971 | 12 557 | 1 853 | 2 584 |
| 2002 | 3 373 | 1 143 | 12 081 | 2 044 | 3 004 |
| 1999 | 3 273 | 1 264 | 12 233 | 2 346 | 3 199 |
| 1996 | 3 394 | 1 414 | 13 412 | 2 869 | 3 729 |
| 1993 | 3 357 | 1 524 | 12 921 | 3 300 | 4 214 |
| 1990 | 3 282 | 1 460 | 12 144 | 3 452 | 4 326 |
| 1987 | 3 345 | 1 609 | 13 456 | 4 106 | 5 028 |
| 1984 | 3 370 | 1 696 | 13 463 | 4 388 | 5 296 |
| 1981 | 3 545 | 1 854 | 11 898 | 3 961 | 4 907 |

1) Mer än ett slag av odling kan förekomma vid samma företag varför summan av antalet företag med olika slag av odling kan överstiga totala antalet.

Källa: Jordbruksverket och SCB.

Tabell 5.2**Växthus- och bänkgårdsyta, areal för trädgårdsväxter på friland samt antal företag med respektive slag av odling under perioden 1981–2005***Areas of greenhouses, frames and open ground for outdoor cultivation and number of enterprises*Avser samtliga trädgårdsodlare med minst 200 m² växthusyta eller minst 2 500 m² frilandsodling av trädgårdsväxter.*Figures refer to horticultural holdings with at least 200 square metres greenhouse area or 2 500 square metres outdoor horticultural cultivation.*

| | 1981 | 1984 | 1987 | 1990 | 1993 | 1996 | 1999 | 2002 | 2005 |
|---------------------------|---------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|
| Växthus | | | | | | | | | |
| yta, 1 000 m ² | 3 545 | 3 370 | 3 345 | 3 282 | 3 357 | 3 394 | 3 273 | 3 373 | 3 013 |
| antal | 1 854 | 1 696 | 1 609 | 1 460 | 1 524 | 1 414 | 1 264 | 1 143 | 971 |
| Bänkgård | | | | | | | | | |
| yta, m ² | 159 525 | .. | 96 835 | .. | 80 607 | .. | 44 424 | .. | .. |
| antal | 517 | .. | 287 | .. | 174 | .. | 77 | .. | .. |
| Friland | | | | | | | | | |
| yta, ha | 11 898 | 13 463 | 13 456 | 12 144 | 12 921 | 13 412 | 12 233 | 12 081 | 12 557 |
| antal | 3 961 | 4 388 | 4 106 | 3 452 | 3 300 | 2 869 | 2 346 | 2 044 | 1 853 |
| Totalt | | | | | | | | | |
| antal företag | 4 907 | 5 296 | 5 028 | 4 326 | 4 214 | 3 729 | 3 199 | 3 004 | 2 584 |

Källa: Jordbruksverket och SCB.

Tabell 5.3

Odlingen av olika trädgårdsväxter på friland

Outdoor cultivation of horticultural plants

Avser samtliga trädgårdsodlare med minst 200 m² växthusyta eller minst 2 500 m² frilandsodling av trädgårdsväxter.

Figures refer to horticultural holdings with at least 200 square metres greenhouse area or 2 500 square metres outdoor horticultural cultivation.

| Växtslag | 2002 | | | 2005 | | | 2006 ¹ | | |
|-------------------------|---------------|---------------------|----------------------------|---------------|---------------------|----------------------------|-------------------|------------|---------------|
| | Areal, hektar | Skörd, ton | Antal företag ² | Areal, hektar | Skörd, ton | Antal företag ² | Areal, hektar | Skörd, ton | Antal företag |
| <i>Köksväxter</i> | | | | | | | | | |
| Gurka | 278 | 12 313 | 117 | 226 | 11 503 | 102 | 164 | 9 400 | .. |
| Matlök | 805 | 23 228 | 311 | 902 | 28 614 | 274 | 894 | 32 800 | .. |
| Purjolök | 99 | 2 574 | 115 | 127 | 3 424 | 92 | 141 | 3 800 | .. |
| Morötter | 1 820 | 84 784 | 453 | 1 727 | 96 228 | 419 | 1 925 | 116 600 | .. |
| Rödbetor | 255 | 9 330 | 177 | 288 | 12 699 | 159 | .. | .. | .. |
| Kålrotter | 175 | 4 080 | 147 | 163 | 4 894 | 124 | .. | .. | .. |
| Blomkål | 316 | 4 850 | 98 | 311 | 5 450 | 96 | 259 | 4 500 | .. |
| Vitkål | 385 | 13 405 | 189 | 370 | 15 557 | 156 | 397 | 19 000 | .. |
| Salladskål | 75 | 1 782 | 38 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Isbergssallat | 1 092 | 23 350 | 114 | 1 211 | 27 199 | 84 | 1 088 | 26 200 | .. |
| Annan sallat | 94 | 865 | 63 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Majs | 126 | 425 | 91 | 140 | 993 | 93 | .. | .. | .. |
| Broccoli | .. | .. | .. | 246 | 1 944 | 117 | .. | .. | .. |
| Dill | 163 | .. | 88 | 175 | 969 | 122 | .. | .. | .. |
| Palsternacka | 115 | .. | 49 | 180 | 4 717 | 80 | .. | .. | .. |
| Spenat | 154 | .. | 17 | 243 | 2 113 | 30 | .. | .. | .. |
| Övriga köksväxter | 815 | .. | .. | 738 | .. | 296 | .. | .. | .. |
| Summa köksväxter | 6 767 | .. | 1 045 | 7 047 | .. | 987 | .. | .. | .. |
| <i>Frukt</i> | | | | | | | | | |
| Äpple | 1 334 | 18 005 | 231 | 1 440 | 17 683 | 259 | 1 592 | 24 000 | .. |
| Päron | 172 | 1 972 | 111 | 197 | 1 687 | 127 | .. | .. | .. |
| Plommon | 169 | 495 | 135 | 94 | 311 | 104 | .. | .. | .. |
| Körsbär | 188 | 621 | 65 | 139 | 140 | 77 | .. | .. | .. |
| Summa frukt | 1 862 | .. | 350 | 1 871 | .. | 309 | .. | .. | .. |
| <i>Bär</i> | | | | | | | | | |
| Jordgubbar | 2 209 | 9 845 | 597 | 2 401 | 12 137 | 525 | 2 082 | 11 700 | .. |
| Hallon | 130 | 191 | 156 | 156 | 250 | 160 | .. | .. | .. |
| Svarta vinbär | 471 | 395 | 184 | 511 | 493 | 175 | .. | .. | .. |
| Övriga bär | 99 | .. | 61 | 123 | .. | 68 | .. | .. | .. |
| Summa bär | 2 909 | .. | 811 | 3 191 | .. | 767 | .. | .. | .. |
| <i>Plantskoleväxter</i> | 435 | 16 781 ³ | 160 | 393 | 17 453 ³ | 107 | .. | .. | .. |

1) Urvalsundersökning, se sid. 80.

2) Mer än ett slag av odling kan förekomma vid samma företag varför summan av antalet företag med olika slag av odling i regel överstiger totala antalet.

3) Plantskoleväxter redovisas i 1 000 styck.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 5.4
Frilandsodlingens omfattning 1981–2005

Outdoor cultivation

Avser samtliga trädgårdsodlare med minst 200 m² växthusyta eller minst 2 500 m² frilandsodling av trädgårdsväxter.

Figures refer to horticultural holdings with at least 200 square metres greenhouse area or 2 500 square metres outdoor horticultural cultivation.

| | 1981 | 1984 | 1987 | 1990 | 1993 | 1996 | 1999 | 2002 | 2005 |
|-------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Köksväxter | | | | | | | | | |
| areal, hektar | 5 398 | 6 412 | 6 235 | 5 791 | 6 257 | 6 572 | 6 150 | 6 767 | 7 047 |
| antal företag | 2 022 | 2 448 | 2 321 | 1 825 | 1 693 | 1 424 | 1 158 | 1 045 | 987 |
| Frukt | | | | | | | | | |
| areal, hektar | 3 039 | 3 108 | 3 115 | 2 391 | 2 334 | 2 232 | 2 011 | 1 862 | 1 871 |
| antal företag | 620 | 623 | 558 | 503 | 460 | 425 | 365 | 350 | 309 |
| Bär | | | | | | | | | |
| areal, hektar | 2 562 | 2 990 | 3 239 | 3 140 | 3 439 | 3 733 | 3 358 | 2 909 | 3 191 |
| antal företag | 1 285 | 1 458 | 1 429 | 1 236 | 1 249 | 1 140 | 949 | 811 | 767 |
| Snittblommor | | | | | | | | | |
| areal, hektar | 92 | 87 | 73 | 65 | 89 | 67 | 47 | .. | .. |
| antal företag | 267 | 231 | 200 | 156 | 200 | 168 | 97 | .. | .. |
| Plantskoleväxter | | | | | | | | | |
| areal, hektar | 751 | 793 | 737 | 706 | 740 | 761 | 616 | 435 | 393 |
| antal företag | 327 | 310 | 303 | 246 | 230 | 194 | 181 | 160 | 107 |

Källa: Jordbruksverket och SCB.

Tabell 5.5
Äppel- och päronsorter. Areal, antal träd och antal företag, 31 december 2007
Apple- and pear varieties. Area, number of trees and number of holdings. December 2007

Avser samtliga trädgårdsföretag med minst 2 500 m² fruktodling

Figures refer to horticultural holdings with at least 2 500 square metres of fruit trees

| Sort | Areal, hektar | Antal träd | Antal företag |
|--------------------------------------|---------------|------------|---------------|
| Äpple | | | |
| <i>Totalt i riket</i> | 1 194,3 | 1 634 287 | |
| Varav Ingrid Marie / Karin Schneider | 296,6 | 360 415 | 210 |
| Aroma / Röd Aroma | 198,8 | 306 130 | 197 |
| Discovery | 104,4 | 218 270 | 126 |
| Cox Orange | 99,1 | 107 052 | 138 |
| Gravensteiner / Röd Gravensteiner | 86,3 | 98 343 | 128 |
| Päron | | | |
| <i>Totalt i riket</i> | 119,4 | 137 479 | |
| Varav Clara Frijs | 42,7 | 63 183 | 76 |
| Conference | 22,1 | 20 043 | 60 |
| Carola | 9,8 | 11 815 | 42 |
| Alexander Lukas | 9,4 | 11 616 | 27 |
| Concorde | 3,2 | 7 756 | 13 |

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 5.6

Odlingen av olika trädgårdsväxter i växthus och bänkgård

Cultivation of horticultural plants in greenhouses and frames

Avser samtliga trädgårdsodlare med minst 200 m² växthusyta eller minst 2 500 m² frilandsodling av trädgårdsväxter.

Figures refer to horticultural holdings with at least 200 square metres greenhouse area or 2 500 square metres outdoor horticultural cultivation.

| Växtslag | 2002 | | | 2005 | | |
|---|----------------------------------|---------------------|-------------------------------|----------------------------------|---------------------|-------------------------------|
| | Utnyttjad yta, m ² | Skörd, 1 000-tal | Antal företag ¹ | Utnyttjad yta, m ² | Skörd, 1 000-tal | Antal företag ¹ |
| <i>Köksväxter</i> | | | | | | |
| Tomater | 642 133 | 22 771 ² | 262 | 455 965 | 17 283 ² | 204 |
| Gurka | 605 935 | 22 937 ² | 238 | 595 754 | 24 294 ² | 206 |
| Melon | 18 622 | 175 ² | 28 | 11 903 | 77 ² | 21 |
| Annan sallat | 69 825 | 3 836 | 27 | 62 087 | 5 520 | 19 |
| Kruksallat | 70 790 | 14 980 | 10 | 44 380 | 19 184 | 14 |
| Kryddväxter | 53 291 | 22 557 | 36 | 61 542 | 19 406 | 35 |
| Jordgubbar | 52 218 | 248 ² | 20 | 73 310 | 363 ² | 23 |
| Hallon | 9 320 | 7 ² | 5 | 2 415 | 4 ² | 5 |
| Övriga köksväxter | 31 928 | .. | 40 | 22 936 | .. | 32 |
| Summa köksväxter | 1 551 362 | .. | 429 | 1 329 293 | .. | 351 |
| <i>Snittblommor</i> | | | | | | |
| Rosor | 76 268 | 10 032 | 17 | 27 880 | 3 070 | 10 |
| Krysanthemum | 17 988 | 432 | 33 | 10 980 | 318 | 19 |
| Alstroemeria | 4 884 | 477 | 10 | 2 493 | 178 | 4 |
| Övriga snittblommor | 13 322 | 433 | 26 | 9 378 | 240 | 19 |
| Summa snittblommor | 114 462 | 11 383 | 64 | 50 731 | 3 805 | 45 |
| <i>Lötblommor till snitt</i> | | | | | | |
| Tulpaner | | 112 025 | 252 | | 114 363 | 174 |
| Narcisser | | 1 023 | 169 | | 787 | 116 |
| Övriga lötblommor | | 2 580 | 37 | | 634 | 24 |
| Summa lötblommor till snitt | | 115 628 | 272 | | 115 784 | 186 |
| <i>Krukväxter</i> | | | | | | |
| Begonia | | 5 066 | 204 | | 3 463 | 142 |
| Krysanthemum | | 2 506 | 36 | | 2 089 | 33 |
| Cyklamen | | 1 290 | 125 | | 1 140 | 89 |
| Julstjärna | | 6 112 | 224 | | 4 592 | 170 |
| Pelargon | | 11 352 | 548 | | 10 547 | 465 |
| Saint paulia | | 2 099 | 26 | | 1 600 | 24 |
| Kalanchoe | | 3 934 | 26 | | 5 382 | 18 |
| Impatiens | | 1 838 | 184 | | 1 338 | 173 |
| Primula | | 1 516 | 51 | | 919 | 36 |
| Marguerite | | 2 569 | 242 | | 1 587 | 193 |
| Gröna växter | | 1 089 | 95 | | 760 | 61 |
| Praktpetunia, stor och småbladig | | 1 319 | 335 | | 1 193 | 302 |
| Övriga krukväxter | | 7 671 | 272 | | 6 314 | 165 |
| Summa krukväxter | | 48 361 | 619 | | 40 923 | 514 |
| <i>Övrigt</i> | | | | | | |
| Lötblommor i kruka | | 13 072 | 364 | | 14 425 | 287 |
| Utplanteringsväxter | | 65 017 | 690 | | 60 882 | 582 |
| Sticklingar eller plantor för vidare kultur | | 169 711 | 227 | | 86 282 | 167 |

1) Mer än ett slag av odling kan förekomma vid samma företag varför summan av antalet företag med olika slag av odling i regel överstiger totala antalet.

2) Tomater, gurka, melon, jordgubbar och hallon redovisas i ton, övriga växtslag i 1 000-tal.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 5.7**Odlingen av olika trädgårdsväxter i växthus och bänkgård 1984–2005***Cultivation of horticultural plants in greenhouses and frames*

Avser samtliga trädgårdsodlare med minst 200 m² växthusyta eller minst 2 500 m² frilandsodling av trädgårdsväxter.

Figures refer to horticultural holdings with at least 200 square metres greenhouse area or 2 500 square metres outdoor horticultural cultivation.

| | 1984 | 1987 | 1990 | 1993 | 1996 | 1999 | 2002 | 2005 |
|------------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Köksväxter | | | | | | | | |
| yta, 1 000-tals m ² | 1 580 | 1 635 | 1 774 | 2 048 | 1 349 | 1 453 | 1 551 | 1 329 |
| antal företag | 739 | 641 | 566 | 607 | 517 | 462 | 429 | 351 |
| Snittblommor | | | | | | | | |
| yta, 1 000-tals m ² | 534 | 399 | 309 | 266 | 185 | 160 | 114 | 51 |
| antal företag | 424 | 341 | 228 | 211 | 134 | 90 | 64 | 45 |
| Krukväxter | | | | | | | | |
| kvantitet, 1 000-tal | 37 384 | 46 719 | 46 347 | 49 835 | 47 451 | 48 511 | 48 361 | 40 923 |
| antal företag | 834 | 812 | 697 | 765 | 630 | 608 | 619 | 514 |
| Lökblommor | | | | | | | | |
| kvantitet, 1 000-tal ¹⁾ | 130 602 | 133 880 | 122 488 | 126 919 | 116 806 | 116 145 | 128 700 | 130 209 |
| antal företag | 641 | 587 | 467 | 487 | 383 | 380 | 388 | 300 |
| Utplanteringsväxter | | | | | | | | |
| kvantitet, 1 000-tal | 51 672 | 60 229 | 70 410 | 68 487 | 64 759 | 63 101 | 65 017 | 60 882 |
| antal företag | .. | 970 | 846 | 916 | 779 | 705 | 690 | 582 |
| Sticklingar och småplantor | | | | | | | | |
| kvantitet, 1 000-tal | 61 699 | 111 074 | 117 605 | 180 675 | 144 965 | 176 556 | 169 711 | 86 282 |
| antal företag | .. | 586 | 326 | 709 | 216 | 203 | 227 | 167 |

1) Uppgifter för både lökblommor/snitt och i kruka.

Källa: Jordbruksverket och SCB.

6 Husdjur

I kapitel 6 redovisas statistik över antal husdjur och antal företag med husdjur av olika slag samt om besättningsstorlekar. Statistik lämnas rörande nötkreatur, får, getter, svin, höns, kycklingar, kalkoner, hästar samt om pålsdjursuppfödning, biodling och rennärning.

Uppgifter om ekologisk djurhållning redovisas i kapitel 11.

Sammanfattning

Antal djur och antal företag

Tabell 6.1 visar antal husdjur av olika slag inom jordbruket fr.o.m. 1980 och **tabell 6.2** antalet företag med olika djurslag. Statistiken som redovisas för 1980 avser endast djur vid jordbruksföretag med mer än 2 hektar åkermark. För följande redovisade år ingår även djur vid företag med högst 2 hektar åkermark men som är stora djurhållare.

Antalet *nötkreatur* har sedan 1980 minskat med drygt 375 000 djur. Minskningen skedde främst mellan 1980- och 1990-talet. Under första hälften av 1990-talet var antalet djur tämligen stabilt men fortsatte därefter återigen att minska. Antalet företag med nötkreatur har minskat fortlöpande sedan 1980.

Antalet *mjölkkor* har sedan 1980 minskat med omkring 290 000 djur eller 44 %.

Antalet *kor för köttproduktion* har mer än fördubblats sedan 1980 och uppgick 2007 till 186 000 djur. Framförallt skedde ökningen under första hälften av 1990-talet och torde ha sammanhängt med den då pågående omställningen inom jordbruket. Tre fjärdedelar av den areal som ställdes om till annat än livsmedelsproduktion ställdes om till extensivt bete och därmed krävdes betande djur. På senare år har antalet varit i stort sett oförändrat. Antalet företag med kor för köttproduktion hade en topp under mitten av 90-talet men har minskat på senare år och befinner sig nu på samma nivå

som i början av 1980-talet.

Får fanns år 2007 vid 8 000 företag. Sedan 1980 har antalet företag med får minskat med drygt 20 %.

Antalet *tackor och baggar* uppgick år 2007 till 242 000 och antalet *lamm* till 267 000 djur. Antalet lamm kan dock ha underskattats något beroende på att en del fårägare, i bidragssammanhang, bara redovisat tackorna. Totalt sedan 1980 har fårstammen ökat med 117 000 djur, dvs. närmare 30 %.

Getter redovisades år 2003 och antalet djur och företag uppgick till 5 500 respektive 500.

Antalet *svin*, som år 2007 uppgick till 1,7 milj. djur, har minskat med drygt en tredjedel sedan 1980. Antalet företag med svin har sedan 1980 minskat med drygt 90 %.

Antalet *höns* ökade från 1980 fram till 1990-talet, men har därefter minskat. Mellan åren 2006 och 2007 har dock antalet höns (exkl. kycklingar) ökat med 18 % och uppgick 2007 till 5,3 milj. djur.

Antalet *kalkoner* uppgick år 2007 till 101 000 och fanns vid drygt 100 företag. Det betyder att tre av fem företag med kalkoner försvunnit sedan 2005.

Jordbruksföretag utan djur

År 2007 var antalet företag utan nötkreatur, får, svin eller höns 40 000. År 1980 var motsvarande siffra, för företag med mer än 2,0 hektar åker 32 300 (**tabell 6.2**).

Nötkreatur

Antal djur, besättningar (tabellerna 6.1–7)

Trenden med färre men större brukningsenheter inom mjölkproduktionen tycks fortgå. Antal företag med *mjölkkor* minskade med 12 % jämfört med år 2006, dvs. från 8 000 till 7 100 företag. Samtidigt steg den genomsnittliga besättningsstorleken från 48 till 52 mjölkkor.

Den kraftiga minskningen i antalet mjölkkor sedan 1980 motsvarades av en minskning av antalet mjölkko-företag med 84 %, till ca 7 100 år 2007. Nedgången under 1980-talet torde till stor del kunna ses mot bakgrund av tvåprissystemet för mjölk som infördes 1986 och införandet av avgångsersättning till äldre mjölkproducenter. En del av dessa företag övergick sannolikt till köttproduktion.

Strukturumvandlingen mot allt större besättningar har fortsatt under hela perioden. Alla besättningsstorlekar under 75 mjölkkor har minskat under perioden. Det största antalet mjölkkor, 161 000, fanns i besättningar med över 74 mjölkkor år 2007.

Figur 6C ger en översiktlig bild av den geografiska fördelningen av nötkreatur.

Flest nötkreatur finns i Västra Götalands län och Skåne län med sammanlagt 31 % av landets nötkreatur.

Den genomsnittliga köttkobsättningen hade 15 djur år 2007 mot 6 djur år 1980.

Får och getter

Antal djur, besättningar (tabellerna 6.1–3, 8–10)

Får fanns år 2007 vid 8 000 företag, vilket var en minskning med 12 % jämfört med 2006. Totalt fanns i riket 242 000 tackor och baggar och 267 000 lamm.

Fårskötseln som helhet har en småskalig karaktär. Vart tredje företag med får har högst 9 vuxna djur och endast 15 % av företagen har 50 vuxna djur eller fler år 2007.

Kartan i **figur 6H** ger en översiktlig bild av den geografiska fördelningen av fåren.

De två län som har flest får är Västra Göta-

lands och Gotlands län.

Den genomsnittliga fårbesättningen (exklusive lamm) ökade från 27 djur år 2006 till 30 år 2007, att jämföra med 16 djur 1980.

Antal *getter* uppgick år 2003 till 5 500.

Svin

Antal djur, besättningar (tabellerna 6.1–3, 11–15)

År 2007 fanns svin vid 2 300 företag.

De kraftiga förändringarna i antalet *suggor och galtar* vid företag med högst 2,0 hektar åkermark under första hälften av 90-talet sammanhängde med uppbyggnaden av leasing-system för suggor. Leasingsystemen fungerar så att suggorna under sinperioderna befinner sig i suggpooler, där de även betäcks. I samband med grisningen överförs suggorna till leasingföretagen, satellitbesättningarna. Enligt de redovisningsprinciper som gäller skall de vuxna djuren redovisas av suggpoolerna och smågrisarna redovisas av leasingföretagen. Då suggpoolerna i allmänhet inte har någon åkermark, sker genom uppbyggnaden av leasing-system en omfördelning av suggor från företag med åkermark, till företag utan åkermark.

År 2007 fanns 30 000 suggor och galtar och 111 000 *slaktsvin* vid företag med högst 2,0 hektar åkermark. Det innebär att 12 % av samtliga svin (exkl. smågrisar under 20 kg) fanns vid företag med högst 2,0 hektar åkermark.

Figur 6B visar att det totala antalet *svin* sjönk under 1980-talet, liksom i slutet av 1990-talet, med tendens till fortsatt minskning de senaste åren.

Götalands skogsbygder (Gsk), Mellersta Sveriges skogsbygder (Ssk), Nedre Norrland (Nn) och Övre Norrland (Nö) är de områden där över hälften av företag med slaktsvin har färre än 100 slaktsvin.

Två tredjedelar av suggorna och galtarna finns vid företag med 200 suggor och galtar eller fler. Andelen företag av denna storleksordning utgör endast 15 % av de företag som har suggor och galtar.

Den genomsnittliga besättningen av sug-

gor och galtar år 2007 bestod av 126 djur. Motsvarande siffra för övriga svin var 524 djur. År 1980 var genomsnittet 15 respektive 81.

Kartan i **figur 6D** ger en översiktlig bild av svinens geografiska fördelning. Nästan en tredjedel av svinen finns i Skåne. Endast 3 % av svinen finns i Norrland.

År 2007 har över hälften av företagen med slaktsvin över 50 hektar åkermark. Endast knappt 5 % har mindre än 2 hektar åkermark.

Av företagen med slaktsvin har 40 % färre än 100 djur. Totalt återfinns 2 % av slaktsvinen hos denna grupp av företag.

Av slaktsvinen finns drygt 70 % i besättningar med minst 750 slaktsvin.

Av företagen med suggor och galtar har 95 % av företagen minst 2 hektar åkermark och 46 % minst 50 hektar åkermark.

Ungefär vart tredje företag har minst 100 suggor och galtar. Hos denna grupp av företag återfinns drygt 85 % av djuren.

Höns, kycklingar och kalkoner

Antal djur, besättning (tabellerna 6.1–3, 16–18)

År 2007 fanns höns vid 4 200 företag och kycklingar av värpras vid 500 företag.

Totalt fanns 5,3 milj. höns år 2007, vilket var en ökning med 18 % jämfört med 2006. Antal kycklingar av värpras var omkring 1,8 milj., en ökning från 2006 med 6 %.

Närmare hälften av hönsen fanns på företag med högst 2,0 ha åkermark 2007.

Företag med mer än 100 hektar åkermark har drygt 28 % av hönsen.

Andelen företag med mer än 5 000 höns är mycket liten, dvs. 5 % av totala antalet företag med höns. Kartan i **figur 6G** ger en översiktlig bild av den geografiska fördelningen av höns 2007. De län som har flest höns är Skåne, Östergötlands, Västra Götalands och Hallands län. Två tredjedelar av landets höns finns i något av dessa fyra län.

En mycket stor andel av hönsen (94 %) fanns vid företag med mer än 5 000 höns 2007. Motsvarande andel 1995 var 86 %. Sedan dess har antalet höns i besättningar med mindre än

200 höns minskat med 66 %.

Den genomsnittliga besättningsstorleken för höns var 1 255 djur år 2007 mot 250 djur 1980. För kycklingar av värpras var motsvarande siffror 3 534 respektive 500.

Antalet kycklingar av värpras avsedda för äggproduktion uppgick år 2007 till närmare 1,8 milj. djur, en ökning med 6 % sedan året innan.

Antal kalkoner uppgick år 2007 till 101 000. Flest kalkoner förekom i Skåne län där 63 % av kalkonerna fanns.

Hästar

Antalet hästar i oktober 2004 har skattats till 283 100 (**tabell 6.19**).

Det genomsnittliga antalet hästar per 1 000 invånare uppgår till 31. Endast fyra län har en lägre siffra. Ett av dessa är Stockholms län, som ligger i särklass lägst med 15 hästar per 1 000 invånare. Gotlands län ligger allra högst med 101 följt av Kalmar län med 55 hästar per 1 000 invånare.

Antalet hästhållare redovisas till 56 000. Ett jordbruk respektive en fastighetsägare betraktas här som en hästhållare, även om flera personer hyr stall/stallplats och sköter sina hästar självständigt.

Övrig djurhållning

Antalet *minkar* (avelshonor) redovisades 2006/07 till 250 000. Både antalet minkar och antalet företag har minskat med 14 respektive 23 % sedan 2005/06. Jämfört med 1990/91 är antalet minkar i stort sett detsamma, medan antalet företag minskat med omkring 50 % (**tabell 6.20**).

Antalet *biodlare* (medlemmar i Sveriges Biodlares Riksförbund) uppgick år 2007 till knappt 9 700, ett antal som sjunker för varje år. Uppräknad skörd av honung låg år 2007 på 2 800 ton (**tabell 6.21**).

Antalet *renar* uppgick år 2006 till 255 000 mot 261 000 föregående år. Antalet renägare var 4 600 år 2006, en siffra som varit relativt oförändrad de senaste åren (**tabell 6.22**).

Om statistiken

Husdjur inom jordbruket

Statistiken över antal husdjur har sedan 1968 erhållits från lantbruksregistret. Årligen har insamlats uppgifter från företag med mer än 2 hektar åkermark. Dessutom har inhämtats uppgifter från företag med mindre än 2 hektar åkermark men med stor djurbesättning. De minimigränser som gäller för att djur vid företag med djurbesättningar och högst 2,0 hektar åkermark skall medräknas är minst 50 kor, minst 250 nötkreatur, minst 50 tackor, minst 50 suggor, minst 250 svin eller minst 1 000 höns inklusive kycklingar.

Åren 1996–1998 baserades husdjursstatistiken på uppgifter från ett urval av lantbruksföretag (25, 35 resp. 18 %). Tidigare år liksom för 1999 har statistiken baserats på totalundersökningar. Lantbruksregistret beskrivs närmare i bilaga 1.

År 2000 togs uppgifter in på annat sätt. Till grund för statistiken över får, hästar, svin och höns låg uppgifter från en postenkät i september månad. Redovisningen avsåg förhållandena den 1 augusti. För nötkreatur och svin hade dessförinnan genomförts en urvalsundersökning (djurräkning) i juni. Statistiken över nötkreatur baserades på denna räkning eftersom insamlingen i september inte var heltäckande. Uppgifter om antalet svin i riket hämtades också från djurräkningen, eftersom juniuppgifterna gav bättre jämförbarhet med uppgifterna för tidigare år. För andra djurslag ansågs smärre avvikelser i räkningstidpunkt mellan olika år ha mindre betydelse.

År 2001 liksom 2002 samlades uppgifterna in via en postenkät i början av juni. Dessa båda undersökningar baserades på ett riksomfattande urval av drygt 15 000 lantbruk.

År 2003 baseras statistiken för får, getter, svin, hästar och fjäderfå på en postenkätundersökning i juni till samtliga jordbruksföretag i landet. Fr.o.m. 2003 framställs statistik för nötkreatur genom elektronisk bearbetning av information i Jordbruksverkets centrala djurdatabas (CDB), som innehåller aktu-

ella uppgifter för samtliga nötkreatur i landet, och information i Jordbruksverkets mjölkkvotsregister om mjölkleveranser för juni månad.

År 2004 samt 2006 baseras statistiken för svin, får, höns samt kycklingar på ett sannolikhetsurval på ca 8 500 jordbruksföretag från lantbruksregistret avseende 2003 respektive 2005 kompletterat med företag från administrativa register över svin- och fjäderfåföretag. Uppgiftsinsamlingen har skett via postutskick samt via webbtjänsten *djurräkning 2004* respektive *djurräkning 2006* på Jordbruksverkets webbplats.

År 2005 samt 2007 baseras statistiken för får, getter, svin och fjäderfå på en postenkätundersökning (juni 2005 resp. 2007) till samtliga jordbruksföretag i landet.

Undersökningen om hästar genomfördes hösten 2004. Populationen bestod av fyra delpopulationer:

- Fastighet som ingår i jordbruk. Ramen härrörde från Lantbruksregistret 2003. För företag som i strukturundersökningen 2003 uppgett att hästar förekom, användes denna uppgift. För övriga inhämtades uppgifter via urvalsundersökning.
- Andra fastigheter där hästhållning skulle kunna förekomma. Ramen härrörde från Fastighetstaxeringsregistret och uppgifterna samlades in via urvalsundersökning.
- Ridskolor och professionella trav- och galopptränare totalundersöktes.
- Hästhållare inom ett fåtal kommuner, där information erhöles från det kommunala tillsynsregistret.

Uppgifterna inhämtades via postenkät.

Annan djurskötsel

Statistik rörande pälsdjurskötsel utarbetas fortlöpande av Sveriges Pälsdjursuppfödarens Riksförbund.

Sveriges Biodlares Riksförbund utarbetar statistik över biodlingen utifrån postenkäter.

Uppgifter om *rennäringen*, vad avser antalet samebyar, antalet företag och antalet renar, är hämtade från Sametinget via bearbetning av de s.k. renlängderna.

Annan publicering

Uppgifter om antal husdjur publiceras årligen av Jordbruksverket och SCB i Statistiska meddelanden, serie JO, senast JO 20 SM 0801.

Uppgifter om hästar publiceras i Statistiskt meddelande JO 24 SM 0501.

Publikationerna är tillgängliga på Internet och kan nås via SCB:s eller Jordbruksverkets webbplats (www.scb.se respektive www.sjv.se).

Delar av statistiken publiceras också i Sveriges Statistiska Databaser i anslutning till SCB:s webbplats.

Uppgifter om pälsdjursskötsel är hämtade ur en årlig redovisning från Sveriges Pälsdjursuppfödare Riksförbund.

Uppgifter om biodling publiceras regelmässigt i Bitidningen vilken ges ut av Sveriges Biodlare Riksförbund.

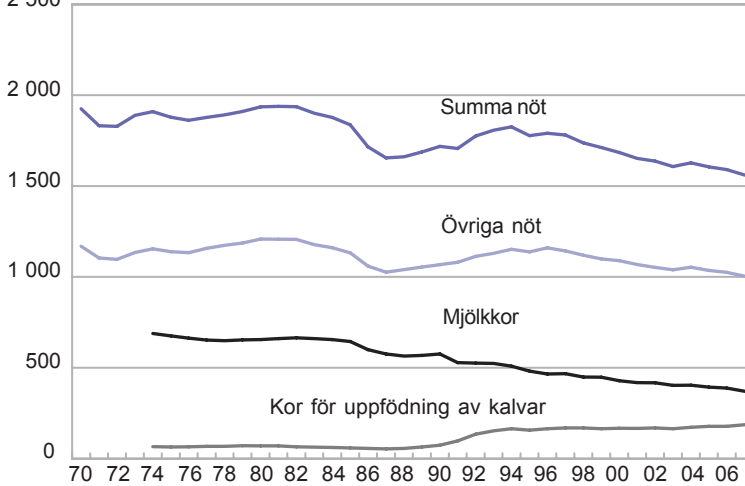
Uppgifter om antalet samebyar, antalet företag och antalet renar är hämtade från underlag vid Sametinget.

Figur 6A
Antal nötkreatur 1970–2007

Number of cattle

1 000-tal

2 500



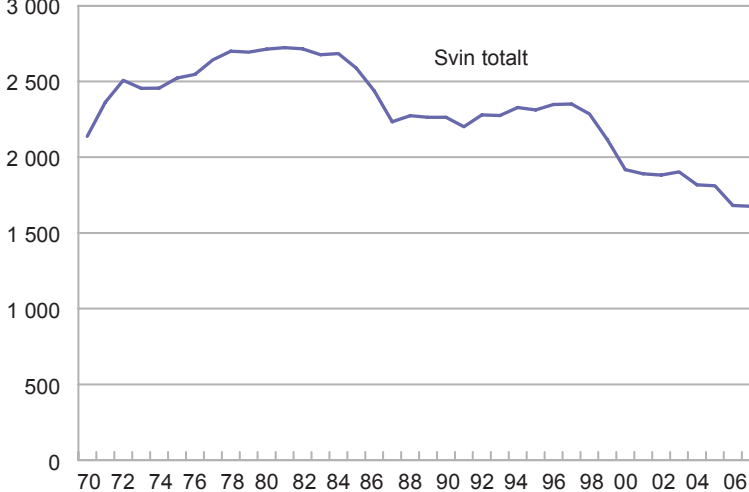
Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Figur 6B
Antal svin 1970–2007

Number of pigs

1 000-tal

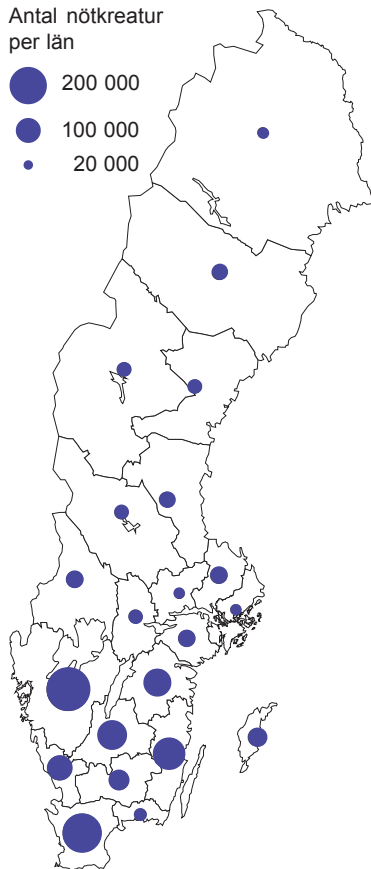
3 000



Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Figur 6C
Nötkreaturens geografiska fördelning
2007

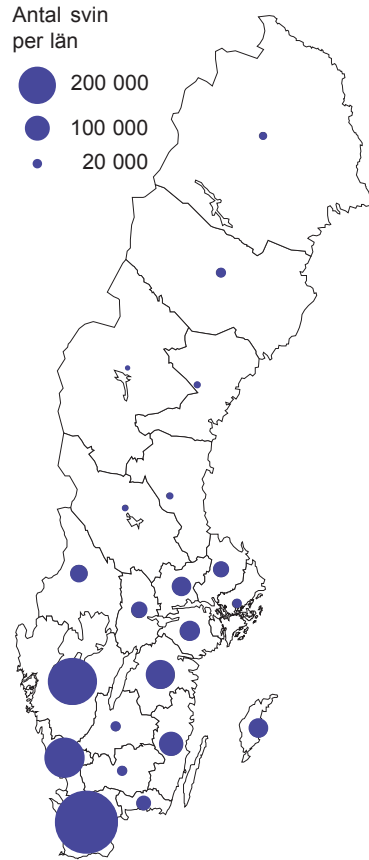
Geographical distribution of cattle



Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Figur 6D
Svinens geografiska fördelning
2007

Geographical distribution of pigs

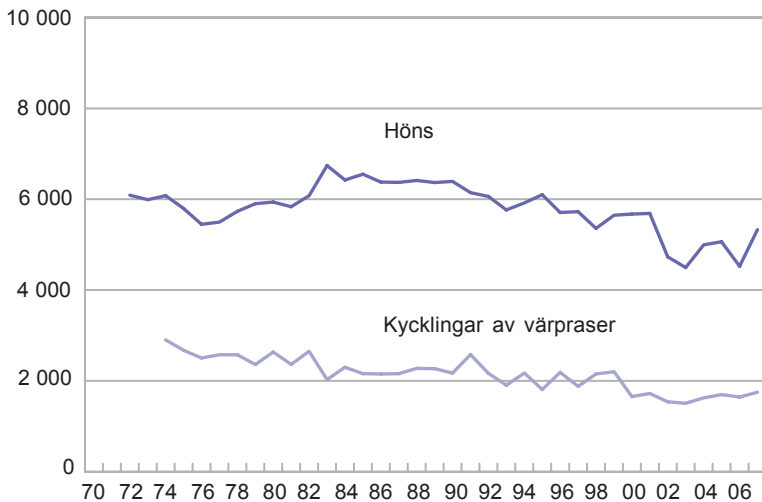


Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Figur 6E
Antal höns och kycklingar 1972–2007

Number of fowls and chickens

1 000-tal

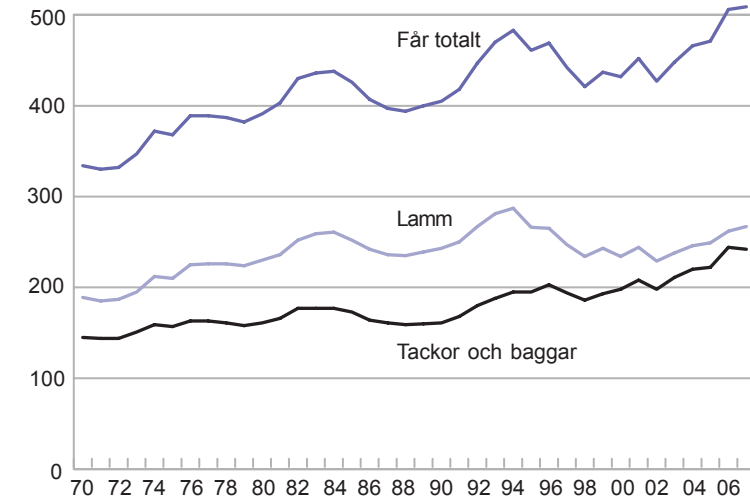


Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Figur 6F
Antal får 1970–2007

Number of sheep

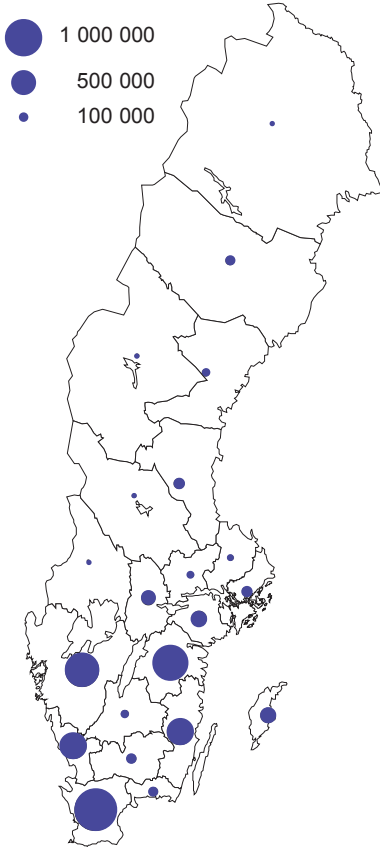
1 000-tal



Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Figur 6G
Hönsens geografiska fördelning 2007
Geographical distribution of fowls

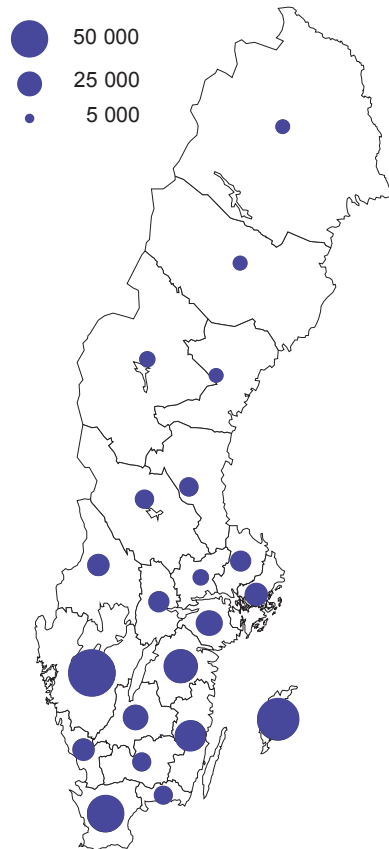
Antal höns per län



Källa: Jordbruksverket och SCB,
 Lantbruksregistret.

Figur 6H
Fårens geografiska fördelning 2007
Geographical distribution of sheep

Antal får (inkl lamm) per län



Källa: Jordbruksverket och SCB,
 Lantbruksregistret.

Tabell 6.1
Antal djur av olika slag 1980–2007

Number of livestock

| Djurslag | 1980 | 1990 | 1995 | 2000 | 2005 | 2006 | 2007 |
|---|-----------|-----------|-----------|-----------|--------------------|-----------|-----------|
| Kor för mjölkproduktion | 655 738 | 576 409 | 482 118 | 427 621 | 393 263 | 387 530 | 369 646 |
| Kor för uppfödning av kalvar | 70 916 | 74 544 | 157 128 | 167 277 | 176 613 | 177 522 | 185 717 |
| Kvigor, tjurar o. stutar | 613 818 | 543 458 | 595 521 | 588 686 | 526 562 | 529 847 | 515 737 |
| Kalvar under 1 år | 594 550 | 524 032 | 542 328 | 500 183 | 508 495 | 495 510 | 488 625 |
| Summa nötkreatur | 1 935 022 | 1 718 443 | 1 777 095 | 1 683 767 | 1 604 933 | 1 590 409 | 1 559 725 |
| Tackor och baggar | 161 043 | 161 178 | 195 439 | 198 268 | 222 009 | 243 627 | 241 686 |
| Lamm | 230 586 | 243 621 | 266 410 | 233 666 | 249 275 | 261 838 | 267 235 |
| Summa får | 391 629 | 404 799 | 461 849 | 431 934 | 471 284 | 505 466 | 508 921 |
| Getter, avelshonor | .. | .. | .. | .. | 3 418 ¹ | .. | .. |
| Övriga getter, inkl. killingar | .. | .. | .. | .. | 2 091 ¹ | .. | .. |
| Summa getter | .. | .. | .. | .. | 5 509 ¹ | .. | .. |
| Galtar för avel, 50 kg och däröver | 11 932 | 8 591 | 7 595 | 4 161 | 2 697 | 2 623 | 2 491 |
| Suggor för avel, 50 kg och däröver | 278 249 | 221 092 | 237 355 | 201 896 | 185 415 | 184 321 | 178 953 |
| Slaktsvin 20 kg ² och däröver | 1 253 804 | 1 024 820 | 1 299 843 | 1 145 856 | 1 085 304 | 1 001 947 | 1 015 365 |
| Smågrisar under 20 kg ³ | 1 170 212 | 1 009 440 | 768 344 | 566 004 | 537 800 | 491 644 | 479 518 |
| Summa svin | 2 714 197 | 2 263 943 | 2 313 137 | 1 917 917 | 1 811 216 | 1 680 535 | 1 676 327 |
| Höns 20 veckor eller äldre (exkl. kycklingar) | 5 937 152 | 6 391 943 | 6 100 270 | 5 669 655 | 5 065 258 | 4 524 040 | 5 327 507 |
| Kycklingar av värpras avsedda för äggproduktion | 2 635 620 | 2 175 676 | 1 811 509 | 1 654 063 | 1 696 778 | 1 646 280 | 1 752 900 |
| Summa höns och kycklingar | 8 572 772 | 8 567 619 | 7 911 779 | 7 323 718 | 6 762 036 | 6 170 320 | 7 080 407 |
| Kalkoner | .. | .. | .. | .. | 121 549 | .. | 100 743 |

1) Avser 2003.

2) T.o.m. 1993 avser uppgiften svin 3 månader och däröver.

3) T.o.m. 1993 avser uppgiften svin under 3 månader.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 6.2**Antal företag med kor, nötkreatur, får, svin, höns m.m. 1980–2007***Number of holdings with cows, cattle, sheep, pigs, fowls and others*

| Djurslag | 1980 | 1990 | 1995 | 2000 | 2005 | 2006 | 2007 |
|--|--------|--------|--------|--------|------------------|--------|--------|
| Kor för mjölkproduktion | 44 143 | 25 921 | 17 743 | 12 676 | 8 548 | 8 027 | 7 096 |
| Kor för uppfödning av kalvar | 12 436 | 10 883 | 17 069 | 13 861 | 12 821 | 12 447 | 12 494 |
| Kvigor, tjurar och stutar | 63 179 | 42 696 | 39 160 | 30 457 | 24 808 | 23 700 | 22 501 |
| Kalvar under 1 år | 62 314 | 41 986 | 36 542 | 27 733 | 22 888 | 21 752 | 20 780 |
| Totalt med nötkreatur | 70 503 | 47 292 | 41 990 | 32 063 | 26 179 | 25 054 | 23 878 |
| Tackor och baggar | 10 125 | 9 688 | 9 985 | 8 041 | 7 595 | 9 141 | 7 984 |
| Lamm | 9 547 | 9 101 | 9 380 | 7 272 | 6 666 | 7 527 | 6 918 |
| Totalt med får | 10 238 | 9 749 | 10 037 | 8 089 | 7 653 | 9 152 | 8 014 |
| Getter, avelshonor | .. | .. | .. | .. | 307 ¹ | .. | .. |
| Övriga getter inkl. killingar | .. | .. | .. | .. | 413 ¹ | .. | .. |
| Totalt med getter | .. | .. | .. | .. | 518 ¹ | .. | .. |
| Hästar | .. | .. | 14 300 | 15 325 | .. | .. | .. |
| Galtar för avel, 50 kg och däröver | 8 169 | 5 607 | 4 579 | 2 122 | 1 259 | 1 187 | 1 049 |
| Suggor för avel, 50 kg och däröver | 19 247 | 10 836 | 7 927 | 3 218 | 1 767 | 1 606 | 1 433 |
| Slaktsvin, 20 kg och däröver | 15 419 | 8 591 | 8 276 | 3 897 | 2 306 | 2 025 | 1 937 |
| Smågrisar under 20 kg | 19 774 | 10 923 | 6 807 | 2 814 | 1 644 | 1 476 | 1 312 |
| Totalt med svin | 26 122 | 14 301 | 10 753 | 4 809 | 2 794 | 2 414 | 2 277 |
| Höns, 20 veckor eller äldre (exklusive kycklingar) | 23 603 | 12 900 | 9 593 | 5 678 | 4 916 | 4 877 | 4 245 |
| Kycklingar av värpras avsedda för äggproduktion | 5 093 | 1 875 | 1 405 | 715 | 634 | 528 | 496 |
| Kalkoner | .. | .. | .. | .. | 338 | .. | 130 |
| Utan nötkreatur, får, svin eller höns ² | 32 258 | 36 695 | 33 560 | 33 300 | 41 581 | 40 625 | 40 002 |

1) Avser 2003.

2) Andra djur än nötkreatur, får, svin eller höns kan förekomma.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 6.3**Genomsnittlig besättningsstorlek 1980–2007***Average size of herd*

| Djurslag | 1980 | 1990 | 1995 | 2000 | 2005 | 2006 | 2007 |
|--|------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Kor för mjölkproduktion | 15 | 22 | 27 | 34 | 46 | 48 | 52 |
| Kor för uppfödning av kalvar | 6 | 7 | 9 | 12 | 14 | 14 | 15 |
| Nötkreatur totalt | 27 | 36 | 42 | 53 | 61 | 64 | 65 |
| Tackor och baggar | 16 | 17 | 20 | 25 | 29 | 27 | 30 |
| Suggor och galtar ¹ | 15 | 21 | 31 | 64 | 106 | 116 | 126 |
| Slaktsvin och smågrisar ^{1,2} | 81 | 119 | 157 | 294 | 471 | 495 | 524 |
| Höns exkl. kycklingar | 250 | 500 | 640 | 1 000 | 1 030 | 928 | 1 255 |
| Kycklingar av värpras | 500 | 1 150 | 1 300 | 2 300 | 2 680 | 3 120 | 3 534 |

1) T.o.m. 1995 samredovisades ännu ej betäckta gyltor med slaktsvin.

Fr.o.m. 1996 samredovisades de med "Suggor och galtar".

2) T.o.m. 1993 avser uppgiften svin 3 månader och däröver.

Fr.o.m. 1994 avser uppgiften svin över 20 kg.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 6.4
Antal nötkreatur 2007
Number of cattle

| Område | Kor | | Summa kor | Kvigor, tjurar och stutar 1 år och däröver | Kalvar under 1 år | Summa nötkreatur |
|---------------------------|---------------------|--------------------------|-----------|--|-------------------|------------------|
| | För mjölkproduktion | För uppfödning av kalvar | | | | |
| <i>Län</i> | | | | | | |
| Stockholms | 4 475 | 3 630 | 8 105 | 7 179 | 6 904 | 22 188 |
| Uppsala | 11 744 | 5 700 | 17 444 | 16 135 | 15 990 | 49 569 |
| Södermanlands | 11 243 | 6 163 | 17 406 | 16 828 | 15 329 | 49 563 |
| Östergötlands | 26 606 | 13 561 | 40 167 | 38 271 | 36 051 | 114 489 |
| Jönköpings | 30 695 | 13 795 | 44 490 | 41 906 | 39 397 | 125 793 |
| Kronobergs | 13 951 | 8 787 | 22 738 | 21 945 | 19 727 | 64 410 |
| Kalmar | 39 770 | 12 347 | 52 117 | 49 314 | 43 972 | 145 403 |
| Gotlands | 16 263 | 5 409 | 21 672 | 21 059 | 19 198 | 61 929 |
| Blekinge | 4 827 | 5 411 | 10 238 | 9 864 | 8 751 | 28 853 |
| Skåne | 42 584 | 36 217 | 78 801 | 68 978 | 70 521 | 218 300 |
| Hallands | 26 060 | 8 328 | 34 388 | 29 404 | 29 356 | 93 148 |
| Västra Götalands | 64 026 | 29 068 | 93 094 | 87 800 | 83 338 | 264 232 |
| Värmlands | 9 215 | 8 317 | 17 532 | 17 927 | 16 735 | 52 194 |
| Örebro | 7 819 | 5 152 | 12 971 | 12 876 | 13 130 | 38 977 |
| Västmanlands | 4 501 | 2 701 | 7 202 | 6 494 | 7 287 | 20 983 |
| Dalarnas | 7 635 | 4 814 | 12 449 | 11 955 | 11 150 | 35 554 |
| Gävleborgs | 9 566 | 5 488 | 15 054 | 14 635 | 13 032 | 42 721 |
| Västernorrlands | 8 153 | 4 586 | 12 739 | 11 100 | 9 470 | 33 309 |
| Jämtlands | 8 868 | 3 800 | 12 668 | 11 126 | 9 750 | 33 544 |
| Västerbottens | 14 361 | 1 648 | 16 009 | 14 807 | 13 394 | 44 210 |
| Norrbottnens | 7 284 | 795 | 8 079 | 6 134 | 6 143 | 20 356 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | |
| Gss | 25 919 | 10 554 | 36 473 | 30 410 | 31 411 | 98 294 |
| Gmb | 64 409 | 27 283 | 91 692 | 85 486 | 80 102 | 257 280 |
| Gns | 45 088 | 17 925 | 63 013 | 58 654 | 58 321 | 179 988 |
| Ss | 40 164 | 23 411 | 63 575 | 61 106 | 59 936 | 184 617 |
| Gsk | 123 311 | 73 801 | 197 112 | 185 036 | 172 586 | 554 734 |
| Ssk | 21 493 | 15 286 | 36 779 | 35 599 | 32 324 | 104 702 |
| Nn | 26 237 | 13 934 | 40 171 | 36 503 | 32 657 | 109 331 |
| Nö | 23 025 | 3 523 | 26 548 | 22 943 | 21 288 | 70 779 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | |
| 2007 | 369 646 | 185 717 | 555 363 | 515 737 | 488 625 | 1 559 725 |
| 2006 | 387 530 | 177 522 | 565 052 | 529 847 | 495 510 | 1 590 409 |
| 2005 | 393 263 | 176 613 | 569 876 | 526 562 | 508 495 | 1 604 933 |
| 2000 | 427 621 | 167 277 | 594 898 | 588 686 | 500 183 | 1 683 767 |
| 1995 | 482 118 | 157 128 | 639 246 | 595 521 | 542 328 | 1 777 095 |
| 1990 | 576 409 | 74 544 | 650 953 | 543 458 | 524 032 | 1 718 443 |

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 6.5
Antal mjölkcor efter besättningsstorlek 2007
Number of dairy cows by size of herd

| Område; storleksgrupp | Besättningsstorlek, antal mjölkcor | | | | | | Summa |
|---------------------------------------|------------------------------------|---------|---------|--------|---------------------|---------|---------|
| | 1-9 | 10-24 | 25-49 | 50-74 | 75-99 | Över 99 | |
| <i>Län</i> | | | | | | | |
| Stockholms | .. | 435 | 1 494 | 1 014 | 257 | 1 266 | 4 475 |
| Uppsala | 25 | 841 | 4 078 | 2 343 | 1 539 | 2 918 | 11 744 |
| Södermanlands | .. | 484 | 3 045 | 3 123 | 1 080 | 3 502 | 11 243 |
| Östergötlands | 36 | 916 | 6 808 | 6 103 | 3 673 | 9 070 | 26 606 |
| Jönköpings | 90 | 2 266 | 10 578 | 7 054 | 4 137 | 6 570 | 30 695 |
| Kronobergs | 70 | 1 132 | 3 699 | 3 771 | 2 010 | 3 269 | 13 951 |
| Kalmar | 80 | 1 261 | 8 385 | 8 834 | 4 950 | 16 260 | 39 770 |
| Gotlands | .. | 1 167 | 4 956 | 3 422 | 1 666 | 5 036 | 16 263 |
| Blekinge | 29 | 716 | 1 734 | 843 | 570 | 935 | 4 827 |
| Skåne | 113 | 1 908 | 9 118 | 6 687 | 4 890 | 19 868 | 42 584 |
| Hallands | 93 | 1 468 | 4 860 | 4 072 | 3 793 | 11 774 | 26 060 |
| Västra Götalands | 314 | 4 867 | 18 914 | 14 642 | 7 687 | 17 602 | 64 026 |
| Värmlands | 74 | 822 | 2 440 | 1 644 | 879 | 3 356 | 9 215 |
| Örebro | 30 | 556 | 2 124 | 1 765 | 567 | 2 777 | 7 819 |
| Västmanlands | - | 218 | 939 | 1 242 | .. | 2 004 | 4 501 |
| Dalarnas | 113 | 852 | 2 400 | 1 779 | 745 | 1 746 | 7 635 |
| Gävleborgs | 86 | 1 512 | 3 452 | 2 367 | 352 | 1 797 | 9 566 |
| Västernorrlands | 116 | 1 238 | 2 274 | 1 610 | 939 | 1 976 | 8 153 |
| Jämtlands | 82 | 1 331 | 2 864 | 1 930 | 1 161 | 1 500 | 8 868 |
| Västerbottens | 122 | 1 894 | 4 747 | 3 218 | 1 780 | 2 600 | 14 361 |
| Norrbottens | 105 | 818 | 2 358 | 1 773 | 536 | 1 694 | 7 284 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | |
| Gss | 67 | 1 148 | 3 935 | 3 689 | 3 073 | 14 007 | 25 919 |
| Gmb | 106 | 2 584 | 14 472 | 12 401 | 7 035 | 27 811 | 64 409 |
| Gns | 131 | 1 960 | 11 393 | 10 664 | 6 484 | 14 456 | 45 088 |
| Ss | 67 | 2 462 | 11 870 | 9 344 | 3 638 | 12 783 | 40 164 |
| Gsk | 525 | 9 641 | 37 553 | 27 425 | 16 084 | 32 083 | 123 311 |
| Ssk | 127 | 2 183 | 5 952 | 4 626 | 1 872 | 6 733 | 21 493 |
| Nn | 317 | 3 680 | 8 363 | 5 861 | 2 807 | 5 209 | 26 237 |
| Nö | 272 | 3 044 | 7 729 | 5 226 | 2 316 | 4 438 | 23 025 |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | | | |
| 0,0- 2,0 | - | - | - | 357 | 231 | 1 092 | 1 680 |
| 2,1- 5,0 | 24 | .. | .. | - | - | .. | 167 |
| 5,1- 10,0 | 186 | 292 | .. | - | - | .. | 694 |
| 10,1- 20,0 | 729 | 3 443 | 1 534 | 166 | .. | - | 5 949 |
| 20,1- 30,0 | 367 | 5 808 | 5 417 | 929 | 375 | 595 | 13 491 |
| 30,1- 50,0 | 193 | 10 065 | 27 069 | 6 165 | 1 314 | 1 236 | 46 042 |
| 50,1- 100,0 | 106 | 6 569 | 54 045 | 38 745 | 15 080 | 16 304 | 130 849 |
| 100,1- 200,0 | .. | 494 | 12 578 | 29 434 | 20 902 | 48 698 | 112 113 |
| Över 200,0 | - | .. | 567 | 3 440 | 5 330 | 49 306 | 58 661 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | |
| 2007 | 1 612 | 26 702 | 101 267 | 79 236 | 43 309 | 117 520 | 369 646 |
| 2005 | 2 235 | 38 301 | 124 852 | 88 122 | 43 052 | 96 701 | 393 263 |
| 2003 | 3 123 | 47 855 | 145 063 | 87 283 | 41 949 | 77 247 | 402 520 |
| 2000 | 6 747 | 75 578 | 171 934 | 88 268 | 85 094 ¹ | .. | 427 621 |
| 1995 | 13 388 | 126 508 | 211 870 | 72 666 | 23 613 | 34 073 | 482 118 |
| 1990 | 27 928 | 198 372 | 245 115 | 62 243 | 17 820 | 24 931 | 576 409 |

1) Avser besättningsstorlek 74 mjölkcor och däröver.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 6.6
Antal företag med nötkreatur 2007
Number of holdings with cattle

| Område | Kor | | Samtliga kor | Kvigor, tjurar o. stutar 1 år och däröver | Kalvar under 1 år | Samtliga företag med nötkreatur |
|---------------------------|---------------------|--------------------------|--------------|---|-------------------|---------------------------------|
| | För mjölkproduktion | För uppfödning av kalvar | | | | |
| <i>Län</i> | | | | | | |
| Stockholms | 97 | 265 | 361 | 409 | 370 | 442 |
| Uppsala | 242 | 421 | 663 | 757 | 699 | 811 |
| Södermanlands | 197 | 327 | 523 | 600 | 556 | 644 |
| Östergötlands | 430 | 669 | 1 095 | 1 243 | 1 190 | 1 310 |
| Jönköpings | 638 | 1 098 | 1 732 | 2 012 | 1 879 | 2 104 |
| <i>Kronobergs</i> | | | | | | |
| Kalmar | 288 | 709 | 993 | 1 178 | 1 069 | 1 238 |
| Gotlands | 608 | 782 | 1 386 | 1 577 | 1 451 | 1 649 |
| Blekinge | 314 | 243 | 557 | 655 | 618 | 683 |
| Skåne | 121 | 440 | 561 | 617 | 564 | 645 |
| | 657 | 1 923 | 2 572 | 2 794 | 2 616 | 2 973 |
| <i>Hallands</i> | | | | | | |
| Hallands | 413 | 675 | 1 085 | 1 219 | 1 153 | 1 301 |
| Västra Götalands | 1 294 | 2 231 | 3 522 | 4 087 | 3 763 | 4 334 |
| Värmlands | 188 | 535 | 723 | 829 | 750 | 913 |
| Örebro | 149 | 364 | 512 | 594 | 536 | 631 |
| Västmanlands | 75 | 188 | 263 | 308 | 275 | 337 |
| <i>Dalarnas</i> | | | | | | |
| Dalarnas | 183 | 371 | 552 | 642 | 593 | 691 |
| Gävleborgs | 251 | 393 | 643 | 774 | 690 | 819 |
| Västernorrlands | 199 | 335 | 531 | 649 | 589 | 704 |
| Jämtlands | 222 | 272 | 494 | 564 | 516 | 609 |
| Västerbottens | 350 | 177 | 525 | 688 | 622 | 715 |
| <i>Norrbottnens</i> | | | | | | |
| Norrbottnens | 180 | 76 | 256 | 305 | 281 | 325 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | |
| Gss | 352 | 618 | 966 | 1 084 | 1 012 | 1 159 |
| Gmb | 1 013 | 1 328 | 2 335 | 2 613 | 2 446 | 2 741 |
| Gns | 783 | 980 | 1 758 | 2 028 | 1 908 | 2 153 |
| Ss | 762 | 1 479 | 2 239 | 2 586 | 2 368 | 2 776 |
| Gsk | 2 505 | 5 609 | 8 099 | 9 261 | 8 580 | 9 763 |
| Ssk | 452 | 1 119 | 1 569 | 1 812 | 1 637 | 1 957 |
| Nn | 651 | 1 028 | 1 675 | 1 973 | 1 789 | 2 131 |
| Nö | 578 | 333 | 908 | 1 144 | 1 040 | 1 198 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | |
| 2007 | 7 096 | 12 494 | 19 549 | 22 501 | 20 780 | 23 878 |
| 2006 | 8 027 | 12 447 | 20 446 | 23 700 | 21 752 | 25 054 |
| 2005 | 8 548 | 12 821 | 21 254 | 24 808 | 22 888 | 26 179 |
| 2000 | 12 676 | 13 861 | 25 500 | 30 457 | 27 733 | 32 063 |
| 1995 | 17 743 | 17 069 | 33 249 | 39 160 | 36 542 | 41 990 |
| 1990 | 25 921 | 10 883 | .. | 42 696 | 41 986 | 47 292 |

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 6.7

Antal företag med mjölkkor efter besättningsstorlek 2007

Number of holdings with dairy cows by size of herd

| Område; storleksgrupp | Besättningsstorlek, antal mjölkkor | | | | | | Summa |
|---------------------------------------|------------------------------------|--------|-------|-------|------------------|---------|--------|
| | 1-9 | 10-24 | 25-49 | 50-74 | 75-99 | Över 99 | |
| <i>Län</i> | | | | | | | |
| Stockholms | .. | 25 | 41 | 17 | 3 | 9 | 97 |
| Uppsala | 3 | 45 | 116 | 40 | 18 | 20 | 242 |
| Södermanlands | .. | 27 | 82 | 52 | 13 | 22 | 197 |
| Östergötlands | 5 | 53 | 184 | 100 | 43 | 45 | 430 |
| Jönköpings | 12 | 128 | 292 | 117 | 48 | 41 | 638 |
| Kronobergs | 10 | 63 | 107 | 62 | 24 | 22 | 288 |
| Kalmar | 10 | 70 | 228 | 145 | 58 | 97 | 608 |
| Gotlands | .. | 64 | 137 | 58 | 19 | 34 | 314 |
| Blekinge | 5 | 39 | 49 | 14 | 7 | 7 | 121 |
| Skåne | 14 | 107 | 246 | 110 | 57 | 123 | 657 |
| Hallands | 13 | 85 | 135 | 67 | 45 | 68 | 413 |
| Västra Götalands | 44 | 276 | 528 | 245 | 91 | 110 | 1 294 |
| Värmlands | 11 | 47 | 68 | 28 | 10 | 24 | 188 |
| Örebro | 4 | 31 | 58 | 30 | 7 | 19 | 149 |
| Västmanlands | - | 13 | 28 | 20 | .. | 13 | 75 |
| Dalarnas | 17 | 48 | 67 | 29 | 9 | 13 | 183 |
| Gävleborgs | 13 | 87 | 97 | 39 | 4 | 11 | 251 |
| Västernorrlands | 15 | 69 | 64 | 26 | 11 | 14 | 199 |
| Jämtlands | 11 | 71 | 82 | 32 | 14 | 12 | 222 |
| Västerbottens | 18 | 103 | 136 | 53 | 21 | 19 | 350 |
| Norrbottens | 15 | 48 | 69 | 29 | 6 | 13 | 180 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | |
| Gss | 8 | 63 | 107 | 61 | 36 | 77 | 352 |
| Gmb | 14 | 142 | 392 | 204 | 82 | 179 | 1 013 |
| Gns | 18 | 110 | 313 | 178 | 76 | 88 | 783 |
| Ss | 10 | 137 | 329 | 157 | 43 | 86 | 762 |
| Gsk | 73 | 548 | 1 048 | 454 | 190 | 192 | 2 505 |
| Ssk | 19 | 123 | 167 | 77 | 22 | 44 | 452 |
| Nn | 44 | 205 | 236 | 96 | 33 | 37 | 651 |
| Nö | 39 | 171 | 222 | 86 | 27 | 33 | 578 |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | | | |
| 0,0- 2,0 | - | - | - | 6 | 3 | 6 | 15 |
| 2,1- 5,0 | 3 | .. | .. | - | - | .. | 6 |
| 5,1- 10,0 | 28 | 22 | .. | - | - | .. | 52 |
| 10,1- 20,0 | 101 | 229 | 49 | 3 | .. | - | 383 |
| 20,1- 30,0 | 48 | 341 | 172 | 17 | 4 | 3 | 585 |
| 30,1- 50,0 | 27 | 546 | 794 | 106 | 16 | 8 | 1 497 |
| 50,1- 100,0 | 17 | 334 | 1 463 | 647 | 179 | 130 | 2 770 |
| 100,1- 200,0 | .. | 25 | 319 | 480 | 245 | 343 | 1 413 |
| Över 200,0 | - | .. | 15 | 54 | 61 | 244 | 375 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | |
| 2007 | 225 | 1 499 | 2 814 | 1 313 | 509 | 736 | 7 096 |
| 2005 | 309 | 2 152 | 3 501 | 1 463 | 506 | 617 | 8 548 |
| 2003 | 450 | 2 711 | 4 101 | 1 462 | 492 | 504 | 9 720 |
| 2000 | 1 315 | 4 189 | 4 936 | 1 484 | 751 ¹ | .. | 12 676 |
| 1995 | 2 303 | 7 395 | 6 288 | 1 243 | 280 | 234 | 17 743 |
| 1990 | 5 228 | 11 811 | 7 428 | 1 069 | 212 | 173 | 25 921 |

1) Avser besättningsstorlek 74 mjölkkor och däröver.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 6.8
Antal får 2007
Number of sheep

| Område | Tackor och baggar födda 2006 och tidigare | Lamm | Summa får och lamm |
|---------------------------|--|---------|--------------------------|
| <i>Län</i> | | | |
| Stockholms | 8 420 | 9 892 | 18 312 |
| Uppsala | 8 846 | 9 251 | 18 097 |
| Södermanlands | 11 837 | 13 253 | 25 090 |
| Östergötlands | 20 603 | 22 019 | 42 622 |
| Jönköpings | 11 456 | 13 265 | 24 721 |
| Kronobergs | 7 222 | 7 909 | 15 131 |
| Kalmar | 16 232 | 18 892 | 35 124 |
| Gotlands | 27 565 | 33 503 | 61 068 |
| Blekinge | 6 942 | 7 323 | 14 265 |
| Skåne | 22 798 | 26 474 | 49 272 |
| Hallands | 9 472 | 10 661 | 20 133 |
| Västra Götalands | 34 355 | 38 490 | 72 845 |
| Värmlands | 9 282 | 9 793 | 19 075 |
| Örebro | 8 082 | 9 061 | 17 143 |
| Västmanlands | 5 291 | 5 247 | 10 538 |
| Dalarnas | 6 898 | 7 354 | 14 252 |
| Gävleborgs | 7 449 | 7 020 | 14 469 |
| Västernorrlands | 4 531 | 3 761 | 8 292 |
| Jämtlands | 5 161 | 5 031 | 10 192 |
| Västerbottens | 4 295 | 4 242 | 8 537 |
| Norrbottens | 4 949 | 4 794 | 9 743 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | |
| Gss | 8 575 | 9 650 | 18 225 |
| Gmb | 47 069 | 55 392 | 102 461 |
| Gns | 20 540 | 22 197 | 42 737 |
| Ss | 40 153 | 44 210 | 84 363 |
| Gsk | 76 223 | 87 118 | 163 341 |
| Ssk | 20 588 | 21 882 | 42 470 |
| Nn | 17 608 | 15 985 | 33 593 |
| Nö | 10 930 | 10 801 | 21 731 |
| <i>Hela riket</i> | | | |
| 2007 | 241 686 | 267 235 | 508 921 |
| 2006 | 243 627 | 261 838 | 505 466 |
| 2005 | 222 009 | 249 275 | 471 284 |
| 2000 | 198 268 | 233 666 | 431 934 |
| 1995 | 195 439 | 266 410 | 461 849 |
| 1990 | 161 974 | 243 621 | 404 799 |

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 6.9

Antal tackor och baggar efter besättningsstorlek 2007

Number of ewes and rams by size of herd

| Område; storleksgrupp | Antal får (exkl. lamm) | | | | Summa |
|---------------------------------------|------------------------|--------|--------|---------|---------|
| | 1-9 | 10-24 | 25-49 | Över 49 | |
| <i>Län</i> | | | | | |
| Stockholms | 536 | 1 673 | 1 625 | 4 586 | 8 420 |
| Uppsala | 630 | 1 972 | 2 116 | 4 128 | 8 846 |
| Södermanlands | 484 | 1 745 | 1 856 | 7 752 | 11 837 |
| Östergötlands | 603 | 2 886 | 3 545 | 13 569 | 20 603 |
| Jönköpings | 810 | 2 715 | 2 630 | 5 301 | 11 456 |
| Kronobergs | 567 | 1 483 | 1 557 | 3 615 | 7 222 |
| Kalmar | 509 | 2 732 | 2 812 | 10 179 | 16 232 |
| Gotlands | 193 | 1 430 | 3 472 | 22 470 | 27 565 |
| Blekinge | 213 | 1 209 | 1 352 | 4 168 | 6 942 |
| Skåne | 1 353 | 3 610 | 3 974 | 13 861 | 22 798 |
| Hallands | 824 | 2 017 | 1 686 | 4 945 | 9 472 |
| Västra Götalands | 2 776 | 7 941 | 7 170 | 16 468 | 34 355 |
| Värmlands | 880 | 2 448 | 2 071 | 3 883 | 9 282 |
| Örebro | 502 | 1 388 | 1 576 | 4 616 | 8 082 |
| Västmanlands | 259 | 968 | 897 | 3 167 | 5 291 |
| Dalarnas | 571 | 1 939 | 1 409 | 2 979 | 6 898 |
| Gävleborgs | 570 | 1 974 | 1 626 | 3 279 | 7 449 |
| Västernorrlands | 449 | 1 241 | 1 284 | 1 557 | 4 531 |
| Jämtlands | 326 | 1 488 | 630 | 2 717 | 5 161 |
| Västerbottens | 510 | 1 502 | 981 | 1 302 | 4 295 |
| Norrbottnens | 317 | 1 085 | 930 | 2 617 | 4 949 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | |
| Gss | 710 | 1 459 | 1 964 | 4 442 | 8 575 |
| Gmb | 920 | 3 975 | 6 667 | 35 507 | 47 069 |
| Gns | 1 275 | 3 610 | 3 091 | 12 564 | 20 540 |
| Ss | 2 235 | 7 319 | 7 818 | 22 781 | 40 153 |
| Gsk | 4 579 | 16 001 | 15 566 | 40 077 | 76 223 |
| Ssk | 1 850 | 5 076 | 4 102 | 9 560 | 20 588 |
| Nn | 1 323 | 4 799 | 3 855 | 7 631 | 17 608 |
| Nö | 990 | 3 207 | 2 136 | 4 597 | 10 930 |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | |
| 0,0- 2,0 | .. | .. | .. | 1 766 | 1 837 |
| 2,1- 5,0 | 4 574 | 10 723 | 4 978 | 2 766 | 23 041 |
| 5,1- 10,0 | 3 261 | 11 901 | 9 668 | 6 797 | 31 627 |
| 10,1- 20,0 | 2 307 | 10 268 | 11 939 | 19 458 | 43 972 |
| 20,1- 30,0 | 1 067 | 3 598 | 5 307 | 21 135 | 31 107 |
| 30,1- 50,0 | 974 | 3 658 | 5 068 | 29 297 | 38 997 |
| 50,1- 100,0 | 1 027 | 3 093 | 5 004 | 34 024 | 43 148 |
| 100,1- 200,0 | 484 | 1 511 | 2 425 | 17 416 | 21 836 |
| Över 200,0 | 187 | 662 | 772 | 4 500 | 6 121 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | |
| 2007 | 13 882 | 45 446 | 45 199 | 137 159 | 241 686 |
| 2005 | 11 833 | 45 536 | 45 774 | 118 866 | 222 009 |
| 2003 | 11 419 | 45 885 | 46 246 | 106 913 | 210 463 |
| 2000 | 12 671 | 49 093 | 46 400 | 90 104 | 198 268 |
| 1995 | 19 770 | 55 336 | 46 033 | 74 300 | 195 439 |
| 1990 | 23 876 | 41 740 | 39 330 | 57 028 | 161 974 |

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 6.10**Antal företag med tackor och baggar efter besättningsstorlek 2007***Number of holdings with ewes and rams by size of herd*

| Område; storleksgrupp | Antal får (exkl. lamm) | | | | Summa företag med får |
|---------------------------------------|------------------------|-------|-------|---------|-----------------------------|
| | 1-9 | 10-24 | 25-49 | Över 49 | |
| <i>Län</i> | | | | | |
| Stockholms | 99 | 112 | 47 | 47 | 305 |
| Uppsala | 106 | 120 | 62 | 46 | 334 |
| Södermanlands | 89 | 109 | 56 | 63 | 317 |
| Östergötlands | 111 | 182 | 101 | 110 | 504 |
| Jönköpings | 149 | 176 | 78 | 45 | 448 |
| Kronobergs | 102 | 99 | 48 | 31 | 280 |
| Kalmar | 87 | 174 | 81 | 95 | 437 |
| Gotlands | 33 | 86 | 98 | 169 | 386 |
| Blekinge | 37 | 74 | 41 | 40 | 192 |
| Skåne | 288 | 238 | 118 | 113 | 757 |
| Hallands | 148 | 125 | 51 | 43 | 367 |
| Västra Götalands | 506 | 519 | 207 | 155 | 1 387 |
| Värmlands | 156 | 163 | 62 | 36 | 417 |
| Örebro | 90 | 92 | 47 | 44 | 273 |
| Västmanlands | 47 | 58 | 25 | 19 | 149 |
| Dalarnas | 97 | 130 | 40 | 32 | 299 |
| Gävleborgs | 97 | 125 | 48 | 36 | 306 |
| Västernorrlands | 81 | 80 | 38 | 16 | 215 |
| Jämtlands | 59 | 91 | 18 | 22 | 190 |
| Västerbottens | 93 | 96 | 30 | 17 | 236 |
| Norrbottens | 61 | 71 | 27 | 26 | 185 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | |
| Gss | 149 | 94 | 57 | 41 | 341 |
| Gmb | 174 | 247 | 195 | 280 | 896 |
| Gns | 238 | 235 | 90 | 101 | 664 |
| Ss | 403 | 461 | 230 | 202 | 1 296 |
| Gsk | 834 | 1 032 | 454 | 357 | 2 677 |
| Ssk | 322 | 334 | 122 | 96 | 874 |
| Nn | 236 | 310 | 111 | 80 | 737 |
| Nö | 180 | 207 | 64 | 48 | 499 |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | |
| 0,0- 2,0 | .. | .. | .. | 19 | 23 |
| 2,1- 5,0 | 811 | 730 | 155 | 27 | 1 723 |
| 5,1- 10,0 | 601 | 761 | 294 | 91 | 1 747 |
| 10,1- 20,0 | 416 | 641 | 339 | 238 | 1 634 |
| 20,1- 30,0 | 195 | 226 | 151 | 212 | 784 |
| 30,1- 50,0 | 187 | 230 | 147 | 249 | 813 |
| 50,1- 100,0 | 201 | 192 | 143 | 231 | 767 |
| 100,1- 200,0 | 90 | 97 | 71 | 103 | 361 |
| Över 200,0 | 34 | 41 | 22 | 35 | 132 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | |
| 2007 | 2 536 | 2 920 | 1 323 | 1 205 | 7 984 |
| 2005 | 2 272 | 2 911 | 1 336 | 1 076 | 7 595 |
| 2003 | 2 284 | 2 963 | 1 362 | 999 | 7 608 |
| 2000 | 2 556 | 3 215 | 1 378 | 891 | 8 041 |
| 1995 | 4 183 | 3 668 | 1 367 | 767 | 9 985 |
| 1990 | 5 094 | 2 828 | 1 169 | 597 | 9 688 |

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 6.11
Antal svin 2007
Number of pigs

| Område | Galtar | Suggor | Slaktsvin, 20 kg och däröver | Smågrisar, under 20 kg | Summa svin |
|---------------------------|--------|----------------------|------------------------------------|------------------------------|---------------|
| <i>Län</i> | | | | | |
| Stockholms | 14 | 940 | 13 639 | 2 733 | 17 312 |
| Uppsala | 73 | 5 360 | 19 334 | 16 746 | 41 440 |
| Södermanlands | 47 | 6 756 | 37 060 | 16 391 | 60 207 |
| Östergötlands | 84 | 10 638 | 76 799 | 31 925 | 119 362 |
| Jönköpings | 27 | 2 023 | 7 815 | 6 806 | 16 644 |
| Kronobergs | 27 | 1 852 | 9 865 | 3 884 | 15 601 |
| Kalmar | 91 | 8 591 | 53 781 | 27 453 | 89 825 |
| Gotlands | 46 | 5 920 | 34 387 | 23 120 | 63 427 |
| Blekinge | 33 | 2 246 | 25 366 | 6 591 | 34 203 |
| Skåne | 1 192 | 55 639 | 298 428 | 140 061 | 494 128 |
| Hallands | 263 | 20 410 | 131 605 | 60 656 | 212 671 |
| Västra Götalands | 351 | 35 151 | 176 958 | 82 640 | 294 749 |
| Värmlands | 41 | 4 384 | 33 312 | 14 528 | 52 224 |
| Örebro | 34 | 5 230 | 26 694 | 11 305 | 43 229 |
| Västmanlands | 53 | 8 176 | 32 796 | 19 708 | 60 680 |
| Dalarnas | 21 | 1 283 | 5 171 | 3 471 | 9 925 |
| Gävleborgs | 23 | 774 | 5 496 | 2 332 | 8 602 |
| Västernorrlands | 10 | 548 | 4 370 | 1 998 | 6 916 |
| Jämtlands | 9 | 123 | 1 290 | 391 | 1 804 |
| Västerbottens | 42 | 1 789 | 12 182 | 3 156 | 17 127 |
| Norrbottnens | 10 | 1 120 | 9 017 | 3 623 | 13 760 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | |
| Gss | 964 | 41 348 | 245 226 | 111 316 | 397 890 |
| Gmb | 458 | 37 261 | 219 936 | 111 113 | 368 310 |
| Gns | 316 | 36 273 | 223 095 | 96 400 | 355 768 |
| Ss | 237 | 28 777 | 153 625 | 75 965 | 258 367 |
| Gsk | 362 | 26 413 | 123 845 | 62 662 | 212 920 |
| Ssk | 53 | 4 441 | 16 649 | 10 385 | 31 475 |
| Nn | 48 | 1 521 | 11 769 | 4 887 | 18 177 |
| Nö | 53 | 2 919 | 21 220 | 6 790 | 30 929 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | |
| 2007 | 2 491 | 178 953 | 1 015 365 | 479 518 | 1 676 327 |
| 2006 | 2 623 | 184 321 | 1 001 947 | 491 644 | 1 680 535 |
| 2005 | 2 697 | 185 415 | 1 085 304 | 537 800 | 1 811 216 |
| 2000 | 4 161 | 201 896 | 1 145 856 | 566 004 | 1 917 917 |
| 1995 | 7 595 | 237 355 ¹ | 1 299 843 ¹ | 768 344 | 2 313 137 |
| 1990 | 8 591 | 221 092 ¹ | 1 024 820 ¹ | 1 009 440 | 2 263 943 |

1) T.o.m. 1995 samredovisades ännu ej betäckta gyltor med "Slaktsvin 20 kg och däröver". Fr.o.m. 1996 samredovisas de med "Suggor och galtar".

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 6.12**Antal suggor och galtar efter besättningsstorlek 2007***Number of sows and boars by size of herd*

| Område; storleksgrupp | Antal suggor och galtar | | | | Summa |
|---------------------------------------|-------------------------|--------|---------|----------|---------|
| | 1-49 | 50-99 | 100-199 | Över 199 | |
| <i>Län</i> | | | | | |
| Stockholms | 74 | 210 | .. | .. | 954 |
| Uppsala | 405 | 660 | 1 180 | 3 188 | 5 433 |
| Södermanlands | 71 | .. | 1 321 | 5 289 | 6 803 |
| Östergötlands | 201 | 682 | 1 398 | 8 441 | 10 722 |
| Jönköpings | 224 | 220 | .. | 1 489 | 2 050 |
| Kronobergs | 132 | 222 | 561 | .. | 1 879 |
| Kalmar | 133 | 1 031 | 1 603 | 5 915 | 8 682 |
| Gotlands | 396 | 477 | 997 | 4 096 | 5 966 |
| Blekinge | 391 | .. | 531 | 1 240 | 2 279 |
| Skåne | 3 893 | 5 583 | 10 353 | 37 002 | 56 831 |
| Hallands | 2 172 | 3 142 | 5 453 | 9 906 | 20 673 |
| Västra Götalands | 1 436 | 1 825 | 5 345 | 26 896 | 35 502 |
| Värmlands | 65 | 285 | 1 073 | 3 002 | 4 425 |
| Örebro | 156 | .. | 1 220 | 3 702 | 5 264 |
| Västmanlands | 108 | 304 | 891 | 6 926 | 8 229 |
| Dalarnas | 77 | 195 | .. | .. | 1 304 |
| Gävleborgs | 108 | .. | 557 | - | 797 |
| Västernorrlands | 37 | .. | - | .. | 558 |
| Jämtlands | 132 | - | - | - | 132 |
| Västerbottens | 342 | 214 | 509 | 766 | 1 831 |
| Norrbottnens | .. | - | 404 | .. | 1 130 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | |
| Gss | 3 241 | 5 468 | 8 629 | 24 974 | 42 312 |
| Gmb | 2 106 | 2 823 | 7 727 | 25 063 | 37 719 |
| Gns | 937 | 2 123 | 6 025 | 27 504 | 36 589 |
| Ss | 760 | 1 580 | 4 978 | 21 696 | 29 014 |
| Gsk | 2 679 | 2 885 | 3 747 | 17 464 | 26 775 |
| Ssk | 138 | 382 | 1 432 | 2 542 | 4 494 |
| Nn | 339 | 262 | 577 | .. | 1 569 |
| Nö | 371 | 214 | 913 | 1 474 | 2 972 |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | |
| 0,0- 2,0 | .. | 776 | 2 455 | 26 240 | 29 530 |
| 2,1- 5,0 | 223 | .. | .. | 903 | 1 499 |
| 5,1- 10,0 | 558 | .. | .. | .. | 2 495 |
| 10,1- 20,0 | 1 847 | 826 | 705 | 1 997 | 5 375 |
| 20,1- 30,0 | 1 504 | 1 659 | 1 621 | 3 449 | 8 233 |
| 30,1- 50,0 | 2 554 | 2 174 | 3 545 | 6 861 | 15 134 |
| 50,1- 100,0 | 2 680 | 5 794 | 9 500 | 15 107 | 33 081 |
| 100,1- 200,0 | 918 | 3 312 | 10 414 | 27 614 | 42 258 |
| Över 200,0 | 228 | 1 030 | 5 286 | 37 295 | 43 839 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | |
| 2007 | 10 571 | 15 737 | 34 028 | 121 108 | 181 444 |
| 2005 | 14 158 | 18 647 | 36 595 | 118 712 | 188 112 |
| 2003 | 21 888 | 25 308 | 40 968 | 120 308 | 208 472 |
| 2000 | 30 738 | 32 358 | 44 395 | 78 733 | 186 224 |
| 1995 | 86 863 | 63 852 | 39 580 | 54 655 | 244 950 |
| 1990 | .. | .. | .. | .. | .. |

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 6.13
Antal slaktsvin efter besättningsstorlek 2007
Number of fattening pigs by size of herd

| Område; storleksgrupp | Antal slaktsvin | | | | | Summa |
|---------------------------------------|-----------------|---------|---------|---------|----------|------------------------|
| | 1–99 | 100–249 | 250–499 | 500–749 | Över 749 | |
| <i>Län</i> | | | | | | |
| Stockholms | 104 | .. | 973 | .. | 11 344 | 13 639 |
| Uppsala | 629 | 3 420 | 3 111 | .. | 10 989 | 19 334 |
| Södermanlands | 410 | 455 | 3 497 | 2 799 | 29 899 | 37 060 |
| Östergötlands | 394 | 1 107 | 3 310 | 4 394 | 67 594 | 76 799 |
| Jönköpings | 296 | 501 | 1 386 | .. | 5 132 | 7 815 |
| Kronobergs | 226 | 465 | .. | 1 933 | 6 553 | 9 865 |
| Kalmar | 645 | 2 723 | 4 799 | 6 743 | 38 871 | 53 781 |
| Gotlands | 671 | 1 510 | 2 292 | 6 921 | 22 993 | 34 387 |
| Blekinge | 771 | 560 | 4 530 | 3 979 | 15 526 | 25 366 |
| Skåne | 6 964 | 11 871 | 24 412 | 31 528 | 223 653 | 298 428 |
| Hallands | 4 968 | 6 049 | 19 463 | 17 994 | 83 131 | 131 605 |
| Västra Götalands | 3 266 | 6 463 | 14 453 | 27 909 | 124 867 | 176 958 |
| Värmlands | 161 | 531 | 2 995 | 5 528 | 24 097 | 33 312 |
| Örebro | 370 | 513 | 2 435 | 3 233 | 20 143 | 26 694 |
| Västmanlands | 192 | 854 | 2 746 | .. | 27 804 | 32 796 |
| Dalarnas | 271 | 485 | .. | .. | .. | 5 171 |
| Gävleborgs | 254 | 1 211 | 967 | .. | .. | 5 496 |
| Västernorrlands | 171 | 684 | .. | .. | .. | 4 370 |
| Jämtlands | 79 | 709 | – | .. | – | 1 290 |
| Västerbottens | 440 | 594 | 2 296 | 4 094 | 4 758 | 12 182 |
| Norrbottens | 85 | .. | .. | – | 8 198 | 9 017 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | |
| Gss | 5 688 | 10 857 | 30 044 | 30 590 | 168 047 | 245 226 |
| Gmb | 4 326 | 7 236 | 16 380 | 27 774 | 164 220 | 219 936 |
| Gns | 2 448 | 5 325 | 13 654 | 26 542 | 175 126 | 223 095 |
| Ss | 1 643 | 5 809 | 14 457 | 14 342 | 117 374 | 153 625 |
| Gsk | 5 717 | 7 436 | 15 000 | 16 995 | 78 697 | 123 845 |
| Ssk | 297 | 997 | 2 505 | .. | 12 182 | 16 649 |
| Nn | 702 | 2 604 | 1 424 | 3 040 | 3 999 | 11 769 |
| Nö | 546 | 978 | 2 646 | 4 094 | 12 956 | 21 220 |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | | |
| 0,0– 2,0 | 87 | 1 734 | 5 467 | 7 821 | 95 731 | 110 840 |
| 2,1– 5,0 | 262 | .. | 1 023 | .. | 5 504 | 8 508 |
| 5,1– 10,0 | 888 | 755 | .. | .. | .. | 4 165 |
| 10,1– 20,0 | 4 324 | 1 214 | 1 990 | 1 875 | 13 650 | 23 053 |
| 20,1– 30,0 | 3 310 | 5 325 | 3 969 | 6 908 | 6 569 | 26 081 |
| 30,1– 50,0 | 5 548 | 6 429 | 10 841 | 9 184 | 10 871 | 42 873 |
| 50,1– 100,0 | 4 556 | 16 275 | 34 497 | 39 169 | 88 859 | 183 356 |
| 100,1– 200,0 | 1 790 | 7 557 | 24 900 | 40 071 | 203 534 | 277 852 |
| Över 200,0 | 602 | 1 692 | 12 518 | 16 909 | 306 916 | 338 637 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | |
| 2007 | 21 367 | 41 242 | 96 110 | 124 045 | 732 601 | 1 015 365 |
| 2005 | 27 124 | 46 458 | 122 185 | 128 723 | 760 814 | 1 085 304 |
| 2003 | 38 469 | 68 293 | 161 875 | 146 559 | 712 176 | 1 127 372 |
| 2000 | 49 730 | 85 129 | 162 254 | 174 976 | 611 688 | 1 083 777 |
| 1995 | .. | .. | .. | .. | .. | 1 187 990 ¹ |
| 1990 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |

1) Svin 20 kg och däröver.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 6.14**Antal företag med suggor och galtar efter besättningsstorlek 2007***Number of holdings with sows and boars by size of herd*

| Område; storleksgrupp | Antal suggor och galtar | | | | Summa företag med suggor och galtar |
|---------------------------------------|-------------------------|-------|---------|----------|--|
| | 1-49 | 50-99 | 100-199 | Över 199 | |
| <i>Län</i> | | | | | |
| Stockholms | 11 | 3 | .. | .. | 17 |
| Uppsala | 27 | 9 | 8 | 9 | 53 |
| Södermanlands | 8 | .. | 9 | 10 | 29 |
| Östergötlands | 19 | 9 | 10 | 16 | 54 |
| Jönköpings | 22 | 3 | .. | 3 | 29 |
| Kronobergs | 18 | 3 | 4 | .. | 27 |
| Kalmar | 12 | 14 | 12 | 16 | 54 |
| Gotlands | 27 | 7 | 7 | 6 | 47 |
| Blekinge | 21 | .. | 4 | 4 | 31 |
| Skåne | 258 | 79 | 75 | 69 | 481 |
| Hallands | 136 | 43 | 37 | 20 | 236 |
| Västra Götalands | 111 | 24 | 37 | 40 | 212 |
| Värmlands | 9 | 3 | 7 | 3 | 22 |
| Örebro | 14 | .. | 8 | 6 | 30 |
| Västmanlands | 6 | 4 | 6 | 8 | 24 |
| Dalarnas | 12 | 3 | .. | .. | 19 |
| Gävleborgs | 10 | .. | 4 | – | 16 |
| Västernorrlands | 8 | .. | – | .. | 11 |
| Jämtlands | 14 | – | – | – | 14 |
| Västerbottens | 21 | 3 | 4 | 3 | 31 |
| Norrbottens | .. | – | 3 | .. | 6 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | |
| Gss | 168 | 76 | 60 | 49 | 353 |
| Gmb | 152 | 40 | 56 | 48 | 296 |
| Gns | 65 | 28 | 41 | 42 | 176 |
| Ss | 61 | 21 | 34 | 36 | 152 |
| Gsk | 232 | 40 | 28 | 35 | 335 |
| Ssk | 25 | 5 | 10 | 5 | 45 |
| Nn | 39 | 4 | 4 | .. | 48 |
| Nö | 24 | 3 | 7 | 4 | 38 |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | |
| 0,0– 2,0 | .. | 10 | 17 | 36 | 65 |
| 2,1– 5,0 | 54 | .. | .. | 3 | 60 |
| 5,1– 10,0 | 92 | .. | .. | .. | 96 |
| 10,1– 20,0 | 177 | 13 | 5 | 5 | 200 |
| 20,1– 30,0 | 119 | 23 | 13 | 6 | 161 |
| 30,1– 50,0 | 135 | 31 | 25 | 13 | 204 |
| 50,1– 100,0 | 140 | 78 | 68 | 40 | 326 |
| 100,1– 200,0 | 38 | 45 | 73 | 62 | 218 |
| Över 200,0 | 9 | 14 | 36 | 54 | 113 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | |
| 2007 | 766 | 217 | 240 | 220 | 1 443 |
| 2005 | 1 041 | 259 | 261 | 220 | 1 781 |
| 2003 | 1 597 | 360 | 299 | 227 | 2 483 |
| 2000 | 2 282 | 458 | 325 | 156 | 3 223 |
| 1995 | 6 607 | 934 | 301 | 116 | 7 958 |
| 1990 | .. | .. | .. | .. | .. |

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 6.15

Antal företag med slaktsvin efter besättningsstorlek 2007

Number of holdings with fattening pigs by size of herd

| Område; storleksgrupp | Antal slaktsvin | | | | | Summa företag med slaktsvin |
|---------------------------------------|-----------------|---------|---------|---------|----------|-----------------------------------|
| | 1-99 | 100-249 | 250-499 | 500-749 | Över 749 | |
| <i>Län</i> | | | | | | |
| Stockholms | 12 | .. | 3 | .. | 6 | 24 |
| Uppsala | 26 | 20 | 9 | .. | 7 | 64 |
| Södermanlands | 10 | 3 | 9 | 4 | 13 | 39 |
| Östergötlands | 16 | 7 | 9 | 7 | 40 | 79 |
| Jönköpings | 29 | 4 | 4 | .. | 3 | 41 |
| Kronobergs | 17 | 3 | .. | 3 | 5 | 30 |
| Kalmar | 21 | 16 | 14 | 11 | 30 | 92 |
| Gotlands | 24 | 9 | 6 | 11 | 18 | 68 |
| Blekinge | 15 | 3 | 12 | 6 | 12 | 48 |
| Skåne | 232 | 72 | 67 | 52 | 124 | 547 |
| Hallands | 135 | 38 | 55 | 31 | 52 | 311 |
| Västra Götalands | 103 | 38 | 39 | 45 | 87 | 312 |
| Värmlands | 11 | 3 | 8 | 9 | 16 | 47 |
| Örebro | 15 | 3 | 6 | 5 | 14 | 43 |
| Västmanlands | 5 | 5 | 7 | .. | 23 | 42 |
| Dalarnas | 14 | 3 | .. | .. | .. | 22 |
| Gävleborgs | 23 | 7 | 3 | .. | .. | 36 |
| Västernorrlands | 11 | 4 | .. | .. | .. | 21 |
| Jämtlands | 12 | 4 | .. | .. | .. | 17 |
| Västerbottens | 23 | 3 | 7 | 7 | 3 | 43 |
| Norrbottnens | 4 | .. | .. | .. | 4 | 11 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | |
| Gss | 158 | 68 | 84 | 52 | 104 | 466 |
| Gmb | 138 | 43 | 45 | 45 | 100 | 371 |
| Gns | 63 | 31 | 36 | 43 | 112 | 285 |
| Ss | 63 | 34 | 39 | 23 | 73 | 232 |
| Gsk | 228 | 46 | 42 | 27 | 53 | 396 |
| Ssk | 26 | 6 | 7 | .. | 10 | 50 |
| Nn | 53 | 15 | 4 | 5 | 4 | 81 |
| Nö | 29 | 5 | 8 | 7 | 7 | 56 |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | | |
| 0,0- 2,0 | 4 | 10 | 15 | 14 | 51 | 94 |
| 2,1- 5,0 | 43 | .. | 3 | .. | 4 | 54 |
| 5,1- 10,0 | 72 | 5 | .. | .. | .. | 81 |
| 10,1- 20,0 | 175 | 7 | 6 | 3 | 8 | 199 |
| 20,1- 30,0 | 110 | 35 | 11 | 11 | 5 | 172 |
| 30,1- 50,0 | 161 | 40 | 31 | 15 | 9 | 256 |
| 50,1- 100,0 | 137 | 95 | 97 | 64 | 77 | 470 |
| 100,1- 200,0 | 45 | 44 | 67 | 66 | 150 | 372 |
| Över 200,0 | 11 | 10 | 33 | 27 | 158 | 239 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | |
| 2007 | 758 | 248 | 265 | 203 | 463 | 1 937 |
| 2005 | 984 | 284 | 335 | 212 | 491 | 2 306 |
| 2003 | 1 402 | 431 | 439 | 240 | 481 | 2 993 |
| 2000 | 2 218 | 524 | 457 | 289 | 409 | 3 897 |
| 1995 | .. | .. | .. | .. | .. | 8 276 ¹ |
| 1990 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |

1) Företag med svin 20 kg och däröver.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 6.16
Antal höns, kycklingar och kalkoner 2007
Number of fowls, chickens and turkeys

| Område | Höns, 20 veckor eller äldre | Kycklingar av värpras avsedda för ägg- produktion | Slakt- kycklingar | Kalkoner |
|---------------------------|-----------------------------------|---|----------------------|----------|
| <i>Län</i> | | | | |
| Stockholms | 71 165 | 3 838 | .. | 17 |
| Uppsala | 38 887 | 32 135 | 828 | 220 |
| Södermanlands | 198 476 | 60 116 | 683 103 | .. |
| Östergötlands | 864 869 | 304 743 | 272 058 | 215 |
| Jönköpings | 54 931 | 56 240 | .. | 188 |
| Kronobergs | 90 412 | 144 | 348 312 | 237 |
| Kalmar | 523 479 | 170 361 | 444 085 | 23 |
| Gotlands | 229 870 | 64 982 | 67 | 104 |
| Blekinge | 87 641 | 74 039 | 1 890 000 | .. |
| Skåne | 1 199 915 | 186 872 | 1 526 971 | 63 565 |
| Hallands | 567 280 | 158 438 | 507 688 | 805 |
| Västra Götalands | 832 885 | 178 426 | 940 446 | 13 655 |
| Värmlands | 12 859 | 168 | 14 | 5 308 |
| Örebro | 186 653 | 215 204 | 19 496 | 90 |
| Västmanlands | 40 432 | 53 058 | .. | .. |
| Dalarnas | 30 780 | 243 | 613 | 93 |
| Gävleborgs | 116 422 | 83 | 11 000 | 74 |
| Västernorrlands | 62 695 | 185 143 | 82 | 55 |
| Jämtlands | 25 406 | 67 | 7 998 | 751 |
| Västerbottens | 86 067 | 8 569 | 31 | 87 |
| Norrbottnens | 6 383 | 31 | .. | 39 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | |
| Gss | 997 602 | 170 362 | 1 513 468 | 16 426 |
| Gmb | 1 126 324 | 397 398 | 2 216 129 | 60 539 |
| Gns | 1 268 359 | 393 007 | 973 853 | 731 |
| Ss | 413 286 | 149 277 | 703 891 | 2 519 |
| Gsk | 920 240 | 204 374 | 992 138 | 3 081 |
| Ssk | 373 653 | 244 508 | 235 640 | 16 392 |
| Nn | 135 335 | 185 370 | 18 128 | 905 |
| Nö | 92 708 | 8 604 | 51 | 150 |
| <i>Hela riket</i> | | | | |
| 2007 | 5 327 507 | 1 752 900 | 6 653 298 | 100 743 |
| 2006 | 4 524 040 | 1 646 280 | 7 436 135 | .. |
| 2005 | 5 065 258 | 1 696 778 | 7 504 777 | 121 549 |
| 2000 | 5 669 655 | 1 654 063 | 7 431 737 | .. |
| 1995 | 6 100 270 | 1 811 509 | 4 812 824 | .. |
| 1990 | 6 391 943 | 2 175 676 | 2 743 798 | .. |

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 6.17

Antal höns (exkl. kycklingar) efter besättningsstorlek 2007

Number of fowls (chickens not included) by size of herd

| Område; storleksgrupp | Antal höns (exklusive kycklingar) | | | | Summa höns |
|---------------------------------------|-----------------------------------|---------|-----------|------------|---------------|
| | 1-49 | 50-199 | 200-4 999 | Över 4 999 | |
| <i>Län</i> | | | | | |
| Stockholms | 2 126 | 1 299 | 7 700 | 60 040 | 71 165 |
| Uppsala | 2 137 | 964 | 9 370 | 26 416 | 38 887 |
| Södermanlands | 1 993 | 903 | 17 130 | 178 450 | 198 476 |
| Östergötlands | 2 541 | 1 004 | 12 580 | 848 744 | 864 869 |
| Jönköpings | 4 829 | 1 396 | 14 536 | 34 170 | 54 931 |
| Kronobergs | 2 382 | 230 | 17 800 | 70 000 | 90 412 |
| Kalmar | 3 445 | 654 | 11 700 | 507 680 | 523 479 |
| Gotlands | 1 022 | 530 | 11 308 | 217 010 | 229 870 |
| Blekinge | 818 | .. | 14 073 | 72 650 | 87 641 |
| Skåne | 6 541 | 3 251 | 40 326 | 1 149 797 | 1 199 915 |
| Hallands | 1 890 | 405 | 15 875 | 549 110 | 567 280 |
| Västra Götalands | 11 116 | 4 615 | 45 696 | 771 458 | 832 885 |
| Värmlands | 2 079 | 330 | .. | .. | 12 859 |
| Örebro | 1 885 | 1 045 | 7 715 | 176 008 | 186 653 |
| Västmanlands | 876 | 756 | .. | .. | 40 432 |
| Dalarnas | 1 966 | 644 | .. | .. | 30 780 |
| Gävleborgs | 1 976 | 339 | .. | 109 207 | 116 422 |
| Västernorrlands | 1 262 | 625 | 2 408 | 58 400 | 62 695 |
| Jämtlands | 843 | 206 | .. | .. | 25 406 |
| Västerbottens | 785 | .. | .. | 84 982 | 86 067 |
| Norrbottnens | 383 | - | - | .. | 6 383 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | |
| Gss | 3 006 | 1 375 | 38 594 | 954 627 | 997 602 |
| Gmb | 4 670 | 1 856 | 27 208 | 1 092 590 | 1 126 324 |
| Gns | 4 556 | 2 137 | 34 521 | 1 227 145 | 1 268 359 |
| Ss | 8 350 | 4 657 | 46 965 | 353 314 | 413 286 |
| Gsk | 21 096 | 6 063 | 76 116 | 816 965 | 920 240 |
| Ssk | 5 733 | 1 703 | 9 325 | 356 892 | 373 653 |
| Nn | 4 113 | 1 450 | 7 808 | 121 964 | 135 335 |
| Nö | 1 371 | 155 | .. | 90 982 | 92 708 |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | |
| 0,0- 2,0 | .. | .. | 59 144 | 2 451 846 | 2 511 233 |
| 2,1- 5,0 | 11 723 | 2 174 | 18 110 | 58 761 | 90 768 |
| 5,1- 10,0 | 11 613 | 3 133 | 7 358 | 92 523 | 114 627 |
| 10,1- 20,0 | 12 094 | 4 961 | 16 147 | 95 690 | 128 892 |
| 20,1- 30,0 | 6 104 | 2 059 | 30 755 | 102 260 | 141 178 |
| 30,1- 50,0 | 5 014 | 2 540 | 27 249 | 315 098 | 349 901 |
| 50,1- 100,0 | 4 663 | 3 360 | 39 655 | 422 761 | 470 439 |
| 100,1- 200,0 | 1 478 | 739 | 36 419 | 688 895 | 727 531 |
| Över 200,0 | 183 | 210 | .. | 786 645 | 792 938 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | |
| 2007 | 52 895 | 19 396 | 240 737 | 5 014 479 | 5 327 507 |
| 2005 | 62 535 | 25 359 | 286 379 | 4 690 985 | 5 065 258 |
| 2003 | 70 846 | 25 845 | 283 863 | 4 117 124 | 4 497 678 |
| 2000 | 75 621 | 32 101 | 385 897 | 5 176 036 | 5 669 655 |
| 1995 | 133 368 | 78 218 | 643 724 | 5 244 960 | 6 100 270 |
| 1990 | 185 804 | 122 461 | 897 009 | 5 186 669 | 6 391 943 |

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 6.18

Antal företag med höns (exkl. kycklingar) efter besättningsstorlek 2007

Number of holdings with fowls (chickens not included) by size of herd

| Område; storleksgrupp | Antal höns (exklusive kycklingar) | | | | Summa företag med höns |
|---------------------------------------|-----------------------------------|------------|---------------|---------------|------------------------------|
| | 1– 49 | 50– 199 | 200– 4 999 | Över 4 999 | |
| <i>Län</i> | | | | | |
| Stockholms | 152 | 16 | 7 | 6 | 181 |
| Uppsala | 150 | 13 | 5 | 3 | 171 |
| Södermanlands | 128 | 10 | 10 | 10 | 158 |
| Östergötlands | 159 | 13 | 6 | 45 | 223 |
| Jönköpings | 329 | 19 | 6 | 3 | 357 |
| Kronobergs | 169 | 3 | 6 | 6 | 184 |
| Kalmar | 217 | 10 | 8 | 12 | 247 |
| Gotlands | 77 | 6 | 6 | 10 | 99 |
| Blekinge | 57 | .. | 6 | 4 | 69 |
| Skåne | 481 | 35 | 14 | 31 | 561 |
| Hallands | 156 | 5 | 7 | 21 | 189 |
| Västra Götalands | 715 | 54 | 24 | 32 | 825 |
| Värmlands | 161 | 5 | .. | .. | 169 |
| Örebro | 115 | 12 | 4 | 9 | 140 |
| Västmanlands | 59 | 8 | .. | .. | 71 |
| Dalarnas | 134 | 8 | .. | .. | 146 |
| Gävleborgs | 133 | 4 | .. | 5 | 144 |
| Västernorrlands | 99 | 8 | 3 | 3 | 113 |
| Jämtlands | 78 | 3 | .. | .. | 84 |
| Västerbottens | 72 | .. | .. | 5 | 80 |
| Norrbottens | 33 | – | – | .. | 34 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | |
| Gss | 211 | 16 | 13 | 31 | 271 |
| Gmb | 323 | 22 | 14 | 28 | 387 |
| Gns | 297 | 23 | 17 | 59 | 396 |
| Ss | 569 | 55 | 29 | 26 | 679 |
| Gsk | 1 447 | 78 | 35 | 41 | 1 601 |
| Ssk | 388 | 21 | 7 | 14 | 430 |
| Nn | 313 | 18 | 6 | 8 | 345 |
| Nö | 126 | 3 | .. | 6 | 136 |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | |
| 0,0– 2,0 | .. | .. | 20 | 67 | 91 |
| 2,1– 5,0 | 909 | 26 | 9 | 5 | 949 |
| 5,1– 10,0 | 858 | 40 | 9 | 5 | 912 |
| 10,1– 20,0 | 804 | 62 | 20 | 8 | 894 |
| 20,1– 30,0 | 400 | 26 | 12 | 9 | 447 |
| 30,1– 50,0 | 316 | 31 | 17 | 21 | 385 |
| 50,1– 100,0 | 277 | 37 | 17 | 32 | 363 |
| 100,1– 200,0 | 97 | 9 | 16 | 34 | 156 |
| Över 200,0 | 11 | 3 | .. | 32 | 48 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | |
| 2007 | 3 674 | 236 | 122 | 213 | 4 245 |
| 2005 | 4 242 | 318 | 146 | 210 | 4 916 |
| 2003 | 4 745 | 317 | 156 | 204 | 5 422 |
| 2000 | 4 819 | 390 | 213 | 256 | 5 678 |
| 1995 | 7 952 | 945 | 410 | 286 | 9 593 |
| 1990 | 10 284 | 1 533 | 773 | 310 | 12 900 |

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 6.19**Antal hästar, hästar per 1 000 invånare och antal hästhållare. Oktober 2004***Number of horses, density of horses and number of horse keepers. October 2004*

| Område | Antal hästar | Därav hästar på jordbruk ¹ | Antal hästar/1 000 invånare | Antal hästhållare ² |
|-------------------|--------------|---------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|
| <i>Län</i> | | | | |
| Stockholms | 27 300 | 6 712 | 15 | 2 700 |
| Uppsala | 8 700 | 3 739 | 29 | 1 600 |
| Södermanlands | 11 200 | 3 964 | 43 | 1 700 |
| Östergötlands | 15 400 | 5 108 | 37 | 2 800 |
| Jönköpings | 12 300 | 4 988 | 37 | 2 500 |
| Kronobergs | 7 700 | 3 753 | 43 | 2 300 |
| Kalmar | 12 900 | 4 654 | 55 | 2 600 |
| Gotlands | 5 800 | 2 766 | 101 | 1 300 |
| Blekinge | 4 700 | 1 519 | 31 | 1 200 |
| Skåne | 35 800 | 13 067 | 31 | 6 800 |
| Hallands | 11 500 | 4 708 | 41 | 2 400 |
| Västra Götalands | 50 200 | 17 306 | 33 | 10 400 |
| Värmlands | 12 500 | 3 605 | 46 | 2 900 |
| Örebro | 9 800 | 3 170 | 36 | 2 000 |
| Västmanlands | 11 800 | 3 625 | 45 | 1 700 |
| Dalarnas | 9 500 | 2 844 | 34 | 2 600 |
| Gävleborgs | 9 300 | 3 094 | 34 | 2 500 |
| Västernorrlands | 7 200 | 2 507 | 29 | 1 800 |
| Jämtlands | 5 400 | 2 093 | 42 | 1 100 |
| Västerbottens | 8 800 | 1 562 | 34 | 1 800 |
| Norrbottnens | 5 300 | 876 | 21 | 1 500 |
| <i>Hela riket</i> | 283 100 | 95 660 | 31 | 56 000 |

1) Enligt Lantbruksregistret, juni 2003.

2) Ett jordbruk respektive fastighetsägare betraktas här som en hästhållare, även om flera personer hyr stall/stallplats och sköter sina hästar självständigt.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksstatistiken.

Tabell 6.20**Antal uppfödare av mink och rävar samt antal avelshonor 1990/91–2006/07***Number of breeders of minks and foxes and number of breeding animals*

| År | Antal uppfödare av | | | | Antal avelshonor av | |
|---------|--------------------|----------------|-------|------------------|---------------------|-------|
| | Mink | Mink och rävar | Rävar | Summa uppfödare | Mink | Rävar |
| 2006/07 | 115 | – | – | 115 | 250 000 | – |
| 2005/06 | 150 | – | – | 150 | 290 000 | – |
| 2004/05 | 180 | – | – | 180 | 290 000 | – |
| 2003/04 | 180 | – | – | 180 | 290 000 | – |
| 2000/01 | 183 | – | – | 183 | 280 000 | – |
| 1995/96 | 190 | 8 | 12 | 210 | 260 000 | 3 500 |
| 1990/91 | 220 | 25 | 26 | 330 ¹ | 255 000 | 4 600 |

1) Summa uppfödare 1990/91 består även av 47 chinchilla-uppfödare och 12 övriga uppfödare.

Källa: Sveriges Pälstdjursuppfödare Riksförbund.

Tabell 6.21**Antal medlemmar i Sveriges Biodlares Riksförbund, antal bisamhällen samt skörd av bioning under perioden 1990–2007***Number of members of The Swedish Beekeepers Association, number of bee colonies and production of bee honey*

| År | Antal medlemmar | Antal bisamhällen | | Skörd av bioning, 1 000-tals kg | Andel medlemmar med uppgifter om skörd, % | Uppräknad ¹ skörd av bioning, 1 000-tals kg |
|------|-----------------|----------------------------|-----------------------|---------------------------------|---|--|
| | | Invintrade föregående höst | Därav vinterförluster | | | |
| 2007 | 9 661 | 33 795 | 3 990 | 1 106 | 44 | 2 793 |
| 2006 | 10 246 | 36 097 | 6 362 | 1 434 | 44 | 3 621 |
| 2005 | 10 330 | 36 791 | 5 567 | 1 370 | 45 | 3 382 |
| 2004 | 10 646 | 39 253 | 4 368 | 973 | 45 | 2 403 |
| 2000 | 11 726 | 42 586 | 3 673 | 1 088 | 47 | 2 571 |
| 1995 | 13 316 | 57 284 | 4 688 | 2 184 | 60 | 4 044 |
| 1990 | 17 923 | 88 040 | 5 665 | 2 415 | 65 | 4 110 |

1) Skörden uppräknad till en total för medlemmarna, dvs. Skörd av bioning dividerat med procentuell andel medlemmar som lämnat uppgifter om skörd. Dessutom har en justering för produktion utanför SBR:s medlemskrets gjorts, dvs. den uppräknade siffran divideras med 0,9.

Källa: Sveriges Biodlares Riksförbund.

Tabell 6.22**Antal renar och antal renskötsel företag vid samebyar 2006***Number of reindeer and number of holdings by sami villages*

| Område; typ av sameby | Antal | | | | | |
|--------------------------|---------------|------------------|--------------------|--------------------|-------------------|--------------------|
| | Same- byar | Före- tag | Ren- ägare | Renar ¹ | Renar/ företag | Renar/ renägare |
| Jämtlands län | | | | | | |
| Fjällsamebyar | 12 | 107 | 323 | 44 777 | 418 | 139 |
| Västerbottens län | | | | | | |
| Samebyar | 7 | 104 | 332 | 54 721 | 526 | 165 |
| Norrbottnens län | | | | | | |
| N:a fjällsamebyar | 9 | 339 ² | 1 321 ² | 78 842 | 233 | 60 |
| S:a fjällsamebyar | 6 | 259 ² | 792 ² | 32 113 | 124 | 41 |
| Skogssamebyar | 9 | 128 ² | 875 ² | 30 528 | 239 | 35 |
| Koncessions- samebyar | 8 | 14 ² | 990 ² | 13 912 | 994 | 14 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | |
| 2006 | 51 | 951 | 4 633 | 254 893 | 268 | 55 |
| 2005 | 51 | 948 | 4 633 | 261 404 | 276 | 56 |
| 2004 | 51 | 940 | 4 618 | 250 525 | 267 | 54 |
| 2003 | 51 | 937 | 4 597 | 238 819 | 255 | 52 |
| 2002 | 51 | 928 | 4 487 | 228 535 | 246 | 51 |
| 2000 | 51 | 930 | 4 525 | 221 164 | 238 | 49 |
| 1995 | 51 | .. | 4 806 | 253 300 | .. | 53 |

1) Renantalet bygger på upprättade renlängder och avser renar i vinterhjorden.

Företag i koncessions-samebyarna avser koncessionshavare.

2) Företag och renägare för Norrbottens län avser 2005 års siffror.

Källa: Sametinget och Jordbruksverket, Företagsregistret för rennäringen.

7 Arbetskraft inom jordbruket

I kapitel 7 redovisas uppgifter om arbetsinsatserna inom framförallt jordbruk och skogsbruk. Från den årliga registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS) har hämtats uppgifter om förvärvsarbete inom jordbruk och skogsbruk och deras andel av samtliga förvärvsarbete. Uppgifter lämnas vidare om jordbrukarnas åldersfördelning.

Sammanfattning

Förvärvsarbete

År 2006 var enligt den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken, RAMS, knappt 78 000 personer sysselsatta inom jordbruk med binärningar, varav drygt 52 700 inom jordbruk. Detta innebär 1,8 respektive 1,2 % av samtliga förvärvsarbete personer. Den största andelen sysselsatta i jordbruk med binärningar noteras, liksom tidigare år, för Gotlands län med 5,8 % medan andelen är lägst i Stockholms län med endast 0,4 % (**tabell 7.1**).

Företagarnas åldersfördelning

Jordbrukarnas medianålder ligger i intervallet 55–59 år. 22 % av brukarna med känd ålder är 65 år eller äldre och 5 % är yngre än 35 år. Förändringarna i de här avseendena har varit små under senare år. Andelen företagare som är 65 år eller äldre är avsevärt högre i små än i stora företag (**tabell 7.2**).

Sysselsättning i jordbruket enligt EU:s statistikkrav

I samband med EU:s senaste jordbruksreform, som genomfördes i Sverige år 2005, ökade antalet ansökningar om stöd kraftigt. Detta ledde i sin tur till ett ökat antal företag i Lantbruksregistret och ett ökat antal sysselsatta i jordbruket 2005. Den ökning av antalet företag och antalet sysselsatta i jordbruket 2005 som redovisas i statistiken innebär inte att den faktiska strukturen och sysselsättningen i jordbruket

förändrats i samma utsträckning.

Antalet sysselsatta i det svenska jordbruket, beräknade enligt EU:s statistikkrav, uppgick 2005 till totalt till 174 000 personer, vilket framgår av **tabell 7.3**. Vid företag som drivs av fysisk person var antalet sysselsatta företagare och familjemedlemmar 133 000. Stadigvarande sysselsatta, som ej var familjemedlemmar till företagaren eller som var sysselsatta i företag drivna av juridisk person, uppgick till 22 000. Antalet tillfälligt sysselsatta utan familjeanknytning till företagaren och med i allmänhet mycket låg sysselsättning var 20 000 personer.

Den totala sysselsättningen omräknad till arbetskraftsenheter, Annual Work Unit (AWU) enligt EU:s definition uppgick till 72 000. En AWU motsvarar arbetstiden för en heltids-sysselsatt, för Sverige räknat efter 1 800 timmar per år. År sysselsättningen mindre räknas motsvarande andel av en AWU. En redovisad sysselsättning på 1 800 timmar eller mer räknas alltid som en AWU. Företagaren och dennes familjemedlemmar svarar för tre fjärdedelar av det totala antalet arbetskraftsenheter (**tabell 7.4**).

Sysselsättningen i jordbruket domineras av männen både vad gäller antal personer och antal AWU. Av alla företagare och familjemedlemmar (såväl stadigvarande som tillfälligt sysselsatta) samt övriga stadigvarande sysselsatta utgör männen 114 000 (65 %) och kvinnorna 60 000 (35 %) (**tabell 7.4**).

Närmare hälften av de sysselsatta (exkl. tillfälligt sysselsatta) redovisar under 25 % arbetstid i jordbruket. Av företagarna i enskild

firma samt driftsledarna bland juridiska personer har en fjärdedel motsvarande heltid eller mer i sysselsättningsgrad. Från tidigare undersökningar och från kommentarer i samband med SCB:s undersökning har det framkommit att en stor andel av dem som redovisat 1 800 timmar eller mer anser sig ha väsentligt högre arbetsinsatser än vad som motsvarar normal heltid (**tabell 7.5**).

Om statistiken

Förvärvsarbetande

I **tabell 7.1** redovisas uppgifter från den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken, RAMS, om antal förvärvsarbetande i jordbruk med binärningar år 2006. Resultaten avser förvärvsarbetande i åldern 16–84 år vilka bedöms ha utfört i genomsnitt minst en timmes arbete per vecka under november 2006.

I samband med årgång 2004 av RAMS har SCB gjort en del förändringar i bearbetningarna jämfört med tidigare årgångar. Huvudskälet till förändringarna var att snabba upp statistiken. Detta är möjligt genom att använda en ny källa för att identifiera företagare. Dessutom har metoden för att klassificera anställda setts över. Det som vi i dagligt tal kallar företagare omfattar dels de personer som driver näringsverksamhet i enskild firma eller enkelt bolag, s.k. personliga företagare, dels de personer som i delägarskap driver fåmansägt handels-, kommandit- eller aktiebolag. SCB får del av Skatteverkets insamlade standardiserade räkenskapsutdrag (SRU) från företagarna redan tre månader innan den slutliga taxeringen är färdig. Från detta material kan SCB identifiera företagarna och beräkna deras inkomster för den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken. Tidigare hämtades uppgifter avseende företagare från SCB:s taxeringsstatistik som var tillgänglig drygt ett år efter inkomståret.

Personliga företagare och delägare i bolag klassificerades tidigare som företagare enbart när man redovisade överskott i sin närings-

verksamhet. I samband med övergången till att inhämta uppgifter om företagare från SRU inkluderas även verksamheter med underskott.

I samband med den förändrade bearbetningen för företagarpopulationen har, efter en metodöversyn, även vissa mindre justeringar gjorts avseende klassificering av sysselsatta anställda. Den största förändringen gäller den äldsta åldersgruppen (65–84 år) där betydligt fler än tidigare klassificeras som sysselsatta.

Genom att använda en ny datakälla för information om företagare redovisas en högre och mer rättvisande nivå av antalet företagare samtidigt som den longitudinella kvaliteten förbättras. Förändringarna som beskrivits ovan medför en relativt liten förändring för antalet sysselsatta som helhet. Skillnaderna blir dock mer markanta i vissa redovisningsgrupper. Det gäller t.ex. redovisning efter näringsgren och åldersgrupper. För redovisning på näringsgrenar medför detta framförallt att i de näringsgrenar som domineras av personliga företagare, som t.ex. jordbruk och fiske ökar antalet sysselsatta företagare.

Branschindelningen i RAMS är fr.o.m. 1995 gjord efter standard för svensk näringsgrensindelning 1992 (SNI92) och fr.o.m. 2002 efter standard för svensk näringsgrensindelning 2002 (SNI2002).

RAMS grundas på administrativa dataregister som inhämtas eller sammanställs av SCB. Den viktigaste källan är registret över kontrolluppgifter från arbetsgivare men uppgifter hämtas även från andra källor, t.ex. standardiserade räkenskapsutdrag från Skatteverket och SCB:s företagsregister.

RAMS genomfördes första gången 1985 och har sedan dess tagits fram varje år. Den senast framtagna årgången avser sysselsättningen 2006. RAMS ligger också till grund för sysselsättningsstatistiken i de två senaste folk- och bostadsräkningarna (FoB 85 och FoB 90).

Det är viktigt att påpeka att fördelningen på näringsgren i RAMS grundas på det s.k. mestkriteriet, vilket förklarar varför RAMS redovisar betydligt färre personer inom jordbruk än

Lantbruksregistret. I Lantbruksregistrets registrering kommer i princip alla personer med som under året varit sysselsatta på jordbruksföretag, dvs. även personer som är huvudsakligen verksamma i andra näringar.

Företagarnas åldersfördelning

Vid den årliga uppgiftsinsamlingen till Lantbruksregistret erhålls bl.a. uppgifter om jordbrukarnas åldersfördelning. Resultaten avser företagare vid samtliga jordbruksföretag som

- brukade mer än 2,0 ha åkermark eller
- innehade stora djurbesättningar – minst 50 kor eller 250 nötkreatur eller 50 suggor eller 250 svin eller 50 tackor eller 1 000 höns (inklusive kycklingar) eller
- innehade minst 2 500 kvadratmeter frilandsareal för trädgårdsproduktion eller
- innehade minst 200 kvadratmeter växthusyta för trädgårdsproduktion.

Som företagare i Lantbruksregistret räknas definitionsmässigt den person som juridiskt och ekonomiskt svarar för verksamheten. Sålunda redovisas endast uppgifter för den förste företagaren även om flera personer gemensamt brukar ett företag. Fram t.o.m. 1995 kunde ytterligare högst två företagare ingå i redovisningen. Ändringen 1996 skedde som anpassning till EU:s riktlinjer på området.

Sysselsättning i jordbruket enligt EU:s statistikkrav

Som en del av de s.k. strukturundersökningarna i jordbruket har SCB för åren 1995, 1997, 1999 och Jordbruksverket för 2003 och 2005 ställt särskilda frågor om sysselsättningen anpassade till EU:s krav. Undersökningens population är densamma som används i strukturundersökningen och nämns under *Företagarnas åldersfördelning*. Resultat från 2005 års undersökning redovisas i **tabellerna 7.3–5**.

Sysselsatta personer redovisas som företagare, familjemedlemmar till företagaren eller

som ej familjemedlemmar. Enligt EU:s bestämmelser skall endast en person redovisas som företagare.

Annan publicering

Antalet förvärvsarbetande enligt RAMS med fördelning på näringsgren finns samlade i det årliga statistikpaketet AMPAK vid SCB. Bl.a. sker redovisning på län och kommun och med uppdelning på kön. Redovisning på begränsad näringsgrensnivå sker också i Sveriges Statistiska Databaser, som kan nås via SCB:s webbplats www.scb.se.

Uppgifter om jordbrukarnas åldersfördelning publicerades av Jordbruksverket och SCB i Statistiska meddelanden serie JO, senast JO 34 SM 0801. Sysselsättningen i jordbruket enligt EU:s statistikkrav har likaledes redovisats i Statistiska meddelanden, senast JO 30 SM 0601.

SM-publikationerna är tillgängliga på Internet och kan nås via SCB:s eller Jordbruksverkets webbplats (www.scb.se respektive www.sjv.se).

Delar av jordbruksstatistiken publiceras också i Sveriges Statistiska Databaser i anslutning till SCB:s webbplats.

Tabell 7.1

Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske 2006 efter arbetsplatsens belägenhet

Economically active population in agriculture, forestry, hunting and fishing by place of work

| Område | Förvärvsarbetande inom jordbruk, skogsbruk m.m. | | | | Förvärvsarbetande inom jordbruk, skogsbruk m.m. i procent av samtliga förvärvsarbetande | | | |
|-------------------|---|---------|--------|-----------------------------|---|---------|----------|-----------------------------|
| | Män | Kvinnor | Summa | Därav jordbruk ¹ | Män | Kvinnor | Samtliga | Därav jordbruk ¹ |
| <i>Län</i> | | | | | | | | |
| Stockholms | 2 959 | 1 235 | 4 194 | 3 492 | 0,6 | 0,3 | 0,4 | 0,3 |
| Uppsala | 2 300 | 508 | 2 808 | 2 199 | 3,4 | 0,8 | 2,1 | 1,6 |
| Södermanlands | 2 030 | 571 | 2 601 | 1 940 | 3,7 | 1,1 | 2,4 | 1,8 |
| Östergötlands | 3 584 | 744 | 4 328 | 3 285 | 3,6 | 0,9 | 2,3 | 1,8 |
| Jönköpings | 2 883 | 664 | 3 547 | 2 088 | 3,3 | 0,9 | 2,2 | 1,3 |
| Kronoberg | 2 194 | 508 | 2 702 | 1 234 | 4,5 | 1,2 | 3,0 | 1,4 |
| Kalmar | 3 175 | 644 | 3 819 | 2 640 | 5,8 | 1,3 | 3,6 | 2,5 |
| Götlands | 1 242 | 247 | 1 489 | 1 359 | 9,6 | 1,9 | 5,8 | 5,3 |
| Blekinge | 1 338 | 259 | 1 597 | 1 074 | 3,6 | 0,8 | 2,3 | 1,5 |
| Skåne | 8 578 | 2 465 | 11 043 | 9 754 | 3,2 | 1,0 | 2,1 | 1,9 |
| Hallands | 3 122 | 778 | 3 900 | 3 068 | 5,0 | 1,3 | 3,2 | 2,5 |
| Västra Götalands | 8 653 | 2 068 | 10 721 | 8 205 | 2,2 | 0,6 | 1,4 | 1,1 |
| Värmlands | 2 658 | 601 | 3 259 | 1 630 | 4,2 | 1,1 | 2,7 | 1,4 |
| Örebro | 2 168 | 446 | 2 614 | 1 666 | 3,3 | 0,7 | 2,1 | 1,3 |
| Västmanlands | 1 306 | 353 | 1 659 | 1 321 | 2,2 | 0,7 | 1,5 | 1,2 |
| Dalarnas | 2 496 | 609 | 3 105 | 1 300 | 3,8 | 1,0 | 2,5 | 1,0 |
| Gävleborgs | 2 633 | 571 | 3 204 | 1 648 | 4,1 | 1,0 | 2,6 | 1,3 |
| Västernorrlands | 2 334 | 585 | 2 919 | 1 206 | 4,0 | 1,1 | 2,6 | 1,1 |
| Jämtlands | 2 152 | 427 | 2 579 | 1 011 | 7,0 | 1,5 | 4,4 | 1,7 |
| Västerbottens | 2 625 | 544 | 3 169 | 1 431 | 4,2 | 1,0 | 2,7 | 1,2 |
| Norrbottnens | 2 258 | 483 | 2 741 | 1 186 | 3,7 | 0,9 | 2,4 | 1,0 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | | |
| 2006 | 62 688 | 15 310 | 77 998 | 52 737 | 2,8 | 0,7 | 1,8 | 1,2 |
| 2005 | 63 952 | 15 178 | 79 130 | 53 604 | 2,9 | 0,8 | 1,9 | 1,3 |
| 2004 ² | 62 817 | 14 520 | 77 337 | 56 815 | 2,9 | 0,7 | 1,9 | 1,4 |
| 2003 | 55 957 | 15 484 | 71 441 | 54 011 | 2,6 | 0,8 | 1,7 | 1,3 |
| 2002 | 57 829 | 16 057 | 73 886 | 55 715 | 2,7 | 0,8 | 1,8 | 1,3 |
| 2000 | 60 340 | 17 134 | 77 474 | 59 020 | 2,8 | 0,9 | 1,9 | 1,5 |

1) Jordbruk, jakt och service i anslutning här till (SNI 01).

2) Ny metod fr.o.m. 2004. Se texten *Om statistiken*.

Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik.

Tabell 7.2

Jordbruksföretagarnas¹ åldersfördelning 2007

Age distribution of holders

Avser jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åkermark eller med stora djurbesättningar eller med minst 2 500 m² frilandsareal för trädgårdsproduktion eller med minst 200 m² växthusyta för trädgårdsproduktion. Figures refer to agricultural holdings of more than 2.0 hectares of arable land or holdings with large animal stocks or holdings with at least 2 500 square metres outdoor horticultural cultivation or at least 200 square metres greenhouse area.

| Område; storleksgrupp | Antal företagare i åldern, år | | | | | | | | Juridisk person eller uppgift saknas | Summa |
|---------------------------------------|-------------------------------|--------------------|---------------------|---------------------|-----------|-----------|-----------|------------|---|---------|
| | Under 25 | 25– 34 | 35– 44 | 45– 49 | 50– 54 | 55– 59 | 60– 64 | Över 64 | | |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | | | | |
| Gss | 13 | 206 | 781 | 592 | 674 | 684 | 642 | 965 | 757 | 5 314 |
| Gmb | 21 | 351 | 1 132 | 776 | 830 | 867 | 789 | 1 280 | 614 | 6 660 |
| Gns | 24 | 399 | 1 287 | 984 | 1 080 | 1 170 | 1 114 | 1 827 | 640 | 8 525 |
| Ss | 41 | 401 | 1 631 | 1 330 | 1 522 | 1 565 | 1 664 | 2 187 | 1 035 | 11 376 |
| Gsk | 88 | 1 087 | 3 561 | 2 657 | 2 787 | 2 918 | 2 923 | 4 667 | 916 | 21 604 |
| Ssk | 27 | 376 | 1 165 | 873 | 933 | 1 064 | 1 138 | 1 612 | 348 | 7 536 |
| Nn | 34 | 286 | 1 207 | 727 | 880 | 968 | 1 079 | 1 302 | 289 | 6 772 |
| Nö | 9 | 205 | 691 | 521 | 668 | 691 | 716 | 988 | 333 | 4 822 |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | | | | | | |
| – 2,0 | 2 | 17 | 71 | 50 | 78 | 71 | 67 | 104 | 414 | 874 |
| 2,1– 5,0 | 34 | 819 | 2 313 | 1 458 | 1 667 | 1 807 | 1 938 | 3 664 | 338 | 14 038 |
| 5,1– 10,0 | 58 | 628 | 2 133 | 1 537 | 1 654 | 1 820 | 1 998 | 3 474 | 399 | 13 701 |
| 10,1– 20,0 | 48 | 528 | 1 942 | 1 496 | 1 708 | 1 872 | 2 053 | 3 398 | 448 | 13 493 |
| 20,1– 30,0 | 33 | 290 | 1 061 | 890 | 915 | 1 044 | 1 063 | 1 529 | 297 | 7 122 |
| 30,1– 50,0 | 38 | 325 | 1 287 | 1 080 | 1 181 | 1 264 | 1 245 | 1 407 | 432 | 8 259 |
| 50,1–100,0 | 31 | 425 | 1 672 | 1 218 | 1 396 | 1 320 | 1 137 | 930 | 828 | 8 957 |
| 100,1– | 13 | 279 | 976 | 731 | 775 | 729 | 564 | 322 | 1 776 | 6 165 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | | | | |
| 2007 | 257 | 3 311 | 11 455 | 8 460 | 9 374 | 9 927 | 10 065 | 14 828 | 4 932 | 72 609 |
| 2005 | 294 | 3 952 | 12 814 | 9 285 | 9 712 | 10 679 | 9 919 | 14 093 | 5 060 | 75 808 |
| 2003 ² | 287 | 3 593 | 12 040 | 8 339 | 8 973 | 9 752 | 7 822 | 11 596 | 4 378 | 66 780 |
| 2002 ² | 344 | 4 029 | 12 940 | 8 753 | 9 671 | 10 288 | 7 867 | 12 645 | 4 413 | 70 950 |
| 2000 ² | 405 | 5 077 | 14 769 | 9 532 | 10 746 | 10 449 | 8 062 | 13 287 | 4 471 | 76 798 |
| 1995 ² | .. | 4 091 ³ | 16 716 ⁴ | 26 245 ⁵ | 13 235 | 10 948 | 9 939 | 18 461 | 1 421 ⁶ | 101 056 |
| 1990 ² | .. | 5 737 ³ | 19 964 ⁴ | 28 357 ⁵ | 12 126 | 12 044 | 12 413 | 20 425 | 1 066 ⁶ | 112 132 |

1) Fr.o.m. 1996 redovisas endast huvudbrukaren som företagare i Lantbruksregistret. Tidigare år redovisades brukare 1 (huvudbrukare) och även brukare 2 och 3 som företagare.

2) För jämförelseåren ingår inte jordbruksföretag med mindre än 2,01 ha åkermark eller trädgårdsföretag utan åkermark.

3) Under 30 år.

4) 30–39 år.

5) 40–49 år.

6) Enbart "uppgift saknas".

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 7.3

Antal stadigvarande och tillfälligt sysselsatta personer i jordbruket 2005 i olika grupper samt arbetstid i arbetskraftsenheter AWU

Number of permanent and temporary occupied persons in agriculture for different groups and number of working hours expressed in annual work units AWU

Avser jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åkermark eller med stora djurbesättningar eller med minst 2 500 m² frilandsareal för trädgårdsproduktion eller med minst 200 m² växthusyta för trädgårdsproduktion. Figures refer to agricultural holdings of more than 2.0 hectares of arable land or holdings with large animal stocks or holdings with at least 2 500 square metres outdoor horticultural cultivation or at least 200 square metres greenhouse area.

| Område | Företagare och familjemedlemmar, stadigvarande och tillfälligt sysselsatta | | Ej familjemedlemmar | | | | Totalt | |
|-------------------|--|--------|---------------------------------------|--------|-------------------------------------|-------|----------|--------|
| | Personer | AWU | Stadigvarande sysselsatta Personer | AWU | Tillfälligt sysselsatta Personer | AWU | Personer | AWU |
| <i>Län</i> | | | | | | | | |
| Stockholms | 3 190 | 1 337 | 1 538 | 1 068 | 885 | 177 | 5 613 | 2 582 |
| Uppsala | 4 723 | 2 057 | 775 | 494 | 642 | 48 | 6 140 | 2 599 |
| Södermanlands | 3 695 | 1 708 | 963 | 647 | 641 | 103 | 5 299 | 2 458 |
| Östergötlands | 6 065 | 2 847 | 1 553 | 1 065 | 1 168 | 185 | 8 786 | 4 097 |
| Jönköpings | 7 494 | 3 279 | 735 | 460 | 460 | 65 | 8 689 | 3 804 |
| Kronobergs | 4 801 | 2 083 | 415 | 273 | 455 | 97 | 5 671 | 2 453 |
| Kalmar | 6 164 | 3 071 | 1 193 | 909 | 1 219 | 235 | 8 576 | 4 216 |
| Gotlands | 2 950 | 1 633 | 565 | 424 | 441 | 101 | 3 956 | 2 158 |
| Blekinge | 2 509 | 1 061 | 372 | 246 | 1 204 | 163 | 4 085 | 1 470 |
| Skåne | 16 353 | 7 404 | 4 198 | 3 085 | 5 844 | 1 077 | 26 396 | 11 566 |
| Hallands | 6 358 | 2 756 | 1 279 | 919 | 933 | 119 | 8 570 | 3 794 |
| Västra Götaland | 26 619 | 10 384 | 3 203 | 2 020 | 2 213 | 319 | 32 034 | 12 723 |
| Värmlands | 7 392 | 2 377 | 670 | 430 | 722 | 59 | 8 784 | 2 866 |
| Örebro | 4 682 | 1 783 | 564 | 367 | 290 | 28 | 5 536 | 2 178 |
| Västmanlands | 3 981 | 1 520 | 590 | 376 | 278 | 56 | 4 849 | 1 952 |
| Dalarnas | 4 343 | 1 559 | 509 | 317 | 319 | 49 | 5 171 | 1 925 |
| Gävleborgs | 5 144 | 1 869 | 486 | 295 | 342 | 44 | 5 972 | 2 208 |
| Västernorrlands | 4 852 | 1 646 | 408 | 264 | 667 | 57 | 5 927 | 1 966 |
| Jämtlands | 3 622 | 1 357 | 396 | 280 | 263 | 53 | 4 281 | 1 690 |
| Västerbotten | 4 985 | 1 626 | 774 | 515 | 383 | 75 | 6 142 | 2 216 |
| Norrbottnens | 2 783 | 949 | 351 | 252 | 273 | 40 | 3 407 | 1 240 |
| <i>Helå riket</i> | | | | | | | | |
| 2005 | 132 701 | 54 305 | 21 540 | 14 709 | 19 643 | 3 148 | 173 884 | 72 162 |
| 2003 | 119 482 | 52 008 | 24 771 | 15 774 | 23 697 | 2 880 | 167 950 | 70 662 |
| 1999 | 132 824 | 56 173 | 24 029 | 15 473 | 20 215 | 2 596 | 177 068 | 74 242 |
| 1997 | 143 259 | 62 786 | 25 302 | 16 009 | 27 343 | 2 963 | 195 903 | 81 758 |
| 1995 | 134 979 | 65 050 | 29 245 | 18 350 | 32 216 | 4 274 | 196 440 | 87 674 |

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 7.4

Antal sysselsatta i jordbruket 2005 av olika kategorier personer och arbetskraftsenheter

Number of permanent and temporary occupied persons in agriculture for different groups and number of working hours expressed in annual work units AWU

Avser jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åkermark eller med stora djurbesättningar eller med minst 2 500 m² frilandsareal för trädgårdsproduktion eller med minst 200 m² växthusyta för trädgårdsproduktion. *Figures refer to agricultural holdings of more than 2.0 hectares of arable land or holdings with large animal stocks or holdings with at least 2 500 square metres outdoor horticultural cultivation or at least 200 square metres greenhouse area.*

| Grupper sysselsatta | Personer | | | Pro-cent | Arbetskraftsenheter | | | Pro-cent | Antal företag |
|---|---------------|---------------|----------------------|-----------|---------------------|---------------|---------------------|-----------|---------------|
| | Män | Kvinnor | Totalt | | Män | Kvinnor | Totalt | | |
| <i>Sysselsatta i företag som drivs av fysisk person</i> | | | | | | | | | 70 721 |
| Företagare | 61 977 | 8 744 | 70 721 | 41 | 31 527 | 3 322 | 34 849 | 48 | |
| Makar/sambor och övriga familjemedlemmar | 23 277 | 38 703 | 61 980 | 36 | 8 087 | 11 369 | 19 456 | 27 | |
| Stadigvarande sysselsatta (ej familjemedlemmar) | 5 326 | 1 785 | 7 111 | 4 | 3 350 | 972 | 4 322 | 6 | |
| Tillfälligt sysselsatta (ej familjemedlemmar) | 8 152 | 3 559 | 11 711 | 7 | 1 077 | 404 | 1 481 | 2 | |
| Totalt | 98 732 | 52 791 | 151 523 | 87 | 44 041 | 16 067 | 60 107 | 83 | |
| <i>Sysselsatta i företag som drivs av juridisk person</i> | | | | | | | | | 5 087 |
| Stadigvarande sysselsatta | 10 421 | 4 007 | 14 428 | 8 | 7 869 | 2 519 | 10 388 | 14 | |
| Tillfälligt sysselsatta | 4 556 | 3 376 | 7 932 | 5 | 954 | 712 | 1 667 | 2 | |
| Totalt | 14 977 | 7 383 | 22 361 | 13 | 8 823 | 3 231 | 12 055 | 17 | |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | | | 75 808 |
| 2005 | 113 709 | 60 174 | 173 884 | 100 | 52 864 | 19 298 | 72 162 | 100 | |
| 2003 | .. | .. | 167 950 | 100 | .. | .. | 70 662 | 100 | 67 890 |
| 1999 | .. | .. | 177 068 | 100 | .. | .. | 74 242 | 100 | 81 407 |
| 1997 | .. | .. | 195 903 | 100 | .. | .. | 81 758 | 100 | 89 577 |
| 1995 | 110 376 | 53 848 | 164 225 ¹ | 100 | 62 346 | 21 053 | 83 400 ² | 100 | .. |

1) Tillfälligt sysselsatta som ej är familjemedlemmar 32 216 personer ingår ej.

2) Arbetskraftsenheter avseende tillfälligt sysselsatta som ej är familjemedlemmar 4 274 AWU ingår inte.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

Tabell 7.5

Antal sysselsatta i jordbruket 2005 efter årlig arbetstid för samtliga företagskategorier

Number of occupied persons in agriculture by working hours for all categories of holdings

Avser jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åkermark eller med stora djurbesättningar eller med minst 2 500 m² frilandsareal för trädgårdsproduktion eller med minst 200 m² växthusyta för trädgårdsproduktion. Figures refer to agricultural holdings of more than 2.0 hectares of arable land or holdings with large animal stocks or holdings with at least 2 500 square metres outdoor horticultural cultivation or at least 200 square metres greenhouse area.

| Företagskategori | Årlig arbetstid, timmar | | | | | Totalt |
|---|-------------------------|-------------|---------------|-----------------|--------|---------|
| | 1– 449 | 450– 899 | 900– 1 349 | 1 350– 1 799 | 1 800– | |
| Enskild firma | | | | | | |
| <i>Företagare</i> | 28 104 | 12 355 | 8 757 | 4 939 | 16 566 | 70 721 |
| Män | 23 391 | 10 879 | 7 807 | 4 465 | 15 436 | 61 977 |
| Kvinnor | 4 714 | 1 476 | 950 | 474 | 1 130 | 8 744 |
| <i>Makar/sambo</i> | 25 216 | 5 124 | 2 949 | 1 659 | 3 056 | 38 004 |
| Män | 3 276 | 1 049 | 675 | 353 | 599 | 5 952 |
| Kvinnor | 21 940 | 4 075 | 2 274 | 1 306 | 2 457 | 32 052 |
| <i>Övriga familjemedlemmar</i> | 15 939 | 3 002 | 1 485 | 1 057 | 2 493 | 23 977 |
| Män | 10 968 | 2 304 | 1 137 | 819 | 2 096 | 17 325 |
| Kvinnor | 4 970 | 698 | 347 | 238 | 398 | 6 651 |
| <i>Övriga stadigvarande sysselsatta</i> | 1 865 | 1 069 | 931 | 1 324 | 1 923 | 7 111 |
| Män | 1 355 | 737 | 591 | 1 017 | 1 627 | 5 326 |
| Kvinnor | 510 | 332 | 340 | 307 | 296 | 1 785 |
| <i>Andra tillfälligt sysselsatta</i> | .. | .. | .. | .. | .. | 11 711 |
| Män | .. | .. | .. | .. | .. | 8 152 |
| Kvinnor | .. | .. | .. | .. | .. | 3 559 |
| Juridiska personer | | | | | | |
| <i>Driftsledare</i> | 813 | 597 | 533 | 456 | 2 688 | 5 087 |
| Män | 717 | 551 | 468 | 394 | 2 486 | 4 616 |
| Kvinnor | 97 | 46 | 64 | 62 | 203 | 471 |
| <i>Övriga stadigvarande sysselsatta</i> | 1 433 | 1 277 | 1 224 | 1 735 | 3 671 | 9 340 |
| Män | 750 | 579 | 590 | 1 077 | 2 808 | 5 804 |
| Kvinnor | 682 | 698 | 634 | 658 | 863 | 3 536 |
| <i>Andra tillfälligt sysselsatta</i> | .. | .. | .. | .. | .. | 7 932 |
| Män | .. | .. | .. | .. | .. | 4 556 |
| Kvinnor | .. | .. | .. | .. | .. | 3 376 |
| Totalt | .. | .. | .. | .. | .. | 173 884 |
| Män | .. | .. | .. | .. | .. | 113 708 |
| Kvinnor | .. | .. | .. | .. | .. | 60 175 |

Källa: Jordbruksverket och SCB, Lantbruksregistret.

8 Produktionsmedel inom jordbruket

I kapitel 8 redovisas uppgifter om jordbrukarnas inköp av traktorer och andra maskiner och redskap. Vidare redovisas uppgifter om länsstyrelsernas förprovning av byggnader sammanställda av Jordbruksverket. Dessutom redovisas statistik rörande försäljningen till jordbruket av bekämpningsmedel och mineralgödsel samt produktion av jordbrukets fodermedel. Statistik över bekämpningsmedel och mineralgödsel i jordbruket redovisas också i kapitel 12.

Sammanfattning

Traktorer

Totalt levererades 3 800 traktorer till det svenska jordbruket under år 2005, vilket var en oförändrad försäljning jämfört med 2004. Det genomsnittliga effektuttaget uppgick till 110,4 kilowatt. Sedan 1990 har det genomsnittliga effektuttaget på inköpta traktorer ökat med runt 80 % (tabell 8.1).

Värdet av jordbrukets inköp av traktorer uppgick till 1 850 milj. kr. I fasta priser har värdet av traktorinköpen ökat med ca 20 % sedan 1990 (tabell 8.2).

Övriga maskiner och redskap

Inköp av andra maskiner och redskap än traktorer uppgick till 2 994 milj. kr under 2005. Dominerande var redskap för skörd och tröskning som uppgick till 658 milj. kr. eller 22 % av jordbrukets totala inköp av maskiner och redskap exklusive traktorer. I fasta priser har jordbrukets inköp av övriga maskiner och redskap minskat med 10 % sedan 1990 (tabell 8.2).

Förprovning av byggnader

Antalet förprovade byggnader har ökat för samtliga djurslag det senaste året med undantag för djurstallar för suggor. Ökningen har i synnerhet rört djurstallar för dikor som ökat

med 30 % sedan året innan. Under år 2007 förprovades flest byggnader för hästar i Västra Götalands län (115 st) följt av övriga nöt i Västra Götalands län (91 st). De flesta förprovningar avser byggnader för hästar, övrig nöt och dikor (tabell 8.3).

Utsäde

Officiell statistik saknas beträffande utsädesmängder. Jordbruksverkets uppgifter om certifierade utsädesmängder kan dock ses som en uppskattning av den totala försäljningen av utsäde.

Av tabell 8.4 framgår att det totalt certifierades 156 800 ton utsäde av fröburna växtslag och 20 600 ton potatis under 2006/2007. Under samma period importerades 8 600 ton fröburna växtslag som införts från annat land inom EES-området. Vad gäller utsädespotatis finns inget krav på införselanmälan vid import från annat EES-land. Därmed finns heller inga tillförlitliga uppgifter om kvantiteten importerat potatisutsäde.

Bekämpningsmedel

Tabell 8.5 visar försäljningen av bekämpningsmedel till jordbruket i ton under perioden 1990–2006.

Som synes dominerar försäljningen av ogräsmedel. Under 2006 såldes närmare 1 700

ton bekämpningsmedel, vilket är en ökning med 8 % sedan föregående år. Ökningen kan fortfarande bero på den omfattande hamstring hos återförsäljare som skedde 2003 och som innebär att försäljningen minskade kraftigt det följande året 2004. Hamstringen orsakades av att en höjning av bekämpningsmedelsskatten med 50 % aviserades 2003. Mycket pekar på att försäljningen under 2006 åter är i balans med användningen.

Försäljningen av insektsmedel ökade kraftigt mellan 2005 och 2006 och kan förklaras av kraftiga angrepp av havrebladlöss och rapsbagge under 2006.

Mineralgödsel

Tabell 8.6 visar den totala försäljningen av mineralgödsel samt i vilka former som kväve, fosfor och kalium sålts. Redovisningen avser vikten av den sålda varan och inte av respektive näringsämne. Enkla kvävegödselmedel kan t.ex. innehålla mellan 15 och 46 % kväve.

Av tabellen framgår att användningen av enkla mineralgödselmedel totalt är 4 % större än användningen av sammansatta medel. De rena kvävegödselmedlen utgörs främst av kalksalpeter N 15,5 (15,5 % kväve), av kalkammonsalpeter/Axan (27–28 % kväve) samt av ammoniumnitrat N 34 (34 % kväve). Bland de sammansatta gödselmedlen är NP 27-2 (27 % kväve, 2 % fosfor) dominerande i gruppen NP-medlen, medan PK 11-21, NK 20-15 samt NPK 27-3-3 och 21-4-7 är dominerande i övriga grupper.

Försäljningen av mineralgödsel har under den senaste 5-årsperioden minskat med 20 %. Mellan 2004/05 och 2005/06 minskade försäljningen av enkla gödselmedel med knappt 0,5 % och försäljningen av de sammansatta gödselmedlen minskade med 3 %.

Försäljningen av kväve, uttryckt som ren växtnäring, har mellan åren minskat något och är nu den lägsta sedan 1960-talet. Sett till den minskning som skett av arealen spannmål, kunde en större förändring ha förväntats. En ökad odling av höstsäd och oljeväxter jämfört med 2004/05, kan dock ha motverkat en minskad kväveförsäljning.

Svag lönsamhet i växtodlingen bedöms

också ha bidragit till en minskad gödsling med fosfor och kalium. Dessutom har gödselmedel med lägre fosfor- och kaliumhalter introducerats de senaste åren, vilket medfört att tillförseln av dessa näringsämnen minskat mer än kvävegödslingen.

Fodermedel

Råvaruförbrukningen till foderblandningar har under 2007 minskat. För de svenska råvarorna är minskningen 8 %, medan minskningen för importerade råvaror ligger på 35 % jämfört med föregående år (**tabell 8.7**). Spannmål dominerar den inhemska råvaruförbrukningen, medan oljehaltiga frön eller frukter, däribland soja, utgör den största delen av de importerade råvarorna.

I **tabell 8.8** redovisas råvaror ingående i foderblandningar producerade i Sverige för samtliga djurslag. Förbrukningen har minskat eller förblivit oförändrad för alla djurslag. Minskningen är störst för nöt, 15 %, och häst, 9 %. Den svenska råvaruanvändningen till hästfoder har dock ökat sedan 2004 med närmare 30 % och till gruppen övriga djurslag har användningen mer än fördubblats. Spannmål är den vanligaste råvaran i samtliga foderblandningar. I foder till nötkreatur används även mycket betmassa, raps och soja, som ingår i redovisningen för oljehaltiga frön eller frukter.

Om statistiken

Maskiner och redskap

Jordbruksverket genomför varje år sedan 1979 en undersökning om försäljningen av lantbruksmaskiner och -redskap. Fram till och med den undersökning som avsåg 1991 var dessa undersökningar totalundersökningar. Därefter har totalundersökningar genomförts intermitterat. Den senast genomförda totalundersökningen avsåg 2003 medan undersökningar för 2004 och 2005 varit urvalsundersökningar.

De redovisade värdena av försålda maskiner och redskap grundas på angivna katalogpriser, vilket medför att hänsyn ej kunnat tas

till eventuella rabatter. Mervärdesskatt ingår inte i tabelluppgifterna.

Förprovning av byggnader

Stallar eller andra förvaringsutrymmen för hästar samt för djur som hålls för produktion av livsmedel, skinn, ull eller päls får inte uppföras, byggas till eller byggas om utan att stallat eller förvaringsutrymmet på förhand har godkänts från djurskydds- och djurhälsosynpunkt. Detsamma gäller när ett stall eller ett förvaringsutrymme ändras på ett sätt som är av väsentlig betydelse från djurskydds- eller djurhälsosynpunkt, eller när en byggnad eller ett förvaringsutrymme som förut använts för annat ändamål inreds som djurstall eller tas i bruk som djurstall. Kravet på förprovning gäller också för hägn.

Kraven på förprovning och besiktning av djurstallar finns i djurskyddsförordningen. Länsstyrelsen förprövar djurstallet utifrån de ritningar och uppgifter som visar den planerade lösningen. När åtgärden är genomförd gör länsstyrelsen en besiktning för att kontrollera att granskningsunderlaget har följts vid byggandet.

Förprovning krävs inte om antalet djurplatser på anläggningen för det berörda djurslaget efter den planerade byggnadsåtgärden understiger 5 hästar, 10 vuxna nötkreatur, 20 ungnöt, 10 vuxna svin, 50 slaktsvin, 100 tillväxtgrisar, 20 vuxna får eller getter, 500 fjäderfän utom strutsfåglar eller 3 strutsfåglar.

Statistik rörande förprovning av byggnader sammanställs årligen av Jordbruksverket.

Utsäde

Officiell statistik om använda utsädesmängder etc. saknas i stort sett. Däremot kan försäljningen av utsäde uppskattas genom statistik över certifierade kvantiteter från den officiella utsädeskontrollen.

Utsädeslagstiftningen omfattar utsäde (fröer) och utsädespotatis av växtarter som används inom jordbruket och trädgårdsodlingen, såväl i den yrkesmässiga produktionen som inom fritidsodlingen. Detta innebär

att utsäde av lantbruks-, köks-, prydnads- och fruktväxter omfattas.

Lagstiftningen handlar om saluföring och produktion av utsäde – vad som får saluföras (vilket inkluderar överlåtelse, lagerhållning och utbudande till försäljning), vilken kvalitet utsädet måste ha samt hur märkning och förpackning ska ske.

Sedan den 1 januari 2006 är verksamheterna vid Statens utsädeskontroll (SUK) och Statens växtskyddsnämnd inordnade i Jordbruksverket.

Certifiering av utsäde är en myndighetsuppgift. Det omfattar i korthet en kvalitetskontroll, att utsädet vid analysering visats uppfylla kraven på kvaliteten och att härstamningen kontrollerats liksom att utsädesodlingen har fältbesiktigats. Dessutom omfattas även förslutningen och märkningen av förpackningen samt utfärdandet av bevis om certifiering av utsädespartiet.

För att utsäde av lantbruksväxter ska kunna certifieras måste arten finnas upptagen i utsädesförordningen (2000:1330) och sorten vara intagen i den svenska sortlistan eller i Europeiska gemenskapens gemensamma sortlista för lantbruksväxter.

För utsäde av köksväxter gäller samma förutsättningar bortsett från att det är fråga om Europeiska gemenskapens gemensamma sortlista för köksväxter. Dessutom räcker det om sorten finns med i en nationell sortlista från något land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Utsäde av köksväxter kan antingen certifieras eller kvalitetskontrolleras som standardutsäde.

För att utsäde ska få certifieras måste det uppfylla de kvalitetskrav som Jordbruksverket fastställer i sina föreskrifter. Dessa krav rör huvudsakligen renhet (art och sort), grobarhet, sundhet och lagringsförmåga. Kvalitetskraven omfattar även produktionsförhållanden som grundutsädet till den odling varifrån utsädet har skördats, utsädesodlingens läge och tillstånd under växttiden samt utsädets sortrenhet.

För utsädespotatis finns även krav som gäller lagringsbetingelser, knolkvalitet samt

användning och rengöring av maskiner och annan utrustning för odling och hantering av utsädet.

Utsäde av fröburna växtslag av lantbruksväxter, utom utsädespotatis, får certifieras av Jordbruksverket och av Frökontrollen Mellansverige AB (juridisk person som Jordbruksverket har förklarat behörig för certifiering). Utsädespotatis får endast certifieras av Jordbruksverket. Även kontrollen av köksväxtutsäde som standardutsäde utförs av Jordbruksverket.

Statistik rörande utsädescertifieringen sammanställs av Jordbruksverket.

Bekämpningsmedel

Sedan 1979, publiceras årligen uppgifter om försålda kvantiteter av bekämpningsmedel (verksamma ämnen) i Sverige. Statistiken baseras på information från innehavare av godkännande för bekämpningsmedel.

Mineralgödsel

Statistiken om försäljning av mineralgödselmedel (handelsgödsel) samlas in genom en enkätundersökning till tillverkare och importörer av mineralgödselmedel. Enligt lag skall mijöavgift erläggas med hänsyn till medlens kväve- och kadmiuminnehåll. Från det register som upprättas över de företag som betalar gödselmedelskatt hämtas underlag för enkätundersökningen.

Undersökningen sker samordnat mellan Jordbruksverket och SCB. Jordbruksverkets statistik inriktar sig på försäljningen i ton vara per produkt medan SCB:s redovisning sker uttryckt i ren växtnäring per län.

Hänsyn har i denna statistik ej kunnat tas till ev. lagerförändringar på enskilda gårdar eller i handelsledet. Uppgifterna som redovisas är baserade på den försäljning som sker till jordbruket och trädgårdsnäringen. Användningen av handelsgödsel i skogsbruket eller de specialgödselmedel som används för golfbanor samt organiska gödselmedel ingår inte i statistiken.

Fodermedel

Jordbruksverket begär in rapporter om råvaruförbrukningen från foderföretagen varje halvår. Företagen skall ange vilka råvaror som använts, till vilket djurslag foderråvaran har använts samt om råvarorna är av svenskt eller utländskt ursprung. Då systemet för inrapportering ändrades inför 2004 kan man inte göra jämförelser med statistik från 2003 eller tidigare. Rapporteringen av råvaruförbrukningen bygger på Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 1993:177) om foder och är relativt detaljerad statistik.

Annan publicering

Jordbrukarnas investeringar i maskiner och redskap har från år 2003 publicerats på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under rubriken Statistik.

Mer information om förprovning och djurskyddsbestämmelser finns på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se.

Uppgifter om certifierat utsäde har publicerats på f.d. Statens utsädeskontroll (SUK) webbplats (www.utsadeskontrollen.se) under rubriken Statistik. Informationen finns kvar där tills vidare, men kommer på sikt att läggas över på Jordbruksverkets webbplats. Fram till dess finns länkar från Jordbruksverket till SUK via www.sjv.se, Växt, miljö och vatten samt Utsädes- och sortfrågor.

Uppgifter om försålda kvantiteter bekämpningsmedel i jordbruket har publicerats på Kemikalieinspektionens webbplats (www.kemi.se) under rubriken Statistik.

Statistik över försäljningen av mineralgödsel i jordbruket har publicerats på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under rubriken Statistik.

Foderstatistik för 2007 publiceras i rapporten "Jordbrukets foderkontroll 2007" på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under rubriken Djur och veterinär.

Tabell 8.1
Antal levererade traktorer 1990–2005
Number of delivered tractors

| År | Antal levererade traktorer | Genomsnittlig effekt på kraftuttaget. Kilowatt |
|------|----------------------------|--|
| 2005 | 3 800 | 110,4 |
| 2004 | 3 800 | 111,4 |
| 2003 | 3 400 | 99,2 |
| 2000 | 4 000 | 76,0 |
| 1995 | 2 900 | 69,0 |
| 1990 | 3 988 | 60,7 |

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.2
Jordbrukets inköp av maskiner och redskap åren 1990–2005, milj. kr
Purchases of machinery and implements by the agricultural sector

| | 1990 | 1995 | 2000 | 2003 | 2004 | 2005 |
|---|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| <i>Löpande priser</i> | | | | | | |
| Traktorer och jeepar | | | | | | |
| Egentliga traktorer | 999 | 1 079 | 1 673 | 1 578 | 1 741 | 1 850 |
| Övriga tillhörande gruppen traktorer | 15 | 3 | 21 | 17 | 28 | 23 |
| Jordbearbetningsredskap | 262 | 152 | 224 | 178 | 161 | 126 |
| Redskap för sådd, spridning m.m. | 200 | 184 | 234 | 272 | 253 | 212 |
| Redskap för skörd och tröskning | 516 | 433 | 640 | 754 | 731 | 658 |
| Vagnar | 139 | 41 | 94 | 171 | 246 | 217 |
| Torkar, kvarnar, silor m.m. | 219 | 119 | 206 | 187 | 208 | 201 |
| Potatis och rotfruktsredskap | 67 | 100 | 77 | 95 | 178 | 120 |
| Transportredskap och lastapparater ¹ | 179 | 170 | 292 | 271 | 302 | 347 |
| Utrustning för mjölkning och mjölkhantering | 64 | 110 | 164 | 134 | 108 | 134 |
| Stallutrustningar | 227 | 342 | 309 | 472 | 414 | 469 |
| Bevattningsutrustningar | 18 | 28 | 14 | 25 | 25 | 25 |
| Diverse ² | 73 | 56 | 75 | 136 | 138 | 145 |
| Skogs- och trädgårdsredskap för lantbruket ³ | .. | .. | .. | 242 | 318 | 317 |
| Summa | 2 978 | 2 817 | 4 023 | 4 532 | 4 851 | 4 844 |
| <i>2005 års priser</i> | | | | | | |
| Traktorer | 1 552 | 1 340 | 1 872 | 1 630 | 1 808 | 1 850 |
| Övriga maskiner och redskap | 3 816 | 2 572 | 2 854 | 3 088 | 3 240 | 2 994 |
| Summa | 5 368 | 3 912 | 4 726 | 4 718 | 5 048 | 4 844 |

1) Exklusive vagnar.

2) Elmotorer och hydroforer som ingått i posten "Diverse" har utgått fr.o.m. 2003 års undersökning.

3) Ny post fr.o.m. 2003 års undersökning.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.3
Antalet förprovade djurstallar under 2007
Number of pre-tested buildings for livestock

| Område | Mjölkkor | Dikor | Övriga nöt | Suggor | Slaktsvin | Övriga svin | Hästar | Övriga djur ¹ |
|-------------------|----------|-------|------------|--------|-----------|-------------|-----------------|--------------------------|
| <i>Län</i> | | | | | | | | |
| Stockholms | 3 | 4 | 6 | – | – | – | 36 | 7 |
| Uppsala | 8 | 13 | 22 | 1 | – | 1 | 26 | 1 |
| Södermanlands | 3 | 14 | 14 | 2 | 4 | – | 31 | 3 |
| Östergötlands | 18 | 28 | 31 | 7 | 1 | 4 | 56 | 25 |
| Jönköpings | 22 | 23 | 59 | 1 | – | – | 29 | 7 |
| Kronobergs | 9 | 11 | 27 | 1 | – | – | 21 | 8 |
| Kalmar | 26 | 18 | 63 | 1 | 1 | – | 25 | 16 |
| Gotlands | 12 | 3 | 19 | 2 | 1 | 1 | 8 | 12 |
| Blekinge | 4 | 8 | 5 | 2 | 1 | 2 | 21 | 5 |
| Skåne | 26 | 27 | 34 | 8 | 4 | 6 | 70 | 21 |
| Hallands | 21 | 9 | 39 | 12 | 17 | 8 | 49 | 9 |
| Västra Götalands | 41 | 42 | 91 | 4 | 12 | 4 | 115 | 31 |
| Värmlands | 8 | 29 | 26 | 3 | 4 | 3 | 27 | 5 |
| Örebro | 5 | 4 | 12 | 1 | 1 | – | 16 | 14 |
| Västmanlands | 7 | 10 | 12 | 4 | 1 | 3 | 22 | 7 |
| Dalarnas | 5 | 4 | 8 | – | – | – | 11 | 5 |
| Gävleborgs | 14 | 18 | 22 | – | 2 | – | 19 | 9 |
| Västernorrlands | 2 | 11 | 16 | – | – | – | 4 | – |
| Jämtlands | 7 | 9 | 19 | – | – | – | 4 | 1 |
| Västerbottens | 13 | 4 | 25 | 1 | 1 | – | 11 | 4 |
| Norrbottens | 8 | 6 | 8 | – | – | – | 15 | 1 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | | |
| 2007 | 262 | 295 | 558 | 50 | 50 | 32 | 616 | 191 |
| 2006 | 276 | 227 | 588 | 61 | 46 | 27 | 564 | 167 |
| 2005 | 242 | 226 | 545 | 34 | 28 | 24 | 540 | 150 |
| 2004 | 218 | 183 | 410 | 36 | 48 | 23 | 448 | 137 |
| 2000 | 466 | 240 | 606 | 78 | 54 | 37 | 190 | 111 |
| 1994/95 | 926 | 107 | 224 | 240 | 116 | 43 | .. ² | .. ² |

1) Får/getter, fjäderfä och pälsdjur.

2) Sammanlagt 87 förprovade djurstallar för häst, får/getter, fjäderfä och pälsdjur.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.4
Total kvantitet certifierat utsäde 2005/06 och
2006/07, ton

Total quantity of state certified seed

| Utsädesslag | Certifierat i Sverige | | Importerat certifierat utsäde | |
|-----------------------|-----------------------|---------|-------------------------------|---------|
| | 2005/06 | 2006/07 | 2005/06 | 2006/07 |
| Stråsäd | | | | |
| Höststråsäd | 56 930 | 62 555 | 858 | 1 333 |
| Vårstråsäd | 85 135 | 79 282 | 618 | 3 080 |
| Foderväxter | | | | |
| Baljväxter | 8 148 | 6 649 | 730 | 1 065 |
| Gräs | 6 742 | 6 589 | 2 222 | 2 436 |
| Övr. foderväxter | 48 | 22 | 27 | 44 |
| Betor | 349 | 411 | 264 | 282 |
| Olje- och fiberväxter | 1 429 | 1 277 | 289 | 382 |
| Köksväxter | 125 | 17 | 0 | 0 |
| S:a fröburna växtslag | 158 906 | 156 802 | 5 007 | 8 622 |
| Potatis | 24 290 | 20 569 | – | – |

Källa: Statens utsädeskontroll.

Tabell 8.5**Total försäljning av bekämpningsmedel till jordbruket.****Kvantitet verksam substans 1990–2006**

Total sale of pesticides to agriculture. Quantities of active substance

| Bekämpningsmedel | Totalt | Därav | | | |
|--|--------|--------------------------------|------------------------------|---------------------------------|------------------------------|
| | | Insekts- medel ¹ | Svamp- medel ² | Betnings- medel ³ | Ogräs- medel ⁴ |
| <i>Kvantitet verksam substans, ton</i> | | | | | |
| 2006 | 1 696 | 33 | 188 | 44 | 1 431 |
| 2005 | 1 569 | 18 | 211 | 42 | 1 298 |
| 2004 | 986 | 14 | 221 | 44 | 706 |
| 2000 | 1 652 | 17 | 186 | 52 | 1 397 |
| 1995 | 1 224 | 17 | 133 | 67 | 1 007 |
| 1990 | 2 344 | 26 | 546 | 97 | 1 675 |

1) Inkluderar inte myggmedel.

2) Inklusiva mikronäringsämnen och baljväxtbakterier.

3) Förbrukning huvudsakligen inom utsädesbranschen.

4) Inklusive medel för tillväxtreglering.

Källa: Kemikalieinspektionen.

Tabell 8.6**Förbrukning av mineralgödsel inom jord- och trädgårdsbruk 1990/91–2005/06, milj. kg***Use of commercial fertilizers in agriculture and horticulture*

| | 1990/91 | 1995/96 | 2000/01 | 2003/04 | 2004/05 | 2005/06 |
|--------------------------------|----------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| <i>Enkla gödselmedel</i> | | | | | | |
| Kvävegödsel | 685,4 | 555,9 | 579,4 | 474,7 | 361,0 | 360,9 |
| Fosforgödsel | 12,0 | 4,2 | 2,6 | 1,5 | 1,0 | 0,8 |
| Kaliumgödsel | 6,0 | 8,0 | 9,2 | 10,3 | 10,1 | 9,4 |
| Svavelgödsel | – | – | 0,6 | 0,5 | 0,6 | 0,5 |
| <i>Sammansatta gödselmedel</i> | | | | | | |
| NP-gödsel | 42,8 | 56,4 | 44,5 | 46,1 | 35,1 | 34,6 |
| PK-gödsel | 74,3 | 62,6 | 33,5 | 23,9 | 17,3 | 14,4 |
| NK-gödsel | 18,6 | 13,0 | 20,2 | 9,2 | 8,2 | 9,7 |
| NPK-gödsel | 292,3 | 266,6 | 284,8 | 285,0 | 290,4 | 281,7 |
| Totalt | 1 130,9 | 966,7 | 974,8 | 851,2 | 723,8 | 712,0 |

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.7**Råvaror ingående i foderblandningar för samtliga djurslag 2006 och 2007, ton***Feed materials in compound feeds for all animals*

| Foderråvara | Producerat i Sverige | | Importerat | |
|---|----------------------|------------------|----------------|----------------|
| | 2006 | 2007 | 2006 | 2007 |
| Spannmål; produkter och biprodukter | 1 079 979 | 1 036 225 | 48 784 | 45 277 |
| Oljehaltiga frön eller frukter; produkter och biprodukter | 156 426 | 133 874 | 646 842 | 417 355 |
| Frön från baljväxter; produkter och biprodukter | 25 331 | 15 200 | 802 | 610 |
| Stamknölar, rotfrukter och rötter; produkter och biprodukter | 68 459 | 58 588 | 159 132 | 97 419 |
| Andra frön och frukter; produkter och biprodukter | 9 | 0 | 6 014 | 5 436 |
| Vallfoder och grovfoder | 6 729 | 5 191 | 15 570 | 15 508 |
| Andra växter; produkter och biprodukter | 840 | 5 | 4 | 5 |
| Mjolkprodukter | 13 063 | 9 688 | 2 203 | 5 191 |
| Produkter från landdjur ¹ | 11 062 | 7 725 | 3 047 | 5 730 |
| Fiskar, andra marina djur; produkter och biprodukter ² | 2 258 | 2 228 | 2 484 | 3 814 |
| Mineraler | 98 072 | 76 562 | 27 607 | 28 535 |
| Diverse ³ | 51 895 | 49 091 | 8 481 | 4 532 |
| Övriga produkter ⁴ | 53 840 | 49 131 | 64 564 | 6 842 |
| Totalt | 1 567 963 | 1 443 508 | 985 534 | 636 254 |

1) Köttmjöl, mjöl av kött med ben, benmjöl, grevar, fjäderfämjöl (äv. hydrolyserat), blodmjöl och animaliskt fett.

2) Fiskmjöl och fiskolja (äv. raffinerad och härdad).

3) Bageri- och pastaprodukter och biprodukter därav, fettsyror och salter av fettsyror.

4) Produkter som innehåller råvaror som inte ingår i ovanstående produktgrupper.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.8
Råvaror ingående i foderblandningar producerade i Sverige för samtliga djurslag 2007, ton

Feed materials in compound feeds produced in Sweden for all animals

| Foderråvara | Svin | Fjäderfä | Nöt | Häst | Hund/ Katt | Övrigt | Totalt |
|---|---------|----------|---------|--------|---------------|--------|-----------|
| <i>Spannmål; produkter och biprodukter</i> | | | | | | | |
| Varav havre | 17 475 | 31 625 | 26 717 | 11 935 | 6 | 3 316 | 91 074 |
| korn | 68 251 | 19 111 | 75 570 | 2 226 | 222 | 1 697 | 167 077 |
| vete | 123 725 | 251 686 | 113 688 | 6 166 | 17 372 | 2 491 | 515 128 |
| vetefodermjöl | 16 311 | 2 402 | 16 550 | 647 | 14 | 316 | 36 240 |
| vetekli | 15 859 | 7 958 | 51 058 | 7 064 | 834 | 2 139 | 84 912 |
| rågvede | 6 332 | 6 038 | 52 318 | – | – | 581 | 65 269 |
| torkad drank | 1 573 | 58 | 36 217 | 20 | – | 652 | 38 520 |
| Summa | 252 049 | 326 647 | 388 241 | 32 864 | 23 231 | 13 193 | 1 036 225 |
| <i>Oljehaltiga frön eller frukter; produkter och biprodukter</i> | | | | | | | |
| Varav raps | 1 288 | 10 801 | 3 099 | – | – | 22 | 15 210 |
| raps, extraherad | 1 831 | 28 | 105 745 | – | – | 630 | 108 234 |
| Summa | 4 057 | 11 064 | 117 616 | 202 | 148 | 787 | 133 874 |
| <i>Frön från baljväxter; produkter och biprodukter</i> | | | | | | | |
| Varav ärter | 4 373 | 5 716 | 2 840 | 6 | – | 123 | 13 058 |
| Summa | 5 056 | 5 716 | 4 279 | 6 | – | 143 | 15 200 |
| <i>Stamknölar, rotfrukter och rötter; produkter och biprodukter</i> | | | | | | | |
| Varav (socker)betmelass | 1 618 | 77 | 21 703 | 761 | 1 | 381 | 24 541 |
| potatisprotein | 985 | 126 | 68 | 542 | 62 | 3 | 1 786 |
| Summa | 3 318 | 203 | 49 392 | 2 978 | 379 | 2 318 | 58 588 |
| <i>Andra frön och frukter; produkter och biprodukter</i> | | | | | | | |
| Summa | – | – | – | – | – | – | – |
| <i>Vallfoder och grovfoder</i> | | | | | | | |
| Summa | 153 | 627 | 2 387 | 1 894 | – | 130 | 5 191 |
| <i>Andra växter; produkter och biprodukter</i> | | | | | | | |
| Summa | – | – | – | 3 | 2 | – | 5 |
| <i>Mjölkprodukter</i> | | | | | | | |
| Summa | 1 612 | – | 1 795 | 6 224 | 6 | 51 | 9 688 |
| <i>Produkter från landdjur¹</i> | | | | | | | |
| Summa | 225 | 2 874 | – | – | 4 473 | 153 | 7 725 |
| <i>Fiskar, andra marina djur; produkter och biprodukter²</i> | | | | | | | |
| Summa | 244 | 1 570 | 351 | 44 | 10 | 9 | 2 228 |
| <i>Mineraler</i> | | | | | | | |
| Summa | 23 066 | 30 591 | 20 820 | 1 613 | 31 | 441 | 76 562 |
| <i>Diverse³</i> | | | | | | | |
| Summa | 8 669 | 10 511 | 29 093 | 290 | 219 | 309 | 49 091 |
| <i>Övriga produkter⁴</i> | | | | | | | |
| Summa | 2 315 | 5 135 | 14 756 | 1 067 | 12 030 | 13 828 | 49 131 |
| <i>Totalt</i> | | | | | | | |
| 2007 | 300 764 | 394 938 | 628 730 | 47 185 | 40 529 | 31 362 | 1 443 508 |
| 2006 | 305 037 | 396 180 | 740 739 | 52 000 | 41 506 | 32 501 | 1 567 963 |
| 2005 | 315 920 | 367 876 | 632 516 | 27 596 | 38 803 | 14 674 | 1 397 385 |
| 2004 | 367 558 | 369 099 | 737 405 | 36 889 | 39 011 | 12 635 | 1 562 597 |

1) Köttmjöl, mjöl av kött med ben, benmjöl, grevar, fjäderfämjöl (äv. hydrolyserat), blodmjöl och animaliskt fett.

2) Fiskmjöl och fiskolja (äv. raffinerad och härdad).

3) Bageri- och pastaprodukter och biprodukter därav, fettsyror och salter av fettsyror.

4) Produkter som innehåller råvaror som inte ingår i ovanstående produktgrupper.

Källa: Jordbruksverket.

9 Stödåtgärder

I kapitel 9 redovisas direktstöden till det svenska jordbruket inom ramen för EU:s jordbrukspolitik. Redovisningen omfattar även direktstöden till rennäringen samt till företag verksamma inom förädling och avsättning av jordbruksprodukter. En beskrivning av den svenska jordbrukspolitiken under åren närmast före Sveriges inträde i EU lämnas i Jordbruksstatistisk Årsbok 2000.

Utöver direktstöd förekommer exempelvis exportbidrag och stöd till lagring av jordbruksprodukter. Dessa stöd omfattas inte av redovisningen.

EU:s jordbrukspolitik

Det svenska EU-medlemskapet från den 1 januari 1995 innebar att de svenska jordbruksstöden ersattes av EU:s stödsystem. En beskrivning av huvuddragen i EU:s jordbrukspolitik och de olika stöden görs i det följande.

EU:s gemensamma jordbrukspolitik (Common Agricultural Policy, CAP) innebär att handeln med jordbruksprodukter är fri inom unionen.

Målen för EU:s gemensamma jordbrukspolitik är att:

- Öka produktiviteten i jordbruket
- Ge jordbrukarna en skälig levnadsstandard
- Stabilisera marknaderna
- Trygga livsmedelsförsörjningen
- Ge konsumenterna livsmedel till rimliga priser

För att nå dessa mål används främst olika marknadsregleringar, men i EU:s jordbrukspolitik ingår även struktur- och regionalpolitiska åtgärder. På senare år har EU också fattat beslut om åtgärder för att minska jordbrukets belastning på miljön.

Den 1 januari 2005 införde Sverige ett nytt jordbrukarstöd – gårdsstödet. Gårdsstödet är inte kopplat till jordbrukarens produktion utan är i stort sett oberoende av vad och hur mycket

jordbrukaren producerar. Gårdsstödet ersätter flera stöd, bland annat arealersättningen och de flesta tidigare djurbidragen.

Jordbrukaren måste ha stödrätter för att få gårdsstödet.

Stödrätterna motsvarade det antal hektar jordbruksmark (åkermark och betesmark) som jordbrukaren brukade och redovisade 2005.

En stödrätt kan bestå av två delar, ett grundbelopp och ett tilläggsbelopp. Ett grundbelopp ingår i de flesta stödrätter. För betesmark är grundbeloppet per hektar lika i hela Sverige. För åkermark varierar grundbeloppet per hektar beroende på var i landet jordbrukaren har sin jordbruksmark.

Marknadsregleringarna finansieras helt av EU:s budget medan strukturstöden, de regionala stöden och miljöstöden medfinansieras av medlemsländerna.

Kommissionen har störst inflytande på de områden där EU i hög grad ansvarar för politiken, som t.ex. pris- och marknadsregleringen inom jordbrukspolitiken. För de åtgärder som medfinansieras av de enskilda medlemsländerna, t.ex. kompensationsbidraget och miljöprogrammet, är friheten större att nationellt utforma reglerna. Nationella stöd kan utformas av de enskilda medlemsländerna, men måste godkännas av kommissionen.

Jordbrukspolitiken finansieras av tullar, införselavgifter, producentavgifter och bidrag

från medlemsstaterna och upptar ungefär hälften av EU:s totala budget.

I **tabell 9.1** ges en sammanfattning av utbetalade direktstöd till jordbruket, dvs. gårdsstöd (tidigare arealersättningar, djurbidrag), regionala stöd samt miljöstöd, och i **tabellerna 9.2–5** mer detaljerad statistik om dessa stöd. Uppgifterna avser de år för vilka utbetalning skett, oavsett när. Utöver dessa stöd ges stöd till investeringar och s.k. startstöd. Dessa redovisas i **tabell 9.6** och **9.7**. Statistiken där avser de år under vilka stöden beviljats för utbetalning under ett antal år framåt i tiden. Stöd till rennäringsredovisas i en särskild tabell (**tabell 9.8**).

Gårdsstöd

De tidigare produktionskopplade jordbrukarstöden (arealersättning och djurbidrag) ersattes år 2005 med ett nytt stöd, gårdsstöd som i stort sett är helt frikopplade från produktionen.

Jordbrukaren kan få gårdsstödet för all jordbruksmark, det vill säga både för åkermark och för betesmark som jordbrukaren brukar och redovisar i SAM-ansökan.

För att få fullt gårdsstöd måste jordbrukaren uppfylla de så kallade tvärvillkoren. Det innebär att:

- jordbrukaren ska sköta all sin jordbruksmark enligt skötselkraven och att
- jordbrukaren ska följa vissa regler inom områdena miljö, folkhälsa, växtskydd, djurskydd och djurhälsa. Dessa regler kallas verksamhetskrav.

För att få gårdsstödet utbetalt måste jordbrukaren ha stödrätter. Gårdsstödet betalas ut för det antal hektar jordbruksmark som jordbrukaren ansöker om. Jordbrukaren kan dock inte få mer gårdsstöd än vad stödrätterna motsvarar. Stödrätterna tillhör jordbrukaren och är inte kopplade till marken.

Varje stödrätt har ett fastställt stödvärde som varierar mellan enskilda jordbrukare. Värdet beror på:

- vilken slags mark som låg till grund för tilldelningen av stödrätterna
- vilken region som stödrätterna tilldelades i
- om stödrätterna förutom grundbeloppet även består av ett tilläggsbelopp.

Jordbrukare kan överföra stödrätter mellan varandra på olika sätt:

- handel med stödrätter och
- hyra av stödrätter i samband med arrende av jordbruksmark.

Det är upp till jordbrukarna att komma överens om villkoren för överföringen. Av **tabell 9.2** framgår att för 2007 utbetalades ca 6 078 milj. kr i gårdsstöd till svenska jordbrukare. De största utbetalningar skedde i Skåne län och i Västra Götalands län.

Stöd för proteingrödor

Från och med stödår 2004 lämnas stöd för odling av proteingrödor. Stödet ingår i den nya jordbruksreformen och kan sökas av jordbrukare som odlar vissa proteingrödor (baljväxter).

Stödet är på maximalt 55,57 euro per hektar (cirka 500 kr/ha). Inom hela EU finns en maximal areal på 1,6 milj. hektar, någon nationell nivå finns inte. Om jordbrukarna inom EU söker stöd för en större areal än den arealen kan stödet komma att minska. Minskningen kommer då att ske proportionellt.

I Sverige är den ansökta arealen 35 200 ha för 2007, jämfört med 2006, då den ansökta arealen var 40 400 ha.

Stöd för energigrödor

Från och med stödår 2004 lämnas ett särskilt stöd för odling av energigrödor.

Jordbrukare som odlar energigrödor på mark som inte är uttagspliktig areal kan ansöka om det särskilda stödet för odling av energigrödor. Det särskilda stödet lämnas inte för energigrödor som odlas på uttagspliktig areal. Alla jordbruksgrödor kan berättiga till stöd under förutsättning att de används till godkända energiändamål.

Stödet är maximalt 45 euro (cirka 400 kr) per hektar. Inom hela EU finns en maximal garanti-

areal på 2 milj. hektar, någon nationell nivå finns inte. Visar det sig att jordbrukarna inom EU sökt stöd för en större areal än garantiarealen kommer stödet att minskas proportionellt.

Den ansökta arealen i Sverige är 46 300 ha för 2007, jämfört med 2006 då den ansökta arealen var 49 700 ha.

Stöd för odling av grödor för industri- och energjändamål

Den som odlar industri- och energigrödor har möjlighet att söka tre olika stöd:

- Stödet för energigrödor
- Gårdsstödet
- Investeringsstöd för att plantera energiskog

Stöd för kontrakterad stärkelsepotatis

Jordbrukare som odlar stärkelsepotatis kan ansöka om stöd för kontrakterad stärkelsepotatis.

Stödbeloppet är 66,32 euro (cirka 600 kr) per potatismängd, som behövs för att tillverka ett ton stärkelse. Beloppet justeras efter stärkelseinnehållet i potatisen.

Stöd för kontrakterad stärkelsepotatis till industrin har för 2007 t.o.m. april utbetalts 33 milj. kr.

Stöd för kvalitetscertifiering

Jordbrukare som har kvalitetscertifierat sin produktion genom att de är anslutna till ett kvalitetssäkringssystem har möjlighet att få stöd för kvalitetscertifiering. Det kvalitetssäkringssystem som jordbrukaren är ansluten till måste ha kontroller som utförs av ett oberoende certifieringsorgan, dvs. det krävs en oberoende tredjepartskontroll av att jordbrukaren uppfyller de krav som kvalitetssäkringssystemet ställer. Certifieringsorgan som utför den oberoende kontrollen ska vara ackrediterat.

Stödet betalas ut till jordbrukare som har växtodling, betesmark, nötkreatur för kött- och mjölkproduktion eller får och getter.

Jordbrukare som är berättigade till stödet får en fast ersättning på 2 000 kr. Brukare som har sin mark certifierad kan dessutom få en ersättning per hektar för den mark där det odlas godkända grödor. Ersättningen för 2006 var

29,50 kr/hektar. Ersättningen för 2007 är ännu ej fastställd. Från och med 2008 är hektarersättningen och den fasta ersättningen ersatt av ett lika stort belopp för alla jordbrukare. Det finns en summa pengar som kommer att fördelas på alla som blir berättigade till stödet. Hur stor ersättningen blir beror alltså på hur många jordbrukare som söker stödet och hur mycket pengar det finns att fördela respektive år. Det är omöjligt att i förväg veta hur stor ersättningen kommer att bli. Stödet redovisas inte i följande tabeller.

Stöd till mervärden i jordbruket

Jordbrukare som söker stöd till mervärden i jordbruket måste vara verksam inom minst en av följande produktionsgrenar:

- Spannmål, oljevaxter, proteingrödor, utsäde, stärkelsepotatis, lin, hampa m.m.
- Nötkött
- Mjölkproduktion
- Får och getter

Stödet kan utbetalas för kvalitets- och marknadsföringsåtgärder. Det kan gälla produkt- och kvalitetsarbete till exempel genom studiebesök och specialistutbyte. Andra områden som kan vara aktuella är tekniska undersökningar, genomförbarhets- och designstudier. Det kan även gälla kostnader för utveckling av produktionsmetoder eller produkter samt marknadsundersökningar och testproduktion.

Stödet betalas ut med högst 75 % av kostnaderna för åtgärderna men med högst 50 000 kr per år och åtgärd. Stöd under 100 euro (cirka 900 kr) betalas inte ut. Stödet redovisas inte i följande tabeller.

Handjursbidrag

Handjursbidrag kan beviljas för tjurar och stutar som slaktas i Sverige, säljs till annat EU-land eller exporteras till länder utanför EU. Slaktvikten på tjurarna ska vara minst 185 kg och stutarna måste ha uppnått en ålder av 9 månader.

Antal djur som berättigar till handjursbidrag begränsas av en bidragskvot som är 250 000 djur. Sverige har tilldelats ett beloppstak för

handjursbidraget på 37,446 miljoner euro.

Mjölkbidrag

Mellan åren 2004 och 2006 fanns det ett mjölkbidrag till mjölkproducenter. Från och med 2007 har mjölkbidraget upphört och ingår istället i gårdsstödet.

Modulering

Med modulering, menas att pengar förs över från vissa andra stöd till miljö- och landsbygdsprogrammet.

För 2007 gjordes avdrag för modulering på 5 % av det totala stödbeloppet för följande stöd; gårdsstödet, mjölkbidraget, handjursbidraget, stödet för proteingrödor, stödet för energigrödor, stödet för kvalitetscertifiering, stödet till mervärden i jordbruket och stödet för kontrakterad stärkelsepotatis.

Det är 5 % av det totala stödbeloppet (per jordbrukare) som överskrider 5 000 euro som ska gå till miljö- och landsbygdsprogrammet, resten kommer att återbetalas till brukaren vid ett senare tillfälle.

Regionala stöd

Kompensationsbidrag

EU:s regionalpolitik syftar till social utjämning mellan olika regioner inom gemenskapen. Jordbruket skall säkras i områden med sämre produktionsförutsättningar så att befolkningen kan bo kvar och landskapet bevaras. Det viktigaste regionalpolitiska bidraget är det s.k. kompensationsbidraget. Detta riktar sig till områden som har sämre förutsättningar för livsmedelsproduktion (Less Favoured Areas) än andra regioner. I Sverige utgår kompensationsbidrag till stödområdena i norra Sverige, delar av skogs- och mellanbygderna i södra och mellersta Sverige samt vissa områden på Öland och Gotland.

För att få kompensationsbidrag måste jordbrukaren åta sig att bruka minst tre hektar jordbruksmark inom ett stödområde i minst fem år från och med den första stödutbetalningen. Det krävs också ett visst djurinnehav. Pensionärer kunde t.o.m. 2006 inte få kompensations-

bidrag.

Kompensationsbidraget lämnas i första hand för vall och betesmark, men i vissa stödområden i norra Sverige även för spannmål och potatis. Kompensationsbidraget kan utgå med mellan 250 och 2 550 kr per hektar. **Tabell 9.3** visar att Västra Götalands län följt av Västerbotten och Jönköpings län är de län där mest kompensationsbidrag har utgått. Totalt utbetalades 711 milj. kr i kompensationsbidrag för år 2007.

Nationellt stöd till norra Sverige

Avtalet med EU ger Sverige rätt att lämna nationellt stöd till vissa områden i norra Sverige. Stödet är helt finansierat av svenska staten och syftet är att behålla traditionell jordbruksproduktion som är särskilt lämpad för klimatförhållandena i norra Sverige. Avsikten är också att stödet skall förbättra strukturen för produktion, omsättning och förädling av jordbruksprodukter och säkerställa att miljön och naturvärdena skyddas och bevaras.

Det nationella stödet tillsammans med kompensationsbidraget och miljöstödet för bevarande av öppet odlingslandskap ersätter det gamla Norrlandsstödet.

Stöd utgår till mjölk-, slaktsvins- och äggproduktion samt för suggor och getter samt odling av potatis, bär och grönsaker. Det nationella stödet är förknippat med vissa villkor. Jordbruket skall t.ex. omfatta minst 3 hektar jordbruksmark. Pensionärer kunde t.o.m. 2006 inte få nationellt stöd.

Tabell 9.3 visar att t.o.m. april 2008 har 259 milj.kr utbetalats i nationellt stöd till norra Sverige för år 2007. Mest nationellt stöd utgick till Västerbottens län.

Miljöersättningar

Miljöersättningar syftar till åtgärder för att minska jordbrukets belastning på miljön. Varje land utformar ett program för miljövänliga produktionsmetoder inom jordbruket och för bevarande av biologisk mångfald i odlingslandskapet. Programmet utformas efter det egna landets förhållanden och miljöproblem. För

miljöstöd krävs ett femårigt åtagande av brukaren (20 år när det gäller stödet till våtmarker och småvatten).

Den 1 januari 2007 startade ett nytt landsbygdsprogram, ”Landsbygdsprogram för Sverige år 2007–2013”. För information om det nya programmet hänvisas till Jordbruksverket, www.sjv.se. I det följande beskrivs de stöd som utbetalades för år 2007.

I **tabell 9.4** visas de arealer för vilka vissa miljöstöd söktes för år 2007.

Tabell 9.5 visar utbetalade medel till miljöstöd. Totalt utbetalades det år 2007 2 163 milj. kr i ersättningar enligt det nya programmet. Mest stöd utgick till Västra Götalands län följt av Skåne län, vilket motsvarar 16 % respektive 10 % av utbetalningarna.

Bevarande av betesmarker och slåtterängar

Från och med 2001 finns två stöd för betesmarker och slåtterängar. Dels ett projektstöd för restaurering av betesmarker och slåtterängar och dels ett stöd för skötsel av dem. Syftet med projektstödet är att återställa den biologiska mångfalden och de kulturhistoriska värdena i slåtterängar, betesmarker, skogs- och fåbodbeten som helt eller delvis försvunnit genom att hävden upphört. Syftet med stödet för skötsel av betesmarker och slåtterängar är att bevara och förstärka hävdgynnande natur- och kulturmiljövärden.

Stödnivån för anläggning av våtmarker och småvatten kan högst vara 90 % av stödberättigande kostnader och ersättning kan lämnas med högst 10 000 kr/ha och år. Grundersättningen för skötsel av betesmarker, slåtterängar, fåbodbete, skogsbete och alvarbete på Öland och Gotland ligger på 1 000 kr/ha, därutöver kan en tilläggsersättning på 1 400 kr/ha lämnas för särskild skötsel av betesmarker och slåtterängar med höga biologiska eller kulturhistoriska värden. Kompletterande åtgärder såsom lövtäkt, lieslåtter och efterbete ger också ytterligare ersättning. Ett jordbruksskifte ska vara minst 0,10 ha för att berättiga till ersättning.

Bevarande av värdefulla natur- och kulturmiljöer

Ersättning lämnas för skötsel av åkermarkens värdefulla lämningar och miljöer (landskapselement) som vittnar om den äldre markanvändningen. Ersättning utgår för skötsel av vissa landskapselement belägna på eller i anslutning till åkermark. Exempel på sådana landskapselement är renar mellan åkerskiften, stenmurar, trädrader, stentippar, källor och åkerholmar. Ersättningsbeloppet ges per landskapselement och skiljer sig åt mellan elementen. För att ersättning skall utgå krävs att det sammanlagda ersättningsbeloppet för värdefulla landskapselement på åtagandeenheten uppgår till minst 3 000 kr. Landskapselementen ska till väsentlig del ha tillkommit före den storskaliga mekaniseringen av jordbruket, dvs. före 1940.

Utrotningshotade husdjursraser

Syftet med detta stöd är att öka antalet vuxna, renrasiga djur av svenska utrotningshotade husdjursraser så att rasernas fortlevnad och den biologiska mångfalden säkras. Ersättning lämnas för att hålla djur av utrotninghotade raser som t.ex. fjällko, gutefår, lantrasget och linderödssvin. Den årliga ersättningsnivån ligger på 1 000 kr per djurenhet för nötkreatur, får och getter och 1 500 kr per djurenhet för linderödssvin.

Öppet och varierat odlingslandskap

Syftet med detta stöd är att bevara odlingslandskapet och förhindra omfattande nedläggning av jordbruksmark. Därigenom bevaras en biologisk mångfald och värdefulla kulturmiljöer. Ersättning lämnas för skötsel av slåttervall och betesvall på åkermark. Detta stöd har från och med år 2007 slagits ihop med stödet för Vallodling.

Ekologiska produktionsformer

Syftet med stöd till ekologiska produktionsformer är att öka omfattningen av den ekologiska odlingen och djurhållningen. Ersättning lämnas till jordbrukare med ekologisk odling

med eller utan ekologisk djurhållning. Den årliga ersättningen varierar beroende på grödsdrag men ligger mellan 650–7 500 kr/ha. Ersättning för ekologisk djurhållning lämnas i form av en extra ersättning för ekologisk odlad slåttervall, betesvall och grönfodergrödor. Ersättningen baseras på antalet mjölkkor, am- och dikor, ungnöt, tackor, getter (hondjur) och suggor som finns inom företaget. 1,00 djurenhet kvalificerar för ersättning för 1,00 ha. Djurantalet får variera genom åren under åtagandeperioden men måste omfatta minst ett djur under hela åtagandeperioden. Antal djur som motsvarar en djurenhet varierar mellan 1,00 för mjölkkor, am- och dikor till 6,67 för tackor och getter (hondjur). Ersättningen per djurenhet varierar mellan 800–1 600 kr.

Vallodling

Syftet med ersättningen är att bidra till ett öppet och variationsrikt landskap. Ersättningen består av en grundersättning som du kan få i hela landet om du odlar vall, och en tilläggsersättning för slåtter- och betesvall som du kan få i stödområdena 1–5. För att få tilläggsersättningen måste man ha djur.

Grundersättningen är 300 kr per hektar i hela landet. Tilläggsersättningen mellan de olika stödområdena varierar mellan 250–1 800 kr/ha.

Minskat kväveläckage

Ersättning lämnas för insatser med syfte att minska kväveutlakningen under vinterhalvåret. Ersättning kan lämnas för två åtgärder, dels för sådd av fånggröda, dels för vårbearbetning, dvs. att ingen jordbearbetning sker efter skörden på hösten. Syftet är att minska den kvävebelastning i havet som orsakas av mänsklig verksamhet. Åtgärden riktas till områden i södra Sverige där kväveutlakningen är hög. Ett jordbruksskifte måste vara minst 0,10 ha för att berättiga till ersättning. Den årliga ersättningsnivån ligger för fånggröda på 800 kr/ha och för vårbearbetning på 300 kr/ha. Fånggröda och vårbearbetning på samma mark ger 1 300 kr/ha.

Våtmarker och småvatten

Från och med 2001 finns två stöd för våtmarker och småvatten. Dels ett projektstöd för anläggning av våtmarker och småvatten och dels ett stöd för skötsel av dem. Syftet med ersättningarna är att öka arealen våtmarker i odlingslandskapet och att förbättra funktionen i de våtmarker som redan finns. Våtmarkerna minskar de negativa effekterna av växtnärläckage och bevarar och förstärker den biologiska mångfalden. De fyller även andra viktiga funktioner, som att upprätthålla grundvattennivån, öka variationen i landskapet och förbättra möjligheten till människors rekreation.

Stödnivån för anläggning av våtmarker och småvatten kan högst vara 90 % av stödberättigande kostnader och ersättning kan lämnas med högst 200 000 kr/ha i Kalmar, Gotland, Blekinge, Skåne, Halland och Västra Götalands län och med högst 100 000 kr/ha i övriga län. Den årliga ersättningsnivån för skötsel av våtmarker och småvatten ligger på 3 000 kr/ha för åkermark och 1 500 kr/ha på betesmark och annan mark. Dessutom kan ytterligare ersättning på 1 000 kr/ha utgå vid höga markvärden. Ett jordbruksskifte måste vara minst 0,10 ha för att berättiga till ersättning.

Bruna bönor på Öland

Ersättning lämnas till jordbrukare med traditionell odling av lokala sorter av bruna bönor på Öland. Syftet med detta stöd är att främja en odlingsmetod som bidrar till att minska riskerna med bekämpningsmedels- och växtnärläckage till Östersjön. Dessutom bevaras odlingen av lokala sorter av bruna bönor. Odlingen är en viktig del av öns kulturarv. Ersättningen lämnas enbart på Öland och ett jordbruksskifte måste vara på minst 0,10 ha för att vara berättigad till ersättning. Den årliga ersättningsnivån ligger på 1 400 kr/ha.

Socketbetor på Gotland

Ersättning lämnas till jordbrukare på Gotland med miljövänlig odling av socketbetor. Syftet är att minska riskerna med bekämpningsmedels- och växtnärläckage till Östersjön. Ersätt-

ning lämnas endast på Gotland. Detta stöd togs bort från och med år 2007.

Skyddszoner

Syftet med stödet för skyddszoner är att minska erosionen av växtnäringsämnen från åkermark till vatten. Skyddszoner gynnar också växt- och djurlivet. Ersättning lämnas för anläggning av zoner besådda med vall utmed vattendrag i stödområdena 5 och 9. Skyddszonen skall vara minst 6 meter bred och ersättning lämnas för högst 20 meters bredd. Dessutom måste skifteslängden mot vattenområdet vara minst 20 meter och den sammanlagda arealen av alla skyddszonsskiften minst 0,10 ha för att berättiga till ersättning. Den årliga ersättningsnivån är 1 000 kr/ha.

Strukturstöd

De statliga insatserna för jordbrukets rationalisering samordnas av Jordbruksverket och administreras av länsstyrelserna.

De viktigaste rationaliseringsinsatserna består av startstöd till yngre jordbrukare samt investeringsstöd. Stöden infördes 1997. Även trädgårds- och renkötsselföretagare kan få dessa stöd. Tidigare kunde även lånegaranti (statlig borgen för banklån) utgå vid etablering på och effektivisering av företag. Lånegaranti kan numera endast beviljas för trädgårdsföretag. Till så kallad yttre rationalisering (fastighetsombildning) utgår dessutom ett totalt bidrag med 5 milj. kr per år som i huvudsak går till Dalarnas län. I rationaliseringssyfte kan länsstyrelserna köpa fastigheter och sälja till jordbrukare som är i behov av tillskottsmark för att förbättra strukturen. Genom ändringar i jordförvärvslagen 1991 har rationaliseringsmomentet tonats ner och andelen tillståndspliktiga förvärv har minskat kraftigt i hela landet.

Till strukturstöden räknas även de stöd som fr.o.m. 1995 lämnas till företag med verksamhet inom förädling och avsättning av jordbruksprodukter.

Investeringsstöd (tabell 9.6)

Investeringsstödet utgår i form av bidrag som varierar geografiskt. I södra och mellersta Sverige ingår stödet i Sveriges program för landsbygdsutveckling år 2000–2006. Syftet är att stimulera investeringar som gynnar miljön, djurmiljön, arbetsmiljön och livsmedelshygienen samt konkurrensförmågan och sysselsättningen vid lantbruksföretagen. Stödet lämnas för fasta investeringar med högst 480 000 kr per företag och fyraårsperiod. Av stödet betalas 25 % av EU och 75 % av Svenska staten.

I norra Sverige ingår investeringsstödet i strukturfundsprogrammen för mål 1¹ och betalas till 75 % av EU. Syftet med stödet är i huvudsak samma som i södra Sverige. Stödet kan högst uppgå till 3,5 milj kr per företag och fyraårsperiod.

EU-regler begränsar i vissa fall möjligheterna att lämna stöd till utökning av animalieproduktion, särskilt svinproduktion.

Startstöd (tabell 9.6)

Startstöd kan lämnas till yngre företagare med jordbruks-, trädgårds- eller renkötsselföretag. Reglerna för stöd, som är lika i hela landet omfattar en startpremie. Stödet ingår i samma program som investeringsstödet (se ovan) och finansieras på samma sätt av EU respektive Sverige. Bidrag kan beviljas vid förstagångsetablering om sökanden är under 40 år och har teoretisk och praktisk jordbruksutbildning. Företaget skall ge brukaren tillfredsställande sysselsättning och försörjning.

Nötkött och mjölkproduktion är de dominerande driftsinriktningarna.

Stöd till investeringar som avser förbättrad bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter (tabell 9.7)

Syftet med stödet är att främja varaktigt nya avsättningsmöjligheter för jordbruksprodukter genom att stödja den svenska livsmedelsproduktionen. Stödet riktar sig till dem som bedriver småskalig livsmedelsförädling och till dem som producerar högförädlade livsmedel av innovativ karaktär.

Stödet handläggs dels av Jordbruksverket, dels av Länsstyrelsen. Länsstyrelsen handlägger stödet i områden som omfattas av mål 1¹ i Sverige.

I **tabell 9.7** redovisas beviljade stöd inom miljö- och landsbygdsprogrammet, även benämnt LBU-programmet, och de två mål 1-programmen. LBU står för landsbygdsutveckling. Preliminärt har totalt 7 milj. kr beviljats till investeringar för förädling och saluföring av jordbruksprodukter år 2007 för mål 1-området.

1) Mål 1 omfattar Norrbotten och Västerbottens län, Jämtlands och Västernorrlands län, kommunen Torsby i Värmlands län, kommunen Ljusdal i Gävleborgs län, kommunerna Malung, Orsa, Vansbro och Älvdalen och samhällena Venjan och Våmhus i Dalarnas län.

Prisstöd m.m. till rennäringsen

Utöver de stöd till rennäringsen i form av investerings- och startstöd samt kulturmiljöstöd som redovisats ovan utgår ett särskilt prisstöd för kontrollslaktade renar, vilka godkänns som livsmedel. Detta redovisas i **tabell 9.8**.

Efter Tjernobyloolyckan betalades ersättning till rennäringsen för att täcka merkostnader och inkomstförluster till följd av det radioaktiva nedfallet. I ersättningen ingår också kostnader för t.ex. försöksverksamhet, slakt av renar med för hög cesiumhalt samt utfordring av cesiumrenar och analyser.

Staten ersatte fram till 1994/95 renägarna för upphittade rovdjursrivna renar. Från och med 1996 ändrades ersättningssystemet till att i huvudsak baseras på rovdjursförekomst.

I **tabell 9.8** redovisas även ersättningar från Banverket för tågdödade och från trafikförsekringsen för vägtrafikdödade renar.

Annan publicering

Uppgifterna i detta kapitel om utbetalda stöd grundas på underlag från Jordbruksverket. Statistiken hänför sig till de år för vilka stöd utgått förutom tabell 9.6 där beviljade stöd redovisas. Jordbruksverket publicerar detaljerad statistik över stöd som utbetalats eller beviljats under olika kalenderår i sin verksamhetsstatistik, senast i Verksamhetsstatistik för 2007.

Tabell 9.1

Direktstöd till jordbruket utbetalade för 2000–2007¹, milj. kr

Disbursed direct support to the agricultural holdings

| | 2000 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 | 2007 |
|---|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| <i>Gårdstöd</i> | . | . | . | 5 315 | 5 516 | 6 078 |
| Stöd för proteingrödor ² | . | . | .. | 21 | 19 | 16 |
| Stöd för energigrödor | . | . | 6 | 11 | 19 | 10 |
| Kontrakterad stärkelsepotatis | . | . | . | 37 | 29 | 33 |
| Nationellt kuvertet | . | . | . | 1 | 2 | 1 |
| Återbetalning modulering | . | . | . | 61 | 82 | – |
| <i>Arealersättning</i> | 3 480 | 4 025 | 4 054 | . | . | . |
| <i>Djurbidrag, generella</i> | 940 | 1 504 | 1 940 | 733 | 1 034 | 323 |
| Handdjursbidrag | 331 | 463 | 509 | 263 | 331 | 323 |
| Am- och dikobidrag | 198 | 269 | 270 | . | . | . |
| Tackbidrag | 31 | 40 | 40 | . | . | . |
| Slaktbidrag | 130 | 417 | 422 | . | . | . |
| Extensifieringsbidrag | 250 | 316 | 344 | . | . | . |
| Mjölkbidrag ³ | . | . | 355 | 471 | 703 | . |
| <i>Regionala stöd</i> | 864 | 846 | 866 | 916 | 898 | 970 |
| Kompensationsbidrag | 574 | 562 | 559 | 639 | 627 | 711 |
| Nationellt stöd norra Sverige | 289 | 283 | 306 | 276 | 271 | 259 |
| <i>Miljöstöd, gamla</i> | 1 929 | 81 | .. | .. | .. | .. |
| Öppet odlingslandskap | 582 | 2 | . | . | . | . |
| Ekologisk odling | 268 | 30 | . | . | . | . |
| Flerårig vallodling | 433 | 21 | . | . | . | . |
| Biologisk mångfald o. kulturmiljövården | 520 | 3 | . | . | . | . |
| Betesmarker | 333 | 3 | . | . | . | . |
| Slätterängar | 14 | 0 | . | . | . | . |
| Kulturmiljö | 173 | 0 | . | . | . | . |
| Miljökänsliga områden | 24 | 7 | . | . | . | . |
| Våtmarker och småvatten | 9 | 6 | .. | .. | .. | .. |
| Extensiv vall, skyddszoner | 6 | 1 | . | . | . | . |
| Fånggrödor | 9 | 0 | . | . | . | . |
| Resurshållande konventionellt jordbruk | 94 | 16 | . | . | . | . |
| Återskapande av slätterängar | 3 | 1 | . | . | . | . |
| Odling av bruna bönor på Öland | 2 | 0 | . | . | . | 0 |
| Utrotningshotade djurraser | 3 | 0 | . | . | . | . |
| Kulturmiljöstöd för renskötselområdet | 0 | 0 | . | . | . | . |
| <i>Miljöstöd, nya</i> | 128 | 2 004 | 2 110 | 2 345 | 2 338 | 2 163 |
| Betesmarker och slätterängar | . | 641 | 669 | 754 | 745 | 721 |
| Natur- och kulturmiljöer | . | 161 | 165 | 168 | 158 | 114 |
| Kulturmiljöer i renskötselområdet | 1 | 5 | 7 | 11 | 16 | 18 |
| Utrotningshotade husdjurraser | . | 4 | 5 | 5 | 6 | 6 |
| Öppet och varierat odlingslandskap | . | 503 | 503 | 509 | 513 | . |
| Ekologisk produktion | 126 | 466 | 520 | 573 | 587 | 509 |
| Vallodling | . | . | . | 85 | 92 | 616 |
| Minskat kväveläckage | . | 197 | 203 | 197 | 178 | 141 |
| Våtmarker och småvatten | . | 5 | 7 | 8 | 11 | 13 |
| Bruna bönor på Öland | . | 2 | 2 | 2 | 2 | 1 |
| Sockerbetor på Gotland | . | 3 | 3 | 3 | 2 | . |
| Skyddszoner | . | 18 | 26 | 28 | 29 | 24 |
| <i>Stöd för växtodlingsplaner</i> | . | 194 | 129 | . | . | . |
| <i>Summa utbetalade direktstöd</i> | 7 340 | 8 653 | 9 099 | 9 440 | 9 843 | 9 593 |

1) För perioden 2000–2006 ingår i tabellen samtliga medel som avser respektive år oavsett när de utbetalats. För år 2007 avser beloppen de medel som utbetalats t.o.m. april år 2008.

2) Stöd för proteingrödor ingår i arealersättning t.o.m. 2004.

3) Ett nytt bidrag, mjölkbidraget, infördes från och med 2004. Fr.o.m. 2007 har mjölkbidraget upphört och ingår istället i gårdsstödet.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 9.2**Gårdsstöd för stödåret 2007 utbetalade t.o.m. april 2008, 1 000-tals kr***Single farm payment and premiums for male bovines and milk*

| Område | Gårdsstöd | Protein- grödor ¹ | Energi- grödor ² | Kontrakterad stärkelse- potatis | Handjurs- bidrag | Mjolk- bidrag ³ |
|-------------------|-----------|---------------------------------|--------------------------------|---------------------------------------|---------------------|-------------------------------|
| <i>Län</i> | | | | | | |
| Stockholms | 178 188 | 400 | 536 | – | 3 927 | . |
| Uppsala | 351 508 | 1 349 | 634 | – | 10 006 | . |
| Södermanlands | 282 274 | 720 | 1 767 | – | 11 352 | . |
| Östergötlands | 565 164 | 2 096 | 3 006 | – | 25 296 | . |
| Jönköpings | 246 688 | 509 | – | – | 26 625 | . |
| Kronobergs | 133 760 | 215 | 5 | – | 13 996 | . |
| Kalmar | 377 587 | 833 | 66 | 3 792 | 30 695 | . |
| Gotlands | 214 499 | 730 | 87 | – | 13 538 | . |
| Blekinge | 86 886 | 43 | 13 | 9 619 | 6 259 | . |
| Skåne | 1 191 526 | 1 647 | 681 | 19 799 | 43 556 | . |
| Hallands | 274 470 | 762 | 113 | 18 | 17 142 | . |
| Västra Götalands | 1 003 524 | 4 998 | 964 | – | 54 973 | . |
| Värmlands | 176 263 | 20 | – | – | 11 915 | . |
| Örebro | 210 299 | 540 | 1 290 | – | 10 283 | . |
| Västmanlands | 197 461 | 581 | 624 | – | 4 328 | . |
| Dalarnas | 111 526 | 194 | 145 | – | 8 425 | . |
| Gävleborgs | 122 215 | 127 | 26 | – | 9 363 | . |
| Västernorrlands | 86 320 | 15 | – | – | 4 926 | . |
| Jämtlands | 79 926 | 11 | – | – | 4 973 | . |
| Västerbottens | 126 673 | 1 | 101 | – | 8 625 | . |
| Norrbottens | 61 371 | 3 | – | – | 3 111 | . |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | |
| 2007 | 6 078 126 | 15 794 | 10 058 | 33 227 | 323 314 | . |
| 2006 | 5 515 539 | 19 291 | 18 587 | 28 960 | 331 328 | 702 596 |
| 2005 | 5 314 878 | 21 058 | 11 681 | 36 756 | 262 797 | 470 651 |
| 2004 ⁴ | 5 128 258 | .. | 5 959 | . | 509 034 | 355 204 |
| 2003 ⁴ | 5 066 753 | . | . | . | 462 615 | . |
| 2000 ⁴ | 4 088 860 | . | . | . | 330 836 | . |

1) Nytt bidrag, stöd för proteingrödor, infördes från och med 2004. År 2004 ingår utbetalningen i areal-ersättning.

2) Nytt bidrag, stöd för energigrödor, infördes från och med 2004.

3) Ett nytt bidrag, mjölkbidraget, infördes från och med 2004. Fr.o.m. 2007 har mjölkbidraget upphört och ingår istället i gårdsstödet.

4) Jämförelsetalen för gårdsstöd t.o.m. 2004 är summan av tidigare arealersättning, am- och dikobidrag, tackbidrag, slaktbidrag och extensifieringsbidrag.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 9.3

Kompensationsbidrag samt nationellt stöd till norra Sverige för stödåret 2007 utbetalt t.o.m. april 2008, 1 000-tals kr*Disbursed support for less favoured areas and national support to the north of Sweden*

| Område | Kompensationsbidrag | Nationellt stöd | | | Summa nationellt stöd |
|-------------------|---------------------|--|---------|-----------|-----------------------|
| | | Suggor, getter, potatis, ägg, bär o. grönsaker | Mjök | Slaktsvin | |
| <i>Län</i> | | | | | |
| Stockholms | 1 608 | . | . | . | . |
| Uppsala | 7 874 | . | . | . | . |
| Södermanlands | 185 | . | . | . | . |
| Östergötlands | 11 124 | . | . | . | . |
| Jönköpings | 66 932 | . | . | . | . |
| Kronobergs | 31 141 | . | . | . | . |
| Kalmar | 50 736 | . | . | . | . |
| Gotlands | 13 305 | . | . | . | . |
| Blekinge | 7 062 | . | . | . | . |
| Skåne | 24 247 | . | . | . | . |
| Hallands | 13 918 | . | . | . | . |
| Västra Götalands | 79 147 | . | . | . | . |
| Värmlands | 59 234 | 221 | 2 849 | 163 | 3 233 |
| Örebro | 15 276 | . | . | . | . |
| Västmanlands | 2 968 | . | . | . | . |
| Dalarnas | 51 200 | 737 | 2 389 | 71 | 3 197 |
| Gävleborgs | 66 102 | 920 | 16 969 | 1 023 | 18 913 |
| Västernorrlands | 48 925 | 845 | 31 781 | 1 928 | 34 554 |
| Jämtlands | 57 275 | 1 441 | 55 528 | 783 | 57 751 |
| Västerbottens | 68 674 | 2 874 | 85 021 | 4 621 | 92 516 |
| Norrbottens | 33 793 | 2 600 | 44 798 | 1 851 | 49 250 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | |
| 2007 | 710 727 | 9 639 | 239 335 | 10 797 | 259 413 |
| 2006 | 626 857 | 9 954 | 249 722 | 11 131 | 270 807 |
| 2005 | 639 429 | 11 248 | 252 285 | 12 627 | 276 161 |
| 2004 | 559 131 | 11 221 | 283 133 | 12 049 | 306 403 |
| 2003 | 562 264 | 10 915 | 260 742 | 11 674 | 283 331 |
| 2000 | 574 125 | 9 450 | 266 751 | 13 269 | 289 469 |

Källa Jordbruksverket.

Tabell 9.4
Registrerade arealer för vissa miljöstöd avseende år 2007, hektar
Areas for environmental support

| Område | Betesmarker och slätter- ängar | Öppet och varierat odlingslandskap ¹ | Ekologisk produktion ² | Minskat kväve- läckage ³ |
|-------------------|--------------------------------------|---|--------------------------------------|---|
| <i>Län</i> | | | | |
| Stockholms | 13 047 | . | 15 597 | – |
| Uppsala | 18 535 | . | 22 998 | – |
| Södermanlands | 17 696 | . | 24 465 | – |
| Östergötlands | 47 010 | . | 37 276 | – |
| Jönköpings | 39 439 | . | 19 935 | – |
| Kronobergs | 21 394 | . | 9 682 | – |
| Kalmar | 77 328 | . | 14 948 | – |
| Gotlands | 29 841 | . | 13 629 | – |
| Blekinge | 12 750 | . | 3 259 | – |
| Skåne | 52 975 | . | 22 275 | – |
| Hallands | 16 301 | . | 11 305 | – |
| Västra Götalands | 62 323 | . | 108 586 | – |
| Värmlands | 7 964 | . | 38 198 | – |
| Örebro | 9 147 | . | 14 215 | – |
| Västmanlands | 8 602 | . | 20 534 | – |
| Dalarnas | 14 247 | . | 17 251 | – |
| Gävleborgs | 6 078 | . | 20 579 | – |
| Västernorrlands | 2 579 | . | 18 505 | – |
| Jämtlands | 13 756 | . | 18 419 | – |
| Västerbottens | 2 270 | . | 11 991 | – |
| Norrbottens | 1 811 | . | 8 176 | – |
| <i>Hela riket</i> | | | | |
| 2007 | 475 091 | . | 471 823 | – |
| 2006 | 478 752 | 688 193 | 547 606 | 247 583 |
| 2005 | 461 401 | 634 268 | 519 694 | 266 879 |
| 2004 | 408 656 | 669 129 | 462 438 | 283 945 |
| 2003 | 430 825 | 646 992 | 413 619 | 275 947 |
| 2002 | 401 236 | 643 967 | 362 296 | 177 578 |

1) Stödet har från 2007 slagits ihop med stödet för vallodling.

2) Här redovisas areal för ekologisk produktion från såväl det gamla som det nya miljöprogrammet. I arealen ingår åkermark och fr.o.m. 2007 även betesmark.

3) Uppgifter för 2007 ännu ej tillgängliga.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 9.5

Miljöersättning för stödåret 2007 utbetalade t.o.m. april 2008, 1 000-tals kr

Environmental support

| Område | Betes- marker och slätter- ängar | Natur- och kultur- miljöer | Kultur- miljöer i ren- skötsel- området | Utrot- nings- hotade hus- djurs- raser | Öppet och varierat odlings- landskap ¹ | Ekologisk produk- tion ² | Vallodling ³ |
|-------------------|--|-------------------------------------|---|---|---|---|-------------------------|
| <i>Län</i> | | | | | | | |
| Stockholms | 18 807 | 1 791 | – | 169 | . | 14 924 | 10 473 |
| Uppsala | 27 479 | 3 483 | – | 241 | . | 26 167 | 13 612 |
| Södermanlands | 29 911 | 2 226 | – | 109 | . | 24 724 | 13 055 |
| Östergötlands | 81 924 | 7 763 | – | 329 | . | 46 643 | 27 016 |
| Jönköpings | 56 324 | 8 604 | – | 199 | . | 26 302 | 29 951 |
| Kronobergs | 29 610 | 5 358 | – | 214 | . | 12 444 | 15 871 |
| Kalmar | 123 774 | 16 819 | – | 311 | . | 17 131 | 31 932 |
| Gotlands | 46 574 | 646 | – | 163 | . | 16 189 | 19 209 |
| Blekinge | 22 081 | 3 411 | – | 161 | . | 4 011 | 5 315 |
| Skåne | 84 355 | 26 236 | – | 666 | . | 29 179 | 28 691 |
| Hallands | 24 047 | 9 008 | – | 212 | . | 13 573 | 14 304 |
| Västra Götalands | 82 245 | 18 028 | – | 644 | . | 121 186 | 61 866 |
| Värmlands | 9 536 | 810 | – | 382 | . | 39 179 | 50 427 |
| Örebro | 16 588 | 2 387 | – | 174 | . | 14 482 | 12 727 |
| Västmanlands | 12 956 | 1 896 | – | 92 | . | 16 146 | 5 482 |
| Dalarnas | 16 302 | 1 288 | – | 669 | . | 19 063 | 30 972 |
| Gävleborgs | 9 678 | 519 | – | 431 | . | 20 440 | 52 993 |
| Västernorrlands | 3 084 | 412 | – | 259 | . | 15 713 | 49 198 |
| Jämtlands | 16 390 | 1 294 | – | 510 | . | 16 441 | 48 974 |
| Västerbottens | 3 862 | 1 146 | – | 400 | . | 8 608 | 63 505 |
| Norrbottnens | 5 370 | 734 | – | 162 | . | 6 325 | 30 689 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | |
| 2007 | 720 898 | 113 860 | 17 942 | 6 497 | . | 508 869 | 616 261 |
| 2006 | 744 846 | 157 777 | 16 244 | 5 601 | 513 421 | 587 219 | 91 659 |
| 2005 | 754 401 | 167 511 | 11 762 | 5 367 | 508 983 | 572 845 | 85 316 |
| 2004 | 669 494 | 165 316 | 7 345 | 4 716 | 503 219 | 520 491 | . |
| 2003 | 640 632 | 160 547 | 4 636 | 4 270 | 502 658 | 465 933 | . |
| 2000 | . | . | 1 461 | . | . | 126 484 | . |

1) Stödet ingår från och med 2007 i stödet för Vallodling.

2) Här redovisas endast miljöstöd för ekologisk produktion som ingår i det nya miljöprogrammet. För totalt miljöstöd för ekologisk produktion skall miljöstöd som ingår i det gamla miljöprogrammet läggas till. Det miljöstödet redovisas i tabell 9.1.

3) Systemet för vallodling utvecklades i samband med utveckling av gårdsstödssystemet år 2004–05. Första utbetalningen skedde 2005. Det miljöstödet redovisas i tabell 9.1.

4) Stödet finns inte längre.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 9.5 (forts.)

| Område | Minskat kväve-läckage | Våtmarker och småvatten | Bruna bönor på Öland | Socketbetor på Gotland ⁴ | Skyddszoner | Summa miljöstöd |
|-------------------|-----------------------|-------------------------|----------------------|-------------------------------------|-------------|-----------------|
| <i>Län</i> | | | | | | |
| Stockholms | – | 453 | . | . | 972 | 47 589 |
| Uppsala | – | 202 | . | . | 2 174 | 73 358 |
| Södermanlands | – | 1 098 | . | . | 2 660 | 73 783 |
| Östergötlands | 13 | 1 824 | . | . | 2 765 | 168 276 |
| Jönköpings | 5 | 166 | . | . | 258 | 121 808 |
| Kronobergs | 8 | 311 | . | . | 52 | 63 868 |
| Kalmar | 6 170 | 980 | 810 | . | 504 | 198 429 |
| Gotlands | 4 713 | 77 | . | . | 539 | 88 110 |
| Blekinge | 2 601 | 348 | . | . | 129 | 38 056 |
| Skåne | 43 049 | 3 375 | . | . | 2 835 | 218 385 |
| Hallands | 17 644 | 1 328 | . | . | 1 248 | 81 365 |
| Västra Götalands | 66 413 | 1 498 | . | . | 4 380 | 356 261 |
| Värmlands | – | 4 | . | . | 786 | 101 123 |
| Örebro | – | 1 000 | . | . | 1 854 | 49 212 |
| Västmanlands | 302 | 168 | . | . | 2 664 | 39 705 |
| Dalarnas | – | 17 | . | . | 132 | 68 443 |
| Gävleborgs | – | – | . | . | 41 | 84 103 |
| Västernorrlands | – | 8 | . | . | – | 68 674 |
| Jämtlands | – | – | . | . | – | 83 611 |
| Västerbottens | – | – | . | . | – | 77 521 |
| Norrbottens | – | – | . | . | – | 43 281 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | |
| 2007 | 140 917 | 12 857 | 810 | . | 23 991 | 2 162 904 |
| 2006 | 177 627 | 11 369 | 1 740 | 2 100 | 28 614 | 2 338 215 |
| 2005 | 197 136 | 8 378 | 1 895 | 2 766 | 28 344 | 2 344 704 |
| 2004 | 202 804 | 7 086 | 2 068 | 2 817 | 25 966 | 2 111 322 |
| 2003 | 197 092 | 4 630 | 2 049 | 3 076 | 18 401 | 2 003 925 |
| 2000 | . | . | . | . | . | 127 945 |

Tabell 9.6**Beviljade investerings- och startstöd till jordbruks-, trädgårds- och renskötsel företag 2007***Granted investment support to holdings in agriculture, horticulture and reindeer breeding*

| Område | Investeringsstöd | | Startstöd | |
|-------------------|------------------|-------------------------------|------------|-------------------------------|
| | Antal stöd | Beviljade stöd, 1 000-tals kr | Antal stöd | Beviljade stöd, 1 000-tals kr |
| <i>Län</i> | | | | |
| Stockholms | .. | .. | .. | .. |
| Uppsala | .. | .. | .. | .. |
| Södermanlands | .. | .. | .. | .. |
| Östergötlands | .. | .. | .. | .. |
| Jönköpings | .. | .. | .. | .. |
| | | | | |
| Kronobergs | .. | .. | .. | .. |
| Kalmar | .. | .. | .. | .. |
| Gotlands | .. | .. | .. | .. |
| Blekinge | .. | .. | .. | .. |
| Skåne | .. | .. | .. | .. |
| | | | | |
| Hallands | .. | .. | .. | .. |
| Västra Götalands | .. | .. | .. | .. |
| Värmlands | 1 | 204 | .. | .. |
| Örebro | .. | .. | .. | .. |
| Västmanlands | .. | .. | .. | .. |
| | | | | |
| Dalarnas | 8 | 2 257 | .. | .. |
| Gävleborgs | .. | .. | .. | .. |
| Västernorrlands | 22 | 10 465 | .. | .. |
| Jämtlands | 13 | 5 709 | .. | .. |
| Västerbottens | 27 | 18 790 | .. | .. |
| | | | | |
| Norrbottnens | 5 | 806 | .. | .. |
| | | | | |
| <i>Hela riket</i> | | | | |
| 2007 ¹ | 76 | 38 231 | .. | .. |
| 2006 | 1 503 | 407 765 | 291 | 46 580 |
| 2005 | 821 | 115 600 | 207 | 39 225 |
| 2004 | 766 | 160 316 | 235 | 40 820 |
| 2003 | 617 | 133 134 | 199 | 33 725 |
| 2000 | 360 ² | 86 451 | 121 | 12 100 |

1) Beslut om start- och investeringsstöd under 2007 har bara fattats i mål 1-området (dvs. Mål 1 Norra: Norrbottens och Västerbottens län samt Mål 1 Södra: Jämtlands och Västernorrlands län samt delar av Värmlands, Dalarnas och Gävleborgs län) och bara fram till den 31 mars.

2) P.g.a att EU:s regler för stöden dröjde blev antalet beviljade stöd år 2000 onormalt lågt.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 9.7**Beviljade stöd till investeringar för förbättrad bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter 2000–2007, 1 000-tals kr***Granted investment support to improved processing and marketing according to the environmental and rural development plan for Sweden for the period 2000–2007*

| | 2000 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 ¹ | 2007 ² |
|---|---------------|---------------|---------------|---------------|-------------------|-------------------|
| Nöt-, gris-, får-, lamm-, vilt- och renkött | 20 235 | 18 800 | 18 204 | 16 154 | 1 697 | .. |
| Mjölk och mjölkprodukter | 12 537 | 13 040 | 24 785 | 5 309 | 3 500 | 6 218 |
| Fågelkött | 7 422 | 2 222 | 1 407 | 660 | – | .. |
| Ägg | 4 576 | 996 | 460 | 479 | – | .. |
| Spannmål | 2 881 | 6 823 | 1 279 | 9 321 | 2 790 | .. |
| Oljeväxter | – | 124 | 1 504 | 496 | – | .. |
| Frukt, bär och grönsaker | 8 056 | 8 233 | 8 545 | 11 360 | 759 | .. |
| Potatis | 1 779 | 1 739 | 8 440 | 6 941 | – | 463 |
| Blommor och plantor | – | 480 | 131 | 501 | – | .. |
| Totalt | 57 485 | 52 457 | 64 754 | 51 221 | 8 746 | 6 681 |

1) Stödet inom LBU-områden (LBU står för landsbygdsutveckling) var stängt för 2006.

2) Beslut om stöd under 2007 har bara fattats i mål 1-området och bara fram till den 31 mars.

Källa: Jordbruksverket och Länsstyrelsen.

Tabell 9.8**Utbetalade stöd och ersättningar till rennäringen 2000–2007, 1 000-tals kr***Disbursed support and compensation to reindeer breeding*

| Typ av stöd | 2000 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 | 2007 |
|---|-----------------------|---------------------|-----------------|-------------------------|---------------------|---------------------------|
| Prisstöd | 14 663 | 18 730 | 14 463 | 17 480 | 23 370 | 21 657 |
| Ersättning p.g.a. Tjernobylolyckan, utbet. | 9 884 | 11 180 | 8 461 | 9 763 | 9 815 | 5 282 |
| Övriga medel för främjande av rennäringen, varav; katastrofskadeskydd projektstöd m.m. | 6 779 566 6 213 | 2 903 – 2 903 | 863 – 863 | 5 423 2 202 3 221 | 3 921 – 3 921 | 19 330 15 023 4 307 |
| Ersättning för renar som skadats eller dödats av rovdjur | 35 000 | 44 000 | 42 000 | 47 000 | 43 200 | 44 400 |
| Ersättning för tågdödade renar | 2 326 | 1 454 | 1 411 | 2 282 | 1 829 | 2 680 |
| Ersättning för vägtrafikdödade renar | 4 499 | 3 479 | 4 512 | 4 256 | 4 699 | 4 318 |

Källa: Jordbruksverket, Vägverket, Sametinget, Banverket och Trafikförsäkringsföreningen.

10 Jordbrukets ekonomi

I kapitel 10 beskrivs jordbrukets ekonomi i dess helhet och sektorns roll i samhälls ekonomin. På företagsnivå redovisas intäkter och kostnader i jordbruket samt olika resultatmätt. Per familj redovisas även intäkter från andra förvärvskällor. Totalt omfattar redovisningen:

- Jordbrukssektorn i nationalräkenskaperna
- EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn
- Intäkter, kostnader m.m. för företagen
- Jordbrukarhushållens inkomster
- Prisindex
- Arrendepriiser
- Markpriser
- Priser på lantbruksenheter

Sammanfattning

Jordbrukssektorn i nationalräkenskaperna

Jordbrukets bidrag till BNP uppgick 2005 till 12 miljarder kr, vilket motsvarade 0,5 % av BNP (mätt som jordbrukets förädlingsvärde till baspris i relation till BNP marknadspris). Sedan mitten av 1980-talet har jordbrukets andel successivt minskat men det bör påpekas att fullständig jämförbarhet – p.g.a. omläggning av beräkningssystemet – bara föreligger bakåt t.o.m. 1993 (**tabell 10.1**).

EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn

EAA (Economic Accounts for Agriculture) är en ekonomisk kalkyl för jordbruket som beräknas inom alla EU-länder och som fr.o.m. år 2000 har ersatt den tidigare svenska sektorskalkylen. Jordbrukets ekonomiska resultat enligt EAA redovisas i **tabell 10.2**. Produktionsvärdet redovisas till baspriser vilket innebär att s.k. produktrelaterade direktersättningar (produktsubventioner) enligt den gemensamma jordbrukspolitikens ingår i värdet för respektive produkt. Övriga direktersättningar (produktionssubventioner) utgörs bl.a. av miljöersättningar och kompensationsbidrag.

Jordbrukssektorns produktionsvärde i löpande baspriser ökade mellan 2000 och 2004, men sjönk år 2005 med knappt 8 %. Minskningen år 2005 kan till stor del förklaras av att man då införde gårdsstödet i jordbruket. Minskningen mellan år 2005 och år 2006 är marginell och motsvarar ca 0,6 %.

Värdet av vegetabilieproduktionen till baspris minskade med knappt 5 % år 2006 jämfört med år 2005. Den totala spannmålsskörden år 2006 var 18 % lägre än året innan. Minskningen är framförallt en effekt av låg hektarskörd, som härrör sig från den torra sommaren, men arealen spannmål har också minskat, delvis beroende på gårdsstödet införande. Priset på spannmål steg mellan åren 2005 och 2006 med drygt 17 %, vilket fick till följd att värde-minskningen blev 9 % till baspriser.

Den totala skörden av raps och rybs ökade med 11 % mellan åren 2005 och 2006. Ökningen beror till stor del på att arealen höstraps ökade med 36 %. Priserna ökade samtidigt något, vilket fick produktionsvärdet på raps och rybs att öka med ungefär 23 %. Skörden och arealen av matpotatis minskade med 16 respektive 8 % mellan åren 2005 och 2006. Priset på matpotatis ökade under samma period med 46 %.

Produktionsvärdet till baspris för animalier ökade år 2006 med 1,5 % jämfört med år 2005. Slaktvolymen för nötkreatur var ungefär den samma som föregående år medan slaktvolymen

för svin minskade något. Priserna ökade med 8 respektive 6 % för nötkreatur och svin. Mjölkinvägningen var lika hög år 2006 som den var året innan, medan priset minskade med under 1 %. Ägginvägningen minskade med 2% samtidigt som priset ökade med 10 %.

Intäkter, kostnader och resultat på företagsnivå

I Jordbruksekonomiska undersökningen (JEU) är företagen grupperade efter olika driftinriktningar med hjälp av jordbruksstatistikens typklassificeringssystem, vilket dock inte innebär att redovisningen av resultatutvecklingen är renodlad till en produktionsgren. Detta hänger samman med att företagen väljs efter deras huvudsakliga driftinriktning. Företag i gruppen Jordbruksväxter kan således även ha vissa animalieinkomster, inkomster från körslor utanför företaget, hyror samt inkomster av övrig verksamhet utanför jordbruket. En resultatförändring i en viss grupp behöver därför inte enbart bero på förändrad lönsamhet inom den huvudsakliga verksamhetsgrenen.

Intäkter i jordbruket redovisas i **tabell 10.3** med uppdelning på vegetabilier, animalier och övrig produktion. I respektive intäkter ingår också inkomster från direktstöd. Kostnader i jordbruket redovisas med uppdelning på förnödenheter, underhåll, arbetskostnader, avskrivningar, arrendekostnader och räntenetto. I tabellen sker även redovisning för skogsbruket hos de olika grupperna av lantbruksföretag. Intäkterna för skogsbruket avser årets försäljningar och inkluderar inte värdeändring i skogsbeståndet.

En jämförelse av resultaten mellan år 2005 och år 2006 visar att svinföretagens genomsnittliga bruttoresultat fortsatte att förbättras, vilket det även gjorde mellan 2004 och 2005. Nettoresultatet minskar dock marginellt från 2005 men är fortfarande högre jämfört med 2004. Växtodlingsföretagens bruttoresultat förbättrades marginellt trots att intäkterna från växtodling minskade jämfört med 2005 p.g.a. dåliga skördar. De mindre och mellanstora mjölkföretagen hade endast marginella förändringar

för både intäkter och kostnader medan de större mjölkföretagen fick ett svagare resultat än året tidigare. Kött djursföretag hade i allmänhet ett sämre resultat jämfört med 2005 framförallt p.g.a. att de övriga intäkterna minskade och kapitalkostnaderna ökade.

Jordbrukarhushållens inkomster

I **tabell 10.4** redovisas genomsnittliga taxerade nettointäkter i olika storleksgrupper av jordbruksföretag för åren 2000–2005. Av tabellen framgår att den taxerade förvärvsinkomsten för hushållen vid företag med mindre än 20 ha åker till mer än 90 % utgörs av inkomst av tjänst. Med ökande företagsstorlek sjunker denna andel och är vi de största företagen 47 %.

I **tabell 10.5** återfinns med uppdelning på län jordbrukarhushållens genomsnittliga taxerade inkomst för 2005 av näringsverksamhet och tjänst samt nettoinkomst av kapital. Genom att därutöver beakta underskott av näringsverksamhet, nettoförändring av expensionsmedel samt allmänna avdrag har hushållsinkomsten före transfereringar erhållits. Vidare redovisas positiva ej skattepliktiga transfereringar, negativa transfereringar samt hushållsinkomsten efter dessa transfereringar.

Av **tabell 10.5** framgår att jordbrukarhushållen i Kronobergs län hade den högsta genomsnittliga hushållsinkomsten efter transfereringar, 322 500 kr vilket var 25 % över riksgenomsnittet. Därefter följde Jönköpings, Västerbottens och Kalmar län. Lägst inkomst redovisades för Gotlands län med 223 800 kr per hushåll, vilket var 13 % under riksgenomsnittet. Därefter följde Södermanlands, Dalarnas och Gävleborgs län.

Prisindex

En jämförelse mellan jordbrukets olika prisindex visar att jordbrukets avräkningspriser i genomsnitt stigit med 15 % mellan åren 2000 och 2007 medan kostnaderna för att ta fram olika produkter stigit med 28 % enligt Produktionsmedelsprisindex (**tabell 10.6**). Prisutveck-

lingen i detaljledet visar under samma period en prisökning på 8 %.

I **tabell 10.7** visas några av de prisserier som utnyttjats vid indexberäkningarna. Tabellen visar att priserna på produktionsmedel som dieselolja och handelsgödsel ökat under den redovisade perioden. Jordbrukarnas avräkningspriser för djur har inte ökat under perioden medan de flesta andra avräkningspriser ökat.

I **tabell 10.8** visas indextal för olika delposter i avräkningsprisindex. Prisutvecklingen sedan 2000 har varit rätt splittrad. Exempelvis har avräkningspriset på oljeväxter och spannmål stigit kraftigt de sista åren medan avräkningspriset på sockerbetor och gris sjunkit.

Arrendepriser

Jordbruksarrendena har ökat kontinuerligt i pris under senare år. Jämför **tabell 2.3**.

Arrenden inom jordbruket kan vara av skilda slag. Ett arrende kan t.ex. avse en hel gård med tillhörande byggnader och bostadshus eller ett sidoarrende på mindre än ett hektar. Det kan röra sig om några hektar av den bästa åkermarken eller åkermark avsedd för bete. Detta påverkar naturligtvis arrendepriserna liksom om marken arrenderas från nära släkt eller vänner.

Det är också vanligt att arrenden är gratis. Andelen gratisarrenden i olika delar av Sverige redovisas i tablan nedan.

Andelen gratisarrenden av jordbruksarrendena 2004 och 2006:

| Område | Län | 2004, % | 2006, % |
|---------------------|--------------|------------|------------|
| Sydsverige | K,M | 5 | 7 |
| Västsverige | N,O | 10 | 17 |
| Småland med öarna | F,G,H,I | 15 | 15 |
| Östra Mellansverige | AB,C,D,E,T,U | 5 | 14 |
| Norra Mellansverige | S,W,X | 43 | 40 |
| Norra Sverige | Y,Z,AC,BD | 61 | 43 |
| Hela riket | | 13 | 19 |

Sammanställningen avser enbart marknadsmässiga arrenden, dvs. släkhtarrenden och arrenden genom självägda bolag ingår inte.

Gratisarrendena är vanligast i norra Sverige där 43 % av arrendena var gratis 2006. Lägst var andelen i Sydsverige (7 %).

I **tabell 10.9** redovisas de genomsnittliga arrendepriserna år 2006 för jordbruksmark, dvs. både åker- och betesmark, samt för enbart åkermarken. För jordbruksmarken var genomsnittspriset 1 095 kr per hektar om gratisarrendena medräknas och 1 202 kr om de inte tas med. För enbart åkermarken var arrendepriserna i genomsnitt drygt 190 kronor högre än för jordbruksmarken. De regionala skillnaderna var dock stora. Arrendepriserna i det jordbruksdominerade sydsverige var avsevärt högre än i norra Sverige.

Sedan 1994 har arrendepriserna stigit med 38 %. En kraftig ökning syntes mellan 2000 och 2001 då de steg med omkring 7 % (**tabell 10.10**).

Priset på jordbruksmark

Priser för jordbruksmark har ökat kontinuerligt sedan Sveriges EU-inträde 1995. Mellan 2005 och 2006 har ökningen dock varit något lägre än föregående år men ligger ändå på i genomsnitt ca 10 % (**tabell 10.11**).

Procentuellt sett har ökningen det senaste året varit störst i Södra Sverige samt i slättbygderna i Norra Götaland och Svealand. Föregående år var det priserna i Norrland som steg mest.

Det genomsnittliga priset för jordbruksmark i Sverige beräknades år 2006 till 34 300 kr per hektar, vilket är tre gånger så högt som 1995. Priset var högst i Götalans Södra Slättbygder med 88 500 kr per hektar och lägst i Övre Norrland med 6 600 kr per hektar.

En viktig orsak till att priserna för jordbruksmark stigit de senaste åren är den reform av jordbrukspolitikerna som trädde i kraft 1 januari 2005. Reformen innebar att stödet till jordbruket förändrades från att vara kopplat till odlad areal av vissa grödor och viss djurhållning till att ges i förhållande till arealen oavsett vilken gröda som odlas. Det innebar att mark som tidigare inte fått något stöd, främst åkermark som används för vallodling samt betesmark, blev stödberättigad. Förändringen gynnade

främst skogsbygderna och de norra delarna av landet. Även det allmänna ekonomiska läget med låga räntor samt högre spannmålspriser torde ha varit gynnsam för prisutvecklingen.

Det bör understrykas att prisstatistiken bygger på ett relativt litet antal köp. Den kraftiga variationen mellan olika år kan i viss utsträckning bero på detta (se nedan).

Priser på lantbruksenheter

År 2007 redovisades totalt 3 800 marknadsmässiga köp av fastigheter för jord- och skogsbruksändamål med en genomsnittlig köpeskilling av 1 657 000 kr. Ett ovägt medelvärde för köpeskillingskoefficienten var 2,24 (tabell 10.12).

Om statistiken

Jordbrukssektorn i nationalräkenskaperna

Värdet av landets samlade produktion redovisas i nationalräkenskaperna i form av den s.k. bruttonationalprodukten.

Produktionen redovisas på dels näringsliv och hushåll, dels offentliga myndigheter. Nationalräkenskaperna redovisar även uppgifter om försörjningsbalansen och nationalinkomsten och dess användning. SCB svarar för redovisningen av nationalräkenskaperna.

Näringsgrensindelningen ansluter sig till SNI 92 (standard för svensk näringsgrensindelning 1992). Jordbruk räknas till ekonomisk aktivitet enligt SNI 01, dvs. förutom egentligt jordbruk med husdjursskötsel även trädgårdsbruk, pälsdjursskötsel, hästavel, renskötsel, biodling, jakt m.m. Jordbrukets inkomster av skogsbruk och fiske ingår inte och inte heller veterinärverksamhet och vissa offentliga myndigheters konsulttjänster i jordbruket.

Bruttonationalprodukten (BNP) till marknadspris beräknas som summan av förädlingsvärdena (kostnaderna för arbetskraft samt företagets driftsöverskott brutto) från samtliga näringsgrenar. Beräkningarna av produktionen inom jordbruket baseras huvudsakligen

på Jordbruksverkets EAA-kalkyl.

EAA – ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn

EAA är ett räkenskapssystem för jordbruket som baseras på European System of Integrated Economic Accounts (ESA), ett redovisningssystem som följer FN:s rekommendationer för nationalräkenskaper.

EAA följer principen att all jordbruksproduktion skall ingå och avsikten med kalkylen är att beräkna värdet av all produktion och alla kostnader för denna produktion för att kunna upprätta en resultaträkning. För detta finns en förteckning över de produktionsgrenar och andra aktiviteter som anses vara karakteristiska för jordbruket och som därför skall ingå i beräkningarna, oavsett på vilken typ av företag produktionen sker. EAA är en kalkyl för jordbrukssektorn men innefattar inte jordbrukarhushållens intäkter från annan verksamhet, såsom från skogsbruk eller anställning.

Intäkter från och kostnader för försäljning av vidareförädlade produkter skall i princip inte ingå i EAA. För företag som har flera produktionsprocesser vertikalt integrerade, exempelvis djuruppfödning och gårdsslakteri med försäljning, gäller således att enbart intäktsvärdet från och kostnaderna för primärproduktionen av jordbruksprodukter skall ingå i EAA. Inte heller ingår förädlade mjölkprodukter.

I EAA utgörs undersökningspopulationen av alla företag som bedriver växtodling på fri-land (inkl. trädgårdsodling) eller under glas, husdjursskötsel, uppfödning av hästar eller sällskapsdjur (dock ej för eget privat bruk), bi-odling, renskötsel, pälsdjursskötsel, uppfödning av vilt i hägn eller entreprenadtjänster åt andra jordbruksföretag. Utöver detta kan sådana verksamheter ingå som intäkts- eller kostnadsmissigt ur statistiksynpunkt inte kan skiljas från jordbruksverksamheten. Sådana verksamheter benämns ”Sekundära ej särskiljbara icke-jordbruksaktiviteter”. För Sverige ingår här väsentligen maskintjänster utanför sektorn, såsom snöröjning åt kommuner.

EAA bygger till största delen på sammanställningar och bearbetningar av redan befint-

ligt statistikunderlag, såsom lantbruksregistret (LBR), skördestatistik, prisstatistik, slaktstatistik och bokföringsunderlag. Det primärmaterial som särskilt tas fram inom ramen för denna statistik är intäkter för trädgårdsnäringen samt arrendekostnader och avskrivningskostnader för maskiner och redskap.

Intäkter, kostnader och resultat på företagsnivå

Jordbruksekonomiska undersökningen (JEU), som genomförs av SCB på Jordbruksverkets uppdrag, redovisar utvecklingen av lantbruksföretagens inkomst- och lönsamhetsförhållanden enligt företagsekonomiska principer. Resultaten från JEU används för jordbrukspolitiska ställningstaganden samt för rådgivning, undervisning och forskning.

Sverige skall som medlemsland i EU lämna uppgifter från JEU till EU:s bokföringssystem Farm Accountancy Data Network (FADN). Uppgifterna i FADN används främst som underlag för jordbrukspolitiska beslut och för uppföljning av EU:s jordbrukspolitik CAP (Common Agricultural Policy).

JEU baseras på ett omfattande primärmaterial för ett urval av företag. Det består av bokföringsmaterial avseende inkomster och utgifter samt uppgifter om lager, inventarier och anläggningar. Resultaten redovisas nationellt som medeltal per företag efter riksområden, driftsinriktningar och standardiserat arbetsbehov (uttryckt i standardtimmar). Redovisningen på driftsinriktningar sker såväl enligt svensk typologi som enligt EU:s typologi.

Urvalet är ett stratifierat slumpmässigt urval av företag. Den urvalsplan som EU antagit för JEU har inneburit en successiv utökning av urvalet t.o.m. JEU 1998, då det var fullt utbyggt. Under uppbyggnaden av antalet företag har företagen i princip behållits utan utbyte, oavsett hur många år de deltagit, för att snabbt komma upp i den av EU angivna urvalstorleken. I de följande undersökningsårgångarna har urvalet successivt förnyats.

Fr.o.m. JEU 1996 anpassades undersökningens datainnehåll till kraven för FADN. Denna anpassning innebär att beräkningarna

av resultatet i jordbruket i princip enbart omfattar nominellt resultat till nukostnad. Dessutom redovisas ett modifierat nominellt resultat till anskaffningskostnad genom att alternativa beräkningar för avskrivningskostnader görs på anskaffningsvärden. För skogsbruket ändrades redovisningen till kontantredovisning vilket innebär att förändring i skogsförrådet inte beaktas i resultatet.

JEU förändrades i väsentliga delar under perioden 1995–1998, bl.a. som följd av anpassning till EU:s FADN-system. Undersökningsresultaten för 2006 kan på grund av dessa ändringar bara jämföras bakåt t.o.m. JEU 1996. Under 2004 utökades urvalet för att även representera trädgårdsnäringen.

Härutöver bör vid jämförelser beaktas den statistiska osäkerheten till följd av urvalets begränsade storlek. Medelfelen för medeltalskattningarna anges i redovisningen i Statistiska meddelanden. Det kan noteras att medelfelen för intäkter och driftskostnader totalt ofta ligger i storleksordningen 2–10 %. För skattningar av bruttoreultat ligger medelfelen för vissa grupper högre.

Jordbrukarhushållens inkomster

Undersökningen Jordbrukarhushållens inkomster genomförs av SCB på uppdrag av Jordbruksverket. Den bygger på en samarbetning mellan Lantbruksregistret (LBR) och den totalräknade inkomststatistiken (IoT). Från LBR hämtas uppgifter om vilka som var brukare vid lantbruksföretagen det aktuella året samt de uppgifter som behövs för att fördela brukarna på olika redovisningsgrupper. Från IoT, som innehåller uppgifter om hela Sveriges befolkning, hämtas uppgifter om inkomster, avdrag, skatter och sociala ersättningar.

Medelvärden per hushåll redovisas för ett stort antal ekonomiska variabler med fördelning på riksområden, storlek efter åkerareal, driftsinriktningar samt brukarens ålder. Vidare redovisas antalet hushållsmedlemmar för samma grupper, vilket möjliggör en beräkning av medelvärden per hushållsmedlem. Dess-

utom redovisas medelvärden för brukare och maka/make med uppdelning på kvinnor och män för några variabler.

I redovisningar avseende inkomstären till och med 1998 ingick endast brukaren och brukarens maka/make. Från och med inkomståret 1999 redovisas uppgifterna per hushåll med i princip samma definition av hushållet som i registret över totalbefolkningen (RTB). I RTB-hushållet ingår personer som är gifta med varandra (även registrerat partnerskap), sammanboende som har gemensamt barn och barn oavsett ålder som bor på samma fastighet som föräldrarna. RTB-hushållet kan bestå av maximalt två generationer. Denna förändring samt det från och med år 2000 påverkas dessutom något av det från och med år 2000 nya sättet att producera Lantbruksregistret, vilket inneburit att andelen äldre brukare minskat, försvårar jämförelser med uppgifter avseende inkomståret 1999 och tidigare.

Prisindex

Jordbruksverket beräknar och publicerar månatligen indextal över prisutvecklingen på jordbrukets område. Indexsystemet syftar främst till att möjliggöra jämförelser mellan jordbruksprodukternas prisutveckling i olika produktions- och handelsled. Fr.o.m. år 2004 publiceras indexserierna med 2000 som basår.

Följande indexserier ingår i indexsystemet:

- 1 Produktionsmedelsprisindex (PM-index)
- 2 Avräkningsprisindex (A-index)
- 3 Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel (PPI-J)
- 4 Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel (KPI-J)

Härutöver redovisas för jämförelser och analyser index för livsmedel i KPI.

Serierna 1 och 2 utarbetas av Jordbruksverket och 3 och 4 av SCB på uppdrag av Jordbruksverket. Indextalen skall i princip visa prisutvecklingen vid oförändrad kvalitet på de varor som prismäts. Höjda priser till följd av förbättrad varukvalitet skall således ej påverka

index.

Basperiod för indextalen är 2000. EU-medlemskapet 1995 har medfört att indexserierna 1–2 har förändrats såväl innehållsmässigt som metodmässigt. Vikterna i index-serierna 1–2 ändras inte längre årligen utan byts med vissa intervall, fastställda av EU.

Produktionsmedelsprisindex (PM-index) belyser prisutvecklingen för de produktionsmedel som används i jordbruket. Prismätningen sker för förnödenheter, tjänster, underhåll samt investeringar. Vägningstalen i produktionsmedelsprisindex baseras på den ekonomiska kalkylen (EAA) för jordbruket. Vid den löpande indexframskrivningen används i möjligaste mån de priser som möter jordbrukaren vid inköp av olika produktionsmedel. Priserna i EAA-kalkylen och produktionsmedelsprisindex redovisas exklusive mervärdesskatt.

Avräkningsprisindex (A-index) visar den genomsnittliga utvecklingen av producentpriserna på jordbruksprodukter i landet. Fram t.o.m. 1994 ingick i denna indexserie enbart de produkter som omfattades av den dåvarande svenska jordbruksregleringen. Inom EU ingår trädgårdsnäringen i jordbrukssektorn, varför A-index fr.o.m. 1995 utvidgats till att omfatta prisutvecklingen även på dessa produkter. Vägningstalen i A-index grundas på den ekonomiska kalkylen (EAA) för jordbruket. De i indexberäkningarna använda priserna skall i princip avse pris vid gård.

Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel (PPI-J) är en delserie av SCB:s producentprisindex (PPI) och mäter prisutvecklingen på de livsmedel som lämnar livsmedelsindustrin och avser jordbruksprodukter, vilka ingick i den tidigare jordbruksprisregleringen. I denna prisserie mäts inte prisutvecklingen för trädgårdsprodukter.

Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel (KPI-J) är en delserie av SCB:s konsumentprisindex (KPI) och följer utvecklingen på priserna till konsument på samma produkter som PPI-J. Liksom för PR-index och PPI-J ingår inte prisutvecklingen för trädgårdsprodukter i KPI-J.

Konsumentprisindex (KPI) utarbetas må-

nadsvis av SCB och mäter prisutvecklingen i detaljhandeln vid oförändrad levnadsnivå. Mervärdesskatten registreras i konsumentprisindex men inte i övriga indexserier (se även kapitel 19).

Arrendepriser

Arrendeprisundersökningar har genomförts intermitterande av Jordbruksverket sedan 1994. Syfte och urvalsstorlek har varierat något över åren. I undersökningen för år 2006 var urvalet 1 800 jordbrukare vilka enligt Lantbruksregistret arrenderade åker (**tabell 10.9**).

Priset på jordbruksmark

EU-inträdet innebar bl.a. önskemål om en statistisk redovisning av marknadspriserna på jordbruks- och åkermark. Regelbunden statistik avseende rena markpriser, uttryckt i kronor per hektar, hade tidigare inte framtagits för Sverige. Dock har vissa överslagsmässiga beräkningar gjorts av Jordbruksverket.

Köp av enbart jordbruksmark är så sällan förekommande att statistik baserad på enbart sådana köp skulle bli alltför bristfällig för statistisk redovisning. De flesta köp av jordbruksmark omfattar också andra ägoslag eller byggnader. Till grund för redovisningen i **tabell 10.11** ligger dels det prismaterial (köpeskillingsstatistik) som används av SCB vid beräkning av fastighetsprisutvecklingen, dels uppgifter om det totala fastighetsbeståndet.

Det använda prismaterialet begränsas till vanliga köp, vilka representerar marknadsvärdet enligt fastighetstaxeringslagen. Endast köp med en total areal på minst två hektar och ett taxeringsvärde på minst 1 000 kr ingår. Vidare omfattar statistiken bara köp med köpeskillingskoefficienter i intervallet 0,5–6,0, vilket innebär att s.k. extrema köp inte tas med. Inte heller ingår köp med intressegemenskap (såsom mellan nära släktingar) eller köp där lösöre ingår i köpeskillingen.

För varje köp har värdet av jordbruksmarken uppskattats genom antagandet att denna andel av det totala priset är detsamma som jordbruksmarkens andel av taxeringsvärdet för

den köpta egendomen.

För att statistiken skall ge en rättvisande och representativ bild av markpriserna vid genomförda köp har använts s.k. efterstratifiering. Vid denna har använts uppgifter från det totala fastighetsbeståndet i taxeringsregistret.

Priser på lantbruksenheter

SCB upprättar årligen statistik över antalet lagfartsärenden samt över priserna på jordbruksfastigheter. Lagfartsstatistiken avser att belysa antalet ägarskiften och omsättningen för lagfarna fång av lantbruksenheter.

Den s.k. köpeskillingskoefficienten som redovisas i **tabell 10.12** utgör kvoten mellan köpeskillning och taxeringsvärde, vilket är det taxeringsvärde som sattes vid 2005 års allmänna fastighetstaxering för lantbruk. Den redovisas som ovägt medelvärde. Vid beräkningen av köpeskillingskoefficienten tas inte med s.k. släktköp, dvs. köp från föräldrar, far- eller morföräldrar eller från make/maka.

Annan publicering

Nationalräkenskaperna: Tabellen grundas på beräkningsunderlag från Nationalräkenskaperna vid SCB.

EAA: Statistiska meddelanden JO 45 SM 0702. Statistiken är tillgänglig på Jordbruksverkets webbplats, www.sjv.se eller på SCB:s webbplats www.scb.se

Jordbruksekonomiska undersökningen: Nationellt publiceras JEU-resultaten i serien Statistiska Meddelanden, senast i JO 40 SM 0801. Redovisning lämnas för företag med kalenderåret som redovisningsperiod. Statistiken presenteras såväl med svensk typologi som EU:s typologi. I samtliga tabeller klassificeras företagen efter region och storleksklass efter standardtimmar.

Jordbruksekonomiska undersökningen publiceras också i Sveriges Statistiska Databaser (SSD) som kan nås via SCB:s webbplats www.scb.se.

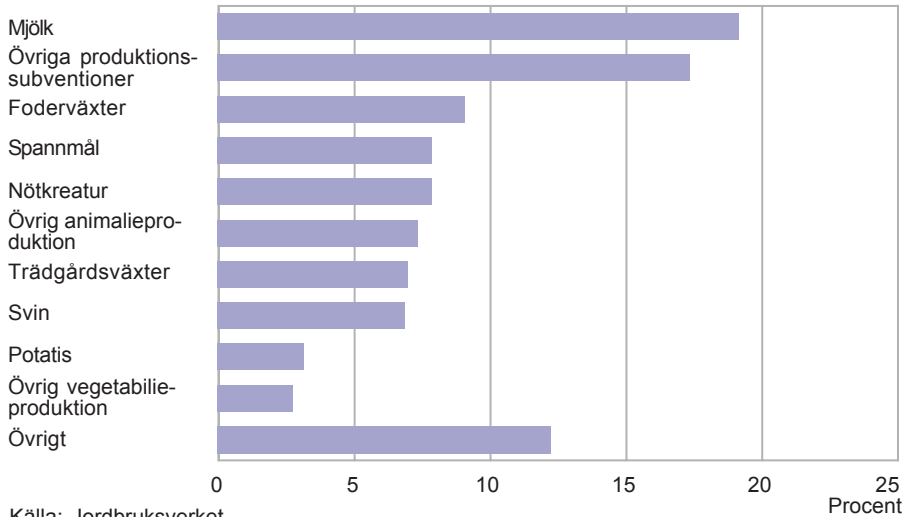
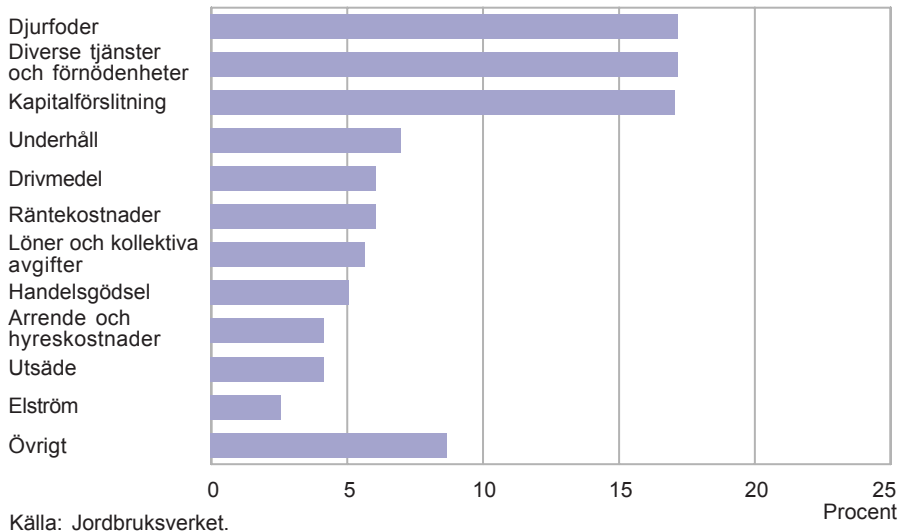
Jordbrukarhushållens inkomster: Statistiska meddelanden, Jordbrukarhushållens inkomster 2005, JO 42 SM 0701.

Prisindex: Prisindex och priser inom livsmedelsområdet, JO 49 SM 0805. Statistiken är tillgänglig på Jordbruksverkets webbplats, www.sjv.se eller på SCB:s webbplats www.scb.se.

Arrendepriser: Arrendepriser på jordbruksmark 2006, JO 39 SM 0701. Statistiken är tillgänglig på Jordbruksverkets webbplats, www.sjv.se under rubriken Statistik. Denna statistik publiceras vartannat år.

Markpriser: Priser på jordbruksmark 2006, JO 38 SM 0701. Statistiken är tillgänglig på Jordbruksverkets webbplats, www.sjv.se under rubriken statistik och fakta.

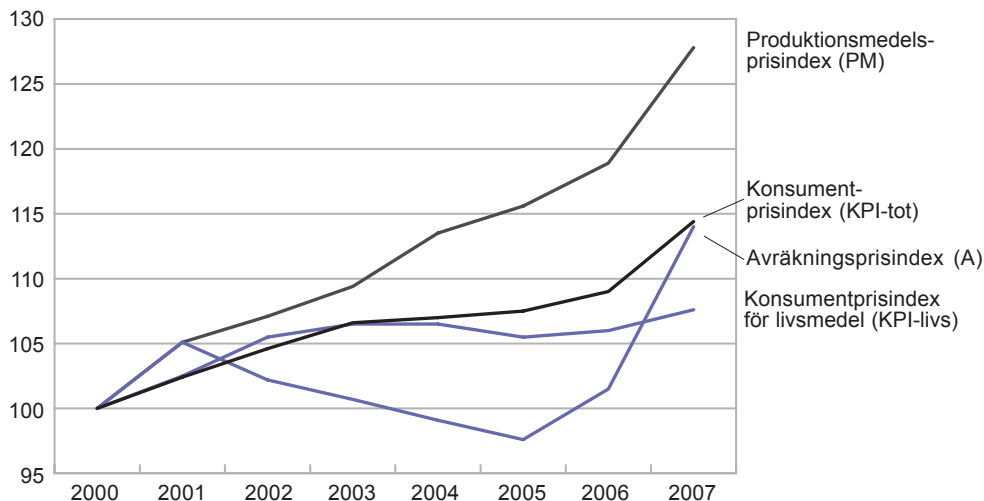
Priser på lantbruksenheter: SCB, Statistiska meddelanden, BO 41 SM 0801.

Figur 10A**Jordbrukets produktionsvärde till baspriser år 2006 i löpande priser***Output value in the agricultural sector at current basic prices***Figur 10B****Jordbrukets kostnader till baspriser år 2006 i löpande priser***Costs in the agricultural sector at current basic prices*

Figur 10C
Jordbrukets prisindex 2000–2007 (2000=100)

Agricultural price indices

Procent

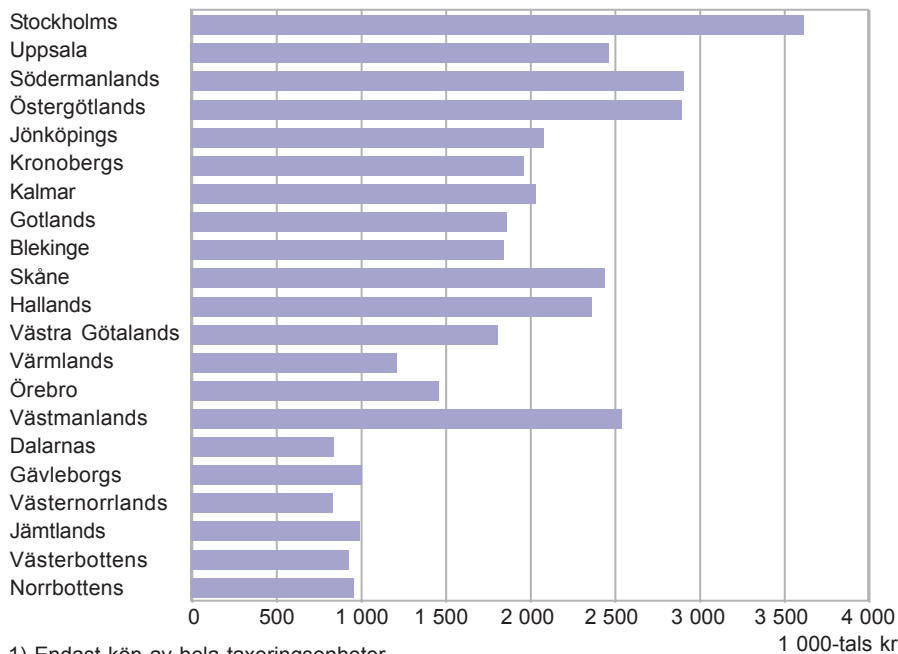


Källa: Jordbruksverket.

Figur 10D
Försålda lantbruksenheter¹ år 2007*, köpeskilling medelvärde, 1 000-tals kr

Sold agricultural units, average market price

Län:



1) Endast köp av hela taxeringsenheter.

Källa: SCB, Fastighetspris- och lagfartsstatistik.

Tabell 10.1
Jordbrukets bidrag till bruttonational-
produkten till marknadspris 1993–2005
enligt ENS95. Löpande priser, milj. kr
Contribution to gross domestic product by
agriculture according to ESA95. Current
prices

| År | Totala brutto- nationalproduk- ten till mark- nadspris, miljoner kr | Jordbrukets bidrag till bruttonationalprodukten (jordbrukets förädlings- värde till baspris) | |
|------|---|---|----------------------|
| | | Miljoner kr | Procentuell andel |
| 2005 | 2 552 597 | 11 961 | 0,5 |
| 2004 | 2 471 092 | 15 234 | 0,6 |
| 2003 | 2 373 151 | 15 546 | 0,7 |
| 2002 | 2 328 614 | 15 924 | 0,7 |
| 2001 | 2 273 786 | 15 979 | 0,7 |
| 2000 | 2 249 987 | 15 067 | 0,7 |
| 1999 | 2 155 182 | 15 204 | 0,7 |
| 1998 | 2 060 494 | 16 417 | 0,8 |
| 1997 | 1 984 795 | 16 595 | 0,8 |
| 1996 | 1 937 136 | 16 438 | 0,8 |
| 1995 | 1 909 251 | 18 960 | 1,0 |
| 1994 | 1 836 294 | 18 510 | 1,0 |
| 1993 | 1 766 570 | 18 168 | 1,0 |

Källa: SCB, Nationalräkenskaperna.

Tabell 10.2**Jordbrukets produktionsvärde, kostnader och nettoöverskott till baspriser för åren 2000–2006 i löpande priser, mkr***EAA (Economic Accounts for Agriculture) at basic prices 2000–2006 at current prices*

| EAA | 2000 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 |
|--|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| 01 Spannmål (inkl. utsäde) | 7 105 | 7 483 | 7 053 | 4 221 | 3 840 |
| 02 Industrigrödor | 1 592 | 1 735 | 1 918 | 1 594 | 1 296 |
| 02.1 Oljeväxtfrön (inkl. utsäde) | 362 | 419 | 653 | 404 | 486 |
| 02.2 Proteingrödor (inkl. utsäde) | 146 | 174 | 223 | 89 | 79 |
| 02.4 Sockerbeter | 1 076 | 1 134 | 1 029 | 1 083 | 711 |
| 02.5 Andra industrigrödor | 7 | 8 | 14 | 17 | 22 |
| 03 Foderväxter | 5 215 | 4 541 | 4 864 | 4 703 | 4 462 |
| 04 Köks- och plantskoleväxter | 2 819 | 2 948 | 2 765 | 2 977 | 2 995 |
| 04.1 Färska grönsaker | 1 219 | 1 405 | 1 362 | 1 485 | 1 486 |
| 04.2 Blommor och växter | 1 600 | 1 542 | 1 403 | 1 492 | 1 509 |
| 05 Potatis | 1 183 | 1 571 | 1 215 | 1 275 | 1 558 |
| 06 Frukt och bär | 336 | 422 | 409 | 461 | 403 |
| 09 Andra växter och vegetabiliska produkter | 37 | 51 | 42 | 63 | 41 |
| 10 Vegetabilieproduktion (01 till 09) | 18 288 | 18 751 | 18 268 | 15 294 | 14 596 |
| 11 Djur | 9 203 | 9 817 | 10 106 | 9 126 | 9 353 |
| 11.1 Nötkreatur | 3 909 | 4 464 | 4 505 | 3 635 | 3 855 |
| 11.2 Svin | 3 335 | 3 222 | 3 517 | 3 385 | 3 386 |
| 11.3 Hästar | 547 | 508 | 491 | 471 | 455 |
| 11.4 Får och getter | 150 | 173 | 168 | 148 | 160 |
| 11.5 Fjäderfä | 868 | 947 | 899 | 908 | 890 |
| 11.6 Andra djur | 394 | 503 | 526 | 579 | 607 |
| 12 Animaliska produkter | 11 229 | 11 350 | 11 357 | 10 912 | 10 989 |
| 12.1 Mjölk | 10 011 | 9 926 | 9 822 | 9 458 | 9 470 |
| 12.2 Ägg | 808 | 936 | 994 | 893 | 959 |
| 12.3 Andra animaliska produkter | 411 | 489 | 541 | 561 | 560 |
| 13 Animalieproduktion (11+12) | 20 432 | 21 167 | 21 463 | 20 038 | 20 342 |
| 14 Produktion av jordbruksvaror (10+13) | 38 719 | 39 917 | 39 731 | 35 332 | 34 938 |
| 15 Produktion av jordbrukstjänster | 938 | 1 875 | 2 148 | 2 659 | 2 712 |
| 16 Jordbrukets produktion (14+15) | 39 657 | 41 792 | 41 878 | 37 991 | 37 650 |

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 10.2 (forts.)

| EAA | 2000 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 |
|---|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| 17 Sekundära icke jordbruksaktiviteter | 1 463 | 2 274 | 2 371 | 2 821 | 2 906 |
| 18 Jordbrukssektorns produktion (16+17) | 41 120 | 44 066 | 44 250 | 40 812 | 40 556 |
| 19 Total insatsförbrukning | 27 858 | 28 428 | 29 482 | 29 875 | 29 593 |
| 19.01 Utsäde | 1 628 | 1 680 | 1 560 | 1 742 | 1 794 |
| 19.021 Elektricitet | 947 | 1 160 | 1 140 | 1 075 | 1 064 |
| 19.023 Drivmedel | 2 306 | 2 122 | 2 221 | 2 571 | 2 596 |
| 19.03 Handelsgödsel | 1 856 | 2 446 | 2 234 | 2 204 | 2 160 |
| 19.04 Växtskyddsmedel | 865 | 646 | 699 | 777 | 715 |
| 19.05 Veterinärkostnader | 237 | 310 | 320 | 307 | 313 |
| 19.06 Djurfoder | 9 785 | 7 603 | 8 019 | 7 614 | 7 429 |
| 19.07 Underhåll maskiner | 2 461 | 2 353 | 2 321 | 2 237 | 2 192 |
| 19.08 Underhåll ekonomibyggnader | 563 | 758 | 740 | 798 | 805 |
| 19.09 Tjänster från andra jordbruksföretag | 938 | 1 875 | 2 148 | 2 659 | 2 712 |
| 19.10 Diverse tjänster och förnödenheter | 5 925 | 7 109 | 7 656 | 7 497 | 7 412 |
| 20 Förädlingsvärde brutto till baspris (18-19) | 13 262 | 15 638 | 14 768 | 10 937 | 10 963 |
| 21 Kapitalförslitning | 5 881 | 6 404 | 6 756 | 7 122 | 7 365 |
| 21.1 Utrustning | 4 536 | 4 986 | 5 366 | 5 696 | 5 905 |
| 21.2 Byggnader | 1 344 | 1 418 | 1 391 | 1 426 | 1 461 |
| 22 Förädlingsvärde netto till baspris (20-21) | 7 382 | 9 234 | 8 011 | 3 815 | 3 597 |
| 23 Löner och kollektiva avgifter | 1 841 | 2 883 | 2 934 | 2 459 | 2 410 |
| 24 Övriga produktionsskatter | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 25 Övriga produktionssubventioner | 3 421 | 3 810 | 3 686 | 8 357 | 8 545 |
| 26 Faktorinkomst (22-24+25) | 10 802 | 13 044 | 11 697 | 12 172 | 12 143 |
| 27 Driftöverskott netto (22-23-24+25) | 8 961 | 10 160 | 8 763 | 9 712 | 9 733 |
| 28 Arrende- och hyreskostnader | 1 259 | 1 996 | 2 005 | 1 815 | 1 779 |
| 29 Räntekostnader | 2 513 | 2 948 | 2 582 | 2 570 | 2 594 |
| 30 Ränteintäkter | 171 | 446 | 522 | 428 | 433 |
| 31 Företagsinkomst netto (27-28-29+30) | 5 360 | 5 663 | 4 698 | 5 756 | 5 793 |

Tabell 10.3

Intäkter, kostnader m.m. till nukostnader i jord- och skogsbruket 2005 och 2006. Redovisning för riksområden (RO) och riket, driftsinriktningar samt storleksklasser efter standardtimmar, kr per företag¹

Receipts, costs etc. at current costs in agriculture and forestry. Data for major regions (RO) and the entire country, types of farming and size groups in standard man hours

| | JEU 2005 | | | | JEU 2006 | | | |
|--|--------------------|-----------------|-----------------|-----------------|--------------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| | RO 1 | | RO 2 | | RO 1 | | RO 2 | |
| | Växtodlingsföretag | Mjolkföretag | Mjolkföretag | Mjolkföretag | Växtodlingsföretag | Mjolkföretag | Mjolkföretag | Mjolkföretag |
| | 800– 1 599 | 1 600– 3 199 | 3 200– 5 599 | 3 200– 5 599 | 800– 1 599 | 1 600– 3 199 | 3 200– 5 599 | 3 200– 5 599 |
| Jordbruket | | | | | | | | |
| <i>Intäkter</i> | | | | | | | | |
| Vegetabilier | 242 600 | 646 200 | 45 700 | 14 200 | 225 600 | 624 000 | 26 200 | 8 800 |
| Animalier | 5 100 | 11 700 | 1 008 000 | 984 200 | 1 800 | 4 500 | 954 400 | 987 600 |
| Övrigt | 82 800 | 212 500 | 86 700 | 76 600 | 105 400 | 236 000 | 85 200 | 84 000 |
| Direktorsättningar | 110 200 | 257 300 | 273 400 | 234 900 | 124 200 | 278 600 | 273 200 | 260 900 |
| Summa intäkter | 440 700 | 1 127 700 | 1 413 700 | 1 310 000 | 457 000 | 1 143 100 | 1 339 100 | 1 341 300 |
| <i>Kostnader</i> | | | | | | | | |
| Förnödenheter | 135 000 | 339 100 | 369 400 | 366 900 | 141 600 | 363 600 | 362 700 | 376 200 |
| Underhåll | 34 700 | 87 200 | 103 000 | 88 700 | 34 600 | 83 000 | 90 400 | 98 400 |
| Övrigt | 106 600 | 216 500 | 350 400 | 322 300 | 110 700 | 206 100 | 328 400 | 331 000 |
| Summa kostnader | 276 300 | 642 800 | 822 900 | 778 000 | 286 900 | 652 700 | 781 500 | 805 700 |
| Resultat före avskrivningar, arbets- o. arrendekostnader samt räntenetto | | | | | | | | |
| | 164 400 | 484 900 | 590 900 | 532 000 | 170 100 | 490 400 | 557 600 | 535 600 |
| Arbetskostnader | 7 300 | 18 700 | 44 100 | 41 700 | 5 600 | 23 400 | 50 200 | 40 200 |
| Resultat före avskrivningar, arrende kostnader och räntenetto | | | | | | | | |
| | 157 100 | 466 200 | 546 800 | 490 300 | 164 500 | 467 000 | 507 400 | 495 500 |
| <i>Avskrivningar</i> | | | | | | | | |
| Ekonomibyggnader o. byggnadsinvent. | 45 500 | 82 900 | 132 700 | 116 900 | 46 200 | 76 800 | 118 100 | 122 100 |
| Markinvent. och markanläggning | 2 200 | 2 100 | 2 100 | 2 800 | 4 100 | 1 300 | 5 200 | 3 100 |
| Maskiner och redskap | 52 900 | 128 700 | 108 500 | 107 600 | 58 600 | 137 900 | 108 600 | 115 600 |
| Summa avskrivningar | 100 700 | 213 700 | 243 300 | 227 300 | 108 900 | 216 000 | 231 900 | 240 800 |

1) Företagen är klassade efter sin huvudsakliga driftsinriktning.

Källa: SCB, Jordbruksekonomiska undersökningen (JEU).

Tabell 10.3 (forts.)

| | JEU 2005 | | | | JEU 2006 | | | |
|--|--------------------|-----------------|-----------------|-----------------|--------------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| | RO 1 | | RO 2 | | RO 1 | | RO 2 | |
| | Växtodlingsföretag | Mjölkföretag | Mjölkföretag | Mjölkföretag | Växtodlingsföretag | Mjölkföretag | Mjölkföretag | Mjölkföretag |
| | 800– 1 599 | 1 600– 3 199 | 3 200– 5 599 | 3 200– 5 599 | 800– 1 599 | 1 600– 3 199 | 3 200– 5 599 | 3 200– 5 599 |
| Jordbruket | | | | | | | | |
| Arrendekostnader | 24 100 | 91 600 | 36 000 | 19 800 | 22 500 | 92 100 | 34 800 | 21 800 |
| Resultat före räntenetto | 32 300 | 160 900 | 267 400 | 243 100 | 33 100 | 158 900 | 240 700 | 232 800 |
| Räntenetto | 20 200 | 56 300 | 61 000 | 19 400 | 23 300 | 50 100 | 47 500 | 30 200 |
| Resultat i jordbruket före ränta på eget kapital o. ersättn. för eget arbete | 12 100 | 104 600 | 206 400 | 223 700 | 9 800 | 108 800 | 193 200 | 202 700 |
| Skogsbruket | | | | | | | | |
| Intäkter (exkl. värdeändr. skogförråd) | 21 883 | 16 050 | 38 287 | 107 622 | 13 390 | 14 302 | 14 605 | 117 634 |
| Kostnader | 3 491 | 2 096 | 5 067 | 21 027 | 1 277 | 1 426 | 1 710 | 11 729 |
| Resultat före avskrivningar, arbetskostnader och räntenetto | 18 392 | 13 953 | 33 220 | 86 595 | 12 113 | 12 876 | 12 895 | 105 905 |
| Arbetskostnader | 82 | 1 739 | 2 444 | 1 944 | – | 2 981 | 2 191 | 2 087 |
| Avskrivningar på maskiner och redskap | 1 422 | 982 | 1 172 | 5 719 | 1 175 | 657 | 1 487 | 6 440 |
| Resultat före räntenetto | 16 888 | 11 233 | 28 920 | 78 472 | 10 938 | 9 238 | 8 385 | 96 926 |
| Räntenetto | 0 | -234 | -3 518 | -3 996 | -6 | -396 | -3308 | -4320 |
| Resultat i skogsbruket före ränta på eget kapital o. ersättn. för eget arbete | 16 887 | 10 999 | 25 402 | 74 475 | 10 932 | 8 842 | 5 077 | 92 606 |
| Resultat i jord- och skogsbruket före ränta på eget kapital och ersättning för eget arbete | 28 987 | 115 599 | 231 802 | 298 175 | 20 732 | 117 642 | 198 277 | 295 306 |

Tabell 10.3 (forts.)

| | JEU 2005 | | | | JEU 2006 | | | |
|---|-------------------|--------------------------------|----------------------------|------------------------|-------------------|--------------------------------|----------------------------|------------------------|
| | RO 3 | Riket | | | RO 3 | Riket | | |
| | Mjolk- företag | Mjolk- företag ¹ | Företag med köttdjur | Företag med svin | Mjolk- företag | Mjolk- företag ¹ | Företag med köttdjur | Företag med svin |
| | 1 600– | 1 600– | 800– | 1 600– | 1 600– | 1 600– | 800– | 1 600– |
| | 3 199 | 3 199 | 3 199 | 5 599 | 3 199 | 3 199 | 3 199 | 5 599 |
| Jordbruket | | | | | | | | |
| <i>Intäkter</i> | | | | | | | | |
| Vegetabilier | 2 000 | 9 600 | 19 600 | 115 800 | -2 200 | 5 300 | 20 900 | 159 500 |
| Animalier | 403 100 | 387 000 | 249 400 | 1 071 900 | 380 500 | 381 500 | 236 800 | 1 284 300 |
| Övrigt | 18 100 | 29 100 | 178 100 | 132 200 | 22 700 | 43 100 | 133 900 | 214 500 |
| Direktersättning | 172 400 | 172 400 | 289 400 | 140 000 | 295 300 | 177 400 | 295 700 | 170 300 |
| Summa intäkter | 709 000 | 598 100 | 736 600 | 1 459 900 | 696 300 | 607 300 | 687 300 | 1 828 500 |
| <i>Kostnader</i> | | | | | | | | |
| Förnödenheter | 169 100 | 156 400 | 126 900 | 536 200 | 169 400 | 156 900 | 124 000 | 683 500 |
| Underhåll | 39 700 | 43 200 | 67 400 | 65 700 | 46 000 | 44 600 | 51 900 | 95 500 |
| Övrigt | 200 300 | 170 800 | 171 400 | 352 500 | 189 600 | 172 600 | 179 300 | 431 600 |
| Summa kostnader | 409 100 | 370 400 | 365 600 | 954 300 | 405 000 | 374 100 | 355 200 | 1 210 500 |
| Resultat före av- skrivningar, arbets- o. arrendekostnader samt räntenetto | 299 900 | 227 700 | 371 000 | 505 500 | 291 300 | 233 200 | 332 100 | 618 000 |
| Arbetskostnader | 4 600 | 5 000 | 17 600 | 32 300 | 7 200 | 4 300 | 12 400 | 58 200 |
| Resultat före av- skrivningar, arren- de kostnader och räntenetto | 295 300 | 222 700 | 353 400 | 473 200 | 284 000 | 229 000 | 319 700 | 559 800 |
| <i>Avskrivningar</i> | | | | | | | | |
| Ekonomibyggnader o. byggnadsinvent. | 66 100 | 71 100 | 78 300 | 320 700 | 59 200 | 63 000 | 91 200 | 324 300 |
| Markinv. och markanlägg. | 800 | 700 | 3 000 | 5 100 | 500 | 800 | 3 100 | 7 100 |
| Maskiner och redskap | 68 400 | 54 100 | 81 600 | 88 000 | 67 000 | 54 100 | 98 600 | 109 900 |
| Summa avskriv- ningar | 135 300 | 126 000 | 162 900 | 413 800 | 126 700 | 117 900 | 192 900 | 441 300 |

Tabell 10.3 (forts.)

| | JEU 2005 | | | | JEU 2006 | | | |
|--|--------------|---------------------------|----------------------|------------------|--------------|---------------------------|----------------------|------------------|
| | RO 3 | Riket | Företag med köttdjur | Företag med svin | RO 3 | Riket | Företag med köttdjur | Företag med svin |
| | Mjölkföretag | Mjölkföretag ¹ | 800– | 1 600– | Mjölkföretag | Mjölkföretag ¹ | 800– | 3 200– |
| | 3 199 | 3 199 | 3 199 | 5 599 | 3 199 | 3 199 | 3 199 | 5 599 |
| Jordbruket | | | | | | | | |
| Arrendekostnader | 5 700 | 8 200 | 19 000 | 36 700 | 7 200 | 8 200 | 18 400 | 54 900 |
| Resultat före räntenetto | 154 300 | 88 600 | 171 400 | 22 700 | 150 100 | 102 800 | 108 500 | 63 600 |
| Räntenetto | 6 100 | 6 800 | 22 300 | 78 600 | 5 500 | 4 800 | 33 200 | 88 600 |
| Resultat i jordbruket före ränta på eget kapital o. ersättn. för eget arbete | 148 200 | 81 800 | 149 100 | -55 900 | 144 700 | 98 000 | 75 300 | -25 000 |
| Skogsbruket | | | | | | | | |
| Intäkter (exkl. värdeändr. skogförråd) | 74 000 | 74 200 | 129 400 | 40 100 | 86 200 | 95 600 | 64 800 | 136 100 |
| Kostnader | 4 300 | 7 300 | 16 700 | 6 800 | 5 100 | 6 900 | 14 400 | 27 600 |
| Resultat före avskrivningar, arbetskostnader och räntenetto | 69 600 | 66 900 | 112 700 | 33 300 | 81 100 | 88 700 | 50 500 | 108 500 |
| Arbetskostnader | – | 600 | 5 800 | 5 200 | – | 400 | 2 400 | 7 400 |
| Avskrivningar på maskiner och redskap | 3 400 | 3 300 | 4 200 | 1 700 | 6 200 | 4 000 | 5 500 | 2 000 |
| Resultat före räntenetto | 65 800 | 61 600 | 102 700 | 25 300 | 74 100 | 83 800 | 42 500 | 97 500 |
| Räntenetto | – | -1 200 | -2 100 | -1 200 | – | -1 400 | -1 000 | -1 500 |
| Resultat i skogsbruket före ränta på eget kapital o. ersättn. för eget arbete | 65 800 | 60 500 | 100 600 | 24 100 | 74 100 | 82 400 | 41 500 | 96 000 |
| Resultat i jord- och skogsbruket före ränta på eget kapital och ersättning för eget arbete | 214 000 | 142 300 | 249 700 | -31 800 | 218 800 | 180 400 | 116 800 | 71 000 |

Tabell 10.4**Jordbrukarnas taxerade nettointäkter m.m. 2000–2005 kr per hushåll, kronor***The farmers' assessed net receipts from different sources of income. Average per household 2000–2005, SEK*

| Storleksgrupp, hektar åkermark | 2000 | 2001 | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 |
|--|---------|---------|---------|---------|---------|---------|
| <i>Näringsverksamhet</i> | | | | | | |
| 2,1– 5,0 | 13 500 | 14 000 | 15 500 | 16 000 | 17 500 | 18 100 |
| 5,1– 10,0 | 15 000 | 16 700 | 17 300 | 18 000 | 19 300 | 20 600 |
| 10,1– 20,0 | 23 700 | 25 700 | 27 100 | 26 900 | 26 400 | 29 800 |
| 20,1– 30,0 | 44 000 | 47 700 | 49 000 | 47 200 | 47 500 | 52 100 |
| 30,1– 50,0 | 77 000 | 82 200 | 83 600 | 79 300 | 78 500 | 83 700 |
| 50,1–100,0 | 122 800 | 129 600 | 130 300 | 126 900 | 129 300 | 135 200 |
| 100,1–200,0 | 145 600 | 158 400 | 167 700 | 164 100 | 165 800 | 171 000 |
| 200,1– | 164 400 | 183 100 | 190 900 | 188 400 | 191 700 | 194 600 |
| Samtliga | 50 400 | 54 700 | 57 600 | 58 600 | 59 300 | 58 000 |
| <i>Tjänst</i> | | | | | | |
| 2,1– 5,0 | 283 200 | 292 800 | 305 700 | 324 800 | 335 300 | 352 300 |
| 5,1– 10,0 | 272 900 | 281 700 | 294 700 | 312 100 | 320 000 | 333 900 |
| 10,1– 20,0 | 246 200 | 255 300 | 268 900 | 284 700 | 292 500 | 301 700 |
| 20,1– 30,0 | 215 400 | 226 000 | 238 200 | 251 900 | 259 200 | 266 500 |
| 30,1– 50,0 | 181 300 | 190 400 | 200 700 | 213 900 | 221 700 | 229 600 |
| 50,1–100,0 | 151 900 | 160 100 | 170 900 | 183 100 | 187 800 | 195 100 |
| 100,1–200,0 | 147 600 | 156 200 | 163 300 | 170 000 | 174 500 | 180 000 |
| 200,1– | 138 900 | 146 400 | 161 500 | 167 200 | 171 600 | 176 000 |
| Samtliga | 226 400 | 235 200 | 246 100 | 258 100 | 265 900 | 283 300 |
| <i>Taxerad förvärvsinkomst¹</i> | | | | | | |
| 2,1– 5,0 | 291 900 | 302 100 | 316 600 | 335 900 | 347 600 | 365 000 |
| 5,1– 10,0 | 283 100 | 293 800 | 307 300 | 325 300 | 334 300 | 349 400 |
| 10,1– 20,0 | 265 600 | 276 700 | 291 600 | 307 200 | 314 500 | 327 000 |
| 20,1– 30,0 | 255 300 | 269 700 | 283 100 | 295 000 | 302 800 | 314 500 |
| 30,1– 50,0 | 254 700 | 268 600 | 280 400 | 289 300 | 296 300 | 309 400 |
| 50,1–100,0 | 271 200 | 286 100 | 297 300 | 305 900 | 313 100 | 326 200 |
| 100,1–200,0 | 289 200 | 310 400 | 326 500 | 329 400 | 335 700 | 346 300 |
| 200,1– | 299 100 | 325 300 | 347 700 | 350 700 | 358 600 | 365 300 |
| Samtliga | 272 600 | 285 600 | 299 300 | 312 300 | 320 700 | 336 700 |
| <i>Nettoinkomst av kapital</i> | | | | | | |
| 2,1– 5,0 | 11 600 | 4 500 | 1 900 | 1 600 | 6 300 | 7 700 |
| 5,1– 10,0 | 14 700 | 9 400 | 7 200 | 4 800 | 8 200 | 13 900 |
| 10,1– 20,0 | 22 500 | 16 100 | 14 300 | 11 800 | 16 200 | 21 300 |
| 20,1– 30,0 | 31 300 | 25 500 | 22 600 | 19 000 | 25 000 | 30 100 |
| 30,1– 50,0 | 40 700 | 36 200 | 31 600 | 29 200 | 33 700 | 39 300 |
| 50,1–100,0 | 51 300 | 43 900 | 38 600 | 34 900 | 41 000 | 46 000 |
| 100,1–200,0 | 61 900 | 54 000 | 44 100 | 43 100 | 49 400 | 50 500 |
| 200,1– | 76 700 | 66 800 | 50 500 | 54 600 | 65 500 | 67 600 |
| Samtliga | 29 000 | 22 900 | 19 700 | 18 200 | 23 100 | 25 700 |

1) Taxerad förvärvsinkomst utgörs av summan av inkomst av näringsverksamhet och tjänst minskad med allmänna avdrag.

Källa: SCB, Jordbrukarhushållens inkomster.

Tabell 10.5

Jordbrukarhushållens taxerade inkomster av näringsverksamhet och tjänst, nettoinkomst av kapital samt hushållsinkomst före och efter transfereringar år 2005. Medeltal i kronor per hushåll

The farmers' assessed income from business (incl. agriculture) and employment, net income from capital and household income before and after transfers. Average per household, SEK

| Område | Taxerad inkomst av | | Netto- | Hushålls- | Positiva ej | Skatter | Hushålls- |
|-------------------|--------------------|---------|------------|--------------|-------------|------------|-----------|
| | Närings- | Tjänst | inkomst | komst före | skatteplik- | och övriga | inkomst |
| | verksam- | | av kapital | skattefria | tiga trans- | negativa | efter |
| | het | | | transfere- | fereringar | transfe- | transfe- |
| | | | | ringar och | | ringar | ringar |
| | | | | skatter m.m. | | | |
| <i>Län</i> | | | | | | | |
| Stockholms | 63 000 | 280 500 | 26 900 | 364 700 | 10 600 | 128 000 | 247 300 |
| Uppsala | 77 400 | 267 900 | 24 300 | 258 300 | 11 300 | 118 700 | 250 900 |
| Södermanlands | 74 400 | 259 800 | 29 200 | 351 100 | 11 900 | 116 400 | 246 700 |
| Östergötlands | 77 700 | 252 000 | 36 600 | 360 600 | 11 100 | 113 600 | 258 100 |
| Jönköpings | 68 900 | 288 100 | 37 100 | 393 300 | 13 000 | 109 500 | 296 800 |
| Kronobergs | 59 200 | 284 100 | 38 100 | 379 200 | 11 000 | 67 800 | 322 500 |
| Kalmar | 80 900 | 249 900 | 38 500 | 366 000 | 11 800 | 113 200 | 264 600 |
| Gotlands | 77 800 | 207 200 | 30 300 | 310 800 | 13 900 | 100 900 | 223 800 |
| Blekinge | 55 300 | 275 400 | 39 700 | 362 200 | 11 200 | 111 800 | 261 600 |
| Skåne | 69 100 | 269 800 | 28 700 | 356 500 | 11 600 | 111 600 | 256 500 |
| Hallands | 59 200 | 269 600 | 28 600 | 349 700 | 11 600 | 98 200 | 263 000 |
| Västra Götalands | 49 800 | 291 500 | 21 200 | 353 300 | 11 000 | 113 600 | 250 800 |
| Värmlands | 34 400 | 313 600 | 16 400 | 354 300 | 10 700 | 116 100 | 248 900 |
| Örebro | 54 300 | 291 400 | 20 400 | 353 300 | 11 300 | 115 700 | 248 900 |
| Västmanlands | 60 700 | 291 300 | 22 100 | 364 300 | 11 200 | 118 200 | 257 300 |
| Dalarnas | 46 500 | 293 100 | 21 000 | 350 800 | 11 100 | 115 000 | 246 800 |
| Gävleborgs | 50 000 | 284 700 | 20 500 | 346 200 | 11 200 | 110 500 | 246 900 |
| Västernorrlands | 42 300 | 317 400 | 16 800 | 368 700 | 10 500 | 120 100 | 259 000 |
| Jämtlands | 56 900 | 281 200 | 21 700 | 353 100 | 11 700 | 113 800 | 251 000 |
| Västerbottens | 40 300 | 328 500 | 19 000 | 379 600 | 11 500 | 123 300 | 267 800 |
| Norrbottnens | 38 600 | 313 500 | 11 700 | 352 300 | 9 800 | 112 400 | 249 700 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | |
| 2005 | 58 000 | 283 300 | 25 700 | 358 800 | 11 400 | 111 900 | 258 300 |
| 2004 | 59 300 | 265 900 | 23 100 | 337 400 | 11 600 | 110 900 | 238 000 |
| 2003 | 58 600 | 258 100 | 18 200 | 320 800 | 11 900 | 105 900 | 226 800 |
| 2002 | 57 600 | 246 100 | 19 700 | 313 900 | 11 900 | 100 300 | 225 400 |
| 2001 | 54 700 | 235 200 | 22 900 | 306 200 | 11 400 | 101 600 | 216 000 |
| 2000 | 50 400 | 226 400 | 29 000 | 298 800 | 10 700 | 104 000 | 205 500 |

Källa: SCB, Jordbrukarhushållens inkomster.

Tabell 10.6
Jordbrukets prisindex 2000–2007 (2000=100)
Agricultural price indices

| Index | 2000 | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 | 2007 |
|--|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Produktionsmedelsprisindex | | | | | | | |
| Total insatsförbrukning | 100,0 | 107,2 | 109,3 | 113,5 | 114,8 | 118,0 | 127,3 |
| Investeringsvaror och -tjänster | 100,0 | 106,5 | 109,5 | 113,7 | 118,6 | 122,7 | 128,3 |
| Totalt | 100,0 | 107,1 | 109,4 | 113,5 | 115,6 | 119,0 | 127,6 |
| Avräkningsprisindex | | | | | | | |
| Vegetabilier | 100,0 | 104,2 | 106,1 | 108,1 | 103,0 | 109,8 | 140,0 |
| Animalier | 100,0 | 101,1 | 97,5 | 93,8 | 94,4 | 96,6 | 100,1 |
| Totalt | 100,0 | 102,2 | 100,7 | 99,1 | 97,6 | 101,5 | 114,8 |
| Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel | | | | | | | |
| Vegetabilier | 100,0 | 109,5 | 111,9 | 112,8 | 112,8 | 114,2 | 123,8 |
| Animalier | 100,0 | 108,2 | 108,8 | 107,9 | 107,7 | 108,3 | 110,5 |
| Totalt | 100,0 | 108,6 | 109,9 | 109,6 | 109,4 | 110,2 | 114,8 |
| Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel | | | | | | | |
| Vegetabilier | 100,0 | 103,6 | 104,3 | 104,7 | 102,8 | 102,7 | 105,8 |
| Animalier | 100,0 | 106,6 | 107,7 | 107,6 | 107,1 | 107,9 | 108,7 |
| Totalt | 100,0 | 105,5 | 106,5 | 106,5 | 105,5 | 106,0 | 107,6 |
| Konsumentprisindex | | | | | | | |
| Livsmedel, totalt | 100,0 | 106,2 | 106,6 | 106,1 | 105,4 | 106,2 | 108,3 |
| Totalt | 100,0 | 104,6 | 106,6 | 107,0 | 107,5 | 109,0 | 111,4 |

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 10.7

Priser på traktorer, drivmedel, handelsgödsel, vegetabilier och animalier 1990–2007, kr

Prices of tractors, fuel, fertilizers, vegetables and animal products

| Varuslag | 1990 | 1995 | 2000 | 2004 | 2005 | 2006 | 2007 |
|-------------------------------|--------------------|--------------------|---------|------------------|---------|---------|-------|
| Traktorer, kr/st | 250 000 | .. | 418 000 | 460 000 | 480 000 | 499 000 | .. |
| Drivmedel, kr/100 liter | | | | | | | |
| Dieselolja | 277 | 329 | 572 | 634 | 772 | 808 | 785 |
| Handelsgödselmedel, kr/100 kg | | | | | | | |
| Kalksalpeter, 15,5 % N | 112 ¹ | 137 ¹ | 120 | 161 | 167 | 168 | 211 |
| Kalkammonsalpeter, 28,0 % N | 175 ¹ | 207 ¹ | 177 | 217 | 237 | 249 | 256 |
| Superfosfat, P 20 | 136 ^{1,2} | 233 ^{1,2} | 224 | 238 | 259 | 258 | 314 |
| Supra PK 11–21 | 234 ¹ | 213 ^{1,3} | 197 | 213 | 230 | 236 | 263 |
| Supra NPK 17–4–13 | .. | .. | 213 | 244 | 264 | 275 | 295 |
| Supra NPK 21–4–7 | .. | .. | 207 | 243 ⁴ | 259 | 270 | 288 |
| Vegetabilier, kr/100 kg | | | | | | | |
| Vete ⁵ | 133 | 118 | 97 | 97 | 91 | 104 | 190 |
| Råg ⁵ | 143 | 110 | 91 | 87 | 91 | 103 | 186 |
| Korn ⁵ | 133 | 111 | 89 | 85 | 82 | 91 | 160 |
| Havre ⁵ | 132 | 107 | 88 | 76 | 84 | 103 | 150 |
| Potatis för stärkelse | 57 ⁶ | 56 | 50 | 52 | 46 | 45 | 45 |
| Sockerbetor | 29 | 42 | 38 | 41 | 42 | 30 | 28 |
| Vetekli | 179 ⁷ | 127 | 123 | 143 | 150 | 152 | 166 |
| Melass | 169 | 126 | 102 | 129 | 135 | 144 | 156 |
| Animalier, kr/100 kg | | | | | | | |
| Kött av | | | | | | | |
| Storboskap | 2 545 | 2 295 | 1 829 | 1 590 | 1 831 | 2 001 | 1 964 |
| Mellankalv | 2 882 | 2 502 | 1 850 | 2 022 | 1 835 | 1 884 | 1 998 |
| Mindre kalv | 1 621 | 1 638 | 115 | 150 | 150 | 150 | 150 |
| Häst | 1 344 | 607 | 702 | 594 | 614 | 608 | 589 |
| Får och lamm | 2 205 | 1 764 | 1 778 | 2 022 | 2 043 | 2 043 | 2 051 |
| Slaktsvin | 1 487 | 1 325 | 1 102 | 1 039 | 1 080 | 1 145 | 1 183 |
| Fjäderfå ⁸ | 975 | 773 | 663 | 675 | 649 | 637 | 687 |
| Mejerimjök, kr/100 kg | 297 | 308 | 306 | 291 | 283 | 279 | 303 |
| Ägg, kr/100 kg | .. | 815 | 805 | 853 | 786 | 868 | 948 |

1) T.o.m. 1998 50 kg säck. Fr.o.m. 1999 600 kg säck.

2) Superfosfat, P9.

3) Supra PK 7–13.

4) OptiCrop 21–3–10.

5) Vid leveransort för vara av normalkvalitet. Fr.o.m. juli 1995 pris vid 14 % vattenhalt samt för normalvete vid 11 % proteinhalt. Dessförinnan pris vid 15 % vattenhalt. Årsmedelpriser beräknas som sammanvägda månadspriser med avseende på levererade kvantiteter.

6) Uppgifterna för 1990 avser även potatis för råsprit.

7) Uppgifterna är inte jämförbara.

8) T.o.m. 1996 för djur med vikten 1,3 kg, därefter 1,7 kg.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 10.8**Indextal för delposter i avräkningsprisindex 2000–2007 (2000=100)***Producer price index. Indices for subtotals*

| Varuslag | 2000 | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 | 2007 |
|--|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Spannmål | 100,0 | 100,2 | 97,2 | 92,7 | 90,0 | 101,3 | 179,4 |
| Matpotatis | 100,0 | 128,5 | 137,2 | 165,5 | 99,8 | 145,7 | 194,2 |
| Annan potatis | 100,0 | 105,0 | 104,1 | 104,1 | 91,9 | 89,8 | 90,6 |
| Sockerbetor | 100,0 | 109,2 | 107,0 | 106,8 | 110,7 | 79,0 | 72,0 |
| Oljeväxter | 100,0 | 138,8 | 140,3 | 128,5 | 137,2 | 150,2 | 212,6 |
| Mjök | 100,0 | 100,1 | 100,8 | 94,6 | 91,7 | 90,6 | 98,3 |
| Ägg | 100,0 | 108,6 | 111,6 | 106,0 | 97,7 | 107,8 | 117,8 |
| Storboskap | 100,0 | 94,1 | 92,6 | 86,4 | 99,0 | 107,7 | 105,5 |
| Kalv | 100,0 | 104,7 | 107,4 | 98,5 | 87,8 | 90,1 | 93,8 |
| Får och getter | 100,0 | 109,9 | 113,5 | 114,7 | 114,4 | 114,6 | 115,4 |
| Gris | 100,0 | 104,0 | 88,5 | 93,3 | 96,8 | 96,8 | 94,2 |
| Frukt | 100,0 | 109,4 | 158,3 | 135,4 | 122,2 | 114,4 | 132,5 |
| Grönsaker, blommor och plantskoleväxter | 100,0 | 103,9 | 104,4 | 105,4 | 108,4 | 116,1 | 116,3 |

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 10.9**Genomsnittliga arrendepriser för jordbruksmark med och utan gratisarrenden samt för åkermark 2006, kr per hektar***Average rent for agricultural land and for arable land*

| Område | Län | Genomsnittliga arrendepriser för | | |
|---------------------|--------------|--|-----------------------------------|---|
| | | jordbruksmark inkl.gratis- arrenden kr/ha | exkl.gratis- arrenden kr/ha | åkermark inkl.gratis- arrenden kr/ha |
| Sydsverige | K,M | 2 258 | 2 387 | 2 919 |
| Västsverige | N,O | 1 104 | 1 197 | 1 351 |
| Småland med öarna | F,G,H,I | 757 | 797 | 1 246 |
| Östra Mellansverige | AB,C,D,E,T,U | 1 030 | 1 069 | 1 103 |
| Norra Mellansverige | S,W,X | 435 | 621 | 434 |
| Norra Sverige | Y,Z,AC,BD | 324 | 467 | 341 |
| <i>Hela riket</i> | | 1 095 | 1 202 | 1 285 |

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 10.10
Utvecklingen av arrendepriiser 1994–2006 (1994=100)

Rent for agricultural land, indices

| Område | Län | 1994 | 1995 | 2000 | 2001 | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 |
|---------------------|--------------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|
| Sydsverige | K,M | 100 | 102 | 119 | 135 | 141 | 154 | 155 | 153 | 153 |
| Västsverige | N,O | 100 | 100 | 124 | 128 | 136 | 143 | 145 | 127 | 129 |
| Småland med öarna | F,G,H,I | 100 | 104 | 133 | 133 | 136 | 131 | 131 | 130 | 140 |
| Östra Mellansverige | AB,C,D,E,T,U | 100 | 103 | 121 | 139 | 137 | 138 | 138 | 140 | 142 |
| Norra Mellansverige | S,W,X | 100 | 100 | 139 | 141 | 144 | 100 | 101 | 130 | 131 |
| Norra Sverige | Y,Z,AC,BD | 100 | 98 | 115 | 94 | 102 | 96 | 100 | 176 | 183 |
| <i>Hela riket</i> | | 100 | 102 | 122 | 131 | 134 | 136 | 136 | 136 | 138 |

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 10.11
Priser på jordbruksmark¹ 1995–2006, 1 000-tals kr per hektar

Prices on agricultural land

| Produk- tions- område | Pris per hektar (vägt medelvärde) | | | | | | | | Antal försäljn. 2006 | Försåld areal, ha 2006 |
|-----------------------------|-----------------------------------|------|------|------|------|------|------|------|----------------------------|------------------------------|
| | 1995 | 2000 | 2001 | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 | | |
| Gss | 25,8 | 40,1 | 46,6 | 43,2 | 48,9 | 60,1 | 67,2 | 88,5 | 145 | 1 372 |
| Gmb | 13,8 | 22,8 | 20,9 | 26,0 | 27,6 | 30,2 | 47,9 | 50,2 | 202 | 1 920 |
| Gns | 13,3 | 20,1 | 21,4 | 21,4 | 22,5 | 25,1 | 33,2 | 37,2 | 224 | 2 693 |
| Ss | 8,7 | 13,9 | 18,9 | 17,0 | 16,1 | 19,4 | 25,2 | 30,1 | 265 | 3 012 |
| Gsk | 9,1 | 14,2 | 14,1 | 14,3 | 15,5 | 16,1 | 26,1 | 27,9 | 820 | 5 831 |
| Ssk | 5,4 | 6,5 | 6,9 | 8,1 | 6,5 | 10,1 | 14,6 | 15,4 | 300 | 1 611 |
| Nn | 2,9 | 3,0 | 3,0 | 3,3 | 3,4 | 3,6 | 8,1 | 8,4 | 423 | 1 881 |
| Nö | 2,2 | 3,2 | 3,2 | 3,3 | 3,4 | 3,5 | 6,4 | 6,6 | 226 | 1 119 |
| <i>Hela riket</i> | 10,8 | 16,8 | 18,4 | 18,5 | 19,4 | 22,4 | 31,1 | 34,3 | 2 605 | 19 439 |

1) Avser både åker- och betesmark.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 10.12
Försålda lantbruksenheter¹ 2007
Sold agricultural units

| Område | Samtliga lagfarna köp (ej slätköp) | | | |
|-------------------|------------------------------------|--|---|--|
| | Antal köp | Köpeskilling medelvärde, 1 000-tals kr | Taxeringsvärde ² medelvärde, 1 000-tals kr | Köpeskillingskoefficient ³ , ovägt medelvärde |
| <i>Län</i> | | | | |
| Stockholms | 57 | 3 603 | 1 601 | 2,37 |
| Uppsala | 81 | 2 455 | 1 246 | 2,22 |
| Södermanlands | 47 | 2 892 | 1 122 | 2,66 |
| Östergötlands | 88 | 2 886 | 1 389 | 2,21 |
| Jönköpings | 177 | 2 069 | 1 148 | 1,96 |
| Kronobergs | 187 | 1 951 | 960 | 2,19 |
| Kalmar | 119 | 2 020 | 1 007 | 2,16 |
| Gotlands | 61 | 1 852 | 907 | 2,35 |
| Blekinge | 74 | 1 834 | 848 | 2,21 |
| Skåne | 440 | 2 429 | 1 053 | 2,42 |
| Hallands | 121 | 2 353 | 1 015 | 2,46 |
| Västra Götalands | 607 | 1 797 | 867 | 2,16 |
| Värmlands | 365 | 1 197 | 595 | 2,14 |
| Örebro | 138 | 1 446 | 714 | 2,14 |
| Västmanlands | 47 | 2 529 | 1 165 | 2,43 |
| Dalarnas | 196 | 827 | 375 | 2,45 |
| Gävleborgs | 152 | 994 | 528 | 2,09 |
| Västernorrlands | 231 | 820 | 405 | 2,21 |
| Jämtlands | 210 | 981 | 430 | 2,35 |
| Västerbottens | 243 | 916 | 479 | 2,16 |
| Norrbottens | 159 | 946 | 449 | 2,18 |
| <i>Hela riket</i> | | | | |
| 2007 | 3 800 | 1 657 | 788 | 2,24 |
| 2006 | 3 316 | 1 526 | 812 | 1,99 |
| 2005 | 3 465 | 1 335 | 797 | 1,81 |
| 2004 | 3 093 | 1 167 | 460 | 2,61 |
| 2003 | 3 064 | 1 082 | 465 | 2,40 |
| 2002 | 2 944 | 1 030 | 458 | 2,30 |
| 2001 | 2 938 | 1 010 | 466 | 2,22 |

1) Endast köp av hela taxeringsenheter.

2) Taxeringsvärde enligt allmän fastighetstaxering för lantbruk 2005. För åren 2001–2004 avses basvärdet enligt 1998 års taxering.

3) Se texten.

Källa: SCB, Fastighetspris- och lagfartsstatistik.

11 Ekologisk produktion

I kapitel 11 redovisas uppgifter om ekologisk odling inom jordbruk och trädgård samt ekologisk djurhållning. Viss arealstatistik samt ersättningar redovisas även i kapitel 9.

Sammanfattning

Den ekologiska produktionen

Regeringens mål för ekologisk produktion till år 2010 är att andelen certifierad ekologisk odling ska öka till minst 20 % av jordbruksmarken. Regeringen vill även att den certifierade ekologiska produktionen av mjölk, ägg och kött från idisslare ökar markant och att den certifierade produktionen av griskött och matfågel ökar kraftigt. Ett av huvudargumenten för att sätta upp ett mål för ekologisk produktion är att målet i sig utgör en av flera åtgärder för att uppnå de nationella miljökvalitetsmålen.

Ekologisk odling är en odlingsmetod som syftar till ett naturanpassat jordbruk utan syntetiskt framställda mineralgödselmedel och kemiska bekämpningsmedel. Kretsloppstänkande och strävan efter ett kulturlandskap med stor artrikedom och biologisk mångfald är några av målsättningarna med ekologisk odling. Målsättningen är också att producera jordbruksprodukter av bra kvalitet med hjälp av uthålliga produktionsmetoder.

Från konsumentsynpunkt är det nödvändigt med garantier för hur de ekologiska produkterna har producerats. År 2007 fanns två godkända kontrollorgan i Sverige, Aranea certifiering (dotterbolag till KRAV) och SMAK.

Certifierade ekologiska produkter kan vara märkta med KRAV, Demeter eller EU:s logotyp för ekologiska produkter. KRAV:s regler uppfyller EG-reglerna för ekologisk produktion och är i vissa avseenden strängare. Vid biodynamisk odling (Demeter) krävs inte bara frånvaro av kemiska bekämpningsmedel och syntetiska mineralgödselmedel utan även att biodynamiska preparat används för att stimulera jordens och växternas biologiska förhållanden. Demeterförbundets bestämmelser omfattar både KRAV:s och förbundets specifika bestäm-

melser och uppgifter om odling m.m. ingår i KRAV:s statistik. Produkter som odlats ekologiskt men inte certifierats säljs som konventionellt odlade.

Ekologiskt odlade arealer

Ekologiskt odlade arealer finns redovisade med två definitioner. I tabellerna från KRAV redovisas certifierade arealer från vilka produktionen kan säljas med ekologisk märkning. Observera att uppgifterna avser år 2006. I övriga tabeller är det i stället arealer där lantbrukaren sökt miljöstöd för ekologiska produktionsformer år 2007, vid jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åkermark.

I **tabell 11.1–11.6** återges vissa delar av den statistik som tas fram av KRAV ekonomisk för-
ening. Här ingår areal på jordbruksföretag som har mindre än 2,0 hektar åkermark totalt.

I **tabell 11.1** redovisas andelen ekologiskt kontrollerad åkerareal (dvs. inklusive s.k. karen sareal) i landet. Den totala KRAV-kontrollerade åkerarealen år 2006 var närmare 180 000 hektar, vilket är något mer än föregående år. Dessutom fanns ca 250 hektar EU-certifierad ekologisk areal.

De högsta andelarna KRAV-kontrollerad åkerareal redovisas för Uppsala, Södermanlands, Västra Götalands och Västmanlands län där omkring 10 % av åkermarken var kontrollerad. Genomsnittet för landet var 6,8 %.

I **tabell 11.2** har den för ekologisk odling godkända jordbruksmarken delats upp på grödor. Av denna areal upptogs 39 % av ”Vall och bete på åker”, 25 % av ”Spannmål” och nästan 20 % av ”Betesmark, ej åker”.

I **tabell 11.3** redovisas antalet KRAV-certifierade växtodlingsproducenter. De uppgick år 2006 till 2 821 jordbrukare varav 428 var odlare vars gårdar inte var helt omlagda, dvs. någon del av gården var inte KRAV-godkänd

eller i karens. Det är en minskning av antalet växtodlingsproducenter med 4 % jämfört med föregående år. I tabellen redovisas även den KRAV-kontrollerade arealen med uppdelning på godkänd areal och karensareal. Den KRAV-kontrollerade arealen ligger på ungefär samma nivå som året innan, drygt 225 000 hektar. Det bör understrykas att arealuppgifterna även inkluderar betesmark. Arealen ”Betesmark, ej åker” uppgick år 2006 till ca 40 000 hektar (**tabell 11.2**).

I **tabell 11.7–11.13** redovisas grödarealer, skörd per hektar och produktion för arealer med miljöstöd för ekologisk produktion 2007. Ändrat insamlingssätt har medfört att en del av de arealer som odlats enligt reglerna för miljöstödet för ekologisk odling inte längre finns med i redovisningen. För spannmål och de flesta andra grödorna är skillnaden dock marginell. Den totala arealen med miljöstöd för ekologisk produktion redovisas i kapitel 9 **tabell 9.4**. Där ingår även areal på de jordbruksföretag som har en åkerareal på 2 hektar eller mindre.

I **tabell 11.7** redovisas spannmålsarealer med stöd för ekologisk odling med uppdelning på produktionsområden och riket. Havre var den gröda som hade den största omfattningen av odlingen med 28 900 hektar. Den ekologisk odlade havrearealen minskade dock med 8 % jämfört med 2006. Näst största gröda var blandsäd, inräknat såväl stråsådesblandningar som stråsäd/baljväxtblandningar. Arealen uppgick till 19 100 hektar. Vårkorn med miljöstöd för ekologisk odling odlades på nästan 15 800 hektar, en minskning med 5 % jämfört med 2006. Höstvetet odlades på 12 900 hektar. Vårvetearealen uppgick till nästan 7 800 hektar, en minskning av arealen med 6 % jämfört med 2006. De största arealerna med ekologiskt odlad spannmål fanns i Götalands skogsbygder, Svealands slättbygder och Mellersta Sveriges skogsbygder.

I **tabell 11.8** redovisas den ekologiska oljeväxtarealen med miljöstöd. Höstrapsarealen odlades på 2 000 hektar, en minskning av arealen jämfört med 2006 på 18 %. Även de vårsådda oljeväxtarealerna minskade. Vårrys odlades på 700 hektar medan vårrapsens om-

fattning var drygt 300 hektar. Odlingen av höstrys var begränsad till knappt 300 hektar. Drygt 500 hektar oljelin odlades ekologiskt 2007.

I **tabell 11.9** redovisas arealer med miljöstöd för potatis, ärter och åkerbönor. Matpotatisarealen uppgick år 2007 till nästan 800 hektar, en minskning med drygt 9 % jämfört med 2006. Ärtor odlades på 3 300 hektar, en minskning jämfört med fjolåret på hela 21 %. Även odlingen av åkerbönor minskade och uppgick till 3 700 hektar.

I **tabell 11.10** redovisas beräknad slåttervallsareal med miljöstöd. Arealen uppgick år 2007 till 223 000 hektar, en minskning av slåttervallsarealen med 17 % jämfört med föregående år. P.g.a. ändrad insamlingssätt för den ekologiska odlade arealen är arealuppgiften osäker. För slåttervall kan det röra sig om runt 5 % av den ekologiskt odlade arealen som inte längre syns i statistikunderlaget.

Ekologisk produktion

I **tabell 11.10–11.13** redovisas skörd per hektar och total produktion för arealer med miljöstöd för ekologisk produktion, vid jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åkermark. All produktion på denna areal är inte certifierad för försäljning som ekologiskt odlade produkter.

I **tabell 11.10** redovisas skörd av slåttervall från arealer med miljöstöd för ekologisk produktion. Den totalt inbärgade skörden för 2007 var uppemot 0,84 miljon ton, fördelat på första skörd 0,61 miljon ton och återväxtskörd 0,22 miljon ton. Skörden per hektar uppgick på riksnivå till 3 750 kg per hektar. Av landets totala bärgade skörd av slåttervall var minst 20 % (för 2006 var motsvarande uppgift 27 %) ekologiskt odlad p.g.a. ändrad redovisning av den ekologiska odlade arealen är denna uppgift osäker.

I **tabell 11.11** redovisas skörd per hektar för spannmålsgrödorna med uppdelning på produktionsområden och riket. Högst hektarskörd hade höstvetet och rågvete med ca 3 400 kg resp. 3 500 kg per hektar på riksnivå. Höstråg och vårvete nådde upp till ca 3 000 kg per hektar medan vårkorn avkastade 2 600 kg per hektar. Havre och blandsäd visade en avkastnings-

nivå på 2 700 kg per hektar. Havre är den gröda som har den största omfattningen av den ekologiska spannmålsodlingen. Avkastningsnivåerna för de ekologiskt odlade spannmålsgrödorna var på riksnivå mellan 15 och 48 % lägre än motsvarande konventionella hektarskördar.

I **tabell 11.12** redovisas totalskördar från arealer med miljöstöd från ekologisk produktion. Vid beräkning av total skörd används arealer som skördats som mogen gröda. Arealer som skördats som grönfoder ingår inte.

Totalskördarna ökade för spannmålsgrödorna jämfört med 2006, främst som en följd av att skördeutbytet per hektar var högre under 2007.

Av landets totala produktion av vårveve var 13 % ekologiskt odlad. För havre var motsvarande andel ca 8 %, för höstråg 4 % och för rågveve 6 %. Av den totala produktionen av vårkorn och höstveve var 3 respektive 2 % ekologiskt odlad.

Totalskörderna av åkerbönor och ärter uppgick under 2007 till 7 300 respektive 5 100 ton (**tabell 11.13**). Störst totalskörd uppmättes i Götalands norra slättbygder för åkerbönor och i Svealands slättbygder för ärter. Totalskörderna för matpotatis var 10 500 ton, en minskning med 9 % jämfört med föregående år beroende på att den odlade arealen matpotatis var mindre 2007 än 2006. För åkerbönor och ärter var 65 % respektive 13 % av den totala produktionen i riket ekologiskt odlad. För matpotatis var bara 2 % ekologiskt odlad.

Ekologisk trädgårdsodling

Den för ekologisk odling godkända arealen under år 2006 av frukt, bär och grönsaker på åker redovisas i **tabell 11.2**. I **tabell 11.4** har den KRAV-certifierade arealen delats upp på vissa trädgårdsprodukter. Arealen frukt, bär och grönsaker år 2006 var nästan 850 hektar, vilket är en ökning med 5 % jämfört med föregående år. Morötter odlades på 155 hektar dvs. 18 % av den totala KRAV-certifierade frukt-, bär- och grönsaksarealen. Svarta vinbär var den näst största kulturen med 108 hektar i odling. Odlingen av jordgubbar och lök och vitkål uppgick till 44, 39 resp. 33 hektar vardera.

Frukt hade en odlingsareal på 88 hektar.

Den KRAV-certifierade odlingen i växthus år 2006 framgår av **tabell 11.5**. Den ekologiskt odlade växthusytan ökade dramatiskt mellan 2001 och 2002 från 62 000 till 91 000 m². Sedan år 2003 har odlade växthusytan legat på drygt 80 000 m². Kryddväxter var den största kulturen och odlades på nära 20 000 m² (24 %), följt av tomat som odlades på nästan 18 000 m² (22 %).

Den ekologiskt odlade arealen med trädgårdsprodukter för 2005 redovisas i **tabell 11.14**. Arealen var 1 175 hektar, vilket motsvarade 9,4 % av trädgårdsodlingen på friland. Den ekologiskt odlade växthusytan var 69 000 m² och motsvarade 2,3 % av den totalt odlade växthusytan i Sverige.

Ekologisk djurhållning

Ekologisk djurhållning bedrivs av samma skäl som ekologisk odling. Ekologisk djurhållning kräver ekologisk växtodling för att förse djuren med egenproducerat ekologiskt foder i så stor utsträckning som möjligt. En god hälsa hos djuren anses främjas och djuren ges möjlighet till ett naturligt beteende och en värdig tillvaro. Den ekologiska djurhållningen under 2006 enligt KRAV:s statistik redovisas i **tabell 11.6**. Sedan föregående år har bl.a. antalet mjölkkor, am- och dikor, hjort och slaktkycklingar ökat. Den största procentuella ökningen står slaktkyckling för med en ökning i antal på 21 %. Getter och suggor var de djurslag som uppvisade den största procentuella minskningen, en minskning med 17 respektive 8 %. Antal djur i karens ökade för nötkreatur, får och fjäderfä jämfört med fjolåret, medan övriga djurslag minskade.

Om statistiken

Följande begrepp som används inom ekologisk odling kan behöva förtydligas:

Karens, karensår, karensareal

De första åren en åker odlas enligt certifieringsreglerna blir varken grödan eller marken godkänd. Dessa år kallas ”karensår”. På samma sätt blir djurhållning godkänd först efter en

viss "karenstid". Under karenstiden sker kontroll precis på samma sätt och enligt samma regler som för den certifierade produktionen. Statistik över den KRAV-kontrollerade arealen inkluderar som regel karensarealen.

KRAV-godkänd odling

Odling som uppfyller KRAV:s alla regler för ekologiskt lantbruk. Här ingår inte arealer i karens.

Miljöstöd för ekologisk odling

Areal och växthusytor som omfattas av miljöstöd för ekologisk produktion utan att odlingarna behöver vara certifierade. Statistik rörande stödet till ekologisk odling tas fram av Jordbruksverket och redovisas översiktligt i kapitel 9.

Tabell 11.1

Ekologiskt kontrollerad åkerareal (KRAV-certifierad inkl. karens) samt total åkerareal 2006

Organic controlled arable land and total arable land

| Område | Areal åkermark, ha | | Andel ekologisk kontrollerad åkerareal, % |
|-------------------|-------------------------|-----------------|---|
| | Ekologiskt kontrollerad | Total åkerareal | |
| <i>Län</i> | | | |
| Stockholms | 6 774 | 84 403 | 8,0 |
| Uppsala | 15 691 | 149 274 | 10,5 |
| Södermanlands | 12 732 | 127 460 | 10,0 |
| Östergötlands | 16 160 | 204 460 | 7,9 |
| Jönköpings | 6 277 | 90 177 | 7,0 |
| Kronobergs | 2 604 | 49 990 | 5,2 |
| Kalmar | 4 119 | 124 960 | 3,3 |
| Gotlands | 7 049 | 85 908 | 8,2 |
| Blekinge | 944 | 32 175 | 2,9 |
| Skåne | 11 661 | 451 437 | 2,6 |
| Hallands | 6 546 | 113 040 | 5,8 |
| Västra Götalands | 47 171 | 472 411 | 10,0 |
| Värmlands | 8 518 | 110 578 | 7,7 |
| Örebro | 4 517 | 105 994 | 4,3 |
| Västmanlands | 12 874 | 122 837 | 10,5 |
| Dalarnas | 4 530 | 61 941 | 7,3 |
| Gävleborgs | 5 121 | 69 298 | 7,4 |
| Västernorrlands | 1 860 | 51 786 | 3,6 |
| Jämtlands | 2 279 | 42 712 | 5,3 |
| Västerbottens | 1 514 | 72 575 | 2,1 |
| Norrbottens | 796 | 37 008 | 2,2 |
| <i>Hela riket</i> | | | |
| 2006 | 179 740 ¹ | 2 660 424 | 6,8 |
| 2005 | 178 419 | 2 703 057 | 6,6 |
| 2004 | 179 134 | 2 660 643 | 6,7 |
| 2003 | 183 519 | 2 668 586 | 6,9 |
| 2002 | 183 713 | 2 679 941 | 6,9 |
| 2001 | 154 638 | 2 694 184 | 5,7 |

1) Här ingår inte EU-certifierad ekologisk areal (ca 250 ha).

Källa: KRAV ekonomisk förening.

tel 9. Arealer fördelade på grödor och produktion för dessa arealer redovisas i tabellerna 11.7–11.14

Annan publicering

Statistik rörande ekologisk odling och djurhållning publicerar KRAV respektive Jordbruksverket på sina webbplatser, www.krav.se och www.sjv.se.

Definitiva uppgifter om hektar- och totalskördar redovisas i Statistiska meddelanden, serie JO 16.

Trädgårdsräkningar/-inventeringar som man numera inte skiljer på, genomförs vart tredje år och publiceras i serie JO 33.

Tabell 11.2
Ekologiskt godkända arealer¹ (KRAV-certifierad areal exkl. karens) för olika
grödor och grödgrupper 2006, hektar
Certified areas for different crops and groups of crops

| Område | Summa godkänd jordbruks- areal | Varav | | | | |
|-------------------|---|----------|------------|------------|---------------------|------------------------------|
| | | Spannmål | Baljväxter | Oljeväxter | Lin och hampa | Potatis och rotfrukter |
| <i>Län</i> | | | | | | |
| Stockholms | 8 055 | 1 708 | 137 | 59 | – | 5 |
| Uppsala | 18 066 | 5 447 | 667 | 208 | 6 | 22 |
| Södermanlands | 14 482 | 3 545 | 416 | 90 | 36 | 6 |
| Östergötlands | 19 080 | 4 627 | 944 | 324 | 0 | 31 |
| Jönköpings | 7 522 | 1 234 | 90 | 33 | 4 | 3 |
| Kronobergs | 3 613 | 437 | 56 | 13 | – | 4 |
| Kalmar | 6 841 | 952 | 161 | 22 | – | 24 |
| Gotlands | 9 370 | 1 602 | 171 | 154 | 6 | 122 |
| Blekinge | 1 390 | 154 | 20 | – | – | 31 |
| Skåne | 15 183 | 2 966 | 594 | 351 | 8 | 115 |
| Hallands | 7 197 | 1 950 | 274 | 197 | 13 | 21 |
| Västra Götalands | 46 302 | 13 190 | 2 786 | 1 407 | 25 | 72 |
| Värmlands | 8 383 | 2 048 | 287 | 175 | 1 | 44 |
| Örebro | 5 150 | 1 096 | 129 | 9 | 17 | 8 |
| Västmanlands | 13 716 | 5 199 | 767 | 117 | 9 | 1 |
| Dalarnas | 4 394 | 1 361 | 152 | 71 | 3 | 88 |
| Gävleborgs | 5 304 | 1 300 | 87 | 49 | – | 81 |
| Västernorrlands | 2 061 | 310 | – | – | 1 | 17 |
| Jämtlands | 2 648 | 418 | – | – | 1 | 18 |
| Västerbottens | 1 544 | 236 | – | 1 | 9 | 12 |
| Norrbottnens | 706 | 211 | – | – | – | 12 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | |
| 2006 | 201 007 | 49 989 | 7 737 | 3 279 | 137 | 738 |
| 2005 | 200 627 | 53 156 | 8 350 | 2 888 | 370 | 1 053 |
| 2004 | 206 548 | 59 866 | 8 387 | 2 151 | 207 | 1 175 |
| 2003 | 207 505 | 60 028 | 7 654 | 1 557 | 160 | 1 463 |
| 2002 | 190 488 | 51 886 | 7 222 | 1 556 | 164 | 1 557 |
| 2001 | 161 659 | 42 346 | 5 168 | 1 273 | 211 | 1 445 |

1) Här ingår inte EU-certifierad ekologisk areal (ca 250 ha).

2) Betesmarker som ej är lämpliga att plöja och därmed inte ingår i växtföljden. Dessa redovisas i KRAV:s statistik eftersom de har betydelse för djurhållningen i ekologisk produktion och dessutom ingår i den ekologiska kontrollen.

Källa: KRAV ekonomisk förening.

Tabell 11.2 (forts.)

| Område | Varav | | | | | | | |
|-------------------|-----------------------|---------------------------------------|---------------|------------------------|--|------------|--------|--------|
| | Vall och bete på åker | Betesmark m.m. (ej åker) ² | Frukt och bär | Grön-saker och kryddor | Fler-åriga industri- och energi-grödor | Skydds-zon | Träda | Övrigt |
| <i>Län</i> | | | | | | | | |
| Stockholms | 3 325 | 1 717 | 8 | 20 | 5 | 6 | 684 | 381 |
| Uppsala | 5 811 | 3 521 | 4 | 14 | 46 | 51 | 1 199 | 1 071 |
| Södermanlands | 5 598 | 2 876 | 3 | 11 | 25 | 68 | 846 | 961 |
| Östergötlands | 6 759 | 4 497 | 4 | 36 | 22 | 45 | 895 | 896 |
| Jönköpings | 3 563 | 2 311 | 2 | 10 | – | 22 | 58 | 193 |
| Kronobergs | 1 661 | 1 360 | 2 | 3 | – | 2 | 31 | 45 |
| Kalmar | 2 463 | 2 933 | 12 | 18 | 2 | 3 | 105 | 145 |
| Gotlands | 3 948 | 2 877 | 6 | 98 | 3 | 10 | 137 | 237 |
| Blekinge | 516 | 478 | 7 | 15 | – | 1 | 40 | 128 |
| Skåne | 4 804 | 4 778 | 62 | 125 | 142 | 15 | 411 | 811 |
| Hallands | 3 064 | 1 038 | 4 | 46 | 2 | 12 | 202 | 375 |
| Västra Götalands | 17 375 | 6 547 | 27 | 52 | 31 | 122 | 2 043 | 2 625 |
| Värmlands | 4 247 | 750 | 2 | 28 | – | 17 | 467 | 317 |
| Örebro | 2 167 | 977 | 11 | 12 | 10 | 32 | 250 | 432 |
| Västmanlands | 3 521 | 1 510 | 17 | 3 | 11 | 145 | 1 227 | 1 190 |
| Dalarnas | 1 781 | 350 | 74 | 17 | 2 | 6 | 224 | 267 |
| Gävleborgs | 2 632 | 522 | 2 | 19 | – | 1 | 321 | 290 |
| Västernorrlands | 1 291 | 384 | 9 | 4 | – | – | 27 | 18 |
| Jämtlands | 1 588 | 482 | 20 | 7 | – | 0 | 29 | 86 |
| Västerbottens | 1 052 | 107 | 0 | 17 | – | – | 70 | 40 |
| Norrbottens | 397 | 11 | 12 | 5 | – | – | 37 | 21 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | | |
| 2006 | 77 563 | 40 026 | 287 | 561 | 299 | 559 | 9 301 | 10 528 |
| 2005 | 75 136 | 39 236 | 271 | 533 | 398 | 631 | 10 073 | 8 525 |
| 2004 | 76 656 | 38 936 | 240 | 532 | 426 | 489 | 14 957 | 2 526 |
| 2003 | 78 432 | 39 178 | 232 | 611 | 380 | 403 | 14 596 | 2 810 |
| 2002 | 73 916 | 37 163 | 216 | 579 | 313 | 197 | 12 665 | 2 889 |
| 2001 | 64 482 | 32 048 | 205 | 573 | 296 | 7 | 10 706 | 2 898 |

Tabell 11.3
KRAV-certifierad areal¹ och antal KRAV-certifierade växtodlingsproducenter
2006

KRAV certified area and number of cultivators on KRAV certified holdings

| Område | KRAV-certifierad ² areal, hektar | | | Antal KRAV-certifierade växtodlingsproducenter | | |
|-------------------|---|--------|---------|--|------------------------------|-------|
| | KRAV Godkänd | Karens | Summa | KRAV Helt omlagda ³ | Ej helt omlagda ⁴ | Summa |
| <i>Län</i> | | | | | | |
| Stockholms | 8 055 | 598 | 8 653 | 85 | 10 | 95 |
| Uppsala | 18 066 | 1 571 | 19 637 | 154 | 41 | 195 |
| Södermanlands | 14 482 | 1 519 | 16 001 | 128 | 20 | 148 |
| Östergötlands | 19 080 | 2 203 | 21 283 | 156 | 46 | 202 |
| Jönköpings | 7 522 | 1 304 | 8 826 | 99 | 4 | 103 |
| Kronobergs | 3 613 | 461 | 4 074 | 49 | 2 | 51 |
| Kalmar | 6 841 | 403 | 7 244 | 72 | 10 | 82 |
| Gotlands | 9 370 | 1 501 | 10 871 | 100 | 23 | 123 |
| Blekinge | 1 390 | 77 | 1 467 | 28 | 1 | 29 |
| Skåne | 15 183 | 1 590 | 16 773 | 183 | 47 | 230 |
| Hallands | 7 197 | 490 | 7 686 | 112 | 26 | 138 |
| Västra Götalands | 46 302 | 8 436 | 54 738 | 655 | 104 | 759 |
| Värmlands | 8 383 | 1 076 | 9 459 | 88 | 12 | 100 |
| Örebro | 5 150 | 464 | 5 614 | 76 | 13 | 89 |
| Västmanlands | 13 716 | 821 | 14 537 | 132 | 41 | 173 |
| Dalarnas | 4 394 | 517 | 4 911 | 62 | 7 | 69 |
| Gävleborgs | 5 304 | 431 | 5 735 | 96 | 8 | 104 |
| Västernorrlands | 2 061 | 206 | 2 267 | 36 | 6 | 42 |
| Jämtlands | 2 648 | 171 | 2 819 | 43 | 2 | 45 |
| Västerbottens | 1 544 | 98 | 1 642 | 28 | 1 | 29 |
| Norrbottens | 706 | 101 | 807 | 11 | 4 | 15 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | |
| 2006 | 201 007 | 24 036 | 225 043 | 2 393 | 428 | 2 821 |
| 2005 | 200 627 | 22 100 | 222 727 | 2 459 | 492 | 2 951 |
| 2004 | 206 548 | 15 468 | 222 016 | 2 567 | 572 | 3 139 |
| 2003 | 207 505 | 18 554 | 226 059 | 2 733 | 636 | 3 369 |
| 2002 | 190 488 | 35 205 | 225 693 | 2 839 | 706 | 3 545 |
| 2001 | 161 659 | 31 396 | 193 055 | 2 654 | 684 | 3 338 |

1) Här ingår inte EU-certifierad ekologisk areal (ca 250 ha).

2) KRAV-certifierad = gårdens växtodling är helt eller delvis godkänd vid ekologisk kontroll enligt KRAV:s regler.

3) Helt omlagd = all mark på gården är KRAV-godkänd eller i karens.

4) Ej helt omlagd = någon del av gården brukas konventionellt.

Källa: KRAV ekonomisk förening.

Tabell 11.4

Arealer av godkända KRAV-certifierade (exkl. karens) trädgårdsväxter 2006, hektar

Areas of KRAV certified horticultural plants

| Område | Trädgårdsväxter totalt ¹ | Varav | | | | | Frukt | | Varav Äpple | |
|-------------------|-------------------------------------|-------|-------|----------|--------|------|---------------------|------------|-------------|------|
| | | Lök | Morot | Rödbetor | Vitkål | Bär | Varav Svarta vinbär | Jordgubbar | | |
| <i>Län</i> | | | | | | | | | | |
| Stockholms | 27,5 | 0,7 | 0,6 | 0,8 | – | 2,7 | 1,5 | 0,9 | 5,2 | 2,2 |
| Uppsala | 18,2 | 0,6 | 1,7 | 0,1 | – | 3,0 | 0,1 | 0,0 | 1,1 | 0,5 |
| Södermanlands | 14,7 | 0,1 | 0,1 | – | – | 2,3 | – | 0,3 | 1,0 | 1,0 |
| Östergötlands | 40,2 | 2,4 | 7,3 | – | 1,1 | 2,7 | 0,1 | 0,8 | 1,0 | 0,5 |
| Jönköpings | 11,6 | 0,1 | 0,1 | – | – | 1,5 | – | 1,4 | – | – |
| Kronobergs | 5,0 | 0,4 | – | – | 0,3 | 2,3 | – | 0,1 | – | – |
| Kalmar | 30,8 | 0,4 | – | – | – | 12,3 | 0,2 | 1,5 | – | – |
| Gotlands | 104,0 | 12,6 | 51,7 | 4,0 | 1,0 | 3,9 | 0,1 | 1,2 | 1,9 | 0,7 |
| Blekinge | 22,0 | – | 12,0 | – | – | 6,8 | – | – | – | – |
| Skåne | 185,7 | 10,4 | 40,0 | 16,1 | 1,4 | 8,5 | 1,8 | 4,6 | 52,7 | 37,9 |
| Hallands | 50,5 | 9,2 | 5,5 | 3,5 | – | 2,3 | – | 2,0 | 2,0 | 1,0 |
| Västra Götalands | 78,5 | 0,9 | 9,6 | 0,1 | 22,4 | 23,9 | 3,8 | 10,3 | 2,5 | 2,3 |
| Värmlands | 29,9 | 0,2 | 8,4 | – | 1,3 | 2,4 | 0,2 | – | – | – |
| Örebro | 23,0 | 0,2 | 2,9 | 0,0 | 2,8 | 7,6 | 5,9 | 1,2 | 3,0 | 1,6 |
| Västmanlands | 20,4 | 0,1 | 0,7 | 0,1 | 0,1 | 0,3 | – | – | 17,0 | – |
| Dalarnas | 90,6 | – | 2,3 | – | 2,0 | 73,8 | 61,7 | 11,3 | – | – |
| Gävleborgs | 21,7 | – | 6,1 | 0,6 | – | 2,3 | – | 2,1 | – | – |
| Västernorrlands | 12,5 | 0,3 | 1,2 | – | 0,2 | 8,8 | 5,8 | 3,0 | 0,0 | – |
| Jämtlands | 26,4 | – | 1,5 | 0,0 | 0,3 | 19,6 | 17,1 | 2,5 | 0,2 | – |
| Västerbottens | 17,3 | – | 3,6 | – | – | 0,3 | 0,3 | – | – | – |
| Norrbottnens | 17,0 | – | 0,3 | – | – | 11,6 | 9,6 | 1,0 | – | – |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | | | | |
| 2006 | 847 | 39 | 155 | 25 | 33 | 199 | 108 | 44 | 88 | 48 |
| 2005 | 804 | 28 | 142 | 19 | 36 | 186 | 105 | 50 | 85 | 38 |
| 2004 | 772 | 34 | 123 | 28 | 27 | 159 | 92 | 42 | 81 | 19 |
| 2003 | 843 | 47 | 165 | 30 | 30 | 159 | 81 | 51 | 73 | 19 |
| 2002 | 794 | 43 | 147 | 24 | 33 | 149 | 66 | 53 | 66 | 16 |
| 2001 | 778 | 38 | 178 | 41 | 18 | 154 | 70 | 60 | 51 | 19 |

1) Trädgårdsväxter inkl. frukt, bär, grönsaker, kryddväxter, blommor m.m.

Källa: KRAV ekonomisk förening.

Tabell 11.5

Yta KRAV-certifierad (exkl. karens) växthusodling 2006, m²

KRAV certified cultivation in greenhouses

| Område | Tomat | Gurka | Sallad | Krydd- växter | Övrigt | Totalt |
|-------------------|--------|--------|--------|------------------|--------|--------|
| <i>Län</i> | | | | | | |
| Stockholms | 2 770 | 1 310 | 4 587 | 1 970 | 2 665 | 13 302 |
| Uppsala | 565 | 182 | – | 106 | 2 210 | 3 063 |
| Södermanlands | 860 | 549 | 370 | 4 394 | 429 | 6 602 |
| Östergötlands | 1 310 | 4 408 | – | 1 005 | 1 030 | 7 753 |
| Jönköpings | 309 | 390 | 24 | 50 | 2 200 | 2 973 |
| Kronobergs | – | – | – | – | – | – |
| Kalmar | 50 | 50 | 10 | 10 | 150 | 270 |
| Gotlands | 1 920 | – | – | – | – | 1 920 |
| Blekinge | – | – | – | – | – | – |
| Skåne | 1 739 | 350 | – | 4 800 | 8 250 | 15 139 |
| Hallands | – | 800 | – | – | – | 800 |
| Västra Götalands | 3 465 | 1 440 | 609 | 7 223 | 3 938 | 16 675 |
| Värmlands | 355 | 100 | – | – | 1 035 | 1 490 |
| Örebro | 860 | 305 | – | – | 496 | 1 661 |
| Västmanlands | – | – | – | – | – | – |
| Dalarnas | 2 312 | 1 385 | 110 | – | 385 | 4 192 |
| Gävleborgs | 880 | 126 | – | – | 1 037 | 2 043 |
| Västernorrlands | – | 266 | – | – | 32 | 298 |
| Jämtlands | 140 | 80 | – | – | 790 | 1 010 |
| Västerbottens | 75 | 80 | – | – | 740 | 895 |
| Norrbottnens | – | – | – | – | – | – |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | |
| 2006 | 17 610 | 11 821 | 5 710 | 19 558 | 25 387 | 80 086 |
| 2005 | 23 025 | 14 518 | 3 344 | 18 588 | 21 035 | 80 510 |
| 2004 | 24 753 | 14 504 | 2 913 | 18 857 | 22 781 | 83 808 |
| 2003 | 23 903 | 15 271 | 4 678 | 16 241 | 22 588 | 82 681 |
| 2002 | 22 454 | 11 704 | 5 391 | 15 278 | 36 130 | 90 957 |
| 2001 | 15 149 | 7 808 | 3 879 | 12 845 | 22 270 | 61 951 |

Källa: KRAV ekonomisk förening.

Tabell 11.6**Antal godkända KRAV-certifierade¹ djur samt antal djur i karens 2006***Number of KRAV certified animals and animals qualifying for certification*

| Område | Nötkreatur | Varav | | Får | Varav Lamm | Getter |
|----------------------|------------|----------|------------------|--------|---------------|--------|
| | | Mjölkkor | Am- och dikor | | | |
| <i>Län</i> | | | | | | |
| Stockholms | 3 360 | 953 | 549 | 1 952 | 1 135 | – |
| Uppsala | 7 271 | 2 109 | 872 | 1 651 | 1 066 | 62 |
| Södermanlands | 6 697 | 1 184 | 1 204 | 2 104 | 1 263 | – |
| Östergötlands | 7 553 | 1 871 | 1 101 | 3 401 | 2 038 | – |
| Jönköpings | 6 897 | 2 087 | 643 | 1 089 | 642 | – |
| Kronobergs | 3 071 | 457 | 656 | 1 171 | 720 | – |
| Kalmar | 3 694 | 805 | 668 | 2 762 | 1 624 | – |
| Gotlands | 3 416 | 798 | 418 | 4 314 | 2 582 | – |
| Blekinge | 994 | 231 | 150 | 277 | 150 | – |
| Skåne | 8 353 | 1 419 | 1 720 | 4 934 | 2 815 | – |
| Hallands | 4 764 | 1 149 | 546 | 880 | 539 | 3 |
| Västra Götalands | 22 491 | 6 019 | 3 234 | 6 354 | 3 727 | – |
| Värmlands | 4 216 | 898 | 810 | 255 | 114 | – |
| Örebro | 2 099 | 654 | 299 | 459 | 290 | – |
| Västmanlands | 3 070 | 830 | 355 | 1 104 | 677 | – |
| Dalarnas | 1 349 | 431 | 141 | – | – | – |
| Gävleborgs | 2 434 | 860 | 146 | 605 | 329 | – |
| Västernorrlands | 1 122 | 364 | 166 | 223 | 91 | 125 |
| Jämtlands | 1 633 | 634 | 45 | 183 | 105 | 169 |
| Västerbottens | 1 087 | 328 | 79 | – | – | 38 |
| Norrbottnens | 165 | 40 | 24 | 220 | 135 | – |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | |
| 2006 | 95 736 | 24 121 | 13 826 | 33 938 | 20 042 | 397 |
| 2005 | 91 449 | 22 473 | 13 430 | 34 700 | 20 459 | 476 |
| 2004 | 91 572 | 21 892 | 13 571 | 38 197 | 22 391 | 664 |
| 2003 | 92 087 | 22 051 | 13 724 | 39 986 | 23 498 | 619 |
| 2002 | 99 099 | 21 481 | 13 468 | 40 653 | 24 657 | 711 |
| 2001 | 85 804 | 20 712 | 12 534 | 37 818 | 23 279 | 628 |
| <i>Djur i karens</i> | | | | | | |
| 2006 | 5 605 | .. | .. | 3 435 | .. | 177 |
| 2005 | 3 744 | .. | .. | 2 271 | .. | .. |
| 2004 | 1 491 | .. | .. | 855 | .. | .. |
| 2003 | 3 291 | .. | .. | 619 | .. | 2 |
| 2002 | 4 576 | .. | .. | 2 469 | .. | .. |
| 2001 | 7 963 | .. | .. | 3 868 | .. | .. |

1) Här ingår inte EU-certifierade ekologiska djur.

Källa: KRAV ekonomisk förening.

Tabell 11.6 (forts.)

| Område | Svin | Varav Suggor | Fjäderfä | Varav Värphöns | Slakt- kycklingar | Hjort |
|----------------------|--------|-----------------|----------|-------------------|----------------------|-------|
| <i>Län</i> | | | | | | |
| Stockholms | – | – | 8 800 | 8 800 | – | – |
| Uppsala | 4 007 | 164 | 6 990 | 6 990 | – | – |
| Södermanlands | 1 482 | 75 | 19 715 | 19 695 | – | 120 |
| Östergötlands | 3 121 | 70 | 112 122 | 112 122 | – | – |
| Jönköpings | 15 | 2 | – | – | – | – |
| Kronobergs | 255 | 13 | 12 000 | 12 000 | – | – |
| Kalmar | 463 | 33 | 11 925 | 11 925 | – | – |
| Gotlands | 45 | – | 11 929 | 11 919 | – | – |
| Blekinge | – | – | – | – | – | – |
| Skåne | 3 863 | 101 | 95 949 | 55 872 | 40 075 | – |
| Hallands | 2 498 | 119 | 4 700 | 4 700 | – | – |
| Västra Götalands | 5 865 | 130 | 55 766 | 40 766 | 15 000 | – |
| Värmlands | 1 800 | – | 27 100 | 27 100 | – | – |
| Örebro | 83 | 72 | 18 386 | 18 380 | – | 442 |
| Västmanlands | 1 228 | 78 | 17 000 | 17 000 | – | – |
| Dalarnas | 1 110 | 160 | 1 700 | 1 700 | – | – |
| Gävleborgs | – | – | 8 844 | 8 844 | – | – |
| Västernorrlands | – | – | 1 800 | 1 800 | – | – |
| Jämtlands | 88 | 7 | 480 | 480 | – | – |
| Västerbottens | 375 | 24 | – | – | – | – |
| Norrbottnens | – | – | – | – | – | – |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | |
| 2006 | 26 298 | 1 048 | 415 206 | 360 093 | 55 075 | 562 |
| 2005 | 27 248 | 1 139 | 410 979 | 365 362 | 45 575 | 531 |
| 2004 | 22 207 | 964 | 395 775 | 349 798 | 45 915 | 596 |
| 2003 | 21 983 | 1 044 | 345 270 | 323 620 | 21 600 | 247 |
| 2002 | 25 983 | 1 172 | 278 796 | 247 683 | 31 072 | 210 |
| 2001 | 27 664 | 1 229 | 204 913 | 186 092 | 17 920 | 133 |
| <i>Djur i karens</i> | | | | | | |
| 2006 | 89 | .. | 6 015 | .. | .. | 144 |
| 2005 | 1 232 | .. | 1 121 | .. | .. | 221 |
| 2004 | 2 404 | .. | 46 | .. | .. | .. |
| 2003 | 70 | .. | 3 523 | .. | .. | 352 |
| 2002 | 101 | .. | 8 416 | .. | .. | .. |
| 2001 | 114 | .. | 6 483 | .. | .. | 77 |

Tabell 11.7
Spannmål 2007. Arealer med ekologisk odling¹
Cereals. Areas with cultivation in organic farming

| Område | Arealer, hektar | | | | | | | | |
|---------------------------|-----------------|--------------|-------|---------------|--------------|--------|--------------|--------------------------|-----------------|
| | Höst- vete | Vår- vete | Råg | Höst- korn | Vår- korn | Havre | Råg- vete | Blandsäd Strå- säd | Balj- växter |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | | | |
| Gss | 490 | 440 | 150 | – | 640 | 430 | 200 | 50 | 240 |
| Gmb | 560 | 430 | 250 | 50 | 1 740 | 800 | 360 | 210 | 1 080 |
| Gns | 4 820 | 2 690 | 790 | – | 1 590 | 8 130 | 1 840 | 960 | 2 870 |
| Ss | 5 770 | 2 740 | 450 | – | 2 670 | 9 520 | 950 | 810 | 2 750 |
| Gsk | 820 | 540 | 230 | 10 | 2 580 | 5 080 | 850 | 1 110 | 3 570 |
| Ssk | 370 | 740 | 60 | – | 1 750 | 3 350 | 200 | 380 | 1 560 |
| Nn | 20 | 100 | 10 | – | 3 340 | 1 060 | 10 | 150 | 2 390 |
| Nö | – | 70 | 0 | – | 1 500 | 500 | 10 | 110 | 890 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | | | |
| 2007 | 12 860 | 7 760 | 1 940 | 60 | 15 810 | 28 860 | 4 430 | 3 780 | 15 340 |
| 2006 | 12 620 | 7 290 | 2 980 | 50 | 16 680 | 31 240 | 4 710 | 4 180 | 14 350 |
| 2005 | 12 600 | 10 510 | 2 800 | 50 | 21 670 | 33 520 | 4 280 | 4 300 | 14 640 |
| 2004 | 14 170 | 9 990 | 3 380 | 60 | 22 160 | 35 140 | 4 920 | 4 200 | 14 460 |

1) Uppgifterna avser arealer med miljöstöd för ekologisk produktion vid jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åkermark.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 11.8
Oljevaxter 2007. Arealer med ekologisk odling¹
Oilseed crops. Areas with cultivation in organic farming

| Område | Arealer, hektar | | | | |
|---------------------------|-----------------|--------|----------|----------|---------|
| | Höstraps | Våraps | Höstrybs | Vårtrybs | Oljelin |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | |
| Gss | 240 | – | – | – | – |
| Gmb | 200 | 30 | 10 | – | 40 |
| Gns | 1 220 | 160 | 10 | 340 | 410 |
| Ss | 140 | 90 | 210 | 190 | 60 |
| Gsk | 190 | 60 | 40 | 30 | 10 |
| Ssk | – | 0 | 0 | 100 | 40 |
| Nn | – | 0 | – | 30 | – |
| Nö | – | 0 | 0 | 10 | – |
| <i>Hela riket</i> | | | | | |
| 2007 | 2 000 | 340 | 280 | 700 | 550 |
| 2006 | 2 450 | 590 | 310 | 980 | 470 |
| 2005 | 1 670 | 740 | 330 | 1 570 | 790 |
| 2004 | 1 240 | 490 | 170 | 1 170 | 440 |

1) Uppgifterna avser arealer med miljöstöd för ekologisk produktion vid jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åkermark.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 11.9

Potatis, ärter och åkerbönor 2007. Arealer med ekologisk odling¹, hektar*Potatoes, peas and field beans. Areas with cultivation in organic farming*

| Område | Arealer, hektar | | |
|---------------------------|-----------------|-------|-----------|
| | Matpotatis | Ärter | Åkerbönor |
| <i>Produktionsområden</i> | | | |
| Gss | 60 | 90 | 140 |
| Gmb | 180 | 220 | 50 |
| Gns | 110 | 1 100 | 2 550 |
| Ss | 50 | 1 350 | 420 |
| Gsk | 80 | 310 | 360 |
| Ssk | 120 | 240 | 160 |
| Nn | 160 | 0 | 10 |
| Nö | 40 | 0 | – |
| <i>Hela riket</i> | | | |
| 2007 | 790 | 3 310 | 3 700 |
| 2006 | 870 | 4 200 | 4 150 |
| 2005 | 960 | 5 500 | 4 300 |
| 2004 | 970 | 6 220 | 3 910 |

1) Uppgifterna avser arealer med miljöstödd för ekologisk produktion vid jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åkermark.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 11.10

Slättervall. Första skörd, återväxt samt totalt inbärgad vallskörd 2007.**Areal, hektarskörd och totalskörd vid ekologisk odling¹***Temporary grasses. First cut, regrowth and total production.**Crop area, yield per hectare and total production in organic farming*

| Område | Antal företag | 1:a skörd | | | Återväxt | | Inbärgad vallskörd | |
|---------------------------|---------------|----------------------------|--|------------------------------------|--|---|-----------------------------------|--------------------|
| | | Areal, hektar ² | Total inbärgad skörd, ton ³ | Inbärgad skörd, kg/ha ³ | Total inbärgad skörd, ton ^{3,4} | Inbärgad återväxt, kg/ha ^{3,4} | Totalt inbärgad, ton ³ | Kg/ha ³ |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | | |
| Gss | 18 | .. | .. | .. | 28 000 | .. | 72 400 | .. |
| Gmb | 52 | 14 560 | 44 400 | 3 050 | 28 000 | 1 920 | 72 400 | 4 970 |
| Gns | 49 | 25 140 | 84 700 | 3 370 | 54 900 | 2 180 | 139 500 | 5 550 |
| Ss | 74 | 42 210 | 109 600 | 2 600 | 32 200 | 760 | 141 800 | 3 360 |
| 3Gsk | 92 | 60 490 | 159 000 | 2 630 | 55 100 | 910 | 214 100 | 3 540 |
| Ssk | 51 | 29 440 | 96 500 | 3 280 | 24 500 | 830 | 121 000 | 4 110 |
| Nn | 51 | 33 780 | 78 300 | 2 320 | 13 300 | 400 | 91 600 | 2 710 |
| Nö | 25 | 13 840 | 34 800 | 2 500 | .. | .. | .. | .. |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | | |
| 2007 | 412 | 222 820 | 613 800 | 2 760 | 222 600 | 1 000 | 836 400 | 3 750 |
| 2006 | 409 | 269 640 | 666 100 | 2 530 | 302 300 | 1 120 | 968 300 | 3 650 |
| 2005 | 405 | 259 130 | 719 600 | 2 780 | 248 600 | 960 | 968 200 | 3 740 |
| 2004 | 413 | 220 900 | 601 500 | 2 720 | 202 800 | 920 | 804 300 | 3 640 |

1) Uppgifterna avser arealer och skörd från arealer med miljöstödd för ekologisk produktion vid företag med mer än 2 hektar åkermark.

2) Arealen slättervall har skattats genom att minska den totala vallarealen med andelen betesvall.

3) Vattenhalt 16,5 %.

4) Återväxtskörden per hektar har beräknats utslagen på den totala slättervallsarealen, dvs. hela arealen och ej enbart den där återväxten tillvaratas.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 11.11**Spannmål 2007. Hektarskörd vid ekologisk odling, kg/ha^{1,2}***Cereals. Yield per hectare in organic farming*

| Område | Höst- vete | Vår- vete | Höst- råg | Höst- korn | Vår- korn | Havre | Råg- vete | Bland- säd |
|---------------------------|---------------|--------------|--------------|---------------|--------------|-------|--------------|---------------|
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | | |
| Gss | 3 320 | 3 350 | .. | – | 2 880 | 3 550 | .. | .. |
| Gmb | 2 680 | 2 740 | .. | .. | 2 400 | 2 640 | 3 290 | 2 720 |
| Gns | 3 290 | 2 950 | 3 190 | – | 3 220 | 2 700 | 3 590 | 2 700 |
| Ss | 3 490 | 2 880 | 3 000 | – | 2 770 | 2 850 | 3 560 | 3 030 |
| Gsk | 3 290 | 3 090 | .. | .. | 2 440 | 2 560 | 3 570 | 2 460 |
| Ssk | 3 230 | 2 940 | .. | – | 2 800 | 2 550 | .. | 2 820 |
| Nn | .. | .. | .. | – | 2 550 | 1 750 | .. | .. |
| Nö | – | – | – | – | 2 050 | .. | .. | .. |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | | |
| 2007 | 3 360 | 2 940 | 3 020 | .. | 2 610 | 2 690 | 3 520 | 2 700 |
| 2006 | 3 220 | 2 420 | 2 480 | .. | 2 060 | 1 830 | 2 980 | 1 850 |
| 2005 | 3 440 | 2 720 | 3 060 | .. | 2 300 | 2 120 | 3 750 | 2 630 |
| 2004 | 3 740 | 3 040 | 3 100 | .. | 2 540 | 2 600 | 3 670 | 2 820 |

1) Uppgifterna avser skörd från arealer med miljöstödd för ekologisk produktion.

2) Tidigare redovisade uppgifter har avsett 15,0 % vattenhalt. De nu redovisade uppgifterna har omräknats till 14,0 % vattenhalt.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 11.12**Spannmål 2007. Totalskördar vid ekologisk odling, ton^{1,2}***Cereals. Total production in organic farming*

| Område | Höst- vete | Vår- vete | Höst- råg | Höst- korn | Vår- korn | Havre | Råg- vete | Bland- säd |
|---------------------------|---------------|--------------|--------------|---------------|--------------|--------|--------------|---------------|
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | | |
| Gss | 1 500 | 1 400 | .. | – | 1 700 | 1 500 | .. | .. |
| Gmb | 1 500 | 1 000 | .. | .. | 3 500 | 1 900 | 1 200 | 1 900 |
| Gns | 15 900 | 7 900 | 2 500 | – | 4 700 | 20 900 | 6 400 | 7 300 |
| Ss | 20 200 | 7 800 | 1 300 | – | 7 100 | 26 500 | 3 300 | 6 400 |
| Gsk | 2 700 | 1 700 | .. | .. | 5 200 | 11 600 | 3 000 | 4 900 |
| Ssk | 1 200 | 2 200 | .. | – | 4 700 | 7 700 | .. | 2 200 |
| Nn | .. | .. | .. | – | 7 800 | 1 700 | .. | .. |
| Nö | – | – | .. | – | 2 800 | .. | .. | .. |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | | |
| 2007 | 43 100 | 22 200 | 5 700 | .. | 37 400 | 73 100 | 15 200 | 23 100 |
| 2006 | 40 400 | 17 200 | 7 300 | .. | 31 500 | 52 600 | 12 600 | 13 300 |
| 2005 | 42 900 | 28 100 | 8 370 | .. | 45 200 | 64 700 | 15 400 | 19 700 |
| 2004 | 52 800 | 30 200 | 10 400 | .. | 54 800 | 88 900 | 17 900 | 30 000 |

1) Uppgifterna avser skörd från arealer med miljöstödd för ekologisk produktion. Areal skördad som grönfoder ingår ej.

2) Tidigare redovisade uppgifter har avsett 15,0 % vattenhalt. De nu redovisade uppgifterna har omräknats till 14,0 % vattenhalt.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 11.13
Potatis, ärter och åkerbönor 2007. Hektarskörd vid ekologisk odling, kg/ha och total skörd, ton¹

Potatoes, peas and field beans. Yield per hectare and total production in organic farming

| Område | Matpotatis | | Ärter ^{2,3} | | Åkerbönor ^{2,3} | |
|---------------------------|----------------------------------|-------------------------------|----------------------|------------------|--------------------------|------------------|
| | Hektar-skörd, kg/ha ⁴ | Total-skörd, ton ⁴ | Hektar-skörd, kg/ha | Total-skörd, ton | Hektar-skörd, kg/ha | Total-skörd, ton |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | |
| Gss | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Gmb | 19 100 | 3 500 | 1 390 | 300 | .. | .. |
| Gns | .. | .. | 1 720 | 1 600 | 1 930 | 4 900 |
| Ss | .. | .. | 2 040 | 2 700 | 2 110 | 900 |
| Gsk | 8 810 | 700 | .. | .. | .. | .. |
| Ssk | 14 440 | 1 700 | .. | .. | .. | .. |
| Nn | 11 090 | 1 800 | – | .. | – | .. |
| Nö | .. | .. | – | .. | – | – |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | |
| 2007 | 13 280 | 10 500 | 1 690 | 5 100 | 1 990 | 7 300 |
| 2006 | 13 300 | 11 500 | 2 100 | 8 400 | 1 790 | 7 300 |
| 2005 | 11 200 | 10 800 | 2 120 | 11 400 | 1 960 | 8 100 |
| 2004 | 13 040 | 12 600 | 2 360 | 14 000 | 2 420 | 9 400 |

1) Uppgifterna avser skörd från arealer med miljöstöd för ekologisk produktion.

2) Vid 15,0 % vattenhalt.

3) Areal skördad som grönfoder ingår ej.

4) Reducerad för små (<35 mm), rötskadade eller grönfärgade knölar.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 11.14**Areal för ekologisk odling av trädgårdsprodukter i växthus och på friland 2005***Areas for organic cultivated horticultural products in greenhouse and outdoor cultivation*

Avser företag med minst 0,25 hektar frilandsareal eller 200 kvadratmeter växthusyta

Figures for holdings with at least 0.25 hectares outdoor cultivation or at least 200 square metres greenhouse area

| Område | Växthusyta, m ² | Andel ekologisk växthusodling, % | Frilandsareal, hektar | Andel ekologisk frilandsodling, % |
|-------------------|-------------------------------|--|--------------------------|---|
| <i>Län</i> | | | | |
| Stockholms | 4 536 | 1,8 | 19,7 | 13,1 |
| Uppsala | 2 659 | 11,5 | 39,7 | 52,1 |
| Södermanlands | 1 908 | 3,7 | 9,3 | 13,1 |
| Östergötlands | 3 053 | 2,3 | 60,4 | 10,7 |
| Jönköpings | 780 | 1,5 | 60,4 | 25,6 |
| Kronobergs | 590 | 2,3 | 6,2 | 12,9 |
| Kalmar | 1 138 | 2,1 | 28,7 | 3,5 |
| Gotlands | 4 401 | 28,8 | 145,9 | 21,9 |
| Blekinge | 280 | 0,4 | 18,8 | 3,1 |
| Skåne | 12 578 | 0,8 | 299,4 | 4,4 |
| Hallands | 3 745 | 2,2 | 86,1 | 15,6 |
| Västra Götalands | 21 932 | 9,3 | 80,8 | 9,2 |
| Värmlands | 1 800 | 5,2 | 43,3 | 26,5 |
| Örebro | 1 108 | 2,6 | 23,1 | 16,2 |
| Västmanlands | 500 | 0,7 | 23,0 | 37,5 |
| Dalarnas | 4 082 | 13,3 | 73,2 | 40,0 |
| Gävleborgs | 1 330 | 2,7 | 14,8 | 21,6 |
| Västernorrlands | 214 | 0,6 | 21,9 | 29,0 |
| Jämtlands | 1 730 | 10,1 | 62,7 | 59,8 |
| Västerbottens | 200 | 0,3 | 10,5 | 10,9 |
| Norrbottens | 370 | 0,6 | 47,3 | 21,2 |
| <i>Hela riket</i> | | | | |
| 2005 | 68 934 | 2,3 | 1 175,1 | 9,4 |
| 2002 | 62 012 | 1,8 | 964,2 | 7,3 |
| 1999 | 101 749 | 3,1 | 640,4 | 5,2 |

Källa: Jordbruksverket.

12 Jordbrukets miljöpåverkan

Jordbruket påverkar miljön på olika sätt. Vissa typer av påverkan upplevs som positiva (t.ex. på kulturlandskapet) medan andra upplevs som negativa eller skadliga. Det negativa är oftast kopplat till användning av olika naturresurser eller olika typer av utsläpp. I kapitel 12 redovisas statistik över kulturlandskapet och miljöpåverkande faktorer som växtskyddsmedels- och gödselmedelsanvändning samt utsläpp till luft och vatten orsakat av jordbruket.

Statistik över jordbrukets produktionsmedel – bl.a. viss statistik rörande förbrukning av mineralgödsel och försäljning av växtskyddsmedel – redovisas i kapitel 8.

Statistik rörande ekologisk odling och djurhållning, redovisas i kapitel 11.

Sammanfattning

Kulturlandskap och biologisk mångfald

Det öppna, omväxlande odlingslandskapet med skog, betesmark och insprängd åker har formats av jordbruket under århundraden. Ängs- och betesmarker, dikesrenar, småvatten och åkerholmar är livsmiljöer för en stor biologisk mångfald. Under senare decennier har dock jordbruket medfört förändringar i landskapet och i livsmiljöerna för djur och växter. Åker och betesmarker har lagts ned. Utvecklingen har fram till 1990-talet också gått mot ett mer enfarmigt landskap genom att småbiotoper som åkerholmar, dikeskanter och småvatten tagits bort.

Figur 12A visar att den utnyttjade arealen betesmark minskade – framförallt i skogsbygderna – fram till mitten av 1990-talet men att den därefter ökat, vilket hänger samman med de miljöstödd som finns för skötseln av dessa marker. **Tabell 12.1** visar den regionala fördelningen av olika typer av betesmark. Stora arealer betesmark finns i Västra Götalands-, Skåne- och Kalmar län.

Tabell 12.2 visar hur miljöersättningarna fördelas på olika typer av stöd samt i vilken utsträckning miljömålen har uppnåtts. Målen

har nåtts fullt ut 2007 för endast tre ersättningsformer, kompensationsbidrag, minskat kväveläckage och etablering av skyddszoner.

Med full måluppfyllelse avses att alla indikatorer för en ersättningsform nås till minst 95 %. Den relativt sett låga måluppfyllelsen beror på flera orsaker. Som exempel kan nämnas förändringar i stödformerna, ändrade ersättningsnivåer och förändringar i målen för åtgärderna.

Växtnäring och markbördighet

Växtnäringsanvändning

Försäljningen av mineralgödsel (handelsgödsel) till jord- och trädgårdsbruk har minskat successivt sedan slutet av 1980-talet (**figur 12B**). Jämfört med 2005 minskade kväveförsäljningen 2006 i medeltal med 1 %. Fosfor- och kaliumförsäljningen minskade 11 respektive 6 %.

År 2003 gödslades totalt 63 % av åkerarealen med mineralgödsel och 32 % med stallgödsel. Andelen mineralgödslad areal var störst i de södra delarna av landet och i slättbygdsområdena medan andelen stallgödslad areal var störst i djurtäta områden i Götalands skogs- och mellanbygder samt i övre och nedre Norrland. I Norrland var stallgödselandelens ungefär lika stor som mineralgödselandelens (**tabell**

12.5). De arealer som får både mineral- och stallgödsel får betydligt högre givor än de som endast får mineralgödsel. Knappt 45 % av den totala grödarealen får enbart mineralgödsel under ett enskilt år medan 20 % får både mineral- och stallgödsel.

Den totala tillförseln av mineral- och stallgödsel till grödor som skördades 2003 uppgick enligt **tabell 12.3** till 191 000 ton kväve i växttillgänglig form, 34 000 ton fosfor och 130 000 ton kalium. Detta är för kväve och fosfor en nedgång jämfört med 1997 års undersökning, men för kalium ökning sedan 1995. Drygt 82 % av det växttillgängliga kvävet tillfördes grödorna genom mineralgödselmedel medan huvuddelen av fosfor- och kaliumgödslingen, 61 respektive 79 %, skedde med stallgödsel. Per hektar åker är tillförseln av kväve och fosfor högst i de sydligaste länen medan kaliumgödslingen är högst i de djurtäta Smålandslänen. Gödslingsnivån hänger samman med vilka grödor som odlas men också med intensiteten i produktionen.

Av **tabell 12.4** framgår att höstraps och höstvetete är de grödor som i medeltal får högst kvävegivor, medan potatis och grönfoderväxter får höga givor av fosfor och kalium.

Organiskt avfall från samhället består bl.a. av avloppsslam från reningsverken samt avfall från livsmedelsindustrin, storkök och hushåll. Enligt **figur 12C** spreds 2006 runt 30 000 ton torrsbstans av slam på jordbruksmark, vilket var en ökning med 20 % jämfört med 2005.

Växtnäringsbalanser

I **tabell 12.6** redovisas näringsbalanser för växtodlingen enligt s.k. soil surface bruttometod. Tillförsel av kväve till jordbruksmark sker genom mineral-, stall- och betesgödsel, slam, utsäde, luftnedfall samt kvävefixering från baljväxter. Bortförseln består av de skördeprodukter som förs bort från fälten. Skillnaden mellan tillförsel och bortförsel utgör det överskott som riskerar att ge miljöstörande utsläpp till luft och vatten.

Både kväve- och fosforöverskottet har på

riksnivå minskat sedan 1995. Det minskade kväveöverskottet beror bl.a. på att tillförseln sjunkit något. Effektiviteten i kväveutnyttjandet ligger på 65 % och för fosforutnyttjandet på 86 %. Effektiviteten i näringsutnyttjandet har beräknats som bortförsel med skördeprodukter i procent av total näringstillförsel.

Kväve- och fosforläckage

Det övergripande svenska miljö kvalitetsmålet är att ingen övergödning skall ske. Det innebär att en onaturlig ökning av halter av näringsämnen i miljön skall motverkas. Det delmål som antagits av riksdagen är:

- Senast år 2010 ska de svenska vattenburna utsläppen av kväve från mänsklig verksamhet till haven söder om Ålands hav ha minskat med minst 30 % från 1995 års nivå.

Jordbruket står för 40 % av kväveläckaget till vatten från mänsklig verksamhet (**figur 12F**) och har därför en central betydelse för hur delmålet ska uppnås.

Under vattnets väg genom landskapet renas vattnet från en del kväve genom denitrifikation (omvandling till luftkväve), sedimentering och upptag i växter. Processerna benämns retention. Förlusterna från åkern benämns bruttobelastning och den del som når havet efter retention nettobelastning. Eftersom åkermarken är spridd över stora delar av landet varierar den andel av läckaget som når havet. Beräkningar från SMHI visar att 10–20 % av det kväve som läcker från åkrar på Småländska höglandet når havet medan det för åkermark i kustzonen kan vara 90 %.

Figur 12D visar på en läckageminskning mellan 1985 och 1999/00 på ca 25 % i Götaland och Svealand. Denna minskning har både samband med ökad andel vall och minskad spannmålsodling under perioden (se kapitel 3) men även med bättre kväveutnyttjande, dvs. en större andel av tillförd mängd kväve har tagits upp av grödan.

För övergödningen av sjöar och vattendrag i inlandet anses fosfor ha större betydelse än kväve. **Figur 12E** visar nettobelastningen av

fosfor från mänsklig verksamhet till vatten. Det framgår att jordbruket svarar för 40 % av den totala belastningen.

Ammoniakavgång

Vid hantering och lagring av stallgödsel likasom vid spridning av både mineral- och stallgödsel förloras kväve i form av ammoniak till luften. När djuren går på bete avgår dessutom ammoniak från djurspillningen. Ammoniaknedfallet kan vara både försurande och övergödande. Det delmål för ammoniak som antagits av riksdagen är:

- Senast år 2010 ska utsläppen av ammoniak i Sverige ha minskat med minst 15 % från 1995 års nivå.

Av total kvävemängd i gödseln utgör ammoniakavgången en ca 30-procentig förlust. Gödsellagring och spridning står för de största förlusterna men även i stallet är förlusterna betydande. Av jordbrukets totala ammoniakavgång kommer mer än 95 % från djurgödsel (**figur 12G**).

Enligt SCB:s beräkningar har ammoniakavgången från jordbruket minskat med knappt 1 % mellan 2003 och 2005, främst beroende på minskat djurantal men även förbättrad lagrings- och spridningsteknik. Jämfört med 1995 är minskningen ca 18 %. Eftersom utsläppen från övriga sektorer, främst från transporter och industri, ökat beräknas den totala minskningen till 16 % mellan 1995 och 2005.

Tabell 12.7 visar den regionala fördelningen av ammoniakutsläppen totalt och per hektar åker. I medeltal för riket betyder avgången ca 20 kg ammoniak per hektar, vilket omräknat till kväve blir 16 kg.

Kadmiumupplagring i åkermark

Kadmium ingår i råfosfat, som används vid tillverkning av fosforgödselmedel. Kadmium finns också i det slam som sprids på åkrarna för att öka avkastningen. En fortsatt upplagring av kadmium i åkermarken utgör ett hot mot åkermarkens långsiktiga användning för produktion av livsmedel. Viktiga processer i naturen kan skadas och upplagring av kadmium i

jordbruksväxterna kan påverka människors hälsa.

Av **figur 12H** framgår att kadmiumhalterna i fosforgödselmedel minskat med omkring 75 % sedan 1995. Även halterna i slam har minskat, men kadmiumhalterna i slam var år 2006 ändå ungefär 5 gånger högre än kadmiumhalterna i fosforgödselmedlen. Den största tillförseln till åkermarken kommer nu från luftnedfallet.

Kalkningens omfattning framgår av **figur 12I**. Kalkning leder till ökat näringsupptag hos växterna genom höjt pH-värde men också till upplagring av tungmetaller som kadmium i åkermarken.

Växtskyddsmedel

Jordbrukets användning av växtskyddsmedel kan bidra till ökade koncentrationer av oönska ämnen i luft, mark och vatten. Miljöriskerna med jordbrukets växtskyddsmedel är beroende av ett flertal olika faktorer. Preparatens egenskaper, brukarens hantering och miljöbetingelserna på fälten är avgörande.

De växtskyddsmedelsrester som påträffas i naturen härstammar oftast från olämplig hantering vid påfyllning och rengöring av sprutan eller från vindavdrift vid spridningen. Vid besprutningen riskerar växtskyddsmedel även att hamna i fältkanter och vattendrag där växt- och djurliv påverkas negativt. Rester av växtskyddsmedel kan även finnas i spannmålsprodukter, frukt och grönsaker.

För jordbrukets växtskyddsmedel finns numera inga specificerade och mätbara miljömål. Det övergripande miljö kvalitetsmålet är: En giftfri miljö och ett delmål är att hälso- och miljöriskerna fortlöpande ska minska.

Den areal som behandlats med växtskyddsmedel minskade i början av 1990-talet men ökade sedan något för att sedan minska igen till 2006 (**tabell 12.9**). 2006 1990-talets nedgång berodde främst på att jordbruksmark togs ur produktion p.g.a. den svenska jordbrukspolitiken. Uppgången berodde bl.a. på att delar av denna areal åter togs i produktion i samband med EU-inträdet. Åkerarealen har sedan

minskat med 20 % sedan 1998. År 2006 var andelen behandlad areal knappt 50 %.

Variationerna i behandlad areal mellan olika delar av landet är stora. De sammanhänger med regionala skillnader i grödfördelning och intensitet. Högst andel behandlad areal har Skåne, Uppsala och Örebro län (**tabell 12.9**).

Betydande skillnader i växtskyddsmedelsanvändningen föreligger också mellan gårdar av olika storlek. Bland jordbruksföretag med mer än 100 hektar åkerareal användes ogräsmedel på drygt 65 % av arealen medan motsvarande andel på gårdar med högst 20 hektar var knappt 15 %.

Potatis är den gröda som också behandlas mest med *svampmedel*; 90 %. Risk för angrepp av bladmögel gör att potatisgrödorna tillförs störst hektardoser. För matpotatis ligger dosen på 2,75 kg/ha och för potatis för stärkelse på 2,71 kg/ha (**tabell 12.10**).

Användningen av växtskyddsmedel i jordbruket kan mätas på olika sätt. I **tabell 12.8** och **figur 12J** redovisas beräknat antal försålda doser sedan början av 1990-talet. För varje preparat har den lämnade kvantitetsuppgiften dividerats med en dos uttryckt i liter eller kg per hektar. Uppgifter om dosens storlek har hämtats från preparatleverantörernas etiketter och informationsblad. Den erhållna kvoten är ett mått på hur många doser den sålda kvantiteten räcker till och därmed också ett mått på hur stor yta som kan besprutas en gång med den sålda mängden.

Av redovisningen framgår att antalet hektardoser ökat inom alla redovisade typer av växtskyddsmedel sedan mitten av 1990-talet. 2006 ökade det försålda antalet doser av ogräsmedel igen efter en minskning av hektardoserna 2004. Antal doser med *svampmedel*, (1 471 000) och *insektsmedel* (634 000) ligger kvar på samma nivåer som tidigare år. Även antalet doser fördelade per hektar åker har ökat sedan mitten av 1990-talet. (**figur 12K**).

Energianvändning

För att jordbruket skall kunna producera livsmedel och andra produkter krävs insatser av energi. En stor del av energiinsatserna kom-

mer från fossila bränslen som olja, diesel och bensin. Användningen av fossila bränslen måste begränsas, dels för att den tär på lagerresurserna, dels för att förbränningen ger upphov till föroreningar som bidrar till övergödning, försurning och klimatförändringar. Föroreningarna består främst av svaveldioxid, kväveoxider och koldioxid (se Klimatgaser nedan).

Utsläpp av svaveldioxid från energianvändning i jordbruket var år 2005 på 213 ton, en minskning med 1,4 % mot året innan (**figur 12L**).

Utsläppen av kväveoxider från direkt energianvändning i jordbruket håller sig dock relativt konstant och var år 2005 på 15 900 ton (**figur 12M**).

Svaveldioxid

Utsläppen av svaveldioxid från jordbruket bidrar till försurningen av mark och vatten. De direkta utsläppen från jordbruket har minskat kraftigt sedan slutet av 1980-talet. Minskningen beror till stor del på övergång till mindre svavelhaltiga bränslen. Det bör nämnas att om utsläppen från trädgårdsbruket inräknas skulle den totala utsläppsmängden mer än fördubblas.

Kväveoxider

Kväveoxiderna bidrar till övergödning och försurning av mark och vatten. Bl.a. bidrar jordbrukets användning av dieseldriva maskiner och traktorer till näringens andel av de totala utsläppen. **Figur 12M** visar att utsläppen från jordbruket ligger strax under 16 000 ton.

Klimatgaser

Utsläpp av s.k. klimatgaser ökar atmosfärens förmåga att bibehålla värme på jordklotet och som följd härav stiger temperaturen. Jordbruket släpper främst ut tre typer av klimatgaser nämligen koldioxid från åkermark och från förbränning av diesel och olja, metangas från husdjur samt lustgas (dikväveoxid) från åkermark.

Det övergripande miljökvalitetsmålet är: Begränsad klimatpåverkan, med ett delmål om

att de svenska utsläppen av växthusgaser som ett medelvärde för 2008–2012 ska vara minst 4 % lägre än utsläppen 1990.

De totala utsläppen i Sverige av klimatgaser uppgår till ca 70 milj. ton CO₂-ekvivalenter. Av dessa svarar jordbruket (exklusive CO₂ från mark) för 15 % eller ca 10 milj. ton (**figur 12N**).

Det är viktigt att påpeka att den mest dominerande källan av koldioxid från mulljordar inte omfattas av nuvarande statistik.

Lustgas

Det svenska jordbrukets utsläpp av lustgas, dikväveoxid, uppgår 2006 till drygt 5 milj. ton CO₂-ekvivalenter. Detta motsvarar ca 7 % av de totala utsläppen av växthusgaser. En viss minskning i utsläppen har skett kontinuerligt sedan 1990 men det har understrukits att statistiken är osäker. Bl.a. bidrar minskad gödselgiva till minskad avgång av lustgas.

Metan

Metan bildas i husdjurens magar samt i gödsel och i Sverige härrör utsläppen främst från nötkreatur. Metangasavgången har minskat något under senare år p.g.a. minskat antal nötkreatur och uppgick 2006 till drygt 3 milj. ton CO₂-ekvivalenter.

Koldioxid

Utsläppen av koldioxid från jordbrukets arbetsmaskiner och fasta anläggningar, t.ex. oljepannor för uppvärmning av torkar och byggnader uppgick 2006 till ca 1,3 milj. ton koldioxid. Dessutom kan jordbruksmark både bidra till en ökad respektive minskad växthuseffekt genom att avge, respektive binda, koldioxid. Odlingen av organogena jordar, dvs. mulljordar, bidrar till ökade utsläpp medan odling på jordar med lägre mullhalt, som kan binda kol i marken, minskar utsläppen.

Om statistiken

Kulturlandskap och biologisk mångfald

Uppgifter om arealen utnyttjad betesmark har

under perioden 1995–1999 varje år ingått i lantbruksregistret. Fr.o.m. 2002 hämtas betesmarksarealen från IAKS (Jordbruksverkets administrativa register avseende arealbaserade stöd).

Statistik rörande miljöstöden sammanställs varje år av Jordbruksverket på basis av gjorda ansökningar om stöd samt utbetalningar.

Landsbygdsprogrammet är ett viktigt instrument för att nå miljökvalitetsmålen och för att uppnå en positiv utveckling av jordbruket och landsbygden. Landsbygdsprogrammet gäller under perioden 2007–2013 och består av stödåtgärder eller ersättningsformer i fyra olika axlar, där axel 2 avser att förbättra miljön och landskapet.

Växtnäring och markbördighet

Växtnäringsanvändning

Försäljning av mineralgödsel till jord- och skogsbruk insamlas årligen från återförsäljare och importörer av SCB i samarbete med Jordbruksverket.

Uppgifter om användningen av mineral- och stallgödsel till olika grödor insamlas vartannat år av SCB genom telefonintervjuer med jordbrukare i den s.k. gödselmedelsundersökningen. Urvalet består av ca 4 000 jordbrukare.

Växtnäringsbalanser

Näringsbalansberäkningarna bygger på uppgifter från SCB:s gödselmedelsundersökning, som genomförs vartannat år. I beräkningarna används dessutom skördeuppgifter och olika data från Jordbruksverket, Lantbruksuniversitetet (SLU) och olika forskningsrapporter om t.ex. näringsinnehåll i stallgödsel, kvävenedfall och kvävefixering. Jämfört med tidigare publicerade resultat har beräkningarna anpassats till internationell metod, vilket innebär brutto-tillförsel av kväve, dvs. ammoniakförluster från gödsel har inte dragits bort. Dessutom avser balanserna jordbruksmark (åker och betesmark) mot att tidigare avsett enbart åkermark.

Kväveläckage

Kväveläckaget från åkermark skattas med

modellberäkningar av SMED (Svenska Miljö-EmissionsData, ett samarbete mellan IVL, SCB och SMHI) och SLU på uppdrag av Naturvårdsverket utifrån data bl.a. från Jordbruksverket och SCB om grödarealer, skördar, gödselgivor och spridningstidpunkter för gödseln. Även väderuppgifter är viktiga indata i modellerna.

Nettobelastningen på havet, dvs. läckaget efter avdrag för retention, grundas på modellberäkningar, som utförs av SMED.

Ammoniakavgång

Beräkningarna av ammoniakavgången utförs av SMED och bygger på dataunderlag främst insamlat i SCB:s gödselmedelsundersökning. Beräkningsmetoderna har tagits fram av Naturvårdsverket och SCB i samråd med Jordbrukstekniska institutet och Jordbruksverket. I beräkningsmodellerna utnyttjas bl.a. uppgifter om kväveinnehållet i förbrukade gödselmedel samt, för stall- och betesgödsel, uppgifter om antal djur, kväveproduktion per djurslag och lagrings- och spridningssätt för olika typer av gödselmedel. Dessutom används schabloner för ammoniakemissionen från olika gödselslag i stall vid lagring och spridning.

Kadmiumupplagring i åkermark

Uppgifter om kadmiuminnehållet i fosforgödsel har inhämtats av SCB från leverantörerna i samband med uppgifter om försålda mängder av mineralgödsel.

Statistiken rörande jordbrukets användning av slam samt kadmiuminnehållet i slam bygger på en totalundersökning (utförd av SMED) utifrån reningsverkens årsredovisningar, som i sin tur baseras på urvalsbaseade mätningar.

Statistik rörande kalkningen till åkermark baseras på försäljningen till jordbruket enligt en postenkät från SCB till de största tillverkarna, importörerna och återförsäljarna av kalkprodukter.

Växtskyddsmedel

Uppgifter om försäljningen av växtskyddsmedel insamlas årligen av Kemikalieinspektionen. På basis av dessa uppgifter har SCB sedan

1981 gjort beräkningar av det antal doser, mätt som liter eller kg preparat per hektar, som den till jordbruket sålda mängden räcker till. Jämförbarheten mellan åren är dock beroende av att förbrukarnas lagerhållning inte nämnvärt ändras från ett år till ett annat. Ökningen mellan 2002 och 2003 förklaras av hamstring.

SCB har på uppdrag av KemI intermittert genomfört intervjuundersökningar om jordbrukarnas användning av kemiska växtskyddsmedel till olika grödor, senast 1998. 2006 genomfördes undersökningen på uppdrag av Jordbruksverket.

Energianvändning

Beräkningarna av utsläpp från jordbrukets energianvändning genomförs av SMED och grundar sig på användningen av olika energi- och bränsleslag i jordbruket.

Klimatgaser

Beräkningarna grundas på internationella modeller enligt IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) men med anpassning till svenska emissionsdata och uppgifter från SCB:s gödselmedelsundersökning.

Publicering

Underlaget till detta kapitel bygger på *Hållbarhet i svenskt jordbruk*, (LRF, Jordbruksverket, Naturvårdsverket och SCB) och på uppgifter från olika Statistiska meddelanden:

Betesmarksarealer:

JO 10 SM, Jordbruksmarkens användning 2007

Utsläpp till vatten:

MI 22 SM, Utsläpp till vatten och slamproduktion 2007

Gödselmedel och kalk i jordbruket:

MI 30 SM, Gödselmedel i jordbruket 2004/05;

Försäljning av mineralgödsel för jord- och trädgårdsbruk under 2004/05; Försäljning av kalk för jord- och trädgårdsbruk, sjöar, vattendrag och skog

Kväve- och fosforbalanser:

MI 40 SM, Kväve- och fosforbalanser för svensk åkermark och jordbrukssektor 2005

Växtskyddsmedel:

MI 31 SM, Växtskyddsmedel i jordbruket 2006,
Växtskyddsmedel i jord- och trädgårdsbruket
2006

Ammoniak:

MI 37 SM, Utsläpp av ammoniak till luft i
Sverige 2005

Andra statistikproducenter

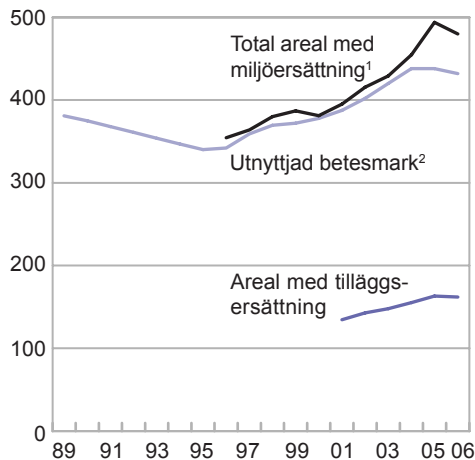
Naturvårdsverket: Rapport 5815, Närings-
belastning på Östersjön och Västerhavet 2006,
Rapport 5247, Transport – Retention –
Källfördelning; Rapport 5248, Kväveläckage
från svensk åkermark; Rapport 5319, Ingen
övergödning; Internationell rapportering –
slamstatistik 2004.

Jordbruksverkets årsredovisning för räkens-
kapsåret 2007.

Figur 12A
Areal betesmark 1989–2006

Permanent grassland

1 000-tals hektar



1) Här ingår utnyttjad betesmark samt alvar-, fäbods- och skogsbete.

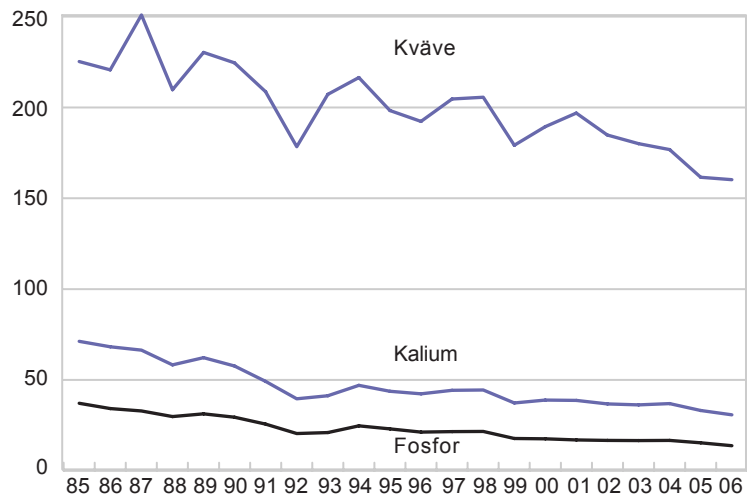
2) Företag med mer än 2 ha åker.

Källa: Jordbruksverket, SCB och Miljömålsportalen.

Figur 12B
Försäljning av mineralgödselmedel till jord- och trädgårdsbruket 1985–2006, 1 000-tals ton

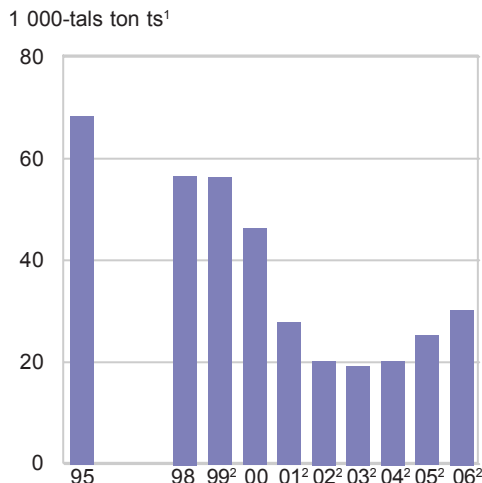
Sale of fertilizers to the agricultural and horticultural sector

1 000-tals ton



Källa: Jordbruksverket och SCB.

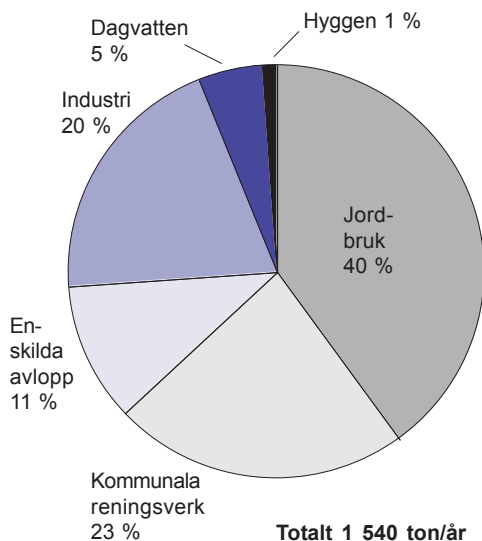
Figur 12C
Slam som återförts till jordbruket
Sludge brought back to agriculture



- 1) Torrsubstans.
- 2) Från Sveriges rapportering enligt Slamdirektivet.

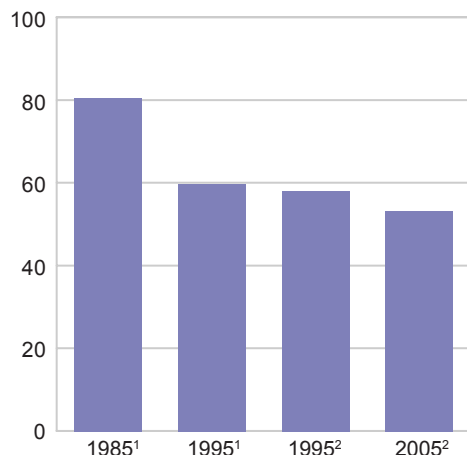
Källa: Naturvårdsverket, Svenska MiljöEmissions-Data och SCB, Miljöstatistiken.

Figur 12E
Nettobelastning på vatten av fosfor från mänsklig verksamhet, 2006
Net pollution load on water by phosphorus from human activities



Källa: Naturvårdsverket och Svenska Miljö-EmissionsData.

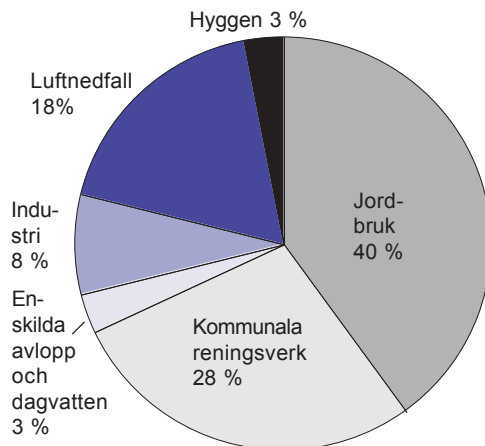
Figur 12D
Kväveläckage från åkermarkens rotzon, riket, 1 000-tals ton
Nitrogen leaching from arable land
 1 000-tals ton kväve



- 1) Tidigare beräkningsmodell enligt: Rapport 4735 och Rapport 5248, Naturvårdsverket.
- 2) Enligt Miljömålsuppföljning Ingen övergödning 1995 och 2005 (SMED på uppdrag av Naturvårdsverket) ej publicerad.

Källa: Naturvårdsverket och Svenska Miljö-EmissionsData.

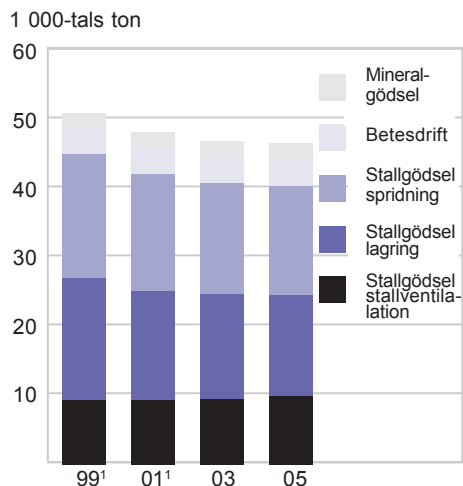
Figur 12F
Nettobelastning^{1,2} på havet av kväve från mänsklig verksamhet, 2006
Net pollution load on marine waters by nitrogen from human activities



- 1) Efter självrening (retention) under vägen till havet.
- 2) Revidering av modellberäkningarna pågår och beräknas vara klar 2007.

Källa: Naturvårdsverket och Svenska Miljö-EmissionsData, Rapport 5815, ej publ.

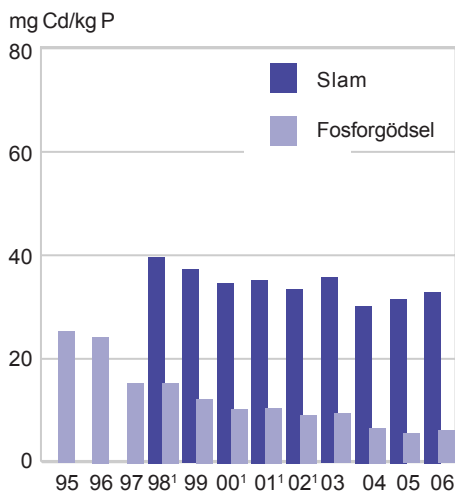
Figur 12G
Ammoniakavgång från jordbruket
Emission of ammonia from agriculture



1) Reviderade.

Källa: Naturvårdsverket, Svenska MiljöEmissions-Data och SCB, Miljöstatistiken.

Figur 12H
Genomsnittligt kadmiuminnehåll i fosforgödsel och slam²
Mean content of cadmium in phosphorus manure and sludge

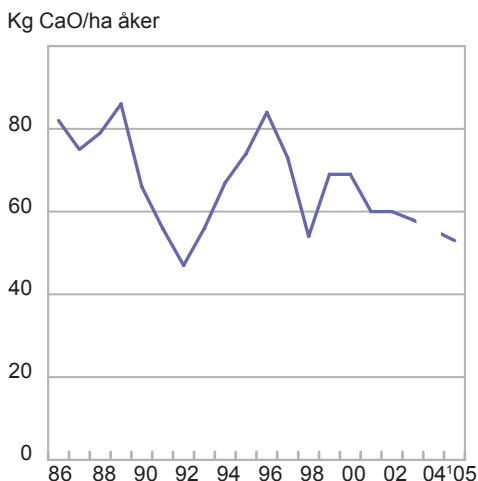


1) Reviderade slamsiffror.

2) Från Sveriges rapportering enligt slamdirektivet.

Källa: SCB, Miljöstatistiken.

Figur 12I
Kalkning av åkermark, kg CaO per hektar utnyttjad åkermark
Liming per hectare utilized arable land

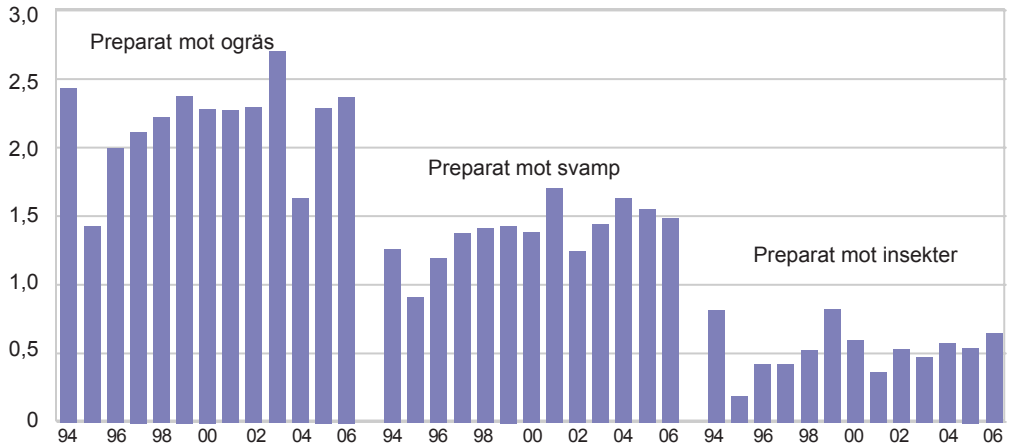


1) Ingen undersökning genomfördes 2004.

Källa: SCB, Miljöstatistiken.

Figur 12J**Växtskyddsmedel i jordbruket, antal hektardoser 1994–2006***Pesticides in agriculture, number of doses per hectare*

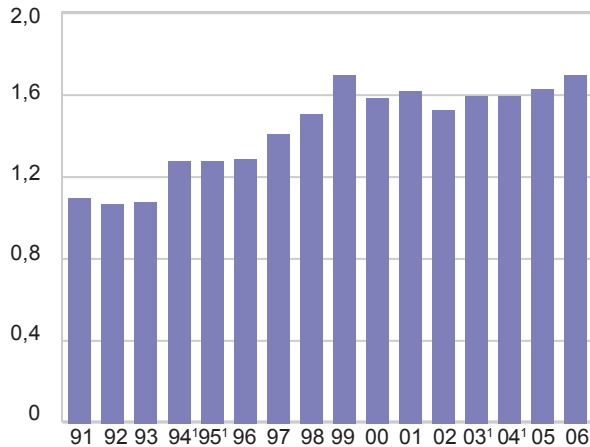
Miljoner doser



Källa: Kemikalieinspektionen och SCB, Miljöstatistiken.

Figur 12K**Växtskyddsmedel i jordbruket, antal hektardoser i relation till åkerarealen 1991–2006***Pesticides in agriculture, number of supplies per hectare in relation to the area of arable land*

Doser/ha

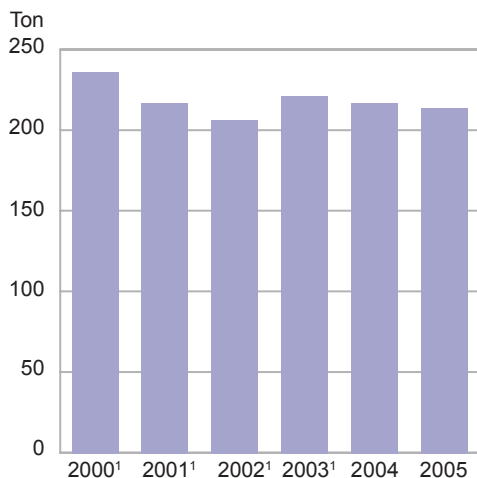


1) För både 1994 och 1995 anges genomsnittet för de två åren, detsamma gäller åren 2003 och 2004.

Källa: Kemikalieinspektionen och SCB, Miljöstatistiken.

Figur 12L Utsläpp av svaveldioxid från direkt energianvändning i jordbruket (inkl. trädgård)

Emission of sulphur dioxide from direct use of energy in agriculture (horticulture incl.)

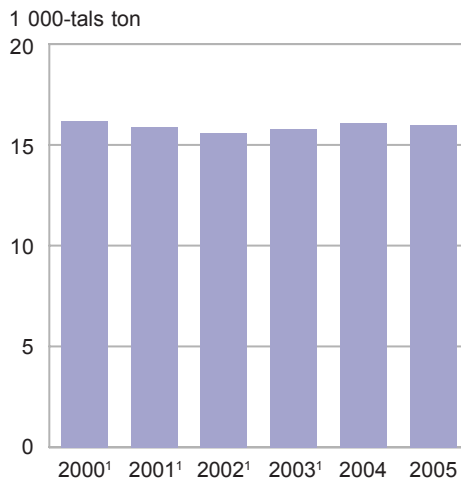


1) Reviderade värden.

Källa: SCB, Miljöräkenskaperna.

Figur 12M Utsläpp av kväveoxider från direkt energianvändning i jordbruket (inkl. trädgård)

Emission of nitrogen oxides from direct use of energy in agriculture (horticulture incl.)



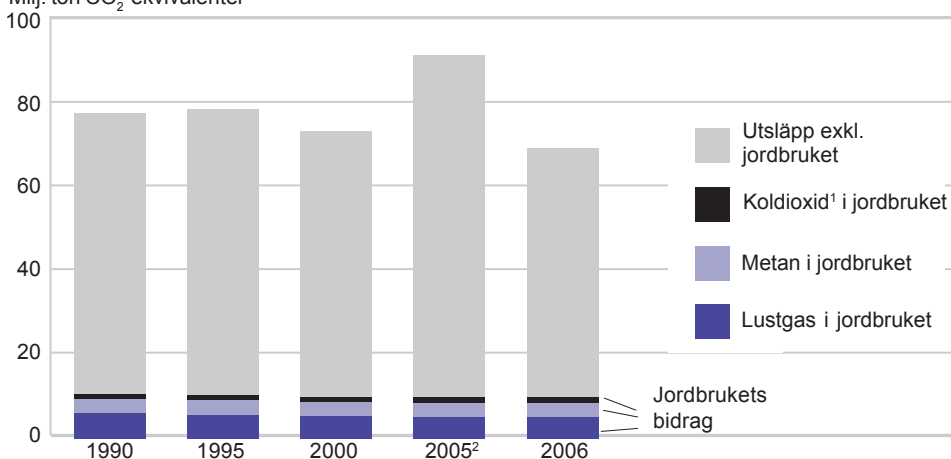
1) Reviderade värden.

Källa: SCB, Miljöräkenskaperna.

Figur 12N Utsläpp av klimatgaser totalt och från jordbruket

Emission of climate gases, totally and from agriculture

Milj. ton CO₂-ekvivalenter



1) Biobränslen ingår ej i CO₂-utsläppen, exklusive sänkor.

2) Sektorn markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk ger vanligtvis en sänka. För 2005 ingår istället en utsläppskälla för sektorn markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk till följd av stormen Gudrun då en stor mängd skog föll.

Källa: SCB, Naturvårdsverket och Svenska MiljöEmissionsData.

Tabell 12.1
Areal betesmark 2007. Hektar
Areas under pasture and meadow 2007. Hectare

| Område; storleksgrupp | Betes- mark | Slätter- äng | Skogs- bete | Fäbod- bete | Alvar- bete | Outnytt- jad betes- mark | Ospec. betes- mark | Summa |
|---------------------------------------|----------------|-----------------|----------------|----------------|----------------|-----------------------------------|--------------------------|---------|
| <i>Län</i> | | | | | | | | |
| Stockholms | 12 582 | 32 | 982 | – | – | 92 | 50 | 13 737 |
| Uppsala | 18 714 | 300 | 1 638 | – | – | 76 | 64 | 20 793 |
| Södermanlands | 18 047 | 320 | 388 | – | – | 71 | 22 | 18 847 |
| Östergötlands | 44 869 | 140 | 1 197 | – | – | 212 | 49 | 46 466 |
| Jönköpings | 41 771 | 163 | 131 | – | – | 74 | 201 | 42 340 |
| Kronobergs | 22 055 | 172 | 143 | – | – | 51 | 116 | 22 536 |
| Kalmar | 52 230 | 881 | 2 317 | – | 21 327 | 95 | 38 | 76 887 |
| Gotlands | 18 461 | 271 | 5 136 | – | 4 232 | 58 | 35 | 28 194 |
| Blekinge | 11 705 | 45 | 159 | – | – | 43 | 79 | 12 031 |
| Skåne | 54 856 | 1 571 | 232 | .. | – | 107 | 127 | 56 901 |
| Hallands | 16 735 | 106 | 91 | .. | – | 79 | 52 | 17 067 |
| Västra Götalands | 61 126 | 493 | 855 | – | – | 348 | 390 | 63 212 |
| Värmlands | 6 808 | 93 | 62 | 1 238 | – | 40 | 143 | 8 385 |
| Örebro | 9 454 | 154 | 127 | .. | – | 59 | 30 | 9 853 |
| Västmanlands | 7 670 | 338 | 20 | – | – | 86 | 25 | 8 138 |
| Dalarnas | 5 363 | 96 | 200 | 8 548 | – | 50 | 89 | 14 347 |
| Gävleborgs | 4 635 | 113 | 111 | 1 729 | – | 36 | 81 | 6 705 |
| Västernorrlands | 2 551 | 52 | 64 | 300 | – | 17 | 125 | 3 110 |
| Jämtlands | 4 346 | 110 | 362 | 9 183 | – | 10 | 99 | 14 109 |
| Västerbottens | 1 553 | 76 | 544 | .. | – | 9 | 65 | 2 616 |
| Norrbottnens | 1 101 | 185 | 78 | – | – | 31 | 150 | 1 544 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | | |
| Gss | 17 200 | 800 | 20 | .. | – | 74 | 19 | 18 118 |
| Gmb | 76 586 | 1 676 | 6 220 | .. | 25 559 | 197 | 83 | 110 331 |
| Gns | 42 365 | 318 | 693 | – | – | 180 | 68 | 43 624 |
| Ss | 63 629 | 1 093 | 3 118 | .. | – | 354 | 170 | 68 365 |
| Gsk | 179 848 | 987 | 3 224 | – | .. | 562 | 861 | 185 482 |
| Ssk | 21 337 | 310 | 236 | 395 | – | 168 | 264 | 22 710 |
| Nn | 11 547 | 187 | 279 | 10 211 | – | 68 | 306 | 22 599 |
| Nö | 4 118 | 337 | 1 046 | 10 792 | – | 40 | 256 | 16 587 |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | | | | |
| 2,1– 5,0 | 19 976 | 696 | 649 | 568 | 964 | 136 | 1 539 | 24 528 |
| 5,1– 10,0 | 29 675 | 580 | 1 638 | 1 792 | 366 | 186 | 477 | 34 714 |
| 10,1– 20,0 | 47 526 | 807 | 2 063 | 3 000 | 1 285 | 305 | 12 | 55 000 |
| 20,1– 30,0 | 39 392 | 408 | 1 752 | 3 219 | 1 507 | 172 | – | 46 449 |
| 30,1– 50,0 | 63 447 | 667 | 2 412 | 4 210 | 2 752 | 200 | – | 73 688 |
| 50,1–100,0 | 100 532 | 1 220 | 3 230 | 5 790 | 8 688 | 246 | – | 119 706 |
| 100,1–200,0 | 70 385 | 788 | 2 482 | 2 343 | 7 490 | 242 | – | 83 729 |
| Över 200,0 | 45 697 | 543 | 610 | .. | 2 507 | 155 | – | 50 002 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | | |
| 2007 | 416 630 | 5 708 | 14 836 | 21 412 | 25 560 | 1 643 | 2 028 | 487 816 |
| 2006 | 431 782 | 5 493 | 13 716 | 22 247 | 23 500 | 1 744 | 4 490 | 502 972 |
| 2005 | 438 449 | 5 681 | 14 497 | 21 938 | 23 738 | 2 517 | 5 704 | 512 525 |
| 2004 | 438 352 | 5 317 | 16 436 | 16 856 | 22 036 | 19 015 | 5 367 | 523 378 |
| 2003 | 419 951 | 4 618 | 14 344 | 15 050 | 21 509 | 10 378 | 8 565 | 494 414 |

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 12.2

Anslutning till och måluppfyllelse i landsbygdsprogrammet¹, förbättra miljön och landskapet

Connection to and target fulfilment for Swedish environmental support

| Stödåtgärd | Indikator | Utfall 2007 | Mål år 2013 | Utnyttjandegrad % |
|---|--------------------------------------|----------------------|---------------------|----------------------|
| Kompensationsbidrag | Antal ha | 505 911 | 530 000 | 95 |
| | Antal företag st | 20 476 | 20 200 | 101 |
| Vallodling | Antal ha | 901 000 | 900 000 | 100 |
| | Antal företag st | 41 800 | 47 000 | 89 |
| Bevarande av betesmarker och slätterängar | Antal ha | 450 000 | 500 000 | 90 |
| | Antal företag st | 37 000 | 38 000 | 97 |
| Skötsel av våtmarker | Antal ha | 3 500 ² | 17 000 ³ | 21 |
| | Antal företag st | 1 500 ² | – ⁴ | .. |
| Ekologiska produktionsformer | Antal ha | 450 000 | 640 000 | 70 |
| | Antal djurenheter st | 170 000 | 150 000 | 113 |
| | Antal företag st | 15 300 | 21 000 | 73 |
| Natur- och kulturmiljöer ⁵ | Antal ha | 675 000 | 810 000 | 83 |
| | Antal företag st | 12 300 | 15 000 | 82 |
| Minskat kväveläckage | Antal ha | 141 400 ⁶ | 140 000 | 101 |
| | Antal företag st | 6 500 | 5 500 | 118 |
| Skyddszoner | Antal ha | 8 800 | 7 000 | 126 |
| | Antal företag st | 4 000 | 3 500 | 114 |
| Miljöskyddsåtgärder | Antal ha | 211 000 | 600 000 | 35 |
| | Antal företag st | 2 500 | 10 000 | 25 |
| Våtmarker, anläggning och restaurering | Antal ha | 106 ⁷ | 6 000 | 2 |
| | Total investerings- volym milj kr | 14 | 100 | 14 |
| Betesmarker och slätterängar | Antal ha | 884 ⁸ | 18 000 | 5 |
| Bruna bönor, Öland | Antal brukare | 45 | 70 | 64 |
| | Antal ha | 500 | 700 | 71 |
| Traditionella husdjursraser | Antal brukare | 1 000 | 1 000 | 100 |
| | Antal djurenheter st | 5 100 | 5 000 | 102 |
| | Antal rasföreningar st | 9 | 15 | 60 |
| Skogens biologiska mångfald ⁹ | Antal skogsägare st | – | – | – |
| | Total investerings- volym milj kr | – | – | – |
| Ökad areal ädellövskog ⁹ | Antal skogsägare st | – | – | – |
| | Total investerings- volym milj kr | – | – | – |

1) Landsbygdsprogrammet axel 2, förbättra miljön och landskapet 2007–2013.

2) Uppgifter från redovisning 2006 med tillägg för preliminära siffror för 2007.

3) Miljömålet 17 000 ha t.o.m. år 2015 ska uppfyllas genom flera olika insatser; skötselersättningen och anläggning / restaurering av våtmarker inom landsbygdsprogrammet samt insatser utanför programmet.

4) Ingår i målet 38 000 företag som anges för bevarande av betesmarker och slätterängar.

5) Natur- och kulturmiljöer i renskötselområden ingår ej.

6) Preliminära uppgifter för 2007.

7) Uppgiften avser beslutat under 2007.

8) 884 ha avser beslutad areal år 2007. Därtill kommer 442 ha som är slutbesiktigad år 2007, men där beslut tagits inom programperioden 2000–2006.

9) Skogsstyrelsen har beslutat att tillfälligt avbryta implementeringen och göra en omstart.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 12.3

Förbrukning av växtnäringsämnen i mineral- och stallgödsel samt totalkväve i stallgödsel 2005

Consumption of plant nutrients in fertilizers and manure and of total nitrogen in manure

| Område; storleks- grupp | Grödareal totalt, hektar | Areal gödselad med växtnäringsämnen från mineral- o/ell stallgödsel | | | | | | |
|---------------------------------------|--------------------------------|---|---------------------------------------|--------------------------|-------------------------|-------|-------------------------|--------------------|
| | | Kväve | | | Fosfor | | Kalium | |
| | | Gödselad areal, % | Växttillgäng- ligt kväve, kg/ha | Total kväve, kg/ha | Gödselad areal, % | kg/ha | Gödselad areal, % | kg/ha ¹ |
| <i>Län</i> | | | | | | | | |
| Stockholm | 69 900 | 69 | 106 | 118 | 38 | 20 | 37 | 67 |
| Uppsala | 127 000 | 79 | 101 | 114 | 53 | 19 | 40 | 71 |
| Södermanlands | 107 100 | 73 | 102 | 122 | 61 | 23 | 55 | 69 |
| Östergötlands | 176 500 | 75 | 111 | 137 | 56 | 25 | 51 | 96 |
| Jönköpings | 85 200 | 77 | 93 | 148 | 73 | 26 | 73 | 145 |
| Kronobergs | 47 100 | 78 | 97 | 149 | 75 | 26 | 75 | 140 |
| Kalmar | 114 300 | 83 | 111 | 154 | 71 | 25 | 71 | 123 |
| Gotlands | 79 400 | 87 | 98 | 123 | 77 | 23 | 77 | 90 |
| Blekinge | 29 600 | 85 | 96 | 126 | 65 | 25 | 66 | 96 |
| Skåne | 424 100 | 88 | 133 | 148 | 62 | 25 | 61 | 79 |
| Hallands | 103 200 | 83 | 119 | 156 | 71 | 28 | 72 | 110 |
| Västra Götalands | 410 600 | 75 | 109 | 134 | 62 | 24 | 61 | 94 |
| Värmlands | 94 400 | 62 | 82 | 110 | 58 | 22 | 58 | 89 |
| Örebro | 89 500 | 75 | 101 | 122 | 68 | 23 | 68 | 72 |
| Västmanlands | 98 700 | 70 | 104 | 114 | 59 | 20 | 46 | 49 |
| Dalarnas | 53 900 | 60 | 84 | 127 | 56 | 25 | 55 | 120 |
| Gävleborgs | 62 600 | 60 | 69 | 90 | 55 | 17 | 54 | 77 |
| Västernorrlands | 47 800 | 59 | 59 | .. | 38 | 25 | 39 | 137 |
| Jämtlands | 40 900 | 53 | 49 | .. | 51 | 19 | 51 | 123 |
| Västerbottens | 63 600 | 64 | 66 | .. | 55 | 26 | 55 | 109 |
| Norrbottens | 33 800 | 57 | 72 | .. | 53 | 23 | 53 | 99 |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | | |
| Gss | 311 900 | 91 | 139 | 150 | 63 | 26 | 60 | 72 |
| Gmb | 294 600 | 85 | 114 | 143 | 70 | 25 | 71 | 102 |
| Gns | 384 400 | 77 | 117 | 137 | 60 | 25 | 57 | 80 |
| Ss | 511 800 | 73 | 102 | 117 | 57 | 21 | 50 | 65 |
| Gsk | 442 000 | 75 | 96 | 140 | 67 | 26 | 67 | 128 |
| Ssk | 164 000 | 62 | 86 | 116 | 53 | 22 | 53 | 100 |
| Nn | 147 500 | 57 | 62 | 95 | 48 | 21 | 48 | 109 |
| Nö | 104 700 | 62 | 67 | 104 | 55 | 24 | 55 | 105 |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | | | | |
| 2,1– 20,0 | 325 100 | 50 | 62 | 89 | 43 | 20 | 43 | 79 |
| 20,1– 50,0 | 486 400 | 70 | 91 | 118 | 58 | 22 | 58 | 92 |
| 50,1– 100,0 | 584 500 | 80 | 108 | 135 | 65 | 24 | 62 | 102 |
| Över 100,0 | 964 900 | 84 | 123 | 143 | 63 | 25 | 59 | 89 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | | |
| 2005 | 2 359 200 | 76 | 107 | 132 | 61 | 24 | 59 | 94 |
| 2003 | 2 339 600 | 83 | 104 | 128 | 65 | 23 | 62 | 89 |
| 2001 | 2 352 900 | 82 | 107 | 129 | 64 | 24 | 61 | 84 |
| 1999 | 2 410 100 | 84 | 100 | 122 | 69 | 25 | 65 | 80 |
| 1997 | 2 530 800 | 84 | 100 | 120 | 66 | 25 | 64 | 75 |
| 1995 | 2 386 900 | 83 | 100 | 119 | 62 | 25 | 60 | 80 |

1) Ökningen 2003 kan till en del bero på ändrad beräkning av näringsinnehållet i stallgödsel, se avsnittet *Jämförbarhet av resultaten* i MI 30 SM 0403.

Källa: SCB, Miljöstatistiken.

Tabell 12.3 (forts.)

| Område; storleks- grupp | Totalförbrukning, ton | | | | | | |
|---------------------------------------|--------------------------------|-------------------------------|----------------------------------|--------|-------------------------------|---------------------|-------------------------------|
| | Kväve | | | Fosfor | | Kalium | |
| | Växttill- gängligt kväve | Därav i mineral- gödsel | Total- kväve i stallgödsel | Totalt | Därav i mineral- gödsel | Totalt ¹ | Därav i mineral- gödsel |
| <i>Län</i> | | | | | | | |
| Stockholm | 5 100 | 4 660 | 1 020 | 540 | 250 | 1 240 | .. |
| Uppsala | 10 120 | 9 310 | 2 120 | 1 250 | 680 | 3 600 | 600 |
| Södermanlands | 7 960 | 6 960 | 2 580 | 1 480 | 700 | 4 070 | 930 |
| Östergötlands | 14 670 | 12 310 | 5 780 | 2 490 | 880 | 8 670 | 1 410 |
| Jönköpings | 6 120 | 3 510 | 6 180 | 1 650 | 150 | 9 020 | 560 |
| Kronobergs | 3 560 | 2 120 | 3 350 | 920 | 120 | 4 930 | 340 |
| Kalmar | 10 580 | 7 360 | 7 240 | 2 030 | 190 | 9 970 | 530 |
| Gotlands | 6 750 | 5 350 | 3 200 | 1 380 | 560 | 5 530 | 1 360 |
| Blekinge | 2 430 | 1 840 | 1 340 | 480 | 100 | 1 870 | 330 |
| Skåne | 49 750 | 45 390 | 9 590 | 6 730 | 3 970 | 20 430 | 9 130 |
| Hallands | 10 120 | 7 410 | 5 840 | 2 060 | 400 | 8 190 | 1 390 |
| Västra Götalands | 33 290 | 27 630 | 13 610 | 6 200 | 2 540 | 23 490 | 5 190 |
| Värmlands | 4 810 | 3 570 | 2 880 | 1 220 | 480 | 4 870 | 1 000 |
| Örebro | 6 810 | 5 890 | 2 260 | 1 390 | 750 | 4 420 | 1 450 |
| Västmanlands | 7 220 | 6 670 | 1 150 | 1 160 | 850 | 2 210 | 880 |
| Dalarnas | 2 700 | 2 030 | 2 060 | 770 | 250 | 3 560 | 570 |
| Gävleborgs | 2 620 | 1 900 | 1 490 | 570 | 240 | 2 590 | 520 |
| Västernorrlands | 940 | .. | 1 900 | 420 | .. | 2 440 | .. |
| Jämtlands | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Västerbottens | 690 | .. | 2 370 | 700 | .. | 3 270 | .. |
| Norrbottens | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | |
| Gss | 39 580 | 36 730 | 5 970 | 5 110 | 3 290 | 13 520 | 7 140 |
| Gmb | 28 740 | 22 650 | 13 370 | 5 030 | 1 500 | 21 290 | 4 550 |
| Gns | 34 660 | 30 210 | 10 470 | 5 720 | 2 680 | 17 450 | 4 910 |
| Ss | 38 150 | 34 240 | 9 390 | 6 050 | 3 380 | 16 460 | 4 700 |
| Gsk | 31 870 | 21 440 | 25 120 | 7 540 | 1 220 | 37 800 | 3 170 |
| Ssk | 8 700 | 6 870 | 4 840 | 1 890 | 710 | 8 690 | 1 520 |
| Nn | 5 240 | 2 830 | 5 150 | 1 460 | 290 | 7 670 | 710 |
| Nö | 4 330 | 3 090 | 3 660 | 1 390 | 370 | 6 060 | 970 |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | | | |
| 2,1– 20,0 | 10 160 | 8 530 | 6 080 | 2 820 | 1 010 | 11 040 | 2 520 |
| 20,1– 50,0 | 30 730 | 24 540 | 15 640 | 6 280 | 2 130 | 25 940 | 4 860 |
| 50,1– 100,0 | 50 060 | 39 900 | 23 420 | 9 030 | 3 000 | 37 010 | 6 100 |
| Över 100,0 | 99 510 | 85 800 | 29 790 | 15 440 | 7 310 | 50 800 | 14 430 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | |
| 2005 | 191 410 | 157 910 | 78 650 | 34 460 | 13 520 | 129 890 | 27 770 |
| 2003 | 202 730 | 169 710 | 78 190 | 35 140 | 14 040 | 129 220 | 28 780 |
| 2001 | 207 130 | 174 300 | 74 580 | 35 710 | 14 720 | 121 430 | 30 090 |
| 1999 | 203 780 | 171 970 | 74 490 | 39 960 | 17 680 | 124 020 | 35 400 |
| 1997 | 213 290 | 181 760 | 74 220 | 42 410 | 19 030 | 125 470 | 38 690 |
| 1995 | 197 950 | 172 830 | 63 220 | 40 910 | 18 870 | 117 660 | 35 840 |

Tabell 12.4**Förbrukning av kväve, fosfor och kalium från mineral- och stallgödsel i olika grödor 2005***Consumption of nitrogen, phosphorus and potassium in fertilizers and animal manure in different crops*

| Gröda | Mineral- och eller stallgödsel | | | | | | | |
|-------------------------|--------------------------------|--------------------------|--------------------------------|---------------------------|--------------------------|-------|--------------------------|-------|
| | Gröd- areal totalt, ha | Kvävegödslad areal | | | Fosforgödslad areal | | Kaliumgödslad areal | |
| | | Göds- lad areal, % | Växtill- tillgilt, kg/ha | Total- kväve, kg/ha | Göds- lad areal, % | kg/ha | Göds- lad areal, % | kg/ha |
| Höstkorn | 5 000 | 91 | 116 | 44 | 68 | 23 | 52 | 76 |
| Vårkorn | 373 200 | 96 | 89 | 33 | 76 | 22 | 72 | 68 |
| Havre | 200 100 | 87 | 80 | 37 | 73 | 23 | 70 | 74 |
| Höstvete | 295 300 | 96 | 153 | 21 | 62 | 26 | 55 | 59 |
| Vårvete | 59 300 | 83 | 128 | 20 | 62 | 20 | 47 | 52 |
| Rågvede | 50 200 | 94 | 107 | 41 | 69 | 23 | 68 | 75 |
| Råg | 21 400 | 86 | 97 | 13 | 52 | 19 | 54 | 54 |
| Blandsäd (stråsäd) | 18 800 | 78 | 60 | 73 | 70 | 27 | 72 | 106 |
| Blandsäd (balj/strå) | 27 000 | 71 | 48 | 108 | 69 | 30 | 54 | 153 |
| Höstraps | 34 900 | 94 | 159 | 26 | 62 | 28 | 56 | 73 |
| Vårrips | 38 500 | 96 | 117 | 10 | 78 | 19 | .. | 39 |
| Höstrybs | 1 200 | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Vårrys | 7 100 | .. | 92 | .. | .. | 21 | 44 | 53 |
| Årtor (ej konservärter) | 24 400 | 14 | 51 | 126 | 30 | 31 | .. | 98 |
| Konservärter | 8 900 | .. | .. | .. | .. | .. | .. | 61 |
| Matpotatis | 22 100 | 93 | 103 | 23 | 94 | 45 | .. | 195 |
| Stärkelsepotatis | 8 400 | 97 | 129 | 93 | 91 | 41 | 94 | 148 |
| Sockerbetor | 49 200 | 100 | 125 | 27 | 90 | 35 | 93 | 71 |
| Frövall | 12 500 | 77 | 84 | .. | .. | 21 | 70 | .. |
| Energiskog | 13 200 | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Slåttvall | 803 900 | 72 | 105 | 69 | 63 | 23 | 68 | 127 |
| Betesvall | 223 400 | 23 | 62 | 33 | 14 | 15 | 16 | 82 |
| Åkerbönor m.m. | 7 500 | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Tträdgårdsväxter | 13 500 | 64 | 105 | .. | 62 | 33 | 86 | 121 |
| Grönfoderväxter | 12 500 | 51 | 94 | 155 | 50 | 47 | .. | 213 |
| Andra växtslag | 27 600 | .. | 59 | .. | .. | 12 | 62 | .. |

Källa: SCB, Miljöstatistiken.

Tabell 12.5**Mineral- och stallgödslade arealer 2005***Arable land treated with commercial fertilizers and manure*

| Produktions- område | Utnyttjad åkerareal enligt LBR | Därav gödslad med | | |
|------------------------|---|--------------------------|------------------------|--|
| | | Mineral- gödsel, % | Stall- gödsel, % | Både mineral- och stallgödsel, % |
| Gss | 311 900 | 89 | 19 | 17 |
| Gmb | 294 600 | 77 | 45 | 37 |
| Gns | 384 400 | 69 | 26 | 18 |
| Ss | 511 800 | 65 | 19 | 11 |
| Gsk | 442 000 | 53 | 55 | 32 |
| Ssk | 164 000 | 47 | 27 | 12 |
| Nn | 147 500 | 31 | 36 | 10 |
| Nö | 104 700 | 39 | 37 | 13 |
| <i>Hela riket</i> | | | | |
| 2005 | 2 359 200 | 63 | 32 | 20 |
| 2003 | 2 339 600 | 72 | 35 | 24 |
| 2001 | 2 352 900 | 72 | 34 | 23 |
| 1999 | 2 410 100 | 75 | 34 | 25 |
| 1997 | 2 530 800 | 76 | 32 | 24 |
| 1995 | 2 386 900 | 76 | 33 | 26 |

Källa: SCB, Miljöstatistiken.

Tabell 12.6

Kväve- och fosforbalanser för jordbruksmark ("soil surface" bruttobalanser)¹*Nitrogen- and phosphorus balances for arable land*

| | Kväve, kg/ha ² | | | | Fosfor, kg/ha ² | | | |
|---|---------------------------|-------------------|-----------------|------------|----------------------------|-------------------|-----------|-----------|
| | 1995 ³ | 2001 ³ | 2003 | 2005 | 1995 ³ | 2001 ³ | 2003 | 2005 |
| <i>Tillförsel</i> | | | | | | | | |
| mineralgödsel ⁴ | 62 | 57 | 55 | 49 | 6 | 5 | 5 | 5 |
| stallgödsel ⁴ | 37 | 33 | 34 | 32 | 7 | 6 | 6 | 6 |
| betesgödsel ⁴ | 12 | 12 | 13 | 13 | 2 | 2 | 2 | 2 |
| utsäde | 2 | 1 | 2 | 1 | (0,3) | 0,3 | 0,3 | 0 |
| deposition | 10 | 10 | 9 | 8 | (0,3) | (0,3) | (0,3) | (0,3) |
| slam | 1 | 1 | 0 | 0 | 0,6 | 0,4 | 0,2 | 0 |
| kvävefixering | 8 | 9 | 10 | 10 | – | – | – | – |
| Totalt⁵ | 130 | 123 | 123 | 114 | 16 | 14 | 14 | 13 |
| <i>Bortförsel</i> | | | | | | | | |
| skörd | 71 | 74 | 75 | 72 | 11 | 11 | 11 | 11 |
| skörderester | 2 | 2 | 2 | 2 | (0,3) | 0,3 | 0,3 | 0,3 |
| Summa skördeprodukter | 72 | 76 | 77 | 73 | 11 | 11 | 12 | 11 |
| <i>Överskott, totalt</i> | | | | | | | | |
| därav | 58 | 48 | 46 | 40 | 5,2 | 2,5 | 2,1 | 1,8 |
| ammoniak från mineral-, stall- och betesgödsel | 15 | 12 | 12 | 12 | – | – | – | – |
| läckage | 24 | 20 | 20 ⁶ | 16 | (0,3) | (0,3) | (0,3) | (0,3) |
| denitrifikation, fastläggning m.m. | 19 | 16 | 14 ⁶ | 12 | 5 | 2 | 2 | 2 |
| Effektivitet, % | 55 | 61 | 62 | 65 | 67 | 82 | 85 | 86 |

1) Ändrad metod jämfört med tidigare publicerade balanser.

2) Åker och betesmark.

3) Reviderade uppgifter.

4) Ammoniak i stall, vid lagring och spridning samt på bete har inte räknats bort.

5) P.g.a. avrundningar stämmer inte alltid summorna i tabellen.

6) Ej uppdaterat för 2003.

Källa: SCB, Miljöstatistiken.

Tabell 12.7**Ammoniakavgång i jordbruket 1995–2005¹***Emissions to air of ammonia in agriculture 1995–2005*

| Produktionsområde | Mineral- gödsel NH ₃ ton | Stall- gödsel NH ₃ ton | Därav | | Betes- gödsel NH ₃ ton | Totalt | |
|-------------------|--|--|-------------------------------|--------------------------------|--|------------------------|----------------------------|
| | | | Nöt NH ₃ ton | Svin NH ₃ ton | | NH ₃ ton | kg/ha åker ² |
| Gss | 450 | 3 900 | 1 550 | 1 550 | 300 | 4 650 | 16 |
| Gmb | 300 | 6 650 | 4 050 | 1 300 | 700 | 7 600 | 26 |
| Gns | 350 | 5 800 | 3 250 | 1 600 | 400 | 6 600 | 17 |
| Ss | 400 | 5 500 | 3 350 | 1 050 | 550 | 6 450 | 13 |
| Gsk | 250 | 11 950 | 9 300 | 900 | 1 400 | 13 600 | 31 |
| Ssk | 100 | 2 450 | 1 850 | 150 | 250 | 2 800 | 16 |
| Nn | 50 | 2 200 | 1 800 | 100 | 250 | 2 500 | 17 |
| Nö | 50 | 1 950 | 1 650 | 100 | 100 | 2 100 | 20 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | |
| 2005 | 1 900 | 40 450 | 26 850 | 6 700 | 3 900 | 46 250 | 20 |
| 2003 | 1 800 | 40 850 | 27 100 | 7 050 | 3 800 | 46 500 | 20 |
| 2001 ³ | 1 740 | 42 200 | 28 700 | 6 350 | 3 850 | 47 800 | 20 |
| 1999 ³ | 1 700 | 45 100 | 30 500 | 7 200 | 3 800 | 50 550 | 21 |
| 1997 ³ | 2 000 | 48 400 | 32 400 | 8 650 | 3 700 | 54 050 | 21 |
| 1995 ³ | 2 200 | 50 500 | 34 100 | 8 900 | 3 650 | 56 500 | 24 |

1) Uppgifterna avrundade till 50 ton.

2) Utnyttjad åkerareal.

3) Uppgifterna reviderade jämfört med MI37 SM 0201.

Källa: Naturvårdsverket och SMED (SCB, Miljöstatistiken).

Tabell 12.8**Sålda växtskyddsmedel, antal hektardoser och genomsnittlig dos 1995–2006***Pesticides sold to farmers, number of doses and average dose in kg/ha for 1995–2006*

| År | Försålda mängder | | Antal doser 1 000-tal | Genomsnittlig dos | |
|--|------------------|-----------------------------|--------------------------|--------------------|-------------------------------|
| | Preparat, ton | Verksam substans, ton | | Preparat, kg/ha | Verksam substans, kg/ha |
| Preparat mot ogräs | | | | | |
| 2006 | 3 571 | 1 432 | 2 359 | 1,5 | 0,61 |
| 2005 | 3 311 | 1 280 | 2 280 | 1,5 | 0,56 |
| 2004 | 1 831 | 690 | 1 618 | 1,1 | 0,43 |
| 2003 | 4 387 | 1 818 | 2 691 | 1,6 | 0,68 |
| 2002 | 3 618 | 1 447 | 2 286 | 1,6 | 0,63 |
| 2001 | 3 543 | 1 432 | 2 260 | 1,6 | 0,63 |
| 2000 | 3 415 | 1 364 | 2 271 | 1,5 | 0,60 |
| 1999 | 3 277 | 1 285 | 2 366 | 1,4 | 0,54 |
| 1995 | 2 493 | 975 | 1 417 | 1,8 | 0,69 |
| Preparat mot svamp | | | | | |
| 2006 | 712 | 222 | 1 471 | 0,48 | 0,15 |
| 2005 | 795 | 247 | 1 540 | 0,52 | 0,16 |
| 2004 | 850 | 259 | 1 621 | 0,52 | 0,16 |
| 2003 | 710 | 227 | 1 427 | 0,50 | 0,16 |
| 2002 | 641 | 199 | 1 236 | 0,52 | 0,16 |
| 2001 | 946 | 255 | 1 691 | 0,56 | 0,15 |
| 2000 | 808 | 233 | 1 374 | 0,59 | 0,17 |
| 1999 | 985 | 315 | 1 419 | 0,69 | 0,22 |
| 1995 | 537 | 200 | 898 | 0,60 | 0,22 |
| Preparat mot insekter | | | | | |
| 2006 | 198 | 36 | 634 | 0,31 | 0,06 |
| 2005 | 159 | 22 | 529 | 0,30 | 0,04 |
| 2004 | 156 | 19 | 559 | 0,28 | 0,03 |
| 2003 | 231 | 23 | 461 | 0,50 | 0,05 |
| 2002 | 217 | 31 | 518 | 0,42 | 0,06 |
| 2001 | 144 | 14 | 349 | 0,41 | 0,04 |
| 2000 | 204 | 20 | 585 | 0,35 | 0,03 |
| 1999 | 279 | 61 | 809 | 0,34 | 0,08 |
| 1995 | 99 | 17 | 178 | 0,56 | 0,10 |
| Totalt inkl. Preparat för tillväxtreglering | | | | | |
| 2006 | 4 519 | 1 707 | 4 488 | 1,0 | 0,38 |
| 2005 | 4 304 | 1 566 | 4 374 | 1,0 | 0,36 |
| 2004 | 2 876 | 986 | 3 824 | 0,8 | 0,26 |
| 2003 | 5 366 | 2 084 | 4 605 | 1,2 | 0,45 |
| 2002 | 4 545 | 1 711 | 4 080 | 1,1 | 0,42 |
| 2001 | 4 712 | 1 736 | 4 344 | 1,1 | 0,40 |
| 2000 | 4 497 | 1 648 | 4 272 | 1,1 | 0,39 |
| 1999 | 4 610 | 1 692 | 4 639 | 1,0 | 0,36 |
| 1995 | 3 196 | 1 224 | 2 530 | 1,3 | 0,48 |

Källa: Kemikalieinspektionen och SCB, Miljöstatistiken.

Tabell 12.9**Användning 2006 av ogräs-, svamp- och insektsmedel i åkergrödor, behandlad grödareal samt förbrukad mängd aktiv substans, kg/ha och ton***Use of pesticides in arable crops, treated crop area, and active substance*

| Område; storleksgrupp | Gröd- areal totalt, 1 000-tals ha | Ogräsmedel | | | Svampmedel | | |
|---------------------------------------|---|-------------------------------|--|---------|-------------------------------|--|-------|
| | | Behand- lad areal, % | Aktiv sub- stans på be- handlad areal kg/ha | ton | Behand- lad areal, % | Aktiv sub- stans på be- handlad areal kg/ha | ton |
| <i>Län</i> | | | | | | | |
| Stockholms | 68 | 35 | 0,30 | 7,1 | .. | .. | .. |
| Uppsala | 126 | 63 | 0,32 | 25,0 | 9 | 0,16 | 1,8 |
| Södermanlands | 105 | 51 | 0,28 | 14,8 | 10 | 0,16 | 1,6 |
| Östergötlands | 176 | 58 | 0,35 | 36,2 | 17 | 0,36 | 10,6 |
| Jönköpings | 85 | 13 | 0,89 | 9,7 | .. | .. | .. |
| Kronobergs | 47 | 18 | 0,44 | 3,6 | .. | .. | .. |
| Kalmar | 114 | 39 | 0,60 | 26,3 | 10 | 0,93 | 10,2 |
| Gotlands | 79 | 44 | 0,51 | 17,6 | 9 | 0,39 | 2,8 |
| Blekinge | 29 | 46 | 1,00 | 13,5 | 16 | 1,45 | 6,8 |
| Skåne | 418 | 70 | 1,07 | 313,6 | 43 | 0,43 | 77,2 |
| Hallands | 102 | 54 | 0,59 | 32,5 | 20 | 1,13 | 22,9 |
| Västra Götalands | 404 | 47 | 0,31 | 58,2 | 12 | 0,30 | 15,2 |
| Värmlands | 94 | 25 | 0,53 | 12,3 | 7 | 1,52 | 9,8 |
| Örebro | 88 | 56 | 0,32 | 15,9 | 21 | 0,32 | 5,7 |
| Västmanlands | 97 | 57 | 0,44 | 24,1 | 11 | 0,16 | 1,7 |
| Dalarnas | 53 | 29 | 0,42 | 6,3 | .. | .. | .. |
| Gävleborgs | 62 | 19 | 0,33 | 4,0 | .. | .. | .. |
| Västernorrlands | 47 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Jämtlands | 40 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Västerbottens | 63 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Norrbottens | 33 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | | |
| Gss | 308 | 80 | 1,06 | 261,5 | 48 | 0,46 | 67,9 |
| Gmb | 297 | 52 | 0,78 | 120,2 | 22 | 0,76 | 48,8 |
| Gns | 381 | 64 | 0,33 | 79,5 | 19 | 0,32 | 23,3 |
| Ss | 503 | 54 | 0,35 | 95,4 | 11 | 0,36 | 20,3 |
| Gsk | 434 | 22 | 0,45 | 43,2 | 3 | 0,58 | 8,0 |
| Ssk | 158 | 24 | 0,41 | 16,0 | 5 | 0,31 | 2,3 |
| N ¹ | 249 | 8 | 0,39 | 8,0 | 1 | 0,47 | 1,2 |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | | | |
| 5,1 – 20,0 | 251 | 13 | 0,59 | 19,8 | 3 | 0,91 | 5,7 |
| 20,1 – 50,0 | 434 | 29 | 0,63 | 77,9 | 6 | 0,52 | 13,6 |
| 50,0 – 100,0 | 573 | 43 | 0,52 | 129,0 | 11 | 0,65 | 41,5 |
| Över 100,0 | 1 034 | 64 | 0,60 | 395,8 | 26 | 0,39 | 106,8 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | | |
| 2006 | 2 330 | 46 | 0,59 | 625,6 | 16 | 0,47 | 170,4 |
| 1998 | 2 529 | 47 | 0,67 | 798,3 | 14 | 0,62 | 225,5 |
| 1996 | 2 432 | 47 | 0,70 | 788,0 | 10 | 0,64 | 159,5 |
| 1994 | 2 506 | 45 | 0,80 | 878,0 | 7 | 1,20 | 226,8 |
| 1992 | 2 440 | 42 | 0,90 | 897,2 | 6 | 2,50 | 370,9 |
| 1990 | 2 573 | 48 | 1,10 | 1 308,8 | 8 | 2,00 | 430,1 |

1) Inkl. Nn och Nö (Nedre Norrland och Övre Norrland).

Källa: SCB, Miljöstatistiken.

Tabell 12.9 (forts.)

| Område; storleksgrupp | Insectsmedel | | | Summa | | |
|---------------------------------------|-------------------------------|---|------|-------------------------------|---|---------|
| | Behand- lad areal, % | Aktiv sub- stans på be- handlad areal | | Behand- lad areal, % | Aktiv sub- stans på be- handlad areal | |
| | | kg/ha | ton | | kg/ha | ton |
| <i>Län</i> | | | | | | |
| Stockholms | 6 | 0,04 | 0,1 | 36 | 0,36 | 8,1 |
| Uppsala | 11 | 0,05 | 0,7 | 66 | 0,35 | 27,5 |
| Södermanlands | 7 | 0,06 | 0,5 | 54 | 0,30 | 17,0 |
| Östergötlands | 19 | 0,12 | 4,1 | 60 | 0,51 | 50,8 |
| Jönköpings | .. | .. | .. | 14 | 0,89 | 10,4 |
| Kronobergs | .. | .. | .. | 18 | 0,56 | 4,5 |
| Kalmar | 7 | 0,11 | 0,3 | 40 | 0,84 | 36,8 |
| Gotlands | 5 | 0,09 | 0,3 | 46 | 0,57 | 20,8 |
| Blekinge | 5 | 0,06 | 0,1 | 47 | 1,49 | 20,4 |
| Skåne | 31 | 0,05 | 7,1 | 71 | 1,35 | 398,0 |
| Hallands | 14 | 0,06 | 0,9 | 56 | 1,02 | 56,3 |
| Västra Götalands | 9 | 0,08 | 2,9 | 49 | 0,39 | 76,4 |
| Värmlands | 7 | 0,19 | 1,3 | 27 | 0,93 | 23,4 |
| Örebro | 14 | 0,04 | 0,5 | 61 | 0,43 | 22,2 |
| Västmanlands | 14 | 0,09 | 1,1 | 59 | 0,49 | 27,0 |
| Dalarnas | 12 | 0,09 | 0,6 | 31 | 0,50 | 8,0 |
| Gävleborgs | .. | .. | .. | 20 | 0,40 | 4,7 |
| Västernorrlands | – | – | – | .. | .. | .. |
| Jämtlands | – | – | – | .. | .. | .. |
| Västerbottens | – | – | – | .. | .. | .. |
| Norrbottens | – | – | – | .. | .. | .. |
| <i>Produktionsområden</i> | | | | | | |
| Gss | 36 | 0,05 | 5,9 | 82 | 1,35 | 335,3 |
| Gmb | 13 | 0,08 | 2,2 | 54 | 1,09 | 171,3 |
| Gns | 16 | 0,10 | 6,3 | 67 | 0,44 | 109,3 |
| Ss | 11 | 0,08 | 4,0 | 57 | 0,43 | 119,8 |
| Gsk | 4 | 0,06 | 0,9 | 23 | 0,54 | 52,1 |
| Ssk | 8 | 0,09 | 1,1 | 26 | 0,49 | 19,4 |
| N ⁱ | 1 | 0,11 | 0,4 | 9 | 0,47 | 9,6 |
| <i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i> | | | | | | |
| 5,1– 20,0 | .. | .. | .. | 14 | 0,77 | 26,0 |
| 20,1– 50,0 | 5 | 0,08 | 1,8 | 30 | 0,74 | 93,3 |
| 50,0– 100,0 | 9 | 0,08 | 4,3 | 45 | 0,68 | 175,0 |
| Över 100,0 | 21 | 0,07 | 14,3 | 66 | 0,77 | 517,1 |
| <i>Hela riket</i> | | | | | | |
| 2006 | 13 | 0,07 | 20,9 | 48 | 0,75 | 817,4 |
| 1998 | 11 | 0,04 | 12,2 | 48 | 0,85 | 1 036,0 |
| 1996 | 9 | 0,04 | 9,5 | 48 | 0,82 | 957,0 |
| 1994 | 14 | 0,07 | 23,8 | 47 | 1,00 | 1 128,6 |
| 1992 | 16 | 0,09 | 34,7 | 46 | 1,20 | 1 302,1 |
| 1990 | 11 | 0,09 | 24,9 | 51 | 1,40 | 1 763,9 |

Tabell 12.10**Användning av ogräs-, svamp- och insektsmedel i jordbruket 2006.
Behandlad grödareal, procent samt förbrukad mängd aktiv substans,
kg/ha***Use of pesticides in arable crops, treated crop area, per cent and active substance*

| Gröda | Gröd- areal, 1 000- tals hektar | Ogräsmedel | | Svampmedel | | Insektsmedel | | Summa | |
|-----------------------|---|-------------------------------|--------------------|-------------------------------|--------------------|-------------------------------|--------------------|-------------------------------|--------------------|
| | | Behand- lad areal, % | kg/ha ¹ | Behand- lad areal, % | kg/ha ¹ | Behand- lad areal, % | kg/ha ¹ | Behand- lad areal, % | kg/ha ¹ |
| Höstvete | 317,6 | 93 | 0,45 | 53 | 0,24 | 27 | 0,02 | 94 | 0,59 |
| Vårvete | 43,3 | 90 | 0,42 | 47 | 0,20 | 28 | 0,04 | 90 | 0,54 |
| Råg | 23,5 | 76 | 0,64 | 42 | 0,23 | 30 | 0,02 | 79 | 0,74 |
| Höstkorn | 5,7 | 81 | 0,81 | 60 | 0,25 | .. | .. | 83 | 0,98 |
| Vårkorn | 309,4 | 87 | 0,46 | 29 | 0,20 | 13 | 0,07 | 87 | 0,53 |
| Havre | 206,1 | 80 | 0,39 | 9 | 0,14 | 13 | 0,07 | 81 | 0,42 |
| Rågvete | 55,4 | 85 | 0,33 | 19 | 0,17 | 14 | 0,02 | 87 | 0,36 |
| Blandsäd | 17,4 | 65 | 0,40 | .. | .. | .. | .. | 65 | 0,40 |
| Slätter-/betesvall | 1 055,1 | 2 | 0,85 | – | – | .. | .. | 2 | 0,85 |
| Grönfoder | 42,5 | 20 | 1,31 | – | – | .. | .. | 20 | 1,31 |
| Frövall | 15,2 | 51 | 0,99 | .. | .. | 16 | 0,03 | 56 | 0,92 |
| Kok- o. Foderärter | 26,2 | 78 | 0,86 | .. | .. | 25 | 0,11 | 78 | 0,90 |
| Konservärter | 9,0 | 92 | 0,72 | .. | .. | 75 | 0,12 | 94 | 0,80 |
| Bruna bönor | 0,6 | .. | .. | – | – | – | – | .. | .. |
| Matpotatis | 20,2 | 75 | 0,79 | 88 | 2,75 | 24 | 0,05 | 89 | 3,42 |
| Potatis för stärkelse | 8,0 | 95 | 0,91 | 91 | 2,71 | 36 | 0,04 | 96 | 3,46 |
| Sockerbetor | 44,2 | 95 | 2,61 | 10 | 0,17 | 18 | 0,11 | 95 | 2,64 |
| Höstraps | 47,6 | 80 | 0,86 | 21 | 0,20 | 61 | 0,12 | 88 | 0,91 |
| Vårtraps | 35,1 | 40 | 0,43 | .. | .. | 74 | 0,12 | 85 | 0,31 |
| Höstrybs | 1,1 | .. | .. | – | – | .. | .. | .. | .. |
| Vårtrybs | 6,3 | .. | .. | .. | .. | 63 | 0,05 | 73 | 0,17 |
| Oljelin | 8,8 | 98 | 1,19 | .. | .. | .. | .. | 98 | 1,02 |
| Andra växtslag | 31,9 | 33 | 0,99 | 11 | 2,98 | 14 | 0,23 | 37 | 1,83 |

1) Aktiv substans på behandlad areal.

Källa: Kemikalieinspektionen och SCB, Miljöstatistiken.

13 Jordbruket i EU

Kapitel 13 innehåller uppgifter för EU-länderna om

- Sysselsättning
- Arealer och företag
- Växtodling och trädgårdsodling
- Husdjur

Redovisningen hänför sig främst till förhållandena 2006 men vissa tabeller avser 2005.

Sammanfattning

Växtodling och företag

Sysselsättning (tabell 13.1–13.2)

Det totala antalet sysselsatta i olika länder följer naturligtvis till mycket stor del de olika ländernas invånarantal. Störst var antalet sysselsatta i Tyskland, Storbritannien, Frankrike och Italien. Lägst var antalet på Malta och i Luxemburg.

Den största andelen sysselsatta i jordbruk, skog och fiske hade Polen med 16%, Litauen, Grekland och Portugal med 12 % samt Lettland med 11 %. För de befolkningsmässigt största länderna, Tyskland, Storbritannien, Frankrike och Italien var motsvarande tal 2 %, 1 %, 4 % respektive 4 %. Storbritanniens andel var den lägsta som något land uppvisade. Andra länder med låg andel var Belgien, Luxemburg, Malta och Sverige med 2 % samt Danmark och Nederländerna med 3 %.

Tjeckien, Slovenien och Slovakien var de länder som hade den högsta andelen sysselsatta i industrin, 31, 30 och 29 %.

Arealer och företag (tabell 13.3–5)

Av länderna inom EU har Frankrike och Spanien den största utnyttjade jordbruksarealen följt av Tyskland, Storbritannien och Polen. Åkerarealen är störst i Frankrike, Spanien, Polen och Tyskland. Betesmarksarealen är störst i Frankrike, Spanien och Storbritannien. De fleråriga grödorna upptar mycket betydande arealer hos de sydligaste medlemsländerna. De

största skogsarealerna redovisar Sverige och Finland.

Totalt fanns 2005 5,8 miljoner jordbruksföretag i EU-länderna. Av dessa hade 61 % mindre än 5 hektar utnyttjad jordbruksareal. Dessa företag svarade totalt för 6 % av arealen.

Företagsstrukturen visar mycket stora skillnader mellan olika länder. Flest företag i den lägsta storleksgruppen hade Polen följt av Italien, Grekland och Ungern. I Polen utgjorde dessa företag 71 % av antalet företag och svarade för 18 % av arealen.

Frankrike, Spanien och Storbritannien hade flest företag i den högsta storleksgruppen. Storbritannien är det land där företagen med minst 100 hektar utgjorde den största andelen, knappt 16 %, av det totala antalet företag. I Slovakien och Tjeckien fanns 92 resp. 88 % av den totala utnyttjade jordbruksarealen vid företag med mer än 100 hektar jordbruksareal.

Skördar (tabell 13.6–8)

Av spannmålsgrödorna odlas vete på störst areal följt av korn och majs. Frankrike hade den största vetearealen, 5,2 miljoner hektar och även den största skörden. Spanien hade den största kornarealen, men Tyskland hade den största kornskörden följt av Frankrike och Spanien.

Produktionen av grönsaker varierar mycket mellan olika länder, en skillnad som inte bara förklaras av skillnader i klimat. Italien, Spanien och Grekland hade de största skördarna av tomat.

Husdjur

Nötkreatur (tabell 13.9)

I tabellen redovisas antalet nötkreatur med viss uppdelning på djurslag. Det framgår att mjölk-korna utgjorde knappt 26 % av antalet nötkreatur, medan motsvarande andel för övriga kor var 14 %. Inom EU 25 fanns flest mjölkkor i Tyskland och Frankrike. Det klart största antalet övriga kor fanns i Frankrike.

Svin, får och getter (tabell 13.10)

I tabellen redovisas antalet svin med viss uppdelning samt antalet får och getter. Flest svin fanns i Tyskland och Spanien medan Storbritannien och Spanien hade flest får. Grekland hade det största antalet getter.

Företag med mjölkkor (tabell 13.11–12)

I tabellen redovisas strukturen i mjölkproduktionen 2005. Av tabellen framgår att mjölkkor fanns vid 1 526 640 företag. Av dessa hade drygt 68 % färre än 10 mjölkkor. Flest mjölkföretag hade Polen, Litauen, Tyskland och Frankrike. De flesta mjölkorna återfanns i storleksgrupperna 20–49 mjölkkor.

Animalieproduktion (tabell 13.13)

I tabellen redovisas medlemsländernas produktion av de viktigaste animalieprodukterna. Tyskland, Frankrike och Storbritannien hade den största mjölkproduktionen.

Om statistiken

EU:s statistiksystem

Sammanställningen av EU:s jordbruksstatistik sker i huvudsak vid EU:s statistiska kontor Eurostat i Luxemburg. EU:s jordbruksbokföringsundersökning (FADN) handhas emellertid av direktoratet DG-Agri vid EU-kommissionen i Bryssel. Produktionen av statistiken sker i respektive medlemsland och regleras genom bestämmelser av olika dignitetsnivåer. Vissa bestämmelser (regulations) är bindande för medlemsländerna och har samma

ställning som nationell lagstiftning, medan den lägsta graden har formen av rekommendationer (recommendations).

Resultaten från medlemsländernas undersökningar överlämnas ofta i form av granskade primäruppgifter, som Eurostat sedan granskar ytterligare och därefter sammanställer sin statistik från. I flera fall läggs dessa primäruppgifter vid Eurostat in i en databas som möjliggör flexibla statistikuttag.

Resultaten från undersökningarna publiceras i ett antal skriftserier av vilka de mest frekventa utkommer varje kvartal

Uppgifterna till detta kapitel har hämtats från Eurostats databaser tema "Agriculture and fisheries" och "Population and social conditions" som innehåller uppgifter från en mängd olika områden.

Om uppgifter saknas för det senaste året för något medlemsland har i tabellerna den senast tillgängliga uppgiften tagits med. Denna har då försetts med en not som anger vilket år uppgiften avser. Även uppgiften för EU-15 respektive EU-25 totalt bygger i sådana fall på dessa oftast enstaka äldre uppgifter. Summorna har dock inte försetts med not.

Växtodling och företag

Strukturundersökningar ska genomföras av medlemsländerna minst vartannat år (1995, 1997 osv.). Dessa kan göras som totalräkningar eller som urvalsundersökningar. Totalräkningar ska dock utföras ungefär vart tionde år. Senast detta krävdes var 1999/2000.

Strukturundersökningarna omfattar uppgifter om företag och brukare, markanvändning, husdjur, maskiner, arbetskraft m.m. Uppgifter lämnas till Eurostat som avidentifierade individdata. Redovisningen ska kunna ske för hela riket och på regional nivå.

Innehållet i redovisningen av statistikuppgifter från EU har stora likheter med den tidigare svenska redovisningen. På ett antal punkter föreligger dock vissa skillnader. Arealredovisningen är t.ex. något annorlunda (se nedan). Dessutom har EU ett typologisystem, dvs. ett sätt att beskriva jordbruksföretagens

storlek och driftsinriktning, som skiljer sig från det svenska, vilket finns beskrivet under rubriken ”Företagens driftsinriktning och arbetsbehov” i kapitel 2. Den främsta skillnaden är att det svenska systemet använder standardiserat arbetsbehov som storleksmått, medan EU:s system använder standardiserat täckningsbidrag. Indelningen i driftsinriktningar skiljer sig också åt.

En annan skillnad är att trädgårdnäringsen är en reglerad näring i EU, vilket tidigare inte var fallet i Sverige. Denna förändring har påverkat behovet av statistiska uppgifter.

EU:s definitioner av ägoslagen skiljer sig i olika avseenden från de svenska definitioner som redovisningen i kapitel 3 baseras på:

Utnyttjad jordbruksareal (Utilized agricultural area – UAA) kan uppdelas i åkermark (Arable land), köksträdgårdar (Kitchen gardens), betesmark (Permanent grassland), fleråriga grödor (Permanent crops), annan mark (Other utilized agricultural areas) samt kombinerad odling.

Åkermarksbegreppet är något snävare än det svenska som också innefattar fleråriga grödor t.ex. fruktodlingar.

Husdjur

Inom EU insamlas uppgifter om husdjur, dels vid strukturräkningarna, dels vid särskilda djurräkningar.

För nötkreatur genomförs räkningar årligen en gång i maj eller juni och en gång i december. Om undersökningarna utförs som urvalsundersökningar finns precisionskrav uppställda.

För svin skall räkningar genomföras tre gånger årligen avseende antalet djur. För Sverige liksom andra länder med mindre än 3 miljoner svin krävs endast att en räkning genomförs.

Bestämmelserna om djurräkningar innefattar också krav på månatlig slaktstatistik och halvårsvisa slaktprognoser för de djurslag som berörs av djurräkningarna.

Annan publicering

Statistik rörande jordbruket i EU-länderna sammanställs av EU:s statistiska kontor Eurostat. Publicering sker i ”Statistics in focus”, vilket är Eurostats motsvarighet till Statistiska meddelanden.

EU:s statistik för jordbruket är också tillgängligt i databasen New Cronos.

Tabell 13.1
Sysselsättning fördelad på sektorer 2006, 1 000-tals
personer

Civilian employment by sector of activity

| Land | Jordbruk, skogsbruk, fiske | Industri | Övrigt | Totalt |
|----------------|----------------------------------|----------|---------|---------|
| Sverige | 98 | 694 | 3 625 | 4 429 |
| Belgien | 83 | 760 | 3 419 | 4 264 |
| Cypern | 15 | 41 | 301 | 357 |
| Danmark | 87 | 451 | 2 264 | 2 805 |
| Estland | 32 | 154 | 460 | 646 |
| Finland | 114 | 464 | 1 858 | 2 444 |
| Frankrike | 977 | 4 283 | 19 471 | 25 278 |
| Grekland | 533 | 621 | 3 298 | 4 452 |
| Irland | 117 | 291 | 1 630 | 2 039 |
| Italien | 982 | 5 026 | 16 980 | 22 988 |
| Lettland | 122 | 187 | 778 | 1 087 |
| Litauen | 187 | 296 | 1 016 | 1 499 |
| Luxemburg | 4 | 18 | 174 | 195 |
| Malta | 3 | 31 | 119 | 152 |
| Nederländerna | 259 | 1 100 | 6 539 | 8 261 |
| Polen | 2 288 | 3 410 | 8 741 | 14 444 |
| Portugal | 604 | 1 024 | 3 531 | 5 160 |
| Slovakien | 101 | 667 | 1 533 | 2 302 |
| Slovenien | 92 | 284 | 581 | 961 |
| Spanien | 944 | 3 292 | 15 511 | 19 748 |
| Storbritannien | 382 | 3 924 | 23 954 | 28 337 |
| Tjeckien | 182 | 1 493 | 3 152 | 4 828 |
| Tyskland | 844 | 8 610 | 27 925 | 37 379 |
| Ungern | 188 | 951 | 2 792 | 3 930 |
| Österrike | 217 | 783 | 2 929 | 3 928 |
| EU-15 | 6 245 | 31 341 | 133 108 | 171 707 |
| EU-25 | 9 455 | 38 855 | 152 581 | 201 913 |

Källa: Eurostat.

Tabell 13.2**Sysselsättning fördelad på sektorer 2006, procent***Civilian employment by sector of activity*

| Land | Jordbruk, skogsbruk, fiske | Industri | Övrigt | Totalt |
|----------------|----------------------------------|----------|--------|--------|
| Sverige | 2 | 16 | 82 | 100 |
| Belgien | 2 | 18 | 80 | 100 |
| Cypern | 4 | 12 | 84 | 100 |
| Danmark | 3 | 16 | 81 | 100 |
| Estland | 5 | 24 | 71 | 100 |
| Finland | 5 | 19 | 76 | 100 |
| Frankrike | 4 | 17 | 77 | 100 |
| Grekland | 12 | 14 | 74 | 100 |
| Irland | 6 | 14 | 80 | 100 |
| Italien | 4 | 22 | 74 | 100 |
| Lettland | 11 | 17 | 72 | 100 |
| Litauen | 12 | 20 | 68 | 100 |
| Luxemburg | 2 | 9 | 89 | 100 |
| Malta | 2 | 20 | 78 | 100 |
| Nederländerna | 3 | 13 | 79 | 100 |
| Polen | 16 | 24 | 60 | 100 |
| Portugal | 12 | 20 | 68 | 100 |
| Slovakien | 4 | 29 | 67 | 100 |
| Slovenien | 10 | 30 | 60 | 100 |
| Spanien | 5 | 17 | 78 | 100 |
| Storbritannien | 1 | 14 | 85 | 100 |
| Tjeckien | 4 | 31 | 65 | 100 |
| Tyskland | 2 | 23 | 75 | 100 |
| Ungern | 5 | 24 | 71 | 100 |
| Österrike | 5 | 20 | 75 | 100 |
| EU-15 | 4 | 18 | 78 | 100 |
| EU-25 | 5 | 19 | 76 | 100 |

Källa: Eurostat.

Tabell 13.3**Total areal och jordbruksareal 2005, 1 000-tals hektar***Total and agricultural area*

| Land | Utnyttjad jordbruksareal | Därav | | | Skogsmark | Total areal land och vattenareal |
|----------------|--------------------------|--------------------|------------------|---------------------|----------------------|----------------------------------|
| | | Åkermark | Fleråriga grödor | Betesmark | | |
| Sverige | 3 201 | 2 687 | 3 | 511 | 23 507 | 45 030 |
| Belgien | 1 386 | 843 | 21 | 519 | 617 | 3 053 |
| Cypern | 163 | 119 | 43 | 1 | .. | 925 |
| Danmark | 2 712 | 2 481 | 9 | 222 | 486 | 4 310 |
| Estland | 834 | 590 | 11 | 231 | 2 285 | 4 523 |
| Finland | 2 267 | 2 234 | 4 | 26 | 23 186 ¹ | 33 815 |
| Frankrike | 29 584 | 18 353 | 1 128 | 9 932 | 15 549 | 54 909 |
| Grekland | 3 805 | 2 670 | 1 132 | 1 789 ² | 4 007 | 13 196 |
| Irland | 4 305 | 1 182 | 3 | 3 115 | 327 ¹ | 7 030 |
| Italien | 14 710 | 7 744 | 2 463 | 4 411 | 10 174 | 30 132 |
| Lettland | 1 734 | 1 092 | 13 | 629 | 2 904 | 6 459 |
| Litauen | 2 837 | 1 877 | 40 | 891 | 2 038 | 6 530 |
| Luxemburg | 129 | 60 | 2 | 68 | 90 | 259 |
| Malta | 10 | 9 | 1 | .. | .. | 32 |
| Nederländerna | 1 924 | 1 099 | 35 | 775 | 349 | 3 736 |
| Polen | 15 906 | 12 085 | 351 | 3 388 | 9 173 | 31 269 |
| Portugal | 3 786 | 1 257 | 774 | 1 732 | 3 324 ² | 9 191 |
| Slovakien | 1 941 | 1 357 | 26 | 524 | 2 005 | 4 903 |
| Slovenien | 511 | 178 | 28 | 305 | 1 283 | 2 027 |
| Spanien | 25 835 | 12 680 | 5 659 | 7 329 | 19 051 | 50 488 |
| Storbritannien | 16 761 ³ | 5 484 ³ | 32 ⁴ | 5 711 | .. | 24 410 |
| Tjeckien | 3 606 | 2 703 | 42 ⁴ | 853 | 2 646 | 7 887 |
| Tyskland | 17 035 | 11 903 | 198 | 4 929 | 10 491 ⁵ | 35 705 |
| Ungern | 5 863 | 4 503 | 205 | 1 057 | 1 775 | 9 303 |
| Österrike | 3 263 | 1 379 | 66 | 1 810 | 3 202 | 8 386 |
| EU-15 | 130 703 | 72 056 | 11 529 | 41 236 | 114 360 ⁶ | 323 647 |
| EU-25 | 164 108 | 96 569 | 12 289 | 49 115 ⁷ | 138 469 ⁸ | 397 505 |

1) Avser 1995.

2) Avser 2001.

3) Avser 2003.

4) Avser 2004.

5) Avser 1997.

6) Exklusive Storbritannien.

7) Exklusive Malta.

8) Exklusive Cypern, Malta och Storbritannien.

Källa: Eurostat.

Tabell 13.4

Antal företag med fördelning efter storleksklasser 2005

Holdings by size classes of holdings

| Land | Storleksgrupp, utnyttjad jordbruksareal, hektar | | | | | Totalt |
|-------------------|---|-----------|----------------------|----------------------|----------------------|-----------|
| | -4,9 | 5,0-19,9 | 20,0-49,9 | 50,0-99,9 | 100,0- | |
| Sverige | 10 500 | 28 200 | 17 600 | 10 900 | 7 900 | 75 000 |
| Belgien | 12 800 | 15 000 | 14 300 | 6 700 | 1 800 | 50 600 |
| Cypern | 39 100 | 4 600 | 800 | 300 | 100 | 44 900 |
| Danmark | 1 100 | 18 600 | 12 200 | 8 600 | 7 400 | 47 900 |
| Estland | 12 500 | 10 000 | 3 000 | 1 000 | 1 300 | 27 700 |
| Finland | 6 200 | 24 700 | 26 200 | 10 600 | 2 700 | 70 300 |
| Frankrike | 142 100 | 110 100 | 109 500 | 113 000 | 86 900 | 561 600 |
| Grekland | 631 000 | 162 000 | 28 200 | 5 500 | 1 500 | 828 200 |
| Irland | 9 200 | 48 600 | 51 200 | 19 600 | 4 000 | 132 600 |
| Italien | 1 268 700 | 336 600 | 81 600 | 25 700 | 12 900 | 1 725 600 |
| Lettland | 60 300 | 52 600 | 10 800 | 2 500 | 1 900 | 128 100 |
| Litauen | 129 900 | 102 100 | 15 000 | 3 400 | 2 500 | 252 900 |
| Luxemburg | 500 | 400 | 400 | 800 | 400 | 2 400 |
| Malta | 10 700 | 200 | .. | .. | .. | 10 900 |
| Nederländerna | 22 100 | 24 800 | 22 800 | 8 900 | 1 800 | 80 400 |
| Polen | 1 740 200 | 608 100 | 96 800 | 13 500 | 7 200 | 2 465 800 |
| Portugal | 241 000 | 58 500 | 12 800 | 4 700 | 5 700 | 322 600 |
| Slovakien | 59 500 | 3 100 | 1 100 | 600 | 2 000 | 66 400 |
| Slovenien | 45 800 | 28 600 | 2 400 | 200 | 100 | 77 100 |
| Spanien | 560 600 | 291 100 | 111 400 | 50 100 | 49 500 | 1 062 800 |
| Storbritannien | 68 600 | 58 700 | 46 700 | 35 700 | 38 800 | 248 400 |
| Tjeckien | 21 300 | 9 100 | 4 400 | 2 200 | 4 300 | 41 200 |
| Tyskland | 86 700 | 128 800 | 88 500 | 54 200 | 30 400 | 388 600 |
| Ungern | 588 800 | 48 000 | 14 000 | 5 700 | 6 000 | 662 400 |
| Österrike | 54 300 | 70 700 | 34 200 | 7 900 | 3 000 | 170 100 |
| <i>EU-15</i> | | | | | | |
| 2005 | 3 115 400 | 1 376 800 | 657 600 | 362 900 | 254 700 | 5 767 100 |
| 2003 | 3 519 400 | 1 413 300 | 686 700 | 366 600 | 253 100 | 6 238 400 |
| 1999/2000 | 3 899 600 | 1 525 000 | 738 300 | 368 900 | 234 400 | 6 766 200 |
| 1997 | 3 901 700 | 1 686 900 | 802 000 | 372 200 | 226 300 | 6 989 100 |
| 1995 | 4 193 600 | 1 742 300 | 848 400 | 370 900 | 214 800 | 7 370 000 |
| <i>EU-25</i> | | | | | | |
| 2005 | 5 823 500 | 2 243 200 | 805 900 ¹ | 392 300 ¹ | 280 100 ¹ | 9 544 500 |
| 2003 ² | 4 546 600 | 1 658 500 | 733 100 | 380 900 | 269 500 | 7 587 500 |

1) Exklusive Malta.

2) Exklusive Cypern och Polen.

Källa: Eurostat.

Tabell 13.5**Utnyttjad jordbruksareal med fördelning efter storleksklasser 2005, 1 000-tals hektar***Utilized agricultural area by size classes of holdings*

| Land | Storleksgrupp, utnyttjad jordbruksareal, hektar | | | | | Totalt |
|----------------|---|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|----------------------|
| | -4,9 | 5,0-19,9 | 20,0-49,9 | 50,0-99,9 | 100,0- | |
| Sverige | 36 | 310 | 567 | 770 | 1 509 | 3 192 |
| Belgien | 27 | 169 | 467 | 457 | 265 | 1 386 |
| Cypern | 47 | 42 | 24 | 17 | 21 | 152 |
| Danmark | 3 | 198 | 394 | 616 | 1 379 | 2 590 |
| Estland | 31 | 101 | 90 | 65 | 542 | 829 |
| Finland | 18 | 301 | 845 | 718 | 381 | 2 264 |
| Frankrike | 292 | 1 207 | 3 727 | 8 094 | 14 271 | 27 591 |
| Grekland | 1 052 | 1 468 | 831 | 361 | 272 | 3 984 |
| Irland | 29 | 596 | 1 672 | 1 312 | 610 | 4 219 |
| Italien | 2 057 | 3 223 | 2 487 | 1 758 | 3 183 | 12 708 |
| Lettland | 131 | 523 | 319 | 173 | 557 | 1 702 |
| Litauen | 366 | 957 | 442 | 234 | 794 | 2 792 |
| Luxemburg | 1 | 4 | 15 | 55 | 54 | 129 |
| Malta | 8 | 2 | .. | .. | .. | 10 |
| Nederländerna | 50 | 273 | 758 | 587 | 291 | 1 958 |
| Polen | 2 592 | 5 902 | 2 789 | 901 | 2 572 | 14 755 |
| Portugal | 417 | 548 | 387 | 323 | 2 004 | 3 680 |
| Slovakien | 44 | 30 | 35 | 45 | 1 726 | 1 879 |
| Slovenien | 114 | 257 | 67 | 14 | 34 | 485 |
| Spanien | 1 176 | 2 936 | 3 449 | 3 502 | 13 792 | 24 855 |
| Storbritannien | 144 | 646 | 1 544 | 2 547 | 11 076 | 15 957 |
| Tjeckien | 33 | 94 | 138 | 150 | 3 143 | 3 558 |
| Tyskland | 228 | 1 492 | 2 929 | 3 798 | 8 588 | 17 035 |
| Ungern | 359 | 458 | 419 | 390 | 2 641 | 4 267 |
| Österrike | 141 | 792 | 1 045 | 527 | 761 | 3 266 |
| <i>EU-15</i> | | | | | | |
| 2005 | 5 671 | 14 163 | 21 117 | 25 425 | 58 436 | 124 814 |
| 2003 | 6 127 | 14 573 | 21 980 | 25 581 | 58 045 | 126 324 |
| 1999/2000 | 6 589 | 15 706 | 23 611 | 25 687 | 55 197 | 126 790 |
| 1997 | 7 008 | 17 229 | 25 459 | 25 784 | 53 211 | 128 691 |
| 1995 | 7 317 | 17 788 | 26 826 | 25 616 | 50 949 | 128 497 |
| <i>EU-25</i> | | | | | | |
| 2005 | 9 396 | 22 529 | 25 440 ¹ | 27 414 ¹ | 70 466 ¹ | 155 243 |
| 2003 | 7 409 ² | 16 901 ² | 23 374 ² | .. | .. | 141 719 ² |

1) Exklusive Malta.

2) Exklusive Cypern och Polen.

Källa: Eurostat.

Tabell 13.6**Skördad areal av några av de viktigaste grödorna 2006, 1 000-tals hektar***Harvested area of some of the most important crops*

| Land | Vete | Råg | Korn | Havre (inkl. blandsäd) | Majs till mog- nad |
|----------------|--------|-------|--------|------------------------------|--------------------------|
| Sverige | 360 | 23 | 307 | 217 | .. |
| Belgien | 210 | .. | 49 | 5 | 57 |
| Cypern | 7 | .. | 53 | 5 | .. |
| Danmark | 686 | 28 | 679 | 69 | .. |
| Estland | 91 | 7 | 142 | 38 | .. |
| Finland | 192 | 22 | 564 | 373 | .. |
| Frankrike | 5 246 | 27 | 1 667 | 164 | 1 504 |
| Grekland | 685 | 17 | 97 | 61 | 179 |
| Irland | 88 | 0 | 167 | 20 | 0 |
| Italien | 1 926 | 3 | 331 | 161 | 1 108 |
| Lettland | 215 | 43 | 154 | 74 | .. |
| Litauen | 344 | 51 | 382 | 86 | 2 |
| Luxemburg | 13 | 1 | 10 | 2 | 0 |
| Malta | .. | .. | .. | .. | .. |
| Nederländerna | 140 | 2 | 44 | 2 | 20 |
| Polen | 2 176 | 1 318 | 1 221 | 2 015 | 303 |
| Portugal | 105 | 24 | 44 | 54 | 103 |
| Slovakien | 351 | 13 | 185 | 21 | 153 |
| Slovenien | 32 | 1 | 17 | 3 | 40 |
| Spanien | 1 958 | 99 | 3 233 | 516 | 354 |
| Storbritannien | 1 835 | 7 | 882 | 121 | 0 |
| Tjeckien | 782 | 23 | 528 | 58 | 90 |
| Tyskland | 3 115 | 539 | 2 025 | 209 | 401 |
| Ungern | 1 075 | 39 | 293 | 59 | 1 215 |
| Österrike | 285 | 27 | 206 | 47 | 159 |
| <i>EU-15</i> | | | | | |
| 2006 | 17 843 | 791 | 10 306 | 2 019 | 3 884 |
| <i>EU-25</i> | | | | | |
| 2006 | 21 914 | 2 314 | 13 280 | 4 377 | 5 687 |
| 2005 | 22 899 | 2 541 | 13 072 | 4 204 | 6 063 |
| 2004 | 23 315 | 2 824 | 12 994 | 4 308 | 6 488 |
| 2003 | 22 157 | 2 569 | 13 377 | 4 495 | 6 213 |
| 2002 | 23 389 | 2 887 | 13 319 | 4 429 | 6 198 |
| 2001 | 22 571 | 3 539 | 13 536 | 4 379 | .. |
| 2000 | 23 618 | 3 706 | 13 507 | 4 451 | .. |
| 1999 | 22 235 | 3 703 | 13 876 | 4 451 | .. |
| 1998 | 23 023 | 4 150 | 14 566 | 4 463 | .. |
| 1995 | 21 790 | 4 256 | 14 226 | 4 297 | .. |

Källa: Eurostat.

Tabell 13.6 (forts.)

| Land | Raps och rybs | Solrosfrö | Potatis | Sockerbetor |
|----------------|---------------|-----------|---------|-------------|
| Sverige | 90 | 0 | 28 | 44 |
| Belgien | 10 | .. | 67 | 83 |
| Cypern | .. | .. | 4 | .. |
| Danmark | 125 | .. | 39 | 41 |
| Estland | 63 | .. | 12 | 0 |
| Finland | 108 | 0 | 28 | 24 |
| Frankrike | 1 406 | 645 | 158 | 379 |
| Grekland | .. | 10 | 36 | 27 |
| Irland | 5 | .. | 12 | 2 |
| Italien | 4 | 145 | 73 | 91 |
| Lettland | 84 | .. | 45 | 13 |
| Litauen | 151 | .. | 51 | 19 |
| Luxemburg | 5 | .. | 1 | 0 |
| Malta | .. | .. | 1 | .. |
| Nederländerna | 3 | 0 | 156 | 82 |
| Polen | 624 | 5 | 597 | 262 |
| Portugal | .. | 8 | 41 | 4 |
| Slovakien | 124 | 109 | 18 | 28 |
| Slovenien | 3 | 0 | 6 | 7 |
| Spanien | 6 | 633 | 87 | 87 |
| Storbritannien | 500 | .. | 141 | 131 |
| Tjeckien | 292 | 47 | 30 | 61 |
| Tyskland | 1 429 | 32 | 274 | 358 |
| Ungern | 142 | 534 | 23 | 47 |
| Österrike | 43 | 35 | 22 | 39 |
| <i>EU-15</i> | | | | |
| 2006 | 3 719 | .. | 1 163 | 1 393 |
| <i>EU-25</i> | | | | |
| 2006 | 5 215 | .. | 1 950 | 1 828 |
| 2005 | 4 701 | 2 011 | 1 979 | 2 219 |
| 2004 | 4 515 | 2 196 | 2 184 | 2 205 |
| 2003 | 4 058 | 2 434 | 2 226 | 2 258 |
| 2002 | 4 186 | 2 144 | 2 330 | 2 416 |
| 2001 | 4 069 | 2 293 | 2 696 | 2 392 |
| 2000 | 4 055 | 2 303 | 2 918 | 2 423 |
| 1999 | 4 691 | 2 669 | 3 015 | 2 623 |
| 1998 | 3 985 | 2 745 | .. | 2 717 |
| 1995 | .. | 3 073 | 3 443 | 2 804 |

Tabell 13.7**Totalskörd av några av de viktigaste grödorna 2006, 1 000-tals ton***Total production of some of the most important crops*

| Land | Vete | Råg | Korn | Havre (inkl. blandsäd) | Majs till mog- nad |
|----------------|---------|--------------------|--------|------------------------------|--------------------------|
| Sverige | 1 967 | 115 | 1 111 | 679 | .. |
| Belgien | 1 720 | .. | 367 | 27 | 576 |
| Cypern | 7 | .. | 58 | 1 | .. |
| Danmark | 4 802 | 130 | 3 270 | 274 | .. |
| Estland | 220 | 18 | 303 | 74 | .. |
| Finland | 684 | 51 | 1 972 | 1 080 | .. |
| Frankrike | 35 364 | 122 | 10 401 | 704 | 12 904 |
| Grekland | 1 576 | 36 | 229 | 122 | 1 647 |
| Irland | 801 | 0 | 1 137 | 145 | 0 |
| Italien | 7 182 | 9 | 1 282 | 395 | 9 671 |
| Lettland | 598 | 117 | 307 | 108 | .. |
| Litauen | 810 | 90 | 742 | 90 | 5 |
| Luxemburg | 76 | 6 | 50 | 7 | 2 |
| Malta | .. | .. | .. | .. | .. |
| Nederländerna | 1 185 | 11 | 269 | 9 | 181 |
| Polen | 7 060 | 2 622 | 3 161 | 4 244 | 1 261 |
| Portugal | 250 | 24 | 106 | 87 | 514 |
| Slovakien | 1 343 | 30 | 642 | 41 | 838 |
| Slovenien | 134 | 2 | 62 | 6 | 276 |
| Spanien | 5 576 | 159 | 8 318 | 944 | 3 461 |
| Storbritannien | 14 747 | 43 | 5 239 | 728 | 0 |
| Tjeckien | 3 506 | 75 | 1 898 | 155 | 606 |
| Tyskland | 22 428 | 2 644 | 11 967 | 932 | 3 220 |
| Ungern | 4 376 | 99 | 1 075 | 151 | 8 282 |
| Österrike | 1 396 | 94 | 914 | 172 | 1 472 |
| <i>EU-15</i> | | | | | |
| 2006 | 99 752 | 3 444 ¹ | 46 631 | 6 305 | 33 647 |
| <i>EU-25</i> | | | | | |
| 2006 | 117 806 | 6 497 ² | 54 878 | 11 174 | 44 915 |
| 2005 | 124 360 | 7 610 ² | 52 930 | 11 883 | 50 822 |
| 2004 | 137 311 | 9 927 | 61 727 | 13 568 | 54 780 |
| 2003 | 106 960 | 6 929 | 54 706 | 12 687 | 41 549 |
| 2002 | 124 841 | 9 166 | 56 452 | 13 488 | 50 304 |
| 2001 | 114 249 | 11 881 | 56 730 | 12 518 | .. |
| 2000 | 124 701 | 10 209 | 58 618 | 12 077 | .. |
| 1999 | 116 004 | 11 406 | 57 342 | 12 636 | .. |
| 1998 | 125 656 | 12 991 | 61 235 | 13 386 | .. |
| 1995 | 107 853 | 13 313 | 52 670 | .. | .. |

1) Exklusive Belgien.

2) Exklusive Belgien, Cypern och Malta.

Källa: Eurostat.

Tabell 13.7 (forts.)

| Land | Raps och rybs | Solrosfrö | Potatis | Sockerbetor |
|----------------|---------------|-----------|---------|-------------|
| Sverige | 220 | 0 | 773 | 2 189 |
| Belgien | 34 | 0 | 2 593 | 5 667 |
| Cypern | .. | .. | 125 | .. |
| Danmark | 342 | .. | 1 361 | 2 314 |
| Estland | 85 | .. | 153 | 0 |
| Finland | 148 | .. | 576 | 952 |
| Frankrike | 4 145 | 1 440 | 6 363 | 29 871 |
| Grekland | .. | 12 | 855 | 1 650 |
| Irland | 18 | .. | 404 | 76 |
| Italien | 6 | 308 | 1 783 | 4 770 |
| Lettland | 122 | 0 | 551 | 474 |
| Litauen | 170 | .. | 409 | 717 |
| Luxemburg | 16 | .. | 16 | 0 |
| Malta | .. | .. | 19 | .. |
| Nederländerna | 12 | .. | 6 240 | 5 414 |
| Polen | 1 652 | 5 | 8 982 | 11 475 |
| Portugal | .. | 4 | 611 | 320 |
| Slovakien | 260 | 229 | 263 | 1 371 |
| Slovenien | 5 | 0 | 107 | 262 |
| Spanien | 9 | 607 | 2 502 | 6 045 |
| Storbritannien | 1 674 | .. | 5 684 | 7 150 |
| Tjeckien | 880 | 101 | 692 | 3 138 |
| Tyskland | 5 337 | 62 | 10 031 | 20 647 |
| Ungern | 338 | 1 181 | 564 | 2 454 |
| Österrike | 137 | 85 | 655 | 2 493 |
| <i>EU-15</i> | | | | |
| 2006 | 12 098 | .. | 40 445 | 89 558 |
| <i>EU-25</i> | | | | |
| 2006 | 15 608 | .. | 52 309 | 109 449 |
| 2005 | 15 287 | .. | 58 227 | 134 865 |
| 2004 | 15 341 | .. | 66 116 | 131 593 |
| 2003 | 10 832 | .. | 58 934 | 121 341 |
| 2002 | 11 640 | .. | 66 736 | 140 940 |
| 2001 | 11 453 | 3 824 | 68 753 | 123 068 |
| 2000 | 11 166 | 4 052 | 72 366 | 136 287 |
| 1999 | 14 207 | 4 191 | 74 480 | 144 076 |
| 1998 | 11 550 | 4 504 | .. | 139 876 |
| 1995 | .. | 4 267 | 74 872 | 135 365 |

Tabell 13.8
Skörd av vissa grönsaker 2006, 1 000-tals ton
Harvested production of selected fresh vegetables

| Land | Blomkål och broccoli | Vitkål | Purjolök | Sallat | Tomater | Gurka | Lök | Morötter |
|-----------------------|----------------------------|--------------------|-----------------|----------------------|-----------------|----------------------|-----------------|------------------|
| Sverige | 6 | 19 | 4 | 26 | 17 | 26 | 29 ¹ | 117 |
| Belgien | 92 | 22 | 162 | 78 | 238 | 20 | 55 | 236 |
| Cypern | 2 | 5 | .. | 2 | 35 | 16 | 7 | 2 |
| Danmark | 6 | 15 | 6 | 10 | 18 | 17 | 56 | 69 |
| Estland | 0 | 13 | .. | .. | 1 | 5 | 0 | 9 |
| Finland | 5 | 18 | 1 | 6 | 39 | 29 | 18 | 57 |
| Frankrike | 362 | 71 | 179 | 360 | 740 | 127 | 321 | 625 |
| Grekland | 69 | 177 | 42 | 68 | 1 550 | 168 | 199 | 37 |
| Irland ² | 8 | 55 | 1 | 8 | 8 | 5 | 9 | 23 |
| Italien | 541 | 103 | 16 | 475 | 6 351 | 66 | 378 | 622 |
| Lettland | 1 | 63 | 1 | 0 | 0 | 6 | 14 | 32 |
| Litauen | 2 | 61 | 0 | 0 | 1 | 3 | 8 | 34 |
| Luxemburg | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Malta | 6 | 3 | 0 | 3 | 16 | 1 | 7 | 1 |
| Nederländerna | 53 | 132 | 102 | 72 | 675 | 440 | 920 | 541 |
| Polen | 250 | 1 189 | 94 | 17 | 247 | 272 | 590 | 833 |
| Portugal ³ | 53 | .. | .. | 57 | 993 | .. | 39 | 54 |
| Slovakien | 3 | 27 | 0 | 0 | 36 | 5 | 13 | 13 |
| Slovenien | 2 | 26 | 1 | 8 | 5 | 3 | 5 | 3 |
| Spanien | 460 | 149 ¹ | 74 ¹ | 1 070 | 3 679 | 475 ¹ | 1 151 | 478 ¹ |
| Storbritannien | 196 | 274 ² | 46 | 135 | 84 | 46 | 442 | 701 |
| Tjeckien | 7 | 50 | 4 ³ | 1 ³ | 15 ¹ | 5 ¹ | 51 | 23 |
| Tyskland | 159 | 449 | 82 | 191 | 53 | 72 | 337 | 504 |
| Ungern | 29 | 78 | 1 | 9 | 205 | 71 | 95 | 84 |
| Österrike | 8 | 53 | 6 | 48 | 39 | 24 | 100 | 77 |
| <i>EU-15</i> | | | | | | | | |
| 2006 | 2 018 | 1 537 ⁴ | .. | 2 604 | 14 484 | 1 515 ⁴ | 4 054 | 4 141 |
| <i>EU-25</i> | | | | | | | | |
| 2006 | 2 320 | 3 052 ⁴ | .. | 2 644 ⁵ | 15 045 | 1 902 ⁴ | 4 844 | 5 175 |
| 2005 | 2 374 ⁶ | 3 177 ⁴ | .. | 2 680 ⁵ | 17 168 | 2 007 ^{4,6} | 5 077 | 5 234 |
| 2004 | 2 554 ⁶ | 3 393 ⁴ | .. | 2 593 ^{5,7} | 17 584 | 2 007 ^{4,6} | 5 678 | 5 351 |
| 2003 | 2 471 ⁶ | 3 433 ⁴ | .. | 2 482 ^{5,7} | 15 826 | 2 000 ^{4,6} | 4 649 | 4 952 |
| 2002 | .. | .. | .. | 2 538 | 15 019 | 1 975 | 4 773 | 4 842 |
| 2001 | .. | .. | .. | 2 614 | 15 848 | 2 053 | 4 822 | 4 797 |
| 2000 | .. | .. | .. | .. | 16 440 | .. | 5 006 | .. |
| 1999 | .. | .. | .. | .. | 16 888 | 2 042 | 4 951 | 4 975 |
| 1998 | .. | .. | .. | .. | 15 476 | 2 062 | 4 645 | 4 611 |
| 1997 | .. | .. | .. | .. | 14 219 | 2 101 | 4 411 | 4 442 |

1) Avser 2005.

2) Avser 2002.

3) Avser 2003.

4) Exklusive Portugal.

5) Exklusive Estland.

6) Exklusive Luxemburg.

7) Exklusive Polen.

Källa: Eurostat.

Tabell 13.9**Antal nötkreatur i maj/juni 2006, 1 000-tal***Number of bovines*

| Land | Kor | | Övriga nöt 1 år och däröver | | Kalvar under 1 år | Totalt |
|------------------------|---------------------|--------------------------|-----------------------------|--------|-------------------|--------|
| | För mjölkproduktion | För uppfödning av kalvar | Kvigor | Tjurar | | |
| Sverige | 388 | 178 | 328 | 202 | 496 | 1 590 |
| Belgien | 533 | 538 | 646 | 168 | 778 | 2 663 |
| Cypern ¹ | 24 | 0 | 11 | 1 | 20 | 56 |
| Danmark | 555 | 97 | 358 | 37 | 530 | 1 577 |
| Estland ¹ | 109 | 6 | 54 | 10 | 66 | 245 |
| Finland | 309 | 39 | 171 | 113 | 318 | 949 |
| Frankrike | 3 666 | 4 079 | 4 687 | 1 577 | 5 252 | 19 261 |
| Grekland ¹ | 168 | 138 | 112 | 74 | 191 | 683 |
| Irland ¹ | 1 087 | 1 129 | 1 114 ² | 1 075 | 1 636 | 6 002 |
| Italien | 1 824 | 447 | 1 259 | 844 | 1 873 | 6 488 |
| Lettland ¹ | 182 | 10 | 61 | 17 | 108 | 377 |
| Litauen ¹ | 399 | 12 | 144 | 63 | 221 | 839 |
| Luxemburg | 39 | 32 | 47 | 17 | 50 | 184 |
| Malta ¹ | 8 | 0 | 3 | 3 | 5 | 19 |
| Nederländerna | 1 472 | 92 | 638 | 87 | 1 461 | 3 749 |
| Polen | 2 775 | 49 | 802 | 553 | 1 428 | 5 606 |
| Portugal ¹ | 307 | 411 | 214 | 100 | 375 | 1 407 |
| Slovakien ¹ | 185 | 34 | 107 | 31 | 151 | 508 |
| Slovenien ¹ | 113 | 61 | 75 | 69 | 137 | 454 |
| Spanien | 982 | 1 905 | 976 | 380 | 2 167 | 6 410 |
| Storbritannien | 1 979 | 1 737 | 2 365 | 1 539 | 2 959 | 10 579 |
| Tjeckien | 426 | 155 | 276 | 134 | 433 | 1 424 |
| Tyskland | 4 081 | 744 | 2 783 | 1 205 | 3 933 | 12 748 |
| Ungern | 275 | 52 | 151 | 37 | 191 | 703 |
| Österrike | 535 | 270 | 391 | 189 | 617 | 2 002 |
| EU-15 | 17 925 | 11 836 | 16 089 | 7 607 | 22 636 | 76 292 |
| EU-25 | 22 421 | 12 215 | 17 773 | 8 525 | 25 396 | 86 523 |

1) Avser december.

2) Avser 2005.

Källa: Eurostat.

Tabell 13.10**Antal svin, får och getter i december 2006, 1 000-tal***Number of pigs, sheep and goats*

| Land | Svin | | | | Totalt | Får | | Getter |
|----------------|--------|--------|-------------------------------------|----------------|---------|---|------------------|---------------------|
| | Galtar | Suggor | Övriga svin 20 kg och däröver | Under 20 kg | | Tackor och dräk- tiga tack- lamm | Totalt | |
| Sverige | 3 | 177 | 987 | 495 | 1 662 | 231 | 506 | 6 ¹ |
| Belgien | 8 | 578 | 4 095 | 1 622 | 6 304 | 109 ² | 146 ³ | 25 ³ |
| Cypern | 1 | 53 | 247 | 151 | 453 | 181 | 272 | 345 |
| Danmark | 17 | 1 414 | 7 747 | 4 435 | 13 613 | 76 | 98 | .. |
| Estland | 1 | 37 | 186 | 117 | 341 | 41 | 58 | 3 |
| Finland | 5 | 183 | 838 | 410 | 1 435 | 55 | 88 | 6 |
| Frankrike | 18 | 1 264 | 10 027 | 3 700 | 15 009 | 6 463 | 8 494 | 1 254 |
| Grekland | 12 | 133 | 568 | 290 | 1 033 | 6 589 | 8 976 | 4 929 |
| Irland | 2 | 167 | 1 030 | 421 | 1 620 | 2 932 | 3 826 | 8 |
| Italien | 21 | 772 | 6 749 | 1 740 | 9 281 | 7 305 | 8 227 | 955 |
| Lettland | 2 | 52 | 264 | 99 | 417 | 26 | 41 | 14 |
| Litauen | 2 | 98 | 778 | 250 | 1 127 | 22 | 37 | 21 |
| Luxemburg | 0 | 7 | 70 | 10 | 87 | 5 | 9 | 2 |
| Malta | 1 | 8 | 47 | 18 | 74 | 9 | 12 | 6 |
| Nederländerna | 10 | 1 050 | 5 880 | 4 470 | 11 220 | 1 320 | 1 755 | 340 |
| Polen | 44 | 1 786 | 11 135 | 5 847 | 18 813 | 207 | 301 | 130 |
| Portugal | 13 | 310 | 1 285 | 687 | 2 296 | 2 253 | 3 549 | 547 |
| Slovakien | 6 | 105 | 696 | 297 | 1 105 | 266 | 333 | 38 |
| Slovenien | 1 | 52 | 360 | 162 | 575 | 89 | 132 | 28 |
| Spanien | 72 | 2 697 | 16 436 | 6 832 | 26 034 | 16 462 | 21 847 | 2 847 |
| Storbritannien | 18 | 524 | 3 023 | 1 167 | 4 731 | 14 964 | 23 429 | 96 ¹ |
| Tjeckien | 6 | 317 | 1 668 | 751 | 2 741 | 54 | 169 | 16 |
| Tyskland | 44 | 2 459 | 17 337 | 6 763 | 26 602 | 1 466 | 2 017 | 180 |
| Ungern | 8 | 396 | 2 677 | 905 | 3 987 | 1 030 | 1 298 | 70 |
| Österrike | 8 | 313 | 2 038 | 779 | 3 139 | 204 | 312 | 53 |
| <i>EU-15</i> | | | | | | | | |
| 2006 | 252 | 12 049 | 78 110 | 33 819 | 124 066 | 60 434 | 83 279 | 11 248 ⁴ |
| <i>EU-25</i> | | | | | | | | |
| 2006 | 324 | 14 952 | 96 168 | 42 417 | 153 698 | 62 359 | 85 932 | 11 919 ⁴ |
| 2005 | 340 | 14 862 | 94 191 | 42 244 | 151 586 | 63 285 | 87 172 | 11 902 |
| 2004 | 349 | 14 874 | 93 069 | 42 828 | 151 125 | 65 710 | 89 305 | 12 207 |
| 2003 | 382 | 15 167 | 95 708 | 41 535 | 152 793 | 67 714 | 91 036 | 11 236 |
| 2002 | 425 | 15 699 | 95 426 | 42 800 | 154 356 | .. | 89 923 | .. |
| 2001 | 424 | 15 383 | 95 270 | 41 818 | 152 902 | .. | 90 498 | .. |

1) Avser 2005.

2) Avser 2000.

3) Avser 2002.

4) Exklusive Danmark.

Källa: Eurostat.

Tabell 13.11**Antal företag med mjölkkor efter besättningsstorlek 2005***Number of holdings with dairy cow by size of herd*

| Land | Antal mjölkkor per företag | | | | | Totalt |
|----------------|----------------------------|---------|---------|--------|--------|-----------|
| | 1-9 | 10-19 | 20-49 | 50-99 | 100- | |
| Sverige | 300 | 1 300 | 4 360 | 1 970 | 620 | 8 550 |
| Belgien | 1 650 | 2 130 | 7 670 | 3 420 | 310 | 15 180 |
| Cypern | 10 | 0 | 20 | 110 | 90 | 240 |
| Danmark | 510 | 330 | 1 270 | 1 900 | 2 500 | 6 500 |
| Estland | 8 130 | 420 | 320 | 100 | 240 | 9 210 |
| Finland | 3 470 | 7 110 | 5 890 | 440 | 40 | 16 940 |
| Frankrike | 7 920 | 9 980 | 61 540 | 22 970 | 1 450 | 103 850 |
| Grekland | 5 620 | 1 470 | 1 710 | 780 | 210 | 9 780 |
| Irland | 1 490 | 2 390 | 10 780 | 8 080 | 1 080 | 23 820 |
| Italien | 25 680 | 10 920 | 13 570 | 6 810 | 4 050 | 61 020 |
| Lettland | 48 480 | 1 420 | 710 | 180 | 120 | 50 900 |
| Litauen | 166 230 | 3 230 | 990 | 180 | 150 | 170 790 |
| Luxemburg | 10 | 60 | 670 | 200 | 20 | 970 |
| Malta | 50 | 20 | 60 | 40 | 10 | 180 |
| Nederländerna | 1 090 | 1 100 | 7 230 | 11 460 | 2 660 | 23 520 |
| Polen | 655 760 | 50 040 | 19 410 | 1 280 | 610 | 727 100 |
| Portugal | 8 750 | 2 430 | 3 250 | 1 100 | 320 | 15 860 |
| Slovakien | 12 720 | 40 | 60 | 100 | 550 | 13 460 |
| Slovenien | 15 640 | 2 730 | 1 220 | 110 | 10 | 19 710 |
| Spanien | 16 970 | 8 160 | 12 410 | 3 590 | 1 260 | 42 390 |
| Storbritannien | 2 890 | 1 210 | 6 430 | 8 500 | 7 280 | 26 310 |
| Tjeckien | 4 300 | 590 | 470 | 320 | 1 100 | 6 780 |
| Tyskland | 15 760 | 24 610 | 46 000 | 19 110 | 4 900 | 110 370 |
| Ungern | 7 200 | 530 | 310 | 160 | 430 | 8 630 |
| Österrike | 32 540 | 15 890 | 5 880 | 250 | 20 | 54 580 |
| EU-15 | 124 650 | 89 090 | 188 660 | 90 580 | 26 720 | 519 640 |
| EU-25 | 1 043 170 | 148 110 | 212 230 | 93 160 | 30 030 | 1 526 640 |

Källa: Eurostat.

Tabell 13.12**Antal mjölkkor efter besättningsstorlek 2005, 1 000-tal***Number of dairy cows by size of herd*

| Land | Antal mjölkkor per företag | | | | | Totalt |
|----------------|----------------------------|-------|-------|-------|-------|--------|
| | 1-9 | 10-19 | 20-49 | 50-99 | 100- | |
| Sverige | 2 | 19 | 144 | 131 | 97 | 393 |
| Belgien | 7 | 31 | 252 | 221 | 38 | 549 |
| Cypern | 0 | 0 | 1 | 8 | 16 | 24 |
| Danmark | 2 | 5 | 44 | 138 | 369 | 558 |
| Estland | 15 | 6 | 10 | 7 | 78 | 115 |
| Finland | 20 | 103 | 165 | 27 | 5 | 319 |
| Frankrike | 31 | 149 | 2 070 | 1 462 | 173 | 3 884 |
| Grekland | 19 | 19 | 49 | 50 | 30 | 168 |
| Irland | 7 | 35 | 372 | 523 | 145 | 1 082 |
| Italien | 102 | 150 | 429 | 453 | 726 | 1 860 |
| Lettland | 93 | 19 | 20 | 12 | 29 | 172 |
| Litauen | 368 | 42 | 29 | 12 | 44 | 494 |
| Luxemburg | 0 | 1 | 23 | 13 | 3 | 39 |
| Malta | 0 | 0 | 2 | 3 | 2 | 7 |
| Nederländerna | 4 | 17 | 261 | 797 | 355 | 1 433 |
| Polen | 1 428 | 665 | 518 | 82 | 161 | 2 854 |
| Portugal | 24 | 34 | 98 | 72 | 59 | 287 |
| Slovakien | 15 | 1 | 2 | 7 | 168 | 193 |
| Slovenien | 51 | 37 | 33 | 7 | 4 | 131 |
| Spanien | 56 | 115 | 378 | 233 | 221 | 1 002 |
| Storbritannien | 11 | 17 | 231 | 608 | 1 198 | 2 065 |
| Tjeckien | 9 | 8 | 15 | 23 | 386 | 441 |
| Tyskland | 87 | 357 | 1 441 | 1 267 | 1 084 | 4 236 |
| Ungern | 20 | 7 | 9 | 12 | 189 | 236 |
| Österrike | 144 | 216 | 158 | 15 | 2 | 536 |
| EU-15 | 516 | 1 268 | 6 115 | 6 010 | 4 505 | 18 411 |
| EU-25 | 2 515 | 2 053 | 6 754 | 6 183 | 5 582 | 23 078 |

Källa: Eurostat.

Tabell 13.13
Animalieproduktion 2005, 1 000-tals ton
Production of animal products

| Land | Slakt av | | | Mjök totalt | Varav | | | | Ägg |
|----------------|----------------|--------|----------------------|--------------------|---------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|------------------|
| | Nöt- boskap | Svin | Får, lamm, get | | Konsum- tions- mjök | Grädde | Smör | Ost | |
| Sverige | 136 | 275 | 4 | 3 206 | 987 | 89 | 49 ² | 118 | 101 |
| Belgien | 267 | 1 013 | 3 | 3 120 ¹ | 609 ¹ | 109 ¹ | 116 ² | 64 ¹ | 179 |
| Cypern | 4 | 55 | 7 | 193 | 80 | 2 | 0 ¹ | 13 | .. |
| Danmark | 136 | 1 793 | 2 | 4 568 ¹ | 457 | 63 | 106 ² | 355 | 69 |
| Estland | 13 | 38 | .. | 670 | 80 | 24 | 8 ¹ | 28 | .. |
| Finland | 87 | 204 | 1 | 2 433 | 734 | 42 | 48 ² | 97 | 58 ¹ |
| Frankrike | 1 554 | 2 274 | 129 | 25 526 | 3 793 | 353 | 438 ² | 1 828 | 930 |
| Grekland | 58 | 130 | 118 | 1 896 ¹ | 436 | 9 | 2 ³ | 156 | 112 |
| Irland | 546 | 205 | 73 | 5 100 | 540 ¹ | 20 ¹ | 150 ² | 118 ¹ | 38 |
| Italien | 1 114 | 1 515 | 62 | 11 786 | 2 912 | 113 | 124 ³ | 1 103 | 737 |
| Lettland | 20 | 38 | 0 | 810 | 83 | 26 | 7 ¹ | 32 | .. |
| Litauen | 53 | 106 | 1 | 1 862 | 74 | 20 | 11 ¹ | 79 | 46 ² |
| Luxemburg | 10 | 11 | 0 | 269 ¹ | .. | .. | 3 ² | .. | .. |
| Malta | 1 | 9 | 0 | 44 | 29 | 0 | .. | 3 | 6 ² |
| Nederländerna | 396 | 1 297 | 14 | 10 978 | 838 | 36 | 163 ² | 672 | 423 ² |
| Polen | 306 | 1 926 | 2 | 11 946 | 1 368 | 239 | 163 ¹ | 536 | 476 ² |
| Portugal | 118 | 327 | 12 | 2 195 | 959 | 17 | 26 ² | 66 | 101 |
| Slovakien | 26 | 140 | 2 | 1 098 ¹ | 245 | 35 | 11 ¹ | 43 | .. |
| Slovenien | 37 | 32 | 0 | 661 | 179 | 16 | 4 ² | 22 | .. |
| Spanien | 724 | 3 164 | 239 | 7 459 | 3 668 | 75 | 55 ² | 302 | 873 ¹ |
| Storbritannien | 762 | 706 | 332 | 14 574 | 6 749 | 305 | 148 ² | 346 | 583 |
| Tjeckien | 81 | 380 | 1 | 2 813 | 557 | 40 | 49 ¹ | 121 | 168 ² |
| Tyskland | 1 167 | 4 500 | 50 | 28 488 | 5 815 | 678 | 453 ² | 1 930 | 772 |
| Ungern | 32 | 454 | 1 | 1 937 | 554 | 9 | 9 ¹ | 64 ¹ | .. |
| Österrike | 204 | 509 | 7 | 3 136 | 571 | 59 | 32 ² | 140 | 86 |
| EU-15 | 7 279 | 17 923 | 1 044 | 124 734 | 29 068 ⁴ | 1 968 ⁴ | 1 913 | 7 295 ⁴ | .. |
| EU-25 | 7 852 | 21 101 | 1 060 ⁵ | 146 768 | 32 317 ⁴ | 2 379 ⁴ | 2 175 ⁶ | 8 236 ⁴ | .. |

1) Avser 2004.

2) Avser 2003.

3) Avser 2002.

4) Exklusive Luxemburg.

5) Exklusive Estland.

6) Exklusive Malta.

Källa: Eurostat.

14 Internationella uppgifter om jordbruk

Kapitel 14 innehåller internationella uppgifter om

- Åkerarealens användning
- Totalskördar
- Antal husdjur
- Animalieproduktion
- Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk med binäringar

Sammanfattning

Statistik över jordbruket i skilda länder redovisas i **tabellerna 14.1 – 14.4**. Uppgifterna avser ett urval länder och hänför sig till år 2006.

I **tabell 14.5** lämnas uppgifter om antalet förvärvsarbetande personer i jordbruk med binäringar i olika länder och deras andel av samtliga förvärvsarbetande fördelat på kön. Det framgår att de lägsta andelarna redovisas för flertalet västeuropeiska länder samt USA, Kanada, Japan och Australien. Här ligger andelarna under 5 %. I mindre ekonomiskt utvecklade länder som t.ex. Etiopien, Tanzania och Kenya ligger andelarna på 70–80 %. Uppgifterna hänför sig till år 2005.

Om statistiken

Jordbruksnäringens omfattning inom skilda länder belyses i statistik som årligen sammanställs och publiceras av FAO (Food and Agriculture Organization, FN:s speciella organ för livsmedels- och jordbruksfrågor). Statistiken baseras på uppgifter som antingen erhållits genom direkt förfrågan hos respektive länder eller hämtats från olika publikationer, rapporter etc. Ibland kan uppgifterna vara inofficiella.

I vissa fall har uppskattningar gjorts av FAO.

Eftersom statistiska metoder, definitioner och klassificeringar kan skilja sig mellan länderna, bör jämförelser göras med försiktighet. I detta kapitel kan tecknet ”–” både visa att uppgiften inte finns tillgänglig eller att intet finns att redovisa. Uppgifterna för Sverige har hämtats från samma källa som övriga länder och kan avvika från uppgifter redovisade i andra kapitel i årsboken.

Annan publicering

Internationella uppgifter om jordbruket publiceras av FAO i FAO Statistical Yearbook, senast i FAO Statistical Yearbook 2005/2006. Publikationen utkom i oktober 2006 och grundar sig på data som fanns tillgängliga i april 2006.

Publicering sker fortlöpande på FAO:s webbplats www.fao.org. Under Statistical Databases och FAOSTAT-Agriculture får man tillgång till databasen FAOSTAT. Denna består av en integrerad kärna, FAOSTAT Core, som förses med information av ett antal satellitdatabaser, bl.a. ProdSTAT och ResourceSTAT.

Tabell 14.1**Åkerarealens användning i olika länder 2006¹, 1 000-tals hektar***Use of arable land in different countries*

| Land | Vete | Råg | Korn | Havre | Majs | Sorghum | Ris | Potatis | Sockerbeter |
|----------------------|--------|-------|-------|-------|-------|---------|-----|---------|-------------|
| Sverige | 366 | 24 | 307 | 200 | – | – | – | 28 | 44 |
| Danmark | 686 | 28 | 679 | 69 | – | – | – | 39 | 41 |
| Finland | 192 | 22 | 564 | 353 | – | – | – | 28 | 24 |
| Island | – | – | – | – | – | – | – | 1 | – |
| Norge | 86 | 6 | 153 | 74 | – | – | – | 14 | – |
| Albanien | 77 | 1 | 2 | 13 | 49 | – | – | 10 | – |
| Belgien | 198 | 1 | 49 | 5 | 57 | – | – | 67 | 83 |
| Bosnien, Herzegovina | 73 | 4 | 22 | 17 | 196 | – | – | 41 | – |
| Bulgarien | 970 | 7 | 186 | 16 | 350 | 1 | 5 | 24 | 1 |
| Estland | 91 | 7 | 142 | 33 | – | – | – | 12 | – |
| Frankrike | 5 247 | 27 | 1 693 | 107 | 1 503 | 56 | 17 | 158 | 379 |
| Grekland | 610 | 13 | 75 | 45 | 190 | – | 22 | 36 | 40 |
| Irland | 88 | – | 169 | 22 | – | – | – | 11 | 32 |
| Italien | 1 926 | 3 | 331 | 161 | 1 108 | 39 | 228 | 72 | 92 |
| Kroatien | 176 | 2 | 59 | 25 | 296 | – | – | 17 | 32 |
| Lettland | 215 | 43 | 154 | 63 | – | – | – | 45 | 13 |
| Litauen | 344 | 51 | 383 | 59 | – | – | – | 58 | 19 |
| Luxemburg | 13 | 1 | 10 | 2 | – | – | – | 1 | – |
| Makedonien (FYROM) | 97 | 4 | 48 | 2 | 31 | – | 2 | 13 | 2 |
| Moldavien | 298 | – | 109 | 4 | 459 | – | – | 34 | 42 |
| Montenegro | 1 | – | 1 | – | 3 | – | – | 10 | – |
| Nederländerna | 141 | 3 | 45 | 2 | 20 | – | – | 156 | 84 |
| Polen | 2 176 | 1 318 | 1 221 | 539 | 303 | – | – | 597 | 262 |
| Portugal | 112 | 22 | 45 | 38 | 100 | – | 21 | 41 | 4 |
| Rumänien | 1 992 | 17 | 326 | 196 | 2 513 | 1 | 6 | 283 | 39 |
| Ryssland | 23 049 | 1 733 | 9 588 | 3 318 | 1 011 | 35 | 156 | 2 962 | 949 |
| Schweiz | 94 | 2 | 37 | 2 | 18 | – | – | 12 | 19 |
| Serbien | 540 | 7 | 94 | 43 | 1 170 | 3 | – | 84 | 72 |
| Slovakien | 349 | 13 | 185 | 20 | 151 | – | – | 18 | 28 |
| Slovenien | 32 | 1 | 17 | 2 | 40 | – | – | 6 | 7 |
| Spanien | 1 958 | 99 | 3 227 | 484 | 354 | 7 | 106 | 87 | 87 |
| Storbritannien | 1 833 | 7 | 881 | 121 | – | – | – | 141 | 131 |
| Tjeckien | 782 | 22 | 528 | 58 | 90 | – | – | 30 | 61 |
| Tyskland | 3 115 | 539 | 2 025 | 184 | 401 | – | – | 274 | 358 |
| Ukraina | 6 395 | 595 | 4 240 | 440 | 1 600 | 20 | 21 | 1 464 | 787 |
| Ungern | 1 078 | 39 | 294 | 61 | 1 229 | 4 | 2 | 23 | 50 |
| Vitryssland | 381 | 488 | 680 | 243 | 39 | – | – | 434 | 106 |
| Österrike | 285 | 27 | 206 | 35 | 159 | – | – | 22 | 39 |

1) Många uppgifter är inofficiella eller uppskattade av FAO.

Källa: FAO. Databasuttag mars 2008.

Tabell 14.1 (forts.)

| Land | Vete | Råg | Korn | Havre | Majs | Sorghum | Ris | Potatis | Sockerbeter |
|------------------|---------|-------|--------|--------|---------|---------|---------|---------|-------------|
| Algeriet | 1 784 | – | 812 | 75 | 1 | – | – | 99 | – |
| Egypten | 1 287 | 17 | 92 | – | 867 | 156 | 613 | 100 | 70 |
| Etiopien | 1 538 | – | 997 | 47 | 1 793 | 1 440 | 9 | 62 | – |
| Kenya | 150 | – | 13 | 3 | 1 888 | 164 | 18 | 116 | – |
| Marocko | 3 107 | 2 | 2 189 | 26 | 246 | 20 | 5 | 60 | 50 |
| Nigeria | 63 | – | – | – | 3 905 | 7 308 | 2 725 | 266 | – |
| Sydafrika | 765 | 3 | 90 | 25 | 2 032 | 37 | 1 | 56 | – |
| Tanzania | 90 | – | 2 | – | 2 000 | 750 | 355 | 37 | – |
| Förenta staterna | 20 280 | 111 | 1 194 | 638 | 28 590 | 1 998 | 1 142 | 451 | 544 |
| Kanada | 10 534 | 130 | 3 362 | 1 431 | 1 093 | – | – | 157 | 15 |
| Mexico | 635 | – | 318 | 76 | 7 338 | 1 607 | 71 | 61 | – |
| Argentina | 5 500 | 29 | 338 | 138 | 2 447 | 498 | 169 | 82 | – |
| Brasilien | 1 558 | 3 | 82 | 310 | 12 603 | 697 | 2 975 | 141 | – |
| Chile | 315 | 1 | 29 | 90 | 124 | – | 28 | 63 | 28 |
| Peru | 140 | – | 147 | – | 460 | – | 343 | 264 | – |
| Indien | 26 480 | – | 700 | – | 7 590 | 8 670 | 43 700 | 1 400 | – |
| Irak | – | – | 1 000 | – | – | – | 110 | – | – |
| Iran | 6 000 | – | 1 700 | – | 205 | – | 620 | 190 | 153 |
| Japan | 218 | – | 54 | 1 | – | – | 1 688 | 87 | 67 |
| Kazakstan | 12 398 | 73 | 1 777 | 163 | 91 | 1 | 88 | 160 | 15 |
| Kina | 23 450 | 223 | 860 | 223 | 27 143 | 603 | 29 380 | 4 902 | 158 |
| Pakistan | 8 448 | – | 90 | – | 1 022 | 256 | 2 572 | 118 | 3 |
| Syrien | 1 904 | – | 1 200 | – | 56 | 4 | – | 30 | 26 |
| Turkiet | 9 300 | 150 | 3 600 | 130 | 650 | – | 80 | 154 | 340 |
| Australien | 11 138 | 35 | 3 990 | 794 | 76 | 427 | 20 | 37 | – |
| Nya Zeeland | 35 | – | 60 | 5 | 15 | – | – | 11 | – |
| Hela världen | 216 100 | 5 994 | 55 517 | 11 284 | 144 376 | 41 500 | 154 324 | 18 830 | 5 447 |

Tabell 14.2**Totalskördens storlek i olika länder 2006¹, 1 000-tals ton***Crop production in different countries*

| Land | Vete | Råg | Korn | Havre | Majs | Sorghum | Ris | Potatis | Sockerbeter |
|----------------------|--------|-------|--------|-------|--------|---------|-------|---------|-------------|
| Sverige | 2 001 | 118 | 1 112 | 635 | – | – | – | 773 | 2 189 |
| Danmark | 4 802 | 130 | 3 270 | 274 | – | – | – | 1 361 | 2 314 |
| Finland | 684 | 51 | 1 972 | 1 029 | – | – | – | 576 | 952 |
| Island | – | – | – | – | – | – | – | 14 | – |
| Norge | 390 | 28 | 552 | 258 | – | – | – | 376 | – |
| Albanien | 231 | 3 | 6 | 23 | 245 | – | – | 150 | 21 |
| Belgien | 1 583 | 3 | 367 | 27 | 576 | – | – | 2 593 | 5 667 |
| Bosnien, Herzegovina | 232 | 11 | 62 | 41 | 994 | – | – | 410 | – |
| Bulgarien | 3 302 | 13 | 546 | 30 | 1 588 | 3 | 20 | 386 | 27 |
| Estland | 220 | 18 | 303 | 64 | – | – | – | 153 | – |
| Frankrike | 35 367 | 122 | 10 412 | 464 | 12 902 | 307 | 95 | 6 354 | 29 879 |
| Grekland | 1 380 | 23 | 188 | 90 | 1 710 | – | 201 | 891 | 1 600 |
| Irland | 768 | – | 1 096 | 153 | – | – | – | 409 | 1 450 |
| Italien | 7 092 | 9 | 1 282 | 395 | 9 671 | 222 | 1 448 | 1 783 | 10 641 |
| Kroatien | 805 | 5 | 215 | 67 | 1 935 | 1 | – | 275 | 1 560 |
| Lettland | 598 | 117 | 307 | 92 | – | – | – | 551 | 474 |
| Litauen | 810 | 90 | 744 | 63 | – | – | – | 457 | 717 |
| Luxemburg | 76 | 6 | 50 | 7 | 2 | – | – | 16 | – |
| Makedonien (FYROM) | 288 | 9 | 135 | 4 | 147 | – | 12 | 187 | 63 |
| Moldavien | 691 | 1 | 200 | 6 | 1 322 | – | – | 377 | 1 177 |
| Montenegro | 2 | – | 1 | – | 8 | – | – | 126 | – |
| Nederländerna | 1 207 | 12 | 269 | 9 | 237 | – | – | 6 500 | 5 500 |
| Polen | 7 060 | 2 622 | 3 161 | 1 035 | 1 261 | – | – | 8 982 | 11 475 |
| Portugal | 260 | 25 | 94 | 68 | 536 | – | 150 | 577 | 319 |
| Rumänien | 5 526 | 36 | 773 | 347 | 8 985 | 1 | 18 | 4 016 | 1 152 |
| Ryssland | 45 006 | 2 965 | 18 154 | 4 880 | 3 669 | 35 | 686 | 38 573 | 30 861 |
| Schweiz | 541 | 9 | 229 | 12 | 151 | – | – | 392 | 1 243 |
| Serbien | 1 875 | 15 | 276 | 84 | 6 017 | 10 | – | 930 | 3 189 |
| Slovakien | 1 343 | 30 | 642 | 41 | 838 | 1 | – | 263 | 1 371 |
| Slovenien | 134 | 2 | 62 | 6 | 276 | – | – | 107 | 262 |
| Spanien | 5 576 | 159 | 8 318 | 918 | 3 461 | 28 | 746 | 2 502 | 6 045 |
| Storbritannien | 14 735 | 43 | 5 239 | 728 | – | – | – | 5 684 | 7 150 |
| Tjeckien | 3 506 | 75 | 1 898 | 155 | 606 | – | – | 692 | 3 138 |
| Tyskland | 22 428 | 2 644 | 11 967 | 830 | 3 220 | – | – | 10 031 | 20 647 |
| Ukraina | 14 000 | 920 | 11 316 | 700 | 6 320 | 42 | 72 | 19 467 | 22 421 |
| Ungern | 4 379 | 95 | 1 081 | 156 | 8 441 | 8 | 10 | 574 | 2 548 |
| Vitryssland | 1 075 | 1 072 | 1 831 | 555 | 153 | – | – | 8 329 | 3 980 |
| Österrike | 1 396 | 94 | 914 | 131 | 1 472 | – | – | 655 | 2 493 |

1) Många uppgifter är inofficiella eller uppskattade av FAO.

Källa: FAO. Databasuttag mars 2008.

Tabell 14.2 (forts.)

| Land | Vete | Råg | Korn | Havre | Majs | Sorghum | Ris | Potatis | Sockerbeter |
|------------------|---------|--------|---------|--------|---------|---------|---------|---------|-------------|
| Algeriet | 2 688 | – | 1 236 | 89 | 1 | 2 | – | 2 181 | – |
| Egypten | 8 308 | 33 | 167 | – | 6 838 | 890 | 6 500 | 2 500 | 3 430 |
| Etiopien | 2 779 | – | 1 410 | 58 | 4 030 | 2 313 | 16 | 450 | – |
| Kenya | 358 | – | 81 | 4 | 3 247 | 131 | 65 | 784 | – |
| Marocko | 6 300 | 2 | 2 500 | 30 | 200 | 15 | 30 | 1 569 | 2 252 |
| Nigeria | 71 | – | – | – | 6 404 | 9 866 | 3 924 | 838 | – |
| Sydafrika | 2 105 | 3 | 236 | 44 | 6 935 | 96 | 3 | 1 863 | – |
| Tanzania | 110 | – | 4 | – | 3 373 | 750 | 784 | 251 | – |
| Förenta staterna | 57 298 | 183 | 3 920 | 1 361 | 267 598 | 7 050 | 8 787 | 19 713 | 28 880 |
| Kanada | 27 277 | 302 | 10 005 | 3 602 | 9 268 | – | – | 4 995 | 871 |
| Mexico | 3 336 | – | 874 | 153 | 21 765 | 5 487 | 339 | 1 543 | – |
| Argentina | 14 000 | 33 | 1 268 | 243 | 14 446 | 2 328 | 1 193 | 2 432 | – |
| Brasilien | 2 482 | 2 | 201 | 382 | 42 632 | 1 556 | 11 505 | 3 138 | – |
| Chile | 1 404 | 2 | 137 | 435 | 1 382 | – | 160 | 1 391 | 2 200 |
| Peru | 195 | – | 190 | – | 1 230 | – | 2 225 | 3 290 | – |
| Indien | 69 350 | – | 1 220 | – | 14 710 | 7 240 | 136 510 | 23 910 | – |
| Irak | – | – | 600 | – | – | – | 230 | – | – |
| Iran | 14 500 | – | 3 000 | – | 1 700 | – | 3 600 | 4 830 | 5 000 |
| Japan | 837 | – | 174 | 2 | – | – | 10 695 | 2 598 | 3 923 |
| Kazakstan | 13 500 | 25 | 1 800 | 165 | 495 | 1 | 320 | 2 362 | 339 |
| Kina | 104 470 | 783 | 3 430 | 1 160 | 145 625 | 2 490 | 184 070 | 70 338 | 10 536 |
| Pakistan | 21 277 | – | 88 | – | 2 971 | 155 | 8 137 | 1 568 | 93 |
| Syrien | 4 669 | – | 700 | – | 215 | 4 | – | 608 | 1 096 |
| Turkiet | 20 010 | 246 | 9 551 | 271 | 3 811 | – | 696 | 4 397 | 14 452 |
| Australien | 9 819 | 20 | 3 722 | 633 | 380 | 996 | 126 | 1 288 | – |
| Nya Zeeland | 256 | – | 350 | 25 | 162 | – | – | 500 | – |
| Hela världen | 605 946 | 13 261 | 138 643 | 23 101 | 695 228 | 56 485 | 634 606 | 315 100 | 256 407 |

Tabell 14.3**Antal husdjur i olika länder 2006¹, 1 000-tal (höns i miljon-tal)***Number of livestock in different countries*

| Land | Hästar | Nötkreatur | Svin | Får | Getter | Höns |
|----------------------|--------|------------|--------|--------|--------|------|
| Sverige | 96 | 1 590 | 1 681 | 480 | – | 7 |
| Danmark | 53 | 1 572 | 12 604 | 206 | – | 17 |
| Finland | 66 | 949 | 1 436 | 117 | 7 | 5 |
| Island | 75 | 63 | 41 | 452 | – | – |
| Norge | 31 | 920 | 827 | 2 356 | 72 | 3 |
| Albanien | 53 | 634 | 152 | 1 830 | 940 | 5 |
| Belgien | 35 | 2 669 | 6 295 | 154 | 26 | 33 |
| Bosnien, Herzegovina | 26 | 515 | 712 | 995 | 73 | 13 |
| Bulgarien | 125 | 622 | 943 | 1 602 | 608 | 17 |
| Estland | 5 | 250 | 347 | 50 | 3 | 2 |
| Frankrike | 423 | 19 418 | 14 840 | 8 908 | 1 228 | 174 |
| Grekland | 27 | 617 | 949 | 8 790 | 5 417 | 31 |
| Irland | 80 | 6 877 | 1 643 | 5 970 | 7 | 13 |
| Italien | 300 | 6 255 | 9 200 | 7 954 | 945 | 100 |
| Kroatien | 10 | 483 | 1 488 | 680 | 103 | 7 |
| Lettland | 14 | 385 | 428 | 42 | 15 | 3 |
| Litauen | 63 | 800 | 1 115 | 29 | 22 | 9 |
| Luxemburg | 4 | 184 | 84 | 10 | 2 | 81 |
| Makedonien (FYROM) | 57 | 248 | 156 | 1 244 | – | 3 |
| Moldavien | 69 | 310 | 461 | 818 | 119 | 22 |
| Montenegro | 7 | 118 | 11 | 255 | – | – |
| Nederländerna | 129 | 3 746 | 11 300 | 1 725 | 310 | 90 |
| Polen | 307 | 5 606 | 18 881 | 301 | 130 | 125 |
| Portugal | 18 | 1 441 | 2 344 | 3 583 | 551 | 36 |
| Rumänien | 834 | 2 862 | 6 622 | 7 611 | 687 | 87 |
| Ryssland | 1 319 | 21 474 | 13 455 | 16 074 | 2 138 | 343 |
| Schweiz | 56 | 1 555 | 1 652 | 449 | 77 | 8 |
| Serbien | 19 | 1 096 | 3 212 | 1 609 | 139 | 18 |
| Slovakien | 8 | 528 | 1 108 | 320 | 40 | 14 |
| Slovenien | 20 | 453 | 547 | 129 | 25 | 5 |
| Spanien | 245 | 6 464 | 25 131 | 22 514 | 2 835 | 135 |
| Storbritannien | 185 | 10 160 | 4 933 | 34 722 | 96 | 158 |
| Tjeckien | 23 | 1 374 | 2 840 | 148 | 14 | 15 |
| Tyskland | 500 | 12 748 | 26 521 | 2 560 | 170 | 107 |
| Ukraina | 585 | 6 514 | 7 053 | 872 | 758 | 141 |
| Ungern | 71 | 708 | 3 853 | 1 405 | 80 | 32 |
| Vitryssland | 168 | 3 980 | 3 545 | 53 | 68 | 28 |
| Österrike | 85 | 2 002 | 3 160 | 326 | 55 | 14 |

1) Många uppgifter är inofficiella eller uppskattade av FAO.

Källa: FAO. Databasuttag mars 2008.

Tabell 14.3 (forts.)

| Land | Hästar | Nötkreatur | Svin | Får | Getter | Höns |
|------------------|--------|------------|---------|-----------|---------|--------|
| Algeriet | 44 | 1 608 | 6 | 19 616 | 3 755 | 125 |
| Egypten | 62 | 4 500 | 30 | 5 150 | 3 960 | 95 |
| Etiopien | 1 655 | 43 125 | 29 | 23 633 | 18 560 | 34 |
| Kenya | 2 | 12 430 | 321 | 9 299 | 10 129 | 29 |
| Marocko | 159 | 2 722 | 8 | 16 872 | 5 332 | 140 |
| Nigeria | 206 | 15 875 | 6 650 | 23 000 | 28 000 | 151 |
| Sydafrika | 270 | 13 790 | 1 623 | 24 983 | 6 400 | 126 |
| Tanzania | – | 17 719 | 455 | 3 521 | 12 550 | 30 |
| Förenta staterna | 9 500 | 96 702 | 61 449 | 6 230 | 2 837 | 2 050 |
| Kanada | 385 | 14 830 | 14 690 | 919 | 30 | 160 |
| Mexico | 6 260 | 28 649 | 15 370 | 7 484 | 8 897 | 290 |
| Argentina | 3 655 | 50 768 | 1 490 | 12 450 | 4 200 | 95 |
| Brasilien | 5 787 | 207 157 | 34 064 | 15 588 | 10 307 | 999 |
| Chile | 670 | 4 200 | 3 450 | 3 400 | 735 | 95 |
| Peru | 730 | 5 241 | 3 005 | 14 822 | 1 957 | 99 |
| Indien | 750 | 180 837 | 14 000 | 62 850 | 124 906 | 475 |
| Irak | – | – | – | – | – | – |
| Iran | 140 | 9 378 | – | 52 219 | 25 807 | 380 |
| Japan | 25 | 4 391 | 9 620 | 11 | 34 | 281 |
| Kazakstan | 1 164 | 5 457 | 1 282 | 12 184 | 2 152 | 26 |
| Kina | 7 402 | 117 766 | 510 625 | 173 899 | 199 027 | 4 357 |
| Pakistan | 339 | 25 500 | – | 25 400 | 61 900 | 162 |
| Syrien | 15 | 1 083 | – | 19 651 | 1 296 | 24 |
| Turkiet | 208 | 10 526 | 2 | 25 304 | 6 517 | 317 |
| Australien | 221 | 28 560 | 2 470 | 100 100 | 461 | 75 |
| Nya Zeeland | 77 | 9 652 | 341 | 40 107 | 155 | 21 |
| Hela världen | 58 543 | 1 383 157 | 989 764 | 1 101 639 | 837 236 | 16 888 |

Tabell 14.4

Animalieproduktion i olika länder 2006¹

Livestock production in different countries

| Land | Köttproduktion (1 000-tals ton) | | | Antal mjölkkor, 1 000-tal | Mjölkkavkastning | | Äggproduktion ² 1 000-tals ton |
|----------------------|---------------------------------|------------------|-----------|---------------------------|------------------|----------------|---|
| | Nötkött | Får- och getkött | Gris-kött | | kg per djur | 1 000-tals ton | |
| Sverige | 135 | 4 | 275 | 393 | 8 152 | 3 206 | 101 |
| Danmark | 129 | 2 | 1 749 | 569 | 8 131 | 4 627 | 77 |
| Finland | 87 | 1 | 208 | 319 | 7 570 | 2 413 | 57 |
| Island | 4 | 9 | 5 | 24 | 4 547 | 109 | 3 |
| Norge | 88 | 25 | 116 | 265 | 5 858 | 1 553 | 51 |
| Albanien | 41 | 21 | 11 | 430 | 2 223 | 956 | 27 |
| Belgien | 265 | 2 | 1 008 | 523 | 5 755 | 3 012 | 244 |
| Bosnien, Herzegovina | 22 | 2 | 10 | 298 | 2 220 | 662 | 18 |
| Bulgarien | 23 | 24 | 77 | 369 | 3 522 | 1 299 | 99 |
| Estland | 14 | 1 | 35 | 117 | 5 920 | 690 | 11 |
| Frankrike | 1 473 | 107 | 2 011 | 3 958 | 6 113 | 24 195 | 850 |
| Grekland | 72 | 150 | 109 | 220 | 3 598 | 791 | 100 |
| Irland | 572 | 70 | 209 | 1 114 | 4 938 | 5 500 | 32 |
| Italien | 1 109 | 61 | 1 559 | 1 838 | 5 991 | 11 013 | 700 |
| Kroatien | 25 | 3 | 49 | 239 | 3 546 | 849 | 51 |
| Lettland | 21 | – | 38 | 186 | 4 361 | 812 | 33 |
| Litauen | 47 | 1 | 106 | 434 | 4 343 | 1 885 | 53 |
| Luxemburg | 17 | – | 13 | 39 | 6 788 | 267 | 1 |
| Makedonien (FYROM) | 8 | 7 | 9 | 91 | 2 169 | 197 | 19 |
| Moldavien | 15 | 2 | 48 | 231 | 2 579 | 595 | 27 |
| Montenegro | – | – | – | 83 | 2 288 | 190 | 3 |
| Nederländerna | 355 | 14 | 1 230 | 1 502 | 7 011 | 10 532 | 595 |
| Polen | 368 | 1 | 2 092 | 2 752 | 4 354 | 11 982 | 537 |
| Portugal | 105 | 23 | 339 | 338 | 5 481 | 1 851 | 121 |
| Rumänien | 194 | 59 | 468 | 1 592 | 3 583 | 5 705 | 355 |
| Ryssland | 1 755 | 154 | 1 602 | 9 647 | 3 221 | 31 074 | 2 100 |
| Schweiz | 135 | 6 | 244 | 690 | 5 684 | 3 923 | 39 |
| Serbien | 83 | 20 | 255 | – | 2 543 | 1 587 | 73 |
| Slovakien | 21 | 1 | 122 | 202 | 5 275 | 1 064 | 70 |
| Slovenien | 46 | 1 | 70 | 134 | 4 880 | 654 | 22 |
| Spanien | 671 | 238 | 3 230 | 1 013 | 6 469 | 6 553 | 850 |
| Storbritannien | 762 | 331 | 706 | 2 152 | 6 773 | 14 577 | 595 |
| Tjeckien | 80 | 2 | 359 | 433 | 6 415 | 2 775 | 87 |
| Tyskland | 1 167 | 50 | 4 500 | 4 287 | 6 637 | 28 453 | 746 |
| Ukraina | 592 | 17 | 520 | 3 926 | 3 308 | 12 988 | 819 |
| Ungern | 42 | 3 | 518 | 304 | 6 026 | 1 832 | 161 |
| Vitryssland | 272 | 1 | 346 | 1 613 | 3 639 | 5 870 | 197 |
| Österrike | 216 | 8 | 514 | 538 | 5 849 | 3 147 | 90 |

1) Många uppgifter är inofficiella eller uppskattade av FAO.

2) Hönsägg.

Källa: FAO. Databasuttag mars 2008.

Tabell 14.4 (forts.)

| Land | Köttproduktion (1 000-tals ton) | | | Antal mjölkkor, 1 000-tal | Mjölkkavkastning | | Äggproduktion ² 1 000-tals ton |
|------------------|---------------------------------|------------------|-----------|---------------------------|------------------|----------------|---|
| | Nötkött | Får- och getkött | Gris-kött | | kg per djur | 1 000-tals ton | |
| Algeriet | 122 | 199 | – | 999 | 1 320 | 1 320 | 172 |
| Egypten | 320 | 61 | 2 | 1 700 | 997 | 1 695 | 240 |
| Etiopien | 350 | 118 | 2 | 7 876 | 200 | 1 575 | 37 |
| Kenya | 396 | 75 | 11 | 5 500 | 636 | 3 500 | 61 |
| Marocko | 150 | 129 | 1 | 1 360 | 1 102 | 1 500 | 168 |
| Nigeria | 284 | 251 | 210 | 1 826 | 253 | 463 | 526 |
| Sydafrika | 804 | 154 | 151 | 782 | 3 799 | 2 971 | 384 |
| Tanzania | 246 | 41 | 14 | 4 828 | 174 | 840 | 35 |
| Förenta staterna | 11 910 | 105 | 9 550 | 9 043 | 9 118 | 82 463 | 5 360 |
| Kanada | 1 391 | 17 | 1 898 | 1 066 | 7 595 | 8 100 | 400 |
| Mexico | 1 602 | 90 | 1 103 | 1 558 | 6 438 | 10 029 | 2 014 |
| Argentina | 2 980 | 61 | 188 | 2 000 | 4 050 | 8 100 | 300 |
| Brasilien | 7 774 | 117 | 3 140 | 20 500 | 1 235 | 25 333 | 1 675 |
| Chile | 238 | 16 | 468 | 1 765 | 1 359 | 2 400 | 127 |
| Peru | 153 | 40 | 103 | 690 | 1 928 | 1 330 | 182 |
| Indien | 1 334 | 714 | 503 | 36 586 | 1 087 | 39 775 | 2 604 |
| Irak | – | – | – | – | 750 | – | – |
| Iran | 342 | 494 | – | 4 126 | 1 512 | 6 242 | 685 |
| Japan | 497 | – | 1 247 | 1 145 | 7 103 | 8 134 | 2 497 |
| Kazakstan | 366 | 116 | 210 | 2 376 | 2 045 | 4 861 | 138 |
| Kina | 7 173 | 4 701 | 52 927 | 10 639 | 3 031 | 32 249 | 25 326 |
| Pakistan | 486 | 564 | – | 7 504 | 1 253 | 9 404 | 426 |
| Syrien | 55 | 205 | – | 493 | 2 535 | 1 250 | 167 |
| Turkiet | 322 | 317 | – | 3 998 | 2 507 | 10 026 | 753 |
| Australien | 2 077 | 642 | 389 | 2 076 | 4 938 | 10 250 | 164 |
| Nya Zeeland | 700 | 501 | 50 | 4 106 | 3 530 | 14 498 | 51 |
| Hela världen | 61 033 | 13 578 | 105 604 | 241 259 | 2 278 | 549 693 | 61 111 |

Tabell 14.5**Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk med binärningar och dess andel av den totala förvärvsarbetande befolkningen i olika länder 2005¹***Economically active population in agriculture and subsidiary industries and its share of the total economically active population in different countries*

| Land | Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk med binärningar, 1 000-tals personer | | | Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk med binärningar, procent av samtliga förvärvsarbetande | | |
|----------------------|---|---------|----------|---|---------|----------|
| | Män | Kvinnor | Samtliga | Män | Kvinnor | Samtliga |
| Sverige | 84 | 45 | 129 | 3,3 | 1,9 | 2,7 |
| Danmark | 68 | 22 | 90 | 4,4 | 1,6 | 3,1 |
| Finland | 73 | 40 | 113 | 5,5 | 3,3 | 4,4 |
| Island | 10 | 2 | 12 | 11,0 | 2,6 | 7,1 |
| Norge | 59 | 34 | 93 | 4,7 | 3,0 | 3,9 |
| Albanien | 383 | 310 | 693 | 43,8 | 46,7 | 45,1 |
| Belgien | 46 | 18 | 65 | 1,9 | 1,0 | 1,5 |
| Bosnien, Herzegovina | 29 | 32 | 61 | 2,7 | 4,7 | 3,5 |
| Bulgarien | 132 | 71 | 204 | 6,3 | 3,7 | 5,1 |
| Estland | 52 | 21 | 73 | 14,2 | 5,7 | 10,0 |
| Frankrike | 467 | 238 | 705 | 3,2 | 1,9 | 2,6 |
| Grekland | 358 | 349 | 707 | 11,7 | 18,1 | 14,2 |
| Irland | 146 | 10 | 156 | 12,6 | 1,5 | 8,6 |
| Italien | 607 | 440 | 1 048 | 4,0 | 4,4 | 4,2 |
| Kroatien | 88 | 43 | 131 | 7,4 | 4,5 | 6,1 |
| Lettland | 94 | 39 | 133 | 14,7 | 6,1 | 10,4 |
| Litauen | 135 | 45 | 180 | 14,5 | 5,2 | 10,0 |
| Luxemburg | 2 | 1 | 3 | 1,6 | 1,3 | 1,5 |
| Makedonien (FYROM) | 59 | 36 | 94 | 10,7 | 8,7 | 9,7 |
| Moldavien | 297 | 125 | 421 | 25,6 | 11,6 | 18,8 |
| Nederländerna | 146 | 69 | 214 | 3,4 | 2,2 | 2,9 |
| Polen | 2 365 | 1 544 | 3 909 | 21,7 | 16,3 | 19,2 |
| Portugal | 233 | 338 | 571 | 7,9 | 14,3 | 10,7 |
| Rumänien | 681 | 558 | 1 239 | 11,8 | 11,9 | 11,8 |
| Ryssland | 5 220 | 1 943 | 7 163 | 13,3 | 5,0 | 9,2 |
| Schweiz | 86 | 54 | 141 | 3,9 | 3,3 | 3,7 |
| Serbien, Montenegro | 497 | 326 | 823 | 17,1 | 14,7 | 16,1 |
| Slovakien | 175 | 64 | 238 | 11,0 | 4,5 | 7,9 |
| Slovenien | 6 | 5 | 12 | 1,1 | 1,1 | 1,2 |
| Spanien | 744 | 371 | 1 115 | 6,2 | 5,0 | 5,8 |
| Storbritannien | 371 | 115 | 485 | 2,3 | 0,8 | 1,6 |
| Tjeckien | 288 | 112 | 400 | 9,6 | 4,2 | 7,0 |
| Tyskland | 507 | 298 | 805 | 2,2 | 1,7 | 2,0 |
| Ukraina | 2 051 | 896 | 2 947 | 16,8 | 7,5 | 12,2 |
| Ungern | 327 | 104 | 431 | 12,3 | 4,8 | 9,0 |
| Vitryssland | 454 | 127 | 581 | 16,6 | 4,8 | 10,9 |
| Österrike | 89 | 67 | 156 | 4,1 | 4,3 | 4,2 |

1) Många uppgifter är inofficiella eller uppskattade av FAO.

Källa: FAO. Databasuttag mars 2008.

Tabell 14.5 (forts.)

| Land | Förvärsarbetande befolkning inom jordbruk med binärningar, 1 000-tals personer | | | Förvärsarbetande befolkning inom jordbruk med binärningar, procent av samtliga förvärs- arbetande | | |
|------------------|--|---------|-----------|--|---------|----------|
| | Män | Kvinnor | Samtliga | Män | Kvinnor | Samtliga |
| Algeriet | 1 386 | 1 529 | 2 916 | 15,9 | 38,6 | 23,0 |
| Egypten | 4 416 | 4 183 | 8 599 | 22,9 | 44,6 | 30,0 |
| Etiopien | 16 461 | 11 067 | 27 528 | 82,4 | 77,1 | 80,2 |
| Kenya | 6 505 | 6 210 | 12 714 | 69,5 | 77,2 | 73,1 |
| Marocko | 1 779 | 2 462 | 4 241 | 21,3 | 52,7 | 32,6 |
| Nigeria | 9 377 | 5 814 | 15 191 | 27,9 | 30,7 | 28,9 |
| Sydafrika | 1 194 | 403 | 1 598 | 9,8 | 5,2 | 8,0 |
| Tanzania | 7 341 | 8 462 | 15 802 | 70,6 | 86,1 | 78,1 |
| Förenta staterna | 2 038 | 701 | 2 739 | 2,5 | 1,0 | 1,8 |
| Kanada | 184 | 163 | 347 | 2,0 | 2,0 | 2,0 |
| Mexico | 7 441 | 1 068 | 8 509 | 25,2 | 6,6 | 18,6 |
| Argentina | 1 301 | 126 | 1 427 | 12,4 | 2,1 | 8,7 |
| Brasilien | 9 662 | 2 271 | 11 933 | 17,6 | 7,5 | 14,0 |
| Chile | 884 | 134 | 1 019 | 19,4 | 5,3 | 14,4 |
| Peru | 2 454 | 641 | 3 095 | 32,4 | 18,2 | 27,9 |
| Indien | 175 226 | 105 489 | 280 716 | 53,5 | 65,1 | 57,3 |
| Irak | 293 | 359 | 651 | 4,6 | 20,3 | 7,9 |
| Iran | 3 723 | 2 966 | 6 689 | 19,4 | 35,5 | 24,2 |
| Japan | 1 174 | 868 | 2 042 | 3,0 | 3,0 | 3,0 |
| Kazakstan | 882 | 305 | 1 187 | 22,5 | 8,4 | 15,7 |
| Kina | 266 505 | 242 709 | 509 215 | 61,0 | 67,2 | 63,8 |
| Pakistan | 15 930 | 11 771 | 27 701 | 37,0 | 61,0 | 44,5 |
| Syrien | 573 | 1 117 | 1 690 | 12,3 | 59,4 | 25,8 |
| Turkiet | 5 261 | 9 732 | 14 994 | 24,5 | 71,0 | 42,6 |
| Australien | 253 | 178 | 431 | 4,5 | 3,8 | 4,2 |
| Nya Zeeland | 111 | 59 | 170 | 10,3 | 6,3 | 8,4 |
| Hela världen | 761 607 | 598 464 | 1 360 075 | 40,6 | 45,7 | 42,7 |

15 Industriproduktion m.m.

I kapitel 15 redovisas vissa uppgifter om jordbrukets leveranser av viktigare animalieprodukter samt vissa uppgifter om förädlingsvärden inom livsmedels- och dryckesvaruindustrin. Vidare redovisas kvantitets- och värdeuppgifter för jordbruksvaror och livsmedel enligt SCB:s statistik över industrins varuproduktion. Dessutom presenteras uppgifter om antalet sysselsatta inom livsmedelsindustrin och andra livsmedelsbranscher.

Sammanfattning

Kött och ägg

Nötkött (tabell 15.1)

Produktionen av nötkött (exkl. kalv) uppgick 2007 till 129 200 ton, vilket var 3 % lägre än 2006. Slaktade kvantiteter från tjur stod för den största delen av produktionen, dvs. 44 %. Slakten av stut, som representerar 11 % av den totala slakten, har nästan femdubblats sedan 1995, från 8 400 till 47 500 slaktkroppar. Generellt kan man säga att produktionen av storboskap i ton har varit relativt konstant de senaste åren med bara små variationer mellan åren.

Får och lamm (tabell 15.2)

Produktionen av får- och lammkött uppgick 2007 till totalt 4 600 ton, vilket var en ökning med 10 % mot föregående år. Av den totala produktionen utgjorde lammkött 80 %. Sedan 1995 har produktionen av lammkött ökat med 38 % och produktionen av fårkött ökat med 12 %.

Griskött (tabell 15.3)

Produktionen av griskött uppgick år 2007 till 264 900 ton vilket var oförändrat mot året innan. Antal slaktkroppar av svin har sjunkit till 3,0 milj. Det är en minskning med 20 % jämfört med år 1995.

Fjäderfä (tabell 15.4)

Produktionen av fjäderfäkött uppgick år 2007 till 97 800 ton, vilket var en ökning med drygt

2 % jämfört med 2006. Jämför man däremot med år 1995 finner man en ökning med över 30 %. Slakten uppgick 2007 till närmare 75 milj. djur, vilket var 22 % fler än 1995.

Ägg (tabell 15.5)

Partihandelns invägning av ägg uppgick år 2007 till 71 000 ton vilket var en minskning med 2 % sedan 2006. Den totala produktionen, där den produktion som inte passerar partihandeln ingår, har också minskat. Denna minskning var 4 % mellan 2006 och 2007.

Kött av ren och vilt (tabell 15.6)

Produktionen av kött av vilt uppgick år 2007 till 13 800 ton. Detta var lika stor produktion som året innan men innebär en minskning med 14 % sedan 1995. Under samma period ökade produktionen av renkött med 4 %. Denna uppgick år 2007 till 2 400 ton. Produktionen av renkött motsvarar knappt 2 % av produktionen av nötkött. Motsvarande tal för viltkötten är 11 %.

Mjölk och mejeriprodukter

Antal mejerier och mjölkleverantörer (tabell 15.7)

Redovisningen i tabellen avser antal mejerier, antal mjölkleverantörer och kvantiteten invägd mjölk. Strukturutvecklingen gör att antalet mjölkleverantörer minskar för varje år och uppgick år 2007 till omkring 7 200. Minskningen av antalet leverantörer mellan 2006 och 2007 var 11 %. Samtidigt ökar mjölkavkastningen per

ko och därmed blir den invägda genomsnittliga leveransen per leverantör och dag större och uppgick till drygt 1 100 kg per dag. Totalt invägdes 2 986 milj. kg mjölk år 2007. Mjölkens medelfetthalt och medelproteinhalt är relativt stabil från år till år.

Mjölkens användning (tabell 15.8)

Av den totala invägningen 2007 användes 43 % för tillverkning av konsumtionsmjölk, syrade produkter och grädde samt 34 % till osttillverkning. Andelen mjölk som går till konsumtionsmjölk och ostframställning har varit ganska konstant under de senaste tio åren. Däremot syns en trend att tillverkningen av magrare produkter ökar på bekostnad av fetare mejeriprodukter.

Produktion av mejerivaror (tabell 15.9)

Produktionen av mejerivaror och mjölkpulver har i stort sett varit oförändrad de senaste åren, med undantag för två redovisade grupper, vilka uppvisar en minskning det senaste året. Dels ost som minskat med 8 %, dels konsumtionsmjölk som minskat med 3 %. Produktionen av konsumtionsmjölk har minskat stadigt sedan 1995. Sedan 1995 har den totala mjölkproduktionen minskat knappt 8 %. Av den totala produktionen på 3,0 milj. ton står konsumtionsmjölk för 31 %.

Allmänt

Anställda m.m. inom livsmedelsindustrin (tabell 15.10)

Under perioden år 1997 till och med 2001 ökade antalet anställda inom tillverkningsindustrin med cirka 18 000 personer, men minskade därefter med drygt 60 000 personer fram till och med år 2005. Antalet anställda (beräknat i helårspersoner) är cirka 660 000 personer år 2005, vilket är nästan 10 000 färre än år 2004. Förädlingsvärdet har inom tillverkningsindustrin för perioden 1997–2005 ökat med 108 miljarder kr och har år 2005 ett värde på 471 miljarder kr.

Livsmedelsindustrin inkl. tobaksindustrin har under perioden 1997–2005 minskat antalet anställda med 7 000 personer. Antalet anställda

år 2005 är drygt 55 000 personer. Förädlingsvärdet har dock under samma period ökat med drygt 3 miljarder kr, för att år 2005 ha ett värde på 33,7 miljarder kr.

Antalet anställda har minskat för de flesta delbranscherna inom livsmedelsindustrin inkl. tobaksindustrin. Undantaget är frukt-, bär- och grönsaksindustrin, där antalet anställda har ökat med cirka 600 personer under perioden 1997–2005. Övriga delbranscher har minskat eller har i stort sett oförändrat antal anställda under perioden.

Frukt-, bär- och grönsaksindustrin, dryckesvaruindustrin samt mejeri- och glassindustrin har haft de största ökningarna av förädlingsvärdet uttryckt i löpande priser under perioden 1997–2005. Olje- och fettvaruindustrin har det högsta förädlingsvärdet per anställd inom livsmedelsindustrin år 2005 med ett värde på drygt 1 miljon kronor, vilket också är högre än hela tillverkningsindustrin som år 2005 hade ett förädlingsvärde per anställd på 0,7 miljoner kronor.

Livsmedelsindustrins varuproduktion (tabell 15.11)

De värdemässigt viktigaste av industrins produkter på livsmedelsområdet tillhör segmenten kött- och köttvaror, mejerivaror och drycker. Av enskilda produktgrupper kan särskilt nämnas mjölk och grädde (inkl. yoghurt), gris-kött, beredda köttprodukter samt bakverk och bröd.

Förändringarna i produktionen sedan 2002 pekar på en viss minskning i de flesta segment. Produktionen av beredningar av fisk, kräft- och blötdjur har minskat med drygt 85 % sedan 2002. Beredda potatisprodukter samt övriga beredningar av grönsaker har minskat med omkring 60 %. Produktionen av te, kakao och kryddor samt tobak fortsätter däremot att öka och har sedan 2002 ökat med 750 respektive 60 %.

Livsmedelssektorns sysselsättning (tabell 15.12)

I tabellen redovisas antalet sysselsatta inom livsmedelssektorn enligt den registerbaserade

arbetsmarknadsstatistiken, RAMS. Statistik för livsmedelsindustrin som baseras på individdata ger i allmänhet högre tal än statistik som redovisas i **tabell 15.12** och som baseras på industristatistik. Detta beror bl.a. på att industristatistiken är begränsad till företag av viss storlek, se nedan. Avgränsningen av livsmedelssektorn baseras inte på några officiellt vedertagna kriterier utan kan ses som tillfällig eller provisorisk.

Det framgår att de flesta av sektorns drygt 331 500 sysselsatta återfinns inom restauranger (drygt 106 000 personer) och detaljhandel (drygt 84 000 personer). Livsmedelsindustrin sysselsätter totalt drygt 59 000 personer, de flesta inom bagerier och slakterier.

Kvinnorna dominerar i detaljhandel samt inom hotell och restaurang medan de flesta sysselsatta inom jordbruk, fiske, industri och partihandel är män.

Om statistiken

Kött och ägg

Jordbruksverket redovisar varje år siffror avseende marknadsförd slakt i landet. Som underlag använder verket egna siffror avseende antalet slaktdjur och uppgifter om medelslaktvikter från Swedish Meats.

Vidare utför Jordbruksverket årligen beräkningar av den totala äggproduktionen. Beräkningarna baseras på uppgifter från partihandeln om invägningen av svenska ägg. Beräkningarna genomförs varje månad. Beräkningarna av äggproduktionen bygger på förutsättningen att 73 % av den totala äggproduktionen passerar partihandeln.

Jordbruksverkets beräkningar av produktionen av kött av ren och vilt bygger på verkets slaktstatistik respektive avskjutningsstatistik från Jägareförbundet och Naturvårdsverket.

Mjölk och mejeriprodukter

Uppgifter om mejerihanteringen lämnas i Svensk Mjölks statistik. I denna statistik ingår också uppgifter för mejerier som inte är an-

slutna till Svensk Mjölk. Med Svensk Mjölks uppgifter som grund beräknar Jordbruksverket den totala produktionen av mejerivaror och mjölkpulver.

Allmänt

Livsmedelsindustrin

Statistiska uppgifter om livsmedelsindustrin inhämtades för perioden 1997–2002 från företagsstatistiken vid SCB. Företagsstatistiken var en årlig totalundersökning till vilken samtliga företag med minst 50 anställda enligt SCB:s Företagsregister var skyldiga att lämna uppgifter. För företag med färre än 50 anställda inhämtades uppgifter via administrativt material från Skatteverket. Från och med år 2003 hämtas uppgifterna från undersökningen Företagens ekonomi, vilken i grunden bygger på administrativt material från Skatteverket, som kompletteras med enkätuppgifter från ett urval på cirka 15 000 företag.

Företagens ekonomi och Företagsstatistikens uppdelning av livsmedelsindustrin på olika delbranscher sker enligt Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI 92/2002). Denna standard baseras på de vid företagets olika verksamhetsenheter producerade varornas branschtilhörighet enligt ett mest kriterium.

SCB:s statistik för livsmedelssektorn innehåller bland annat uppgifter om antal anställda, förädlingsvärde, antal arbetstimmar, rörelseintäkter och -kostnader.

Livsmedelsindustrins varuproduktion

Fr.o.m. 1996 produceras varudata som följd av EU-krav i en egen undersökning, Industrins varuproduktion, frikopplad från företagsstatistiken. Statistiken ingår i en inom EU samordnad undersökning, PRODCOM (Produktionsstatistik inom Gemenskapen).

Produktionsstatistiken avser företag med minst 20 anställda. Dessa undersöks via enkät. Industrieföretag med en omsättning föregående år, enligt momsuppgifter, på minst 50 miljoner kronor, oavsett antal anställda, blankettundersöks också sedan 2006. Uppgifter avseende mindre företag inhämtas från administrativa källor.

Produktionen i saluvärden av olika varor och varugrupper av livsmedel redovisas i **tabell 15.11**. Tabellen är ett aggregat för 2002–2006 avseende den produktion av drygt 600 varor i termer av åttasiffriga KN-koder. För närmare information om hur de olika varugrupperna avgränsats med KN-nummer hänvisas till bilaga 5 eller SCB:s webbplats www.scb.se. Under ”Handel med varor och tjänster” samt ”Utrikeshandel med varor” finner man mer detaljerade uppgifter från Intrastat vad gäller varukoder (KN). I huvudsak samma aggregering på varugrupper har använts som för utrikeshandelsstatistiken i kapitel 16, vilket förklarar varför någon produktion ej redovisas för vissa grupper. Antingen saknas produktion i Sverige eller också ligger den utanför industrin.

Eftersom statistiken på varunivå avser saluvärden och inte förädlingsvärden anses det inte meningsfullt att redovisa totaler i varustatistiken. Varor som produceras inom en viss industri kan vara insatsvaror inom andra industrier och skulle vid en totalredovisning komma att räknas dubbelt. Detta ”problem” är dock mindre för livsmedelsindustrin än för övrig tillverkningsindustri där slutprodukten i större utsträckning än inom livsmedelsindustrin utgörs av halvfabrikat. Viss uppmärksamhet krävs dock vid tolkningen av statistiken och vid bedömningar av den relativa betydelsen av produktionen av olika varor.

I **figur 15B** lämnas en redovisning av livsmedelsproduktionen i kvantiteter. Dock har inte sådana varugrupper tagits med där heterogeniteten bedömts vara för stor för att göra en summering till kvantiteter någorlunda meningsfull. Varugrupper för vilka kvantitetsredovisningen i statistiken för hela eller delar av varusortimentet varit ofullständig har tagits med till en del.

Sysselsättningen i livsmedelssektorn

I praktiskt taget all statistik som beskriver produktion och distribution av livsmedel inhämtas också uppgifter om sysselsättningen, t.ex. antal sysselsatta. Ett viktigt syfte med uppgif-

terna är att möjliggöra beräkningar av olika slags relationstal, t.ex. produktion per sysselsatt och mervärde per sysselsatt. Eftersom olika statistikmaterial inte alltid tas fram på samma sätt och inte alltid med sammanfallande definitioner och avgränsningar är det svårt att ”summera” statistiken till sammanfattande beskrivningar av sysselsättningen inom hela ”livsmedelssektorn”. För sådana beskrivningar måste man därför utgå från ett övergripande material. Ett sådant material är SCB:s årliga registerbaserad arbetsmarknadsstatistik, RAMS. Uppgifterna i **tabell 15.12** har hämtats från RAMS i vilket landets samtliga förvärvsarbetande personer fördelats på näringsgren. Klassificering av de sysselsatta på näringsgren sker utifrån förhållandena under november månad räkningsåret. Information om bransch för det arbetsställe där personen är sysselsatt hämtas från Företagsdatabasen (FDB) vid SCB och redovisning sker enligt Standard för svensk näringsgrensindelning, SNI.

I tabell 15.12 redovisas antal sysselsatta i ”livsmedelssektorn” år 2005 och 2006 med näringsgrensgruppering enligt SNI2002. Som sysselsatta räknas de som under november bedöms ha förvärvsarbetat under minst fyra timmar (i genomsnitt en timme per vecka). Som förvärvsarbete räknas inte normalt hushålls- och hemarbete eller arbete i den egna köks-trädgården. Vidare har som förvärvsarbetande inte räknat medhjälpare familjemedlemmar i familjens rörelse.

I samband med årgång 2004 av RAMS har SCB gjort en del förändringar i bearbetningarna jämfört med tidigare årgångar. Huvudskälet till förändringarna var att snabba upp statistiken. Detta är möjligt genom att använda en ny källa för att identifiera företagare. Dessutom har metoden för att klassificera anställda setts över. Läs mer om detta i kapitel 7, *Om statistiken*.

Till ”livsmedelssektorn” har i tabell 15.12 hänförs branscher som enligt beskrivningen i SNI yrkesmässigt hanterar livsmedel eller livsmedelsråvaror. SNI är emellertid utformad på ett sådant sätt att en entydig avgränsning av den tvärsektor vi vill kalla ”livsmedels-

sektorn” inte är möjlig. Exempelvis får vi inte med personer som arbetar med

- lejda livsmedelstransporter
- förpackningar till livsmedelsindustrin och handeln
- produktion av insatsvaror till jordbruket
- produktion av insatsvaror till livsmedelsindustrin
- livsmedelsförsäljning i t.ex. varuhus
- statlig administration av jordbruk och fiske
- branschens intresseorganisationer
- jordbruk som har sin huvudsakliga verksamhet i annan näringsgren.

Förutsättningarna för undersökningen har under senare år ändrats i en del avseenden vilket påverkar möjligheterna till tidsmässiga jämförelser. Detta beror på att ett förhållandevis stort antal personer inte kan hänföras till näringsgren genom att företaget eller arbetsstället inte återfunnits i FDB. År 1985 var antalet sådana personer totalt 172 315 (4,0 % av samtliga sysselsatta). År 2006 uppgick antalet till knappt 53 000 (1,2 % av samtliga sysselsatta). Fram t.o.m. 1990 kunde en viss del av dessa personer hänföras till näringsgrenen jordbruk m.m. (21 000 personer år 1990), eftersom de konstaterats ha haft inkomst av jordbruksfastighet (varav en del verksamma enbart inom skogsbruk). Efter skatteomläggningen 1991 finns inte längre denna möjlighet.

Ändringar har också under årens lopp skett i reglerna för vilka företag som skall ingå i FDB. Bl.a. har tidigare inte ingått företag som inte varit redovisningsskyldiga för mervärdesskatt. Fr.o.m. 1997 år dock alla företag mervärdesskatteskyldiga från första kronan, dvs. registret omfattar numera samtliga juridiska och fysiska personer som bedriver något slag av affärsmässig verksamhet. Denna ändring har dock haft obetydlig effekt på antalet sysselsatta enligt RAMS.

Den underskattning av sysselsättningen som blir resultatet av att företag inte kunnat återfinnas i FDB bedöms vara störst för jordbruket. Enligt SCB:s arbetskraftsundersökningar (AKU) 2006 är antalet sysselsatta inom

jordbruket drygt 62 500 personer (i åldern 16–64 år) mot 49 600 i RAMS. År 2005 arbetade enligt Lantbruksregistret (LBR) 81 000 personer (exkl. tillfälligt sysselsatta) mer än 450 timmar per år med jordbruk på företag med mer än 2,0 hektar åker eller med stora djurbesättningar eller med minst 2 500 m² frilandsareal eller med minst 200 m² växthusyta för trädgårdsproduktion.

Annan publicering

Jordbruksverket publicerar fortlöpande uppgifter om animalieproduktion och jordbruksproduktionen vad gäller prisindex och priser inom livsmedelsområdet. Publicering sker i Statistiska meddelanden, JO 48 respektive JO 49. Denna statistik finns tillgänglig på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under rubrikerna ”Statistik” och vidare under ”Animalieproduktion” respektive ”Priser och prisindex”.

Uppgifter om antal mejerier, invägd mjölk, mjölkens användning m.m. publiceras av Svensk Mjölk på www.svenskmjolk.se.

Uppgifter om sysselsatta, produktionsvärde, förädlingsvärde, rörelseintäkter och -kostnader m.m. för olika näringsgrenar finns publicerade i databaser i anslutning till SCB:s webbplats www.scb.se.

Uppgifter om industrins produktion av jordbruksvaror och livsmedel grupperade enligt KN-nomenklaturen, finns publicerade i databasen i anslutning till SCB:s webbplats www.scb.se.

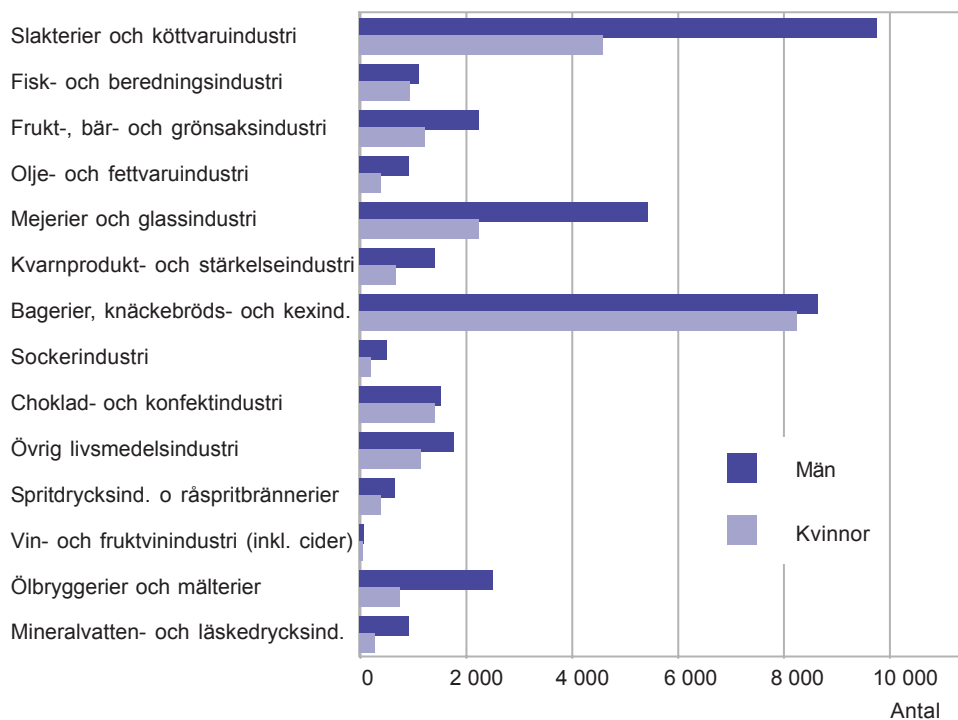
I den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken vid SCB, RAMS, finns branschfördelad statistik enligt SNI69, SNI92 och SNI2002 för landets samtliga förvärvsarbete. Grundtabellerna i RAMS finns samlade i det årliga sysselsättningspaketet AMPAK där uppgifter för län och kommun är tillgängliga. Statistik från RAMS finns också i Sveriges Statistiska Databaser, som kan nås via SCB:s webbplats www.scb.se.

Sysselsättningsuppgifter enligt arbetskraftsundersökningarna (AKU) redovisas varje månad, kvartal och helår i SCB:s Statistiska meddelanden. Senaste årsmedeltal återfinns i AM 12 SM 0801.

Statistik över jordbrukets sysselsättningsförhållanden 2005 har redovisats i Statistiska meddelanden JO 30 SM 0601.

SM-publikationerna är tillgängliga på Internet och kan nås via SCB:s webbplats www.scb.se. Publikationerna för jordbruket kan också nås via Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se.

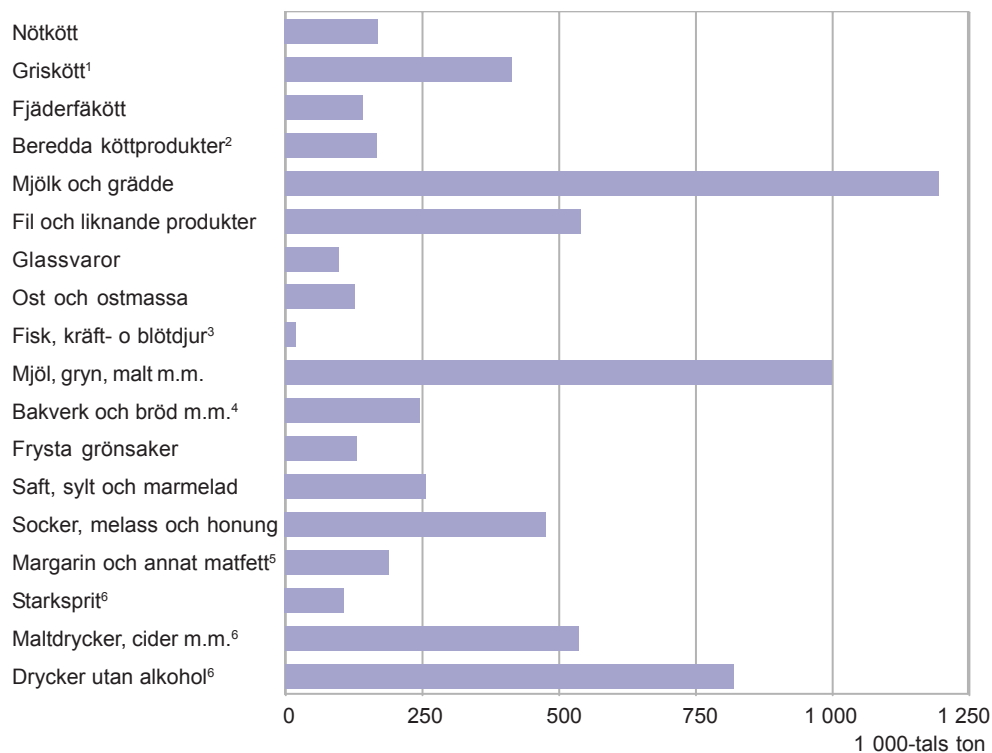
Figur 15A
Antal sysselsatta inom livsmedelsindustrin 2006
Number of employees in food manufacturing



Källa: SCB, Företagsstatistiken.

Figur 15B
Industriproduktion av vissa livsmedel och livsmedelsvarugrupper 2006,
1 000-tals ton

Industrial production of certain food products and groups of food products



1) Exkl. KN 02.03.2990. KN-koder se bilaga 5. För vissa 8-siffriga koder, se hänvisning till SCB:s webbplats i texten på sidan 248.

2) Exkl. KN 16.01.0099d, KN 16.01.0099e, KN 16.02.5080a och KN 16.02.9051.

3) Exkl. KN 03.04.1097, KN 03.04.2029, KN 03.05.4100, KN 03.05.4980, KN 03.06, KN 03.07.3910, KN 03.07.3990, KN 16.04.1291, KN 16.04.1299, KN 16.04.1390, KN 16.04.1995, KN 16.04.2090, KN 16.04.3090 och KN 16.05.2099.

4) Exkl. KN 19.05.9030a.

5) Exkl. KN 15.17.9093.

6) Milj, liter.

Källa: SCB, Industrins varuproduktion.

Tabell 15.1**Antal slaktkroppar och slaktade kvantiteter av nötboskap 1995–2007¹***Number of slaughtered animals and slaughtered quantities of cattle*

| Antal slaktkroppar; slaktade kvantiteter | Kalv | Stut | Tjur | Kviga | Ko | Summa storboskap |
|--|--------|--------|---------|--------|---------|---------------------|
| <i>Antal slaktkroppar</i> | | | | | | |
| Godkänd slakt | | | | | | |
| 2007 | 30 127 | 47 462 | 174 411 | 45 541 | 152 170 | 419 584 |
| 2006 | 32 434 | 50 125 | 180 854 | 46 111 | 156 617 | 433 707 |
| 2005 | 33 037 | 49 422 | 179 703 | 44 582 | 159 335 | 433 042 |
| 2004 | 33 894 | 55 916 | 184 944 | 54 777 | 162 350 | 457 987 |
| 2000 | 38 975 | 31 824 | 217 287 | 56 116 | 184 762 | 489 989 |
| 1995 | 29 930 | 8 419 | 234 308 | 52 179 | 206 779 | 501 685 |
| <i>Slaktade kvantiteter (1 000-tals ton)</i> | | | | | | |
| 2007 | 4,33 | 14,68 | 56,85 | 12,47 | 45,21 | 129,21 |
| 2006 | 4,51 | 15,39 | 58,78 | 12,53 | 46,20 | 132,90 |
| 2005 | 4,54 | 14,82 | 57,44 | 11,98 | 47,17 | 131,40 |
| 2004 | 4,58 | 16,60 | 59,14 | 14,56 | 47,54 | 137,84 |
| 2000 | 4,38 | 9,42 | 69,63 | 14,40 | 51,99 | 145,43 |
| 1995 | 3,15 | 2,39 | 70,35 | 12,19 | 55,16 | 140,09 |

1) Hemslakt ingår inte i de redovisade talen.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 15.2**Antal slaktkroppar och slaktade kvantiteter av får och lamm 1995–2007¹***Number of slaughtered animals and slaughtered quantities of sheep and lambs*

| Antal slaktkroppar; slaktade kvantiteter | Får | Lamm |
|--|--------|---------|
| <i>Antal slaktkroppar</i> | | |
| Godkänd slakt | | |
| 2007 | 33 466 | 197 542 |
| 2006 | 29 776 | 183 131 |
| 2005 | 28 046 | 177 934 |
| 2004 | 25 790 | 167 438 |
| 2000 | 28 301 | 173 849 |
| 1995 | 32 727 | 155 903 |
| <i>Slaktade kvantiteter (1 000-tals ton)</i> | | |
| 2007 | 0,94 | 3,66 |
| 2006 | 0,83 | 3,37 |
| 2005 | 0,78 | 3,29 |
| 2004 | 0,71 | 3,09 |
| 2000 | 0,73 | 3,18 |
| 1995 | 0,84 | 2,65 |

1) Hemslakt ingår inte i de redovisade talen.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 15.3
Antal slaktkroppar och slaktade kvantiteter av svin 1995–2007¹

Number of slaughtered animals and slaughtered quantities of pigs

| Antal slaktkroppar; slaktade kvantiteter | Svin inkl. spädgris |
|--|------------------------|
| <i>Antal slaktkroppar</i> | |
| Godkänd slakt 2007 | 3 004 115 |
| 2006 | 3 022 262 |
| 2005 | 3 159 930 |
| 2004 | 3 364 834 |
| 2000 | 3 251 100 |
| 1995 | 3 742 660 |
| <i>Slaktade kvantiteter (1 000-tals ton)</i> | |
| 2007 | 264,87 |
| 2006 | 264,45 |
| 2005 | 275,13 |
| 2004 | 294,50 |
| 2000 | 276,98 |
| 1995 | 308,81 |

1) Hemslakt ingår inte i de redovisade talen.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 15.5
Partihandelns invägning och total produktion av ägg 1990–2007, 1 000-tals ton

Eggs delivered to wholesalers and total production

| År | Invägning ¹ | Total produktion ² |
|------|------------------------|-------------------------------|
| 2007 | 71,0 | 95 |
| 2006 | 72,1 | 99 |
| 2005 | 73,7 | 102 |
| 2004 | 75,6 | 104 |
| 2000 | 65,1 | 100 |
| 1995 | 68,5 | 108 |
| 1990 | 79,4 | 122 |

1) Uppgiftsinsamlingen utökades i januari 2001, vilket från denna månad torde ha påverkat siffrorna med 10–12 % i höjande riktning.

2) Den totala äggproduktionen har beräknats under antagandet att ca 35 % t.o.m. år 2000 resp. ca 27 % fr.o.m år 2001 inte passerar partihandeln.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 15.4
Antal slaktkroppar, 1 000-tal och slaktade kvantiteter av kycklingar 1995–2007¹, 1 000-tals ton

Number of slaughtered animals and slaughtered quantities of chickens

| Antal slaktkroppar; slaktade kvantiteter | Kycklingar |
|--|------------|
| <i>Antal slaktkroppar</i> | |
| Godkänd slakt 2007 | 74 666 |
| 2006 | 72 906 |
| 2005 | 73 458 |
| 2004 | 69 628 |
| 2000 | 68 617 |
| 1995 | 61 313 |
| <i>Slaktade kvantiteter (1 000-tals ton)</i> | |
| 2007 | 97,81 |
| 2006 | 95,51 |
| 2005 | 96,23 |
| 2004 | 91,21 |
| 2000 | 89,89 |
| 1995 | 73,58 |

1) Hemslakt ingår inte i de redovisade talen.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 15.6
Produktion av kött från ren och vilt¹
1990–2007, ton

Production of meat from reindeer and wild animals

| År | Ren | Vilt |
|-------|-------|--------|
| 2007* | 2 400 | 13 800 |
| 2006 | 2 400 | 13 800 |
| 2005 | 2 000 | 15 700 |
| 2004 | 1 200 | 16 500 |
| 2000 | 1 400 | 17 700 |
| 1995 | 2 300 | 16 000 |
| 1990 | 2 600 | 22 000 |

1) Kött av hare, älg och annat vilt.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 15.7
Antal mejerier och mjölkleverantörer till dessa, vid mejerier
invägd mjölk, medelinvägning per dag och leverantör,
medelfetthalt samt medelproteinhalt 1990–2007¹

Number of dairies and suppliers, weight of delivered milk, and average content of fat and protein

| År | Antal mejerier ¹ | Antal mjölkleverantörer ² | Invägd mjölk, 1 000-tals ton | Medelinvägning per leverantör och dag, kg | Medelfetthalt, % | Medelproteinhalt, % |
|------|-----------------------------|--------------------------------------|------------------------------|---|------------------|---------------------|
| 2007 | 35 | 7 174 | 2 986 | 1 140 | 4,23 | 3,40 |
| 2006 | 35 | 8 098 | 3 130 | 1 059 | 4,22 | 3,38 |
| 2005 | 37 | 8 634 | 3 163 | 1 004 | 4,25 | 3,38 |
| 2000 | 50 | 12 168 | 3 297 | 742 | 4,18 | 3,28 |
| 1995 | 57 | 17 176 | 3 243 | 517 | 4,33 | 3,34 |
| 1990 | 71 | 24 786 | 3 432 | 379 | 4,31 | 3,36 |

1) Antal mejerier den 31 december respektive år.

2) Årsmedeltal av antal leverantörer per månad.

Källa: Svensk Mjök.

Tabell 15.8**Användning av vid mejerier invägd mjölk 1990–2007, 1 000-tals ton och procent**
Disposition of milk delivered to dairies

| År | Invägning, 1 000-tals ton | Procent av invägning | | | | |
|------|---------------------------------|--|----------------------------|---|---|--------------|
| | | Konsumtions- mjölk och grädde ¹ , % | Ystmjölk till ost, % | Mjölkpulver och kondens- mjölk, % | Skum- och kärnmjölk till foder, % | Övrigt, % |
| 2007 | 2 986 | 43 | 34 | 18 | 0 | 5 |
| 2006 | 3 130 | 42 | 37 | 17 | 0 | 4 |
| 2005 | 3 163 | 43 | 36 | 15 | 1 | 5 |
| 2000 | 3 297 | 42 | 37 | 16 | 1 | 4 |
| 1995 | 3 243 | 43 | 37 | 11 | 1 | 8 |
| 1990 | 3 432 | 42 | 31 | 19 | 1 | 8 |

1) Inkl. syrade produkter.

Källa: Svensk Mjölk.

Tabell 15.9**Produktion av mejerivaror och mjölkpulver 1995–2007, 1 000-tals ton***Dairy production and production of milk powder*

| År | Produktion av mejerivaror | | | | | | Total mjölk- produk- tion |
|------|----------------------------|------------------------|--------|-------------------|-----|------------------------------------|------------------------------------|
| | Konsum- tions- mjölk | Syrad mjölk m.m. | Grädde | Smör ¹ | Ost | Mjölk- pul- ver ² | |
| 2007 | 926 | 266 | 94 | 38 | 109 | 55 | 3 025 |
| 2006 | 954 | 267 | 90 | 42 | 119 | 54 | 3 172 |
| 2005 | 992 | 265 | 89 | 45 | 118 | 53 | 3 208 |
| 2004 | 1 009 | 263 | 90 | 52 | 118 | 51 | 3 275 |
| 2000 | 1 024 | 261 | 96 | 49 | 127 | 49 | 3 348 |
| 1995 | 1 057 | 252 | 89 | 53 | 129 | 36 | 3 304 |

1) Inkl. smördel i annat matfett.

2) Inkl. kärnmjölkspulver.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 15.10**Antal arbetsställen, antal sysselsatta och förädlingsvärden inom livsmedels- och dryckesvaruindustrin. Branschindelning enligt SNI 92***Number of establishments, employees and value added in foodstuffs and beverages manufacturing. Division into branches according to SNI 92*

| | Tillverknings- nings- industri | Varav | | | | | | |
|--|--------------------------------------|---|---|---|--|------------------------------------|---------------------------------------|---|
| | | Livsme- dels- och dryckes- varu- industri | Varav Slakterier och köttvaru- industri | Fisk- och fiskbered- nings- industri | Frukt-, bär- och grönsaks- industri | Olje- och fettvaru- industri | Mejerier och glass- industri | Kvarn- produkt- och stärkelse- industri |
| SNI 92 | 15–37 | 151–160 | 151 | 152 | 153 | 154 | 155 | 156 |
| Antal arbetsställen | | | | | | | | |
| 2005 | 64 042 | 3 714 | 585 | 221 | 198 | 49 | 193 | 134 |
| 2004 | 62 743 | 3 688 | 608 | 218 | 202 | 49 | 185 | 141 |
| 2003 | 61 442 | 3 653 | 606 | 202 | 195 | 73 | 186 | 147 |
| 2002 | 58 858 | 3 476 | 558 | 181 | 185 | 52 | 194 | 147 |
| 2001 | 58 156 | 3 478 | 562 | 191 | 179 | 53 | 188 | 156 |
| 2000 | 56 999 | 3 464 | 563 | 193 | 175 | 47 | 197 | 157 |
| 1999 | 55 054 | 3 416 | 558 | 192 | 171 | 44 | 188 | 163 |
| 1998 | 54 594 | 3 444 | 541 | 185 | 175 | 45 | 191 | 166 |
| 1997 | 53 865 | 3 446 | 540 | 172 | 160 | 31 | 180 | 175 |
| Antal anställda | | | | | | | | |
| 2005 | 660 108 | 55 370 | 12 691 | 1 746 | 3 839 | 1 220 | 7 629 | 1 590 |
| 2004 | 669 503 | 57 920 | 13 821 | 1 767 | 4 295 | 1 268 | 8 567 | 1 371 |
| 2003 | 683 158 | 58 724 | 13 940 | 1 690 | 4 590 | 1 204 | 8 783 | 1 429 |
| 2002 | 701 259 | 60 737 | 14 284 | 1 801 | 4 792 | 1 561 | 8 554 | 1 385 |
| 2001 | 722 546 | 60 985 | 14 177 | 1 935 | 5 043 | 1 462 | 8 641 | 1 416 |
| 2000 | 720 845 | 60 591 | 13 529 | 1 859 | 3 805 | 1 562 | 8 694 | 1 325 |
| 1999 | 720 696 | 62 389 | 14 130 | 1 865 | 3 664 | 1 465 | 8 812 | 1 414 |
| 1998 | 722 742 | 63 226 | 14 358 | 1 904 | 3 460 | 1 529 | 9 109 | 1 487 |
| 1997 | 704 335 | 62 436 | 14 688 | 1 934 | 3 271 | 1 391 | 8 723 | 1 366 |
| Förädlingsvärde, mkr | | | | | | | | |
| 2005 | 470 581 | 33 688 | 5 553 | 870 | 2 105 | 1 256 | 4 643 | 1 244 |
| 2004 | 448 586 | 33 369 | 6 028 | 935 | 2 174 | 1 026 | 4 733 | 1 231 |
| 2003 | 414 018 | 34 839 | 5 956 | 819 | 2 738 | 1 362 | 4 340 | 1 325 |
| 2002 | 401 408 | 34 234 | 5 994 | 920 | 2 772 | 639 | 4 567 | 1 276 |
| 2001 | 389 365 | 32 481 | 5 788 | 904 | 2 793 | 1 043 | 4 056 | 1 180 |
| 2000 | 400 615 | 32 069 | 5 234 | 750 | 1 886 | 1 282 | 4 492 | 985 |
| 1999 | 398 239 | 31 120 | 5 081 | 808 | 1 793 | 911 | 3 920 | 933 |
| 1998 | 379 837 | 30 270 | 5 120 | 861 | 1 657 | 1 006 | 3 703 | 957 |
| 1997 | 362 322 | 30 334 | 5 219 | 761 | 1 529 | 904 | 3 433 | 972 |
| Förädlingsvärde per anställd, tkr | | | | | | | | |
| 2005 | 713 | 608 | 438 | 498 | 548 | 1 029 | 609 | 783 |
| 2004 | 670 | 576 | 436 | 529 | 506 | 809 | 552 | 898 |
| 2003 | 606 | 593 | 427 | 485 | 597 | 1 131 | 494 | 927 |
| 2002 | 572 | 564 | 420 | 511 | 578 | 409 | 534 | 921 |
| 2001 | 539 | 533 | 408 | 467 | 554 | 713 | 469 | 833 |
| 2000 | 556 | 529 | 387 | 403 | 496 | 821 | 517 | 743 |
| 1999 | 553 | 499 | 360 | 433 | 489 | 622 | 445 | 660 |
| 1998 | 526 | 479 | 357 | 452 | 479 | 658 | 407 | 644 |
| 1997 | 514 | 486 | 355 | 393 | 467 | 650 | 394 | 712 |

Källa: SCB, Företagsstatistiken 1997–2002, Företagens ekonomi 2003–2005.

Tabell 15.10 (forts.)

| | Foder- medels- industri | Övrig livsme- dels- och tobaks- varu- industri | Varav Bagerier, knäcke- bröds- och kexindustri | Choklad- och kon- fekt- industri samt socker- tillverknig | Dryckes- varu- industri | Varav Ölbryg- gerier | Mineral- vatten och läske- drycks- industri |
|--|-------------------------------|--|--|---|-------------------------------|----------------------------|---|
| SNI 92 | 157 | 158+160 | 1581-82 | 1583-1584 | 159 | 1596 | 1598 |
| Antal arbetsställen | | | | | | | |
| 2005 | 119 | 2 022 | 1 589 | 215 | 193 | .. | .. |
| 2004 | 113 | 1 986 | 1 569 | 209 | 186 | .. | .. |
| 2003 | 110 | 1 953 | 1 552 | 196 | 181 | .. | .. |
| 2002 | 108 | 1 889 | 1 517 | 184 | 162 | .. | .. |
| 2001 | 111 | 1 859 | 1 505 | 189 | 179 | .. | .. |
| 2000 | 108 | 1 865 | 1 511 | 188 | 159 | .. | .. |
| 1999 | 103 | 1 825 | 1 489 | 174 | 172 | 71 | 70 |
| 1998 | 108 | 1 865 | 1 535 | 174 | 168 | 76 | 65 |
| 1997 | 93 | 1 946 | 1 627 | 170 | 149 | 77 | 53 |
| Antal anställda | | | | | | | |
| 2005 | 856 | 20 385 | 13 638 | 3 433 | 5 414 | .. | .. |
| 2004 | 787 | 20 229 | 13 115 | 3 616 | 5 815 | .. | .. |
| 2003 | 783 | 20 218 | 13 316 | 3 820 | 6 087 | .. | .. |
| 2002 | 888 | 21 143 | 14 193 | 3 998 | 6 329 | .. | .. |
| 2001 | 806 | 21 421 | 14 152 | 4 153 | 6 084 | .. | .. |
| 2000 | 747 | 23 109 | 14 133 | 4 427 | 5 961 | .. | .. |
| 1999 | 801 | 24 280 | 14 381 | 4 614 | 5 958 | 2 292 | 2 793 |
| 1998 | 1 003 | 24 192 | 14 354 | 5 079 | 6 184 | 2 304 | 2 922 |
| 1997 | 660 | 24 361 | 14 272 | 5 092 | 6 042 | 2 468 | 2 715 |
| Förädlingsvärde, mkr | | | | | | | |
| 2005 | 467 | 12 544 | 6 173 | 2 377 | 5 007 | .. | .. |
| 2004 | 133 | 12 282 | 6 057 | 2 529 | 4 827 | .. | .. |
| 2003 | 623 | 11 824 | 5 805 | 2 574 | 5 852 | .. | .. |
| 2002 | 839 | 11 631 | 5 764 | 2 652 | 5 596 | .. | .. |
| 2001 | 557 | 11 197 | 5 435 | 2 788 | 4 963 | .. | .. |
| 2000 | 445 | 12 302 | 5 403 | 2 752 | 4 693 | .. | .. |
| 1999 | 614 | 13 032 | 5 178 | 2 932 | 4 028 | 1 092 | 1 470 |
| 1998 | 670 | 12 305 | 5 107 | 3 226 | 3 991 | 1 537 | 1 150 |
| 1997 | 350 | 12 878 | 5 004 | 3 046 | 4 288 | 1 231 | 1 917 |
| Förädlingsvärde per anställd, tkr | | | | | | | |
| 2005 | 546 | 615 | 453 | 693 | 925 | .. | .. |
| 2004 | 169 | 607 | 462 | 699 | 830 | .. | .. |
| 2003 | 796 | 585 | 436 | 674 | 961 | .. | .. |
| 2002 | 945 | 550 | 406 | 663 | 884 | .. | .. |
| 2001 | 691 | 523 | 384 | 671 | 816 | .. | .. |
| 2000 | 596 | 532 | 382 | 622 | 787 | .. | .. |
| 1999 | 767 | 537 | 360 | 635 | 676 | 476 | 526 |
| 1998 | 668 | 509 | 356 | 635 | 645 | 667 | 394 |
| 1997 | 530 | 529 | 351 | 598 | 710 | 499 | 706 |

Tabell 15.11

Industrins produktion av jordbruksvaror och livsmedel 2002–2006, milj. kr

Industrial production of agricultural products and foodstuffs

| SITC | | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 |
|-----------|---|--------|--------|--------|--------|--------|
| 01 | Kött och köttvaror | | | | | |
| | Nötkött | 5 312 | 5 280 | 5 286 | 5 768 | 6 200 |
| | Griskött | 10 223 | 8 721 | 9 914 | 10 041 | 9 831 |
| | Får-, lamm- och getkött | 139 | 149 | 178 | 167 | 192 |
| | Fjäderfäkött | 2 030 | 1 766 | 1 800 | 2 051 | 2 085 |
| | Övrigt kött inkl. vilt | 131 | 151 | 149 | 176 | 184 |
| | Beredda köttprodukter ¹ | 10 003 | 9 562 | 7 868 | 5 734 | 8 750 |
| 02 | Mejeriprodukter och ägg | | | | | |
| | Mjök, grädde, yoghurt m.m. | 11 749 | 11 981 | 12 070 | 10 434 | 12 017 |
| | Smör o. andra smörfettsprodukter | 1 738 | 1 742 | 2 163 | 1 886 | 1 475 |
| | Glassvaror | 1 916 | 1 935 | 1 793 | 1 650 | 1 484 |
| | Ost och ostmassa | 4 453 | 4 560 | 4 253 | 4 171 | 4 141 |
| | Ägg och äggalbuminer | 172 | 198 | 158 | 118 | 129 |
| 03 | Fisk-, kräft- o. blötdjur m.m. | | | | | |
| | Fisk, kräft- o. blötdjur ² | 577 | 572 | 630 | 617 | 494 |
| | Beredningar av fisk, kräft o. blötdjur ³ | 2 799 | 2 857 | 2 762 | 3 013 | 394 |
| 04 | Spannmål o. varor därav | | | | | |
| | Spannmål (exkl. ris) | 1 | 1 | 1 | 2 | 0 |
| | Mjöl, gryn, malt m.m. | 2 149 | 2 142 | 2 268 | 2 264 | 2 390 |
| | Ris | 0 | 2 | 2 | 7 | 13 |
| | Bakverk, bröd m.m. ⁴ | 13 009 | 12 936 | 13 667 | 14 478 | 6 971 |
| | Okokt pasta | 193 | 185 | 194 | 238 | 254 |
| | Övriga beredn. av spannmål o. mjöl | 1 502 | 1 622 | 1 559 | 1 533 | 1 562 |
| 05 | Frukt och grönsaker | | | | | |
| | Färska o. kyllda grönsaker | 29 | 30 | 30 | 28 | 23 |
| | Frysta grönsaker | 888 | 809 | 804 | 658 | 601 |
| | Torkade el. tillfälligt konserverade grönsaker samt rötter, stam- el. rotknölar | 95 | 107 | 131 | 124 | 172 |
| | Beredda potatisprodukter ⁵ | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | Övriga beredningar av grönsaker ⁶ | 1 205 | 1 218 | 1 130 | 1 095 | 492 |
| | Färsk, kyld, torkad frukt, bär o. nötter | 866 | 980 | 352 | 372 | 376 |
| | Frost frukt o. bär | 5 | 3 | 7 | 8 | 0 |
| | Frost frukt o. bär | 106 | 102 | 116 | 146 | 158 |
| | Saft, sylt o. marmelad | 2 355 | 2 318 | 2 270 | 2 098 | 2 531 |
| | Övriga beredningar av frukt o. bär | 71 | 84 | 113 | 108 | 116 |
| 06 | Socker, sockervaror m.m. | | | | | |
| | Socker melass o. honung | 2 915 | 2 548 | 2 604 | 2 945 | 2 429 |
| | Sockerkonfektyrer | 1 664 | 1 861 | 1 644 | 1 748 | 1 839 |
| 07 | Kaffe, te, kakao, kryddor m.m. | | | | | |
| | Kaffe o. kaffeersättningar | 3 034 | 2 570 | 2 756 | 3 106 | 3 693 |
| | Choklad o. kakaoberedningar | 3 206 | 2 785 | 2 704 | 3 079 | 2 911 |
| | Te, kakao o. kryddor | 44 | 200 | 125 | 140 | 372 |
| 08 | Djurfoder⁷ | 5 754 | 5 716 | 5 447 | 4 889 | 5 003 |
| 09 | Diverse livsmedelsprodukter | | | | | |
| | Soppor, säser och buljonger | 2 411 | 2 201 | 2 381 | 2 401 | 2 199 |
| | Margarin o. annat matfett | 1 578 | 1 224 | 1 712 | 1 838 | 1 770 |
| | Beredningar av spannmål, mjöl m.m. | 638 | 700 | 761 | 540 | 722 |
| | Övriga livsmedel ⁸ | 1 485 | 1 485 | 1 232 | 2 523 | 2 711 |
| 11 | Drycker | | | | | |
| | Starksprit | 4 594 | 4 510 | 4 594 | 4 875 | 4 835 |
| | Vin | 215 | 198 | 161 | 147 | 220 |
| | Övriga drycker med alkohol | 4 022 | 4 035 | 3 520 | 3 557 | 3 962 |
| | Drycker utan alkohol | 5 456 | 5 369 | 5 002 | 4 794 | 5 218 |
| 12 | Tobak | 1 766 | 1 901 | 2 134 | 2 290 | 2 828 |
| 22 | Oljeväxtfrön o. oljehaltiga nötter | 5 | 5 | 10 | 0 | 0 |
| 4 | Oljor och fetter | 2 405 | 2 460 | 1 933 | 2 163 | 2 238 |

1) Exkl. KN 16.02.4919, 4950, 9098a för 2005 samt KN 16.02.5080a för 2004–2006.

2) Exkl. KN 03.05.4100, 4980 för 2006.

3) Exkl. KN 16.04.1291, 1299, 1390, 1995, 2090, 3090 samt KN 16.05.2099 för 2006.

4) Exkl. KN 19.05.1930a för 2006.

5) Exkl. KN 20.05.2020 för 2006.

7) Exkl. KN 23.06.4100 för 2006.

6) Exkl. KN 20.04.9098x för 2004–2006.

8) Exkl. KN 21.04.2000 för 2004–2006.

Källa: SCB, Industrins varuproduktion.

Tabell 15.12

Sysselsatta minst en timme per vecka i november inom olika livsmedelsbranscher 2005 och 2006 enligt SNI 2002

Number of employed persons at least one hour/week in different branches of the food sector according to SNI 2002

| SNI 2002 | | 2005 | |
|--|---|------------------|------------------------|
| | | Totalt | Andel kvinnor, procent |
| 01 | Jordbruk, jakt och service i anslutning härtill | 50 521 | 19,7 |
| 01.1–3, 9 (exkl. 01.122, 124, 228, 251, 253) | Jordbruk m.m. (växtodling, djurskötsel, blandat jordbruk, småbruk) ¹ | 42 532 | 18,0 |
| 01.4 | Service till jordbruk utom veterinärverksamhet | 7 257 | 30,1 |
| 01.251, 253 | Renskötsel och biodling | 673 | 15,6 |
| 01.5 | Jakt och viltvård (inkl. service) | 59 | 13,6 |
| 05 | Fiske m.m.¹ | 1 345 | 7,6 |
| 05.01 | Fiske | 1 094 | 4,9 |
| 05.02 (exkl. 05.025) | Vattenbruk | 251 | 19,1 |
| 15 | Livsmedels- och dryckesvaruindustri | 60 607 | 36,9 |
| 15.1 | Slakterier och köttvaruindustri | 14 930 | 31,8 |
| 15.2 | Fisk- och fiskberedningsindustri | 2 105 | 45,5 |
| 15.3 | Frukt-, bär- och grönsaksindustri | 3 686 | 35,7 |
| 15.4 | Olje- och fettvaruindustri | 1 257 | 31,1 |
| 15.5 | Mejerier och glassindustri | 8 271 | 29,4 |
| 15.6 | Kvarnprodukt- och stärkelseindustri | 1 727 | 30,0 |
| 15.81, 82 | Bagerier, knäckebröds- och kexindustri | 16 789 | 48,1 |
| 15.83 | Socketindustri | 735 | 24,5 |
| 15.84 | Choklad- och konfektindustri | 2 874 | 47,1 |
| 15.85–89 | Övrig livsmedelsindustri | 2 658 | 38,4 |
| 15.91, 92 | Spritdrycksindustri och råspritsbrännerier | 972 | 34,0 |
| 15.93–95 | Vin- och fruktvinindustri (inkl. cidertillverkning) | 48 | 43,8 |
| 15.96, 97 | Ölbryggerier och mälterier | 3 389 | 22,5 |
| 15.98 | Mineralvatten- och läskedrycksindustri | 1 166 | 20,7 |
| 51 | Parti- och agenturhandel utom med motorfordon | 29 690 | 27,4 |
| 51.11, 17 | Agenturhandel med jordbruksråvaror, levande djur, livsmedel m.m. | 643 | 37,8 |
| 51.21, 23 | Partihandel med spannmål, utsäde, djurfoder, levande djur | 2 763 | 31,7 |
| 51.3 exkl. 51.35 | Partihandel med livsmedel och drycker | 26 284 | 26,7 |
| 52 | Detaljhandel utom med fordon, reparation av hushållsartiklar och personliga artiklar | 84 050 | 68,5 |
| 52.11 | Detaljhandel med brett sortiment, mest livsmedel, drycker och tobak | 72 448 | 69,0 |
| 52.2 exkl. 52.26 | Specialiserad butikshandel med livsmedel och drycker | 11 602 | 65,6 |
| 55 | Hotell-, restaurang- och cateringverksamhet m.m. | 101 672 | 54,0 |
| 55.101, 3, 4 | Hotell-, restaurang- och barverksamhet (exkl. hotell utan restaurang) | 93 455 | 52,8 |
| 55.5 | Drift av personalmatsalar, catering och centralköksverksamhet | 8 217 | 67,6 |
| | Summa livsmedelssektor | 327 885 | 46,7 |
| | Ej specificerad verksamhet | 54 674 | 57,1 |
| | Samtliga näringsgrenar | 4 184 556 | 47,9 |

1) Medhjälpande familjemedlemmar ingår inte. Personliga företagare som också har en anställning klassificeras på näringsgren efter störst inkomst.

Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS).

Tabell 15.12 (forts.)

| SNI 2002 | | 2006 | |
|--|---|------------------|------------------------|
| | | Totalt | Andel kvinnor, procent |
| 01 | Jordbruk, jakt och service i anslutning här till | 49 612 | 20,0 |
| 01.1–3, 9 (exkl. 01.122, 124, 228, 251, 253) | Jordbruk m.m. (växtodling, djurskötsel, blandat jordbruk, småbruk) ¹ | 41 192 | 18,5 |
| 01.4 | Service till jordbruk utom veterinärverksamhet | 7 624 | 28,5 |
| 01.251, 253 | Renskötsel och biodling | 717 | 16,2 |
| 01.5 | Jakt och viltvård (inkl. service) | 79 | 15,2 |
| 05 | Fiske m.m.¹ | 1 406 | 8,3 |
| 05.01 | Fiske | 1 145 | 5,5 |
| 05.02 (exkl. 05.025) | Vattenbruk | 261 | 20,3 |
| 15 | Livsmedels- och dryckesvaruindustri | 59 096 | 36,2 |
| 15.1 | Slakterier och köttvaruindustri | 14 280 | 31,9 |
| 15.2 | Fisk- och fiskberedningsindustri | 1 982 | 45,6 |
| 15.3 | Frukt-, bär- och grönsaksindustri | 3 402 | 35,0 |
| 15.4 | Olje- och fettvaruindustri | 1 256 | 28,7 |
| 15.5 | Mejerier och glassindustri | 7 621 | 29,0 |
| 15.6 | Kvarnprodukt- och stärkelseindustri | 2 019 | 31,9 |
| 15.81, 82 | Bagerier, knäckebröds- och kexindustri | 16 843 | 48,8 |
| 15.83 | Sockerindustri | 628 | 26,3 |
| 15.84 | Choklad- och konfektindustri | 2 863 | 47,8 |
| 15.85–89 | Övrig livsmedelsindustri | 2 852 | 39,0 |
| 15.91, 92 | Spritdrycksindustri och råspritsbrännerier | 981 | 36,1 |
| 15.93–95 | Vin- och fruktvinindustri (inkl. cidertillverkning) | 55 | 38,2 |
| 15.96, 97 | Ölbryggerier och mälterier | 3 183 | 22,5 |
| 15.98 | Mineralvatten- och läskedrycksindustri | 1 131 | 21,1 |
| 51 | Parti- och agenturhandel utom med motorfordon | 31 228 | 28,5 |
| 51.11, 17 | Agenturhandel med jordbruksråvaror, levande djur, livsmedel m.m. | 666 | 35,6 |
| 51.21, 23 | Partihandel med spannmål, utsäde, djurfoder, levande djur | 2 795 | 33,9 |
| 51.3 exkl. 51.35 | Partihandel med livsmedel och drycker | 27 767 | 27,8 |
| 52 | Detaljhandel utom med fordon, reparation av hushållsartiklar och personliga artiklar | 84 139 | 68,2 |
| 52.11 | Detaljhandel med brett sortiment, mest livsmedel, drycker och tobak | 72 301 | 68,7 |
| 52.2 exkl. 52.26 | Specialiserad butikshandel med livsmedel och drycker | 11 838 | 65,7 |
| 55 | Hotell-, restaurang- och cateringverksamhet m.m. | 106 055 | 54,2 |
| 55.101, 3, 4 | Hotell-, restaurang- och barverksamhet (exkl. hotell utan restaurang) | 97 908 | 53,1 |
| 55.5 | Drift av personalmatsalar, catering och centralköksverksamhet | 8 147 | 67,3 |
| | Summa livsmedelssektor | 331 536 | 46,8 |
| | Ej specificerad verksamhet | 52 794 | 57,4 |
| | Samtliga näringsgrenar | 4 290 877 | 47,9 |

16 Import och export av jordbruksvaror och livsmedel

Kapitel 16 innehåller statistik om import och export av jordbruksvaror och livsmedel. Uppgifter lämnas i enlighet med den avgränsning av varuområdet som Jordbruksverket tillämpat i sin redovisning av utrikeshandeln. Statistik lämnas i värden men i vissa redovisningar även i kvantiteter. Uppgifter lämnas också om viktigaste handelspartner.

Flertalet tabeller grundas på uttag från Sveriges Statistiska Databaser i mars–april 2008. Detta förklarar smärre avvikelser från Jordbruksverkets motsvarande redovisningar, vilka baseras på uttag senare under året.

Sammanfattning

Import

Jordbruksvaror och livsmedel (tabell 16.1, 16.2 och 16.6)

Sverige importerade jordbruksvaror och livsmedel för omkring 76 miljarder kr. under 2007. Värdet i löpande priser ökade därmed med 7 % sedan föregående år. Totalt ökade värdet av den totala importen med 9 % 2007 jämfört med föregående år. Av den totala importen utgjorde jordbruksvaror och livsmedel 7 % år 2007.

Importen av jordbruksvaror och livsmedel kom under 2007 till 64 % från övriga EU-länder. De viktigaste avsändningsländerna i den svenska importen av jordbruksvaror och livsmedel under 2007 var liksom föregående år Norge, Danmark, Nederländerna och Tyskland.

Till betydande del består importen av produkter som antingen inte produceras alls i Sverige eller som Sverige har liten produktion av. Sålunda var produktgruppen frukt och köksväxter den värdemässigt näst största under 2007 då den representerade drygt en femtedel av den totala importen av jordbruksvaror och livsmedel. Fisk, kräft- och blötdjur stod för den största produktgruppen och motsvarade även den en dryg femtedel av importen.

Kött och köttvaror svarade för 11 %, drycker för 9 % samt kaffe, te, kakao, kryddor m.m. för 7 %.

Förändringarna för olika varugrupper varierade något jämfört med 2006. Importen av oljefrön, oljehaltiga nötter och kärnor ökade med 24 %, fisk, kräft- och blötdjur med 12 %, medan levande djur minskade med 8 % sedan 2006. Om man jämför med 2002 har dock värdet på importen för levande djur ökat med närmare 90 % och för mjölk, mejeriprodukter samt ägg med 85 %. En dryg fördubbling har skett för fisk, kräft- och blötdjur. Däremot har värdet på importen av tobak och tobaksvaror minskat med 44 %.

Levande djur (tabell 16.4)

Den svenska importen av husdjur har värdemässigt liten omfattning (33 milj. kr år 2007). Fjäderfä stod för den största delen av importen. Det totala importvärdet för husdjur ökade med 26 % mellan 2006 och 2007.

Förädlade livsmedel (tabell 16.5)

Av den totala importen av jordbruksvaror och livsmedel utgjorde förädlade livsmedel drygt 60 %. De värdemässigt största produktgrupperna i denna import var fisk och skaldjurs-

produkter, kött och köttvaror samt drycker. Importen av förädlade livsmedel ökade med omkring 9 % jämfört med 2006.

Export

Jordbruksvaror och livsmedel (tabell 16.1, 16.2 och 16.7)

Under 2007 exporterade Sverige jordbruksvaror och livsmedel för knappt 41 miljarder kr, vilket innebar att exportvärdet i löpande priser ökade med 6 % sedan föregående år.

Jordbruksvaror och livsmedel utgjorde år 2007 omkring 4 % av den totala varuexporten. Andelen har legat på 3–4 % de senaste fem åren.

Exporten gick till 62 % till länder inom EU. EU-ländernas andel har varit ungefär densamma alla år sedan 1995, första året för Sveriges medlemskap i unionen. Åren närmast före EU-inträdet var EU-ländernas andel i exporten mellan 40 och 50 %.

De viktigaste exportmarknaderna bland EU-länderna var Danmark, Finland, Tyskland, Frankrike, samt Storbritannien och Nordirland. Dessa länder tog tillsammans emot 45 % av Sveriges export av jordbruksvaror och livsmedel. De mest betydande produktgrupperna i exporten var fisk, kraft- o. blötdjur m.m. (28 %) samt drycker (15 %).

De i särklass viktigaste landsmarknaderna utanför EU var Norge och USA. Tillsammans tog dessa länder emot nästan en femtedel av den svenska exporten av jordbruksvaror och livsmedel. Tre fjärdedelar av exporten till USA utgjordes av drycker.

Levande djur (tabell 16.4)

Exporten av husdjur uppgick år 2007 till ca 63 milj. kr, en minskning med 2 % sedan år 2006. Husdjursexporten utgörs till 46 % av fjäderfå.

Förädlade livsmedel (tabell 16.5)

Exporten av förädlade livsmedel har i värde termer ökat med 10 % sedan 2006. Drycker är den livsmedelsgrupp som stod för den värdemässigt största andelen av exporten av förädlade livsmedel, drygt en femtedel. Vodkan representerade år 2007 17 % av den totala exporten

av förädlade livsmedel. Export av beredda fisk- och skaldjursprodukter motsvarar 15 % av värdet av exporten av förädlade livsmedel.

Om statistiken

Allmänt

Underlaget till utrikeshandelsstatistiken var fram t.o.m. 1994 i sin helhet de uppgifter, som företagen lämnade till Tullverket om import och export av varor. Uppgifterna lagrades fortlöpande inom Tulldatasystemet, ur vilket SCB vid givna tidpunkter kunde göra uttag för framställning av statistik. Fr.o.m. 1995, då Sverige blev medlem i EU, tillämpas ett nytt system för utrikeshandelsstatistiken, det s.k. Intrastatsystemet (se nedan).

Statistiken avser bl.a. varukod, nettovikt, värde och ursprungs- respektive bestämmelse-land. Statistikens utformning och innehåll är sedan länge uppbyggda av internationella rekommendationer för att ge internationell handelsstatistik, som är jämförbar mellan länder.

Tidsmässig jämförbarhet

Genom Sveriges inträde i EU ändrades på ett genomgripande sätt förutsättningarna för utrikeshandelsstatistiken. Från år 1995 inhämtas för EU-länderna uppgifter på blankett direkt från exportörer och importörer (det s.k. Intrastatsystemet). Samtidigt med denna ändring måste inskränkningar göras i det bestånd av företag som lämnar statistikuppgifter. Mindre företag, vars varuhandel med EU understiger fastställda belopp, behöver sålunda inte lämna uppgifter. Uppgiftsskyldigheten för införsel gäller för företag som mottagit varor från EU till ett löpande 12-månadersvärde motsvarande minst 2 200 000 kr. Om ett företag har levererat varor till EU till ett löpande 12-månadersvärde motsvarande minst 4 500 000 kr, blir företaget uppgiftsskyldigt för utförsel. Vidare uppträder bortfall av uppgiftslämnare, vilket betyder att särskild bortfallskorrigerings måste göras. Sådan korrigerings, som även innefattar korrigerings för att de minsta företagen inte ingår, är enbart möjlig på viss aggregerad

nivå, dvs. den kan inte göras för enskilda varor och länder.

En annan konsekvens av EU-medlemskapet är att uppgiften om ursprungsland för importen påverkats. För den del av importen, som fr.o.m. 1995 införs från ett annat EU-land, finns endast uppgift om avsändande medlemsland. Det här betyder att Sveriges import från EU inte kan redovisas efter om varan har sitt ursprung inom eller utom EU. För import från land utanför EU, som slutligt tullbehandlats i Sverige, finns liksom tidigare uppgift om ursprungsland för varan. Importens fördelning på länder kan alltså inte jämföras bakåt till tiden före EU-medlemskapet. Uppgiften om varuexporten per land är däremot, i det här avseendet, oförändrad jämfört med tidigare.

Sedan 1988 har i den svenska statistiken skett gruppering på varor enligt den internationellt överenskomna varunomenklaturen HS (Harmonized Commodity Description and Coding System). Genom EU-medlemskapet följer Sverige från 1995 det inom EU tillämpade KN-systemet (Kombinerade Nomenklaturen). Detta system bygger på HS men saknar den i Sverige använda sjunde HS-siffran. Även varuredovisningen påverkas således av EU-medlemskapet.

Varje år sker av olika anledningar revideringar av tulltaxan, dvs. av KN-systemet, på det sättet att en vara som år t redovisats under kod a redovisas år t+1 under kod b. Som regel sker dessa revideringar på 8-siffrig KN-nivå vilket betyder att varor som redovisas på 4- eller 6-siffernivå inte påverkas. I de fall en varugrupp i respektive tabell omfattat specificeringar på koder som ändrats, har målsättningen varit att, för att få tidsmässig jämförbarhet, hålla samman grupperna så att samma vara i tidsserierna inte återfinns i olika varugrupper under perioden. Utgångspunkten för grupperingen har alltid varit grupptillhörigheten det senaste året.

I utrikeshandelsstatistiken sker också gruppering av varor enligt SITC (Standard International Trade Classification), en varuklassificering utarbetad av FN. I SITC-redovisningen på tvåsiffernivå (**tabell 16.1**) har korrigerings

för bortfall m.m. gjorts för att ge jämförbarhet med statistiken för tidigare år. I bilaga 5 lämnas mer detaljerad information om de olika varuindelningssystemen.

Värdeuppgifterna avser löpande priser i svenska kronor. Importvärdet hänför sig till det värde till vilket godset är köpt (inberäknat omkostnader) fritt gränsen eller cif importhamn. Exportvärdet anges fob, dvs. till det värde till vilket godset är köpt av importören (inberäknat omkostnader) fritt gränsen eller fob utförselhamn.

Det bör understrykas att övergången till uppgiftsinsamling enligt Intrastat lett till ökad osäkerhet i utrikeshandelsstatistiken. Främst sammanhänger detta med att insamlade uppgifter inte avser den totala importen respektive exporten av varor. Det bör också nämnas att 2007 års statistik, som redovisas i detta kapitel, är preliminär.

Beträffande sambandet mellan insamlade värden i tabellerna **16.2 – 16.7** och totala värden i **tabell 16.1** hänvisas till faktarutan och tabblån på sid. **266**.

Eftersom bortfallet i statistiken enbart hänför sig till handeln med länder inom EU blir uppgifterna för EU-länderna i **tabellerna 16.6** och **16.7** något underskattade.

Förädlade livsmedel

Med förädlade livsmedel i **tabell 16.5** avses livsmedel som kräver ingen eller endast liten ytterligare förädling före försäljning till konsument eller storhushåll. Avgränsningen av varuområdet är baserad i stora delar på den definition som utformats av *Food from Sweden*. *Food from Sweden* är en styrgrupp i vilken ingår representanter för staten, Exportrådet, LRF och livsmedelsindustrin. Styrgruppens uppgift är att med hjälp av statlig finansiering främja svensk export av livsmedel. Jordbruksverket har för styrgruppens räkning vissa år producerat statistik över exporten av förädlade livsmedel enligt den avgränsning av varuområdet som skett i tabellen.

Annan publicering

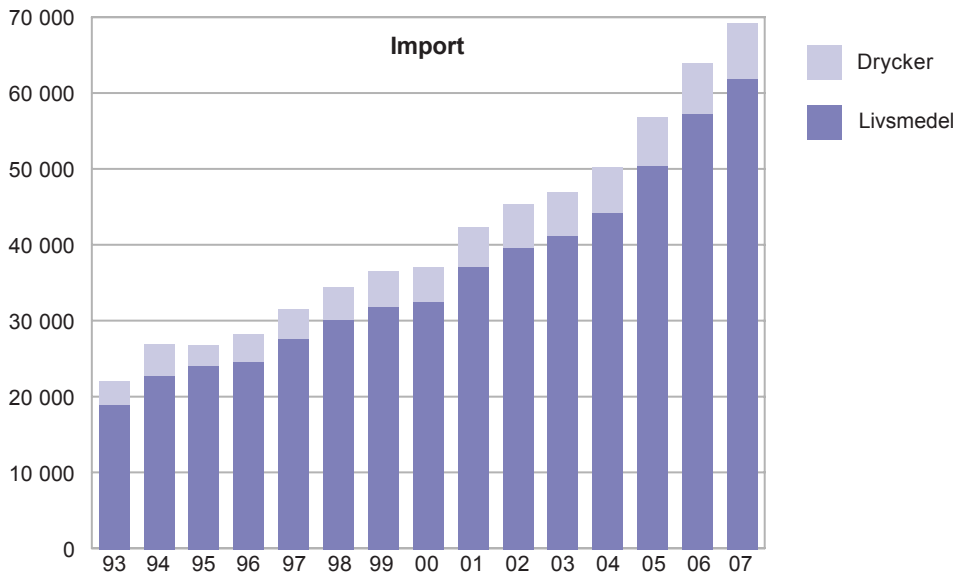
Utrikeshandelsstatistiken publiceras i Sveriges statistiska databaser (SSD) som kan nås via SCB:s webbplats www.scb.se. Redovisningen består till största delen av insamlade värden, dvs. utan korrigering för svarsbortfall och för att de minsta företagen inte är representerade i statistiken.

SCB sammanställer i serien Statistiska meddelanden serie HA såväl insamlade som för svarsbortfall m.m. korrigerade uppgifter för utrikeshandeln, senast i HA 22 SM 0801 ”Utrikeshandel, export och import av varor. Januari–december 2007, i löpande priser”. Bortfallskorrigering görs dock bara för varugrupper på 2-siffrig SITC-nivå och ej för olika länder.

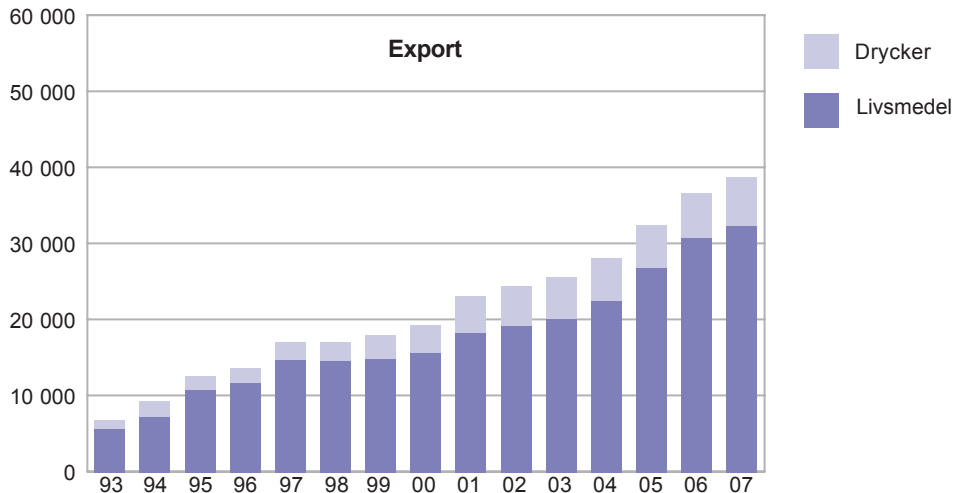
Jordbruksverket sammanställer varje år en särskild publikation över utrikeshandeln med jordbruksvaror och livsmedel, senast i ”Sveriges utrikeshandel med jordbruksvaror och livsmedel 2004–2006”, Rapport 2007:12. Uppgifterna i detta kapitel följer, vad gäller varuavgränsning m.m., mönstret i denna publicering.

Figur 16A**Import och export av livsmedel och drycker 1993–2007, milj. kr***Imports and exports of foodstuffs and beverages*

Milj. kr



Milj. kr



Källa: SCB, Utrikeshandelsstatistiken.

Uppgifterna i tabell 16.1 baseras på *totala värden*, dvs. korrigerig har skett för bortfall av uppgiftslämnare och för att de minsta företagen ej lämnar uppgifter till statistiken. Övriga tabeller visar *insamlade värden* dvs. någon korrigerig enligt ovan har ej skett. Det här betyder att lägre värden redovisas för olika varugrupper och totalt i dessa tabeller än i tabell 16.1. I sammanställningen nedan visas med hur mycket insamlade värden i tabellerna 16.2–16.7 i *genomsnitt* skulle behöva räknas upp för att kompensera för bortfallet och förbättra jämförbarheten mellan år.

Korrigeringsfaktorer för att kompensera för bortfallet i insamlade värden. Faktorerna är enbart beräknade på uppgifter som redovisats i kronor och är bara direkt tillämpliga på 2-siffernivån i SITC

| SITC | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 | 2007 | |
|---------------|------------------------------|------|------|------|------|------|------|
| Import | | | | | | | |
| 00 | Levande djur | 1,16 | 1,07 | 1,10 | 1,09 | 1,14 | 1,18 |
| 01 | Kött och köttvaror | 1,03 | 1,03 | 1,04 | 1,03 | 1,03 | 1,04 |
| 02 | Mejeriprodukter och ägg | 1,03 | 1,02 | 1,02 | 1,02 | 1,02 | 1,02 |
| 03 | Fisk, kräft- o.blötdjur m.m. | 1,01 | 1,01 | 1,01 | 1,01 | 1,01 | 1,02 |
| 04 | Spannmål o.varor därav | 1,03 | 1,02 | 1,02 | 1,02 | 1,03 | 1,04 |
| 05 | Frukt och köksväxter | 1,02 | 1,02 | 1,02 | 1,02 | 1,02 | 1,04 |
| 06 | Socker, sockervaror m.m. | 1,02 | 1,03 | 1,03 | 1,05 | 1,05 | 1,04 |
| 07 | Kaffe, te, kakao m.m. | 1,03 | 1,03 | 1,03 | 1,02 | 1,03 | 1,04 |
| 08 | Djurfoder | 1,03 | 1,02 | 1,03 | 1,02 | 1,02 | 1,03 |
| 09 | Diverse livsmedel | 1,03 | 1,02 | 1,02 | 1,02 | 1,02 | 1,04 |
| 11 | Drycker | 1,02 | 1,02 | 1,02 | 1,02 | 1,02 | 1,03 |
| 12 | Tobak och tobaksvaror | 1,00 | 1,00 | 1,00 | 1,00 | 1,01 | 1,01 |
| 22 | Oljefrön, oljehaltiga nötter | 1,02 | 1,00 | 1,01 | 1,05 | 1,03 | 1,07 |
| 4 | Oljor och fetter | 1,03 | 1,02 | 1,01 | 1,01 | 1,01 | 0,86 |
| | Summa import | 1,02 | 1,02 | 1,02 | 1,02 | 1,02 | 1,02 |
| Export | | | | | | | |
| 00 | Levande djur | 1,07 | 1,16 | 1,11 | 1,33 | 1,21 | 1,16 |
| 01 | Kött och köttvaror | 1,04 | 1,03 | 1,03 | 1,04 | 1,08 | 1,11 |
| 02 | Mejeriprodukter och ägg | 1,03 | 1,03 | 1,03 | 1,04 | 1,01 | 1,02 |
| 03 | Fisk, kräft- o.blötdjur m.m. | 1,02 | 1,01 | 1,01 | 1,01 | 1,01 | 1,01 |
| 04 | Spannmål o.varor därav | 1,02 | 1,01 | 1,01 | 1,02 | 1,02 | 1,04 |
| 05 | Frukt och köksväxter | 1,05 | 1,04 | 1,03 | 1,04 | 1,10 | 1,16 |
| 06 | Socker, sockervaror m.m. | 1,02 | 1,03 | 1,03 | 1,02 | 1,03 | 1,06 |
| 07 | Kaffe, te, kakao m.m. | 1,02 | 1,01 | 1,01 | 1,01 | 1,01 | 1,03 |
| 08 | Djurfoder | 1,06 | 1,06 | 1,07 | 1,01 | 1,06 | 1,11 |
| 09 | Diverse livsmedel | 1,01 | 1,01 | 1,01 | 1,01 | 1,01 | 1,02 |
| 11 | Drycker | 1,01 | 1,01 | 1,01 | 1,02 | 1,01 | 1,01 |
| 12 | Tobak och tobaksvaror | 1,02 | 1,02 | 1,03 | 1,00 | 1,01 | 1,18 |
| 22 | Oljefrön, oljehaltiga nötter | 1,08 | 1,08 | 1,10 | 1,02 | 1,15 | 1,01 |
| 4 | Oljor och fetter | 1,00 | 1,00 | 1,00 | 1,01 | 1,01 | 0,67 |
| | Summa export | 1,02 | 1,01 | 1,02 | 1,02 | 1,02 | 1,02 |

Tabell 16.1

Import och export av jordbruksvaror och livsmedel 2002–2007, milj. kr.

Varugruppering enligt SITC

Imports and exports of agricultural products and foodstuffs. Specification according to SITC

| SITC | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 | 2007* |
|--|----------------|----------------|----------------|----------------|------------------|------------------|
| Import | | | | | | |
| 00 Levande djur ¹ | 108 | 149 | 143 | 133 | 217 | 207 |
| 01 Kött och köttvaror | 4 983 | 5 302 | 5 881 | 6 807 | 7 631 | 8 325 |
| 02 Mejeriprodukter och ägg | 2 696 | 2 931 | 3 274 | 3 786 | 4 470 | 4 953 |
| 03 Fisk, kraft- o. blötdjur m.m. | 7 883 | 8 473 | 9 564 | 12 023 | 14 916 | 16 832 |
| 04 Spannmål o. varor därav | 3 230 | 3 154 | 3 437 | 3 604 | 3 724 | 4 167 |
| 05 Fukt och köksväxter | 11 762 | 12 136 | 12 448 | 13 499 | 14 996 | 15 668 |
| 06 Socker, sockervaror m.m. | 1 825 | 1 787 | 1 761 | 1 789 | 1 851 | 1 886 |
| 07 Kaffe, te, kakao m.m. | 3 957 | 3 897 | 4 084 | 4 929 | 5 055 | 5 204 |
| 08 Djurfoder | 2 159 | 2 074 | 2 102 | 2 030 | 2 165 | 2 258 |
| 09 Diverse livsmedel | 3 456 | 3 665 | 3 979 | 4 133 | 4 718 | 5 052 |
| 11 Drycker | 5 334 | 5 462 | 5 687 | 6 027 | 6 316 | 6 959 |
| 12 Tobak och tobaksvaror | 2 055 | 2 176 | 1 948 | 1 273 | 1 261 | 1 163 |
| 22 Oljefrön, oljehaltiga nötter | 538 | 577 | 589 | 384 | 433 | 559 |
| 4 Oljor och fetter | 1 977 | 2 140 | 2 246 | 2 375 | 3 476 | 3 004 |
| Totalt jordbruksvaror och livsmedel | 51 963 | 53 924 | 57 143 | 62 791 | 71 229 | 76 237 |
| Därav EU-länder, % | 70,3 | 71,4 | 70,3 | 66,7 | 64,4 | 63,9 |
| All varuimport | 656 664 | 679 329 | 739 203 | 833 757 | 939 730 | 1 020 271 |
| Därav EU-länder, % | 65,6 | 66,3 | 66,0 | 63,9 | 62,6 | 63,4 |
| Export | | | | | | |
| 00 Levande djur ¹ | 117 | 159 | 220 | 217 | 181 | 178 |
| 01 Kött och köttvaror | 1 084 | 1 168 | 1 276 | 1 500 | 1 595 | 1 852 |
| 02 Mejeriprodukter och ägg | 1 642 | 1 688 | 2 207 | 2 522 | 2 619 | 3 050 |
| 03 Fisk, kraft- o. blötdjur m.m. | 5 119 | 5 657 | 6 681 | 8 752 | 11 442 | 11 053 |
| 04 Spannmål o. varor därav | 3 604 | 4 202 | 4 084 | 4 160 | 4 489 | 5 312 |
| 05 Fukt och köksväxter | 1 619 | 1 731 | 1 901 | 2 071 | 2 404 | 2 493 |
| 06 Socker, sockervaror m.m. | 884 | 688 | 897 | 838 | 1 113 | 891 |
| 07 Kaffe, te, kakao m.m. | 1 981 | 2 085 | 2 091 | 2 572 | 2 673 | 2 842 |
| 08 Djurfoder | 299 | 326 | 362 | 367 | 398 | 530 |
| 09 Diverse livsmedel | 3 354 | 3 045 | 3 467 | 4 489 | 4 528 | 5 012 |
| 11 Drycker | 4 839 | 5 114 | 5 225 | 5 236 | 5 503 | 6 052 |
| 12 Tobak och tobaksvaror | 321 | 193 | 250 | 272 | 321 | 362 |
| 22 Oljefrön, oljehaltiga nötter | 27 | 28 | 44 | 54 | 116 | 77 |
| 4 Oljor och fetter | 1 646 | 1 841 | 2 027 | 1 556 | 1 455 | 1 203 |
| Totalt jordbruksvaror och livsmedel | 26 535 | 27 926 | 30 731 | 34 606 | 38 838 | 40 907 |
| Därav EU-länder, % | 57,1 | 59,3 | 60,0 | 59,1 | 61,5 | 61,9 |
| All varuexport | 805 696 | 825 850 | 904 532 | 977 280 | 1 089 095 | 1 140 724 |
| Därav EU-länder, % | 53,1 | 53,0 | 53,5 | 52,9 | 53,5 | 53,9 |

1) Inklusive andra djur än husdjur inom jordbruket.

Källa: SCB, Utrikeshandelsstatistiken och Jordbruksverket.

Tabell 16.2

Import och export av jordbruksvaror och livsmedel 2002–2007, milj. kr, insamlade värden¹
Imports and exports of agricultural products and foodstuffs, collected data

| SITC | Import | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 | 2007*2 |
|-----------|---|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| 00 | Levande djur | 93 | 139 | 130 | 122 | 191 | 176 |
| 01 | Kött och köttvaror | 4 820 | 5 149 | 5 679 | 6 624 | 7 426 | 8 012 |
| | Nöt- o. kalvkött | 1 227 | 1 490 | 1 669 | 2 056 | 2 256 | 2 383 |
| | Griskött | 1 533 | 1 550 | 1 673 | 1 958 | 2 253 | 2 499 |
| | Får-, lamm- o. getkött | 164 | 198 | 173 | 245 | 288 | 264 |
| | Fjäderfäkött | 704 | 740 | 898 | 952 | 1 054 | 1 047 |
| | Övrigt kött inkl. vilt | 130 | 101 | 88 | 114 | 150 | 192 |
| | Beredningar av kött | 1 062 | 1 070 | 1 177 | 1 299 | 1 424 | 1 626 |
| 02 | Mejeriprodukter och ägg | 2 617 | 2 879 | 3 219 | 3 730 | 4 380 | 4 837 |
| | Mjök, grädde, yoghurt m.m. | 497 | 634 | 771 | 976 | 1 149 | 1 287 |
| | Smör o. andra smörfettsprodukter | 27 | 19 | 30 | 153 | 211 | 205 |
| | Glassvaror | 298 | 326 | 383 | 425 | 550 | 575 |
| | Ost och ostmassa | 1 645 | 1 722 | 1 882 | 2 040 | 2 296 | 2 545 |
| | Ägg och äggalbuminer | 150 | 178 | 153 | 136 | 175 | 225 |
| 03 | Fisk-, kräft- o. blötdjur m.m. | 7 768 | 8 371 | 9 438 | 11 869 | 14 759 | 16 583 |
| | Fisk, kräft- o. blötdjur | 6 189 | 6 726 | 7 825 | 10 200 | 13 013 | 14 633 |
| | Beredningar av fisk, kräft- o. blötdjur | 1 579 | 1 645 | 1 613 | 1 669 | 1 747 | 1 949 |
| 04 | Spannmål o. varor därav | 3 131 | 3 086 | 3 370 | 3 533 | 3 623 | 4 007 |
| | Spannmål (exkl. ris) | 334 | 177 | 213 | 234 | 260 | 433 |
| | Mjöl, gryn, malt m.m. | 123 | 126 | 112 | 127 | 147 | 157 |
| | Ris | 306 | 333 | 335 | 307 | 325 | 362 |
| | Bakverk o. bröd m.m. | 1 405 | 1 421 | 1 653 | 1 820 | 1 795 | 1 847 |
| | Okokt pasta | 273 | 298 | 307 | 310 | 334 | 377 |
| | Övriga beredn. av spannmål o. mjöl | 689 | 731 | 749 | 735 | 762 | 831 |
| 05 | Frukt och grönsaker | 11 546 | 11 926 | 12 238 | 13 255 | 14 680 | 15 332 |
| | Färska o. kyllda grönsaker | 2 843 | 2 996 | 2 963 | 3 317 | 3 706 | 3 857 |
| | Frysta grönsaker | 429 | 419 | 397 | 416 | 450 | 504 |
| | Torkade el. tillfälligt konserverade grönsaker samt rötter, stam- el. rotknölar | 170 | 140 | 137 | 154 | 172 | 175 |
| | Beredda potatisprodukter | 472 | 498 | 644 | 691 | 686 | 818 |
| | Övriga beredningar av grönsaker | 951 | 1 000 | 950 | 1 034 | 1 233 | 1 274 |
| | Färsk, kylld, torkad frukt, bär o. nötter | 4 752 | 4 980 | 5 214 | 5 593 | 5 956 | 6 032 |
| | Fryst frukt o. bär | 259 | 284 | 342 | 333 | 433 | 439 |
| | Saft, sylt o. marmelad | 1 058 | 1 009 | 916 | 910 | 1 163 | 1 365 |
| | Övriga beredningar av frukt o. bär | 612 | 599 | 675 | 806 | 881 | 867 |
| 06 | socker, sockervaror m.m. | 1 781 | 1 735 | 1 703 | 1 704 | 1 757 | 1 808 |
| | Socker, melass o. honung | 458 | 416 | 442 | 503 | 561 | 596 |
| | Sockerkonfektyrer | 1 324 | 1 319 | 1 260 | 1 201 | 1 195 | 1 212 |
| 07 | Kaffe, te, kakao, kryddor m.m.³ | 3 858 | 3 797 | 3 981 | 4 824 | 4 919 | 4 986 |
| | Kaffe o. kaffeersättningar ³ | 1 586 | 1 480 | 1 567 | 2 361 | 2 415 | 2 436 |
| | Choklad o. kakaoberedningar | 1 470 | 1 518 | 1 594 | 1 682 | 1 707 | 1 783 |
| | Te, kakao o. kryddor | 802 | 799 | 819 | 782 | 797 | 767 |
| 08 | Djurfoder | 2 105 | 2 029 | 2 041 | 1 987 | 2 123 | 2 198 |
| 09 | Diverse livsmedelsprodukter | 3 355 | 3 585 | 3 899 | 4 034 | 4 614 | 4 867 |
| | Soppor, såser och buljonger | 872 | 965 | 1 049 | 1 155 | 1 163 | 1 282 |
| | Margarin o. annat matfett | 138 | 287 | 361 | 390 | 420 | 425 |
| | Beredningar av spannmål, mjöl m.m. | 407 | 432 | 516 | 595 | 635 | 682 |
| | Övriga livsmedel | 1 939 | 1 901 | 1 973 | 1 894 | 2 395 | 2 478 |
| 11 | Drycker | 5 242 | 5 367 | 5 600 | 5 904 | 6 164 | 6 785 |
| | Starksprit | 976 | 927 | 1 103 | 1 083 | 1 015 | 1 167 |
| | Vin | 3 074 | 3 127 | 2 980 | 3 270 | 3 528 | 3 953 |
| | Övriga drycker med alkohol | 453 | 503 | 628 | 599 | 620 | 683 |
| | Drycker utan alkohol | 740 | 810 | 889 | 953 | 1 001 | 982 |
| 12 | Tobak o. tobaksvaror | 2 046 | 2 168 | 1 942 | 1 269 | 1 247 | 1 154 |
| 22 | Oljefrön o. oljehaltiga nötter | 530 | 575 | 582 | 366 | 422 | 524 |
| 4 | Oljor och fetter | 1 924 | 2 104 | 2 218 | 2 352 | 3 429 | 3 482 |
| | Totalt | 50 817 | 52 912 | 56 038 | 61 574 | 69 733 | 74 750 |

Källa: SCB, Utrikeshandelsstatistiken och Jordbruksverket.

Tabell 16.2 (forts)

| SITC | Export | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 | 2007*2 |
|-----------|---|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| 00 | Levande djur | 109 | 137 | 198 | 163 | 150 | 153 |
| 01 | Kött och köttvaror | 1 046 | 1 139 | 1 236 | 1 442 | 1 471 | 1 662 |
| | Nöt- o. kalvkött | 81 | 99 | 116 | 119 | 74 | 74 |
| | Griskött | 392 | 454 | 560 | 573 | 557 | 591 |
| | Får-, lamm- o. getkött | 6 | 8 | 8 | 12 | 10 | 9 |
| | Fjäderfäkött | 85 | 92 | 89 | 154 | 199 | 236 |
| | Övrigt kött inkl. vilt | 101 | 83 | 73 | 72 | 87 | 103 |
| | Beredningar av kött | 380 | 402 | 389 | 511 | 543 | 649 |
| 02 | Mejeriprodukter och ägg | 1 600 | 1 640 | 2 152 | 2 427 | 2 589 | 2 991 |
| | Mjolk, grädde, yoghurt m.m. | 331 | 367 | 730 | 890 | 974 | 1 451 |
| | Smör o. andra smörfettsprodukter | 360 | 380 | 473 | 534 | 602 | 500 |
| | Glassvaror | 322 | 322 | 313 | 326 | 292 | 302 |
| | Ost och ostmassa | 465 | 442 | 507 | 570 | 621 | 634 |
| | Ägg och äggalbuminer | 123 | 129 | 129 | 108 | 101 | 104 |
| 03 | Fisk-, kräft- o. blötdjur m.m. | 5 011 | 5 585 | 6 602 | 8 666 | 11 336 | 10 902 |
| | Fisk, kräft- o. blötdjur | 4 205 | 4 831 | 5 851 | 7 949 | 10 627 | 10 145 |
| | Beredningar av fisk, kräft- o. blötdjur | 806 | 754 | 750 | 717 | 709 | 758 |
| 04 | Spannmål o. varor därav | 3 546 | 4 146 | 4 043 | 4 062 | 4 413 | 5 121 |
| | Spannmål (exkl. ris) | 1 137 | 1 628 | 1 213 | 1 015 | 1 144 | 1 419 |
| | Mjöl, gryn, malt m.m. | 314 | 327 | 436 | 521 | 426 | 621 |
| | Ris | 15 | 12 | 9 | 20 | 78 | 63 |
| | Bakverk o. bröd m.m. | 1 750 | 1 855 | 2 078 | 2 187 | 2 375 | 2 570 |
| | Okokt pasta | 16 | 21 | 20 | 21 | 26 | 31 |
| | Övriga beredn. av spannmål o. mjöl | 315 | 303 | 287 | 298 | 362 | 417 |
| 05 | Frukt och grönsaker | 1 546 | 1 671 | 1 839 | 1 992 | 2 188 | 2 207 |
| | Färska o. kyllda grönsaker | 110 | 175 | 175 | 207 | 270 | 221 |
| | Frysta grönsaker | 271 | 257 | 248 | 260 | 239 | 247 |
| | Torkade el. tillfälligt konserverade grönsaker samt rötter, stam- el. rotknölar | 28 | 45 | 34 | 36 | 25 | 27 |
| | Beredda potatisprodukter | 78 | 85 | 130 | 165 | 203 | 217 |
| | Övriga beredningar av grönsaker | 224 | 187 | 197 | 219 | 248 | 268 |
| | Färsk, kyld, torkad frukt, bär o. nötter | 466 | 541 | 565 | 569 | 553 | 520 |
| | Frost frukt o. bär | 199 | 198 | 250 | 274 | 302 | 344 |
| | Saft, sylt o. marmelad | 130 | 137 | 165 | 156 | 224 | 256 |
| | Övriga beredningar av frukt o. bär | 39 | 46 | 74 | 105 | 124 | 108 |
| 06 | Socker, sockervaror m.m. | 866 | 667 | 869 | 822 | 1 080 | 844 |
| | Socker, melass o. honung | 544 | 325 | 473 | 423 | 659 | 414 |
| | Sockerkonfektyrer | 322 | 342 | 395 | 399 | 421 | 429 |
| 07 | Kaffe, te, kakao, kryddor m.m. | 1 947 | 2 071 | 2 064 | 2 548 | 2 639 | 2 764 |
| | Kaffe o. kaffeersättningar | 416 | 409 | 448 | 847 | 828 | 871 |
| | Choklad o. kakaoberedningar | 1 381 | 1 499 | 1 464 | 1 555 | 1 639 | 1 731 |
| | Te, kakao o. kryddor | 151 | 163 | 152 | 146 | 172 | 163 |
| 08 | Djurfoder | 283 | 307 | 339 | 365 | 377 | 479 |
| 09 | Diverse livsmedelsprodukter | 3 307 | 3 012 | 3 425 | 4 447 | 4 504 | 4 915 |
| | Soppor, såser och buljonger | 550 | 576 | 591 | 644 | 679 | 817 |
| | Margarin o. annat matfett | 619 | 370 | 532 | 1 119 | 1 099 | 1 307 |
| | Beredningar av spannmål, mjöl m.m. | 292 | 321 | 416 | 469 | 462 | 432 |
| | Övriga livsmedel | 1 847 | 1 745 | 1 887 | 2 216 | 2 263 | 2 359 |
| 11 | Drycker | 4 804 | 5 088 | 5 190 | 5 154 | 5 435 | 5 974 |
| | Starksprit | 4 322 | 4 488 | 4 461 | 4 401 | 4 641 | 5 053 |
| | Vin | 73 | 214 | 274 | 197 | 150 | 97 |
| | Övriga drycker med alkohol | 125 | 113 | 172 | 273 | 375 | 533 |
| | Drycker utan alkohol | 284 | 274 | 283 | 283 | 269 | 292 |
| 12 | Tobak o. tobaksvaror | 316 | 190 | 243 | 271 | 319 | 306 |
| 22 | Oljefrön o. oljehaltiga nötter | 25 | 26 | 40 | 53 | 101 | 76 |
| 4 | Oljor och fetter | 1 639 | 1 837 | 2 019 | 1 540 | 1 441 | 1 802 |
| | Totalt | 26 047 | 27 517 | 30 259 | 33 951 | 38 040 | 40 198 |

1) Se faktaruta på sid. 266.

2) Databasuttag mars–april 2008.

3) Exkl. KN 21.01.1119 "Extrakter, essenser och koncentrat, med en torrsubstans på basis av kaffe av <95 viktprocent" 2002–2007.

Tabell 16.3**Import och export av jordbruksvaror och livsmedel 2002–2007, 1 000-tals ton, insamlade värden¹***Imports and exports of agricultural products and foodstuffs, collected data*

| SITC | Import | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 | 2007*2 |
|-----------|---|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| 00 | Levande djur | 0,5 | 0,5 | 0,5 | 0,4 | 0,8 | 0,6 |
| 01 | Kött och köttvaror | 149,6 | 165,5 | 177,3 | 203,6 | 220,0 | 238,1 |
| | Nöt- o. kalvkött | 46,1 | 55,7 | 57,5 | 64,0 | 65,7 | 69,9 |
| | Griskött | 43,8 | 45,9 | 48,3 | 59,0 | 64,7 | 74,3 |
| | Får-, lamm- o. getkött | 4,3 | 5,3 | 4,4 | 5,7 | 6,5 | 6,4 |
| | Fjäderfäkött | 22,0 | 24,3 | 29,7 | 32,9 | 38,5 | 35,2 |
| | Övrigt kött inkl. vilt | 3,5 | 3,0 | 2,7 | 3,6 | 4,0 | 5,1 |
| | Beredningar av kött | 29,9 | 31,3 | 34,7 | 38,5 | 40,6 | 47,2 |
| 02 | Mejeriprodukter och ägg | 128,2 | 163,3 | 180,1 | 207,1 | 238,9 | 251,8 |
| | Mjök, grädde, yoghurt m.m. | 53,9 | 79,3 | 88,5 | 108,1 | 119,2 | 125,8 |
| | Smör o. andra smörfettsprodukter | 1,0 | 0,7 | 1,1 | 5,4 | 7,6 | 7,9 |
| | Glassvaror | 14,8 | 17,2 | 22,0 | 24,0 | 32,3 | 31,8 |
| | Ost och ostmassa | 45,2 | 51,0 | 55,8 | 58,4 | 65,8 | 70,1 |
| | Ägg och äggalbuminer | 13,3 | 15,2 | 12,8 | 11,3 | 14,1 | 16,2 |
| 03 | Fisk-, kräft- o. blötdjur m.m. | 220,1 | 270,6 | 317,3 | 354,8 | 389,6 | 452,0 |
| | Fisk, kräft- o. blötdjur | 173,9 | 220,9 | 266,8 | 304,0 | 337,7 | 395,7 |
| | Beredningar av fisk, kräft- o. blötdjur | 46,3 | 49,7 | 50,5 | 50,9 | 51,9 | 56,3 |
| 04 | Spannmål o. varor därav | 498,9 | 373,1 | 400,7 | 444,6 | 453,2 | 495,2 |
| | Spannmål (exkl. ris) | 261,6 | 124,9 | 141,1 | 171,1 | 151,2 | 195,4 |
| | Mjöl, gryn, malt m.m. | 37,8 | 35,4 | 28,1 | 32,1 | 39,6 | 35,5 |
| | Ris | 45,6 | 52,6 | 55,4 | 57,6 | 76,1 | 72,4 |
| | Bakverk o. bröd m.m. | 77,5 | 79,6 | 93,4 | 103,5 | 101,6 | 101,8 |
| | Okokt pasta | 40,1 | 44,1 | 44,6 | 44,4 | 47,6 | 48,2 |
| | Övriga beredn. av spannmål o. mjöl | 36,3 | 36,5 | 38,2 | 36,0 | 37,1 | 41,8 |
| 05 | Frukt och grönsaker | 1 353,4 | 1 386,0 | 1 450,0 | 1 445,9 | 1 521,2 | 1 561,5 |
| | Färska o. kyllda grönsaker | 372,6 | 340,4 | 367,2 | 348,5 | 370,6 | 391,4 |
| | Frysta grönsaker | 49,3 | 53,5 | 51,0 | 51,2 | 53,8 | 58,7 |
| | Torkade el. tillfälligt konserverade grönsaker samt rötter, stam- el. rotknölar | 12,1 | 9,8 | 11,1 | 10,6 | 12,4 | 12,0 |
| | Beredda potatisprodukter | 63,3 | 65,3 | 76,4 | 86,4 | 86,1 | 91,6 |
| | Övriga beredningar av grönsaker | 107,1 | 113,0 | 113,0 | 119,0 | 131,8 | 130,8 |
| | Färsk, kylld, torkad frukt, bär o. nötter | 573,3 | 623,3 | 650,2 | 642,7 | 666,7 | 670,4 |
| | Fryst frukt o. bär | 21,3 | 21,5 | 23,3 | 23,1 | 25,2 | 22,7 |
| | Soft, sylt o. marmelad | 111,2 | 114,3 | 108,6 | 113,6 | 118,8 | 127,2 |
| | Övriga beredningar av frukt o. bär | 43,2 | 44,9 | 49,2 | 50,7 | 55,7 | 56,8 |
| 06 | Socker, sockervaror m.m. | 157,8 | 153,6 | 157,1 | 156,9 | 158,9 | 162,8 |
| | Socker, melass o. honung | 96,7 | 92,8 | 99,0 | 102,9 | 105,7 | 106,2 |
| | Sockerkonfektyrer | 61,1 | 60,8 | 58,1 | 53,9 | 53,2 | 56,6 |
| 07 | Kaffe, te, kakao, kryddor m.m.³ | 168,0 | 166,9 | 180,0 | 191,7 | 194,5 | 193,8 |
| | Kaffe o. kaffeersättningar ³ | 97,5 | 97,1 | 104,9 | 116,7 | 121,8 | 120,2 |
| | Choklad o. kakaoberedningar | 43,6 | 44,6 | 47,8 | 49,6 | 47,4 | 49,9 |
| | Te, kakao o. kryddor | 26,9 | 25,2 | 27,4 | 25,3 | 25,3 | 23,7 |
| 08 | Djurfoder | 808,3 | 795,8 | 708,2 | 690,0 | 672,9 | 639,1 |
| 09 | Diverse livsmedelsprodukter | 132,7 | 166,7 | 192,8 | 206,8 | 214,1 | 222,5 |
| | Soppor, såser och buljonger | 48,5 | 58,5 | 65,5 | 71,9 | 71,6 | 78,1 |
| | Margarin o. annat matfett | 15,1 | 32,7 | 41,0 | 42,3 | 40,9 | 40,0 |
| | Beredningar av spannmål, mjöl m.m. | 29,4 | 32,4 | 36,3 | 37,9 | 39,6 | 39,8 |
| | Övriga livsmedel | 39,8 | 43,1 | 50,0 | 54,7 | 62,0 | 64,6 |
| 11 | Drycker | 511,6 | 1 068,4 | 1 076,6 | 1 005,4 | 1 446,7 | 1 406,1 |
| | Starksprit | 21,3 | 20,9 | 25,4 | 23,8 | 21,0 | 22,8 |
| | Vin | 127,0 | 162,5 | 124,6 | 130,3 | 127,8 | 138,5 |
| | Övriga drycker med alkohol | 55,0 | 63,8 | 103,0 | 62,3 | 62,7 | 62,9 |
| | Drycker utan alkohol | 308,4 | 821,1 | 823,7 | 789,0 | 1235,1 | 1181,9 |
| 12 | Tobak o. tobaksvaror | 20,9 | 15,0 | 16,8 | 13,3 | 12,7 | 10,9 |
| 22 | Oljefrön o. oljehaltiga nötter | 187,3 | 254,8 | 254,6 | 174,8 | 196,1 | 204,6 |
| 4 | Oljor och fetter | 420,1 | 478,7 | 487,1 | 515,1 | 714,4 | 608,9 |

Källa: SCB, Utrikeshandelsstatistiken och Jordbruksverket.

Tabell 16.3 (forts.)

| SITC | Export | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 | 2007*2 |
|-----------|---|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| 00 | Levande djur | 1,7 | 2,1 | 3,4 | 3,0 | 2,6 | 3,0 |
| 01 | Kött och köttvaror | 52,4 | 61,9 | 66,0 | 67,9 | 89,4 | 109,9 |
| | Nöt- o. kalvkött | 3,5 | 3,7 | 4,0 | 4,0 | 2,8 | 3,1 |
| | Griskött | 24,7 | 30,0 | 34,9 | 34,8 | 30,5 | 33,4 |
| | Får-, lamm- o. getkött | 0,1 | 0,1 | 0,1 | 0,3 | 0,2 | 0,2 |
| | Fjäderfäkött | 10,7 | 14,3 | 13,4 | 13,3 | 38,4 | 46,3 |
| | Övrigt kött inkl. vilt | 1,6 | 1,3 | 1,1 | 1,0 | 1,4 | 2,8 |
| | Beredningar av kött | 11,7 | 12,5 | 12,4 | 14,7 | 16,1 | 24,0 |
| 02 | Mejeriprodukter och ägg | 87,3 | 92,3 | 124,3 | 129,6 | 126,3 | 583,3 |
| | Mjolk, grädde, yoghurt m.m. | 34,9 | 40,0 | 62,7 | 68,1 | 61,1 | 523,3 |
| | Smör o. andra smörfettsprodukter | 17,1 | 18,1 | 23,5 | 23,9 | 27,2 | 21,3 |
| | Glassvaror | 16,6 | 16,2 | 16,7 | 16,7 | 15,8 | 16,3 |
| | Ost och ostmassa | 13,4 | 13,3 | 16,3 | 16,2 | 19,1 | 19,6 |
| | Ägg och äggalbuminer | 5,2 | 4,7 | 5,0 | 4,7 | 3,0 | 2,8 |
| 03 | Fisk-, kräft- o. blötdjur m.m. | 263,2 | 278,6 | 322,5 | 361,6 | 433,8 | 431,8 |
| | Fisk, kräft- o. blötdjur | 239,7 | 255,5 | 299,4 | 341,1 | 414,2 | 410,3 |
| | Beredningar av fisk, kräft- o. blötdjur | 23,4 | 23,1 | 23,1 | 20,6 | 19,6 | 21,4 |
| 04 | Spannmål o. varor därav | 1 139,2 | 1 650,9 | 1 348,5 | 1 324,4 | 1 293,2 | 1 247,4 |
| | Spannmål (exkl. ris) | 917,4 | 1413,5 | 1055,3 | 964,8 | 943,6 | 871,7 |
| | Mjöl, gryn, malt m.m. | 124,1 | 133,8 | 185,5 | 244,1 | 204,8 | 224,8 |
| | Ris | 1,5 | 1,3 | 1,1 | 3,7 | 23,5 | 18,0 |
| | Bakverk o. bröd m.m. | 79,8 | 86,5 | 92,0 | 96,9 | 102,0 | 111,4 |
| | Okokt pasta | 1,4 | 1,5 | 1,3 | 1,1 | 1,5 | 1,9 |
| | Övriga beredn. av spannmål o. mjöl | 15,0 | 14,2 | 13,3 | 13,8 | 17,7 | 19,6 |
| 05 | Frukt och grönsaker | 146,7 | 171,2 | 172,1 | 171,4 | 195,6 | 182,2 |
| | Färska o. kylda grönsaker | 14,3 | 22,2 | 23,7 | 20,7 | 37,0 | 29,7 |
| | Frysta grönsaker | 33,1 | 33,2 | 31,4 | 33,1 | 29,8 | 29,5 |
| | Torkade el. tillfälligt konserverade grönsaker samt rötter, stam- el. rotknölar | 7,8 | 18,2 | 10,0 | 13,4 | 4,6 | 7,5 |
| | Beredda potatisprodukter | 5,2 | 4,8 | 7,5 | 10,6 | 12,3 | 11,4 |
| | Övriga beredningar av grönsaker | 12,0 | 10,8 | 10,0 | 11,5 | 14,0 | 14,6 |
| | Färsk, kyld, torkad frukt, bär o. nötter | 48,8 | 58,0 | 60,8 | 51,8 | 57,6 | 51,1 |
| | Frost frukt o. bär | 12,9 | 11,9 | 13,9 | 14,0 | 12,9 | 12,9 |
| | Saft, sylt o. marmelad | 10,1 | 8,7 | 10,2 | 11,3 | 20,4 | 18,6 |
| | Övriga beredningar av frukt o. bär | 2,6 | 3,2 | 4,5 | 5,2 | 7,1 | 6,9 |
| 06 | Socket, sockervaror m.m. | 156,7 | 115,7 | 154,1 | 145,0 | 175,8 | 101,6 |
| | Socket, melass o. honung | 143,6 | 101,5 | 139,1 | 130,0 | 160,2 | 85,1 |
| | Socketkonfektyrer | 13,1 | 14,2 | 15,1 | 15,0 | 15,6 | 16,5 |
| 07 | Kaffe, te, kakao, kryddor m.m. | 62,3 | 65,4 | 62,8 | 75,9 | 77,5 | 82,4 |
| | Kaffe o. kaffeersättningar | 12,1 | 12,7 | 13,7 | 26,1 | 25,2 | 26,1 |
| | Choklad o. kakaoberedningar | 48,1 | 50,4 | 46,7 | 47,6 | 49,6 | 53,4 |
| | Te, kakao o. kryddor | 2,2 | 2,3 | 2,4 | 2,2 | 2,7 | 2,8 |
| 08 | Djurfoder | 80,6 | 88,3 | 109,6 | 106,5 | 108,7 | 132,1 |
| 09 | Diverse livsmedelsprodukter | 138,3 | 116,6 | 139,3 | 222,5 | 224,5 | 233,2 |
| | Soppor, såser och buljonger | 20,6 | 22,0 | 19,4 | 25,8 | 29,4 | 36,4 |
| | Margarin o. annat matfett | 73,1 | 46,6 | 65,5 | 128,0 | 122,8 | 124,7 |
| | Beredningar av spannmål, mjöl m.m. | 15,6 | 19,0 | 23,1 | 23,9 | 23,5 | 22,8 |
| | Övriga livsmedel | 29,0 | 29,0 | 31,3 | 44,8 | 48,8 | 49,3 |
| 11 | Drycker | 116,7 | 128,6 | 139,9 | 154,9 | 165,6 | 188,3 |
| | Starksprit | 65,4 | 73,4 | 76,8 | 84,3 | 90,0 | 103,8 |
| | Vin | 2,8 | 6,7 | 8,3 | 6,2 | 4,9 | 2,9 |
| | Övriga drycker med alkohol | 12,7 | 10,3 | 16,2 | 25,5 | 29,2 | 40,4 |
| | Drycker utan alkohol | 35,8 | 38,2 | 38,6 | 38,9 | 41,4 | 41,2 |
| 12 | Tobak o. tobaksvaror | 3,9 | 1,1 | 1,2 | 1,4 | 1,4 | 1,6 |
| 22 | Oljefrön o. oljehaltiga nötter | 3,3 | 3,7 | 7,3 | 10,4 | 26,7 | 16,3 |
| 4 | Oljor och fetter | 251,7 | 287,3 | 310,3 | 266,9 | 247,0 | 261,0 |

1) Se faktaruta sid. 266.

2) Databasuttag mars–april 2008.

3) Exkl. KN 21.01.1119 "Extrakter, essenser och koncentrat, med en torrsubstans på basis av kaffe av <95 viktprocent" 2002–2007.

Tabell 16.4**Import och export av husdjur 2002–2007, ton, 1 000-tals kr samt antal djur, insamlade värden¹***Imports and exports of livestock, collected data*

| KN-kod | | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 | 2007*2 |
|--------|-------------------|-------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| | Import | Ton | | | | | |
| 01.02 | Nötkreatur | 0 | 6 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 01.03 | Svin | 0 | 0 | 0 | 9 | 267 | 131 |
| 01.04 | Får och getter | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 0 |
| 01.05 | Fjäderfä | 5 | 8 | 11 | 13 | 9 | 28 |
| | | Tkr | | | | | |
| 01.02 | Nötkreatur | 0 | 422 | 122 | 0 | 184 | 0 |
| 01.03 | Svin | 0 | 27 | 0 | 361 | 6 097 | 3 411 |
| 01.04 | Får och getter | 0 | 0 | 0 | 0 | 23 | 108 |
| 01.05 | Fjäderfä | 11 816 | 19 692 | 18 243 | 24 447 | 19 809 | 29 500 |
| | Summa import, tkr | 11 816 | 20 141 | 18 365 | 24 808 | 26 113 | 33 019 |
| | | Antal djur | | | | | |
| 01.02 | Nötkreatur | 0 | 24 | 16 | 0 | 24 | 0 |
| 01.03 | Svin | 0 | 9 | 0 | 118 | 8 706 | 4 277 |
| 01.04 | Får och getter | 0 | 0 | 0 | 0 | 70 | 422 |
| 01.05 | Fjäderfä | 125 751 | 129 238 | 111 426 | 199 951 | 166 305 | 745 476 |
| | Export | Ton | | | | | |
| 01.02 | Nötkreatur | 291 | 506 | 353 | 920 | 210 | 689 |
| 01.03 | Svin | 943 | 1 127 | 2 475 | 1 536 | 1 740 | 1 853 |
| 01.04 | Får och getter | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 01.05 | Fjäderfä | 41 | 97 | 240 | 187 | 231 | 47 |
| | | Tkr | | | | | |
| 01.02 | Nötkreatur | 8 036 | 15 799 | 9 858 | 34 933 | 5 986 | 18 654 |
| 01.03 | Svin | 10 105 | 9 567 | 23 035 | 14 682 | 18 069 | 15 290 |
| 01.04 | Får och getter | 0 | 40 | 0 | 0 | 14 | 0 |
| 01.05 | Fjäderfä | 24 285 | 43 194 | 59 992 | 38 731 | 39 987 | 28 829 |
| | Summa export, tkr | 42 426 | 68 600 | 92 885 | 88 346 | 64 056 | 62 773 |
| | | Antal djur | | | | | |
| 01.02 | Nötkreatur | 529 | 989 | 698 | 1 954 | 412 | 1 348 |
| 01.03 | Svin | 6 169 | 7 896 | 19 894 | 10 182 | 11 022 | 11 552 |
| 01.04 | Får och getter | 0 | 32 | 0 | 0 | 10 | 0 |
| 01.05 | Fjäderfä | 1 285 715 | 2 896 395 | 5 338 907 | 3 116 679 | 5 340 697 | 1 809 554 |

1) Se faktaruta sid. 266.

2) Databasuttag mars–april 2008.

Källa: SCB, Utrikeshandelsstatistiken.

Tabell 16.5

Import och export av förädlade livsmedel 2002–2007, milj. kr, insamlade värden¹

Imports and exports of processed foodstuffs, SEK, millions, collected data

| Import | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 | 2007*2 |
|--|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Beredda produkter av kött, vilt och fågel | 4 685 | 5 018 | 5 541 | 6 472 | 7 250 | 7 828 |
| Styckat nötkött | 1 219 | 1 467 | 1 643 | 2 016 | 2 199 | 2 305 |
| Styckat griskött | 1 403 | 1 441 | 1 507 | 1 776 | 2 004 | 2 191 |
| Styckat får- lamm- och getkött | 119 | 153 | 126 | 196 | 228 | 208 |
| Styckat fjäderfäkött | 668 | 707 | 866 | 914 | 1 011 | 1 007 |
| Övrigt styckat kött | 99 | 86 | 74 | 95 | 127 | 147 |
| Torkat, saltat eller rökt kött m.m. | 120 | 99 | 151 | 182 | 259 | 351 |
| Beredningar av kött | 1 057 | 1 066 | 1 174 | 1 294 | 1 422 | 1 619 |
| Mejeri- och äggprodukter | 2 421 | 2 661 | 2 939 | 3 226 | 3 772 | 4 109 |
| Mjök- och gräddpulver m.m., konsumentförp. | 123 | 148 | 158 | 206 | 276 | 222 |
| Yoghurt | 192 | 227 | 273 | 351 | 422 | 495 |
| Fil, gräddfil m.m. | 49 | 90 | 110 | 88 | 71 | 82 |
| Smör, konsumentförpackat | 1 | 4 | 17 | 13 | 12 | 5 |
| Ost och ostmassa | 1 645 | 1 722 | 1 882 | 2 040 | 2 296 | 2 545 |
| Glassvaror | 298 | 326 | 383 | 425 | 550 | 575 |
| Äggprodukter | 113 | 144 | 116 | 104 | 145 | 186 |
| Beredda fisk- och skaldjursprodukter | 4 548 | 4 643 | 5 000 | 5 692 | 6 651 | 7 957 |
| Fiskfiléer och fiskkött, färskt eller fryst | 1 610 | 1 767 | 1 957 | 2 328 | 2 853 | 3 165 |
| Torkad, saltad eller rökt fisk | 1 359 | 1 231 | 1 431 | 1 694 | 2 051 | 2 843 |
| Beredda sillprodukter | 149 | 111 | 98 | 123 | 116 | 162 |
| Övr. beredda fisk- och skaldjursprodukter | 1 430 | 1 534 | 1 515 | 1 546 | 1 630 | 1 788 |
| Beredningar av spannmål | 2 383 | 2 465 | 2 726 | 2 890 | 2 922 | 3 100 |
| Mixer och deg för beredn. av bakverk | 81 | 87 | 100 | 106 | 113 | 130 |
| Knäckebröd | 74 | 71 | 86 | 115 | 133 | 118 |
| Skorpor | 22 | 25 | 23 | 27 | 32 | 31 |
| Kakor och kex | 353 | 318 | 312 | 312 | 273 | 277 |
| Övriga bakverk, bröd, pizzor, piroger m.m. | 957 | 1 006 | 1 232 | 1 366 | 1 357 | 1 422 |
| Övr. beredningar av spannmål och mjöl | 896 | 957 | 973 | 963 | 1 014 | 1 123 |
| Beredda frukter och grönsaker | 3 870 | 3 889 | 4 011 | 4 308 | 4 999 | 5 438 |
| Frysta grönsaker | 429 | 419 | 397 | 416 | 450 | 505 |
| Beredda potatisprodukter | 431 | 457 | 600 | 651 | 647 | 771 |
| Andra beredningar av grönsaker | 977 | 1 027 | 994 | 1 066 | 1 266 | 1 320 |
| Frysta blåbär | 67 | 50 | 71 | 92 | 153 | 107 |
| Övr. frysta, torkade m.m. frukter och bär | 297 | 328 | 370 | 369 | 436 | 489 |
| Saft | 898 | 850 | 756 | 748 | 984 | 1 176 |
| Sylt och marmelad | 187 | 183 | 190 | 193 | 218 | 240 |
| Andra beredningar av frukt och bär (inkl. nötter) | 583 | 574 | 633 | 773 | 844 | 831 |
| Sockerkonfektyrer | 1 319 | 1 314 | 1 255 | 1 197 | 1 191 | 1 201 |
| Kaffe, te, kakao m.m.³ | 2 504 | 2 620 | 2 696 | 2 826 | 2 790 | 2 754 |
| Rostat kaffe | 175 | 252 | 256 | 277 | 263 | 277 |
| Essenser och koncentrat av kaffe m.m. ³ | 267 | 230 | 219 | 280 | 243 | 196 |
| Te samt essenser och koncentrat av te | 247 | 227 | 247 | 249 | 273 | 289 |
| Kakaomassa, kakaosmör och kakaopulver | 344 | 392 | 380 | 339 | 303 | 209 |
| Chokladprodukter och chokladpulver | 1 470 | 1 518 | 1 594 | 1 682 | 1 707 | 1 783 |
| Diverse livsmedel | 2 877 | 3 087 | 3 412 | 3 477 | 4 006 | 4 230 |
| Såser och beredningar för såser | 692 | 759 | 809 | 916 | 902 | 983 |
| Soppor och buljonger | 180 | 205 | 240 | 239 | 262 | 299 |
| Fast margarin | 73 | 181 | 235 | 226 | 206 | 213 |
| Flytande margarin och annat matfett | 65 | 106 | 126 | 164 | 214 | 212 |
| Välling m.m. | 10 | 19 | 117 | 122 | 136 | 163 |
| Övriga produkter (bl.a. smörfettsblandn.) | 1 858 | 1 816 | 1 885 | 1 810 | 2 287 | 2 360 |
| Drycker | 5 236 | 5 364 | 5 590 | 5 888 | 6 158 | 6 766 |
| Vodka | 53 | 52 | 81 | 92 | 72 | 73 |
| Annan starksprit | 917 | 872 | 1 012 | 975 | 937 | 1 075 |
| Vin | 3 010 | 3 073 | 2 926 | 3 215 | 3 484 | 3 931 |
| Öl och cider m.m. | 453 | 503 | 628 | 599 | 620 | 683 |
| Övriga drycker med alkohol | 64 | 53 | 54 | 54 | 44 | 22 |
| Mineralvatten, läsk m.m. | 740 | 810 | 889 | 953 | 1 001 | 982 |
| Oljor och fetter | 1 924 | 2 104 | 2 218 | 2 352 | 3 429 | 3 482 |
| Summa import av förädlade livsmedel | 31 768 | 33 166 | 35 390 | 38 328 | 43 168 | 46 866 |

1) Se faktaruta på sid. 266.

Källa: SCB, Utrikeshandelsstatistiken och Jordbruksverket.

Tabell 16.5 (forts.)

| Export | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 | 2007*2 |
|---|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Beredda produkter av kött, vilt och fågel | 931 | 1 031 | 1 135 | 1 337 | 1 348 | 1 461 |
| Styckat nötkött | 60 | 76 | 81 | 91 | 53 | 46 |
| Styckat griskött | 334 | 397 | 507 | 494 | 464 | 377 |
| Styckat får- lamm- och getkött | 6 | 8 | 7 | 10 | 9 | 7 |
| Styckat fjäderfäkött | 53 | 55 | 60 | 126 | 134 | 135 |
| Övrigt styckat kött | 77 | 71 | 64 | 59 | 69 | 85 |
| Torkat, saltat eller rökt kött m.m. | 18 | 20 | 27 | 48 | 77 | 165 |
| Beredningar av kött | 381 | 404 | 389 | 509 | 541 | 646 |
| Mejeri- och äggprodukter | 1 034 | 1 066 | 1 530 | 1 893 | 2 125 | 2 526 |
| Mjölk- och gräddpulver m.m., konsumentförp. | 126 | 150 | 515 | 654 | 721 | 1 054 |
| Yoghurt | 3 | 6 | 11 | 21 | 32 | 56 |
| Fil, gräddfil m.m. | 2 | 15 | 31 | 52 | 59 | 60 |
| Smör, konsumentförpackat | 36 | 48 | 82 | 204 | 339 | 361 |
| Ost och ostmassa | 465 | 442 | 507 | 570 | 621 | 634 |
| Glassvaror | 322 | 322 | 313 | 326 | 292 | 302 |
| Äggprodukter | 79 | 83 | 71 | 65 | 61 | 58 |
| Beredda fisk- och skaldjursprodukter | 2 402 | 2 571 | 2 877 | 3 231 | 3 890 | 4 147 |
| Fiskfiléer och fiskkött, färskt eller fryst | 592 | 780 | 862 | 1 034 | 1 317 | 1 198 |
| Torkad, saltad eller rökt fisk | 1 003 | 1 037 | 1 265 | 1 480 | 1 864 | 2 191 |
| Beredda sillprodukter | 280 | 240 | 192 | 167 | 174 | 161 |
| Övr. beredda fisk- och skaldjursprodukter | 526 | 514 | 558 | 550 | 535 | 597 |
| Beredningar av spannmål | 2 083 | 2 180 | 2 388 | 2 509 | 2 769 | 3 025 |
| Mixer och deg för beredn. av bakverk | 102 | 117 | 121 | 139 | 190 | 180 |
| Knäckebröd | 183 | 203 | 237 | 219 | 214 | 253 |
| Skorpor | 235 | 222 | 211 | 213 | 226 | 232 |
| Kakor och kex | 348 | 350 | 372 | 396 | 467 | 513 |
| Övriga bakverk, bröd, pizzor, piroger m.m. | 983 | 1 080 | 1 258 | 1 358 | 1 468 | 1 570 |
| Övr. beredningar av spannmål och mjöl | 231 | 208 | 188 | 184 | 204 | 276 |
| Beredda frukter och grönsaker | 962 | 941 | 1 092 | 1 216 | 1 392 | 1 523 |
| Frysta grönsaker | 271 | 257 | 248 | 260 | 239 | 247 |
| Beredda potatisprodukter | 65 | 71 | 117 | 154 | 194 | 223 |
| Andra beredningar av grönsaker | 231 | 196 | 212 | 235 | 274 | 302 |
| Frysta blåbär (ingår i övriga frysta bär) | 125 | 119 | 143 | 198 | 215 | 251 |
| Övr. frysta, torkade m.m. frukter och bär | 80 | 86 | 117 | 90 | 107 | 106 |
| Saft | 72 | 67 | 79 | 87 | 137 | 164 |
| Sylt och marmelad | 82 | 101 | 108 | 90 | 108 | 130 |
| Andra beredningar av frukt och bär (inkl. nötter) | 36 | 44 | 68 | 103 | 119 | 100 |
| Sockerkonfektyrer | 322 | 341 | 395 | 397 | 421 | 429 |
| Kaffe, te, kakao m.m. | 1 899 | 2 012 | 1 986 | 2 461 | 2 554 | 2 669 |
| Rostat kaffe | 359 | 336 | 370 | 745 | 747 | 768 |
| Essenser och koncentrat av kaffe m.m. | 52 | 71 | 75 | 90 | 75 | 91 |
| Te samt essenser och koncentrat av te | 104 | 104 | 73 | 65 | 87 | 74 |
| Kakaomassa, kakaosmör och kakaopulver | 2 | 2 | 4 | 6 | 6 | 6 |
| Chokladprodukter och chokladpulver | 1 381 | 1 499 | 1 464 | 1 555 | 1 639 | 1 731 |
| Diverse livsmedel⁴ | 2 760 | 2 553 | 2 903 | 3 987 | 4 025 | 4 470 |
| Såser och beredningar för såser | 392 | 437 | 469 | 531 | 572 | 697 |
| Soppor och buljonger | 158 | 138 | 122 | 112 | 107 | 121 |
| Fast margarin | 325 | 215 | 219 | 236 | 237 | 259 |
| Flytande margarin och annat matfett ⁴ | 52 | 41 | 144 | 836 | 810 | 1 001 |
| Välling m.m. | 38 | 43 | 130 | 160 | 167 | 179 |
| Övriga produkter (bl.a. smörfettsblandn.) | 1 795 | 1 679 | 1 819 | 2 111 | 2 132 | 2 214 |
| Drycker | 4 804 | 5 086 | 5 190 | 5 154 | 5 435 | 5 974 |
| Vodka | 4 208 | 4 274 | 4 194 | 4 183 | 4 381 | 4 729 |
| Annan starksprit | 114 | 212 | 266 | 218 | 260 | 324 |
| Vin | 68 | 207 | 265 | 189 | 141 | 85 |
| Öl och cider m.m. | 125 | 113 | 172 | 273 | 375 | 533 |
| Övriga drycker med alkohol | 5 | 7 | 9 | 8 | 9 | 12 |
| Mineralvatten, läsk m.m. | 284 | 274 | 283 | 283 | 269 | 292 |
| Oljor och fettter | 1 639 | 1 837 | 2 019 | 1 540 | 1 441 | 1 802 |
| Summa export av förädlade livsmedel | 18 834 | 19 618 | 21 515 | 23 724 | 25 400 | 28 027 |

2) Databasuttag mars-april 2008.

3) Exkl. KN 21.01.1119 "Extrakter, essenser och koncentrat, med en torrsubstans på basis av kaffe av <95 viktprocent" 2002-2007.

4) Exkl. KN 15.17.9091 "Blandningar av flytande feta vegetabiliska fetter, ätbara med en mjölkfetthalt av <= 10 viktprocent" 2002-2007.

Tabell 16.6

Import av jordbruksvaror och livsmedel med fördelning på de viktigaste avsändningsländerna 2007, milj. kr, insamlade värden¹. Varugruppering enligt SITC
Imports of agricultural products by the most important countries of dispatch, collected data. Specification according to SITC

| SITC | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 | 2007*2 |
|---|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| 00 Levande djur | 93 | 139 | 130 | 122 | 191 | 176 |
| USA | 21 | 50 | 42 | 29 | 72 | 50 |
| Storbritannien och Nordirland | 10 | 17 | 14 | 19 | 17 | 24 |
| Island | 12 | 15 | 18 | 15 | 19 | 20 |
| Tyskland | 5 | 10 | 19 | 13 | 18 | 17 |
| Norge | 11 | 10 | 8 | 8 | 13 | 15 |
| Danmark | 15 | 17 | 14 | 13 | 21 | 14 |
| 01 Kött o köttvaror | 4 820 | 5 149 | 5 679 | 6 624 | 7 426 | 8 012 |
| Danmark | 2 133 | 2 221 | 2 326 | 2 561 | 2 698 | 2 839 |
| Tyskland | 809 | 806 | 1 064 | 1 365 | 1 493 | 1 615 |
| Irland | 423 | 557 | 545 | 725 | 810 | 813 |
| Nederländerna | 289 | 303 | 331 | 373 | 447 | 545 |
| Brasilien | 128 | 168 | 258 | 302 | 315 | 402 |
| Polen | 87 | 76 | 83 | 102 | 255 | 271 |
| 02 Mjök, mejeriprodukter samt ägg | 2 617 | 2 879 | 3 219 | 3 730 | 4 380 | 4 837 |
| Danmark | 843 | 910 | 920 | 1 254 | 1 624 | 1 718 |
| Tyskland | 382 | 452 | 557 | 690 | 795 | 865 |
| Nederländerna | 384 | 386 | 449 | 413 | 454 | 552 |
| Finland | 241 | 308 | 344 | 323 | 374 | 457 |
| Frankrike | 247 | 279 | 318 | 338 | 347 | 374 |
| Italien | 164 | 190 | 214 | 222 | 243 | 264 |
| 03 Fisk, kräft- o blötdjur, varor därav | 7 768 | 8 371 | 9 438 | 11 869 | 14 759 | 16 583 |
| Norge | 5 226 | 5 718 | 6 659 | 8 870 | 11 406 | 12 717 |
| Danmark | 1 155 | 1 196 | 1 209 | 1 325 | 1 413 | 1 500 |
| Kina | 78 | 200 | 224 | 304 | 352 | 466 |
| Nederländerna | 193 | 195 | 210 | 219 | 292 | 289 |
| Thailand | 90 | 76 | 79 | 113 | 176 | 228 |
| Tyskland | 115 | 151 | 168 | 186 | 180 | 174 |
| 04 Spannmål o varor därav | 3 131 | 3 086 | 3 370 | 3 533 | 3 623 | 4 007 |
| Tyskland | 481 | 501 | 584 | 687 | 743 | 823 |
| Danmark | 543 | 615 | 705 | 847 | 763 | 778 |
| Belgien | 286 | 312 | 382 | 437 | 491 | 476 |
| Italien | 298 | 329 | 338 | 318 | 341 | 397 |
| Nederländerna | 237 | 246 | 263 | 225 | 233 | 261 |
| Frankrike | 139 | 140 | 158 | 168 | 150 | 247 |
| 05 Frukt o köksväxter | 11 546 | 11 927 | 12 238 | 13 255 | 14 680 | 15 332 |
| Nederländerna | 3 166 | 3 268 | 3 288 | 3 548 | 4 034 | 4 429 |
| Spanien | 1 458 | 1 621 | 1 530 | 1 670 | 1 898 | 1 810 |
| Tyskland | 915 | 861 | 1 149 | 1 402 | 1 421 | 1 578 |
| Italien | 812 | 905 | 865 | 941 | 1 077 | 1 150 |
| Danmark | 691 | 811 | 841 | 827 | 902 | 995 |
| Belgien | 621 | 638 | 695 | 771 | 783 | 831 |
| 06 Socker, sockervaror o honung | 1 781 | 1 735 | 1 703 | 1 704 | 1 757 | 1 808 |
| Danmark | 904 | 888 | 847 | 724 | 712 | 666 |
| Nederländerna | 139 | 167 | 148 | 171 | 165 | 227 |
| Finland | 138 | 66 | 78 | 101 | 124 | 186 |
| Tyskland | 147 | 189 | 206 | 217 | 175 | 169 |
| Storbritannien och Nordirland | 86 | 77 | 94 | 95 | 133 | 130 |
| Frankrike | 42 | 41 | 46 | 56 | 69 | 68 |
| 07 Kaffé, te, kakao, kryddor o varor därav | 3 890 | 3 830 | 4 003 | 4 842 | 4 942 | 5 026 |
| Brasilien | 350 | 355 | 439 | 756 | 777 | 747 |
| Tyskland | 608 | 507 | 502 | 584 | 562 | 579 |
| Nederländerna | 498 | 564 | 581 | 561 | 571 | 545 |
| Danmark | 289 | 337 | 459 | 437 | 438 | 446 |
| Colombia | 216 | 203 | 206 | 330 | 349 | 349 |
| Belgien | 310 | 268 | 278 | 286 | 291 | 283 |

1) Se faktaruta på sid. 266.

2) Databasuttag mars-april 2008.

Källa: SCB, Utrikeshandelsstatistiken.

Tabell 16.6 (forts.)

| SITC | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 | 2007*2 |
|---|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| 08 Djurfoder | 2 105 | 2 029 | 2 041 | 1 987 | 2 123 | 2 198 |
| Danmark | 540 | 566 | 543 | 540 | 640 | 594 |
| Norge | 219 | 200 | 198 | 230 | 274 | 326 |
| Nederländerna | 501 | 338 | 288 | 302 | 297 | 319 |
| Tyskland | 326 | 284 | 270 | 278 | 257 | 239 |
| Brasilien | 141 | 214 | 299 | 208 | 172 | 174 |
| Frankrike | 81 | 116 | 134 | 140 | 156 | 172 |
| 09 Diverse livsmedel | 3 360 | 3 590 | 3 899 | 4 034 | 4 614 | 4 886 |
| Danmark | 728 | 698 | 766 | 824 | 937 | 1 018 |
| Irland | 697 | 720 | 709 | 522 | 756 | 702 |
| Nederländerna | 396 | 408 | 444 | 539 | 566 | 577 |
| Tyskland | 242 | 324 | 413 | 416 | 436 | 454 |
| Storbritannien och Nordirland | 235 | 236 | 287 | 268 | 287 | 317 |
| Norge | 123 | 132 | 150 | 180 | 229 | 209 |
| 11 Drycker | 5 242 | 5 367 | 5 600 | 5 904 | 6 164 | 6 766 |
| Frankrike | 691 | 690 | 672 | 719 | 733 | 845 |
| Tyskland | 558 | 673 | 658 | 705 | 739 | 814 |
| Danmark | 375 | 519 | 775 | 745 | 733 | 756 |
| Storbritannien och Nordirland | 460 | 428 | 433 | 488 | 554 | 723 |
| Italien | 732 | 713 | 604 | 631 | 663 | 663 |
| Sydafrika | 96 | 191 | 268 | 352 | 406 | 504 |
| 12 Tobak och tobaksvaror | 2 046 | 2 168 | 1 942 | 1 269 | 1 247 | 1 154 |
| Tyskland | 26 | 108 | 113 | 100 | 197 | 572 |
| Danmark | 452 | 672 | 393 | 364 | 357 | 327 |
| Österrike | 121 | 189 | 197 | 184 | 118 | 102 |
| Nederländerna | 1 061 | 1 055 | 1 089 | 447 | 422 | 35 |
| Polen | 0 | 0 | 0 | 8 | 20 | 22 |
| Indien | 42 | 8 | 23 | 17 | 19 | 17 |
| 22 Oljefrön, oljehaltiga nötter o kärnor | 530 | 575 | 582 | 366 | 422 | 524 |
| Tyskland | 267 | 296 | 360 | 159 | 184 | 287 |
| Danmark | 41 | 48 | 33 | 31 | 57 | 62 |
| Nederländerna | 15 | 21 | 20 | 29 | 43 | 60 |
| Österrike | 19 | 19 | 15 | 15 | 16 | 18 |
| Kina | 0 | 2 | 2 | 6 | 6 | 10 |
| Ungern | 38 | 34 | 18 | 9 | 10 | 10 |
| 4 Oljor och fetter | 1 924 | 2 104 | 2 218 | 2 352 | 3 429 | 2 914 |
| Malaysia | 474 | 370 | 399 | 428 | 781 | 673 |
| Nederländerna | 366 | 433 | 387 | 519 | 770 | 513 |
| Danmark | 142 | 239 | 276 | 214 | 380 | 509 |
| Norge | 166 | 169 | 260 | 299 | 316 | 384 |
| Tyskland | 253 | 326 | 353 | 300 | 432 | 229 |
| Italien | 151 | 139 | 134 | 154 | 180 | 203 |
| Totalt jordbruksvaror och livsmedel | 50 854 | 52 950 | 56 060 | 61 592 | 69 756 | 74 221 |
| Norge | 6 554 | 6 870 | 7 921 | 10 280 | 12 962 | 14 288 |
| Danmark | 8 850 | 9 737 | 10 108 | 10 707 | 11 674 | 12 222 |
| Nederländerna | 7 411 | 7 605 | 7 779 | 7 564 | 8 468 | 8 557 |
| Tyskland | 5 135 | 5 489 | 6 415 | 7 104 | 7 631 | 8 414 |
| Italien | 2 487 | 2 617 | 2 531 | 2 661 | 2 945 | 3 157 |
| Frankrike | 2 205 | 2 334 | 2 293 | 2 477 | 2 658 | 2 957 |
| Spanien | 2 282 | 2 408 | 2 275 | 2 470 | 2 683 | 2 665 |
| Storbritannien och Nordirland | 1 803 | 1 703 | 1 770 | 1 803 | 1 964 | 2 293 |
| Belgien | 1 694 | 1 763 | 1 957 | 2 113 | 2 283 | 2 281 |
| Finland | 1 611 | 1 658 | 1 740 | 1 532 | 1 638 | 1 936 |
| Irland | 1 312 | 1 470 | 1 438 | 1 517 | 1 850 | 1 824 |
| Brasilien | 706 | 811 | 1 096 | 1 363 | 1 326 | 1 410 |
| Polen | 437 | 610 | 672 | 830 | 1 072 | 1 222 |
| USA | 940 | 802 | 765 | 955 | 987 | 965 |
| Kina | 222 | 337 | 375 | 473 | 547 | 703 |

Tabell 16.7

Export av jordbruksvaror och livsmedel med fördelning på de viktigaste mottagarländerna 2007, milj. kr, insamlade värden¹. Varugruppering enligt SITC
Exports of agricultural products by the most important countries of destination, collected data. Specification according to SITC

| SITC | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 | 2007*2 |
|---|--------------|--------------|--------------|--------------|---------------|---------------|
| 00 Levande djur | 109 | 137 | 198 | 163 | 150 | 153 |
| Norge | 26 | 28 | 32 | 37 | 47 | 46 |
| Danmark | 23 | 36 | 41 | 30 | 30 | 31 |
| Tyskland | 8 | 11 | 23 | 16 | 17 | 17 |
| USA | 16 | 9 | 38 | 11 | 14 | 9 |
| Finland | 9 | 4 | 7 | 10 | 13 | 8 |
| Litauen | 4 | 4 | 3 | 4 | 4 | 7 |
| 01 Kött o köttvaror | 1 046 | 1 139 | 1 236 | 1 442 | 1 471 | 1 662 |
| Finland | 259 | 254 | 255 | 281 | 309 | 361 |
| Danmark | 178 | 210 | 233 | 283 | 378 | 336 |
| Polen | 8 | 7 | 7 | 3 | 41 | 129 |
| Norge | 82 | 88 | 86 | 187 | 116 | 127 |
| Storbritannien och Nordirland | 132 | 128 | 115 | 153 | 139 | 122 |
| Tyskland | 64 | 75 | 89 | 110 | 118 | 97 |
| 02 Mjök, mejeriprodukter samt ägg | 1 600 | 1 640 | 2 152 | 2 427 | 2 589 | 2 991 |
| Danmark | 276 | 307 | 434 | 648 | 679 | 580 |
| Storbritannien och Nordirland | 28 | 23 | 64 | 115 | 160 | 428 |
| Finland | 310 | 315 | 293 | 331 | 310 | 354 |
| Tyskland | 283 | 285 | 264 | 185 | 247 | 335 |
| Nederländerna | 87 | 122 | 190 | 180 | 192 | 176 |
| Oman | 0 | 0 | 0 | 97 | 208 | 150 |
| 03 Fisk, kräft- o blötdjur, varor därav | 5 011 | 5 585 | 6 602 | 8 666 | 11 336 | 10 902 |
| Frankrike | 883 | 1 154 | 1 302 | 1 671 | 2 273 | 1 873 |
| Portugal | 271 | 359 | 567 | 807 | 1 040 | 1 519 |
| Polen | 39 | 30 | 403 | 1 152 | 1 555 | 1 350 |
| Danmark | 710 | 710 | 809 | 880 | 1 008 | 1 163 |
| Storbritannien och Nordirland | 373 | 326 | 343 | 753 | 1 062 | 1 052 |
| Spanien | 290 | 454 | 509 | 552 | 871 | 832 |
| 04 Spannmål o varor därav | 3 546 | 4 146 | 4 043 | 4 062 | 4 413 | 5 121 |
| Norge | 672 | 654 | 698 | 761 | 860 | 1 028 |
| Danmark | 399 | 566 | 656 | 559 | 672 | 774 |
| Tyskland | 416 | 535 | 506 | 483 | 556 | 643 |
| Finland | 352 | 384 | 417 | 390 | 421 | 475 |
| Spanien | 83 | 135 | 235 | 288 | 237 | 330 |
| Marocko | 48 | 38 | 0 | 19 | 62 | 257 |
| 05 Frukt o köksväxter | 1 546 | 1 671 | 1 839 | 1 992 | 2 188 | 2 205 |
| Finland | 528 | 618 | 629 | 650 | 599 | 611 |
| Danmark | 100 | 116 | 191 | 244 | 382 | 396 |
| Norge | 213 | 239 | 255 | 303 | 410 | 385 |
| Italien | 173 | 157 | 180 | 177 | 180 | 173 |
| Tyskland | 121 | 148 | 172 | 158 | 119 | 116 |
| Kina | 17 | 11 | 28 | 74 | 104 | 97 |
| 06 Socker, sockervaror o honung | 866 | 667 | 869 | 822 | 1 080 | 844 |
| Danmark | 244 | 230 | 272 | 258 | 317 | 295 |
| Norge | 144 | 163 | 177 | 175 | 185 | 187 |
| Finland | 212 | 125 | 113 | 124 | 239 | 167 |
| Tyskland | 63 | 8 | 13 | 15 | 29 | 82 |
| Portugal | 6 | 13 | 12 | 10 | 11 | 13 |
| Nederländerna | 3 | 7 | 10 | 9 | 9 | 13 |
| 07 Kaffe, te, kakao, kryddor o varor därav | 1 947 | 2 071 | 2 064 | 2 548 | 2 639 | 2 764 |
| Danmark | 263 | 313 | 342 | 577 | 585 | 642 |
| Norge | 455 | 479 | 462 | 465 | 482 | 471 |
| Finland | 231 | 271 | 285 | 314 | 299 | 308 |
| USA | 305 | 244 | 245 | 294 | 316 | 307 |
| Storbritannien och Nordirland | 82 | 72 | 48 | 151 | 186 | 215 |
| Tyskland | 201 | 221 | 199 | 213 | 219 | 204 |

1) Se faktaruta på sid. 266.

2) Databasuttag mars-april 2008.

Källa: SCB, Utrikeshandelsstatistiken.

Tabell 16.7 (forts.)

| SITC | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 | 2007*2 |
|---|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| 08 Djurfoder | 283 | 307 | 339 | 365 | 377 | 479 |
| Norge | 97 | 96 | 104 | 86 | 102 | 137 |
| Tyskland | 56 | 73 | 84 | 88 | 103 | 110 |
| Danmark | 41 | 53 | 62 | 70 | 37 | 44 |
| Finland | 44 | 34 | 26 | 27 | 25 | 28 |
| Litauen | 0 | 2 | 2 | 6 | 8 | 22 |
| Estland | 5 | 4 | 5 | 6 | 7 | 21 |
| 09 Diverse livsmedel | 3 307 | 3 012 | 3 425 | 4 447 | 4 504 | 4 915 |
| Finland | 838 | 804 | 791 | 884 | 943 | 998 |
| Danmark | 274 | 304 | 463 | 549 | 697 | 665 |
| Norge | 380 | 392 | 477 | 537 | 538 | 664 |
| Storbritannien och Nordirland | 258 | 175 | 212 | 204 | 228 | 300 |
| USA | 473 | 464 | 457 | 519 | 385 | 295 |
| Kanada | 81 | 56 | 79 | 117 | 163 | 181 |
| 11 Drycker | 4 804 | 5 088 | 5 190 | 5 154 | 5 435 | 5 974 |
| USA | 3 235 | 3 181 | 3 045 | 2 795 | 2 861 | 2 832 |
| Tyskland | 104 | 110 | 178 | 252 | 289 | 394 |
| Danmark | 157 | 187 | 195 | 240 | 211 | 296 |
| Storbritannien och Nordirland | 105 | 117 | 116 | 127 | 225 | 293 |
| Spanien | 114 | 112 | 121 | 168 | 134 | 222 |
| Finland | 120 | 123 | 159 | 195 | 184 | 213 |
| 12 Tobak och tobaksvaror | 316 | 190 | 243 | 271 | 319 | 306 |
| Norge | 84 | 121 | 180 | 190 | 250 | 222 |
| Danmark | 42 | 19 | 26 | 44 | 30 | 36 |
| Finland | 25 | 25 | 18 | 23 | 17 | 20 |
| Spanien | 5 | 0 | 0 | 3 | 4 | 5 |
| Tyskland | 16 | 1 | 2 | 0 | 1 | 4 |
| Kroatien | 3 | 3 | 2 | 4 | 3 | 3 |
| 22 Oljefrön, oljehaltiga nötter o kärnor | 25 | 26 | 40 | 53 | 101 | 76 |
| Norge | 8 | 5 | 6 | 7 | 11 | 24 |
| Tyskland | 1 | 1 | 2 | 8 | 2 | 20 |
| Danmark | 9 | 14 | 8 | 17 | 25 | 11 |
| Lettland | 1 | 2 | 6 | 4 | 11 | 11 |
| Finland | 2 | 3 | 4 | 5 | 3 | 4 |
| Belgien | 0 | 0 | 6 | 5 | 12 | 2 |
| 4 Oljor och fetter | 1 639 | 1 837 | 2 019 | 1 540 | 1 441 | 1 195 |
| Norge | 131 | 157 | 232 | 291 | 248 | 217 |
| Tyskland | 220 | 243 | 291 | 275 | 260 | 192 |
| Danmark | 124 | 178 | 156 | 107 | 126 | 184 |
| Polen | 106 | 132 | 152 | 138 | 174 | 107 |
| Belgien | 41 | 28 | 63 | 76 | 40 | 97 |
| Nederländerna | 77 | 62 | 66 | 56 | 47 | 50 |
| Totalt jordbruksvaror och livsmedel | 26 047 | 27 517 | 30 259 | 33 951 | 38 040 | 39 588 |
| Danmark | 2 839 | 3 242 | 3 888 | 4 506 | 5 179 | 5 453 |
| Finland | 3 392 | 3 449 | 3 473 | 3 749 | 3 889 | 4 025 |
| Norge | 2 643 | 3 007 | 3 388 | 3 565 | 3 801 | 4 015 |
| USA | 4 665 | 4 233 | 4 229 | 3 973 | 3 783 | 3 636 |
| Tyskland | 2 163 | 2 390 | 2 508 | 2 569 | 2 778 | 2 994 |
| Frankrike | 1 401 | 1 697 | 1 879 | 2 257 | 2 928 | 2 748 |
| Storbritannien och Nordirland | 1 283 | 1 121 | 1 248 | 1 874 | 2 380 | 2 674 |
| Polen | 281 | 272 | 688 | 1 449 | 1 994 | 1 937 |
| Portugal | 303 | 409 | 620 | 861 | 1 152 | 1 604 |
| Spanien | 646 | 847 | 1 092 | 1 182 | 1 381 | 1 595 |
| Italien | 1 255 | 1 371 | 1 296 | 1 130 | 1 366 | 1 043 |
| Nederländerna | 650 | 802 | 913 | 796 | 1 119 | 997 |
| Ryssland | 560 | 498 | 500 | 648 | 429 | 570 |
| Belgien | 433 | 456 | 590 | 493 | 499 | 530 |
| Grekland | 242 | 307 | 373 | 393 | 416 | 462 |

17 Konsumtion av livsmedel

Kapitel 17 innehåller information om direktkonsumtionen av livsmedel, om kostens näringsinnehåll samt om livsmedelskonsumtionen enligt nationalräkenskaperna.

Sammanfattning

Direktkonsumtion av livsmedel

Med direktkonsumtion av livsmedel avses de totala leveranserna av livsmedel till privat-hushåll och storkök samt producenternas hemmaförbrukning. Redovisning sker i kvantiteter per capita samt i miljoner kilo respektive liter.

Enligt **tabell 17.1** har konsumtionen av *bröd och konditorivaror* i kilo per person och år ökat något, 4 %, mellan år 2005 och 2006. Sedan 1990 däremot har konsumtionen ökat med över 40 %.

Konsumtionen per capita av *kött* har ökat kraftigt (59 %) sedan 1990, framförallt av fjäderfäkött. När det gäller *charkuterivaror* har konsumtionen av korv och pastejer m.m. ökat med närmare 10 % sedan 2005 och över 20 % sedan 1990.

Konsumtionen av *fisk* visar inget tydligt mönster. Resultaten anses osäkra och det är därför svårt att dra slutsatser av materialet.

I direktkonsumtionen av *mjölk* har sedan 1990 lätt- och minimjölken minskat sin andel till förmån för mellanmjölken samtidigt som konsumtionen av standardmjölk halverats.

Konsumtionen av *ost och ägg* har sedan 1995 legat på en relativt stabil nivå.

Konsumtionen av *smör och margarin* minskade med 40 % mellan 1990 och 2006. Konsumtionen av *matolja* har däremot ökat.

I fråga om *köksväxter* har konsumtionen ökat 6 % sedan 2005 och 54 % sedan 1990. Det är framför allt konsumtionen av *tomater* som ökat kraftigt.

Konsumtionsmönstret vad gäller *frukt och bär* är förhållandevis konstant jämfört med 2005. Det som man kan påtala är en ökning med omkring 15 % av konsumtionen av citrusfrukter och vindruvor, sylter, marmelader m.m. samt safter och juicer.

Konsumtionen av *färsk potatis* är år 2006 på samma nivå som föregående år, 46 kilo per person. Sedan 1990 har konsumtionen minskat med 24 % (då var den 60 kilo per person).

Konsumtionen av *choklad och konfektyrvaror* har ökat sedan 1990, från 11 kilo per person till 15 kilo per person år 2006.

Sedan 1990 har konsumtionen av *glass* minskat med 12 % till 12 liter per person.

Vad gäller *drycker* så har konsumtionen av *läskedrycker och mineralvatten* ökat från 60 liter 1990 till 101 liter år 2006, dvs. med 70 % medan konsumtionen av *lättöl och öl* 2,25–3,5 % minskat från 41 till 21 liter (48 %). När det gäller *alkoholhaltiga drycker* så har konsumtionen ökat något. År 2006 konsumerades 30 liter starköl, 20 liter vin samt knappt 3 liter spritdrycker per person och år.

Kostens näringsinnehåll

Sedan 1980 och fram t.o.m. 2005 har *energitillförseln* per person och dag varit i stort sett oförändrad, dvs. ca. 12–13 mJ. (**tabell 17.2**).

Tillförseln av *protein* har ökat med drygt 17 % sedan 1980, från 87 g per person och dag till 102 g år 2005. Våra viktigaste proteinkällor är *kött och köttvaror, bröd och spannmålsprodukter* samt *mjölk och ost*.

Fettkonsumtionen har minskat sedan 1980-talet och år 2005 konsumerades 123 g per per-

son och dag. År 2005 bidrog fett med drygt 35 % av energitillförseln, vilket är något mer än vad som rekommenderas. Fett erhålls främst genom konsumtion av matfett samt kött och köttvaror.

Sedan 1980 har *kolhydratintaget* ökat och det uppgick år 2005 till 367 g per person, vilket är en ökning med drygt 7 %. Intaget av kolhydrater har 2005 minskat jämfört med de senaste tre åren. Kolhydrater erhålls i första hand från bröd och spannmålsprodukter (**tabellerna 17.2–3**).

De viktigaste livsmedlen för vårt intag av A-vitamin är kött och köttvaror, köksväxter och matfett. Köksväxter, frukt och bär samt potatis och potatisprodukter svarar för den dominerande delen av vårt intag av C-vitamin medan vårt intag av järn främst tillgodoses av bröd och spannmålsprodukter samt kött och köttvaror. De viktigaste källorna för kalciumintaget är mjölk och ost. Tiamin (vitamin B1) får vi främst från bröd- och spannmålsprodukter men även kött och köttvaror är en viktig tiaminkälla. Fibrer får vi främst genom bröd och spannmålsprodukter (**tabell 17.4**).

Försäljning av livsmedel

Försäljningen av livsmedel och icke alkoholhaltiga drycker ökade i fasta priser med drygt 4 % mellan 2005 och 2006 till knappt 149 miljarder kronor. De kraftigaste försäljningsökningarna noteras för grupperna övriga livsmedel samt mineralvatten, läskedrycker, frukt- och grönsaksjuicer, båda med 11 %. Försäljningen av alkoholhaltiga drycker ökade med 4 % (**tabell 17.5**).

Livsmedelskonsumtionen enligt nationalräkenskaperna

Enligt nationalräkenskaperna utgjorde utgifter för livsmedel och icke alkoholhaltiga drycker år 2007 drygt 12 % av hushållens totala utgifter. Alkoholhaltiga drycker svarade för drygt 2 % av den totala konsumtionen. Av livsmedelsutgifterna exklusive drycker var kött den största posten, 21 %. I nationalräkenskaperna räknas

inte utgifter för livsmedel och drycker i restaurang och storkök till området livsmedel utan klassas som utgifter för tjänst (**tabell 17.6**).

I fast penningvärde har utgifterna för livsmedel och icke alkoholhaltiga drycker ökat med 20 % sedan 2000 medan motsvarande ökning av hushållens totala konsumtion var 17 %. De icke alkoholhaltiga dryckerna har ökat med 29 % sedan 2000 medan de alkoholhaltiga dryckerna ökat med 15 %. Minskningen för starkspriten är 13 %. Index-talen speglar också den kvantitetsmässiga utvecklingen av konsumtionen av livsmedel och drycker (**tabell 17.7**).

Om statistiken

Jordbruksverkets konsumtionsberäkningar

Jordbruksverket (tidigare Statens jordbruksnämnd) redovisar sedan början av 1940-talet beräkningar av livsmedelskonsumtionen i landet och kostens näringsinnehåll. Beräkningarna tillkom för att man under krigsåren skulle kunna följa utvecklingen av livsmedelsförsörjningen och förändringar i näringsstandard. Användningsområdet utökades successivt och beräkningarna ingick under flera år som en integrerad del i SCB:s nationalräkenskaper vid beräkningar av den totala konsumtionen i landet.

Fram t.o.m. redovisningsår 1999 innefattade beräkningarna av den s.k. direktkonsumtionen både konsumerade kvantiteter av livsmedel och ett till detaljhandelspris uppskattat värde av konsumtionen. Fr.o.m. redovisningsår 2000 innefattas enbart beräkningar över de konsumerade kvantiteterna.

Med *direktkonsumtion* av livsmedel avses de totala leveranserna av livsmedel till enskilda hushåll och storhushåll samt producenternas hemmaförbrukning, den s.k. naturakonsumtionen. Så långt det är möjligt sker redovisning i den form varorna når konsumenten, dvs. som jordbruksprodukter, halvfabrikat, konserver, djupfrysta varor, färdiglagad mat etc.

Med *total konsumtion* av livsmedel avses den totala åtgången av olika råvaror för humankonsumtion. Totalkonsumtionen innefattar därför alla de råvaror och halvfabrikat som konsumeras direkt, dels de råvaror och halvfabrikat som livsmedelsindustrin förbrukar för att tillverka livsmedel av högre förädlingsgrad för direktkonsumtion.

Underlaget till Jordbruksverkets konsumtionsberäkningar är verkets statistik över t.ex. slakt och egna undersökningar av exempelvis kvarnarnas leveranser av mjöl. Vidare används SCB:s statistik över industrins varuproduktion samt import och export. Förändringar i samband med och strax efter EU-inträdet av SCB:s statistikområden Utrikeshandelsstatistik och Industrins varuproduktion är två av de främsta anledningarna till nedläggningen av värdeberäkningen i direktkonsumtionsberäkningarna fr.o.m. år 2000.

Kostens näringsinnehåll

Beräkningarna avseende kostens näringsinnehåll baseras på uppgifter från Jordbruksverkets konsumtionsberäkningar samt en vid Livsmedelsverket utvecklad livsmedelsdatabas. Den innehåller näringsvärden för ca 1 800 livsmedel och maträtter. Näringsvärdena baseras främst på Livsmedelsverkets egna analyser.

Försäljning av livsmedel

Från och med år 2000 producerar SCB livsmedelsförsäljningsstatistik som uppfyller nationalräkenskapernas och konsumentprisindex behov.

Olika källor har använts för att samla in statistiken, till exempel datakasseregister, enkätundersökningar, momsregistret och register över vilka företag som ingår i respektive livsmedelsblock.

Livsmedelskonsumtionen enligt nationalräkenskaperna

I nationalräkenskaperna (NR) beskrivs i form av ett kontosystem vårt lands ekonomiska ak-

tiviteter och utveckling på ett konsistent och överskådligt sätt. Produktionen redovisas indelad i de två huvudsektorerna näringslivet och offentliga myndigheter/hushållsorganisationer. Näringslivsredovisningen sker med uppdelning på bransch. För varje bransch, t.ex. livsmedelsindustri, visas produktionsvärde, förbrukning och förädlingsvärde. Summan av alla förädlingsvärden ger bruttonationalprodukten (BNP) mätt från produktionssidan. Produktionens användning redovisas uppdelad på hushållens konsumtion, statlig och kommunal konsumtion, export samt bruttoinvesteringar och lagerinvesteringar. Summan av dessa användningar med avdrag för import ger BNP från användningssidan.

Varje kvartal beräknas i NR värdet av den totala konsumtionen i landet. Beräkningsprinciperna följer de internationella rekommendationerna på området. För hushållssektorns konsumtionsutgifter sker uppdelning efter ändamål (typ av varor och tjänster). I årsstatistiken delas livsmedelskonsumtionen upp på vissa varugrupper enligt en grövre indelning än den Jordbruksverket använder för sina beräkningar av livsmedelskonsumtionen.

Underlaget till NR:s beräkningar av livsmedelskonsumtionen t.o.m. år 1999 är i första hand Jordbruksverkets konsumtionsberäkningar. NR:s beräkningar skiljer sig från Jordbruksverkets genom att den offentliga livsmedelskonsumtionen i storkök vid t.ex. skolor och sjukhus samt livsmedelskonsumtion i restauranger inte ingår i NR:s redovisning för livsmedel. Däremot ingår restaurangutgifter i NR:s redovisning av hushållens totala konsumtion. Även i en del andra avseenden är beräkningsprinciperna olika. Från och med år 2000 är NR:s källa den Livsmedelsförsäljningsstatistik som tas fram inom SCB.

Nationalräkenskapernas indelning i ändamålsgrupper baseras på den inom EU tillämpade COICOP-indelningen (Classification of Individual Consumption by Purpose), vilken fr.o.m. 2000 även används vid de svenska beräkningarna av konsumentprisindex.

Annan publicering

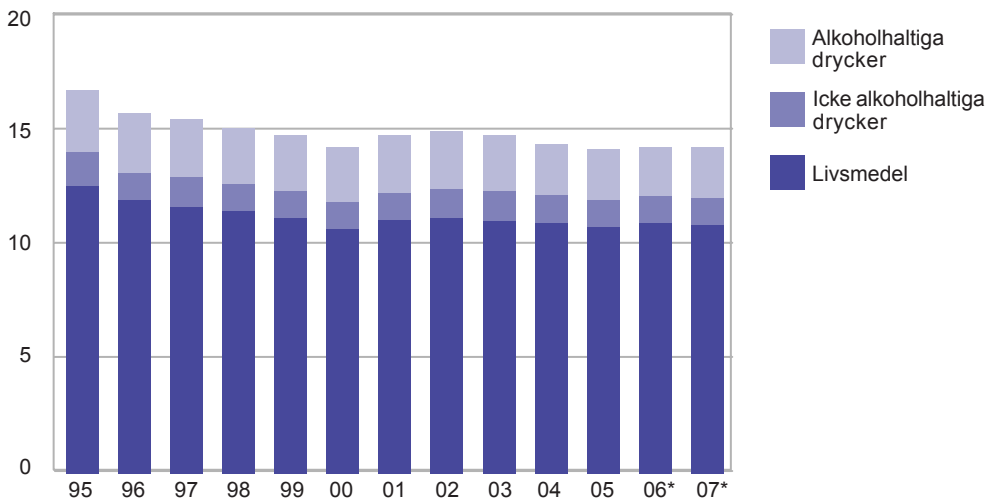
Jordbruksverket har varje år publicerat konsumtionsberäkningarna i särskilda rapporter. Den senaste redovisningen av direktkonsumtionen inklusive vissa uppgifter om kostens näringsinnehåll har lämnats i ”Konsumtionen av livsmedel och dess näringsinnehåll. Uppgifter t.o.m. 2006”, Jordbruksverket, Rapport 2008:1. Denna rapport finns tillgänglig på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under Statistik, Livsmedel. I denna rapport redovisas även beräkningar av totalkonsumtionen.

Statistik över livsmedelsförsäljning finns på SCB:s webbplats www.scb.se.

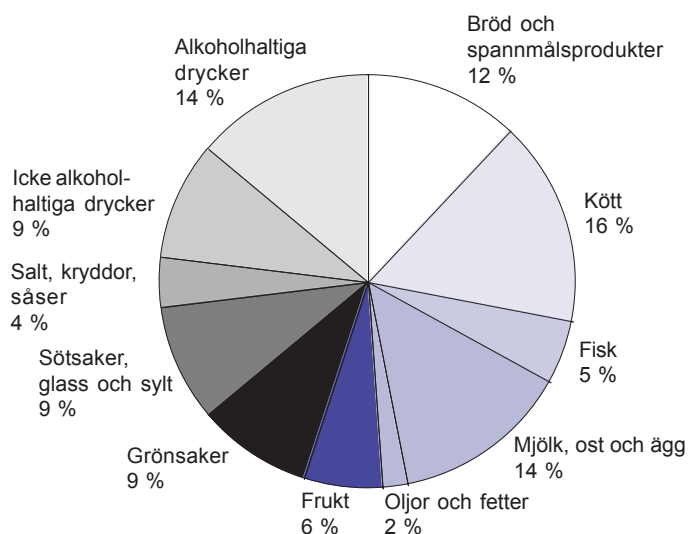
Hushållens konsumtionsutgifter enligt nationalräkenskaperna med uppdelning efter bl.a. olika livsmedel publiceras av SCB i Statistiska meddelanden serie NR. Nationalräkenskapssystemet redovisas enligt ENS 95 (Europeiska Nationalräkenskapssystemet), vilket sammanfaller med det av FN m.fl. rekommenderade. En dokumentation av det svenska nationalräkenskapssystemet finns tillgänglig på SCB:s webbplats www.scb.se.

Figur 17A**Privat konsumtion av livsmedel och drycker enligt nationalräkenskaperna i procent av värdet av hushållens totala konsumtion 1995–2007***Private consumption of food and beverages according to the National Accounts, per cent of total consumption expenditures*

Procent



Källa: SCB, Nationalräkenskaperna.

Figur 17B**Privat konsumtion av olika livsmedel och drycker 2007 enligt nationalräkenskaperna, fördelning i procent, preliminära uppgifter***Private final consumption of different foodstuffs and beverages according to the National Accounts, percentages, provisional data*

Källa: SCB, Nationalräkenskaperna.

Tabell 17.1

Direktkonsumtion av livsmedel 1990–2006, kilo eller liter per person

Consumption of food. Kilograms or litres per person

Uppgifterna nedan avser varans art före den slutliga beredningen i hemmet. Sålunda redovisas t.ex. endast marknadsförda produkter i positionerna 12–17, medan hembakade produkter redovisas under vetemjöl, ägg, socker osv.

| | En- het | Varu- kod | 1990 | 1995 | 2000 | 2005 | 2006* |
|---|------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Befolkningstal, milj. (medeltal personer) | | | 8 559 | 8 827 | 8 872 | 9 030 | 9 081 |
| Bröd och spannmålsprodukter | | | | | | | |
| <i>Mjöl och gryn</i> | kg | 1–5 | 22,0 | 21,3 | 18,5 | 18,8 | 16,0 |
| Vetemjöl, rågmjöl o. mjöl av annan spannmål | kg | 1–3 | 15,3 | 14,1 | 12,1 | 10,4 | 7,7 |
| Risgryn | kg | 4 | 3,9 | 4,1 | 4,0 | 5,5 | 5,4 |
| Havregryn och gryn av annan spannmål | kg | 5 | 2,8 | 3,1 | 2,4 | 3,0 | 2,9 |
| <i>Mjölprodukter, exkl. bröd och konditorivaror</i> | kg | 7–10 | 9,5 | 10,6 | 12,7 | 14,3 | 14,8 |
| Mixer m.m. av mjöl el. stärkelse, vållingpulver | kg | 7–8 | 1,8 | 1,5 | 1,4 | 1,3 | 1,3 |
| Makaroner, spagetti och liknande produkter | kg | 9 | 4,3 | 5,4 | 7,1 | 8,7 | 9,5 |
| Majsflingor, rostat ris, ostbågar, popcorn | kg | 10 | 3,3 | 3,7 | 4,2 | 4,4 | 4,1 |
| <i>Bröd och konditorivaror</i> | kg | 12–17 | 52,1 | 55,2 | 66,7 | 72,2 | 75,2 |
| Knäckebröd ¹ , flatbröd ^{2,3} | kg | 12 | 5,6 | 4,2 | 3,6 | 3,8 | 3,8 |
| Skorpor och skorpmjöl ³ | kg | 13 | 1,0 | 0,5 | 0,6 | .. | .. |
| Mjukt matbröd ² | kg | 14 | 30,9 | 36,6 | 45,1 | 47,6 | 52,2 |
| Kex, rån och torra småkakor | kg | 15 | 6,2 | 4,6 | 4,9 | 5,1 | 5,1 |
| Bullar, vetelängder och annat mjukt kaffebröd | kg | 16 | 3,8 | 3,9 | 6,3 | 4,1 | 3,7 |
| Bakelser, tårter, sockerkakor o.övr. bakverk | kg | 17 | 4,6 | 5,5 | 6,2 | 11,5 | 10,5 |
| Kött och köttvaror | | | | | | | |
| <i>Kött, färskt och fryst</i> | kg | 20–27 | 26,8 | 31,3 | 40,8 | 42,7 | 42,5 |
| Hemslakt av kalv, gris och får ^{4,5} | kg | 20 | 0,4 | 0,4 | 0,3 | 0,4 | 0,4 |
| Nöt- och kalvkött, färskt och fryst ^{6,7,8} | kg | 21–22 | 7,1 | 7,1 | 10,7 | 9,9 | 10,2 |
| Griskött, färskt och fryst ^{7,8} | kg | 23 | 10,3 | 12,9 | 15,1 | 15,2 | 14,3 |
| Färskött, färskt och fryst ⁸ | kg | 24 | 0,7 | 0,6 | 0,7 | 0,9 | 1,0 |
| Fjäderfäskött, färskt och fryst ⁸ | kg | 25 | 5,4 | 8,2 | 11,8 | 14,3 | 14,7 |
| Renkött, färskt och fryst ⁹ | kg | 26 | 0,3 | 0,2 | 0,2 | 0,2 | 0,3 |
| Kött av hare, älg och annat vilt ^{9,10} | kg | 27 | 2,6 | 1,9 | 2,0 | 1,9 | 1,7 |
| <i>Charkuterivaror o. konserver (inkl. innanmat)</i> | kg | 29–32 | 21,6 | 23,2 | 22,4 | 22,6 | 24,1 |
| Lever, njure och tunga ^{8,9} | kg | 29 | 0,5 | 0,5 | 0,7 | 0,7 | 0,7 |
| Skinka, kassler o. andra oblandade charkvaror ⁸ | kg | 30 | 4,6 | 5,7 | 5,6 | 4,5 | 4,4 |
| Korv, pastejer o. andra blandade charkvaror ⁸ | kg | 31 | 14,7 | 15,7 | 15,1 | 16,8 | 18,2 |
| Köttkonserver (exkl. köttsoopor) ⁸ | kg | 32 | 1,8 | 1,4 | 1,0 | 0,7 | 0,8 |
| Frysta köttprodukter och fryst färdiglagad mat innehållande kött ⁸ | kg | 36 | 5,2 | 6,3 | 8,8 | 17,6 | 16,9 |

1) Inklusive ströbröd framställt av knäckebröd.

2) Fr.o.m. 1995 redovisas tunnbröd tillsammans med mjukt matbröd.

3) Fr.o.m. 2003 redovisas skorpor och skorpmjöl tillsammans med knäckebröd och flatbröd.

4) Uppgifterna avser vara med ben.

5) Fr.o.m. år 2000 används annat underlag än tidigare, varför jämförelse med tidigare år bör göras med försiktighet.

6) Fr.o.m. 1995 redovisas kalv- och nötkött tillsammans.

7) Inkl. köttinnehållet i viss färdiglagad mat.

8) Fr.o.m. år 1996 används annat underlag än tidigare, varför jämförelse med tidigare år bör göras med försiktighet.

9) Uppgifterna baseras på bristfälligt underlag och är därför osäkra.

10) Inkl. vissa kvantiteter fryst kött.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 17.1 (forts.)

| | En- het | Varu- kod | 1990 | 1995 | 2000 | 2005 | 2006* |
|---|------------|--------------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Fisk, kräftdjur och blötdjur | | | | | | | |
| Hel, styckad eller filéad, färsk fisk ^{11,12} | kg | 38–43 | 6,5 | 5,9 | .. | .. | .. |
| Filéad fryst fisk | kg | 45–48 | 2,7 | 2,0 | 1,9 | 3,1 | 3,2 |
| Konserver och beredd fisk | kg | 49–56 | 6,7 | 5,8 | 7,4 | 9,3 | 10,2 |
| Kräftdjur och blötdjur, även konserver ¹² | kg | 58–59 | 2,7 | 3,0 | 1,6 | 2,1 | 1,9 |
| Mjök | | | | | | | |
| <i>Mjök</i> | | | | | | | |
| Direktförsäld o. hemmaförbrukad mjök | liter | 60–68 | 154,8 | 144,7 | 141,2 | 137,7 | 133,4 |
| Lätt- och minimjök < 1,0 % | liter | 60 | 2,8 | 2,0 | 1,4 | 0,9 | 0,9 |
| Mellanmjök m.m. 1,0 % – 2,0 % | liter | 61 | 36,3 | 25,8 | 23,7 | 24,4 | 23,6 |
| Standardmjök > 2,0 % | liter | 62 | 34,2 | 45,0 | 49,8 | 51,1 | 49,8 |
| Syrade produkter < 1,0 % | liter | 63 | 54,3 | 43,7 | 36,8 | 29,4 | 26,7 |
| Syrade produkter 1,0 % – 2,0 % | liter | 64, 66 | 7,0 | 6,2 | 7,1 | 9,7 | 9,7 |
| Syrade produkter > 2,0 % | liter | 67 | 1,1 | 3,4 | 4,1 | 4,5 | 3,5 |
| Syrade produkter > 2,0 % | liter | 65, 68 | 19,2 | 18,6 | 18,3 | 17,6 | 19,2 |
| Grädde, ost och ägg | | | | | | | |
| <i>Grädde</i> | | | | | | | |
| Tunn grädde < 29 % ¹³ | liter | 70–72 | 8,5 | 9,2 | 9,9 | 9,0 | 9,1 |
| Gräddfil 12 % | liter | 70 | 1,3 | 1,3 | 2,0 | 2,2 | 2,2 |
| Tjock grädde ≥ 29 % ¹³ | liter | 71 | 1,1 | 1,2 | 1,6 | 1,6 | 1,5 |
| Mjökpulver | kg | 72 | 6,2 | 6,7 | 6,3 | 5,2 | 5,4 |
| Ost | kg | 74 | 0,1 | 0,1 | 0,0 | 0,0 | 0,0 |
| Härdost | kg | 75–78 | 16,3 | 16,4 | 16,5 | 17,6 | 17,8 |
| Smältost, mesvaror, ost av andra slag | kg | 75 | 13,1 | 13,3 | 12,6 | 12,9 | 13,0 |
| Ägg ⁹ | kg | 76–78 | 3,2 | 3,1 | 3,9 | 4,8 | 4,8 |
| Ägg ⁹ | kg | 80 | 11,7 | 10,4 | 10,4 | 9,8 | 10,0 |
| Matfett | | | | | | | |
| <i>Smör och margarin</i> | | | | | | | |
| Smör | kg | 82–84 | 18,2 | 17,2 | 14,9 | 11,9 | 10,9 |
| Hushållsmargarin (inkl. Bregott) exkl. lättmargarin | kg | 82 | 2,2 | 2,0 | 1,3 | 1,5 | 1,7 |
| Lättmargarin | kg | 83 | 11,6 | 9,8 | 8,7 | 5,6 | 5,4 |
| Matolja ¹⁴ | kg | 84 | 4,3 | 5,4 | 4,9 | 4,8 | 3,9 |
| Matolja ¹⁴ | kg | 87 | 0,8 | 0,9 | 0,9 | 1,7 | 2,0 |
| Köksväxter | | | | | | | |
| <i>Rotfrukter</i> | | | | | | | |
| Morötter | kg | 89–90 | 9,0 | 9,6 | 9,4 | 9,4 | 10,5 |
| Övriga rotfrukter | kg | 89 | 7,4 | 8,2 | 8,0 | 8,0 | 9,2 |
| Färska köksväxter | kg | 90 | 1,5 | 1,5 | 1,4 | 1,4 | 1,2 |
| Gurka | kg | 92–99 | 28,9 | 31,9 | 38,8 | 42,0 | 44,4 |
| Lök, purjolök | kg | 92 | 3,8 | 3,3 | 4,3 | 4,4 | 4,4 |
| Blom-, vit-, röd-, bryssel-, grön- o. salladskål ¹⁵ samt broccoli | kg | 93–94 | 5,5 | 6,3 | 8,7 | 7,8 | 8,0 |
| Sallad, salladskål ¹⁵ | kg | 95–96 | 5,9 | 6,7 | 6,3 | 6,2 | 6,6 |
| Tomater | kg | 97 | 5,0 | 4,0 | 5,5 | 5,7 | 6,1 |
| Övriga köksväxter, färska ¹⁵ | kg | 98 | 6,3 | 8,1 | 8,6 | 10,0 | 10,4 |
| Frysta, torkade, inlagda, beredda eller konserverade rotfrukter o. köksväxter | kg | 99 | 2,3 | 3,5 | 5,4 | 7,9 | 8,9 |
| Frysta, torkade, inlagda, beredda eller konserverade rotfrukter o. köksväxter | kg | 101–104 | 16,9 | 15,6 | 17,6 | 19,8 | 20,8 |

11) Produktion inom vattenbruket ingår här.

12) Fr.o.m. 2000 redovisas inte konsumtionen av varorna 38–44 samt 58 p.g.a. att resultaten anses alltför osäkra.

13) Fr.o.m. år 2000 används fetthaltsgränsen 29 %, tidigare år gällde 27 %. Detta innebär att redovisade siffror före år 2000 inte är helt jämförbara med de som redovisats senare år.

14) Uppgifter fr.o.m. år 2005 är inte helt jämförbara med tidigare år.

15) Fr.o.m. år 2005 ingår salladskål i vara 99. Åren 1995–2004 ingick salladskål i vara 96 och dess-förinnan i vara 97.

Tabell 17.1 (forts.)

| | En- het | Varu- kod | 1990 | 1995 | 2000 | 2005 | 2006* |
|---|------------|--------------|------|------|------|------|-------|
| Frukt och bär | | | | | | | |
| Citrusfrukter och vindruvor, färska | kg | 106–107 | 16,9 | 17,2 | 17,0 | 17,1 | 19,5 |
| Mandel och nötter, färska eller beredda | kg | 108 | 1,5 | 1,4 | 1,2 | 1,9 | 2,3 |
| Äpplen och päron, färska ^{9,16} | kg | 109 | 15,0 | 13,5 | 14,0 | 17,1 | 16,5 |
| Körsbär, persikor, plommon o. likn. stenfrukter, bananer, meloner och övriga färska frukter ^{9,16} | kg | 110–111 | 21,5 | 21,3 | 27,6 | 26,3 | 25,7 |
| Jordgubbar, hallon, sv. vinbär, blåbär, lingon o. andra bär, färska eller frysta ^{9,16,17} | kg | 112–113 | 1,7 | 1,7 | 2,2 | 3,0 | 3,0 |
| Frukt och bär, hela i stycken el. mosade, torkade el. konserverade | kg | 114–115 | 6,1 | 4,2 | 4,9 | 5,3 | 5,5 |
| Sylter, marmelader, fruktmos och géléer | kg | 116 | 5,5 | 6,3 | 6,4 | 6,8 | 7,8 |
| Soppor och buljonger innehåll. köksväxter, bär, frukter, fisk och kött ¹⁸ | kg | 117–118 | 3,4 | 4,2 | 3,8 | 4,0 | 3,8 |
| Safter och juicer av köksväxter, frukter och bär, naturlig, även konc. | liter | 119–120 | 18,9 | 19,7 | 18,5 | 19,2 | 21,8 |
| Övriga livsmedel | | | | | | | |
| Potatis, färsk ^{9,19} | kg | 122 | 60,4 | 57,2 | 47,1 | 46,5 | 45,9 |
| Potatisprodukter | kg | 123–127 | 6,8 | 7,5 | 10,4 | 10,6 | 10,8 |
| Socker | kg | 129–130 | 13,9 | 11,3 | 10,1 | 7,4 | 6,5 |
| Sirap | kg | 131 | 0,4 | 0,4 | 0,4 | 0,3 | 0,3 |
| Kaffe, rostat | kg | 133 | 9,0 | 7,5 | 7,0 | 7,7 | 8,1 |
| Te | kg | 134 | 0,3 | 0,3 | 0,4 | 0,3 | 0,2 |
| Kaffe- och teextrakt, kakaopulver, drick-choklad o. chokladsäser | kg | 135–137 | 1,7 | 2,0 | 2,6 | 2,5 | 2,5 |
| Honung ⁹ | kg | 139 | 0,8 | 0,7 | 0,6 | 0,6 | 0,7 |
| Choklad och konfektyrvaror | kg | 140 | 11,1 | 11,8 | 14,8 | 15,2 | 15,1 |
| Säser inkl. majonnäs o andra för smaksättning avsedda preparat | | | 5,4 | 6,4 | 9,1 | 12,8 | 11,8 |
| Glass | liter | 142–143 | 13,9 | 13,7 | 12,5 | 12,6 | 12,2 |
| Kryddor inkl. senap och salt ⁹ | kg | 145–146 | 2,7 | 2,6 | 2,8 | 2,7 | 2,8 |
| Alkohol fria och alkoholhaltiga drycker | | | | | | | |
| Läskedrycker och mineralvatten | liter | 148–149 | 59,5 | 70,2 | 90,6 | 94,3 | 101,2 |
| Läskedrycker, cider m.m. ²⁰ | liter | 148 | 49,8 | 58,2 | 82,2 | 84,5 | 89,7 |
| Mineralvatten och kolsyrat vatten, utan tillsatser av socker eller aromämne | liter | 149 | 9,7 | 12,0 | 8,3 | 9,8 | 11,5 |
| Maltdrycker | liter | 151–152 | 41,2 | 43,5 | 31,7 | 22,1 | 21,4 |
| Lättöl < 2,25% (inkl. svagdricka) | liter | 151 | 12,6 | 10,7 | 7,4 | 5,0 | 4,7 |
| Öl 2,25 – 3,5 % | liter | 152 | 28,6 | 32,8 | 24,2 | 17,1 | 16,7 |
| Alkoholhaltiga drycker | | | | | | | |
| Starköl ²¹ | liter | 156 | 19,0 | 21,8 | 25,3 | 28,9 | 30,4 |
| Vin ²¹ | liter | 157 | 12,2 | 12,6 | 16,3 | 19,5 | 20,5 |
| Spritdrycker ²¹ | liter | 158 | 4,4 | 3,4 | 2,8 | 2,7 | 2,7 |

16) Naturakonsumtion ingår inte.

17) Revideringar har gjorts fr.o.m. 2000 p.g.a. förändringar i källmaterialet.

18) Uppgifterna avser såväl torkade som färdiga soppor, varför de bör tolkas med viss försiktighet.

19) Inkl. konsumtion av skalad potatis.

20) Inkl. mineralvatten och kolsyrat vatten med tillsats av socker eller aromämne.

21) Uppgifterna avser försäljning av spritdrycker i detaljhandel och servering.

Tabell 17.2

Näringsvärden per person och dag. Genomsnitt för hela befolkningen¹*Nutritive values per capita and day. Means for the whole population*

| | Absoluta tal | | | | | Procentuellt bidrag till energitillförseln | | | | |
|-------------------|----------------------------|--------------------|------------|------------------------|--------------------|--|------------|------------------------|--------------------|------------|
| | Energi, mJ ² | Pro- tein, g | Fett, g | Kolhyd- rater, g | Alko- hol, g | Pro- tein, % | Fett, % | Kolhyd- rater, % | Alko- hol, % | Summa % |
| 2005* | 12,9 | 102 | 123 | 367 | 13,4 | 13,4 | 35,2 | 48,3 | 3,0 | 100 |
| 2004 | 12,9 | 102 | 120 | 371 | 13,5 | 13,4 | 34,6 | 49,0 | 3,0 | 100 |
| 2003 | 13,0 | 101 | 121 | 375 | 14,0 | 13,2 | 34,4 | 49,2 | 3,2 | 100 |
| 2000 | 12,5 | 97 | 120 | 357 | 12,8 | 13,1 | 35,5 | 48,4 | 3,0 | 100 |
| 1995 ³ | 11,9 | 89 | 118 | 334 | 12,5 | 12,7 | 36,6 | 47,6 | 3,1 | 100 |
| 1990 | 12,3 | 89 | 122 | 352 | 13,1 | 12,0 | 37,2 | 47,8 | 3,0 | 100 |
| 1985 | 12,2 | 86 | 125 | 343 | 12,2 | 11,8 | 38,5 | 46,8 | 2,9 | 100 |
| 1980 | 12,3 | 87 | 126 | 342 | 13,0 | 11,8 | 38,7 | 46,4 | 3,1 | 100 |

- 1) Ändringar i underlaget för konsumtionsberäkningarna har medfört att uppgifterna fr.o.m. 1997 inte är helt jämförbara med uppgifterna för tidigare år.
- 2) 1 mJ (megajoule) = 239 kcal (kilokalorier) fr.o.m. 1980 men inte dessförinnan.
- 3) Fr.o.m. 1995 ingår ej kostfibrer i kolhydrat- och energivärdet.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 17.3

Genomsnittlig tillförsel av energi, protein, fett och kolhydrater per person och dag 1980 och 2005 med fördelning på olika livsmedel*Mean supply of energy, protein, fat and carbohydrates per capita and day by different foodstuffs*

| | Energi, kJ | | Protein, g | | Fett, g | | Kolhydrater, g | |
|--|---------------|---------------|------------|------------|------------|------------|----------------|------------|
| | 1980 | 2005* | 1980 | 2005* | 1980 | 2005* | 1980 | 2005* |
| Bröd och spannmålsprodukter | 3 028 | 3 846 | 17 | 23 | 12 | 18 | 134 | 164 |
| Kött och köttvaror | 1 321 | 1 628 | 23 | 30 | 23 | 28 | 5 | 6 |
| Fisk, kräft- och blötdjur ² | 220 | 295 | 6 | 8 | 3 | 4 | 1 | 2 |
| Mjök | 1 129 | 821 | 17 | 13 | 11 | 7 | 25 | 21 |
| Grädde och mjölkpulver | 247 | 283 | 1 | 1 | 6 | 7 | 1 | 1 |
| Ost | 544 | 618 | 10 | 11 | 10 | 11 | 1 | 1 |
| Ägg | 166 | 145 | 4 | 3 | 3 | 2 | 0 | 0 |
| Matfett ³ | 1 747 | 1 017 | 0 | 1 | 47 | 27 | 0 | 0 |
| Köksväxter | 205 | 311 | 2 | 3 | 1 | 1 | 9 | 12 |
| Frukt och bär | 692 | 792 | 1 | 2 | 1 | 2 | 36 | 40 |
| Potatis och potatisprodukter | 625 | 608 | 3 | 3 | 1 | 3 | 31 | 26 |
| Socker och sirap | 919 | 356 | 0 | 0 | 0 | 0 | 54 | 21 |
| Andra livsmedel ⁴ | 891 | 1 344 | 3 | 4 | 8 | 13 | 32 | 47 |
| Malt och läskedrycker ⁵ | 259 | 436 | 0 | 0 | 0 | 0 | 11 | 22 |
| Totalt livsmedel | 11 993 | 12 500 | 87 | 102 | 126 | 123 | 340 | 363 |
| Alkoholhaltiga drycker | 326 | 408 | 0 | 1 | 0 | 0 | 2 | 4 |
| Totalt | 12 319 | 12 908 | 87 | 102 | 126 | 123 | 342 | 367 |

- 1) Fr.o.m. 1995 ingår inte kostfibrer i kolhydratvärdet.
- 2) Inkl. konserver och andra beredningar.
- 3) Smör, Bregott och övrigt matfett.
- 4) Kaffe, te, kakaopulver, honung, choklad- och konfektyrvaror, vissa såser och glass.
- 5) Exkl. starköl.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 17.4

Genomsnittlig tillförsel av vissa vitaminer, järn, kalcium och fibrer per person och dag 2005, milligram. Preliminära uppgifter

Mean supply of certain vitamins, iron, calcium and fibres per capita and day milligrams.
Provisional data

| | A-vitamin ¹ | C-vitamin | Tiamin ² | Järn | Kalcium | Kost-fibrer |
|--|------------------------|------------|---------------------|-------------|--------------|-------------|
| Bröd och spannmålsprodukter | 114 | 1 | 0,9 | 4,5 | 112 | 12 |
| Kött och köttvaror | 619 | 1 | 0,5 | 4,2 | 35 | 0 |
| Fisk, kräft- och blötdjur ³ | 36 | 0 | 0,0 | 0,5 | 19 | 0 |
| Mjök | 135 | 4 | 0,1 | 0,2 | 439 | 0 |
| Grädde och mjölkpulver | 63 | 0 | 0,0 | 0,0 | 21 | 0 |
| Ost | 101 | 0 | 0,0 | 0,1 | 292 | 0 |
| Ägg | 50 | 0 | 0,0 | 0,4 | 12 | 0 |
| Matfett ⁴ | 309 | 0 | 0,0 | 0,0 | 7 | 0 |
| Köksväxter | 424 | 52 | 0,1 | 1,3 | 62 | 4 |
| Frukt och bär | 22 | 47 | 0,1 | 0,7 | 31 | 4 |
| Potatis och potatisprodukter | 3 | 14 | 0,1 | 0,8 | 9 | 3 |
| Socker och sirap | 0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 1 | 0 |
| Andra livsmedel ⁵ | 30 | 4 | 0,0 | 1,3 | 83 | 1 |
| Malt- och läskedrycker (exkl. starköl) | 0 | 0 | 0,0 | 0,3 | 12 | 0 |
| Totalt livsmedel | 1 907 | 124 | 2,0 | 14,5 | 1 135 | 23 |
| Alkoholhaltiga drycker | 0 | 0 | 0,0 | 0,7 | 13 | 0 |
| Totalt | 1 907 | 124 | 2,0 | 15,2 | 1 148 | 23 |

1) Redovisning i RE (=retinolekvivalenter). RE=summan av färdigblandad retinol i kosten och vitamin A aktivitet från beta-karoten.

2) B1-vitamin.

3) Inkl. konserver och andra beredningar.

4) Smör, Bregott och övrigt matfett.

5) Kaffe, te, kakaopulver, honung, choklad- och konfektyrvaror, vissa såser och glass.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 17.5

**Försäljning (inkl moms) av livsmedel och drycker inom handeln 2000–2006
(enligt mer detaljerad COICOP), belopp i milj. kr**
Turnover (incl. V.A.T) of food and drinks for the retail trade and retail sale of automotive fuel 2000–2006 (by more detailed COICOP), millions SEK

| COICOP | Varugrupp | Försäljning (inkl. moms) | | | | | |
|---------------|--|--------------------------|---------------|---------------|--------------------------------------|---------------|---------------|
| | | Löpande priser | | | Fasta priser (2000=100) ¹ | | |
| | | 2000 | 2005 | 2006 | 2000 | 2005 | 2006 |
| 01.1.1 | Bröd och övriga spannmåls- produkter | 19 138 | 22 307 | 22 646 | 19 138 | 21 627 | 22 115 |
| 01.1.1.1 | Ris | 619 | 665 | 702 | 619 | 684 | 729 |
| 01.1.1.2 | Bröd | 10 997 | 13 130 | 12 605 | 10 997 | 12 563 | 12 156 |
| 01.1.1.3 | Pastaprodukter | 1 186 | 1 735 | 1 932 | 1 186 | 1 670 | 1 858 |
| 01.1.1.4 | Bakverk | 3 188 | 3 611 | 4 021 | 3 188 | 3 462 | 3 868 |
| 01.1.1.5 | Andra spannmålsprodukter | 3 148 | 3 167 | 3 386 | 3 148 | 3 247 | 3 504 |
| 01.1.2 | Kött | 19 862 | 27 232 | 29 133 | 19 862 | 25 570 | 26 918 |
| 01.1.2.1– | Nöt-, gris-, får-, lamm- och viltkött | 8 556 | 10 483 | 11 710 | 8 556 | 9 396 | 10 159 |
| 01.1.2.4, | | | | | | | |
| 01.1.2.7 | | | | | | | |
| 01.1.2.5 | Torkat, saltat eller rökt kött och ätliga slaktbiprodukter | 8 438 | 13 637 | 13 886 | 8 438 | 13 168 | 13 356 |
| 01.1.2.6 | Annat konserverat eller bearbetat kött samt beredningar av kött | 2 868 | 3 112 | 3 536 | 2 868 | 3 006 | 3 403 |
| 01.1.3 | Fisk | 7 352 | 8 698 | 9 337 | 7 352 | 7 327 | 7 659 |
| 01.1.3.1– | Fisk och skaldjur (färsk, kyld, fryst, torkad, rökt eller saltad) | 2 580 | 3 988 | 4 238 | 2 580 | 3 041 | 3 053 |
| 01.1.3.3 | | | | | | | |
| 01.1.3.4 | Annan konserverad eller beredd fisk och skaldjur samt beredningar av fisk och skaldjur | 4 772 | 4 709 | 5 099 | 4 772 | 4 286 | 4 606 |
| 01.1.4 | Mjök, ost och ägg | 19 839 | 23 668 | 25 602 | 19 839 | 21 799 | 23 563 |
| 01.1.4.1– | Mjök | 5 135 | 5 685 | 5 768 | 5 135 | 5 004 | 5 060 |
| 01.1.4.3 | | | | | | | |
| 01.1.4.4 | Yoghurt och fil | 3 727 | 4 211 | 4 829 | 3 727 | 3 760 | 4 307 |
| 01.1.4.5– | Ost och andra mjökprodukter | 9 539 | 12 225 | 13 219 | 9 539 | 11 607 | 12 585 |
| 01.1.4.6 | | | | | | | |
| 01.1.4.7 | Ägg | 1 438 | 1 547 | 1 786 | 1 438 | 1 427 | 1 611 |
| 01.1.5 | Oljor och fetter | 3 662 | 3 900 | 3 792 | 3 662 | 3 817 | 3 695 |
| 01.1.5.1 | Smör | 468 | 498 | 512 | 468 | 476 | 495 |
| 01.1.5.2, | Margarin och annat fett | 2 685 | 2 734 | 2 558 | 2 685 | 2 675 | 2 516 |
| 01.1.5.5 | | | | | | | |
| 01.1.5.3– | Matolja | 509 | 668 | 722 | 509 | 666 | 684 |
| 01.1.5.4 | | | | | | | |

1) Fastprisberäkningar bygger på uppgifter ifrån KPI utförda på Nationalräkenskapernas varugruppernivå. Fastprisberäkning är gjord i 2000 års priser.

Källa: SCB, Handel med varor och tjänster.

Tabell 17.5 (forts.)

| COICOP | Varugrupp | Försäljning (inkl. moms) | | | | | |
|------------------------------------|---|--------------------------|---------------|---------------|--------------------------------------|---------------|---------------|
| | | Löpande priser | | | Fasta priser (2000=100) ¹ | | |
| | | 2000 | 2005 | 2006 | 2000 | 2005 | 2006 |
| 01.1.6 | Frukt | 8 157 | 11 070 | 11 814 | 8 157 | 9 455 | 9 589 |
| 01.1.6.1– 01.1.6.7 | Frukt (färsk, kyld eller fryst) | 7 300 | 9 632 | 10 077 | 7 300 | 8 087 | 7 992 |
| 01.1.6.8 | Torkad frukt | 697 | 1 146 | 1 400 | 697 | 1 090 | 1 287 |
| 01.1.6.9 | Konserverad frukt och fruktbasera- de produkter | 160 | 292 | 337 | 160 | 278 | 310 |
| 01.1.7 | Grönsaker | 13 218 | 15 190 | 16 117 | 13 218 | 14 272 | 14 931 |
| 01.1.7.1– 01.1.7.4, 01.1.7.7 | Grönsaker och potatis (färsk, kyld eller fryst) | 8 852 | 10 534 | 10 837 | 8 852 | 9 641 | 9 569 |
| 01.1.7.5 | Torkade grönsaker | 96 | 215 | 181 | 96 | 209 | 180 |
| 01.1.7.6 | Andra konserverade eller behand- lade grönsaker | 1 959 | 2 309 | 2 539 | 1 959 | 2 237 | 2 517 |
| 01.1.7.8 | Potatisprodukter | 2 312 | 2 133 | 2 560 | 2 312 | 2 185 | 2 665 |
| 01.1.8 | Socket, sylt, honung, choklad och konfektyr | 15 224 | 17 819 | 17 328 | 15 224 | 17 440 | 17 149 |
| 01.1.8.1 | Socket | 937 | 896 | 799 | 937 | 861 | 766 |
| 01.1.8.2 | Sylter och marmelader | 987 | 1 242 | 1 222 | 987 | 1 221 | 1 214 |
| 01.1.8.3– 01.1.8.6 | Konfektyr, choklad och glass | 13 299 | 15 681 | 15 307 | 13 299 | 15 358 | 15 168 |
| 01.1.9 | Övriga livsmedel | 5 965 | 6 253 | 6 862 | 5 965 | 6 249 | 6 952 |
| 01.1.9.1 | Såser och smaksättningsmedel | 2 338 | 3 869 | 4 202 | 2 338 | 3 901 | 4 310 |
| 01.1.9.2 | Salt, kryddor och kryddväxter | 124 | 136 | 151 | 124 | 153 | 174 |
| 01.1.9.3– 01.1.9.4 | Jäst, dessertberedningar och sop- por samt övrigt | 3 503 | 2 248 | 2 509 | 3 503 | 2 195 | 2 468 |
| 01.2.1 | Kaffe, te och chokladdryck | 4 501 | 4 629 | 4 720 | 4 501 | 5 393 | 5 420 |
| 01.2.1.1 | Kaffe | 3 685 | 3 726 | 3 848 | 3 685 | 4 471 | 4 503 |
| 01.2.1.2 | Te | 541 | 606 | 594 | 541 | 619 | 629 |
| 01.2.1.3 | Kakao och chokladpulver | 275 | 297 | 278 | 275 | 303 | 288 |
| 01.2.2 | Mineralvatten, läskedrycker, frukt- och grönsaksjuicer | 8 195 | 9 827 | 10 869 | 8 195 | 9 734 | 10 815 |
| 01.2.2.1– | Läskedrycker samt mineral- och | 4 381 | 5 732 | 6 171 | 4 381 | 5 568 | 6 028 |
| 01.2.2.2 | källvatten | | | | | | |
| 01.2.2.3– 01.2.2.4 | Juice och saft | 3 814 | 4 095 | 4 698 | 3 814 | 4 167 | 4 787 |
| 02.1 | Alkoholhaltiga drycker | 24 709 | 25 993 | 26 914 | 24 709 | 26 053 | 27 116 |
| 02.1.1 | Spritdrycker | 7 285 | 6 372 | 6 406 | 7 285 | 6 223 | 6 280 |
| 02.1.2 | Vin inkl. cider | 10 113 | 12 229 | 13 027 | 10 113 | 12 379 | 13 233 |
| 02.1.3 | Öl | 7 312 | 7 391 | 7 481 | 7 312 | 7 450 | 7 604 |
| Därav | Öl klass I och II | 3 370 | 2 811 | 2 494 | 3 370 | 2 723 | 2 403 |
| | Öl klass III | 3 939 | 4 580 | 4 987 | 3 939 | 4 727 | 5 200 |

Tabell 17.6
**Hushållens konsumtionsutgifter efter ändamål 1995–2007 enligt national-
 räkenskaperna (NR), löpande priser, milj. kr**

Household final consumption expenditure by purpose according to the National Accounts, current prices

| | COICOP ¹ | 1995 | 2000 | 2004 | 2005 | 2006* | 2007* |
|--|---------------------|---------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| <i>Livsmedel o icke alkoholhaltiga drycker</i> | 01 | 122 943 | 128 178 | 150 681 | 153 826 | 161 616 | 167 640 |
| <i>Livsmedel</i> | 011 | 110 193 | 114 877 | 136 306 | 138 831 | 145 405 | 150 965 |
| Bröd och spannmåls- produkter | 0111 | 18 783 | 19 313 | 22 111 | 22 439 | 22 776 | 23 293 |
| Kött | 0112 | 20 681 | 21 114 | 27 489 | 28 572 | 30 514 | 32 357 |
| Fisk | 0113 | 6 278 | 7 656 | 8 658 | 8 992 | 9 645 | 10 048 |
| Mjök, ost och ägg | 0114 | 19 426 | 20 293 | 24 123 | 23 867 | 25 817 | 26 707 |
| Oljor och fetter | 0115 | 3 979 | 3 647 | 3 837 | 3 900 | 3 791 | 3 926 |
| Frukt | 0116 | 7 784 | 8 460 | 10 697 | 11 386 | 12 140 | 12 598 |
| Grönsaker | 0117 | 12 347 | 13 494 | 15 328 | 15 476 | 16 409 | 16 932 |
| Sötsaker, glass, sylt | 0118 | 15 441 | 15 339 | 17 718 | 17 946 | 17 457 | 18 003 |
| Salt, kryddor, såser | 0119 | 5 474 | 5 561 | 6 345 | 6 253 | 6 856 | 7 101 |
| <i>Icke alkoholhaltiga drycker</i> | 012 | 12 750 | 13 301 | 14 375 | 14 995 | 16 211 | 16 675 |
| Kaffe, te, choklad | 0121 | 5 221 | 4 538 | 4 448 | 4 666 | 4 758 | 5 008 |
| Läsk, juice, saft | 0122 | 7 529 | 8 763 | 9 927 | 10 329 | 11 453 | 11 667 |
| <i>Alkoholhaltiga drycker</i> | 021 | 23 327 | 24 872 | 26 160 | 26 326 | 27 101 | 28 474 |
| Sprit | 0211 | 8 627 | 7 803 | 6 893 | 6 781 | 6 742 | 6 912 |
| Vin | 0212 | 7 399 | 9 543 | 11 246 | 11 729 | 12 449 | 13 380 |
| Öl | 0213 | 7 301 | 7 526 | 8 021 | 7 816 | 7 910 | 8 182 |
| Hushållens konsumtions- utgifter totalt | | 874 266 | 1 076 301 | 1 234 136 | 1 282 119 | 1 326 022 | 1 386 945 |

1) Classification of Individual Consumption by Purpose.

Källa: SCB, Nationalräkenskaperna.

Tabell 17.7**Hushållens konsumtionsutgifter efter ändamål 1995–2007 enligt nationalräkenskaperna (NR), fasta priser, index (2000=100)***Household final consumption expenditure by purpose according to the National Accounts, fixed prices, index numbers*

| | COICOP ¹ | 1995 | 2000 | 2004 | 2005 | 2006* | 2007* |
|--|---------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| <i>Livsmedel o icke alkoholhaltiga drycker</i> | <i>01</i> | 92,5 | 100,0 | 110,7 | 113,5 | 118,2 | 120,1 |
| <i>Livsmedel</i> | <i>011</i> | 92,8 | 100,0 | 110,5 | 113,0 | 117,2 | 119,1 |
| Bröd och spannmålsprodukter | 0111 | 95,1 | 100,0 | 109,9 | 112,7 | 115,2 | 113,9 |
| Kött | 0112 | 90,9 | 100,0 | 122,8 | 127,4 | 133,9 | 140,4 |
| Fisk | 0113 | 88,4 | 100,0 | 96,9 | 98,6 | 101,6 | 103,3 |
| Mjök, ost och ägg | 0114 | 96,1 | 100,0 | 108,4 | 108,2 | 116,9 | 119,3 |
| Oljor och fetter | 0115 | 108,6 | 100,0 | 100,5 | 104,6 | 101,3 | 103,8 |
| Frukt | 0116 | 86,3 | 100,0 | 109,5 | 114,6 | 115,6 | 116,2 |
| Grönsaker | 0117 | 79,9 | 100,0 | 107,1 | 107,9 | 112,0 | 111,3 |
| Sötsaker, glass, sylt | 0118 | 100,8 | 100,0 | 110,2 | 114,4 | 112,5 | 113,9 |
| Salt, kryddor, säser | 0119 | 97,1 | 100,0 | 107,4 | 108,5 | 120,6 | 123,7 |
| <i>Icke alkoholhaltiga drycker</i> | <i>012</i> | <i>89,5</i> | <i>100,0</i> | <i>112,6</i> | <i>117,7</i> | <i>127,0</i> | <i>129,2</i> |
| Kaffe, te, choklad | 0121 | 93,8 | 100,0 | 116,5 | 120,1 | 120,6 | 125,0 |
| Läsk, juice, saft | 0122 | 87,1 | 100,0 | 111,0 | 116,8 | 130,0 | 131,3 |
| <i>Alkoholhaltiga drycker</i> | <i>021</i> | <i>102,9</i> | <i>100,0</i> | <i>104,9</i> | <i>105,8</i> | <i>109,4</i> | <i>115,4</i> |
| Sprit | 0211 | 125,0 | 100,0 | 86,2 | 84,9 | 84,8 | 87,3 |
| Vin | 0212 | 89,5 | 100,0 | 120,1 | 124,5 | 132,6 | 142,2 |
| Öl | 0213 | 96,8 | 100,0 | 105,6 | 104,6 | 106,5 | 111,8 |
| Hushållens konsumtionsutgifter totalt | | 85,2 | 100,0 | 107,8 | 110,7 | 113,5 | 117,2 |

1) Classification of Individual Consumption by Purpose.

Källa: SCB, Nationalräkenskaperna.

18 Livsmedelssäkerhet

Livsmedelssäkerhet är ett begrepp som får allt större uppmärksamhet. Alla delar i livsmedelskedjan har betydelse för livsmedelssäkerheten och helhetsperspektivet "från jord till bord" är viktigt. I detta kapitel redovisas uppgifter om vattenkvalitet, bekämpningsmedelsrester i vegetabilier och exempel på hur man kan visa förekomsten av bakterier (Salmonella och Campylobacter) i olika led av livsmedelskedjan, från djurfoder till antal rapporterade humana sjukdomsfall.

Sammanfattning

Allmänt

Livsmedelssäkerhet och livsmedelskvalitet är två begrepp som under de senaste åren fått mycket uppmärksamhet bl.a. till följd av de stora livsmedelsskandalerna i Europa i slutet av 1990-talet. EU-kommissionen lägger stor vikt vid att konsumenterna ska tillförsäkras livsmedel av hög säkerhet och har nylanserat termen "från jord till bord" som inkluderar hela livsmedelskedjan från primärproduktionen på gården till livsmedelsbutiken. Målsättningen är att garantera konsumenterna livsmedel av hög säkerhet och kvalitet.

Begreppet säkra livsmedel kan definieras med att "livsmedlen inte ska utsätta konsumenten för någon hälsorisk varken på lång eller kort sikt". Hälsorisken kan orsakas av att livsmedlet innehåller, ur riskvärderingssynpunkt, höga halter av icke önskvärda substanser och organismer. Med den definitionen är det i Sverige flera myndigheter som delar på ansvaret att sörja för livsmedlens säkerhet beroende på att olika myndigheter ansvarar för olika delar av produktionskedjan.

Tillgång på statistik

Den statistik som finns om livsmedelssäkerhet har främst tonvikt på icke önskvärda ämnen i livsmedel. Statistiken på området produceras i

huvudsak av Livsmedelsverket. Uppgifterna har dock inte karaktär av reguljär statistik och följer inte fortlöpande utvecklingen av kvaliteten hos t.ex. livsmedel eller det hygieniska tillståndet i livsmedelsbutiker och restauranger.

Undersökningsresultat

Dricksvatten

Enligt Livsmedelsverkets sammanställning har 256 av landets 290 kommuner rapporterat resultat från totalt 3 472 anläggningar under 2006. Totalt utfördes drygt 36 100 mikrobiologiska och drygt 27 700 kemiska analyser. Under året rapporterade hälften av kommunerna anläggningar med anmärkningar på dricksvattnet. Av alla dricksvattenanläggningar hade 10,3 % någon typ av anmärkning 2006. Av **figur 18A** och **tabell 18.1** framgår att den mest förekommande typen av anmärkning var kemiska problem av estetisk/teknisk karaktär (42 %), därefter kom mikrobiologiska anmärkningar av hälsomässig karaktär (38 %) följt av anmärkningar om hälsomässiga kemiska problem (20 %). Enligt **figur 18B** förekommer anmärkningar av mikrobiologisk hälsomässig karaktär och kemiska problem av estetisk/teknisk karaktär i större utsträckning på de större anläggningarna än på de mindre.

Under 2006 rapporterades två dricksvattenburna sjukdomsutbrott.

Bekämpningsmedelsrester

I Livsmedelsverkets kontrollprogram för bekämpningsmedelsrester i livsmedel av vegetabiliskt ursprung uttogs 2 096 prover under 2005. Av dessa överskred 89 (4,2 %) gällande gränsvärden (**tabell 18.2**). Majoriteten av proverna togs på färska och frusna frukter och grönsaker. I provtagningen kom 73 % av proverna från importerade varor och 99 % av överskridanden härrörde sig från de importerade varorna.

I **figur 18C** sammanfattas resultaten av genomförda provtagningar under 2005. Endast produkter för vilka minst 10 prov har tagits ingår i redovisningen.

Diagrammet visar att det i första hand var bananer, papaya och citrusfrukter som konstaterades innehålla bekämpningsmedelsrester. Andelen prov med överskridna gränsvärden var dock genomgående liten för citrusfrukterna och bananerna. Överskridna gränsvärden noterades främst för papaya och ananas.

Figur 18D visar att andelen överskridanden av tillåtna gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i färska frukter och grönsaker sedan mitten av 1980-talet genomgående varit betydligt högre i importerade produkter än i inhemska.

Under de senaste åren har antalet prov i stickprovskontrollen minskat medan andelen prov som uppvisar resthalter både under och över gränsvärdet visar en ökande trend (**figur 18E**). Tre orsaker kan antas bidra till denna trend. Den första är att provtagningen varierar år från år. Den andra är att analysmetoderna förbättras, att man över tiden letar efter fler substanser och man förmår detektera dem i allt lägre halter. En tredje orsak är förändringar i gränsvärdesbestämmelser vilket då gränserna sänks leder till fler överskridanden. Den ökande andelen prov med halter behöver därför inte tyda på att förekomsten av bekämpningsmedelsrester i våra livsmedel ökar utan kan bero på att man har blivit bättre på att hitta dem.

Under 2005 gjordes en jämförelse mellan olika odlingsformer, konventionell odling, integrerad produktion och ekologisk odling, i fråga om fynd av resthalter (**tabell 18.3**). Av 89

prover med halter över gränsvärdet härrörde 88 från konventionellt odlade importerade varor och ett från konventionellt odlade inhemska varor. Av de konventionellt odlade varorna innehöll 54 % resthalter varav de importerade varorna stod för 92 %. Bland de varor som odlats ekologiskt återfanns inga resthalter, varken bland importerade eller inhemskt producerade varor. I den integrerade produktionen var andelen prov med fynd av resthalter lägre än i den konventionella odlingen, 28 % av dessa prover innehöll resthalter men under gränsvärdet.

Den riktade kontrollen omfattade 68 partier av färska frukter och grönsaker. Kontrollverksamheten 2005 resulterade i att totalt 28,2 ton av importerad frukt och grönsaker stoppades för försäljning.

Salmonella

I foderproduktionen togs under 2006 totalt 16 591 prover och av dessa var endast en mycket liten del positiva för *Salmonella* (0,8 %) (**tabell 18.4**). Under de senaste åren har nivån på fynden varit stabilt låg utom år 2003 då man hade ett utbrott i en foderkvarn under sommaren. Under 2006 gjordes den största andelen fynd av *Salmonella* i likhet med tidigare år bland vegetabiliska foderråvaror och det är då främst importerade råvaror som är kontaminerade (majs, soja, raps) (**figur 18F**). Många av fynden av *Salmonella* härrör inte direkt från foderråvaran utan ifrån provtagning av kritiska kontrollpunkter i fabriksmiljön, s.k. miljöprover.

Vid provtagning på gårdar (**figur 18G**) upptäcktes *Salmonella* i 12 fjäderfäbesättning, 12 nötbесättningar och 15 grisbesättningar. Detta bekräftar tidigare års resultat att färre än 0,1 % av de svenska djurbesättningarna är smittade av *Salmonella*.

Även provtagningar vid slakthus, styckningsanläggningar och provtagning av livsmedel i butik visar samma trend då mycket få fynd av *Salmonella* påträffas. Under 2006 utfördes 4 945 analyser på prover av nöt, svin och fjäderfä tagna på styckningsanläggningar och varav ett prov var positivt. Från landets kommuner rapporterades det in 3 071 analyser

i handeln varav 0,1 % var positiva. År 2002 fokuserades provtagning på kött och köttprodukter och då noterades att 10,5 % av alla kycklingprover var positiva för *Salmonella* (**tabell 18.4**). Under 2003 minskade andelen till 0,6 % för att återigen öka under 2004 till 1,4 %. Under 2005 var 4,1 % av proverna positiva avseende *Salmonella* i kyckling. År 2006 förekom inga positiva prover. I provtagning av importerade livsmedel av nöt, gris och kyckling har andelen partier som visats positiva minskat från år 2002 då 22 % av samtliga prover var positiva till 7,8 % under 2003. I **figur 18H** kan man även se hur fynden fördelar sig över olika köttslag.

Under 2004 minskade det totala antalet rapporterade fall med *Salmonella* för femte året i rad till 3 562 personer. Även andelen som fått smittan i Sverige var den lägsta sedan 1998, 13 % av alla rapporterade fall (**figur 18I**). De vanligaste misstänkta smittkällorna är mat och vatten (72 %), personkontakter (5 %) och djur (2 %).

Campylobacter

Under 2006 undersöktes 2 572 svenska fjäderfåflockar för förekomst av *Campylobacter* i samband med slakt och av dessa var 356 (14 %) positiva (**tabell 18.5**). I **figur 18J** kan man se en tendens till att andel positiva prov för *Campylobacter* tagna på kycklinggårdar minskat under de fyra senast föregående åren men ökade något under 2006.

Under 2006 redovisades totalt 254 prover av olika livsmedel företrädesvis tagna i handeln. Inga positiva prov redovisas för 2006 p.g.a. att resultatet ej är färdigställt (**tabell 18.5**). Jämfört med tidigare år visar andelen fynd av *Campylobacter* i kycklingkött provtaget i butik på en kraftig minskning för år 2005 (**figur 18K**).

Under 2004 rapporterades totalt 6 167 fall av human *Campylobacter*smitta. Av dessa hade 34 % ådragit sig smittan i Sverige (**figur 18L**). Det totala antalet fall av smitta har visat på en sjunkande trend de senaste tre redovisningsåren men andelen som smittas i Sverige under samma period har ökat.

Om statistiken

Dricksvatten

Landets producenter av dricksvatten har ansvaret att tillhandahålla en produkt av hög kvalitet och för att uppnå detta sker regelbundna kontroller i enlighet med Livsmedelsverkets dricksvattenföreskrift. Kvalitetskontroller görs dels i egenkontrollprogram dels av kommunens tillsynsmyndighet. Resultaten rapporteras sedan till Livsmedelsverket som sammanställer data för hela landet. Den 25 december 2003 trädde nya dricksvattenföreskrifter i kraft vilket medför svårigheter att göra jämförelser bakåt i tiden på vissa parametrar.

Bekämpningsmedelsrester

Livsmedelsverket har ett löpande kontrollprogram för bekämpningsmedelsrester i livsmedel av vegetabiliskt ursprung (färska och frusna frukter och grönsaker, processade, konserverade och torkade livsmedel av frukt och grönt, spannmål, baljväxter, oljeväxter och nötter). I vilken mängd varje varugrupp och enskild vara ska undersökas bestäms med hänsyn tagen bl.a. till konsumtionsmängd, om produkten äts med eller utan skal och kännedom från tidigare år om höga halter. Analyserna förmår detektera 253 pesticider (aktiva substanser).

I det nationella programmet ingår EU:s koordinerade program som omfattar päron, bönor, potatis, morötter, apelsiner, mandariner, slanggurka, spenat och ris. Totalt uttogs för denna undersökning 529 prov och EU:s gränsvärden överskreds i 20 fall (3,8 %). Kommissionen sammanställer och publicerar resultaten för medlemsländerna på sin webbplats.

Resultatredovisningen har anpassats till de av EU fastställda tillåtna högsta gränsvärdena för olika pesticider (Maximum Residue Limits, EC-MRLs).

Salmonella

Sedan 1961 finns kontrollprogram för att förhindra spridning av *Salmonella* i Sverige, kontrollprogrammet övervakas av Jordbruksverket och Livsmedelsverket. Programmen kontrollerar hela livsmedelskedjan från djurfoder

till vara i butik.

I foderproduktionen sker provtagningen enligt speciella regler och frekvenser beroende på vad för djurslag fodret är ämnat för. Utöver obligatoriska prover tas ofta frivilliga prover.

Djurbesättningar. Ägg- och köttproducerande fjäderfå provtages regelbundet av veterinärer. För nöt och svin genomförs provtagning inom det frivilliga *Salmonella*-programmet. Skulle man upptäcka smitta spärras gården av och restriktioner införs för att hindra smittospridning. Är det en fjäderfåflock som drabbats slaktas dessutom hela flocken innan gården spärras och desinficeras. För samtliga djurslag undersöks fodret som ett led i att spåra smittokällan.

Provtagning av livsmedel sker på slakterier och styckningsanläggningar där provtagningens omfattning beror på slakteriets kapacitet och utförs av en besiktningveterinär. På slaktkroppar tas dels prover på lymfan som visar om djuret bär på en infektion, dels svabbprover som vid fynd av *Salmonella* är en indikation på kontaminering vid slakt. Vid positiva prover vidtas åtgärder för att förbättra hygienrutinerna. I handeln är det kommunerna som ansvarar för provtagningen och det tas prov av ej tillredda köttvaror såväl som beredda produkter, färdiglagad mat, ost och mejeriprodukter, glass, ägg, fisk och skaldjur.

Samtliga livsmedel där *Salmonella* påträffas bedöms som otjänliga för konsumtion och destrueras alternativt skickas tillbaka till ursprungsland om det rör sig om importerade varor. Det inleds också en undersökning för att försöka spåra smittkällan och åtgärder tas för att hindra vidare spridning.

Infektion av *Salmonella* hos människor är anmälningspliktiga. Vid samtliga anmälda fall sker undersökningar för att spåra smittan samt provtagning på även personer i den insjuknades närhet.

Campylobacter

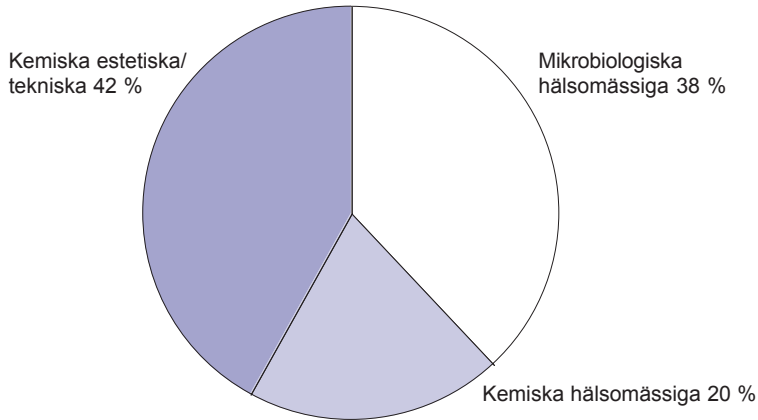
Undersökningar över förekomst av *Campylobacter* i fjäderfåflockar har pågått sedan 1991 men 2001 förändrades programmet varför det inte är meningsfullt att göra jämförelser längre

tillbaka i tiden. För *Campylobacter* i livsmedel finns inget officiellt kontrollprogram utan information samlas in via olika projekt Livsmedelsverket driver tillsammans med kommuner och andra parter. *Campylobacter*smitta är den vanligaste orsaken till inhemsk mag-/tarmsjukdom och de vanligaste smittvägarna är livsmedel och vatten.

Annan publicering

En fördjupning av resultaten från provtagningarna av dricksvatten och bekämpningsmedelsrester i livsmedel finns i respektive årsrapport som finns tillgängliga på Livsmedelsverkets hemsida (www.slv.se). Rapporten om dricksvatten heter ”Rapportering av dricksvattenkontrollen 2006, rapport nr 17/2007”. I rapporten om bekämpningsmedelsrester (”The Swedish Monitoring of Pesticide Residues in Food of Plant Origin 2005”) finns bl.a. uppgifter om vilka kemikalier som spårats samt ursprungsland för de importerade produkter som undersökts.

Rapporten om *Salmonella*, *Campylobacter* och andra zoonoser (”Trends and sources of zoonoses and zoonotic agents in humans, foodstuffs, animals and feedingstuffs”) som kommer ut en gång per år finns på Statens Veterinärmedicinska Anstalts hemsida (www.sva.se).

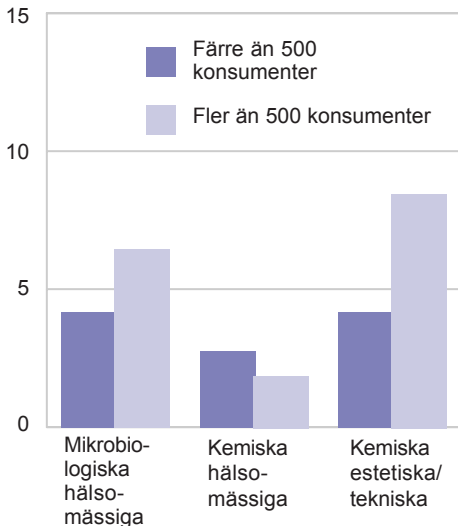
Figur 18A**Frekvensen av olika anmärkningar¹ efter provtagning på dricksvatten 2006, procent***Percentage of various remarks in drinking-water*

1) Inga anmärkningar för gruppen Mikrobiologiska estetiska/tekniska.

Källa: Livsmedelsverket.

Figur 18B**Andel anmärkningar efter provtagning 2006 på dricksvattenanläggningar fördelade efter antal konsumenter på anläggningen, procent***Percentage of remarks at drinking-water structures distributed by numbers of consumers at the structure*

Procent

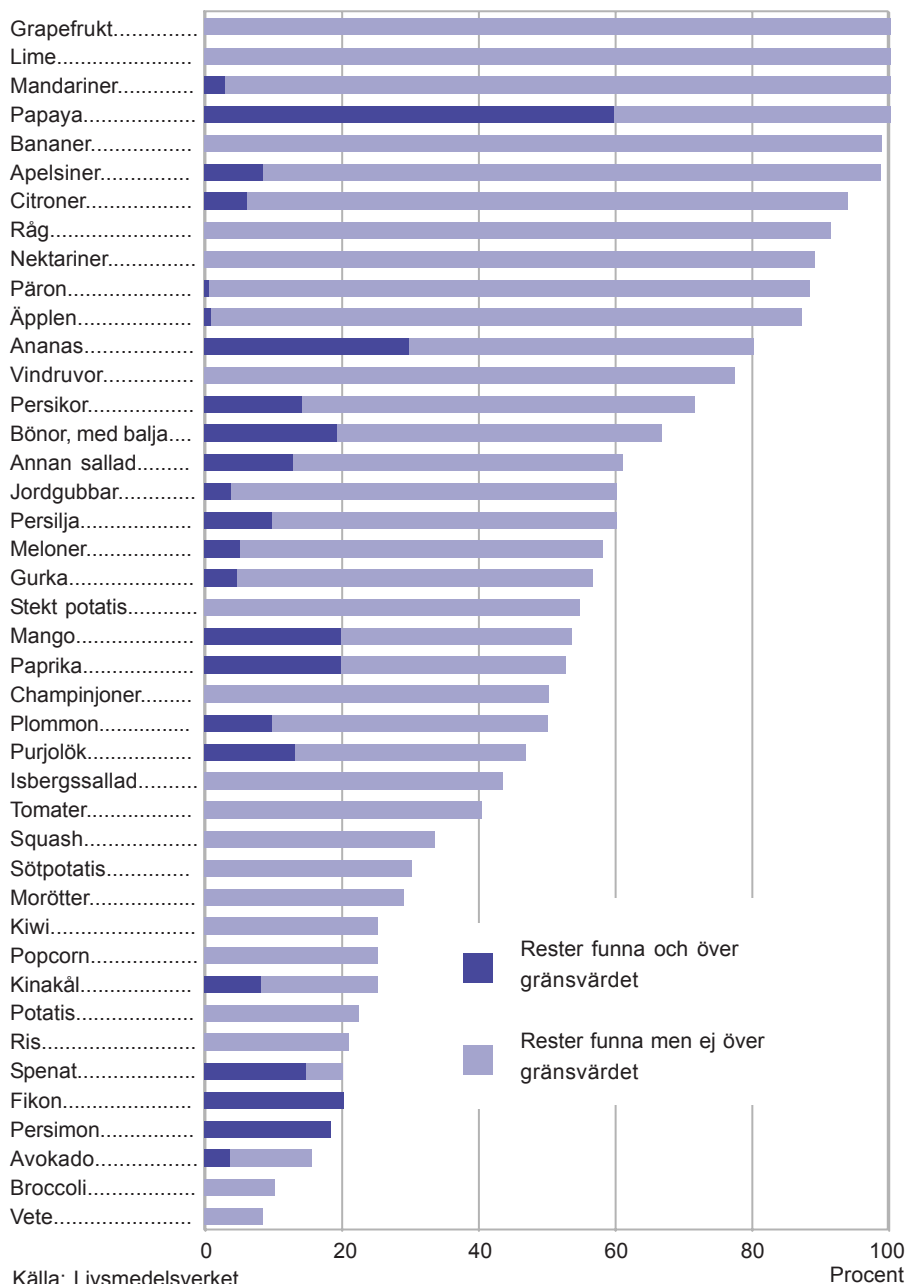


1) Inga anmärkningar för gruppen Mikrobiologiska estetiska/tekniska

Källa: Livsmedelsverket.

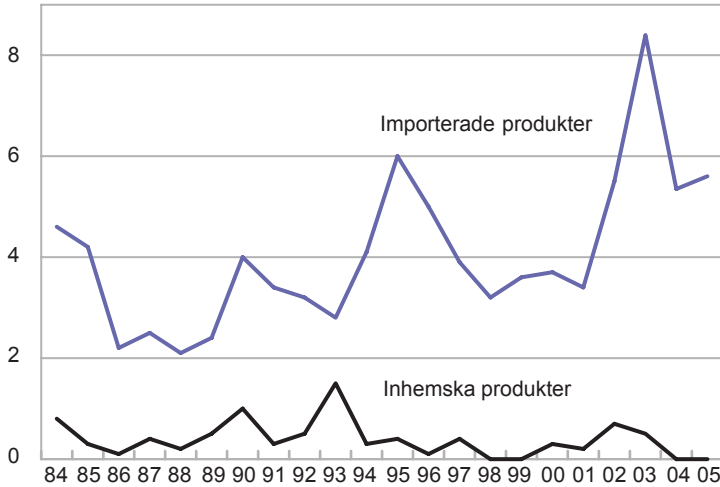
Figur 18C**Andel prov med förekomst av bekämpningsmedelsrester i färsk eller frossen frukt och grönsaker, vegetabiliska konserver samt spannmål och spannmålsprodukter 2005, procent**

Percentage of samples with pesticide residues in fresh or frozen fruit and vegetables, canned vegetables and cereals



Figur 18D**Andel överskridanden av gränsvärdena för tillåtna bekämpningsmedelsrester i färska frukter och grönsaker 1984–2005. Inhemska respektive importerade produkter, procent***Percentage of exceeded limit values for residues of pesticides in fresh fruit and vegetables. Domestic and imported products respectively*

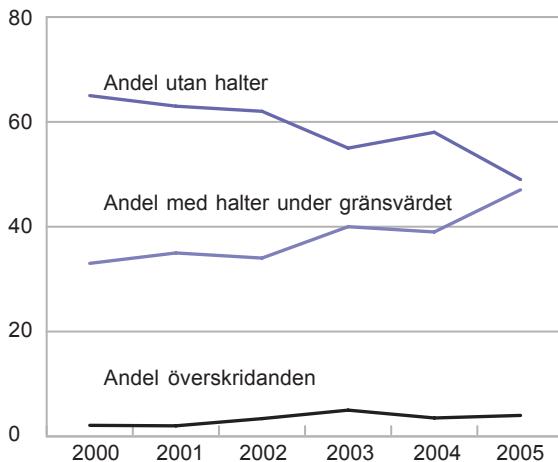
Procent



Källa: Livsmedelsverket.

Figur 18E**Fördelning av prov med eller utan halter av bekämpningsmedelsrester i stickprovskontrollen 2000–2005, procent***Distribution of samples with or without residues of pesticides (The Swedish Monitoring of Pesticides Residues in Food of Plant origin)*

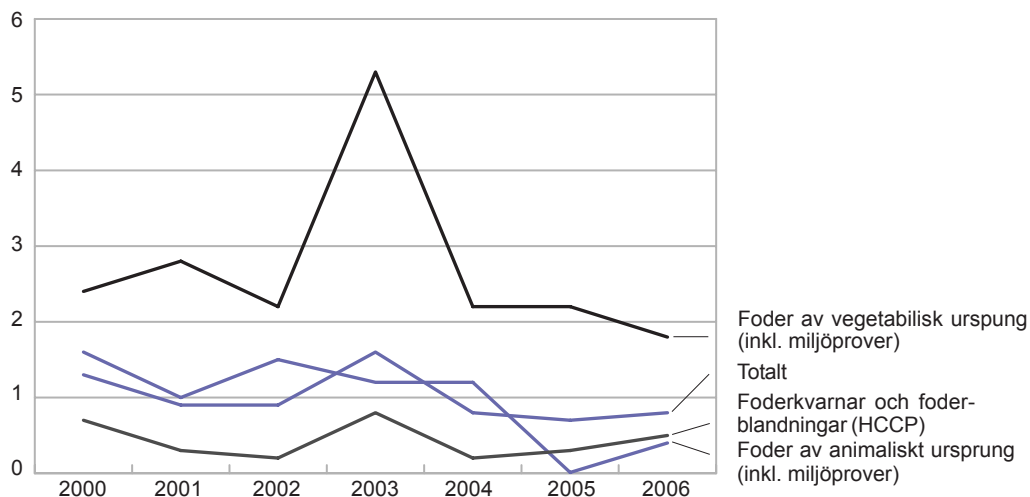
Procent



Källa: Livsmedelsverket.

Figur 18F**Andel fynd av *Salmonella* i den svenska foderproduktionen 2000–2006 totalt och fördelat på typ av foderråvara, procent***Percentage of finds of *Salmonella* in the Swedish fodder production in total and distributed by type of fodder primary product*

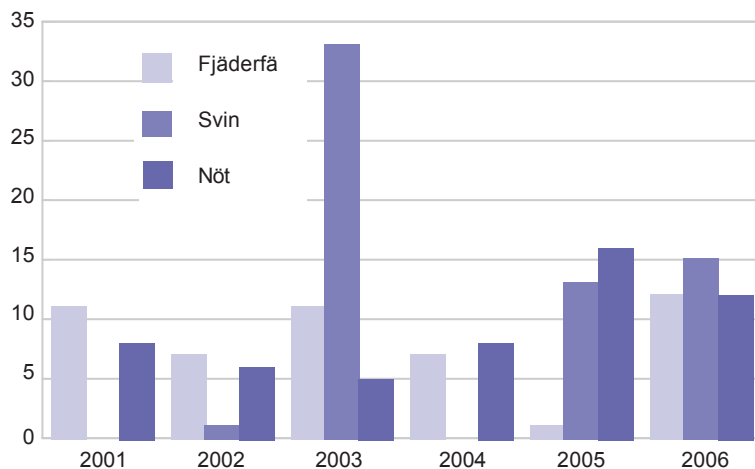
Procent



Källa: Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA).

Figur 18G**Antal besättningar av olika djurslag som infekterats av *Salmonella* 2001–2006***Number of herds of different kind of animals infected by *Salmonella**

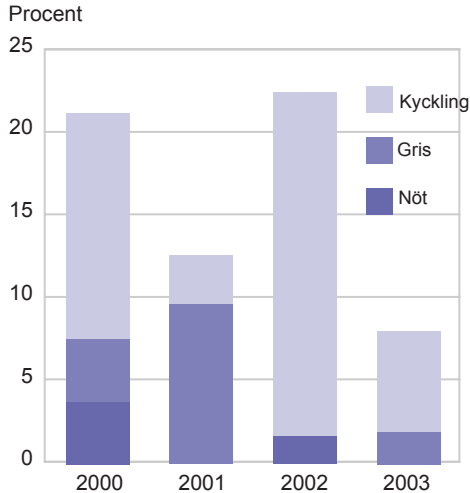
Antal



Källa: Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA).

Figur 18H
Andel fynd av *Salmonella* i importerade livsmedel av nöt, gris och kyckling 2000–2003, procent

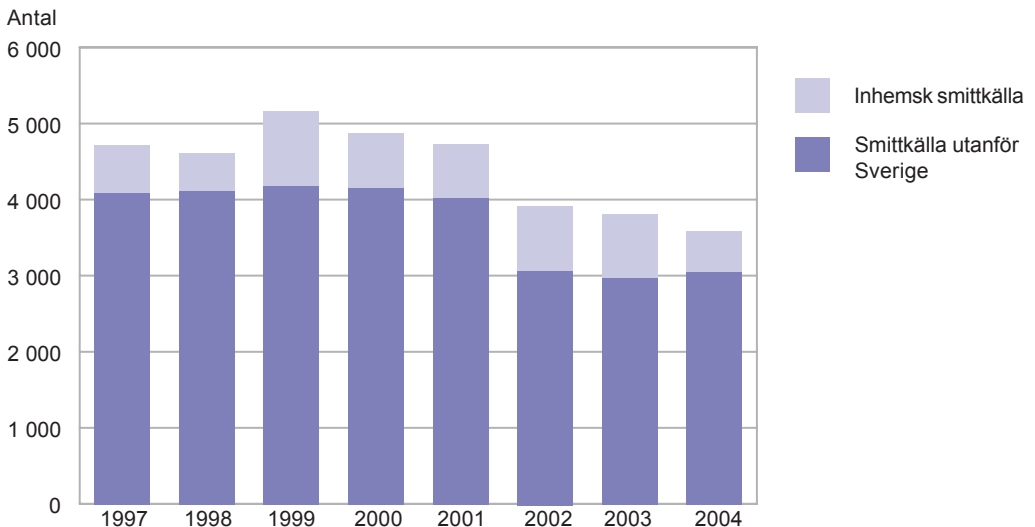
Frequency of finds of Salmonella in imported foodstuffs of cattle, pigs and chickens



Källa: Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA).

Figur 18I
Antal rapporterade fall av human *Salmonella*-infektion i Sverige 1997–2004

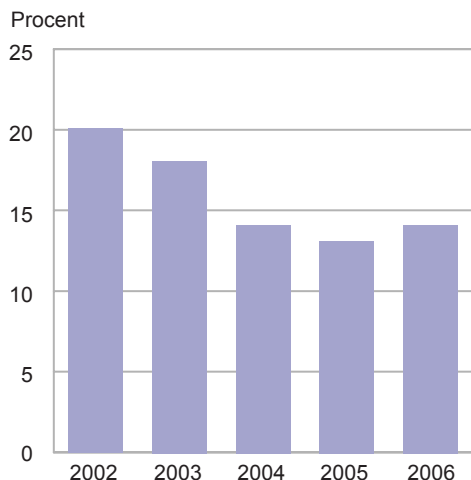
Number of reported cases of human infections of Salmonella in Sweden



Källa: Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA).

Figur 18J
Andel positiva prov för
***Campylobacter* tagna på kyckling-**
gårdar 2002–2006, procent

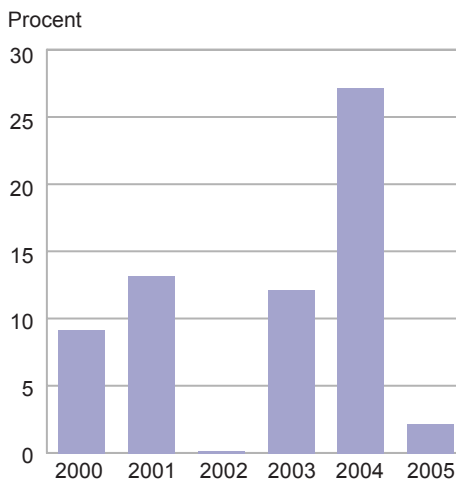
Frequency of positive samples of
Campylobacter from chickenfarms



Källa: Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA).

Figur 18K
Andel positiva prov för *Campylobacter*
tagna på kycklingprodukter i butik
2000–2005, procent

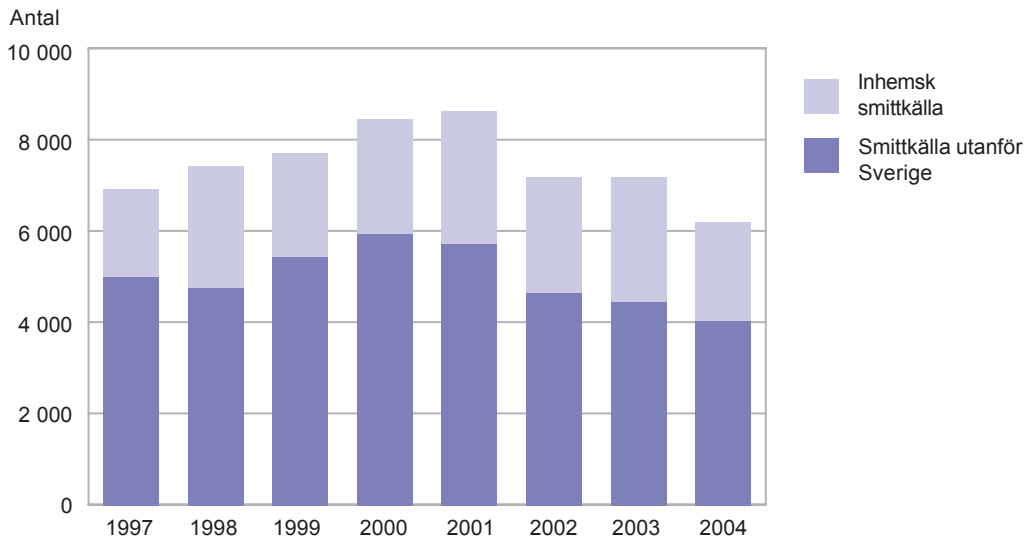
Frequency of positive samples of
Campylobacter on chickenproducts in
retail trade



Källa: Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA).

Figur 18L
Antal rapporterade fall av human *Campylobacter*-infektioner i Sverige
1997–2004

Number of reported cases of human infection caused by Campylobacter in Sweden



Källa: Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA).

Tabell 18.1**Antal dricksvattenanläggningar med anmärkning uppdelat på typ av anmärkning 2006***Number of drinking-water structure with remarks distributed by type of remark*

| Typ av anmärkning | Konsumenter per anläggning | | | | | | | | | |
|--|----------------------------|---------|--------------------|---------|--------------------|---------|--------------------|---------|--------------------|---------|
| | <50 | | 50–499 | | 500–5000 | | >5000 | | Totalt | |
| | Antal anläggningar | Procent | Antal anläggningar | Procent | Antal anläggningar | Procent | Antal anläggningar | Procent | Antal anläggningar | Procent |
| Mikrobiologisk (hälsomässig) | 40 | 2,5 | 70 | 6,5 | 40 | 7,6 | 9 | 3,9 | 159 | 4,6 |
| Mikrobiologisk (estetisk, teknisk) | – | – | – | – | – | – | – | – | – | – |
| Kemisk (hälsomässig) | 30 | 1,8 | 42 | 3,9 | 10 | 1,9 | 4 | 1,7 | 86 | 2,5 |
| Kemisk (estetisk, teknisk) | 44 | 2,7 | 66 | 6,1 | 47 | 8,9 | 17 | 7,3 | 174 | 5,0 |
| Antal anläggningar med anmärkning ¹ | 98 | 6,0 | 153 | 14,1 | 80 | 15,1 | 26 | 11,2 | 357 | 10,3 |
| Antal anläggningar, totalt | 1 628 | | 1 083 | | 529 | | 232 | | 3 472 | |

1) Samtliga anläggningar som haft anmärkning, en del anläggningar har haft flera anmärkningar.

Källa: Livsmedelsverket.

Tabell 18.2**Resultat av det svenska kontrollprogrammet för pesticidrester i livsmedel av vegetabiliskt ursprung 2000–2005***Results from the Swedish Monitoring of Pesticide Residues in Food of Plant Origin*

| | 2000 | 2001 | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 |
|-----------------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Antal prov | 3 301 | 2 897 | 2 297 | 2 352 | 2 280 | 2 096 |
| Inhemskt produkter | 1 100 | 865 | 636 | 727 | 635 | 561 |
| Importerade produkter | 2 201 | 2 032 | 1 661 | 1 625 | 1 645 | 1 535 |
| Prov utan halter | 2 145 | 1 829 | 1 428 | 1 298 | 1 313 | 1 033 |
| Prov med halter | 1 087 | 1 011 | 790 | 936 | 887 | 974 |
| Prov med halter >MRL ¹ | 69 | 57 | 79 | 118 | 80 | 89 |
| Inhemskt produkter | 2 | 1 | 3 | 2 | 0 | 1 |
| Importerade produkter | 67 | 56 | 76 | 116 | 80 | 88 |

1) MRL=Maximum Residue Limit.

Källa: Livsmedelsverket.

Tabell 18.3**Antal prov uppdelat på förekomsten av resthalter av pesticider i frukter, grönsaker, spannmål och spannmålsprodukter från olika odlingsformer 2005***Number of samples with or without residues of pesticides in fruits, vegetables, cereals and cerealproducts distributed by type of farming*

| Produktionstyp | Antal prov | Inga halter | Halter≤MRL ¹ | Halter>MRL ¹ |
|--------------------------------|------------|-------------|-------------------------|-------------------------|
| Ekologisk | | | | |
| Inhemskt producerade produkter | 5 | 5 | – | – |
| Importerade produkter | 15 | 15 | – | – |
| Integrerad | | | | |
| Inhemskt producerade produkter | 195 | 140 | 55 | – |
| Importerade produkter | 1 | 1 | – | – |
| Konventionell | | | | |
| Inhemskt producerade produkter | 361 | 285 | 75 | 1 |
| Importerade produkter | 1 519 | 587 | 844 | 88 |

1) MRL=Maximum Residue Limit.

Källa: Livsmedelsverket.

Tabell 18.4

Resultat av det svenska kontrollprogrammet för *Salmonella* efter provtagning i olika led i livsmedelsproduktionen under åren 2000–2006
Results for Salmonella in the Swedish Reporting and Monitoring system in different parts of the foodstuff production

| | Antal prov (Antal positiva prov) | | | | | |
|--|-------------------------------------|-----------------|----------------|----------------|----------------|----------------------------|
| | 2000 | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 |
| <i>Foder</i> | | | | | | |
| Kvarnar och blandningar (HCCP) | 8 336 (59) | 8 514 (21) | 9 548 (78) | 8 456 (21) | 8 409 (25) | 8 679 (40) |
| Animaliskt ursprung (inkl. miljöprover) | 9 004 (140) | 3 975 (58) | 3 477 (40) | 3 521 (41) | 1 939 (1) | 3 085 ¹ (13) |
| Vegetabiliskt ursprung (inkl. miljöprover) | 1 843 (44) | 2 185 (48) | 2 508 (133) | 2 656 (59) | 3 052 (67) | 4 827 (88) |
| <i>Provtagning på slakthus</i> | | | | | | |
| Nöt | 6 811 (5) | 6 271 (0) | 6 461 (3) | 6 945 (0) | 6 594 (3) | 7 028 (3) |
| Svin | 13 439 (13,6) | 12 822 (7) | 12 485 (3) | 11 913 (0) | 11 511 (11) | 11 865 (10) |
| Fjäderfä | 3 882 (0) | 4 466 (3) | 4 209 (0) | 3 730 (2) | 3 506 (0) | 3 369 (4) |
| <i>Provtagning på styckningsanläggning</i> | | | | | | |
| Nöt och svin | 4 454 (0) | 4 478 (0) | 4 411 (0) | 4 474 (0) | 4 119 (0) | 3 898 (1) |
| Fjäderfä | 1 074 (0) | 1 146 (0) | 1 130 (0) | 1 025 (0) | 1 014 (0) | 1 047 (0) |
| <i>Provtagning i butik</i> | | | | | | |
| Nöt och fläsk | 2 834 (1) | 2 087 (21) | 2 099 (7) | 2 386 (0) | 1 820 (5) | 771 (0) |
| Fjäderfä | 374 (1) | 421 (44) | 312 (2) | 286 (4) | 196 (8) | 74 (0) |
| Övriga djurslag | 28 (0) | 39 (0) | 36 (0) | 26 (0) | – | – |
| Ägg | 50 (0) | 39 (0) | 37 (0) | – | 34 (0) | 28 (0) |
| Ost och mejeriprodukter | 298 (0) | 345 (0) | 309 (0) | 239 (0) | 63 (3) | – |
| Fisk och skaldjursprodukter | 688 (0) | 643 (1) | 569 (0) | 515 (2) | 379 (0) | 168 (1) |
| Frukt och grönsaker | 655 (0) | 2 139 (26) | 642 (1) | 1 022 (2) | 619 (7) | 256 (1) |
| Glass och efterrätter | 868 (0) | 1 332 (0) | 917 (0) | 1 083 (0) | 596 (0) | – |
| Preparerad mat, övrigt | 3 744 (1) | 4 983 (12) | 5 246 (7) | 4 454 (3) | 4 008 (0) | 1 774 (1) |
| <i>Summa butik</i> | 9 539 (3) | 12 028 (104) | 10 167 (17) | 10 011 (11) | 7 715 (26) | 3 071 ² (3) |

1) Benmjöl och grevar.

2) Exklusive "Övriga djurslag", "Ost och mejeriprodukter" och "Glass och efterrätter".

Källa: Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA).

Tabell 18.5**Resultat från provtagning och analys efter *Campylobacter* 2000–2006***Results from sampling and analysis of Campylobacter*

| | Antal prov (Antal positiva prov) | | | | | |
|----------------------------|-------------------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|-----------------------|
| | 2000 | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 |
| <i>Provtagning på gård</i> | | | | | | |
| Fjäderfä | 3 969 (392) ¹ | 3 842 (760) | 3 224 (566) | 3 019 (429) | 3 067 (376) | 2 572 (356) |
| <i>Provtagning i butik</i> | | | | | | |
| Nöt | 1 543 (0) | 16 (0) | 39 (0) | – – | – – | 55 ² .. |
| Fjäderfä | 858 (80) | 28 (0) | 466 (57) | 55 (15) | 57 (1) | 23 .. |
| Preparerad mat | 39 (0) | 99 (1) | 52 (0) | 271 (0) | 271 (0) | 157 .. |
| Övrigt | 328 (0) | 25 (0) | 40 (0) | 209 (2) | 209 (2) | 19 .. |

1) Ej jämförbar med 2002 års värden eller senare p.g.a. förändrad provtagning.

2) Inklusive fläsk.

Källa: Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA).

19 Priser på livsmedel

Kapitel 19 innehåller information om

- *Detaljhandelspriser för vissa livsmedel*
- *Konsumentprisindex för livsmedel*
- *Jordbrukets prisindex*

Sammanfattning

Detaljhandelspriser

I **tabell 19.1** visas genomsnittliga priser för ett antal olika livsmedelsprodukter. Redovisningen har som syfte att visa den allmänna prinsnivån för dessa produkter under senare år.

Urvalet av prisnoteringsställen förnyas årligen, vilket inverkar på jämförbarheten av genomsnittliga priser mellan olika år. Den prisstatistik som SCB publicerar avser huvudsakligen indextal. Vid indexberäkningarna elimineras effekterna av urvalsbyten. Index – och inte priser – bör därför användas vid studier av prisutvecklingen (se nedan).

Konsumentprisindex

Enligt **tabell 19.2** har livsmedelspriserna sedan 1980 ökat med 155 % medan den allmänna prinsnivån (totalindex) stigit med 191 % under samma period. Prisutvecklingen för livsmedel har under senare år varit långsammare än utvecklingen av den allmänna prinsnivån.

I **figur 19A** visas utvecklingen mellan 1980 och 2007 för några livsmedel. Fram till början av 1990-talet var prisutvecklingen för livsmedel snabbare än utvecklingen av den allmänna prinsnivån för att sedan under senare år ha en långsammare utveckling.

Justeringar av momssatsen för livsmedel under 1990-talet har bidragit till den långsammare utvecklingen av livsmedelspriserna:

- Den 1 januari 1992 sänktes momsens på livsmedel från 25 till 18 %, vilket motsvarade en prissänkning med 5,6 %. Den höjdes till 21 % den 1 januari 1993, vilket motsvarade en prishöjning med 2,5 %.

- Den 1 januari 1996 sänktes momsens på livsmedel från 21 till 12 %, vilket motsvarar en prissänkning med 7,4 %.

Jämfört med 1980 har prisutvecklingen på livsmedel varit långsammast för kaffe och andra alkoholfria drycker, för grönsaker, för oljor och fetter, mineralvatten, läskedrycker, frukt och grönsaksjuice, kött samt för frukt. Till de varugrupper där priserna har ökat snabbare är priserna generellt hör bl.a. fisk, sötsaker och glass samt alkoholhaltiga drycker.

Den allra snabbaste prisutvecklingen kan noteras för restaurangpriserna som ökat med 310 % sedan basåret 1980. Till denna höjning bidrar momsbeläggningen av serverings-tjänster med 21 % den 1 januari 1993 och höjningen av restaurangmomsen till 25 % den 1 januari 1995.

Jordbrukets prisindex

Utvecklingen av jordbrukets olika prisindex redovisas utförligt i kapitel 10. I **tabell 19.3** lämnas ett sammandrag av utvecklingen för några av de olika indexserierna. Kostnaderna för att ta fram produkter (PM-index) inom jordbruket har stigit med 27,8 % sedan basåret 2000. Avräkningspriserna (A-index) har under samma

period ökat med 14 %. Konsumentpriserna för sådana jordbruksprodukter som odlas i Sverige, jordbruksreglerade livsmedel (KPI-J inklusive moms, har ökat 7,6 % sedan basåret 2000 (KPI-J inklusive moms). Index för ”ej jordbruksreglerade livsmedel inklusive moms” har under samma period stigit med 8,6 %. Konsumentprisindex totalt (KPI-totalt) steg under samma tidsperiod med 11,4 % och om jordbruksreglerade grödor inte tas med (KPI exkl. jordbruksreglerade livsmedel) blir ökningen av index istället 11,7 %.

Om statistiken

Detaljhandelspriser

Den statistik som publiceras om genomsnittliga livsmedelspriser i konsumentledet baseras på det underlag som samlas in för konsumentprisindex. Denna prisinsamling kan av praktiska skäl inte omfatta alla livsmedelsvaror som konsumeras. För de tre stora dagligvarublocken – ICA, KF och Axfood – dras slumpmässiga urval om vardera drygt 400 varuvarianter, exklusive vissa färskvaror. För färskvarorna färskt bröd, färsk fisk, färsk frukt och färska grönsaker insamlas priser på ett urval av s.k. representantvaror. Detta urval görs selektivt med målsättningen att erhålla bästa möjliga representativitet.

Prisuppgifter samlas in varje månad av SCB:s intervjuare vid besök i ett slumpmässigt urval av ca 45 butiker.

Konsumentprisindex

Konsumentprisindex (KPI) avser att mäta hur konsumentpriserna i genomsnitt utvecklar sig för hela den privata inhemska konsumtionen. Indexberäkningarna skall avse den genomsnittliga prisutvecklingen för en konsumtion med över tiden lika standard. De priser som mäts är de som konsumenten faktiskt betalar och som påverkas av bl.a. ändringar i indirekta skatter (moms) och subventioner.

Förekommande s.k. extrapriser noteras i index, men däremot ej värdet av rabattkuponger och prestationsberoende rabatter. Selektivt

lämnade rabatter, exempelvis mot uppvisande av medlemskort samt återbäring, beaktas inte.

Den relativa betydelsen av de i indexen ingående representantvarorna beaktas genom vägningstal. Dessa vägningstal visar hur stor värdemässig andel som olika varor och varugrupper representerar av den totala privata inhemska konsumtionen enligt SCB:s nationalräkenskaper. Beräkningarna baseras på ett butiksurval och ett urval av varor/varuvarianter med under året fasta vikter. Inför varje ny årslänk uppdateras dessa urval och vägningstal. Därigenom mäts prisutvecklingen hela tiden i butiker och på varor som är representativa för det aktuella konsumtionsmönstret. Den direkta effekten på hushållens kostnader för livsmedel av exempelvis under året etablerade lågprisalternativ påverkar dock inte index.

Konsumentprisindex är ett kedjeindex med årslänkar. Fram till och med 2004 gällde att varje årslänk beräknades med december föregående år som bas. Från och med 2005 har en ny indexkonstruktion införts i KPI som innebär att index kedjas från år till år istället för december–december. Beräkningarna är upplagda för att möjliggöra prisjämförelser såväl på kort som lång sikt.

Fr.o.m. år 2000 infördes en ny indelning av varuklasserna. Klassificeringen, COICOP (Classification of Individual Consumption by Purpose), är en internationell klassificering av hushållens privata konsumtion. Indextal enligt COICOP finns framtagna bakåt till 1980.

Efter att KPI för en viss månad offentliggjorts, sker ett formellt fastställande av totalindextalet. Det omprövas därefter inte och gäller således i alla sammanhang där man i lagar, förordningar och avtal hänvisar till konsumentprisindex. Vid några tillfällen har det skett missstag vid upprättandet av beräkningsunderlaget, som inneburit att indextalen gett en i någon mån missvisande bild av prisförändringen. I SCB:s publicering redovisas dels de oreviderade fastställda totalindextalen och dels reviderade s.k. *skuggindextal* för KPI totalt samt reviderade indextal för produktgrupper, konsistenta med *skuggindextalen*. I tabell 19.2 sker för KPI totalt enbart redovisning av *skuggindextal*.

Jordbrukets prisindex

Innan livsmedelsråvaran blivit en konsumtionsduglig produkt skall den passera de olika leden i livsmedelskedjan, där den undergår olika slag av prishöjande bearbetningar och förändringar. Här till kommer kostnaden för distributionen av varan. Det pris som primärproducenten får ut för sin produkt är alltså betydligt lägre än priset för den slutlige konsumenten.

På jordbruksområdet administrerar Jordbruksverket ett indexsystem med syfte att möjliggöra jämförelser mellan jordbruksprodukternas prisutveckling i olika produktions- och handelsled. Även indextal avseende prisutvecklingen på jordbrukets produktionsmedel ingår i systemet. Beräkningarna har fr.o.m. 2004 år 2000 som basår (tidigare 1995). Indextalen beräknas per månad. Indexsystemet beskrivs utförligt i kapitel 10.

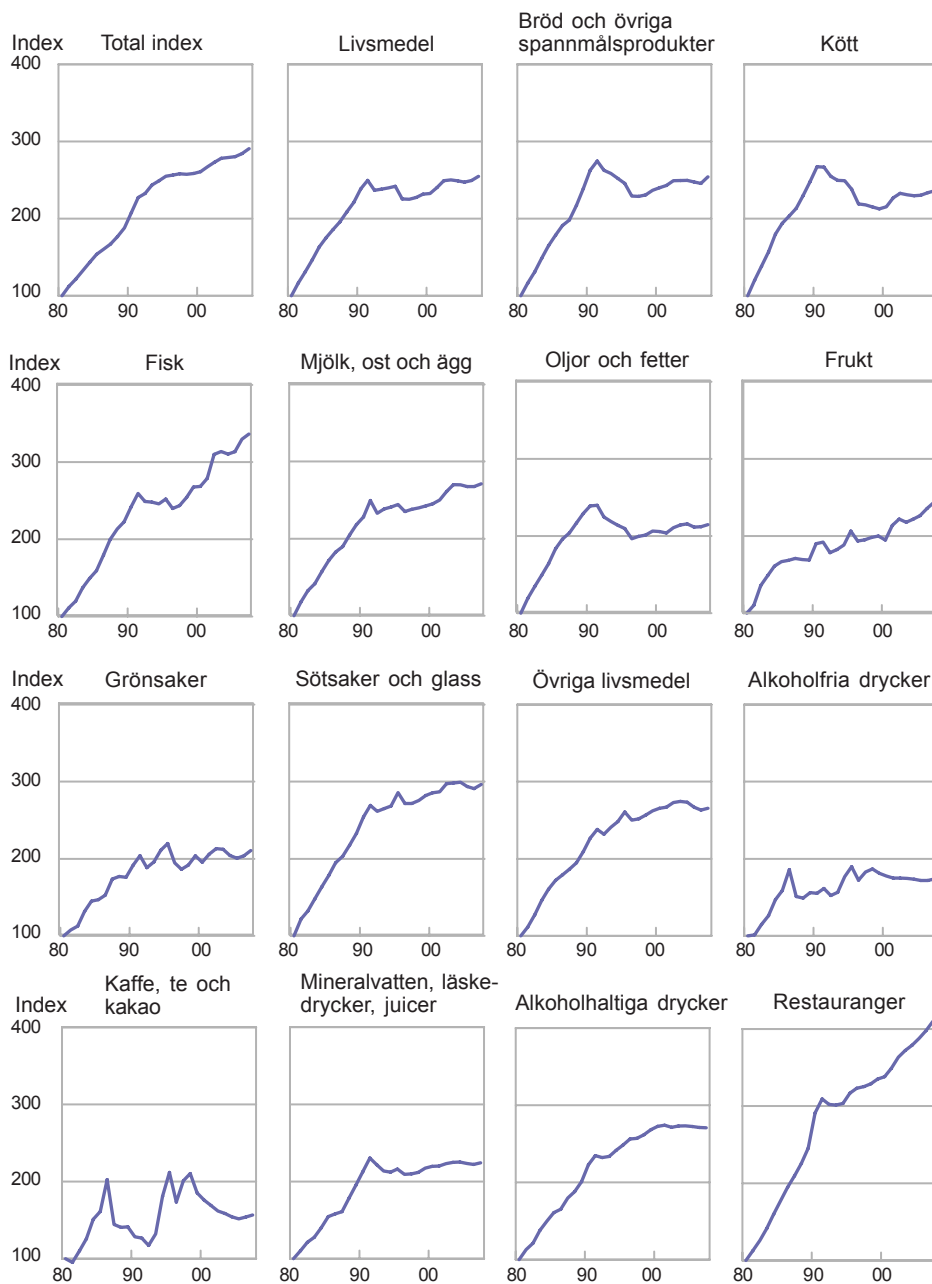
Annan publicering

Konsumentprisindex redovisas månatligen och publiceras av SCB i Statistiska meddelanden i serie PR 14, "Konsumentprisindex". Publicering sker också i databas som kan nås från SCB:s webbplats www.scb.se.

I serie JO 46 publiceras "Prisindex på livsmedelsområdet, årsstatistik". Fr.o.m. 2002 publiceras månadsstatistik i Statistiska meddelanden serie JO 49 "Prisindex och priser inom livsmedelsområdet". Fram t.o.m. 2001 publicerades indexberäkningar i publikationsserien "Priser, prisindex, produktion och utrikeshandel inom livsmedelsområdet – Månadsstatistik". Publicering sker på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under rubriken Statistik och på SCB:s webbplats www.scb.se.

Diagram 19A Konsumentprisindex 1980–2007 (1980 = 100)

Consumer Price Index



Källa: SCB, Konsumentprisindex.

Tabell 19.1

Konsumentpriser för vissa livsmedel. Årsmedelpriser, kr

Average yearly retail prices for selected foods

| | Kvantitet | 2000 | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 | 2007 |
|-------------------------|-----------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------------------|
| Vetemjöl | 2 kg | 9,30 | 9,50 | 9,60 | 9,90 | 9,50 | 9,40 | 9,10 |
| Knäckebröd | 400 g | 13,40 | 15,10 | 15,10 | 14,90 | 15,40 | 15,10 | 14,20 ¹ |
| Vetelängd | 350 g | 17,40 | 18,50 | 18,30 | .. | 19,60 | 19,90 | 21,00 |
| Nötkött, stek | 1 kg | 77,20 | 82,60 | 82,80 | 80,00 | 82,10 | 84,00 | 86,70 |
| Nötkött, högrev | 1 kg | 58,10 | 63,20 | 62,70 | 62,30 | 67,30 | 69,80 | 70,50 |
| Köttfärs, enbart av nöt | 1 kg | 43,90 | 51,50 | 52,40 | 50,60 | 54,10 | 57,50 | 61,60 |
| Mellankalvstek | 1 kg | 118,90 | 129,80 | 132,00 | 109,90 | 111,80 | 122,30 | .. |
| Fläskkotlett | 1 kg | 56,60 | 56,90 | 56,00 | 53,70 | 55,50 | 57,70 | 60,60 |
| Skinka, rökt, i skivor | 1 kg | 130,60 | 145,10 | 136,40 | 123,50 | 129,90 | 131,50 | 137,00 |
| Blodpudding | 1 kg | 22,10 | 24,70 | 23,70 | 22,70 | 21,00 | 20,20 | 20,10 |
| Falukorv | 1 kg | 40,60 | 43,50 | 38,90 | 33,40 | 32,50 | 29,90 | 39,50 |
| Kyckling, djupfryst | 1 kg | 24,50 | 24,60 | 23,40 | 22,10 | 22,40 | 22,70 | 65,40 ² |
| Sill/strömming, färsk | 1 kg | 33,60 | 41,90 | 39,90 | 41,60 | 44,10 | 44,10 | 48,80 |
| Torskfilé, färsk | 1 kg | 89,60 | 113,90 | 119,30 | 109,00 | 114,50 | 117,00 | 136,50 |
| Torskfilé, djupfryst | 400 g | 33,90 | 37,00 | 35,30 | 33,20 | 28,30 | 29,20 | 36,40 |
| Mjök, 3 % fetthalt | 1 l | 6,40 | 6,90 | 7,30 | 7,20 | 7,20 | 7,20 | 7,40 |
| Filmjök | 1 l | 7,60 | 8,10 | 8,60 | 8,50 | 8,50 | 8,50 | 9,20 |
| Ägg, lösvikt | 1 kg | 18,80 | 19,90 | 21,70 | 23,10 | 21,50 | 21,40 | 23,70 ³ |
| Ost, herrgårds- | 1 kg | 62,60 | 64,90 | 67,70 | 66,40 | 66,40 | 65,50 | 66,80 |
| Smör | 500 g | 21,70 | 22,30 | 22,70 | 22,80 | 22,50 | 21,90 | .. |
| Hushållsmargarin | 500 g | 11,80 | 12,00 | 12,60 | 12,60 | 11,90 | 10,20 | 12,80 |
| Potatis | 2 kg | 14,20 | 16,20 | 17,00 | 17,10 | 15,60 | 16,60 | 19,90 |
| Morötter, tvättade | 500 g | 5,60 | 6,90 | 6,70 | 6,50 | 6,50 | 6,30 | 6,60 |
| Lök, gul | 1 kg | 5,80 | 8,80 | 8,00 | 8,50 | 7,80 | 8,30 | 11,50 |
| Tomater | 1 kg | 22,10 | 26,10 | 25,70 | 21,70 | 24,00 | 23,30 | 26,30 |
| Gurka | 1 kg | 20,60 | 21,20 | 22,00 | 19,00 | 21,00 | 22,50 | 21,50 |
| Salladskål | 1 kg | 12,30 | 18,80 | 17,80 | 16,80 | 18,20 | 21,60 | 22,80 |
| Apelsiner | 1 kg | 10,70 | 13,40 | 13,80 | 14,40 | 13,80 | 14,80 | 15,50 |
| Päron | 1 kg | 13,70 | 16,60 | 16,30 | 16,80 | 16,00 | 17,90 | 18,00 |
| Kaffe | 500 g | 30,50 | 27,30 | 26,20 | 25,00 | 24,60 | 25,60 | 26,20 |
| Strösocker | 1 kg | 9,45 | 9,95 | 10,10 | 10,05 | 9,85 | 9,85 | 9,85 |
| Läskedryck | 1/3 l | 3,50 | 3,70 | 3,50 | 3,40 | 3,30 | 3,20 | 10,10 ⁴ |
| Renat brännvin | 1/1 but. | 201,70 | 204,00 | 204,00 | 205,00 | 205,00 | 200,10 | 195,00 |
| Öl, klass II, 3,5 % | 1/2 l | 9,80 | 10,30 | 10,40 | 10,50 | 10,30 | 9,50 | 11,10 |

1) 470 g.

2) Kycklingfilé.

3) Medelstora frigående 15-pack.

4) Returflaska 50 cl.

Källa: SCB, Konsumentprisindex.

Tabell 19.2**Konsumentprisindex (KPI)¹, vissa livsmedelsvarugrupper enligt COICOP, skuggindex² (1980=100)***Consumer Price Index, different groups of food products according to COICOP, shadow index numbers*

| | Total- index | Varav | | | | | | | | |
|------|-----------------|----------------|--|--------|--------|----------------------------|------------------------|--------|----------------|-------------------------------|
| | | Livs- medel | Varav | | | | | | | |
| | | | Bröd och övriga spann- måls- pro- dukter | Kött | Fisk | Mjök, ost och ägg | Oljor och fetter | Frukt | Grön- saker | Söt- saker och glass |
| 2007 | 290,51 | 254,66 | 254,06 | 236,08 | 336,42 | 271,10 | 214,62 | 243,60 | 210,59 | 296,43 |
| 2006 | 284,22 | 249,34 | 245,60 | 233,69 | 329,47 | 267,49 | 212,00 | 235,77 | 203,65 | 290,83 |
| 2005 | 280,41 | 247,27 | 247,38 | 230,16 | 313,48 | 267,51 | 211,62 | 226,43 | 200,67 | 293,61 |
| 2004 | 279,14 | 248,89 | 249,54 | 229,61 | 310,39 | 269,83 | 215,63 | 221,83 | 204,22 | 299,38 |
| 2003 | 278,11 | 249,96 | 249,30 | 230,90 | 313,68 | 269,91 | 214,30 | 218,02 | 212,18 | 298,32 |
| 2002 | 272,85 | 248,99 | 249,16 | 232,81 | 309,82 | 261,08 | 210,93 | 221,90 | 213,07 | 297,52 |
| 2001 | 267,09 | 240,16 | 243,04 | 227,01 | 278,85 | 250,11 | 204,05 | 213,69 | 205,76 | 286,80 |
| 2000 | 260,81 | 232,36 | 240,13 | 215,45 | 268,37 | 245,10 | 205,91 | 194,67 | 195,52 | 285,54 |
| 1999 | 258,49 | 231,80 | 236,64 | 212,59 | 267,56 | 242,55 | 206,42 | 200,03 | 203,84 | 282,01 |
| 1998 | 257,30 | 227,37 | 230,67 | 215,20 | 254,22 | 239,80 | 201,34 | 198,16 | 191,80 | 275,66 |
| 1997 | 257,99 | 225,13 | 228,76 | 217,80 | 243,52 | 238,21 | 199,57 | 195,15 | 186,26 | 271,70 |
| 1996 | 256,30 | 225,60 | 229,23 | 219,15 | 239,92 | 235,22 | 196,54 | 193,56 | 194,68 | 271,67 |
| 1995 | 254,94 | 241,83 | 245,47 | 238,19 | 252,22 | 244,41 | 209,90 | 206,64 | 219,80 | 285,84 |
| 1994 | 248,83 | 239,76 | 251,93 | 249,04 | 245,78 | 240,86 | 214,03 | 188,44 | 211,13 | 268,42 |
| 1990 | 207,58 | 238,52 | 262,50 | 267,10 | 241,59 | 228,18 | 239,08 | 190,11 | 191,57 | 254,25 |
| 1985 | 153,75 | 174,97 | 178,74 | 193,95 | 159,15 | 171,72 | 183,63 | 166,73 | 147,05 | 178,34 |

1) KPI fastställs och publiceras med två decimaler från januari 2006. Decimalerna är osäkra.

2) Benämningen "skuggindex" indikerar att indexerna kan revideras i efterhand.

Källa: SCB, Konsumentprisindex.

Tabell 19.2 (forts.)

| | Övriga livsmedel | Alkohol-fria drycker | Kaffe, te och kakao | Mineralvat-ten, läskedrycker, juicer | Alkohol-hal-tiga drycker | Varav Sprit-drycker | Vin | Öl | Res-tau-ranger |
|------|------------------|----------------------|---------------------|--------------------------------------|--------------------------|---------------------|--------|--------|----------------|
| 2007 | 265,41 | 173,83 | 156,49 | 224,15 | 270,83 | 288,96 | 284,77 | 237,28 | 409,92 |
| 2006 | 263,04 | 171,89 | 153,97 | 222,15 | 271,26 | 290,06 | 284,77 | 237,96 | 397,87 |
| 2005 | 266,89 | 171,87 | 151,79 | 223,43 | 272,36 | 291,00 | 285,54 | 239,78 | 387,82 |
| 2004 | 273,27 | 173,64 | 154,39 | 225,33 | 273,33 | 291,40 | 283,61 | 245,07 | 379,05 |
| 2003 | 274,19 | 174,64 | 158,63 | 224,75 | 273,25 | 290,86 | 279,13 | 250,80 | 372,22 |
| 2002 | 272,86 | 175,04 | 161,85 | 223,12 | 271,45 | 290,10 | 276,88 | 248,94 | 363,30 |
| 2001 | 266,86 | 175,00 | 168,97 | 220,10 | 274,08 | 288,04 | 288,19 | 245,42 | 348,94 |
| 2000 | 265,40 | 177,75 | 176,01 | 219,57 | 272,70 | 284,44 | 290,11 | 242,29 | 338,06 |
| 1999 | 262,02 | 181,33 | 185,22 | 217,37 | 268,26 | 279,04 | 283,02 | 241,68 | 334,99 |
| 1998 | 256,51 | 186,91 | 210,42 | 211,73 | 261,73 | 273,89 | 271,12 | 239,67 | 328,66 |
| 1997 | 251,60 | 182,86 | 200,99 | 209,95 | 257,07 | 267,21 | 263,44 | 240,01 | 325,38 |
| 1996 | 250,11 | 172,32 | 173,45 | 209,29 | 256,24 | 260,62 | 259,94 | 248,00 | 323,33 |
| 1995 | 260,72 | 189,66 | 211,77 | 216,21 | 248,39 | 251,68 | 250,88 | 242,50 | 316,60 |
| 1994 | 248,17 | 176,80 | 180,97 | 212,16 | 241,52 | 246,12 | 235,11 | 242,73 | 303,57 |
| 1990 | 226,50 | 155,30 | 128,42 | 212,81 | 222,81 | 219,96 | 217,51 | 236,00 | 291,19 |
| 1985 | 172,11 | 158,93 | 161,27 | 154,45 | 160,85 | 159,23 | 164,18 | 157,51 | 177,47 |

Tabell 19.3
Prisindex inom livsmedelsområdet (2000=100)

Price index numbers in the food sector

| | | 2000 | 2004 | 2005 | 2006 | 2007 |
|---|---------------------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Produktionsmedelsprisindex | PM-index | 100,0 | 113,5 | 115,6 | 118,9 | 127,8 |
| Avräkningsprisindex | A-index | 100,0 | 99,1 | 97,6 | 101,5 | 114,0 |
| Producentprisindex för livsmedels- industrin, jordbruksreglerade livsmedel | PPI-J | 100,0 | 109,6 | 109,4 | 110,2 | 114,8 |
| Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel, inkl. moms | KPI-J inkl. moms | 100,0 | 106,5 | 105,5 | 106,0 | 107,6 |
| Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel, exkl. moms | KPI-J exkl. moms | 100,0 | 106,5 | 105,5 | 106,0 | 107,6 |
| Konsumentprisindex för ej jordbruksreglerade livsmedel, inkl. moms | | 100,0 | 105,7 | 105,3 | 106,5 | 108,6 |
| Konsumentprisindex för livsmedel, inkl. moms | | 100,0 | 106,1 | 105,4 | 106,2 | 108,3 |
| Konsumentprisindex totalt, exkl jordbruks- reglerade livsmedel | | 100,0 | 107,1 | 107,7 | 109,2 | 111,7 |
| Konsumentprisindex totalt | KPI | 100,0 | 107,0 | 107,5 | 109,0 | 111,4 |

Källa: Jordbruksverket.

20 Internationella uppgifter om livsmedel

I kapitel 20 redovisas konsumtion och självförsörjningsgrad för vissa livsmedel samt uppgifter från Eurostats paritetstalsberäkningar. Dessa möjliggör jämförelser mellan länder vad avser konsumtionsvolym, prisnivåer, prisutveckling m.m. Dessutom redovisas uppgifter om mervärdesskatter i olika länder.

Sammanfattning

Konsumtion

I **tabell 20.1** redovisas konsumtionen per person samt självförsörjningsgraden för vissa livsmedel. Det framgår att skillnaderna mellan länderna är stor. Finland, Irland, Sverige och Storbritannien har den högsta förbrukningen av konsumtionsmjölk och Grekland och Italien den lägsta. I fråga om grädde och smör har Grekland, Spanien, Italien, Nederländerna och Portugal den lägsta konsumtionen. Grekland, Frankrike och Danmark ligger högst vad avser ostkonsumtionen. Storbritannien och Finland har lägre total köttkonsumtion än övriga medlemsländer.

Flera länder är för alla eller de flesta av de redovisade livsmedlen mer än självförsörjande. De högsta siffrorna för självförsörjningsgrad redovisas av Irland för smör (1 000 %) och ost (448 %) samt av Danmark för griskött (601 %) och ost (247 %) och av Nederländerna för ost (208 %). De lägsta siffrorna redovisas av Grekland för nötkött (28 %) och smör (22 %).

Priser och prisutveckling på livsmedel är en fråga av hög rang i den livsmedelspolitiska debatten i olika länder. I **tabell 20.2** visas livsmedelsutgifterna andel av den samlade privata konsumtionen i olika länder inom EU och en del andra länder år 2004. Tabellen visar att länder som t.ex. Litauen, Lettland och Polen har betydligt högre livsmedelandelar än övriga EU-länder. För Irland och Storbritannien var livsmedelsutgifternas andel av den samlade privata konsumtionen lägst inom EU. För Sverige redovisas 11,9 % av den individuella privata konsumtionen bestå av livsmedels-

konsumtion, vilket kan jämföras med EU-genomsnittet, 12,7 %.

Irland, Bulgarien, Ungern och Slovakien har – i kvantitativa termer – den lägsta konsumtionen av livsmedel inom EU räknat per invånare.

Frankrike, Spanien, Italien och Nederländerna har den högsta konsumtionen. Sverige har 11 % lägre konsumtionen av livsmedel per invånare än genomsnittet för EU. (**tabell 20.3 och figur 20A**).

Prisnivåer

Livsmedelspriserna 2005 var 18 % högre i Sverige än inom EU. Sverige hade genomgående högre priser än EU. Största skillnaderna mellan de svenska priserna och EU:s var för alkoholhaltiga drycker, 45 %. Av de nordiska länderna var det lägst priser i Sverige och Finland (**tabell 20.4**).

Den allmänna prisnivån i Sverige var 2006 22 % högre än genomsnittet för OECD-länderna. Prisskillnaden var betydligt större tidigare. Exempelvis var skillnaden under 1990-talet 42 %. I början av 2000-talet var skillnaden däremot endast 8 % (**tabell 20.5**).

Prisutveckling

Mellan 2006 och 2007 har livsmedelspriserna i Sverige stigit med 2,1 % vilket är bland det långsammaste bland EU-länderna. Den långsammaste prisutvecklingen på livsmedel har Frankrike och Nederländerna haft, med 1,5 % respektive 1,6 %. I genomsnitt för EU har livsmedelspriserna stigit med 3,5 % sedan 2006. Bland de redovisade länderna har Lettland och

Bulgarien haft den kraftigaste ökningen av livsmedelspriserna, 14,6 % respektive 14,3 %.

Även den allmänna prisutvecklingen har i Sverige varit långsammare än inom EU som helhet, med ökning på 1,7 % respektive 2,4 % mellan 2006 och 2007 (**tabell 20.6 och figur 20B**).

Mervärdeskatter

Sverige har tillsammans med Danmark den högsta basskattesatsen för moms inom EU, 25 %. Sverige kommer dock först på tredje plats när det gäller livsmedelsmoms. Här är den svenska skattesatsen 12 % som kan jämföras med Danmarks 25 % och Finlands 17 %. I Europaperspektiv är dock livsmedelsmomsen ändå hög i Sverige. Högst livsmedelsmoms i övrigt inom EU har Slovakien, 19 %. För resterande länder varierar skattesatsen mellan 0 % (Storbritannien) och 18 % (Estland).

Många länder inom EU har högre moms på alkoholhaltiga drycker än på övriga livsmedel. Nästan genomgående ligger den på basskattesatsens nivå, dvs. för Sveriges del på 25 % (**tabell 20.7**).

Om statistiken

Allmänt

Paritetstal för köpkraft

För att jämföra den ekonomiska aktivitetsnivån i olika länder används vanligen något mått som baseras på bruttonationalprodukten per capita. Detta mått räknas sedan om till en gemensam valuta för att medge jämförelser. De kraftiga svängningarna i valutakurser under senare år har dock gjort att en direkt omräkning utifrån kurserna på olika valutor inte speglar faktiska förändringar i köpkraft och ekonomisk aktivitetsnivå inom enskilda länder.

I syfte att åstadkomma ett mer rättvisande mått på köpkraften i olika länder genomför bl.a. OECD och Eurostat beräkningar av paritetstal för köpkraft (Purchasing Power Parities, PPP). En köpkraftsparitet mellan två valutor definieras som kvoten mellan de belopp som i respektive land behövs för att köpa samma mängd

varor och tjänster i de båda länderna. PPP kan beräknas för enskilda varor, varugrupper och större aggregat av poster, t.ex. BNP.

Två olika metoder

Köpkraftspariteterna redovisas genomgående enligt två olika grupperingar. Den ena är den som tillämpas i FN:s system för nationalräkenskaper (SNA, System of National Accounts). Den andra tillämpas i FN:s projekt för internationella jämförelser (ICP, International Comparison Project). Metoderna skiljer sig åt främst vad beträffar behandlingen av offentlig konsumtion. I ICP-klassifikationen har den offentliga sektorns utgifter för sådana tjänster som hushållen konsumerar individuellt dragits av från offentlig konsumtion och lagts till hushållens individuella konsumtion. I det följande sker redovisning både utifrån ICP- och SNA-klassifikationen. Den förra lämpar sig bäst vid jämförelser av hushållens totala förbrukning medan den senare skall användas då man vill jämföra vad hushållen köpt.

Köpkraftsparitetsundersökningar

Köpkraftsparitetsundersökningarnas kvalitet bestäms till stor del av de internationella specifikationerna och metodlösningarna. Av stor vikt är att uppnå och vidmakthålla en enhetlig tillämpning av de lösningar som valts. Undersökningarna anses i de här avseendena numera vara tämligen väl etablerade.

För volymindexberäkningarna anses den allvarligaste felkällan vara brister i jämförbarhet mellan nationalräkenskapernas klassificeringar i olika länder. För prisjämförelser är huvudproblemet att jämförbarheten påverkas av olikheter i varusortiment, t.ex. kvalitetsolikheter. Skillnader i de jämförda produkternas representativitet för konsumtionen i respektive land kan likaså verka snedvridande på resultaten. Vid jämförelser för små produktgrupper kan också urvalsfelen vara besvärande.

Sammanfattningsvis ger beräkningar av köpkraftspariteter möjligheter att jämföra olika länder i första hand vad avser konsumtion och prisnivåer.

Konsumtion

I **tabell 20.1** redovisas konsumtionen i kg per person av vissa animalieprodukter. Statistiken baseras på varubalansberäkningar och är i princip ingen paritetstalsprodukt.

I **tabell 20.3** visas konsumtionsvolymerna per invånare i olika länder där EU-25 satts till 100. Eftersom jämförelsen baseras på reala värden där prisskillnader mellan länder eliminerats uttrycker indextalen enbart skillnader i konsumerade kvantiteter. Avvikelse från 100 anger hur mycket mindre eller större i procent som konsumtionen av en viss livsmedelsprodukt är i ett visst land jämfört med EU-25.

Prisnivåer

Prisnivåindex definieras som kvoten mellan paritetstalet och växelkursen. Relationen köpkraftsparitet/växelkurs ger uttryck för hur dyrt/billigt ett land är i förhållande till ett annat land.

Om t.ex. en chokladkaka i Norge kostar 10 norska kronor och motsvarande kaka i Sverige 15 svenska kronor blir köpkraftspariteten $15/10=1,5$. Om vi på ett växlingskontor får betala såg 130 svenska kronor för 100 norska kan växelpariteten uttryckas som $130/100=1,3$. Vi får alltså betala mer för chokladkakan i Sverige än vad som är motiverat med tanke på växelkursen. Prisnivåindex blir $1,5/1,3 * 100=115$, dvs. chokladkakan är 15 % dyrare i Sverige än i Norge.

I **tabell 20.4** anges med indextal hur mycket priserna på olika livsmedel avvek från EU-25:s i olika länder år 2005.

Som komplement till redovisningen av prisnivåerna i **tabell 20.4** visas i **tabell 20.5** prisnivåindex för olika länder inom OECD från 1990 till 2006.

Prisutveckling

Med 2005 som basår beräknas i Sverige, liksom i övriga europeiska länder, en Harmoniserad Index för Konsumentpriser (HIKP). Denna index beräknas enligt harmoniserade regler och är därför jämförbar mellan länder. Konsumentprisindex (KPI) beräknas och pub-

liceras parallellt med HIKP. HIKP utgör målvariabel för Europeiska centralbankens (ECB:s) penningpolitik avseende euro-valutan. HIKP ligger även till grund för utvärdering enligt det s.k. konvergenskravet på prisstabilitet vid inträde i den europeiska monetära unionen (EMU).

I **tabell 20.6** jämförs den allmänna konsumentprisutvecklingen och prisutvecklingen för livsmedel enligt HIKP för EU-länderna samt Norge och Island.

Annan publicering

Uppgifterna i tabell 20.1 är hämtade ifrån EU:s databaser, tema Agriculture and Fisheries. Eurostat redovisade varje år paritetstalsberäkningarna i en särskild rapport, senast i ”Purchasing power parities and related economic indicators – Results for 1998” Eurostat, 2000 Edition. Resultat för senare år har endast publicerats elektroniskt. Tabellerna 20.2–20.4 baseras därför på uppgifter hämtade från EUROSTATS databas.

Uppgifterna i tabell 20.4 kan även hämtas från SCB:s databaser som är tillgängligt kostnadsfritt på SCB:s webbplats www.scb.se under Priser och konsumtion.

Uppgifterna i tabell 20.5 har hämtats via personligt meddelande från OECD.

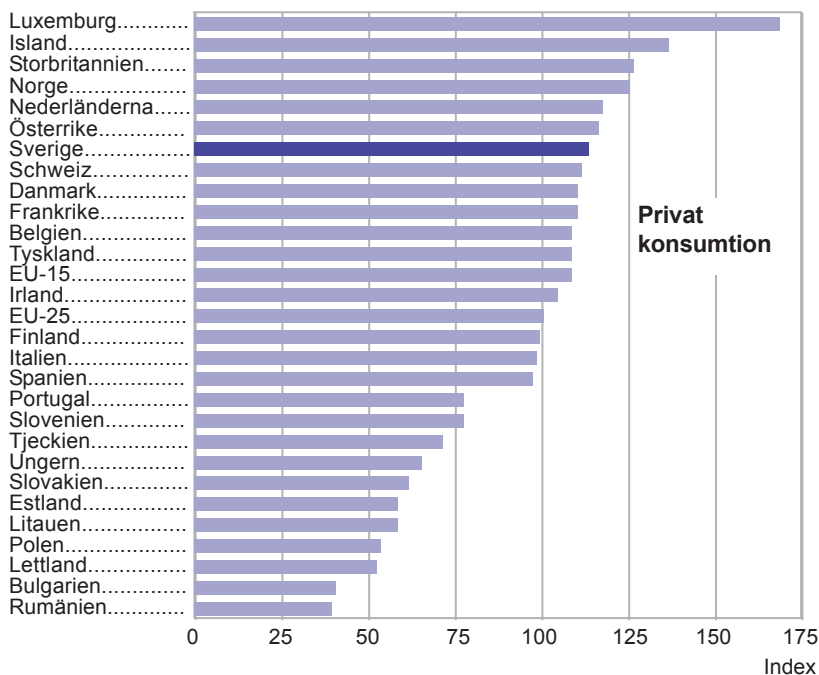
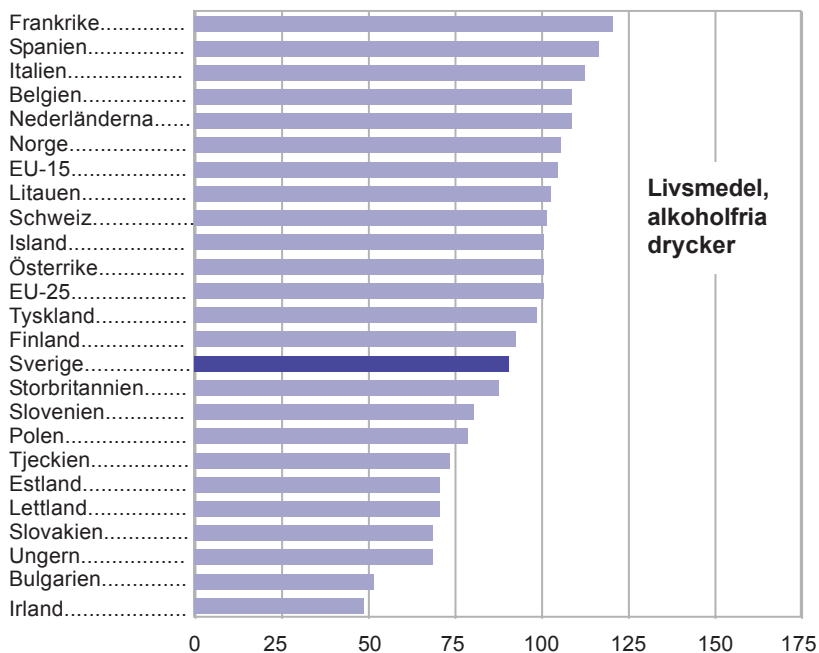
Uppgifterna i tabell 20.6 grundas på statistik publicerad av Eurostat.

Uppgifter om mervärdesskatter i olika länder (tabell 20.7) redovisas varje år av EU-kommissionen i en särskild promemoria, senast i ”VAT-rates applied in the member states of the community. ”Situation at 1st January 2008”. Det påpekas att den är baserad på uppgifter som lämnats av medlemsländerna och att kommissionen inte kan garantera för riktigheten i uppgifterna.

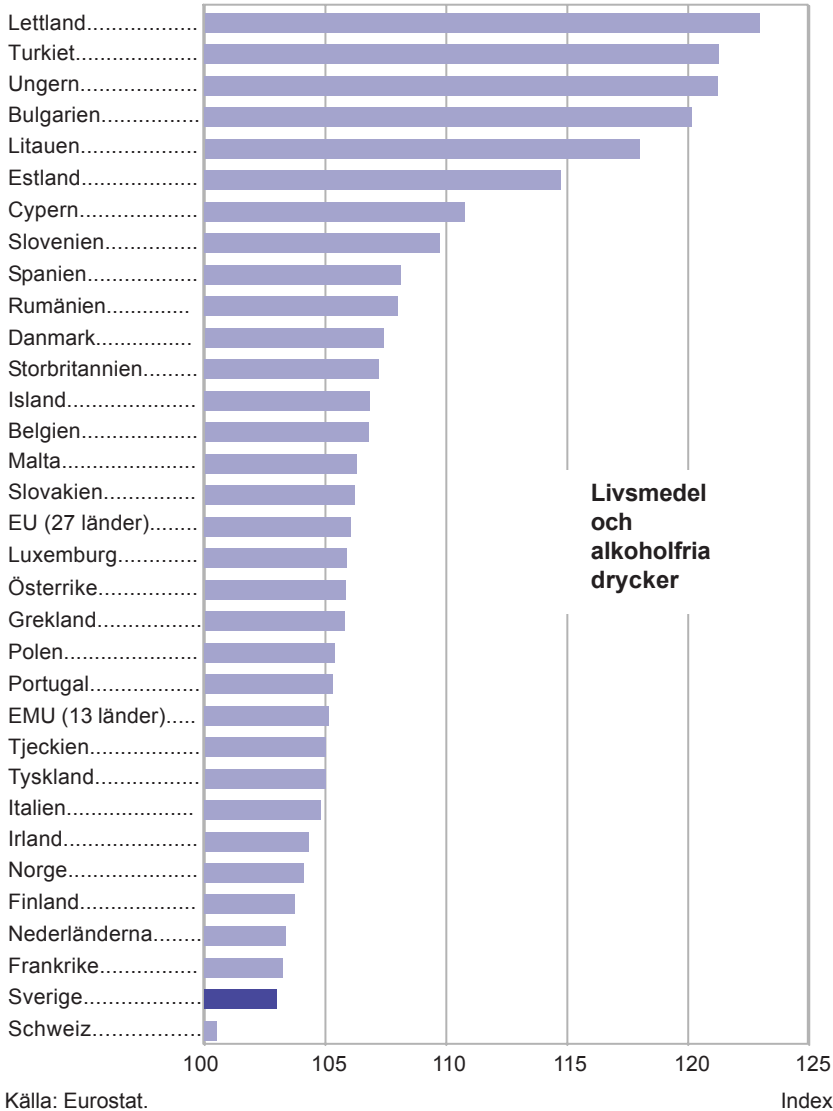
Figur 20A

Indextal för hushållens individuella konsumtion per invånare i reala värden till internationella priser för EU-länderna och vissa andra länder 2005 (EU-25=100)

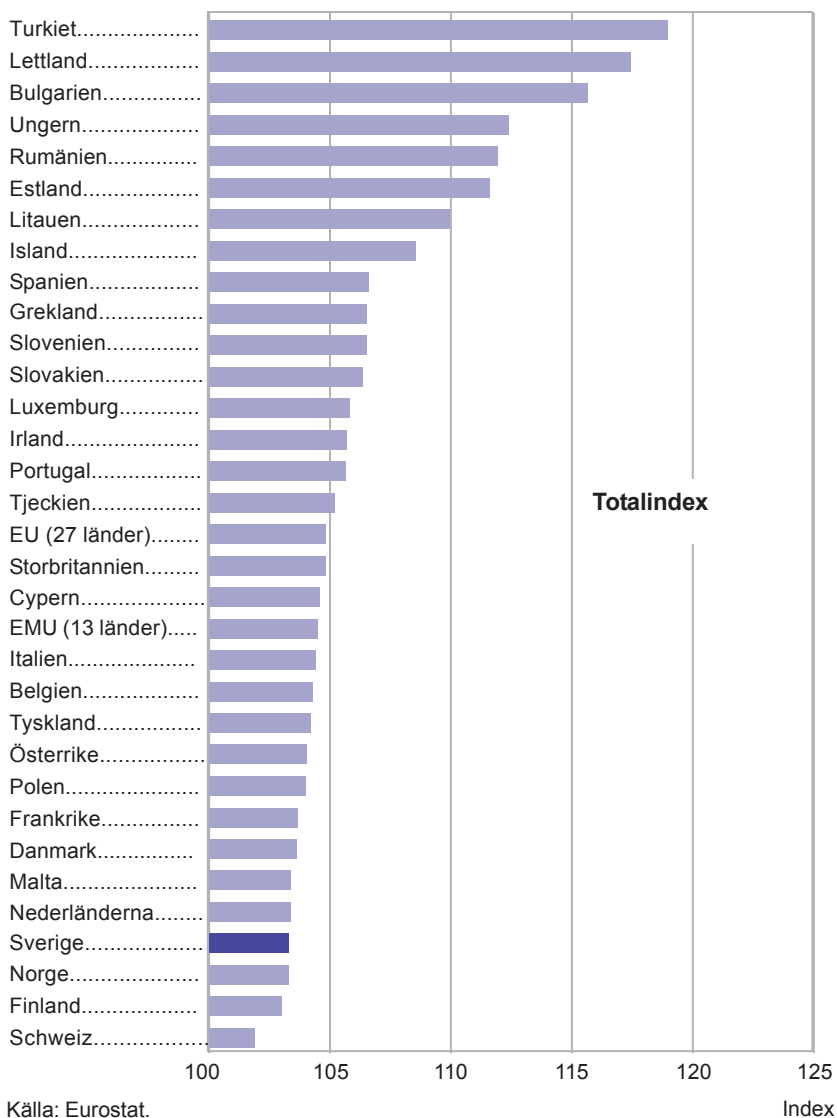
Indices of real value per head of individual consumption by households at international prices for EU-countries and some other countries



Källa: Eurostat.

Figur 20B**Harmoniserat index för konsumentpriser (HIKP) 2007 för EU-länderna samt Norge och Island (2005=100)***Harmonized index for Consumer Prices (HICP) for EU-countries, Norway and Iceland*

Figur 20B (forts)



Tabell 20.1**Konsumtion och självförsörjningsgrad för vissa livsmedel 2004, kg per person respektive procent***Human consumption and self sufficiency for certain food products*

| Land | Konsumtionsmjölk | Grädde | Smör | Ost | Kött totalt | Därav | | | Ägg |
|---------------------------------------|------------------|------------------|--------------------|------------------|------------------|----------------------------|------------------|------------------|------------------|
| | | | | | | Nötkött inklusive kalvkött | Griskött | Fjäderfäkött | |
| <i>Konsumtion per person, kilo</i> | | | | | | | | | |
| Sverige | 132 | 10 | 4 | 21 | 80 ¹ | 24 ¹ | 36 ¹ | 14 ¹ | 12 ¹ |
| Belgien | 69 | 8 | 5 | 19 | .. | .. | .. | .. | 14 ¹ |
| Danmark | 106 | 10 | 2 | 23 | 128 ¹ | 28 ¹ | 74 ¹ | 21 ¹ | 142 ¹ |
| Finland | 157 | 8 | 7 | 19 | 72 ¹ | 18 ¹ | 33 ¹ | 16 ¹ | 9 ¹ |
| Frankrike | 74 | 5 | 8 | 25 | 105 ¹ | 27 ¹ | 36 ¹ | 24 ¹ | 16 ¹ |
| Grekland | 63 | 2 | 1 | 26 | 90 ¹ | 18 ¹ | 28 ¹ | 24 ¹ | 10 ¹ |
| Irland | 151 | 3 | 3 | 7 | .. | .. | .. | .. | 10 ¹ |
| Italien | 64 | 2 | 3 | 22 | 95 ¹ | 25 ¹ | 40 ¹ | 18 ¹ | 12 ¹ |
| Luxemburg | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Nederländerna | 89 | 2 | .. | 22 | 83 ¹ | 19 ¹ | 43 ¹ | 19 ¹ | 13 ¹ |
| Portugal | 90 | 1 | 2 | 10 | 101 ¹ | 17 ¹ | 43 ¹ | 28 ¹ | 9 ¹ |
| Spanien | 108 | 2 | 1 | 10 | 134 ¹ | 16 ¹ | 67 ¹ | 34 ¹ | 19 ¹ |
| Storbritannien | 116 | 6 | 3 | 9 | 69 ¹ | 15 ¹ | 16 ¹ | 27 ¹ | 14 ¹ |
| Tyskland | 66 | 7 | 6 | 20 | 101 ¹ | 12 ¹ | 55 ¹ | 1 ¹ | 13 ¹ |
| Österrike | 79 | 8 | 5 | 18 | 98 ¹ | 19 ¹ | 57 ¹ | 18 ¹ | 14 ¹ |
| EU-15 | 86 ¹ | 5 ¹ | .. | 18 ¹ | .. | .. | .. | .. | .. |
| <i>Självförsörjningsgrad, procent</i> | | | | | | | | | |
| Sverige | 100 ¹ | 97 ¹ | 119 ¹ | 81 ¹ | 82 ¹ | 67 ¹ | 90 ¹ | 85 ¹ | 94 ¹ |
| Belgien | 118 ¹ | 135 ¹ | 122 ¹ | 50 ¹ | .. | .. | .. | .. | 128 ¹ |
| Danmark | 99 ¹ | 120 ¹ | 126 ¹ | 247 ¹ | 375 | 99 | 601 | 172 | 72 ¹ |
| Finland | 100 ¹ | 101 ¹ | 151 ¹ | 105 ¹ | 107 | 94 | 114 | 105 | 119 ¹ |
| Frankrike | 101 ¹ | 114 ¹ | 90 ¹ | 118 ¹ | 111 | 110 | 107 | 136 | 98 ¹ |
| Grekland | 90 ¹ | 51 ¹ | 22 ¹ | 88 ¹ | 57 | 28 | 46 | 76 | 100 ¹ |
| Irland | 96 ¹ | 100 ¹ | 1 000 ¹ | 448 ¹ | .. | .. | .. | .. | 85 ¹ |
| Italien | .. | .. | .. | .. | 77 | 66 | 69 | 107 | 108 ¹ |
| Luxemburg | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Nederländerna | 88 ¹ | 128 ¹ | .. | 208 ¹ | 188 ¹ | 114 ¹ | 227 ¹ | 161 ¹ | 193 ¹ |
| Portugal | 107 ¹ | 100 ¹ | 137 ¹ | 79 ¹ | 74 | 59 | 64 | 95 | 107 ¹ |
| Spanien | 97 ¹ | 84 ¹ | 132 ¹ | 79 ¹ | 115 | 98 | 125 | 96 | 114 ¹ |
| Storbritannien | 100 ¹ | 99 ¹ | 69 ¹ | 61 ¹ | 68 | 57 | 45 | 87 | 89 ¹ |
| Tyskland | 112 ¹ | 107 ¹ | 83 ¹ | 104 ¹ | 97 | 132 | 92 | 80 | 71 ¹ |
| Österrike | 118 ¹ | 94 ¹ | 83 ¹ | 95 ¹ | 107 | 147 | 102 | 73 | 75 ¹ |
| EU-15 | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |

1) Avser 2003.

Källa: Eurostat.

Tabell 20.2**Fördelning av hushållens individuella privata konsumtion i nominella värden för EU-länderna och vissa andra länder 2004, procent***Distribution of the individual private consumption by households at nominal values for EU-countries and some other countries***ICP-klassificering**

| | Livs- medel och alkoholfria drycker | Bekläd- nads- artiklar och skor | Bostad, bränsle, elström | Övrigt | Total indi- viduell pri- vat kon- sumtion | Andel av BNP, % |
|----------------|---|--|--------------------------------|--------|--|--------------------------|
| Sverige | 11,9 | 5,1 | 27,8 | 55,2 | 100 | 68,0 |
| Belgien | 13,6 | 5,4 | 22,9 | 58,1 | 100 | 66,9 |
| Cypern | 15,1 | 6,3 | 12,0 | 66,6 | 100 | 72,5 |
| Danmark | 11,4 | 5,0 | 27,3 | 56,3 | 100 | 66,8 |
| Estland | 18,6 | 6,9 | 19,5 | 55,0 | 100 | 64,8 |
| Finland | 12,5 | 4,8 | 25,4 | 57,3 | 100 | 65,6 |
| Frankrike | 14,1 | 5,0 | 23,8 | 57,1 | 100 | 72,0 |
| Grekland | 15,3 | 5,9 | 16,4 | 62,4 | 100 | 76,9 |
| Irland | 6,2 | 4,9 | 20,2 | 68,7 | 100 | 55,9 |
| Island | 13,5 | 4,8 | 19,5 | 62,2 | 100 | 74,0 |
| Italien | 14,9 | 8,2 | 20,1 | 56,8 | 100 | 70,1 |
| Lettland | 22,3 | 7,2 | 21,4 | 49,1 | 100 | 72,5 |
| Litauen | 28,2 | 6,5 | 14,4 | 50,9 | 100 | 75,6 |
| Luxemburg | 9,5 | 4,0 | 21,3 | 65,2 | 100 | 49,7 |
| Malta | 16,7 | 5,9 | 10,7 | 66,7 | 100 | 77,5 |
| Nederländerna | 11,0 | 5,4 | 21,6 | 62,0 | 100 | 62,9 |
| Norge | 13,6 | 5,5 | 20,7 | 60,2 | 100 | 58,8 |
| Polen | 21,2 | 4,8 | 22,8 | 51,2 | 100 | 74,2 |
| Portugal | 16,7 | 7,3 | 14,0 | 62,0 | 100 | 76,6 |
| Schweiz | 10,7 | 3,9 | 23,3 | 62,1 | 100 | 66,9 |
| Slovakien | 19,3 | 4,2 | 25,6 | 50,9 | 100 | 64,7 |
| Slovenien | 15,7 | 6,1 | 18,7 | 59,5 | 100 | 65,9 |
| Spanien | 14,3 | 5,5 | 16,0 | 64,2 | 100 | 68,2 |
| Storbritannien | 9,1 | 5,9 | 19,2 | 65,8 | 100 | 77,5 |
| Tjeckien | 16,7 | 4,9 | 22,0 | 56,4 | 100 | 61,5 |
| Tyskland | 11,2 | 5,3 | 23,8 | 59,7 | 100 | 70,0 |
| Ungern | 17,4 | 3,9 | 18,4 | 60,3 | 100 | 66,9 |
| Österrike | 10,9 | 6,6 | 19,6 | 62,9 | 100 | 67,4 |
| EU-15 | 12,3 | 6,0 | 21,3 | 60,4 | 100 | .. |
| EU-25 | 12,7 | 5,9 | 21,3 | 60,1 | 100 | .. |

Källa: Eurostat.

Tabell 20.3**Indextal¹ baserade på hushållens individuella konsumtionsutgifter per invånare i reala värden till internationella priser för EU-länderna och vissa andra länder 2005 (EU-25=100)***Indices of real value per head, of final consumption expenditure by households for EU-countries and some other countries***ICP-klassificering**

| | Privat kon- sum- tions- utgifter | Livs- medel, alkohol- fria drycker | Livs- medel | Alko- hol- fria dryc- ker | Alko- hol- halt- iga dryc- ker ² | To- bak | Res- tau- rang- er, caféer, hotell |
|----------------|--|--|----------------|---------------------------------------|--|------------|---|
| Sverige | 113 | 90 | 89 | 95 | 101 | .. | 52 |
| Belgien | 108 | 108 | 106 | 123 | 143 | 86 | 59 |
| Bulgarien | 40 | 51 | 55 | 16 | 28 | 49 | 48 |
| Cypern | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Danmark | 110 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Estland | 58 | 70 | 72 | 55 | 135 | 84 | 43 |
| Finland | 99 | 92 | 93 | 81 | 144 | 82 | 64 |
| Frankrike | 110 | 120 | 120 | 126 | 119 | 67 | 71 |
| Grekland | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Irland | 104 | 48 | 47 | 50 | 109 | 84 | 174 |
| Island | 136 | 100 | 97 | 119 | 112 | 76 | 83 |
| Italien | 98 | 112 | 114 | 90 | 52 | 102 | 118 |
| Lettland | 52 | 70 | .. | .. | 91 | 110 | 26 |
| Litauen | 58 | 102 | 107 | 63 | 136 | 46 | 18 |
| Luxemburg | 168 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Malta | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Nederländerna | 117 | 108 | 109 | 105 | 90 | 89 | 63 |
| Norge | 125 | 105 | 100 | 151 | 99 | 66 | 64 |
| Polen | 53 | 78 | 81 | 53 | 78 | 106 | 14 |
| Portugal | 77 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Rumänien | 39 | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Schweiz | 111 | 101 | .. | .. | .. | .. | 126 |
| Slovakien | 61 | 68 | 70 | 51 | 72 | 63 | 45 |
| Slovenien | 77 | 80 | 79 | 88 | 79 | 139 | 65 |
| Spanien | 97 | 116 | 120 | 83 | 55 | 155 | 212 |
| Storbritannien | 126 | 87 | .. | .. | .. | .. | 153 |
| Tjeckien | 71 | 73 | 73 | 65 | 120 | 140 | 56 |
| Turkiet | .. | .. | .. | .. | .. | .. | .. |
| Tyskland | 108 | 98 | 94 | 136 | 147 | 93 | 72 |
| Ungern | 65 | 68 | 66 | 89 | 135 | 91 | 33 |
| Österrike | 116 | 100 | 97 | 128 | 108 | 117 | 173 |
| EU-15 | 108 | 104 | 104 | 108 | 100 | 99 | 114 |
| EU-25 | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 |

1) Indextalen återspeglar enbart volymkillnader mellan de olika länderna eftersom omräkning med paritetstal eliminerat skillnaderna i prisnivå mellan länderna.

2) Uppgifterna för alkoholhaltiga drycker är inte alltid jämförbara mellan länder beroende på olikheter i hur dessa drycker behandlas i respektive länders nationalräkenskaper.

Källa: Eurostat.

Tabell 20.4**Prisnivåindex¹ för total privat konsumtion samt för olika livsmedel 2005 för EU-länderna och de nordiska länderna (EU-25=100)**

Comparative price levels for total private consumption for different foodstuffs for EU-countries and the nordic countries (EU-25=100)

SNA-klassificering

| | Privat kon- sum- tion | Livs- me- del | Bröd, spann- måls- pro- dukter | Kött | Fisk | Mjök, ost, ägg | Oljor och fetter | Frukt, grön- saker, potatis | Andra livs- medel |
|----------------|--------------------------------|---------------------|--|------|------|----------------------|------------------------|--------------------------------------|-------------------------|
| Sverige | 118 | 118 | 132 | 128 | 108 | 105 | 122 | 120 | 117 |
| Belgien | 106 | 108 | 107 | 119 | 123 | 110 | 113 | 98 | 98 |
| Bulgarien | 36 | 52 | 40 | 46 | 58 | 81 | 97 | 45 | 59 |
| Cypern | 88 | 100 | 104 | 75 | 141 | 134 | 132 | 85 | 126 |
| Danmark | 140 | 137 | 148 | 146 | 129 | 115 | 138 | 127 | 161 |
| Estland | 56 | 71 | 67 | 61 | 68 | 78 | 88 | 74 | 82 |
| Finland | 121 | 119 | 139 | 116 | 108 | 111 | 122 | 123 | 114 |
| Frankrike | 106 | 106 | 103 | 118 | 107 | 101 | 106 | 106 | 99 |
| Grekland | 84 | 95 | 93 | 87 | 103 | 135 | 115 | 71 | 112 |
| Irland | 124 | 123 | 120 | 125 | 123 | 125 | 102 | 128 | 118 |
| Island | 149 | 171 | 198 | 191 | 128 | 158 | 152 | 162 | 168 |
| Italien | 104 | 115 | 108 | 114 | 122 | 127 | 110 | 117 | 116 |
| Lettland | 49 | 63 | 54 | 54 | 65 | 70 | 94 | 64 | 81 |
| Litauen | 48 | 59 | 56 | 48 | 53 | 74 | 93 | 59 | 76 |
| Luxemburg | 111 | 115 | 116 | 115 | 112 | 111 | 116 | 128 | 106 |
| Malta | 68 | 79 | 75 | 65 | 75 | 111 | 96 | 69 | 99 |
| Nederländerna | 103 | 88 | 89 | 103 | 115 | 80 | 69 | 83 | 81 |
| Norge | 140 | 158 | 163 | 181 | 133 | 156 | 157 | 139 | 167 |
| Polen | 54 | 62 | 57 | 52 | 67 | 66 | 86 | 63 | 80 |
| Portugal | 86 | 86 | 94 | 79 | 71 | 107 | 94 | 78 | 111 |
| Rumänien | 47 | 66 | 55 | 57 | 83 | 91 | 99 | 64 | 79 |
| Schweiz | 138 | 149 | 146 | 195 | 150 | 131 | 172 | 129 | 135 |
| Slovakien | 50 | 63 | 53 | 56 | 68 | 73 | 104 | 54 | 86 |
| Slovenien | 74 | 86 | 91 | 80 | 100 | 83 | 110 | 83 | 95 |
| Spanien | 89 | 90 | 109 | 77 | 88 | 96 | 82 | 93 | 99 |
| Storbritannien | 111 | 111 | 100 | 123 | 88 | 115 | 106 | 120 | 105 |
| Tjeckien | 53 | 64 | 55 | 57 | 74 | 78 | 85 | 60 | 81 |
| Turkiet | 62 | 82 | 70 | 76 | 77 | 125 | 100 | 64 | 115 |
| Tyskland | 105 | 104 | 106 | 115 | 119 | 88 | 93 | 111 | 99 |
| Ungern | 58 | 69 | 62 | 64 | 82 | 85 | 97 | 56 | 87 |
| Österrike | 102 | 111 | 125 | 118 | 113 | 98 | 116 | 106 | 107 |
| EU-15 | 105 | 105 | 106 | 108 | 101 | 104 | 101 | 105 | 103 |
| EU-25 | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 |

1) Indextalen speglar hur prisnivåerna i respektive länder i reala värden förhåller sig till motsvarande värde för EU-25.

2) Uppgifterna för alkoholhaltiga drycker är inte alltid jämförbara mellan länder beroende på olikheter i hur dessa varor behandlats i respektive länders nationalräkenskaper.

Källa: SCB, Konsumentprisindex och Eurostat.

Tabell 20.4 (forts.)

| | Alko- hol- fria dryc- ker | Alko- hol- halt- iga dryc- ker² | To- bak | Res- tau- rang- er, café- er, hotell |
|----------------|--|---|--------------------|---|
| Sverige | 120 | 145 | 119 | 121 |
| Belgien | 102 | 97 | 101 | 106 |
| Bulgarien | 71 | 62 | 31 | 33 |
| Cypern | 143 | 117 | 98 | 103 |
| Danmark | 165 | 128 | 118 | 151 |
| Estland | 88 | 87 | 40 | 62 |
| Finland | 131 | 171 | 109 | 125 |
| Frankrike | 84 | 91 | 137 | 110 |
| Grekland | 117 | 107 | 71 | 90 |
| Irland | 138 | 185 | 189 | 127 |
| Island | 179 | 250 | 194 | 186 |
| Italien | 110 | 111 | 96 | 100 |
| Lettland | 86 | 85 | 27 | 58 |
| Litauen | 76 | 80 | 32 | 55 |
| Luxemburg | 105 | 86 | 84 | 99 |
| Malta | 107 | 116 | 87 | 67 |
| Nederländerna | 81 | 94 | 105 | 100 |
| Norge | 160 | 227 | 231 | 152 |
| Polen | 83 | 89 | 42 | 65 |
| Portugal | 97 | 98 | 69 | 76 |
| Rumänien | 80 | 84 | 27 | 46 |
| Schweiz | 109 | 99 | 104 | 123 |
| Slovakien | 75 | 68 | 49 | 50 |
| Slovenien | 87 | 86 | 58 | 66 |
| Spanien | 87 | 79 | 65 | 91 |
| Storbritannien | 120 | 152 | 203 | 117 |
| Tjeckien | 80 | 82 | 51 | 49 |
| Turkiet | 104 | 180 | 51 | 74 |
| Tyskland | 102 | 82 | 117 | 94 |
| Ungern | 84 | 80 | 56 | 61 |
| Österrike | 95 | 81 | 102 | 98 |
| EU-15 | 102 | 103 | 111 | 102 |
| EU-25 | 100 | 100 | 100 | 100 |

Tabell 20.5**Prisnivåindex för total privat konsumtion för OECD-länderna 1990–2006***Comparative price levels for total private consumption*

| | 1990 ¹ | 1995 ¹ | 2000 ¹ | 2001 ¹ | 2002 ¹ | 2003 ¹ | 2004 ¹ | 2005 ¹ | 2006 |
|----------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|------|
| Sverige | 142 | 123 | 108 | 102 | 107 | 120 | 124 | 121 | 122 |
| Australien | 100 | 89 | 82 | 78 | 82 | 94 | 101 | 106 | 105 |
| Belgien | 107 | 111 | 86 | 88 | 90 | 104 | 109 | 109 | 111 |
| Danmark | 135 | 135 | 110 | 115 | 118 | 137 | 142 | 144 | 145 |
| Finland | 157 | 130 | 102 | 106 | 109 | 123 | 126 | 127 | 127 |
| Frankrike | 117 | 116 | 90 | 88 | 91 | 107 | 112 | 111 | 112 |
| Grekland | 75 | 81 | 72 | 70 | 71 | 84 | 89 | 91 | 93 |
| Irland | 108 | 99 | 97 | 101 | 111 | 123 | 128 | 129 | 130 |
| Island | 130 | 114 | 122 | 109 | 119 | 135 | 141 | 157 | 147 |
| Italien | 110 | 88 | 83 | 85 | 91 | 101 | 107 | 107 | 108 |
| Japan | 135 | 181 | 168 | 151 | 138 | 133 | 132 | 123 | 114 |
| Kanada | 102 | 80 | 88 | 88 | 87 | 91 | 93 | 99 | 105 |
| Korea | 68 | 77 | 75 | 70 | 74 | 73 | 73 | 81 | 87 |
| Luxemburg | 102 | 111 | 86 | 88 | 90 | 100 | 105 | 106 | 107 |
| Mexiko | 52 | 43 | 73 | 80 | 80 | 69 | 65 | 67 | 67 |
| Nederländerna | 102 | 109 | 85 | 87 | 91 | 105 | 108 | 108 | 108 |
| Norge | 145 | 133 | 117 | 120 | 133 | 139 | 138 | 144 | 146 |
| Nya Zeeland | 85 | 84 | 71 | 68 | 76 | 91 | 98 | 107 | 99 |
| Polen | 26 | 47 | 49 | 55 | 54 | 53 | 54 | 63 | 65 |
| Portugal | 72 | 81 | 70 | 72 | 76 | 84 | 89 | 88 | 89 |
| Schweiz | 135 | 150 | 121 | 124 | 130 | 140 | 144 | 142 | 140 |
| Slovakien | – | 39 | 38 | 37 | 40 | 49 | 56 | 58 | 61 |
| Spanien | 99 | 87 | 72 | 72 | 75 | 86 | 93 | 95 | 97 |
| Storbritannien | 100 | 90 | 102 | 99 | 103 | 105 | 111 | 114 | 115 |
| Tjeckien | 27 | 41 | 41 | 42 | 50 | 53 | 56 | 60 | 64 |
| Turkiet | 61 | 51 | 53 | 41 | 46 | 56 | 61 | 71 | 72 |
| Tyskland | 109 | 116 | 90 | 91 | 94 | 103 | 107 | 107 | 108 |
| Ungern | – | 43 | 42 | 45 | 51 | 57 | 63 | 65 | 63 |
| USA | 92 | 87 | 103 | 107 | 106 | 99 | 95 | 95 | 95 |
| Österrike | 105 | 113 | 86 | 89 | 91 | 101 | 105 | 105 | 105 |
| OECD | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 |

1) Hela serien har reviderats.

Källa: OECD.

Tabell 20.6

Harmoniserat index för konsumentpriser 2006 och 2007 (HIKP) för EU-länderna, Norge och Island (2005=100). Vissa huvudgrupper*Harmonized index for Consumer Prices (HICP) for EU-countries, Norway and Iceland. Selected categories of foodstuffs*

| | Livsmedel och alkoholfria drycker | | Alkoholhaltiga drycker och tobak | | Restaurang och logi | | Totalt | |
|-----------------|-----------------------------------|--------|----------------------------------|--------|---------------------|--------|--------|--------|
| | 2006 | 2007 | 2006 | 2007 | 2006 | 2007 | 2006 | 2007 |
| Sverige | 100,83 | 102,89 | 101,24 | 108,49 | 102,54 | 105,81 | 101,50 | 103,20 |
| Belgien | 102,68 | 106,68 | 101,42 | 105,92 | 102,86 | 105,11 | 102,33 | 104,19 |
| Bulgarien | 105,79 | 120,05 | 154,68 | 155,95 | 108,52 | 121,36 | 107,42 | 115,55 |
| Cypern | 105,56 | 110,66 | 100,91 | 101,87 | 100,24 | 104,02 | 102,25 | 104,46 |
| Danmark | 102,70 | 107,30 | 100,80 | 102,50 | 102,50 | 105,20 | 101,80 | 103,50 |
| Estland | 104,83 | 114,63 | 103,48 | 107,73 | 103,25 | 112,10 | 104,45 | 111,49 |
| Finland | 101,52 | 103,63 | 101,44 | 102,84 | 102,23 | 104,82 | 101,28 | 102,88 |
| Frankrike | 101,67 | 103,14 | 100,38 | 102,28 | 102,29 | 105,14 | 101,91 | 103,55 |
| Grekland | 103,45 | 105,69 | 105,74 | 112,47 | 102,60 | 106,66 | 103,31 | 106,40 |
| Irland | 101,40 | 104,20 | 101,10 | 106,50 | 103,90 | 108,30 | 102,70 | 105,60 |
| Island | 107,96 | 106,73 | 102,88 | 106,38 | 105,70 | 110,47 | 104,65 | 108,45 |
| Italien | 101,80 | 104,70 | 104,80 | 108,50 | 102,30 | 105,00 | 102,20 | 104,30 |
| Lettland | 108,21 | 122,85 | 108,53 | 123,27 | 111,29 | 127,22 | 106,57 | 117,32 |
| Litauen | 106,06 | 117,88 | 99,63 | 105,05 | 103,44 | 111,71 | 103,79 | 109,83 |
| Luxemburg | 102,38 | 105,79 | 103,35 | 107,95 | 103,04 | 106,41 | 102,96 | 105,69 |
| Malta | 102,18 | 106,18 | 100,61 | 101,37 | 101,89 | 101,28 | 102,58 | 103,29 |
| Nederländerna | 101,66 | 103,25 | 100,94 | 102,77 | 102,00 | 105,65 | 101,65 | 103,26 |
| Norge | 101,40 | 104,00 | 102,00 | 103,50 | 103,00 | 107,20 | 102,50 | 103,20 |
| Polen | 100,60 | 105,30 | 101,70 | 105,00 | 101,80 | 105,30 | 101,30 | 103,90 |
| Portugal | 102,69 | 105,19 | 109,34 | 114,66 | 101,99 | 104,41 | 103,04 | 105,54 |
| Rumänien | 103,83 | 107,89 | 117,91 | 135,53 | 107,87 | 113,34 | 106,60 | 111,84 |
| Schweiz | 99,90 | 100,40 | 101,10 | 103,20 | 101,30 | 102,70 | 101,00 | 101,80 |
| Slovakien | 102,00 | 106,10 | 103,15 | 107,70 | 102,63 | 105,67 | 104,26 | 106,23 |
| Slovenien | 102,28 | 109,64 | 104,00 | 111,07 | 104,44 | 112,04 | 102,54 | 106,39 |
| Spanien | 104,16 | 108,01 | 101,85 | 109,00 | 104,48 | 109,54 | 103,56 | 106,51 |
| Storbritannien | 102,50 | 107,10 | 102,70 | 106,30 | 103,20 | 106,80 | 102,30 | 104,70 |
| Tjeckien | 100,50 | 104,90 | 101,30 | 111,70 | 103,40 | 107,50 | 102,10 | 105,10 |
| Turkiet | 107,79 | 121,17 | 120,75 | 132,74 | 113,94 | 126,68 | 109,28 | 118,85 |
| Tyskland | 101,90 | 104,90 | 103,50 | 106,70 | 101,30 | 103,90 | 101,80 | 104,10 |
| Ungern | 108,16 | 121,13 | 104,27 | 111,48 | 105,31 | 113,66 | 104,03 | 112,28 |
| Österrike | 101,48 | 105,73 | 100,44 | 102,73 | 101,75 | 103,95 | 101,69 | 103,93 |
| EU (27 länder) | 102,40 | 105,94 | 103,17 | 107,31 | 102,82 | 106,35 | 102,31 | 104,73 |
| EMU (13 länder) | 102,27 | 105,04 | 102,73 | 106,23 | 102,57 | 105,84 | 102,19 | 104,37 |

Källa: Eurostat.

Tabell 20.7

Mervärdeskattesatser inom EU den 1 januari 2008, procent

VAT rates in EU-countries at 1st January 2008, per cent

| Land | Livsmedel | Drycker | | | | | | Restauranger | Bas-skattesats ¹ |
|----------------|-----------------|---------------|------|------|---------------|--------------|-------------|------------------|-----------------------------|
| | | Sprit-drycker | Vin | Öl | Mineralvatten | Läskedrycker | Fruktjuicer | | |
| Sverige | 12 ² | | | | | | | | |
| " | 25 | 25 | 25 | 25 | 12 | 12 | 12 | 25 | 25 |
| Belgien | 6 | | | | | | | | |
| " | 12 | | | | | | | | |
| " | 21 | 21 | 21 | 21 | 6 | 6 | 6 | 21 | 21 |
| Cypern | 0 | | | | | | | | |
| " | 5 | | | | | | | | |
| " | 15 | 15 | 15 | 15 | 15 | 15 | 15 | 8 ³ | 15 |
| Danmark | 25 | 25 | 25 | 25 | 25 | 25 | 25 | 25 | 25 |
| Estland | 18 | 18 | 18 | 18 | 18 | 18 | 18 | 18 | 18 |
| Finland | 17 | 22 | 22 | 22 | 17 | 17 | 17 | 22 | 22 |
| Frankrike | 5,5 | | | | | | | | |
| " | 19,6 | 19,6 | 19,6 | 19,6 | 5,5 | 5,5 | 5,5 | 19,6 | 19,6 |
| Grekland | 9 | 19 | 19 | 19 | 9 | 9 | 9 | 9 | 19 |
| Irland | 0 | | | | | | | | |
| " | 4,8 | | | | | | | | |
| " | 13,5 | 21 | 21 | 21 | 21 | 21 | 21 | 13,5 | 21 |
| Italien | 4 | | | | | | | | |
| " | 10 | 20 | 20 | 20 | 20 | 20 | 20 | 10 | 20 |
| Lettland | 5 ⁴ | | | | | | | | |
| " | 18 | 18 | 18 | 18 | 18 | 18 | 18 | 18 | 18 |
| Litauen | 5 | | | | | | | | |
| " | 18 | 18 | 18 | 18 | 18 | 18 | 18 | 18 | 18 |
| Luxemburg | 3 | 15 | 12 | 15 | 3 | 3 | 3 | 3 | 15 |
| Malta | 0 ⁵ | 18 | 18 | 18 | 18 | 18 | 18 | 18 | 18 |
| Nederländerna | 6 | 19 | 19 | 19 | 6 | 6 | 6 | 6 | 19 |
| Polen | 3 | | | | | | | | |
| " | 7 | | | | | | | | |
| " | 22 | 22 | 22 | 22 | 22 | 22 | 7 | 7 | 22 |
| Portugal | 5 | | | | | | | | |
| " | 12 | | | | | | | | |
| " | 21 | 21 | 12 | 21 | 5 | 5 | 5 | 12 | 21 |
| Slovakien | 19 | 19 | 19 | 19 | 19 | 19 | 19 | 19 | 19 |
| Slovenien | 8,5 | 20 | 20 | 20 | 8,5 | 8,5 | 8,5 | 8,5 ⁶ | 20 |
| " | | | | | | | | 20 | |
| Spanien | 4 | | | | | | | | |
| " | 7 | 16 | 16 | 16 | 7 | 7 | 7 | 7 | 16 |
| Storbritannien | 0 | | | | | | | | |
| " | 17,5 | 17,5 | 17,5 | 17,5 | 17,5 | 17,5 | 17,5 | 17,5 | 17,5 |
| Tjeckien | 5 | 19 | 19 | 19 | 5 | 5 | 5 | 19 | 19 |
| Tyskland | 7 | | | | | | | | |
| " | 19 | 19 | 19 | 19 | 19 | 19 | 19 | 19 | 19 |
| Ungern | 20 | 20 | 20 | 20 | 20 | 20 | 20 | 20 | 20 |
| Österrike | 10 | 20 | 20 | 20 | 20 | 20 | 20 | 10 ⁷ | 20 |
| " | | | 12 | | | | | | |

1) I en del länder är skattesatsen lägre i vissa regioner.

2) För folköl och lättöl i livsmedelsbutik är skattesatsen 12 %.

3) För alkoholhaltiga drycker 15 %.

4) Produkter för barn.

5) För vissa konfektyrer är skattesatsen 5 %.

6) Avser tillagning av måltider.

7) 10 % för mat, mjölk och choklad, 20 % för kaffe, te, andra alkoholhaltiga och icke alkoholhaltiga drycker.

Källa: Eurostat.

Lantbruksregistret

Inledning

Lantbruksregistret (LBR), som infördes 1968 och är ett årligt register, används vid produktion av jordbruksstatistik och innehåller uppgifter om landets jordbruksföretag. Uppgiftsinsamlingen till registret var t.o.m. 1994 samordnad med vissa administrativa syften som att utgöra underlag för stödutbetalningar. I samband med Sveriges inträde i EU 1995 fick registret i stort sett bara rollen som underlag för statistik på jordbruksområdet.

Statistiken ur registret har utnyttjats bl.a. av myndigheter och näringsliv vid planering och beslut om åtgärder inom jordbruksområdet, som underlag för utvärdering av vidtagna åtgärder m.m.

Utöver den officiella statistik som publicerats har från registret framställts särskild regional statistik åt länsstyrelsernas lantbruksenheter (eller motsvarande).

Registrets omfattning

I LBR registreras fr.o.m. 2000 följande grupper av jordbruksföretag:

- a) företag med mer än 2 hektar åkermark,
- b) företag med högst 2 hektar åkermark men med stora djurbesättningar med nötkreatur, får, svin eller höns.
- c) företag med trädgårdsodling som omfattar minst 200 m² växthusyta eller minst 2 500 m² frilandsareal. Odling i hemträdgårdar eller för husbehov ingår inte.

Tidigare ingick även vissa företag med enbart skogsmark. För varje jordbruksföretag ingår ett stort antal uppgifter i registret. De viktigaste är följande:

- företagarens namn, adress, personnummer och telefonnummer,
- åkerarealens användning och arealen betesmark,
- antal husdjur av olika slag,
- arealen skogsmark.

Uppgifterna i registret ska avse förhållandena en viss dag i början av juni respektive år. De år, då EU:s strukturundersökningar genomförs, ingår för en del jordbruksföretag också uppgifter om ägda/arrrenderade arealer, maskiner, konstbevattning och sysselsättning på företaget

Uppgiftsinsamling

Fram t.o.m. 1995 insamlades uppgifter till LBR genom totalundersökningar, dvs. samtliga uppgifter samlades in från samtliga jordbruksföretag. Därefter har totalundersökningar genomförts endast de år då EU:s strukturundersökningar genomförts, dvs. åren 1997, 1999, 2003, 2005 och 2007. Övriga år har vissa uppgifter samlats in för ett urval av jordbruksföretag.

Fram t.o.m. 1999 samlades alla uppgifter in till LBR genom postenkäter till jordbruksföretagen. Därefter har informationen från Jordbruksverkets administrativa register använts som underlag. Dessa register är i första hand registret för jordbrukarnas ansökningar om arealbaserade stöd och det centrala nötkreatursregistret (CDB). Utöver detta insamlas information till LBR genom kompletterande enkäter.

Områdesindelningar i lantbruksstatistiken

Sedan lång tid tillbaka sker inom lantbruksstatistiken en omfattande redovisning av resultat som framkommer genom skilda undersökningar. Redovisning förekommer dels för olika administrativa områden, dels för områden som avgränsats främst med hänsyn till de naturliga förutsättningarna för jordbruk.

Administrativa områden

Län, kommun och församling

I statistiken redovisas i allmänhet uppgifter för *län* och till en del även för *kommuner* och *församlingar*. De två sistnämnda redovisas dock inte i Jordbruksstatistisk årsbok.

Under årens lopp har ändringar av gränser skett och även delningar och sammanslagningar av områden. I allmänhet används i statistikredovisningen den indelning som gällde vid undersökningens genomförande. Vid publicering av tidsserier sker ofta en omräkning till den senast gällande indelningen.

Naturliga jordbruksområden

Produktionsområden och riksområden

Vid bearbetning och redovisning av lantbruksstatistik är de administrativa områdena från vissa synpunkter inte alltid lämpliga som indelningsgrund. Flertalet län är därför uppdelade på särskilda s.k. *naturliga jordbruksområden*. Därvid har hänsyn tagits till de naturförhållanden som väsentligt påverkar förutsättningarna för jordbruk, t.ex. berggrundens och jordarternas beskaffenhet, landskapets topografi och klimatet. De naturliga jordbruksområdena är uppbyggda av församlingar och i vissa fall delar av församlingar.

De naturliga jordbruksområdena sammanfördes ursprungligen till 18 *produktionsområden*. De flesta av dessa produktionsområden täcker delar av mer än ett län.

Gränserna för de naturliga jordbruksområdena har modifierats. Gränserna utgör en kombination av gränserna för produktionsområdena och länsgränserna. Detta medför att de

naturliga jordbruksområdena påverkas av ändringar i länsgränserna. År 2000 var landet indelat i 61 naturliga jordbruksområden.

De 18 produktionsområdena kan sammanföras till åtta större produktionsområden.

Dessa kan i sin tur sammanföras till tre *riksområden*. De tre riksområdena sammanfaller inte med de tre administrativa huvudområdena Götaland, Svealand och Norrland.

Indelningen i åtta produktionsområden framgår av kartan nedan och sambandet mellan naturliga jordbruksområden och produktions- och riksområden framgår av sammanställningen nedan.

3 Riksområden

8 Produktionsområden

- 18 Produktionsområden
- 61 Naturliga jordbruksområden

1 Södra och mellersta Sveriges slättbygder

1 Götalands södra slättbygder (Gss)

- 01 Skåne-Hallands slättbygd
- 19 F.d. Kristianstads län, slättbygden
- 22 F.d. Malmöhus län, slättbygden
- 23 Hallands län, slättbygden

2 Götalands mellanbygder (Gmb)

- 02 Sydsvenska mellanbygden
- 10 Kalmar län, Kalmarslätten
- 16 Blekinge län, slättbygden
- 18 F.d. Kristianstads län, mellanbygden
- 21 F.d. Malmöhus län, mellanbygden
- 03 Öland och Gotland
- 13 Kalmar län, Öland
- 14 Gotlands län

3 Götalands norra slättbygder (Gns)

- 04 Östgötaslätten
- 05 Östergötlands län, Östgötaslätten
- 05 Vänerslätten, del av

- 27 F.d. Älvsborgs län, slättbygden
 - 31 F.d. Skaraborgs län, slättbygden, Götalandsdelen
 - 32 F.d. Skaraborgs län, Falbygden
- 4 Svealands slättbygder (Ss)**
- 05 Vänerslätten, del av
 - 35 Värmlands län, slättbygden
 - 62 F.d. Skaraborgs län, slättbygden, Svealandsdelen
 - 06 Mälar- och Hjälmabygden
 - 01 Stockholms län
 - 02 Uppsala län
 - 03 Södermanlands län
 - 40 Örebro län, slättbygden
 - 43 Västmanlands län, slättbygden
- 2 Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder**
- 5 Götalands skogsbygder (Gsk)**
- 07 Sydsvenska höglandet
 - 06 Östergötlands län, södra skogsbygden
 - 08 Jönköpings län
 - 09 Kronobergs län
 - 12 Kalmar län, skogsbygden
 - 15 Blekinge län, skogsbygden
 - 17 F.d. Kristianstads län, skogsbygden
 - 20 F.d. Malmöhus län, skogsbygden
 - 24 Hallands län, skogsbygden
 - 30 F.d. Älvsborgs län, södra höglandet
 - 34 F.d. Skaraborgs län, sydöstra höglandet
 - 61 F.d. Göteborgs och Bohus län, södra höglandet
 - 08 Östsvenska dalbygden
 - 07 Östergötlands län, södra kustlandet
 - 11 Kalmar län, norra kustlandet
 - 09 Västsvenska dalbygden
 - 25 Hallands län, norra Halland
 - 26 F.d. Göteborgs och Bohus län, utom södra höglandet
 - 28 F.d. Älvsborgs län, dalbygderna
- 6 Mellersta Sveriges skogsbygder (Ssk)**
- 10 Södra Bergslagen
 - 04 Östergötlands län, norra skogsbygden
 - 33 F.d. Skaraborgs län, nordöstra höglandet
 - 39 Örebro län, södra skogsbygden
 - 11 Västsvenska Dalsjöområdet
 - 29 F.d. Älvsborgs län, Dalslands bergsbygd
 - 36 Värmlands län, centrala och västra Värmland
 - 12 Norra Bergslagen
 - 37 Värmlands län, Bergslagen
 - 41 Örebro län, Bergslagen
 - 42 Västmanlands län, Bergslagen
 - 44 Dalarns län, Bergslagen
 - 13 Östra Dalarna-Gästrikland
 - 45 Dalarnas län, östra Dalarna
 - 48 Gävleborgs län, Gästrikland
- 3 Norra Sverige**
- 7 Nedre Norrland (Nn)**
- 14 Kustlandet i nedre Norrland
 - 49 Gävleborgs län, Hälsinglands kustland
 - 51 Västernorrlands län, kustlandet
 - 16 Nordsvenska mellanbygden
 - 38 Värmlands län, norra Värmland
 - 46 Dalarnas län, mellanbygden
 - 50 Gävleborgs län, inlandet
 - 52 Västernorrlands län, inlandet
 - 55 Jämtlands län, mellanbygden
 - 17 Jämtländska silurområdet
 - 54 Jämtlands län, silurområdet
- 8 Övre Norrland (Nö)**
- 15 Kustlandet i övre Norrland
 - 57 Västerbottens län, kustlandet
 - 59 Norrbottens län, kustlandet
 - 18 Fjäll- och moränbygden
 - 47 Dalarnas län, fjällbygden
 - 56 Jämtlands län, fjällbygden
 - 58 Västerbottens län, inlandet
 - 60 Norrbottens län, inlandet

Områden för skördeberäkningar

I samband med att metoder för objektiva skördeuppskattningar utvecklades och ett permanent skördeskadeskydd för jordbruket infördes 1961, indelades landet i områden som numera benämns *skördeområden* (SKO). Dessa områden är mer homogena än de naturliga jordbruksområdena med avseende framförallt på skördens variation från år till år.

Områdesindelningen har fortlöpande setts över. Därvid har största möjliga homogenitet eftersträvat beträffande skördeavkastningen. Dessutom har hänsyn tagits till klimat, jordart, topografi och odlingsinriktning.

I det 1988 förändrade skördeskadeskyddet blev behovet av områdesstatistik mindre än i det tidigare skyddet. Den tidigare gällande områdesindelningen med 420 SKO ersattes 1989 av en ny områdesindelning omfattande 106 SKO. Fem av dessa är fjällområden för vilka skördeuppgifter inte längre insamlas.

Odelade församlingar har i regel varit grundstenar i indelningen i SKO. I åtskilliga fall är dock församlingarna så heterogena att en delning av församlingen mellan olika skördeområden ansetts starkt motiverad. Sedan 1996 är 170 församlingar delade på olika skördeområden.

Särskilda indelningar

I vissa fall tillämpas för statistiska ändamål andra områdesindelningar än de ovan beskrivna, t.ex. särskilda områden för administrering av stöden till jordbruket (stödområden).

NUTS (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques) är den regionala indelningen som används inom EU för statistikredovisning. I Sverige utgörs NUTS 1 av hela riket, NUTS 2 av åtta riksområden och NUTS 3 av län. NUTS 2 områdena överensstämmer ej med våra åtta produktionsområden. Inom lantbruksstatistiken tillämpas NUTS 2 endast för rapportering till EU:s statistikbyrå (EUROSTAT).

Annan publicering

Rikets indelningar. Årsbok över regionala indelningar med koder m.m. SCB.

Atlas över rikets indelningar i län, kommuner, församlingar och tätorter 1992. SCB och Lantmäteriet KartCentrum.

Atlas över rikets indelningar 1995. Tabell-del. SCB och Lantmäteriet KartCentrum.

Områdesindelningar i lantbruksstatistiken 1998. SCB. Meddelanden i samordningsfrågor (MIS) 1998:1.

Historisk återblick på indelningen i skördeområden 1961–1988. SCB. Meddelanden i samordningsfrågor (MIS) 1988:2.

Sveriges klimat-, jordarts- och uppodlingsområden, del VIII. Riksöversikt, regionala uppgifter återfinns i stenciler. Kungl. lantbruksstyrelsen. Meddelanden, serie A nr 8 (1969).

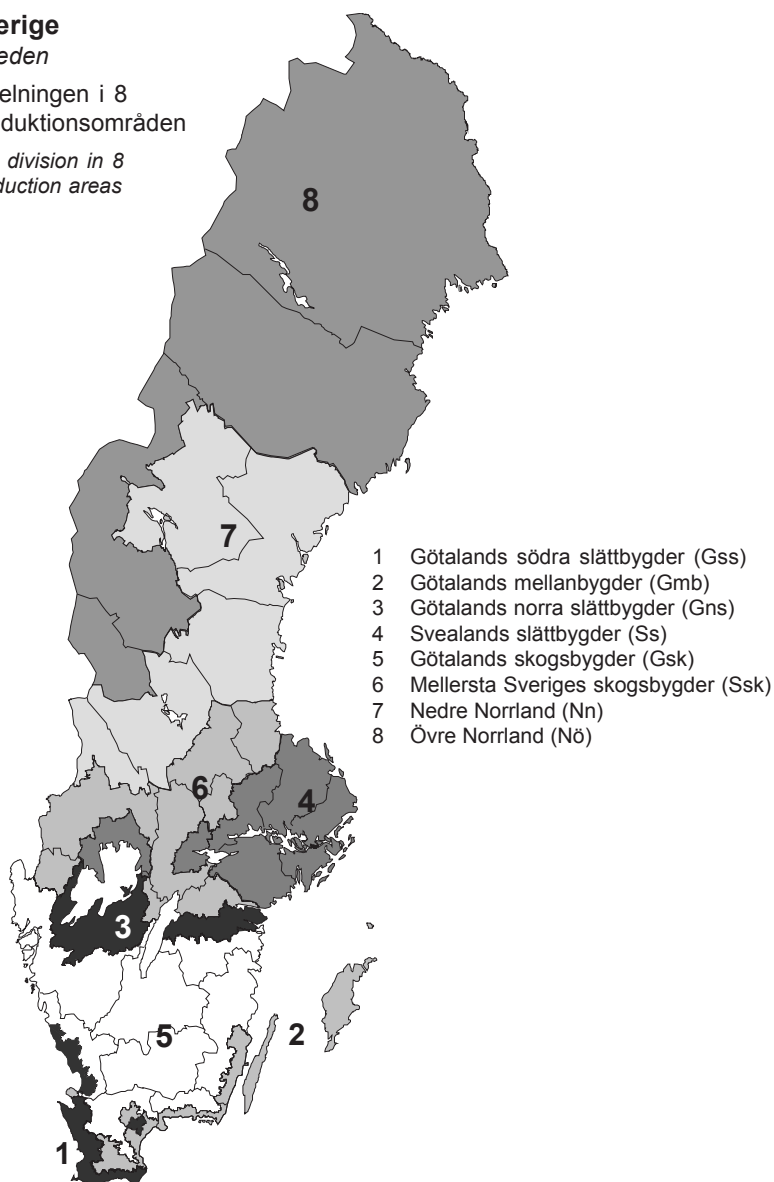
Uppgifter om lantbruksstyrelsens speciella regionindelning återfinns i styrelsens meddelandeserie.

Sverige

Sweden

Indelningen i 8
produktionsområden

The division in 8
production areas



Lantbruksstatistikens kvalitet och organisation

Upplysningar

Förfrågningar om årsbokens innehåll och om jordbruksstatistik i övrigt kan i första hand göras till Daniel Persson och Charlotta Olsson vid SCB:s avdelning för regioner och miljö i Örebro. De träffas på telefon 019-17 60 00 (växel). Postadressen är: SCB, 701 89 Örebro.

Kvalitetsdeklaration

När det gäller årsboksuppgifternas kvalitet hänvisas till:

- angivna källor
- sidan Statistik på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se
- SCB:s webbplats www.scb.se

Jordbruksstatistikens organisation

Ansvar för den svenska officiella statistiken är fördelat på 25 statistikansvariga myndigheter. Ansvar för ungefär hälften av den officiella statistiken finns hos 24 sakansvariga myndigheter. För resterande del är SCB statistikansvarig myndighet.

Statistikansvarig myndighet för den jordbruksstatistik som ingår under statistikområdet Jord- och skogsbruk, fiske enligt Förordning om den officiella statistiken (SFS 2001:100) är fr.o.m. 1999 Jordbruksverket.

Vid sidan av ansvaret för en del av den officiella statistiken har SCB ett övergripande ansvar för samordning och bevakning av systemet Sveriges officiella statistik (SOS).

Avgränsning av livsmedelssektorn

I merparten av den näringsgrensindelade statistiken i Sverige används Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI) för klassificering av arbetsställen. Den baseras på den av FN utarbetade standarden ISIC (International Standard Industrial Classification). Den i publikationen använda standarden – SNI 2002 – har tillämpats sedan 2003 då den ersatte den tidigare standarden SNI 92.

Från 1 januari 2008 används nya versioner av svensk näringsgrensindelning – SNI 2007 och EU:s näringsgrensstandard – NACE Rev 2. Undersökningar där SNI används och vars resultat presenteras i Jordbruksstatistisk årsbok 2008 redovisas dock fortfarande enligt SNI 2002, eftersom de avser förhållanden före 1 januari 2008.

De fyra första nivåerna i SNI 2002 är identiska med EU:s näringsgrensstandard NACE, Rev.1.1. För specifikt svenska behov har gjorts en utbyggnad med en femte nivå.

SNI 2002 är en hierarkisk indelning med fem

nivåer. Den första nivån anges av bokstäver, som i avdelning C och D även har en underavdelning utan att bilda en separat nivå. Den andra nivån (Huvudgruppen) anges med två siffror med efterföljande punkt. De därpå följande nivåerna (Grupp, Undergrupp och Detaljgrupp) anges med vardera en siffra. En näringsgren kan entydigt identifieras utan angivande av avdelning/underavdelning.

Nedan redovisas de branscher enligt SNI 2002 (Avdelning/Underavdelning/Detaljgrupp) som har intresse för livsmedelsstatistiken. Redovisningen innebär inget slutligt ställningstagande till vilka branscher som skall anses konstituera ”livsmedelssektorn”.

I en särskild avdelning nedan redovisas branscher inom vilka verksamheter med anknytning till livsmedel kan förekomma utan att man därmed kan hänföra branschen till sektorn ”livsmedel”, t.ex. transportverksamhet och förpackningstillverkning.

”Livsmedelsbranscher” enligt SNI 2002

| Avdelning/ Underavdelning/ Detaljgrupp | Beskrivning (förkortad i vissa fall) |
|--|---|
| A | Jordbruk, jakt och skogsbruk |
| 01.111 | Spannmålsodling m.m. |
| 01.112 | Vallodling |
| 01.113 | Potatisodling |
| 01.114 | Sockerbetsodling |
| 01.115 | Odling av jordbruksväxter, blandat |
| 01.117 | Odling av växter, blandat, mest jordbruksväxter |
| 01.119 | Övrig odling av jordbruksväxter |
| 01.121 | Odling av köksväxter på friland |
| 01.123 | Odling av köksväxter i växthus |
| 01.125 | Odling av köks-, prydnads- och plantskoleväxter, blandat |
| 01.127 | Odling av växter, blandat, mest köks-, prydnads- och plantskoleväxter |
| 01.129 | Svampodling m.m. |

| Avdelning/ Underavdelning/ Detaljgrupp | Beskrivning (förkortad i vissa fall) |
|--|---|
| 01.131 | Frukt- och bärodling |
| 01.137 | Odling av växter, blandat, mest frukt och bär |
| 01.139 | Odling av kryddväxter m.m., bärplockning (vilda bär till försäljning) |
| 01.211 | Mjölproduktion |
| 01.212 | Nötköttsproduktion |
| 01.213 | Produktion av mjölk och nötkött, blandat |
| 01.217 | Husdjursskötsel, blandat, mest nötkreatur |
| 01.221 | Fåruppfödning |
| 01.222 | Getuppfödning |
| 01.223 | Uppfödning av får och getter, blandat |
| 01.227 | Husdjursskötsel, blandad drift, mest får och getter |
| 01.231 | Smågrisuppfödning |
| 01.232 | Slaktsvinsuppfödning |
| 01.233 | Uppfödning av smågrisar och slaktsvin, blandat |
| 01.237 | Husdjursskötsel, blandad drift, mest svin |
| 01.241 | Äggproduktion |
| 01.242 | Slaktkycklingsuppfödning |
| 01.243 | Fjäderfäskötsel, blandad drift |
| 01.247 | Husdjursskötsel, blandad drift, mest fjäderfä |
| 01.249 | Övrig fjäderfäskötsel (ankor, gäss, kalkoner, strutsar) |
| 01.251 | Renskötsel |
| 01.253 | Bi-, mask- och annan smådjursuppfödning |
| 01.300 | Blandat jordbruk (ospecificerat) |
| 01.301 | Blandat jordbruk, mest växtodling |
| 01.302 | Blandat jordbruk, mest husdjursskötsel |
| 01.410 | Service till växtodling, plantering, sådd, och skötsel av grönytor |
| 01.420 | Service till djurskötsel utom veterinärverksamhet |
| 01.500 | Jakt och viltvård samt service i anslutning härtill |
| 01.900 | Småbruk |
| B | Fiske |
| 05.011 | Trålfiske i saltvatten |
| 05.012 | Övrigt saltvattensfiske |
| 05.013 | Sötvattensfiske |
| 05.021 | Matfiskodling |
| 05.022 | Sättfiskodling |
| 05.023 | Kräftdjursodling |
| 05.024 | Blötdjursodling |
| DA | Livsmedels-, dryckesvaru- och tobaksframställning |
| 15.111 | Kreatursslakt |
| 15.112 | Styckning av kött |
| 15.120 | Fjäderfäslakt, beredning och hållbarhetsbehandling av fjäderfäkött (även kaniner) |
| 15.130 | Charkuteri- och annan köttvarutillverkning |

| Avdelning/ Underavdelning/ Detaljgrupp | Beskrivning (förkortad i vissa fall) |
|--|---|
| 15.200 | Beredning och hållbarhetsbehandling av fisk och fiskprodukter |
| 15.310 | Beredning och hållbarhetsbehandling av potatis (och potatisprodukter) |
| 15.320 | Juice- och safttillverkning |
| 15.330 | Annan beredning och hållbarhetsbehandling av frukt, bär och grönsaker |
| 15.410 | Utvinning av råa vegetabiliska och animaliska oljor och fetter |
| 15.420 | Framställning av raffinerade vegetabiliska och animaliska oljor och fetter |
| 15.430 | Matfettstillverkning |
| 15.511 | Ostillverkning |
| 15.512 | Annan mejerivarutillverkning (utom ost) |
| 15.520 | Glasstillverkning |
| 15.611 | Mjöttillverkning (ej tillverkning av potatismjöl) |
| 15.612 | Tillverkning av frukostflingor, mixer och andra livsmedelsberedningar av kvarnprodukter |
| 15.620 | Stärkelsestillverkning |
| 15.810 | Tillverkning av mjukt matbröd och färska bakverk (ej pastaprodukter) |
| 15.821 | Knäckebrödstillverkning |
| 15.822 | Tillverkning av kex och konserverade bakverk |
| 15.830 | Sockertillverkning |
| 15.841 | Tillverkning av sockerkonfektyrer (även tuggummi, kanderade frukter, bär, nötter m.m.) |
| 15.842 | Tillverkning av choklad och chokladkonfektyrer |
| 15.850 | Tillverkning av pastaprodukter |
| 15.860 | Tillverkning av te och kaffe |
| 15.870 | Tillverkning av senap, ketchup, kryddor och andra smaksättningsmedel |
| 15.880 | Framställning av homogeniserade livsmedelspreparat inkl. dietmat |
| 15.890 | Framställning av andra livsmedel |
| 15.910 | Framställning av destillerade alkoholhaltiga drycker |
| 15.920 | Framställning av råsprit ur jäsna råvaror |
| 15.930 | Framställning av vin |
| 15.940 | Framställning av cider och andra fruktviner |
| 15.950 | Framställning av andra icke-destillerade jäsna drycker |
| 15.960 | Framställning av öl |
| 15.970 | Framställning av malt |
| 15.980 | Framställning av mineralvatten och läskedrycker |
| G | Agentur- och detaljhandel, reparation av motorfordon, hushållsartiklar m.m. |
| 51.110 | Agenturhandel med jordbruksråvaror, levande djur, textilråvaror och textiltillverkningsfabrikat |
| 51.170 | Agenturhandel med livsmedel, drycker och tobak |
| 51.210 | Partihandel med spannmål, utsäde och djurfoder |
| 51.230 | Partihandel med levande djur |
| 51.310 | Partihandel med frukt och grönsaker |
| 51.320 | Partihandel med kött och köttvaror |

| Avdelning/ Underavdelning/ Detaljgrupp | Beskrivning (förkortad i vissa fall) |
|--|--|
| 51.330 | Partihandel med mejeriprodukter, ägg, matolja och matfett |
| 51.340 | Partihandel med alkoholhaltiga och andra drycker |
| 51.360 | Partihandel med socker, choklad och sockerkonfektyrer |
| 51.370 | Partihandel med kaffe, te, kakao och kryddor |
| 51.380 | Partihandel med andra livsmedel, bl.a. fisk, skal- och blötdjur |
| 51.390 | Icke specialiserad partihandel med livsmedel, drycker och tobak |
| 52.111 | Varuhus och stormarknadshandel, mest livsmedel, drycker och tobak |
| 52.112 | Livsmedelshandel med brett sortiment, ej varuhus eller stormarknad |
| 52.210 | Butikshandel med frukt och grönsaker |
| 52.220 | Butikshandel med kött och charkuterier |
| 52.230 | Butikshandel med fisk, skal- och blötdjur |
| 52.241 | Butikshandel med bröd och konditorivaror |
| 52.242 | Butikshandel med konfektyrer |
| 52.250 | Butikshandel med alkoholhaltiga och andra drycker |
| 52.271 | Butikshandel med hälsokost |
| 52.279 | Övrig specialiserad butikshandel med livsmedel |
| 52.621 | Torg- och marknadshandel med livsmedel |
| 52.632 | Ambulerande och tillfällig handel med livsmedel |
| H | Hotell- och restaurangverksamhet |
| 55.101 | Hotellverksamhet med restaurangrörelse (även motell och pensionat) |
| 55.300 | Restaurangverksamhet |
| 55.400 | Barverksamhet |
| 55.510 | Drift av personalmatsalar |
| 55.521 | Catering för transportsektorn |
| 55.522 | Centralköksverksamhet för sjukhus |
| 55.523 | Centralköksverksamhet för skolor, omsorgs- och andra institutioner |
| 55.529 | Övrig catering (t.ex. för privathushåll och fester) |

Branscher inom vilka verksamhet med anknytning till livsmedel förekommer

| Avdelning/ Underavdelning/ Detaljgrupp | Beskrivning (förkortad i vissa fall) |
|--|---|
| DA 15.710 | Livsmedels-, dryckesvaru- och tobaksframställning Framställning av beredda fodermedel |
| DG 24.150 24.200 | Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter Tillverkning av gödselmedel och kväveprodukter Tillverkning av bekämpningsmedel och andra lantbrukskemiska produkter |
| DH 25.220 | Tillverkning av gummi- och plastvaror Plastförpackningstillverkning |
| DI 26.131 26.132 | Tillverkning av icke metalliska mineraliska produkter Tillverkning av buteljer och glasförpackningar Tillverkning av hushålls- och prydnadsglas |
| DK 29.310 29.320 | Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning Tillverkning av traktorer Tillverkning av andra jord- och skogsbruksmaskiner |
| G 51.880 | Agenturhandel och detaljhandel, reparation av motorfordon, hushållsartiklar m.m. Partihandel med maskiner och verktyg för jordbruket, inkl. traktorer |
| I 60.100 60.240 61.102 61.200 62.100 62.200 63.110 63.120 63.400 | Transport, magasinering och kommunikation Järnvägstransport Vägtransport av gods Övrig havs- och kustsjöfart (ej färjetrafik) Sjöfart på inre vattenvägar Reguljär lufttransport Icke reguljär lufttransport Godshantering Varulagring och magasinering Annan transportförmedling (godshantering, packning, vägning, spe- dition m.m.) |
| K 71.310 74.820 | Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster Uthyrning av jordbruksmaskiner och jordbruksredskap Förpackningsverksamhet |

Varuklassificering enligt SITC/KN

Avgränsningen av varugruppen jordbruksvaror och livsmedel i redovisningen av industris varuproduktion och utrikeshandeln (kapitel 15 respektive 16) baseras på de redovisningar för utrikeshandeln med sådana varor, som Jordbruksverket publicerat sedan 1995. Uppdelningen på varor och varugrupper bygger på den av FN rekommenderade varugrupperingen SITC rev.3 (Standard International Trade Classification) i kombination med den inom EU tillämpade varunomenklaturen KN (Combined Nomenclature). Fram t.o.m. 1994 tillämpades i den svenska utrikeshandelsstatistiken den internationellt överenskomna nomenklaturen HS (Harmonized Commodity Description and Coding System). I produktionsstatistiken har

KN använts sedan 1996. KN och HS är jämförbara på KN:s sexsiffernivå.

KN-nomenklaturen bygger på Tulltaxan, i vilken tidvis kan ske ändringar som får till följd att samma KN-kod för en vara ej är tillämplig för samtliga år som ingår i tidsserierna.

Indelningen på huvudgrupper utgår från produktgrupper enligt tvåsiffrig SITC medan underindelningarna följer KN.

I det följande sker också en specificering av varukoderna för förädlade livsmedel i tabell 16.5. Varugrupperingen ansluter till Food From Swedens avgränsning av varuområdet. Jordbruksverket har vissa år publicerat statistik över exporten av förädlade livsmedel.

Jordbruksvaror och livsmedel. Specificering på SITC-/KN-nummer

| SITC | Huvudgrupper/undergrupper | KN | Innehåll |
|------|---------------------------|-------------|---|
| 00 | Levande djur | 01 | |
| 01 | Kött o köttvaror | | |
| | Nöt- o. kalvkött | 02.01 | Kött av nötkreatur eller andra oxdjur, färskt el. kylt |
| | | 02.02 | Kött av nötkreatur eller andra oxdjur, fryst |
| | | 02.06.10-29 | Ätbara slaktbiprodukter av nötkreatur eller andra oxdjur, färskt, kylt el. fryst |
| | | 02.10.20 | Kött och ätbara slaktbiprodukter, saltat, i saltlake, torkat el. rökt; ätbart mjöl av kött eller slaktbiprodukter |
| | Griskött | 02.03 | Kött av svin, färskt, kylt el. fryst |
| | | 02.06.30-49 | Ätbara slaktbiprodukter av svin, färskt, kylt el. fryst |
| | | 02.10.11-19 | Kött och ätbara slaktbiprodukter av svin, saltat, i saltlake, torkat el. rökt; ätbart mjöl av kött eller slaktbiprodukter |
| | Får-, lamm- o. getkött | 02.04 | Kött av får eller get, färskt, kylt el. fryst |

| SITC Huvudgrupper/undergrupper | KN | Innehåll |
|---|-------------|---|
| Fjäderfäkött | 02.07 | Kött och ätbara slaktbiprodukter av fjäderfä, färskt, kylt el. fryst |
| Övrigt kött inkl. vilt | 02.05 | Kött av häst, åsna, mula el. mulåsna, färskt, kylt el. fryst |
| | 02.06.80-90 | Ätbara slaktbiprodukter av andra djur än nöt o. svin, färskt, kylt el. fryst |
| | 02.08 | Annat kött (kanin, hare, ren, grodlår, val m.m.) och ätbara slaktbiprodukter, färskt, kylt el. fryst |
| | 02.10.91-99 | Kött (val, häst, får, get, ren m.m.) och ätbara slaktbiprodukter, saltat, i saltlake, torkat el. rökt; ätbart mjöl av kött och slaktbiprodukter |
| | 03.07.60 | Sniglar, andra än havssniglar |
| Beredningar av kött | 16.01 | Korv o. liknande produkter av kött, slaktbiprodukter el. blod; beredningar av dessa produkter |
| | 16.02.20-90 | Kött, slaktbiprodukter och blod, beredda eller konserverade på annat sätt |
| | 16.03 | Extrakter o. safter av kött, fisk, kräftdjur, blötdjur eller andra ryggradslösa vattendjur |
| 02 Mejeriprodukter o. ägg | | |
| Mjölk, grädde, yoghurt m.m. | 04.01 | Mjölk o. grädde, inte koncentrerade och inte försatta med socker eller annat sötningsmedel |
| | 04.02 | Mjölk o. grädde, koncentrerade el. försatta med socker eller annat sötningsmedel |
| | 04.03 | Filmjölk, gräddfil, yoghurt, kefir, kärnmjölk m.m. |
| | 04.04 | Vassle |
| Smör o. andra smörfettsprodukter | 04.05 | Smör och andra fetter och oljor framställda av mjölk; bredbara smörfettsprodukter |
| Glassvaror | 21.05 | Glassvaror, även innehållande kakao |
| Ost o. ostmassa | 04.06 | Ost och ostmassa |
| Ägg o. äggalbuminer | 04.07 | Fågelägg med skal, färska, konserverade eller kokta |
| | 04.08 | Fågelägg utan skal samt äggula, färska, torkade, ångkokta eller kokta i vatten, gjutna, frysta eller på annat sätt konserverade, även försatta med socker eller annat sötningsmedel |
| | 35.02.11-19 | Äggalbumin, ej tjänligt till människoföda |
| 03 Fisk-, kräft o. blötdjur m.m. | | |
| Fisk, kräft- o. blötdjur | 03.01 | Levande fisk |
| | 03.02 | Fisk, färsk el. kyld, med undantag av fiskfiléer och annat fiskkött enligt nr 0304 |
| | 03.03 | Fisk, fryst, med undantag av fiskfiléer och annat fiskkött enligt nr 0304 |
| | 03.04 | Fiskfiléer o. annat fiskkött (även hackat el. malet), färska, kylda el. frysta |
| | 03.05 | Fisk, torkad, saltad el. i saltlake; rökt (även varmrökt) fisk; mjöl och pelletar av fisk, lämpliga som livsmedel |

| SITC Huvudgrupper/undergrupper | KN | Innehåll |
|--|-----------------------------|--|
| | 03.06 | Kräftdjur, även utan skal, levande, färska, kyllda, frysta, torkade, saltade el. i saltlake; kräftdjur med skal, ångkokta el. kokta i vatten, även kyllda, frysta, torkade, saltade el. i saltlake; mjöl och pelletter av kräftdjur, lämpliga som livsmedel |
| | 03.07.10-59, 03.07.91-99 | Blötdjur, (ej sniglar andra än havssniglar), även utan skal, levande, färska, kyllda, frysta, torkade, saltade el. i saltlake; ryggradslösa vattendjur, andra än kräftdjur och blötdjur, levande, färska, kyllda, frysta, torkade, saltade, el. i saltlake; mjöl och pelletter av andra ryggradslösa vattendjur än kräftdjur, lämpliga som livsmedel |
| Beredningar av fisk, kräft- o. blötdjur | 16.04 | Fisk, beredd el. konserverad; kaviar och kaviarersättning som framställts av fiskrom |
| | 16.05 | Kräftdjur, blötdjur och andra ryggradslösa vattendjur beredda el. konserverade |
| 04 Spannmål och varor därav | | |
| Spannmål (exkl. ris) | 10.01 | Vete samt blandsäd av vete och råg |
| | 10.02 | Råg |
| | 10.03 | Korn |
| | 10.04 | Havre |
| | 10.05 | Majs |
| | 10.07 | Sorghum |
| | 10.08 | Bovete, hirs, kanariefrö; annan spannmål |
| Mjöl, gryn, malt m.m. | 11.01 | Finmalet mjöl av vete el. av blandsäd av vete och råg |
| | 11.02 | Finmalet mjöl av spannmål, annat än av vete eller av blandsäd av vete och råg |
| | 11.03 | Krossgryn, grovt mjöl (inbegripet fingryn), o. pelletter av spannmål |
| | 11.04 | Spannmål, bearbetad på annat sätt (t.ex. skalad, valsad, bearbetad till flingor el. pärlgryn, klippt el. gröpad), med undantag av ris; groddar av spannmål, hela, valsade, bearbetade till flingor el. malda |
| | 11.07 | Malt, även rostat |
| Ris | 10.06 | Ris |
| Bakverk o. bröd m.m. | 19.05 | Bröd, kakor, kex och andra bakverk, även innehållande kakao; nattvardsbröd, tomma oblatkapslar av sådana slag som är lämpliga för farmaceutiskt bruk, sigilloblater och liknande produkter |
| Okokt pasta | 19.02.11-19 | Okokta pastaprodukter, inte fyllda eller på annat sätt beredda |
| Övr. beredningar av spannmål o. mjöl | 19.01.20 | Mixer o. deg för beredning av bakverk enl. nr 1905 |

| SITC Huvudgrupper/undergrupper | KN | Innehåll |
|---|-------------|--|
| | 19.04 | Livsmedelsberedn. erhållna genom svällning el. rostning av spannmål el. spannmålsprodukter (t.ex. majsflingor); spannmål, annan än majs, i form av korn el. flingor el. andra bearbetade korn (med undantag av mjöl och krossgryn), förkokt el. på annat sätt beredd, inte nämnd el. inbegripen någon annanstans |
| 05 Frukt o. grönsaker | | |
| Färska o. kylda grönsaker | 07.01 | Potatis, färsk el. kyld |
| | 07.02 | Tomater, färska el. kylda |
| | 07.03 | Kepalök (vanlig lök), schalottenlök, vitlök, purjolök och lök av andra <i>Allium</i> -arter, färska el. kylda |
| | 07.04 | Kål, färsk el. kyld |
| | 07.05 | Trädgårdssallat (<i>Lactuca sativa</i>) och cikoriasallat (<i>Cichorium</i> spp.), färska el. kylda |
| | 07.06 | Morötter, rovor, rödbetor, haverrot (salsifi), rot-selleri, rädisor o. liknande rotfrukter, färska el. kylda |
| | 07.07 | Gurkor, färska el. kylda |
| | 07.08 | Baljfrukter o. baljväxtfrön, färska el. kylda |
| | 07.09 | Andra grönsaker, färska el. kylda |
| | 12.10 | Humle, färsk el. torkad, även mald, pulveriserad el. i form av pelletar; lupulin |
| | 12.12.10 | Johannesbröd, inbegripen johannesbrödfrön |
| | 12.12.91-99 | Socketbetor, sockerrör m.m. |
| Frysta grönsaker | 07.10 | Grönsaker (även ångkokta el. kokta i vatten), frysta |
| Torkade el. tillfälligt konserverade grönsaker samt rötter, stam- el. rotknölar | 07.11 | Grönsaker tillfälligt konserverade (t.ex. med svaveldioxidgas el. i saltlake, svavelsyrighetsvatten el. andra konserverande lösningar) men olämpliga för direkt konsumtion i detta tillstånd |
| | 07.12 | Torkade grönsaker, hela, i bitar, skivade, krossade el. pulveriserade, men inte vidare beredda |
| | 07.13 | Torkade baljväxtfrön, även skalade el. sönderdelade |
| | 07.14 | Maniok-, arrow- och salepsrot, jordärtskockor, batater (sötpotatis) och liknande rötter, stam. eller rotknölar med hög halt av stärkelse eller inulin, färska, kylda, frysta el. torkade hela el. i bitar och även i form av pelletar; märke av sago-palm |
| Beredda potatisprodukter | 11.05 | Mjöl, pulver, flingor, korn och pelletar av potatis |
| | 19.03 | Tapioka och tapiokaersättningar, framställda av stärkelse, i form av flingor, gryn o.d. |

| SITC Huvudgrupper/undergrupper | KN | Innehåll | |
|---------------------------------|--|---|---|
| Övriga beredningar av grönsaker | 20.04.10 | Potatis, beredd el. konserverad på annat sätt än med ättika el. ättikssyra, frysta | |
| | 20.05.20 | Potatis, beredd el. konserverad på annat sätt än med ättika el. ättikssyra, inte frysta | |
| | 11.06 | Mjöl o. pulver av torkade baljväxtfrön av sago el. av rötter, stam- el. rotknölar | |
| | 20.01.10 | Gurkor beredda el. konserverade med ättika el. ättiksyra | |
| | 20.01.9020-9085 | Grönsaker, frukt, bär, nötter och andra ätbara växtdelar, exkl. gurkor, mango chutney, tropiska frukter o. nötter och kepalök, beredda el. konserverade med ättika el. ättiksyra | |
| | 20.01.9093 | Kepalök (vanlig lök) beredda el. konserverade med ättika el. ättiksyra | |
| | 20.02 | Tomater, beredda el. konserverade på annat sätt än med ättika el. ättiksyra | |
| | 20.03 | Svampar o. tryffel, beredda el. konserverade på annat sätt än med ättika el. ättikssyra | |
| | 20.04.90 | Andra grönsaker samt blandningar av grönsaker (ej potatis), beredda el. konserverade på annat sätt än med ättika el. ättiksyra, frysta | |
| | 20.05.40-99 | Andra grönsaker samt blandningar av grönsaker (ej potatis), beredda el. konserverade på annat sätt än med ättika el. ättiksyra, inte frysta | |
| | Färsk, kyld, torkad frukt, bär o. nötter | 08.01 | Kokos-, para- o. cashewnötter, färska el. torkade, även skalade |
| | | 08.02 | Andra nötter, färska el. torkade, även skalade |
| | | 08.03 | Bananer, inbegripet mjölbananer, färska el. torkade |
| 08.04 | | Dadlar, fikon, ananas, avokado, guava, mango o. mangostan, färska el. torkade | |
| 08.05 | | Citrusfrukter, färska el. torkade | |
| 08.06 | | Vindruvor, färska el. torkade | |
| 08.07 | | Meloner (inbegripet vattenmelon) o. papayafrukt, färska | |
| 08.08 | | Äpplen, päron o. kvittenfrukter, färska | |
| 08.09 | | Aprikoser, körsbär, persikor (inbegripet nektariner), plummon o. slänbär, färska | |
| 08.10 | | Annan frukt o. andra bär, färska | |
| 08.12 | | Frukt, bär o. nötter, tillfälligt konserverade (t.ex. med svaveldioxidgas el. i saltvatten, svavelsyrighetsvatten el. andra konserverande lösningar) men olämplig för direkt konsumtion i detta tillstånd | |
| 08.13 | | Frukt o. bär, torkade (ej nr 0801-0806), blandningar av nötter el. av torkad frukt el. torkade bär | |

| SITC Huvudgrupper/undergrupper | KN | Innehåll |
|------------------------------------|-----------------|--|
| | 08.14 | Skal av citrusfrukter el. meloner, färska, frysta, torkade el. tillfälligt konserverade i saltvatten, svavelsyrighetsvatten el. andra konserverande lösningar |
| | 12.12.30 | Aprikos-, persiko- (inbegripet nektarin) o. plommonkärnor |
| Fryst frukt o. bär | 08.11 | Frukt, bär o. nötter, även ångkokta el. kokta i vatten, frysta, med el. utan tillsats av socker eller annat sötningsmedel |
| Saft, sylt o. marmelad | 20.07.91-99 | Sylter, frukt- och bärgeléer, marmelader, mos och pastor av frukt, bär el. nötter, erhållna genom kokning, med eller utan tillsats av socker el. annat sötningsmedel; andra än homogeniserade beredningar |
| | 20.09 | Frukt- o. bärsaft (inbegripet druvmust), samt grönsakssaft, ojäst och utan tillsats av alkohol, även med tillsats av socker el. annat sötningsmedel |
| Övriga beredningar av frukt o. bär | 20.01.9010 | Grönsaker, frukt, bär, nötter och andra ätbara växtdelar, beredda el. konserverade med ättika el. ättiksyra; Mango chutney |
| | 20.01.9091 | Grönsaker, frukt, bär, nötter och andra ätbara växtdelar, beredda el. konserverade med ättika el. ättiksyra; Tropiska frukter o. tropiska nötter |
| | 20.01.9096,9099 | Grönsaker, frukt, bär, nötter och andra ätbara växtdelar, beredda el. konserverade med ättika el. ättiksyra; Andra |
| | 20.08 | Frukt, bär, nötter, o. andra växtdelar, på annat sätt beredda el. konserverade, med el. utan tillsats av socker, annat sötningsmedel el. alkohol, inte nämnda el. inbegripna någon annanstans |
| 06 Socker, sockervaror m.m. | | |
| Socker, melass o. honung | 04.09 | Naturlig honung |
| | 17.01 | Socker från sockerrör el. sockerbetor samt kemiskt ren sackaros, i fast form |
| | 17.02 | Annat socker, inbegripet kemiskt ren laktos, maltos, glukos o. fruktos, i fast form; sirap o. andra sockerlösningar utan tillsats av aromämnen el. färgämnen; konstgjord honung, även blandad med naturlig honung; sockerkulör |
| | 17.03 | Melass erhållen vid utvinning el. raffinering av socker |
| Sockerkonfektyrer | 17.04 | Sockerkonfektyrer (inbegripet vit choklad), inte innehållande kakao |
| | 20.06 | Grönsaker, frukt, bär, nötter, fruktskal o. andra växtdelar, konserverade med socker (avrunna, glaserade el. kanderade) |

| SITC Huvudgrupper/undergrupper | KN | Innehåll |
|--|-------------|---|
| 07 Kaffe, te, kakao, kryddor m.m. | | |
| Kaffe o. kaffeersättningar | 09.01 | Kaffe, även rostat el. befriat från koffein; skal o. hinnor av kaffe; kaffesurrogat innehållande kaffe, oavsett mängden |
| | 21.01.11-12 | Extrakter, essenser o. koncentrat av kaffe samt beredningar på basis av dessa extrakter, essenser el. koncentrat el. på basis av kaffe |
| | 21.01.30 | Rostad cikoriarot o. andra rostade kaffesurrogat samt extrakter, essenser o. koncentrat av dessa produkter |
| Choklad- o. kakaoberedn. | 18.06 | Choklad o. andra livsmedelsberedningar innehållande kakao |
| Te, kakao o. kryddor | 09.02 | Te, även aromatiserat |
| | 09.03 | Matte |
| | 09.04 | Peppar av släktet <i>Piper</i> ; frukter av släktena <i>Capsicum</i> o. <i>Pimenta</i> , torkade, krossade el. malda |
| | 09.05 | Vanilj |
| | 09.06 | Kanel o. kanelknopp |
| | 09.07 | Kryddnejlikor, nejlikstjälkar o. modernejlikor |
| | 09.08 | Muskot, muskotblomma o. kardemumma |
| | 09.09 | Anis, stjärnanis, fänkål, koriander, spiskummin, kummin o. enbär |
| | 09.10 | Ingefära, saffran, gurkmeja, timjan, lagerblad, curry o. andra kryddor |
| | 18.01 | Kakaobönor, hela el. krossade, även rostade |
| | 18.02 | Kakaoskal o. annat kakaoavfall |
| | 18.03 | Kakaomassa, även avfettad |
| | 18.04 | Kakaosmör (fett el. olja) |
| | 18.05 | Kakaopulver utan tillsats av socker el. annat sötningsmedel |
| | 21.01.20 | Extrakter, essenser o. koncentrat av te el. matte samt beredningar på basis av sådana extrakter, essenser el. koncentrat el. på basis av te el. matte |
| 08 Djurfoder | | |
| | 12.13 | Halm, agnar o. skal av spannmål, oberedda, även hackade, malda, pressade el. i form av pelletar |
| | 12.14 | Kålrötter, foderbetor o. andra foderrotfrukter, hö, lusern (alfalfa), klöver, esparsett, foderkål, lupiner, vicker o. liknande djurfoder, även i form av pelletar |
| | 23.01 | Mjöl o. pelletar av kött el. slaktbiprodukter el. av fisk, kräftdjur, blötdjur el. andra ryggradslösa vattendjur, olämpliga som livsmedel; grevar |

| SITC Huvudgrupper/undergrupper | KN | Innehåll |
|---------------------------------------|-------------|---|
| | 23.02 | Kli, fodermjöl o. andra återstoder, även i form av pelletar, erhållna vid siktning, malning el. annan bearbetning av spannmål el. baljväxter |
| | 23.03 | Återstoder från stärkelseframställning o. liknande återstoder, betmassa, bagass o. annat avfall från sockerframställning, drav, drank o. annat avfall från bryggerier el. brännerier, även i form av pelletar |
| | 23.04 | Oljekakor o. andra fasta återstoder från utvinning av sojabönlja, även malda el. i form av pelletar |
| | 23.05 | Oljekakor o. andra fasta återstoder från utvinning av jordnötsolja, även malda el. i form av pelletar |
| | 23.06 | Oljekakor o. andra fasta återstoder från utvinning av veg. fetter el. oljor, andra än de som omfattas av 23.04 o. 23.05, även malda el. i form av pelletar |
| | 23.07 | Vindruv; rå vinsten |
| | 23.08 | Veg. ämnen o. veg. avfall samt veg. återstoder och biprodukter av sådana slag som används vid utfodring av djur, inte nämnda el. inbegripna någon annanstans, även i form av pelletar |
| | 23.09 | Beredningar av sådana slag som används vid utfodring av djur |
| 09 Diverse livsmedelsprodukter | | |
| Soppor, såser o. buljonger | 21.03 | Såser samt beredningar för tillredning av såser; blandningar för smaksättningsändamål; senapspulver o. beredd senap |
| | 21.04.10 | Soppor o. buljonger samt beredningar för tillredning av soppor el. buljonger |
| Margarin o. annat matfett | 15.17 | Margarin; ätbara blandningar o. beredningar av animaliska el. vegetabiliska fetter el. oljor el. av fraktioner av olika fetter el. oljor, andra än ätbara fetter o. oljor samt fraktioner av sådana fetter el. oljor enl. 15.16 |
| Beredningar av spannmål, mjöl m.m. | 19.01.10 | Beredningar avsedda för barn, i detaljhandelsförpackningar |
| | 19.01.90 | Beredningar av andra slag (inkl. maltextrakt m.m.) |
| | 19.02.20-40 | Fyllda pastaprodukter; även kokta el. på annat sätt beredda samt andra pastaprodukter än 19.02.11-19; inkl. couscous |
| Övriga livsmedel | 04.10 | Ätbara produkter av animaliskt ursprung, inte nämnda el. inbegripna någon annanstans |
| | 16.02.10 | Kött, slaktbiprodukter o. blod, beredda el. konserverade på annat sätt; homogeniserade beredningar |

| SITC Huvudgrupper/undergrupper | KN | Innehåll |
|--|-----------------|--|
| | 20.05.10 | Andra grönsaker, beredda el. konserverade på annat sätt än med ättika el. ättiksyra, inte frysta, andra än produkter enligt nr 20.06; homogeniserade grönsaker |
| | 20.07.10 | Sylter, frukt- o. bärgeléeer, marmelader, mos o. pastor av frukt, bär el. nötter, erhållna genom kokning med el. utan tillsats av socker el. annat sötningsmedel; homogeniserade beredningar |
| | 21.02 | Jäst (aktiv el. inaktiv); andra encelliga mikroorganismer, döda (med undantag av vacciner enligt nr 30.02); beredda bakpulver |
| | 21.04.20 | Soppor o. buljonger samt beredningar för tillredning av soppor el. buljonger; homogeniserade sammansatta livsmedelsberedningar |
| | 21.06.10 | Proteinkoncentrat o. texturerade proteiner |
| | 21.06.9010 | Ostfondue |
| | 21.06.9030-9098 | Aromatiserade el. färgade sockerlösningar |
| | 22.09 | Ättika |
| 11 Drycker | | |
| Starksprit | 21.06.9020 | Sammansatta alkoholhaltiga beredningar, inte baserade på luktämnen, av sådana slag som används för framställning av drycker |
| | 22.08 | Odenaturerad etylalkohol med alkoholhalt av mindre än 80 volymprocent; sprit, likör o. andra spritdrycker |
| Vin | 22.04 | Vin av färska druvor, inbegripet vin som tillsats alkohol; druvmust, annan än sådan enligt nr 20.09 |
| | 22.05 | Vermouth o. annat vin av färska druvor, smaksatt med växter el. aromatiska ämnen |
| Övriga drycker med alkohol | 22.03 | Maltdrycker |
| | 22.06 | Andra jästa drycker, t.ex. äppelvin (cider), päronvin o. mjöd; blandningar av jästa drycker samt blandningar av jästa drycker o. alkoholfria drycker, inte nämnda el. inbegripna någon annanstans |
| Drycker utan alkohol | 22.01 | Vatten, inbegripet naturligt eller konstgjort mineralvatten samt kolsyrat vatten, utan tillsats av socker el. annat sötningsmedel el. av aromämne; is och snö |
| | 22.02 | Vatten, inbegripet mineralvatten o. kolsyrat vatten, med tillsats av socker el. annat sötningsmedel el. av aromämne, samt andra alkoholfria drycker, med undantag av frukt- o. bärsaft samt grönsakssaft enligt nr 20.09 |
| 12 Tobak o. tobaksvaror | 24 | Tobak samt varor tillverkade av tobaksersättning |
| 22 Oljefrön o. oljehaltiga nötter | | |
| | 12.01 | Sojaböner, även sönderdelade |

| SITC Huvudgrupper/undergrupper | KN | Innehåll |
|--------------------------------|-------|---|
| | 12.02 | Jordnötter, även skalade el. sönderdelade men inte rostade el. på annat sätt tillagade |
| | 12.03 | Kopra |
| | 12.04 | Linfrön, även sönderdelade |
| | 12.05 | Raps- o. rybsfrön, även sönderdelade |
| | 12.06 | Solrosfrön, även sönderdelade |
| | 12.07 | Andra oljeväxtfrön o. oljehaltiga frukter, även sönderdelade |
| | 12.08 | Mjöl av oljeväxtfrön el. oljehaltiga frukter, med undantag av mjöl av senapsfrön |
| 4 Oljor o. fetter | | |
| | 02.09 | Svinfett, inte innehållande magert kött och fjäderfäfett, inte utsmälta eller på annat sätt extraherade, färska, kyllda, frysta, saltade, i saltlake, torkade el. rökta |
| | 15.01 | Ister, annat svinfett o fjäderfäfett, annat än sådant enligt nr 02.09 o. 15.03 |
| | 15.02 | Fetter av nötkreatur, andra oxdjur, får el. getter, andra än sådana enligt 15.03 |
| | 15.03 | Solarstearin, isterolja, oleostearin, oleomargarin o. talgolja, inte emulgerade, blandade el. på annat sätt beredda |
| | 15.04 | Fetter o. oljor av fisk el. havsdäggdjur samt fraktioner av sådana fetter el. oljor, även raffinerade men inte kemiskt modifierade |
| | 15.05 | Ullfett o. fettartade ämnen erhållna ur ullfett (inbegripet lanolin) |
| | 15.06 | Andra animaliska fetter o. oljor samt fraktioner av sådana fetter el. oljor, även raffinerade men inte kemiskt modifierade |
| | 15.07 | Sojabönlja och fraktioner av denna olja, även raffinerade men inte kemiskt modifierade |
| | 15.08 | Jordnöttsolja och fraktioner av denna olja, även raffinerade men inte kemiskt modifierade |
| | 15.09 | Olivolja o. fraktioner av denna olja, även raffinerade men inte kemiskt modifierade |
| | 15.10 | Andra oljor erhållna enbart ur oliver samt fraktioner av sådana oljor, även raffinerade men inte kemiskt modifierade, inbegripet blandningar av dessa oljor eller fraktioner med oljor el. fraktioner enligt nr 15.09 |
| | 15.11 | Palmolja o. fraktioner av denna olja, även raffinerade men inte kemiskt modifierade |
| | 15.12 | Solrosolja, safflorolja o. bomullsfröolja samt fraktioner av dessa oljor, även raffinerade men inte kemiskt modifierade |

| SITC Huvudgrupper/undergrupper | KN | Innehåll |
|--------------------------------|-------------|---|
| | 15.13 | Kokosolja, palmkärnolja o. babassuolja samt fraktioner av dessa oljor, även raffinerade men inte kemiskt modifierade |
| | 15.14 | Raps-, rybs- o. senapsolja samt fraktioner av dessa oljor, även raffinerade men inte kemiskt modifierade |
| | 15.15 | Andra icke flyktiga vegetabiliska fetter o. oljor (inbegripet jojobaolja) samt fraktioner av sådana fetter el. oljor, även raffinerade men inte kemiskt modifierade |
| | 15.16 | Animaliska och vegetabiliska fetter o. oljor samt fraktioner av sådana fetter el. oljor, som helt el. delvis hydrerats, omförestrats (även internt) el. elaidiniserats, även raffinerade men inte vidare bearbetade |
| | 15.18 | Animaliska o. vegetabiliska fetter o. oljor samt fraktioner av sådana fetter el. oljor, kokta, oxiderade, dehydratiserade, faktiserade, blåsta, polymeriserade genom upphettning i vakuum el. i inert gas el. på annat sätt kemiskt modifierade, med undantag av produkter enligt nr 15.16; oätliga blandningar el. beredningar av animaliska el. vegetabiliska fetter el. oljor el. av fraktioner av olika fetter el. oljor, inte nämnda el. inbegripna någon annanstans |
| | 15.21 | Vegetabiliska vaxer (andra än triglycerider), bivax, andra insektsvaxer samt spermaceti (valrav), även raffinerade el. färgade |
| | 15.22 | Degras; återstoder från bearbetning av fetter, feta oljor el. andra fettartade ämnen el. av animaliska el. vegetabiliska vaxer |
| | 38.23.11-19 | Tekniska enbasiska fettsyror exkl. tekniska fettalkoholer; sura oljor från raffinering |

Varuklassificering i tabell 16.5 (Förädlade livsmedel)

| Redovisningsgrupper | Innehåll enligt KN |
|--|--|
| Beredda produkter av kött, vilt och fågel | |
| Styckat nötkött | 02.01.20,30, 02.02.20,30 |
| Styckat griskött | 02.03.12,19,22,29 |
| Styckat får- lamm- och getkött | 02.04.22,23,42,43,50 |
| Styckat fjäderfäkött | 02.07.13,14,26,27,35,36 |
| Övrigt styckat kött | 02.08.10,30,40,50,90 |
| Torkat, saltat eller rökt kött m.m. | 02.10.11,12,19,20,91,92,93,99 |
| Beredningar av kött | 16.01.00, 16.02.10,20,31,32,39,41,42,49,50,90 |
| Mejeri- och äggprodukter | |
| Mjölk- och gräddpulver m.m., konsumentförp. | 04.02.10,21,29,91,99 |
| Yoghurt | 04.03.10 |
| Fil, gräddfil m.m. | 04.03.90 |
| Smör, konsumentförpackat | 04.05.1011 |
| Ost och ostmassa | 04.06.10,20,30,40,90 |
| Glassvaror | 21.05.00 |
| Äggprodukter | 04.07, 04.08 |
| Beredda fisk- och skaldjursprodukter | |
| Fiskfiléer och fiskkött, färskt eller fryst | 03.04 |
| Torkad, saltad eller rökt fisk | 03.05 |
| Beredda sillprodukter | 16.04.12 |
| Övr. beredda fisk- och skaldjursprodukter | 16.04.11,13,14,15,16,19,20,30, 16.05.10,20,30,40,90 |
| Beredningar av spannmål | |
| Mixer och deg för beredn. av bakverk | 19.01.20 |
| Knäckebröd | 19.05.10 |
| Skorpor | 19.05.40 |
| Kakor och kex | 19.05.20,31 |
| Övriga bakverk, bröd, pizzor, piroger m.m. | 19.05.32,90 |
| Övr. beredningar av spannmål och mjöl | 11.04, 19.02.11,19, 19.04.10,20,30,90 |

| Redovisningsgrupper | Innehåll enligt KN |
|--|--|
| Beredda frukter och grönsaker | |
| Frysta grönsaker | 07.10 |
| Beredda potatisprodukter | 20.04.10, 20.05.20 |
| Andra beredningar av grönsaker | 20.01.10,90, 20.02.10,90, 20.03.10,20,90, 20.04.90, 20.05.10,40,51,59,60,70,80,90,91,99 |
| Frysta blåbär | 08.11.9050 |
| Övr. frysta, torkade m.m. frukter och bär | 08.11.10,20,90 (exkl. 08.11.9050), 08.12, 08.13, 08.14 |
| Saft | 20.09 |
| Sylt och marmelad | 20.07 |
| Andra beredningar av frukt och bär (inkl. nötter) | 20.06.00, 20.08 |
| Sockerkonfektyrer | 17.04 |
| Kaffe, te, kakao m.m. | |
| Rostat kaffe | 09.01.21,22 |
| Essenser och koncentrat av kaffe m.m. | 21.01.10,11,12 |
| Te samt essenser och koncentrat av te | 09.02.10,20,30,40, 21.01.20 |
| Kakaomassa, kakaosmör och kakaopulver | 18.03.10,20, 18.04.00, 18.05.00 |
| Chokladprodukter och chokladpulver | 18.06 |
| Diverse livsmedel | |
| Såser och beredningar för såser | 21.03 |
| Soppor och buljonger | 21.04.10 |
| Fast margarin | 15.17.10 |
| Flytande margarin och annat matfett | 15.17.90 |
| Välling m.m. | 19.01.10 |
| Övriga produkter (bl.a. smörfettsblandn.) | 04.05.20, 04.10, 21.04.20, 21.06.10,90 |
| Drycker | |
| Vodka | 22.08.60 |
| Annan starksprit | 22.08.20,30,40,50,70,90 |
| Vin | 22.04 |
| Öl och cider m.m. | 22.03, 22.06 |
| Övriga drycker med alkohol | 22.05 |
| Mineralvatten, läsk m.m. | 22.01, 22.02 |
| Oljor och fetter | 02.09, 15.01, 15.02, 15.03, 15.04, 15.05, 15.06, 15.07, 15.08, 15.09, 15.10, 15.11, 15.12, 15.13, 15.14, 15.15, 15.16, 15.18, 15.21, 15.22, 38.23.11,12,13,19 |

Swedish-English vocabulary

Letter Åå, Ää and Öö at the end of the list

The English translations are not always word by word

A

| | |
|----------------------------|--|
| Administrativa områden | Administrative areas |
| Agronom | Agronomist; M. Sc. in Agriculture |
| Aktiebolag | Limited company |
| Aktiv substans | Active substance |
| Aktuell | Current; present |
| Alkoholfria drycker | Non-alcoholic beverages |
| Alkoholhaltiga drycker | Alcoholic beverages |
| Allmän | General; common |
| Am- och diko bidrag | Suckler cow premium |
| Amkor | Suckler cows |
| Ammoniak | Ammonia |
| Andel | Proportion; share |
| Andra | Other |
| Andra orsaker | Other reasons |
| Anhöriga | Relatives |
| Animalier | Animal products |
| Animalisk | Animal |
| Anläggning | Plant; works |
| Anläggningsstöd | Grant for afforestation and foundation of wetlands |
| Anmälan | Application |
| Annan | Other |
| Annan djurskötsel | Other kind of animal husbandry |
| Annan mark | Other ground |
| Annan sallat | Other kind of lettuce |
| Ansluten till | Connected with; associated with |
| Anställd | Employee |
| Antal | Number |
| Användning | Use |
| Användning inom | Used in |
| Apelsiner | Oranges |
| Arbete | Work |
| Arbetskraft | Labour force |
| Arbetskraftsundersökningen | The labour force survey |
| Arbetsmarknad | Labour market |
| Arbetsställe | Establishment |
| Arbetsstagare | Employee |
| Arbetstid | Working hours |
| Arbetstimmar | Working hours |
| Areal | Area; acreage |
| Arealbidrag | Area-based income support |
| Arealstöd | Area-based support |
| Arrendator | Tenant |
| Arrende | Tenancy |
| Arrendepriser | Rental prices |
| Arrenderad | Held on lease |
| Avbrutna | Discontinued |
| Avdrag | Deduction |
| Avelssvin | Breeding pig |
| Avgångna | Departed |
| Avkastning | Yield |
| Avkastningsnivå | Yield level |
| Avreglerad (marknad) | Deregulated (market) |
| Avräknad | Discounted |

| | |
|--|----------------------------------|
| Avräkningsprisindex | Output price index |
| Avse | Concern; refer to |
| Avsevärd | Considerable |
| Avskrivning | Depreciation |
| Avslutad | Completed |
| Avstånd | Distance |
| Avsändningsland | Country of dispatch |
| B | |
| Bagge | Ram |
| Baljväxt | Leguminous plant |
| Baspriser | Basic prices |
| Bearbetning | Processing |
| Bebyggd | Built up |
| Befolkning | Population |
| Behandlad | Processed |
| Bekämpningsmedel | Pesticides |
| Bekämpningsmedelsrester | Pesticide residues |
| Belopp | Amount |
| Ben | Leg |
| Beredd fisk | Processed fish |
| Beräknad | Calculated; estimated |
| Besiktigad | Inspected |
| Beslut | Decision |
| Bestämmelseland | Country of destination |
| Besädd areal | Area sown |
| Besättning | Stock; herd |
| Besättningsstorlek | Size of stock |
| Bete | Pasture |
| Betesmark | Grazing land |
| Betesvall | Temporary grazings |
| Betmassa | Beet pulp |
| Betor | Beet |
| Bevarande | Preservation |
| Bevattning | Irrigation |
| Beviljad | Allowed |
| Bidrag | Grant; subsidy |
| Bidrag till | Contribution to |
| Binäring | Subsidiary enterprise |
| Biodling | Apiculture |
| Biodynamisk odling | Biodynamic farming |
| Biologisk | Biological |
| Biologisk mångfald och kulturmiljövärden | Biodiversity and cultural values |
| Bisamhälle | Bee colony |
| Bisyssla | Side-line occupation |
| Blandad | Mixed |
| Blandsäd | Mixed grain |
| Blomkål | Cauliflower |
| Blommor | Flowers |
| Bokföringsuppgifter | Accounts |
| Bortfall | Non-response |
| Bostad | Dwelling |
| Bostadsbyggnadsvärde | House building value |
| Bostadshus | Dwelling house |
| Branschindelning | Division in branches |
| Brukare | Holder; farmer |
| Bruna bönor | Brown beans |
| Brutto | Gross |
| Bruttonationalprodukt | Gross domestic product |
| Bruttoton | Gross tonnage |
| Buffel | Buffalo |

| | |
|-----------------------------|--|
| Byggnad | Building |
| Byggnadsinventarier | Inventories (building) |
| Byggnadsverksamhet | Construction activity |
| Byte | Exchange |
| Bänkgård | Frame; hotbed |
| Bär | Berries |
| Bärbuske | Berrybush |
| Bärgad (skörd) | Actual (yield) |
| Böcker | Books |
| Bönor | Beans |
| C | |
| Charkuterivaror | Cured meat and provision |
| Choklad- och chokladvaror | Chocolate and chocolate goods |
| Choklad- och konfektyrvaror | Sweets |
| Cirka; ca | About; around |
| Cistern | Cistern |
| Container | Container |
| D | |
| Dagar | Days |
| Dagsverke | Day's work |
| Definition | Definition |
| Definitiva uppgifter | Definite results |
| Deklaration | Declaration for income tax purposes |
| Del av | Part of |
| Delad | Separated |
| Delbranscher | Sub-branches |
| Deltagare | Participant |
| Delvis (ägd, arrenderad) | Partly (owned, held on lease) |
| Detaljhandel | Retail trade |
| Dikor | Suckler cows |
| Direktstöd | Direct support |
| Direktutbetalning | Direct payment |
| Diverse | Other; miscellaneous |
| Djur | Animal |
| Djurbesättning | Animal stock |
| Djurbidrag | Headage support, animal premium |
| Djurhållning | Animal husbandry |
| Djurhälsovård | Animal health service |
| Djurslag | Type of animal |
| Djurstallar | Building for livestock |
| Dos | Dose |
| Dricksvatten | Drinking-water |
| Dricksvattenanläggning | Drinking-water structure |
| Driftsriktning | Type of farming |
| Driftsöverskott | Operating surplus |
| Driv- och smörjmedel | (Consumption of) motor fuel and lubricants |
| Drivmedel | Motor fuel |
| Drycker | Beverages |
| Dryckesvaror | Beverages |
| Dräktig | Pregnant |
| Dvs. | That is; i.e. |
| Därav | Of which |
| Därunder | Less |
| Däröver | More |
| Dödsbo | Estate of a deceased person |
| E | |
| Efterlikvid | Final price adjustment |
| Egenföretagare | Self-employed person |
| Egentlig | Real; actual |
| Eget | Own |

| | |
|-------------------------------|-------------------------------------|
| Eget kapital | Own capital |
| Ē | Not |
| Ēj angivet | Not reported |
| Ekologisk djurhållning | Organic farming with animals |
| Ekologisk odling | Organic farming |
| Ekonomi | Economy |
| Ekonomibyggnad | Farm building |
| Ekonomibyggnadsvårde | Farm building value |
| Ekonomisk | Economic |
| Elektricitet | Electricity |
| Emballage | Packing |
| Energiskog | Energy forest |
| Enhet | Unit |
| Enkelt bolag | Partnership |
| Enkla | Simple |
| Enligt | According to |
| Ensilageväxter | Plants for silage |
| Ensilering | Ensilage |
| Enskild | Private |
| Ersättning; ersättningsbelopp | Compensation |
| Exekutiv | Executive |
| Exklusiv | Excluding |
| Exportör | Exporter |
| Extensifieringsbidrag | Aid for extensification |
| Extrapriser | Bargain prices |
| F | |
| Fabrikspotatis | Potatoes for processing |
| Faktorinkomst | Factor income |
| Faktorpris | Factor price |
| Familjemedlem | Member of the family |
| Fasta priser | Constant prices |
| Fastighet | Real estate |
| Fastighetsinnehav | Possession of real estates |
| Fastighetsreglering | Real allotment |
| Fastighetstaxering | Assessment of real estate |
| Felaktigt | Incorrect |
| Fett | Fat |
| Fetthalt | Fat content |
| Fisk | Fish |
| Fiskare | Fisherman |
| Fiske | Fishing |
| Fiskmjöl | Fish meal |
| Fiskprodukter | Fish products |
| Fjäderfå | Poultry |
| Fjäderfåkött | Poultry meat |
| Fjällsamebyar | Mountain sami villages |
| Fleråriga | Perennial |
| Flåsk | Pork |
| Foder | Feed |
| Foderblandning | Feed mixture |
| Foderförbrukning | Feed consumption |
| Fodermedel | Feedstuffs; feeds |
| Foderråvara | Fodder primary product |
| Fodersåd | Coarse grain |
| Foderväxt | Forage plant |
| Foderårter | Fodder peas |
| Fosfor | Phosphorus |
| Frakter | Freights |
| Frilandsareal | Area for cultivation on open ground |
| Frilandsodling | Outdoor cultivation |

| | |
|-----------------------------|----------------------------------|
| Fritidshästar | Spare-time horses |
| Frivillig | Voluntary |
| Frukt | Fruit |
| Frukträd | Fruit tree |
| Frånvaro | Absence |
| Främjande | For the promotion of |
| Frö | Seed |
| Fröburen | Seed born |
| Fröslag | Kind of seed |
| Frövall | Seed ley |
| Fysisk person | Natural person |
| Fång | Acquisition |
| Fånggröda | Laminitis |
| Fångst | Catch |
| Fångstmängd | Quantity |
| Får | Sheep |
| Fårkött | Mutton |
| Fältodlade köksväxter | Field grown vegetables |
| Färskt, kylt och djupfryst | Fresh, chilled and frozen |
| Född | Born |
| Föl | Foal |
| Fördelad | Distributed |
| Fördelning | Distribution |
| Före | Before |
| Föregående | Previous |
| Förekomma | Occur |
| Förening | Society; association |
| Företag | Holding; enterprise |
| Företagare | Employer; holder |
| Företagsinkomst, netto | Entrepreneurial income |
| Företagsnivå | Level of enterprises |
| Företagsstruktur | Structure of enterprises |
| Företagstyp | Type of holding |
| Förlust | Loss |
| Förmalning | Milling |
| Förpröva | Pre test |
| Församling | Parish |
| Första | First |
| Försålda mängder | Sold quantities |
| Försäljning | Sale |
| Försäljningsställe | Point of sale; outlet |
| Försörjningsbalans | Balance sheet of resources |
| Förvärv | Purchase |
| Förvärvsarbete (befolkning) | Economically active (population) |
| Förvärvsarbete | Gainful employment |
| Förvärvskälla | Source of income |
| Förädlad | Processed; refined |
| Förädling | Improvement; processing |
| Förädlingsvärde | Value added |
| Förändringar i djurkapital | Changes in livestock capital |
| G | |
| Galt | Boar |
| Generell | General |
| Genomsnittlig | Average |
| Get | Goat |
| Getkött | Goat's meat |
| Gifter | Poisons |
| Glas | Glass |
| Godis | Sweets |
| Godkänd | Approved |

| | |
|-----------------------------|---------------------------------------|
| Gram | Gram |
| Griskött | Pork |
| Grossist | Wholesale dealer; wholesaler |
| Grovfoder | Coarse fodder |
| Grupp(er) | Group(s) |
| Gryn | Hulled grain |
| Grädde | Cream |
| Gränsskydd | Marginal protection |
| Gräs | Grass |
| Gröda | Crop |
| Grödgrupp | Crop group |
| Grön | Green |
| Gröna växter | Green plants |
| Grönfoder | Green fodder |
| Grönsaker | Vegetables |
| Gurka | Cucumber; gherkin |
| Gylta | Gilt |
| Gåva | Gift |
| Gödkalv | Fattened calf |
| Gödsel | Fertilizer; manure |
| Götalands mellanbygder | Central districts in Götaland |
| Götalands norra slättbygder | Plains district in northern Götaland |
| Götalands skogsbygder | Forest districts in Götaland |
| Götalands södra slättbygder | Plains districts in southern Götaland |
| H | |
| Hallon | Raspberries |
| Halm | Straw |
| Handelsgödsel | Fertilizer |
| Handelsmarginaler | Margins by trade |
| Handjur | Male animal |
| Handjursbidrag | Male animal premiums |
| Hare | Hare |
| Havre | Oats |
| Hektar | Hectare |
| Hektarskörd | Yield per hectare |
| Hela riket | Whole of Sweden |
| Hela världen | The whole world |
| Helt ägd, arrenderad | Totally owned, held on lease |
| Helträda | Bare fallow |
| Helårs | Annual |
| Hemmaförbrukning | Household use |
| Hemmatillverkat | Home produced |
| Hemslakt | Home slaughter |
| Hjortdjur | Deer |
| Hondjur | Female animal |
| Honung | Honey |
| Husdjur | Livestock |
| Husdjurskötsel | Animal husbandry |
| Hushåll | Household |
| Hushållssvinn | Household waste |
| Huvudsyssla | Main occupation |
| Huvudtyp | Main type |
| Hälften av | Half of |
| Hälsovådlig | Insanitary |
| Hästar | Horses |
| Hästkött | Horse meat |
| Hö | Hay |
| Högst | At most |
| Höns | Fowls |
| Höst | Autumn |

| | |
|-------------------------------------|---|
| Höst- eller vinterbevuxen åkermark | Autumn- or wintergrown arable land |
| Höstkorn | Winter barley |
| Höstoljeväxter | Autumnsown oleiferous plants |
| Höstraps | Winter rape |
| Höstrybs | Winter turnip rape |
| Höstråg | Winter rye |
| Höststråsäd | Autumnsown cereals |
| Höstsådd | Autumn sown |
| Höstsäd | Winter grain |
| Höstvete | Winter wheat |
| I | |
| Icke | Not |
| Ilandföringar | Landings |
| Import | Imports |
| Importör | Importer |
| Indelning | Division |
| Industri | Industry |
| Industriell användning | Industrial use |
| Industristatistik | Industrial statistics |
| Industriändamål | Industrial purposes |
| Ingående lager | Balance brought forward |
| Inhemska | Domestic |
| Inklusive | Including |
| Inkommen | Received |
| Inkomst | Income |
| Inkomststöd | Income support |
| Inköp | Purchase |
| Inofficiell | Unofficial |
| Inre | Internal |
| Inrikeshandelsstatistiken | The domestic trade statistics |
| Inräknad | Included |
| Insektmedel | Insecticides |
| Insjö | Lake |
| Inte | Not |
| Integrerad svinproduktion | Integrated pig production |
| Internationell | International |
| Intäkter | Receipts; income; return |
| Intäktsfördelning | Breakdown of turnover |
| Inventarier (levande) | Livestock |
| Inventarier (döda) | Farm equipment |
| Inventering | Survey |
| Investering | Investment |
| Investeringsstyp | Type of investment |
| Invånare | Inhabitant |
| Invägd mjölk | Weight of delivered milk |
| Invägning | Weighing in |
| Isbergssallat | Iceberg lettuce |
| J | |
| Jakt och viltvård | Hunting and wild-life preservation |
| Jordbearbetningsredskap | Implements for tillage |
| Jordbruk | Agriculture; farming |
| Jordbrukare | Farmer |
| Jordbruksaktiviteter | Agricultural activities |
| Jordbruksfastighet | Agricultural real estate; farm property |
| Jordbruksinventering | Agricultural survey |
| Jordbrukslinje | Agricultural courses |
| Jordbruksmark | Agricultural area |
| Jordbrukspolitik, jordbrukspolitisk | Agricultural policy |
| Jordbruksreglerade livsmedel | Price regulated agricultural products |
| Jordbruksverket | Swedish Board of Agriculture |

| | |
|--------------------------|--------------------------------|
| Jordbruksvärde | Agriculture value |
| Jordbruksväxter | Agricultural plants |
| Jordgubbar | Strawberries |
| Julstjärna | Christmas-flower (Poinsettia) |
| Juridisk person | Juridical person |
| Jämförbar | Comparable |
| Jämförbarhet | Comparability |
| K | |
| Kadmiumhalt | Cadmium content |
| Kaffe | Coffee |
| Kaffeersättningar | Coffee substitute |
| Kakao | Cacao |
| Kalenderår | Calendar year |
| Kalium | Potassium |
| Kalk | Lime |
| Kalkammonsalpeter | Ammonium nitrate |
| Kalksalpeter | Calcium nitrate |
| Kalkylerad | Calculated |
| Kallblodig | Cold-blooded |
| Kalv; kalvar | Calf; calves |
| Kalvkött | Veal |
| Kameler | Camels |
| Kapitalkostnad | Cost of capital |
| Karens | Qualifying period |
| Kategori | Category |
| Kemiskt | Chemically |
| Kemisk-tekniska artiklar | Chemico-technical articles |
| K-mjök; konsumtionsmjök | Fluid milk |
| Knölar | Tubers |
| Kokos | Coconut |
| Kollektiva avgifter | Social taxes |
| Kommersiell verksamhet | Commercial activity |
| Kommun | Municipality; commune |
| Kompensationsbidrag | Support for less favoured area |
| Koncessionssamebyar | Concession samivillages |
| Kondensmjök | Condensed milk |
| Konfektyrvaror | Sweets |
| Konserv | Preserved food; tinned food |
| Konservärter | Processing peas |
| Konsumentprisindex | Consumer price index |
| Konsumtion | Consumption |
| Konsumtionsmjök | Fluid milk |
| Kontroll | Control |
| Kontrolluppgift | Salary statement |
| Kontrollverksamhet | Official control activity |
| Kor | Cows |
| Korn | Barley |
| Korrigerig | Correction |
| Kostnad | Cost |
| Kraftuttag | Power take-off |
| Kreatur | Livestock |
| Kronor | Swedish Kronor (SEK) |
| Krukväxter | Potted plants |
| Kryddor | Spices |
| Kräft- och blötdjur | Crustaceans and molluscs |
| Kull | Litter |
| Kultiverad betesmark | Cultivated natural pastures |
| Kurser | Training courses |
| Kvadratmeter | Square metre |
| Kvalitet | Quality |

| | |
|--------------------------|--------------------------------------|
| Kvantitet | Quantity |
| Kvarn | Mill |
| Kvartal | Quarter of a year |
| Kviga | Heifer |
| Kvinnor | Women |
| Kvinnlig | Female |
| Kväve | Nitrogen |
| Kyckling(ar) | Chicken(s) |
| Kålrötter | Swedish turnips |
| Källa (ursprung) | Source |
| Kämmjök | Buttermilk |
| Köksväxter | Vegetables |
| Kön | Sex |
| Köp | Purchase |
| Köpeskilling | Market price |
| Köpeskillingskoefficient | Market price coefficient |
| Köpfodermedel | Purchase feeding stuff |
| Köpkraftsparitet | Purchasing power parity |
| Körsbär | Cherries |
| Kött | Meat |
| Kött och köttvaror | Meat and products of meat |
| Köttfodermjöl | Meat meal |
| Köttkonserver | Canned meat |
| Köttras | Beef cattle |
| L | |
| Lager | Stock |
| Lagerändring | Change of stock |
| Lagfarna köp | Registered purchases |
| Lamm | Lamb |
| Lammkött | Lamb |
| Land | Country, land |
| Landareal | Area of land |
| Landskapsvård | Landscape preservation |
| Lantbruksnämnd | County agricultural board |
| Lantbruksregistret | The Farm Register |
| Lantbruksräkning | Census of agriculture |
| Lantbruksstatistik | Agricultural statistics |
| Lantras (svin) | Indigenous breed (pigs) |
| Lejd | Hired |
| Lejt arbete | Hired labour |
| Levande | Alive |
| Levande djur | Live animals |
| Leverans | Delivery |
| Leverantör | Supplier |
| Livsmedel | Food; foodstuffs; groceries |
| Livsmedelskvalitet | Food quality |
| Livsmedelssektor | Food sector |
| Livsmedelssäkerhet | Food safety |
| Livsmedelsändamål | Food purposes |
| Låg avkastning | Low yield |
| Låginkomstsatsning | Subsidies to holders with low income |
| Lån | Loan |
| Lånegaranti | Loan guarantee |
| Län | County |
| Länsgrupper | County groups |
| Lök | Onion |
| Lökblommor | Bulbous flowers |
| Löner | Wages |
| Löpande priser | Current prices |

M

| | |
|--------------------------------|--------------------------------------|
| Magert | Low-fat |
| Majs | Maize |
| Maka/make | Spouse |
| Malt- och läskedrycker | Malt liquors and soft drinks |
| Manlig | Male |
| Margarin | Margarine |
| Mark | Ground |
| Markanläggningar | Land improvements |
| Markinventarier | Inventories (ground) |
| Maskin | Machine |
| Material | Material |
| Matfett | Cooking fat |
| Matlök | Onion |
| Matpotatis | Table potatoes |
| Max värde | Maximum value |
| Med | With |
| Medelfetthalt | Average fat content |
| Medelinvägning | Average weighing in |
| Medelkoantal | Average number of cows |
| Medelslaktvikter | Average weight of carcasses |
| Medelstärkelsehalt | Average content of starch |
| Medeltal | Average |
| Medelvikt | Average weight |
| Medhjälpande familjemedlem | Assistant member of the family |
| Medhjälpare | Assistant |
| Medlem | Member |
| Mejeri | Dairy |
| Mejerihantering | Dairy husbandry |
| Mejerimjök | Dairy milk |
| Mejeriprodukter, mejerivaror | Dairy products |
| Mejerismör | Creamery butter |
| Melass | Molasses |
| Mellan | Between |
| Mellankalv | Fattened calf |
| Mellersta Sveriges skogsbygder | Forest districts in central Sweden |
| Melon | Melon |
| Mer än | More than |
| Mervärdeskatt | Value-added tax (VAT) |
| Micronäringsämnen | Micro nutritive substance |
| Milj. Kr | Millions of Swedish kronor (SEK) |
| Miljarder | Milliard, one thousand million |
| Miljö- och regionalstatistik | Environment- and Regional Statistics |
| Miljöavgift | Duty for the environment |
| Miljö kvalitet | Environmental quality |
| Miljöprogram | Programme for the environment |
| Miljöstöd | Aid schemes for the environment |
| Millimeter | Millimetre |
| Min värde | Minimum value |
| Mineral | Mineral |
| Mineralfodermedel | Mineral food; mineral supplement |
| Mineralgödsel | Fertilizer |
| Mink | Mink |
| Minskning | Decrease |
| Mjöl | Flour |
| Mjök | Milk |
| Mjölkvastning | Yield of milk |
| Mjölkboskapsbesättning | Dairy cattle |
| Mjölko | Dairy cow |
| Mjölkleverantörer | Suppliers to dairies |

| | |
|-----------------------------|------------------------------|
| Mjölksproducenter | Milk producers |
| Mjölproduktion | Milk production |
| Mjölkpulver | Milk powder |
| Mjölkraskorsning | Dairy cross breed |
| Mjölprodukter | Products of flour |
| Modersugga | Breeding sow |
| Moms (mervärdesskatt) | Value-added tax (VAT) |
| Morötter | Carrots |
| Motoreffekt | Horsepower at crankshaft |
| Mulåsnor och åsnor | Mules and asses |
| Månad | Month |
| Män | Men |
| Mängd | Quantity |
| Mödrar | Mothers |
| N | |
| Nationalräkenskaperna | National accounts |
| Nationellt | National |
| Naturligt jordbruksområde | Natural agricultural area |
| Nedre Norrland | Lower parts of Norrland |
| Netto | Net |
| Nettointäkt | Net receipt |
| Normskörd | Standard yield |
| Norra | Northern |
| Näringsgren | Branch of business |
| Näringskvalitet | Nutrition quality |
| Näringsämne | Nutritive substance |
| Närvarande | Present |
| Nöt | Cattle |
| Nötkreatur | Cattle |
| Nötkreatursskötsel | Livestock farming |
| Nötkött | Beef |
| O | |
| Obearbetad | Raw |
| Objektiv skördeuppskattning | Objective crop yield surveys |
| Obrukad åker | Untilled arable land |
| Och | And |
| Odlad | Grown; cultivated |
| Odling | Cultivation |
| Offentligt ägda | Publicly owned |
| Officiell | Official |
| Ogräsbekämpade arealer | Area treated with herbicides |
| Ogräsmedel | Herbicides |
| Okänd | Unknown |
| Olika | Different |
| Oliver | Olives |
| Oljehalt | Oil content |
| Oljelin | Lin seed |
| Oljevaxter | Oil seed; oil seed crops |
| Oljeväxtfön | Seeds from oleiferous plants |
| Oljor och fetter | Oil and grease |
| Omalet | Ungrounded |
| Omfattning | Size; scope |
| Område | Region |
| Omställning | Conversion |
| Omställningsstöd | Conversion grant |
| Omställningsåtgärder | Conversion measures |
| Omsättning | Turnover |
| Organisation | Organization |
| Orsaker | Causes |
| Ost | Cheese |

| | |
|-------------------------------|---------------------------------------|
| Ostmassa | Curd |
| Osäker | Uncertain |
| Outnyttjad åker | Unused arable land |
| Oxdjur | Bullock |
| P | |
| Partihandel | Wholesale trade |
| Partihandelns invägning | Amount delivered to wholesaler |
| Per | By |
| Personer | Persons |
| Plantor för vidare kultur | Plants for further cultivation |
| Plantskola | Nursery |
| Plantskolealster | Nursery plants |
| Plast | Plastic |
| Plommon | Plums |
| Postenkät | Postal inquiry |
| Potatis | Potatoes |
| Potatis för stärkelse | Potatoes for processing |
| Potatis- och rotfruktsredskap | Tools for potatoes and root-crops |
| Potatisodling | Potato-cultivation |
| Preliminära uppgifter | Preliminary results |
| Pris | Price |
| Pris- och marknadspolitik | Price- and market politics |
| Prisindex | Price index |
| Prisnivå | Price level |
| Prisregleringsavgift | Price regulation charge |
| Prisregleringsprisindex | Price regulation index |
| Prisstöd | Price support |
| Prisutveckling | Price development |
| Privat ägda | Privately owned |
| Procent | Per cent |
| Procentuell | Calculated as a percentage |
| Producentbidrag | Producer subsidy |
| Producentprisindex | Producer price index |
| Producerande | Producing |
| Produktion | Production |
| Produktionsgren | Branch of production |
| Produktionsinriktning | Branch of production |
| Produktionsmedel | Means of production |
| Produktionsmedelsprisindex | Cost price index |
| Produktionsområde | Production area |
| Produktionsvolymindex | Volume index of industrial production |
| Produktionsvärde | Gross output |
| Prognostiserad | Prognosticated |
| Protein | Protein |
| Proteinfodermedel | Protein food |
| Proteinhalt | Protein content |
| Provtäthet | Test frequency |
| Provyteskörd | Sample plot yield |
| Prydnadsväxter | Ornamental plant |
| Publicering | Publishing, publication |
| Purjolök | Leek |
| Pälsdjursskötsel | Fur farming |
| Päron | Pears |
| R | |
| Rabatter | Trade-discounts |
| Raps | Rape |
| Ras | Breed, stock |
| Rationalisering | Rationalization |
| Rationaliseringsinsatser | Rationalization measures |
| Redskap | Tools; implements |

| | |
|-----------------------|--------------------------------|
| Reducerad | Reduced |
| Regionala stöd | Regional grants |
| Registrerad | Registered |
| Rekryteringsdjur | Replacement animals |
| Relativ | Relative |
| Renar | Reindeer |
| Rennäring | Reindeer industry |
| Renrasig | Purebred |
| Rensköttsel | Reindeer husbandry |
| Representativ | Representative |
| Respektive | Respectively |
| Resultat | Result |
| Riksgenomsnitt | National average |
| Riksområde | Major region |
| Ris | Rice |
| Rosor | Roses |
| Rovdjursrivna | Torn by beast of prey |
| Rybs | Turnip rape |
| Rymd | Capacity, volume |
| Rådgivning | Counselling |
| Råg | Rye |
| Rågvete | Triticale |
| Råsprit | Crude alcohol |
| Råvara | Raw material |
| Räntenetto | Interest net |
| Rättad | Corrected |
| Räv | Fox |
| Rödbetor | Red beet |
| Rökt | Smoked |
| Rörelseidkare | Employer; owner of a firm |
| Rörelseintäkt | Operating income |
| Rörelsekostnad | Operating expense |
| Rötskadade | Decay damaged |
| S | |
| Saknas | Not available, missing |
| Sallat | Lettuce |
| Salt | Salt |
| Saluvärde | Market value |
| Sambo | Cohabiting man or woman |
| Sameby | Sami village |
| Sammanfatta | Summarize |
| Sammanräknad | Total |
| Sammansättning | Composition |
| Samtliga | Total |
| Sektorer | Sectors |
| Separat | Separately |
| Självförsörjningsgrad | Degree of self-sufficiency |
| Sjötransport | Sea transport; carriage by sea |
| Skadad | Injured |
| Skattad; uppskattad | Estimated |
| Skatteadministration | Income-tax administration |
| Skogförråd | Forest supply |
| Skogsbruket | Forestry |
| Skogsbärande mark | Forested ground |
| Skogsimpediment | Barren land |
| Skogsmark | Forest; woodland |
| Skogsplantor | Tree plants |
| Skogsägare | Forest owner |
| Skola | School |
| Skuld | Debt |

| | |
|----------------------------------|---------------------------------|
| Skummjölk | Skim milk |
| Skyddsgrödor | Barrier crop |
| Skyddszoner | Barrier zone |
| Skörd | Harvest; yield |
| Skördeskadeersättning och bidrag | Crop insurance compensation |
| Skördetröska | Combine |
| Slag | Kind; variety |
| Slakt | Slaughter; slaughtering |
| Slaktdjur | Slaughter animal |
| Slaktkropp | Carcass |
| Slaktkyckling | Slaughter chicken |
| Slaktsvin | Fattening pigs |
| Slam | Sludge |
| Slumpmässigt urval | Random sample |
| Slättervall | Temporary grasses |
| Slätteräng | Meadow |
| Slätköp | Purchase by relatives |
| Små | Small |
| Småbruk | Small sized holdings |
| Smågrisproduktion | Production of piglets |
| Smör | Butter |
| Smörjolja | Lubricating oil |
| Snittblommor | Cut flowers |
| Snittgrönt | Cut green |
| Socialförsäkring | Social insurance |
| Socket | Sugar |
| Socketbetor | Sugar beet |
| Socketbruken | Sugar mills |
| Sockethalt | Sugar content |
| Socketmajs | Sweet corn |
| Socketprodukter, sockervaror | Sugar products, sugar goods |
| Solrosfrö | Sunflower seed |
| Sort | Kind; variety |
| Spannmål | Cereals |
| Specialkurser | Special courses |
| Spridning | Spreading |
| Spritdrycker | Spirits |
| Spånadsväxter | Fibre plants |
| Spädgris | Sucking-pig |
| Spädkalv | Sucking-calf |
| Stadigvarande | Permanent |
| Stallgödsel | Manure |
| Standardtimmar | Standard man-hours |
| Starköl | Strong beer |
| Startstöd | Support to new establishments |
| Staten | Government; state |
| Statistiksystem | Statistic system |
| Statlig lånegaranti | Government loan security |
| Statlig stöd | Government support |
| Statsbidrag | Government subsidy |
| Sticklingar | Cuttings |
| Stickprovsundersökning | Sample survey |
| Storboskap | Cattle |
| Storkök | Catering |
| Storlek | Size |
| Storleksgrupp | Proportion size |
| Struktur | Structure; structural |
| Struktur- och regionalpolitik | Structural and regional support |
| Strålning | Radiation |
| Stråsäd | Cereal |

| | |
|-----------------------------|---|
| Stubb | Stubble |
| Studerande | Student |
| Stutar | Steers |
| Stärkelse | Starch |
| Stärkelsehalt | Content of starch |
| Stärkelsetillverkning | Starch production |
| Stöd | Support |
| Stöd till norra Sverige | Economic support to the north of Sweden |
| Stöd till smågrisproduktion | Economic support to the production of piglets |
| Stödnivå | Level of support |
| Större | Bigger |
| Subvention | Subsidy |
| Sugga | Sow |
| Suggbesättning | Stock of sows |
| Summa | Sum, total |
| Superfosfat | Super phosphate |
| Svampmedel | Fungus poison |
| Svarta vinbär | Black currants |
| Svaveldioxid | Sulphur dioxide |
| Svealands slättbygder | Plain districts in Svealand |
| Svin | Pig |
| Svinn | Waste; loss |
| Sysselsatt | Employed; occupied |
| Sådd | Sowing |
| Såld direkt till konsument | Sold from farm to consumer |
| Säd | Grain |
| Säljare | Seller |
| Sämre | Worse |
| Särskild | Special |
| Sötade | Sweetened |
| T | |
| Tackbidrag | Ewe premium |
| Tackor | Ewes |
| Taxerad | Assessed |
| Taxeringsenheter | Assessment units |
| Taxeringsuppgift | Income-tax statement |
| Taxeringsvärde | Assessed value |
| Te | Tea |
| Tidigare | Earlier |
| Tidpunkt | Time; date |
| Tillfällig | Temporary |
| Tillförsel | Supply |
| Tillgångar | Assets |
| Tillgänglig | Available |
| Tillverkare | Manufacturer |
| Tillverkning | Production |
| Tillväxt | Growth |
| Tjock grädde | Cream containing 40 per cent fat |
| Tjur | Bull |
| Tjänster (inom jordbruk) | Services (in agriculture) |
| Tobak | Tobacco |
| Tomater | Tomatoes |
| Ton | (Metric) ton |
| Torkad | Dried |
| Torkningskostnad | Cost of drying |
| Torrsubstans | Dry matter |
| Total | Total |
| Totalräknade uppgifter | Data from a census |
| Totalskörd | Total crop production |
| Totalundersökning | Total survey |

| | |
|-------------------------------|----------------------------------|
| Traktor | Tractor |
| Transport | Transport; conveyance |
| Transportredskap | Transport equipment |
| Träd | Tree |
| Träda | Fallow |
| Trädgård | Garden |
| Trädgårdsföretag | Horticultural enterprise |
| Trädgårdsodling | Horticulture; gardening |
| Trädgårdsprodukter | Garden produce |
| Trädgårdsräkning/-inventering | Census of horticulture |
| Trädgårdsväxter | Horticultural plants |
| Tröskning | Threshing |
| Tulpaner | Tulips |
| Tunn grädde | Cream containing 12 per cent fat |
| Tvål | Soap |
| Typ | Type |
| Typklassificering | Typology |
| Typologidata | Typology data |
| U | |
| Ull och fårskin | Wool and sheepskin |
| Underhåll | Maintenance |
| Undersökning | Survey |
| Ungdjur | Young cattle |
| Unghästar | Colts |
| Ungnöt | Young cattle |
| Uppfödning av kalvar | Breeding of calves |
| Uppfödning förlust | Raising losses |
| Uppgift | Information; figure |
| Uppskattad | Estimated |
| Uppvärmning | Heating |
| Ursprung | Origin |
| Ursprungsland | Country of origin |
| Urval | Sample |
| Urvalsbaserade uppgifter | Data from a sample survey |
| Urvalsundersökning | Sample survey |
| Utan | Without |
| Utanför | Outside |
| Utbetalning | Disbursement, payment |
| Utbildning | Education; training |
| Utgifter | Expenditures |
| Utgående lager | Balance carried forward |
| Utländt | Foreign countries |
| Utnyttja | Utilize |
| Utplanteringsväxter | Bedding-plants |
| Utrikeshandel | Foreign trade |
| Utröttningshotad | Endangered |
| Utrustning | Equipment |
| Utsäde | Seed |
| Utsädesmängd | Quantity of seed |
| Uttagen areal | Set aside land |
| Utträde | Withdrawal |
| V | |
| Vagnar | Carriages |
| Vall | Ley |
| Vall för fröskörd | Grass land for seed production |
| Vallbaljväxter | Leguminous plants on grass land |
| Vallfrö | Clover and grass seed |
| Vallgräs | Grass |
| Vallhö | Hay |
| Vallskörd | Yield from ley |

| | |
|-------------------------|---------------------------------|
| Vallväxter | Herbage plants |
| Vallålder | Age of ley |
| Valuta | Currency |
| Varav | Of which |
| Varuhus | Department store |
| Varukod | Commodity code |
| Varuslag | Type of goods |
| Vattenareal | Water area |
| Vattenhalt | Water content; moisture content |
| Vax | Bees wax |
| Vecka | Week |
| Vegetabilisk | Vegetable |
| Verksam substans | Active substance |
| Verksamhet | Activity |
| Vete | Wheat |
| Vetegryn | Hulled wheat |
| Vetekli | Wheat bran |
| Vetemjöl | Wheat flour |
| Veterinär | Veterinary |
| Veterinärbehandlad | Veterinary treated |
| Vicker | Vetches |
| Vidareförädling | Processing |
| Vikt | Weight |
| Vilt | Game |
| Vilthägn | Game brackets |
| Vin | Wine |
| Vindruvor | Grapes |
| Vinter | Winter |
| Vitkål | White cabbage |
| Vuxna | Adults |
| Vårkorn | Spring barley |
| Vårrops | Spring rape |
| Vårrys | Spring turnip rape |
| Vårstråsäd | Spring-sown cereals |
| Vårsådd | Spring-sown |
| Vårvete | Spring wheat |
| Våtmarker och småvatten | Wetlands |
| Vägd | Weighted |
| Värde | Value |
| Värdeändring | Change of value |
| Världsdel | Continent |
| Världsmarknadsprisindex | World market price index |
| Värphöns | Laying hens |
| Värpras | Laying hen |
| Växelkurs | Exchange rate |
| Växthus | Greenhouse |
| Växtnäringsämne | Plant nutrient |
| Växtodling | Crop husbandry |
| Växtperiod | Growing time |
| Växtprodukt | Vegetable product |
| Växtsjukdom | Plant disease |
| Växtskyddsmedel | Pesticides |
| Växtslag | Plant type |
| Växtsort | Variety |
| Y | |
| Yrkesmässig | Professional |
| Yrkesverksam | Economically active |
| Yta | Area |
| A | |
| Åker | Arable land |

| | |
|-----------------------------|--|
| Åkerareal | Area of arable land |
| Åkerbruk och boskapsskötsel | Crop and livestock farming |
| Åkerbönor | Field beans |
| Åkermark | Arable land |
| Ålder | Age |
| Åldersfördelning | Age structure |
| År | Year |
| Årskurs | Form |
| Återväxt | Second harvest (Harvest after first cut) |
| Åtgärd | Measure; act |
| Ä | |
| Ägare | Owner |
| Ägd | Owned |
| Ägg | Egg |
| Ägoslag | Type of land |
| Äldre | Older |
| Äpplen | Apples |
| Ärter | Peas |
| Ö | |
| Ökning | Increase |
| Överstiga | Exceed |
| Översyn | Inspection |
| Övre Norrland | Upper parts of Norrland |

Sakregister

Hänvisning till tidigare årgångar av Jordbruksstatistisk årsbok (JÅ) lämnas för vissa äldre undersökningar.

A

Administrativa områden bil 2
 Am- och dikobidrag, se Stöd
 Animaliska produkter
 export 261–264, 265–278
 import 261–264, 265–278
 konsumtion per person 279, 315, 284–286, 321
 priser 152–153, 170–172
 produktion 245–246, 251, 252–255
 Anläggningar
 antal cisterner för dieselojla m.m. JÅ 2000 50
 antal företag JÅ 1996 58
 för bevattning JÅ 1996 60
 för utfodring JÅ 1996 59
 för utgödsling JÅ 1996 59
 systemtäckdikning JÅ 1997 56
 Anläggningsstöd, se Stöd
 Annan mark
 areal 47
 definitioner 47
 Anställda (inom jordbruk), se Arbetskraft
 Arbetsbehov 32–33, 44
 Arbetskraft
 antal arbetstimmar i jordbruk 118, 124
 arbetsskador JÅ 2000 37–38
 avbytarverksamhet JÅ 1997 38
 förvärvsarbetande inom jordbruk, skogsbruk m.m. 117–119, 120–124
 olycksfall JÅ 2000 37–38
 sysselsatta i jordbruk 117, 122–124
 sysselsatta i skogsbruk JÅ 2000 32
 sysselsatta med trädgårdsodling JÅ 1997 32
 sysselsatta på trädgårdsföretag JÅ 1997 110
 åldersfördelning 117, 121
 Arbetsskador JÅ 2000 37
 Arbetstimmar, se Arbetskraft
 Areal
 annan mark 47
 arrenderad 31, 40
 betesmark 46, 51, 198, 203
 bevattnad JÅ 1996 60
 ekologisk 175–176, 186–187, 190
 fördelning efter företagarekategori JÅ 2000 21, 24
 företag efter storleksgrupper 31, 38–39
 internationella uppgifter 233, 234–235
 kemiskt ogräsbekämpad 193–194, 201, 212–214

markkarterad JÅ 1997 44
 odlade grödor 45–46, 49–50, 54–61
 skog JÅ 2000 13, 19
 åkermark 31, 40, 51–54
 ägd 31, 40
 Arealbidrag JÅ 2000 161–162
 Arealersättning, se Stöd
 Arrendepriser 153, 172–173
 Arrenderade företag 31, 40
 Avbytarverksamhet JÅ 1997 38
 Avelssvin, se Svin
 Avkastning per hektar, se Hektarskörd
 Avräkningsprisindex 156, 308–309, 160, 170, 314

B

Baggar, se Får och lamm
 Baljväxter
 antal företag 37, 56
 hektarskörd 64, 72
 odlad areal 45, 49, 54, 56
 priser 171
 totalskörd 65, 72
 utsäde, certifierat 125, 131
 Befolkning
 folkmängdens fördelning på glesbygd och tätort JÅ 1997 29
 förvärvsarbetande inom jordbruk m.m. 117–118, 120
 jordbrukarnas åldersfördelning 117, 121
 Bekämpningsmedel 125–126, 189–190, 132, 197, 207–210
 bekämpningsmedelsrester 294–296, 298–299
 Bensin, se Drivmedel
 Besädd areal
 potatis, slåttervall, spannmål JÅ 1998 89
 Besättningsstorlek
 får 88, 97, 103–104
 höns 89, 97, 111–112
 mjölkkor 88, 97, 99, 1001
 nötkreatur 97
 svin 88–89, 97, 106–109
 Betat utsäde JÅ 2000 53–54
 Bete, se Betesmark och Betesvall
 Betesmark
 areal 45, 187, 194, 51, 199
 definition 47 JÅ 2000 41
 Betesvall
 antal företag 31, 37, 58
 odlad areal 46, 58–59

- Betodling, se Sockerbetor
 Bevattnad areal JÅ 1996 60
 Bevattningsanläggningar
 antal företag JÅ 1996 60
 Bevattningsmaskiner JÅ 1996 61
 Bidrag, se Stöd
 Biodling
 antal bisamhällen 110
 antal medlemmar i Sveriges Biodlares
 Riksförbund 85, 110
 honung 85, 110
 vax JÅ 1996 153
 Biologiska mångfald och kulturmiljövärden 138–
 141, 143, 146–148
 Blandsäd
 antal företag JÅ 2000 69
 ekologisk odling 176, 186, 188
 hektarskörd 70
 odlad areal 45, 55
 totalskörd 66, 71
 utsäde, certifierat 125, 131
 Blommor, se Trädgårdsodling
 Bokföringsuppgifter, se Jordbruksekonomiska
 undersökningen
 Broiler, se Slaktkycklingar
 Brukningsenhet(er), se Företag
 Bruna bönor
 antal företag 56
 odlad areal 56
 stöd 136–137, 139
 Bruttonationalprodukt
 jordbruk 151, 161
 privat konsumtion 321
 Brödsäd
 odlad areal JÅ 1999 67
 Bufflar JÅ 2000 193
 Byggnadsverksamhet
 djurplatser, ny- och tillbyggda JÅ 1996 55
 djurstallar, ny- och tillbyggda JÅ 1997 52
 förprovade djurstallar 125, 130
 lagerbyggnader och maskinhus, ny- och
 tillbyggda JÅ 1996 57
 lagerlokaler, ny- och tillbyggda
 JÅ 1996 57
 medelyta i nybyggda djurstallar
 JÅ 1996 54
 nyuppförda kreatursplatser JÅ 1996 55
 Byggnadsvärde, se Fastighetstaxering
 Bänkgård
 antal företag 79, 82, 85–86
 skörd 79, 85
 yta 79, 82, 85–86
 Bär, se Trädgårdsodling
 Bärgad skörd (per hektar) 63–64, 70, 72–74
- C**
 Campylobacter 295–296, 302, 306
 Certifierat utsäde 125, 131
- Certifiering 175–178, 179–185
 Chinchilla
 antal JÅ 2000 138
 antal uppfödare JÅ 2000 138
 Cisterner, antal JÅ 2000 50
 Cisternvolym JÅ 2000 50
- D**
 Dagsverken, se Arbetskraft
 Demeterförbundet 175
 Dieselolja, se Drivmedel
 Direktstöd, se Stöd
 Djurbidrag, se Stöd
 Djurförsäkring JÅ 1997 188
 Djurplatser
 antal ny- och tillbyggda JÅ 1996 55
 Djursjukdomar JÅ 2000 114, 132
 Djurstallar, se Byggnadsverksamhet
 Driftsriktning 32, 35, 42–44
 Driftsledare 118, 124
 Dricksvatten
 dricksvattenanläggningar 293–294, 295,
 297, 303
 Drivmedel
 cisterner JÅ 2000 50
 förbrukning JÅ 1997 71–72
 priser 152–153, 171
 Dödsfall, se Olycksfall i jordbruket JÅ 2000
 37–38
- E**
 EAA
 ekonomisk kalkyl för jordbruket 151–152,
 154–155, 162–163
 Ekologisk djurhållning 177, 184–185
 Ekologisk odling
 hektarskörd 176–177, 188–189
 odlad areal 175–176, 186–187, 190
 totalskörd 176–177, 188–189
 Ekologisk produktion 175–177, 178–190
 Ekologisk produktionsform 140, 143, 146–148
 Ekonomibyggnadsvärde, se Fastighetstaxering
 Eldningsolja, se Drivmedel
 Elever JÅ 2000 175
 Energitillförsel JÅ 1997 158
 Ensilageväxter (och grönfoder) areal 46,
 54, 58
 Ersättningsbelopp JÅ 1997 187
 Ersättningsberäkningar JÅ 1997 187
 Ersättningsområden, se Skördeområden
 Europeiska unionen
 förädlingsvärde jordbrukets JÅ 1997 202
 husdjursskötsel 216, 228–231
 jordbruksareal 215, 220–226
 jordbruksföretag antal 215, 221–222
 livsmedelskonsumtion 315, 318, 322–323
 livsmedelspriser 315–316, 319, 324–327

- mervärdesskatt 316, 328
skogsmark JÄ 2000 182
statistiksystem 216
stöd till jordbruket 135–142, 143–150
sysselsättning 215, 218–219
totalskördar 215–216, 223–227
trädgårdsodling 216, 227
växtodling 215–216, 223–226
- EU-stöd, se Stöd
- Export
förädlade livsmedel 262, 274
levande djur 262, 267, 269, 271–272, 277–278
jordbruksvaror och livsmedel 262, 265, 267, 269, 271, 274, 277–278
- Extensifieringsbidrag, se Stöd
- Extensiv vall JÄ 2003 135
- F**
- Fabrikspotatis, se Potatis
- Faktorpris JÄ 2000 144, 151
- Fastighetspriser 153–154, 157, 160, 173–174
- Fastighetstaxering
antal enheter med bostad JÄ 2000 47
antal enheter med ekonomibyggnader JÄ 2000 47
basvärde medelväde 174
basvärde totalt JÄ 2000 45
byggnadsvärden JÄ 2000 44–45
- Fetthalt i mjölk 246, 254
- Fjäderfä, se även Höns
priser 171
produktion 245, 251, 253
- Flerårig vallodling 143
- Fläsk
priser 170
produktion 245, 240–241, 251, 253, 258
- Foderblandningar
produktion 126, 133–134
- Fodermedel
produktion 126, 133–134
- Foderråvara 295, 300
- Fodersäd
odlad areal JÄ 1999 69
- Foderarter, se Ärtor
- Folkmängd, se Befolkning
- Fosfor 126, 191–193, 133, 198–199, 205–206, 209
- Fotogen JÄ 1997 71
- Friland
antal företag 79, 81–84
areal 79, 81–84
ekologisk odling 177, 190
skörd 79, 85
- Frukt, se Trädgårdsodling
- Frövall 58
- Fånggrödor 140, 143
- Får och lamm
antal 87–88, 94–97, 102–103
antal företag 87–88, 97, 104
besättningsstorlek 88, 97, 103–104
fårkontroll JÄ 2000 119–120
priser 171
rasfördelning JÄ 2000 119–120
slakt 245, 232, 240–241, 252, 258
- Förbrukning (inköp) av
bekämpningsmedel 125–126, 189–190
driv- och smörjmedel JÄ 1997 71–72
kraftfoder 126, 133–134
livsmedel 280, 292
maskiner och redskap 125, 129
mineralgödsel 126
växtnäringsämnen 126, 133
växtskyddsmedel, se Bekämpningsmedel
- Föreningsrörelse
lantbrukarnas avräkningsvärden med producenter JÄ 2000 178
medlemmar JÄ 2000 177–178
organisation JÄ 2000 178
- Företag
antal arrenderade 31, 40
antal ägda 31, 40
besättningsstorlek djur 88–89, 97, 99, 101, 103–104, 106–109, 111–112
brukningsform 31, 40
definition 33
företagarekategori JÄ 2000 20
husdjur av olika slag 32, 41
intäkter och kostnader 152, 155, 164–167
odling av olika grödor 31, 37, 45–46, 49–50, 55–61
storleksgrupper skogsmarkareal JÄ 2000 13, 22
storleksgrupper åkerareal 31, 38–39
trädgårdsodling 79–86
- Företagare
definition 33
- Företagsregister, se Lantbruksregistret
- Förmalning JÄ 2000 139
- Förmögenheter i jordbruket
netto JÄ 1996 184
totala JÄ 1996 184
- Försäkring
hagelskada JÄ 1997 187
husdjur JÄ 1997 188
skördeskada JÄ 1997 187
- Försäkringsbelopp JÄ 1997 187–188
- Försörjningsbalans
brödsäd JÄ 2000 139
fodersäd JÄ 2000 140
kött och fläsk JÄ 2000 141
potatis JÄ 2000 140
spannmål JÄ 1996 157
- Förvärvsarbete, se Arbetskraft
- Förädlingsvärde 151, 161

- G**
 Galtar, se Svin
 Garage JÅ 1996 57
 Getter
 antal 88, 96, 229, 238–239
 antal företag 97
 produktion 232, 240–241, 258
 Grisar, se Svin
 Grädde
 produktion 232, 255
 Grödor, se respektive gröda
 Grönfoder- och ensilageväxter
 areal 46, 54, 58
 Grönsaker, se Trädgårdsodling
 Gödselbehållare JÅ 1996 59
 Gödselmedel 126, 191–192, 198, 205–206, 208
 Gödselplatta JÅ 1996 59
- H**
 Hagelskadeförsäkring JÅ 1997 187
 Handelsingödsel, se även Mineralgödsel
 internationella uppgifter JÅ 2000 196
 kostnad till baspris 159
 Handjursbidrag 137, 143–144
 Havre
 antal företag JÅ 2000 69
 ekologisk odling 176, 186, 188
 hektarskörd 70
 normskörd 68, 77
 odlad areal 45, 49–50, 54–55
 priser 171
 skördetidpunkt JÅ 1997 100
 sätidpunkt JÅ 1997 100
 totalskörd 65, 69, 71
 utsäde, certifierat 125, 131
 växtperiodens längd JÅ 1997 101
 Hektarskörd
 efter potatisodlingens storlek
 JÅ 2000 87
 efter vallålder JÅ 1997 91
 oljeväxter inkl. oljelin 64, 73
 potatis, potatis för stärkelse 64, 75
 slättervall 64, 74
 sockerbetor 64, 75
 spannmål 63, 70
 ärter 63–64, 72
 Helträda
 areal 46, 49, 54, 61
 Honung 89, 114
 Husdjur
 antal 87–91, 92–96, 98–99, 102–103,
 105–107, 110–111, 113–115, 238–239
 antal företag 87–91, 97, 100–101, 104,
 108–109, 112
 försäkrade djur JÅ 1997 188
 produktion 240–241, 245–246, 251, 252–
 255, 258
 slakt 245, 252–253
 Husdjursförsäkring JÅ 1997 188
 Hästar
 antal 89, 113, 238–239
 antal företag 97
 antal hästhållare 89, 113
 försäkrade djur JÅ 1997 188
 köttproduktion JÅ 2000 141
 priser 152–153, 171
 Hö, se Slättervall
 Höns
 antal 87, 89, 94–96, 110–111, 238–239
 antal företag 87, 89, 97, 112
 besättningsstorlek 89, 97, 111–112
 Höstraps, se Oljeväxter
 Höstrybs, se Oljeväxter
 Höstråg, se Råg
 Höstsådd areal JÅ 2000 68, 72
 Höstvetete, se Vete
 Hötork JÅ 1996 58
- I**
 Import
 förädlade livsmedel 261, 273
 jordbruksvaror och livsmedel 261, 265, 267–
 268, 270, 275–276
 levande djur 261, 267–268, 270, 272,
 275–276
 Index
 avräkningsprisindex 152–153, 156,
 307–309, 170, 172, 314
 harmoniserat index för konsumentpriser
 316, 319, 327
 konsumentprisindex 152–153, 156–157,
 307–309, 170, 310, 312–314
 livsmedelskonsumtion 315, 318, 322–323
 livsmedelspriser 307, 315, 310, 312–314,
 319, 324–327
 prisregleringsprisindex JÅ 2000
 155, 157
 producentprisindex 152–153, 156, 307–309,
 170, 314
 produktionsmedelsprisindex 152–153, 156,
 307–309, 170, 314
 världsmarknadsprisindex JÅ 1998 155
 Införselavgifter JÅ 1995 197
 Inkomst av näringsverksamhet 152, 169
 Inkomster, utgifter m.m. 151–152, 162–169
 Inkomster i jordbruket, se Intäkter i jordbruket
 Inkomststöd JÅ 2000 162
 Inköp (förbrukning) av, se Förbrukning av
 Inre rationalisering JÅ 1996 167, 174
 Insektsmedel
 förbrukning 193, 194, 201, 211–214
 Inseminationer JÅ 2000 113
 Internationella uppgifter, se även Europeiska
 unionen
 animalieproduktion 233, 240–241

- förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk 233, 242–243
 handelsgödsel, förbrukning JÅ 2000 196
 husdjur 233, 238–239
 livsmedel 315–317, 318–328
 maskiner och redskap JÅ 2000 195
 mervärdesskatt 316, 328
 totalskörd 233, 236–237
 traktorer JÅ 2000 195
 åkerarealens användning 233, 234–235
 ägoslagsfördelning JÅ 2000 190
 Intervention JÅ 2000 163
 Intäkter i jordbruket
 per företag 152, 164–169
 totala 151–152, 159, 161–163
 Intäkter i skogsbruket per företag 165, 167
 Investeringsstöd 141, 149–150
 Invägd mjölk 245–246, 254–255
- J**
 Jordbrukarhushållens inkomst 152, 168–169
 Jordbrukarnas taxerade inkomster 152, 169
 Jordbrukets sektorskalkyl, se EAA
 Jordbrukets befolkning, se Befolkning
 Jordbruksekonomi 151–158, 159–174
 Jordbruksekonomiska undersökningen 152, 155, 164–167
 Jordbruksfastighet
 priser 153–154, 173–174
 taxeringsvärden 157
 ägarekategori JÅ 1997 46
 Jordbruksmaskiner 125, 129
 Jordbruksnämnden, se Jordbruksverket
 Jordbrukspolitik 135
 Jordbruksräkning, se Lantbruksregistret
 Jordbruksverket bil 3
 Jordbruksvärde JÅ 2000 44
 Jordförvärvslån JÅ 1996 190
- K**
 Kadmium 193, 200
 Kalium 126, 191–192, 133, 198, 205–207
 Kalkningsmedel 193, 200
 Kalkoner
 antal 87, 89, 96, 110
 antal företag 97
 Kalvar
 kalvningsresultat JÅ 2000 111
 köttproduktion 245, 252
 priser 152–153, 171
 slakt 245, 252
 Kameler JÅ 2000 193
 Kemiskt bekämpade arealer 193–194, 201, 212–214
 Kompensationsbidrag 138, 143, 145
 Konsumentprisindex 156–157, 307–309, 160, 170, 310, 312–314
 Konsumtion av livsmedel
 försäljningsvärde 280, 289–290
 konsumtionsutgifter 280, 291–292
 näringsinnehåll 279–280, 287–288
 per person 279–280, 315, 284–286, 318, 323
 Konsumtionsmjölk
 priser 171, 311
 produktion 246, 232, 255
 Kontrollmätningar JÅ 1997 223
 Kontrollverksamheter JÅ 2000 109–111, 119–120, 129–131
 Kor, se Nötkreatur
 Korn
 antal företag 49 JÅ 2000 69
 ekologisk odling 176, 186, 188
 hektarskörd 63, 70
 normskörd 68, 77
 odlad areal 45, 49–50, 54–55
 priser 171
 skördetidpunkt JÅ 1997 100
 såtidpunkt JÅ 1997 100
 totalskörd 65, 69, 71
 utsäde, certifierat 125, 131
 växtperiodens längd JÅ 1997 101
 Korrigeringstal JÅ 1998 89
 Kostnader i jordbruket
 per företag 152, 155
 totala 151–152, 154–155, 161–163
 Kostnader i skogsbruket
 per företag 155, 165, 167
 Kraffoder, se Fodermedel
 KRAV 175–177, 178–185
 Kultiverad betesmark
 definition 46
 Kvalitet bil 3
 Kvigor och kvigkalvar, se Nötkreatur
 Kväve 126, 191–193, 194–196, 133, 198–199, 202, 205–207, 209
 Kycklingar, se Höns
 Köksväxter, se Trädgårdsodling
 Köpeskilling för fastigheter 154, 173–174
 Köpeskillingkoefficient 154, 174
 Kött och köttvaror
 export 262, 267, 269, 271, 274, 277
 import 261, 267–268, 270, 273, 275
 konsumtion 279–280, 315, 283–286, 320
 produktion 245, 232, 240–241, 251–254
 258
 Köttboskapskontroll
 anslutning JÅ 2000 112
 kalvningsresultat JÅ 2000 111
- L**
 Ladugårdar, se Byggnadsverksamhet
 Lamm, se Får och lamm
 Landareal JÅ 2000 190
 Lantbrukets föreningsrörelse JÅ 2000 177–178

Lantbruksnämndernas verksamhet, se
Länsstyrelsernas lantbruksverksamhet
Lantbruksregistret
allmänt bil 1
Lantbruksräkning 33–34, se även
Lantbruksregistret
Lantbruksstyrelsen, se Jordbruksverket
Lantbruksutbildning JÅ 2000 175–176
Lin, se Oljelin
Livsmedel
arbetsställen 246, 256–257
export och import 261–264, 265–268
försäljningsvärde 280, 289–290
industriproduktion 246, 258
internationella uppgifter 315–317, 318–328
konsumtion per person 279–280, 315,
284–286, 318, 321, 323
konsumtionsutgifter 280, 292
kvalitet JÅ 2005 289–290, 291–292
priser 307–309, 310–314
stöd 142, 150
sysselsättning 246–247, 256–257, 259–260
säkerhet 293–296, 297–306
Länsstyrelsernas lantbruksverksamhet
fastighetsinnehav JÅ 2000 174
kursverksamhet JÅ 2000 176

M

Majs
hektarskörd 72
odlad areal 234–237
skördad areal 223, 225
totalskörd 72
Markkarterad areal JÅ 1997 44
Maskiner
fördelning efter företagets drifts-
inriktning JÅ 1996 65
inköp av maskiner och redskap 125, 129
Matpotatis, se Potatis
Medlemskap i ekonomiska föreningar
JÅ 2000 177–178
Mejerier
antal 245–246, 254
Mejerivaror
priser 171
produktion 246, 232, 255, 258
Melass, priser 171
Miljöstöd, se Stöd
Mineralgödsel, se även Handelsgödsel
förbrukning 191–192, 205–206, 208
försäljning 198
växtnäringsämnen 191–192, 209
Mink
antal 89, 114
antal uppfödare 114
Mjök
användning 246, 255
avkastning per ko 240–241 JÅ 2000 110

fetthalt 254
invägd mjök 245–246, 254–255
konsumtion 279, 285, 320
mjölkpulverproduktion 246, 255
pris 171
produktion av mejerivaror 246, 255, 258
proteinhalt 254
Mjölkboskapskontroll
antal kor och besättningar JÅ 2000 109
kalvningsresultat JÅ 2000 111
medelavkastning JÅ 2000 110
utgångna kor JÅ 2000 111
Mjölkkvot JÅ 2000 166
Mjölkleverantörer 216, 245–246, 230, 254
Mjökproduktion
antal företag 88, 97, 100
antal mejerier 245–246, 254
antal mjölkleverantörer 245–246, 254
användning 246, 255
invägd mjök 245–246, 254–255
produktion 246, 251, 255, 258
Mjölkpulverproduktion 246, 255
Modersuggor, se Svin
Mulåsnor och åsnor JÅ 2000 193

N

Nationalräkenskaper 151, 161
Nationella stöd 136, 138, 143, 145
Naturligt jordbruksområde bil 2
Nederbörd JÅ 1997 224
Normskördar 64, 64, 77–78
Normskördevärde JÅ 1996 194
Nybyggnadsverksamhet, se Byggnads-
verksamhet
Nötkreatur
antal 87–88, 92–93, 96, 98–99, 238–239
antal företag 32, 41–42, 97, 100–101
besättningsstorlek 97, 99
försäkrade djur JÅ 1997 188
insemination JÅ 2000 113
köttboskapskontroll JÅ 2000 112
köttproduktion 245–246, 240–241, 251, 258
mjölkboskapskontroll JÅ 2000 109–111
priser 171
rasfördelning JÅ 2000 110
sjukdomar JÅ 2000 114
slakt 245, 232, 252

O

Obrukad åker
areal 46, 54, 61
Ogräsmedel
antal hektardoser 194, 201, 211
behandlad areal 193–194, 212–213
genomsnittlig hektardos JÅ 2003 187
total använd mängd 193–194, 212–213
Oljelin

- antal företag 57
 hektarskörd 64, 73
 odlad areal 46, 57
 totalskörd 65, 73
 utsäde 131
- Oljevaxter**
- antal företag 49, 57
 ekologisk odling 176, 186
 hektarskörd 64, 73
 normskördar 68, 78
 odlad areal 45–46, 49–50, 54, 57
 oljehalt JÅ 2000 85
 totalskörd 65, 69, 73
 utsäde, certifierat 125, 131
- Olycksfall i jordbruk JÅ 2000 37–38**
- Områdesindelning**
- administrativa områden bil 2
 karta över produktionsområdesindelningen bil 2
 naturliga jordbruksområden bil 2
 produktionsområden bil 2
 riksområden bil 2
 skördeområden bil 2
- Omställningsareal JÅ 2000 162**
- Omställningsstöd JÅ 2000 162**
- Ost**
- priser JÅ 1997 170
 produktion 246, 232, 251, 255, 258
- P**
- Partipris, se Priser**
- Pesticider 294, 296, 304**
- Plantskolealster, se Trädgårdsodling**
- Potatis**
- antal företag 46, 49, 60
 ekologisk odling 176–177, 187, 189
 för stärkelse 46, 64, 60, 75–76, 78, 171
 försörjningsbalans JÅ 2000 139–140
 hektarskörd 64, 75
 konsumtion 279, 286
 normskördar 68, 78
 odlad areal 46, 49–50, 54, 60
 odlingarnas storlek JÅ 2000 75
 priser 171
 skördetidpunkt JÅ 1997 100
 spill JÅ 1996 99
 sättningsstidpunkt JÅ 1997 100
 totalskörd 66, 75
 utsäde, certifierat 125, 131
 vidareförädling JÅ 2000 140
- Premieinkomster JÅ 1997 187–188**
- Priser**
- animalier 152–153, 171
 arrende 153, 172–173
 drivmedel 152–153, 171
 handelsgödsel 152–153, 171
 jordbruksmark 153–154, 173
 lantbruksenheter 154, 174
 mejerimjolk 171
 traktorer 171
 vegetabilier 152–153, 171
 ägg 171
- Prisindex, se Index**
- Prisregleringsprisindex JÅ 2000 155, 157**
- Prisstöd 142, 150**
- Producentpriser, se Priser**
- Producentprisindex 156, 160, 170**
- Produktion**
- bivax JÅ 1996 153
 byggnader 125, 130
 djurplatser JÅ 1996 55
 ekologisk 176–177, 187–189
 foderblandningar 126, 133–134
 honung 89, 114
 kött och fläsk 245–246, 240–244, 251, 252–253, 258
 mjölk 245–246, 240–241, 251, 254–255, 258
 oljevaxter 64–65, 73
 råspnit JÅ 2000 140
 slaktkroppar 245, 252–253
 sockerbetor 64, 66, 75
 spannmål, slättevall, baljväxter och potatis 63–66, 69–78
 stärkelse JÅ 2000 140
 trädgårdsvaxter 79, 83, 85
 ägg 245, 240–241, 253, 258
- Produktionsmedel 125–128, 129–134**
- Produktionsmedelsprisindex 156, 160, 170**
- Produktionsområden bil 2**
- PSE-tal JÅ 2000 161**
- Pälsdjur**
- antal 89, 114
 antal uppfödare 114
 sysselsatta med pälsdjursskötsel JÅ 2000 32
- Päron**
- antal företag 84
 antal träd 79, 84
 odlad areal 79, 84
- Q**
- Quality Genetics JÅ 2000 129–131**
- R**
- Raps, se Oljevaxter**
- Raser**
- nötkreatur JÅ 2000 110–112
 svin JÅ 2000 130
 tackor JÅ 2000 119, 121
- Redskap 125, 129**
- Reduceringstal, se Korrigeringstal**
- Regionala stöd 138, 143, 145**
- Rennäring**
- antal företag 115
 antal renar 89, 115

- antal renägare 115
- antal samebyar 115
- slakt 245, 254
- statligt stöd 136, 142–143, 150
- Riksområden bil 2
- Ris 234–237
- Rybs, se Oljeväxter
- Råg
 - antal företag 49
 - ekologisk odling 176, 186, 188
 - förmalning, lager JÅ 1996 157
 - hektarskörd 70
 - normskörd 68, 77
 - odlad areal 45, 50, 55
 - priser 171
 - skördetidpunkt JÅ 1997 100
 - såtidpunkt JÅ 1997 100
 - totalskörd 65, 71
 - utsäde, certifierat 125, 131
- Rågvete
 - antal företag 49
 - ekologisk odling 176, 186, 188
 - hektarskörd 70
 - odlad areal 45, 50, 55
 - totalskörd 65, 71
 - utsäde, certifierat 125, 131
- Råsprit och stärkelse
 - tillverkning av JÅ 2000 140
- Räv
 - antal 114
 - antal uppfödare 114
- S**
- Salmonella
 - djurbesättningar 295–296, 300
 - foderproduktion 294–296, 300, 305
 - infektion 295–296, 301
 - provtagning 294–296, 305
- Sametinget 90–91, 115
- Sektorskalkyl, jordbrukets, se EAA
- Silo JÅ 1996 58
- Sjukdomar
 - nötkreatur JÅ 2000 114
 - svin JÅ 2000 132
- Självförsörjningsgrad 315, 321
- Självrisk vid skördeeskada JÅ 1997 187
- Skador
 - olycksfall JÅ 2000 37–38
- Skadeutbetalningar JÅ 1997 187–188
- Skogar, se Skogsmark
- Skogsbruk
 - antal sysselsatta JÅ 2000 32
 - arbetsåtgång JÅ 1996 36
- Skogsbruksvärde JÅ 2000 44–46
- Skogsimpedimentsvärde JÅ 2000 44
- Skogsmark
 - antal företag JÅ 2000 22
 - areal JÅ 2000 23–24
 - definition 46–47
 - fördelning på företagarekategorier JÅ 2000 24
 - fördelning på storleksgrupper JÅ 2000 22–23
- Skogsstatistik JÅ 1996 220
- Skolor
 - eftergymnasiala skolor JÅ 2000 175–176
 - gymnasieskolor JÅ 2000 175
 - universitet JÅ 2000 175–176
- Skulder (och tillgångar) JÅ 1997 174
- Skörd
 - bivax JÅ 1996 153
 - ekologisk 176–177, 187–189
 - hektarskörd 63–64, 70, 72–75
 - honung 89, 114
 - normskörd 64, 68, 77–78
 - skördetidpunkt JÅ 1997 100–101
 - totalskörd 65–66, 69, 71–75
- Skördeområden bil 2
- Skördeskadeskydd
 - allmänt JÅ 1997 187
 - ersättningar JÅ 1997 187
 - finansiering JÅ 1997 187
 - självrisk JÅ 1997 187
- Skördetidpunkt JÅ 1997 100–101
- Skördetröska JÅ 2000 51
- Slakt
 - antal slaktkroppar 252–253
 - marknadsförd slakt JÅ 2000 141
 - medelslaktvikter JÅ 2000 114, 121, 131
 - produktion av kött och fläsk 258
 - slaktade kvantiteter 252–253
 - slaktjurspriser 171
- Slaktkycklingar 253
- Slaktvikter 252–254
- Slättervall
 - antal företag 46, 49, 58
 - bärgningsförluster JÅ 1996 96
 - ej utnyttjad areal 61
 - ekologisk odling 176, 187
 - hektarskörd 64, 74
 - normskörd JÅ 1998 88
 - odlad areal 46, 50, 58–59, 74
 - skördetidpunkt JÅ 1997 100
 - totalskörd 65–66, 74
 - återväxt 64, 74
- Slätterängar 139, 143, 146–147
- SMAK 175
- Smittkälla 295
- Smågrisproduktion
 - investerings- och startstöd JÅ 2003 139
- Smör
 - priser JÅ 1996 178
 - produktion 232, 255, 258
- Sockerbeter
 - antal företag 49, 60
 - hektarskörd 64, 75
 - normskörd 68, 78

odlad areal 46, 50, 54, 60
 priser 171
 sockerhalt 76
 totalskörd 66, 75
 utsäde, certifierat 125, 131
 Solskenstid JÄ 1997 225
 Sorghum 234–237
 Spannmål
 antal företag per gröda JÄ 2000 69
 antal företag per län 55
 försörjningsbalans JÄ 2000 139
 hektarskörd 63, 70
 normskörd 68, 77
 odlad areal 45, 49–50, 54–55
 priser 171
 skördetidpunkt JÄ 1997 100–102
 spill (vid skörd) JÄ 1996 95
 såtidpunkt JÄ 1997 100–102
 totalskörd 65, 69, 71
 utsäde, certifierat 125, 131
 Spannmålstork JÄ 1996 58
 Spill vid (skörd)
 potatis JÄ 1996 99
 spannmål JÄ 1996 95
 Standardtimmar 32, 44
 Startstöd 141, 149
 Statlig lånegaranti JÄ 1996 184
 Strukturstöd, se Stöd
 Stutar, se Nötkreatur
 Stärkelse
 stärkelsehalt 76
 tillverknings av JÄ 2000 140
 Stöd
 anläggningsstöd 137
 arealersättning 135–136, 143–144
 djurbidrag 135–136, 143
 energigrödor 136–137, 143–144
 extensifieringsbidrag 143
 direktstöd 143
 gårdsstöd 135–136, 143–144
 investeringsstöd 141, 149–150
 kompensationsbidrag 138, 143, 145
 kontrakterad stärkelsepotatis 137, 143–144
 kvalitetscertifiering 137
 mervärden i jordbruket 137
 miljöersättningar 138–141, 143, 146–148
 mjölkbidrag 137–138, 143–144
 prisstöd m.m. till rennäring 142, 150
 proteingrödor 136, 143–144
 regionalt stöd 138, 143, 145
 startstöd 141, 149
 strukturstöd 141, 149
 stödrätt 135–136
 utrotningshotade husdjursraser 139, 143, 147
 vallodling 140, 143
 Suggkontroll, se Svin
 Suggor, se Svin
 Svin

antal 87–89, 92, 96, 101–107
 antal företag 87–89, 97, 108–109
 besättningsstorlek 88–89, 97, 106–109
 fläskproduktion 258
 försäkrade djur JÄ 1997 188
 priser 171
 sjukdomar JÄ 2000 132
 slakt 245, 232, 253
 suggkontroll JÄ 2000 129–131
 svinstamkontroll JÄ 2000 129
 Sysselsättning, se Arbetskraft
 Systemtäckdikning JÄ 1997 56
 Såtidpunkt JÄ 1997 100–102

T

Tackbidrag 143
 Tackor, se Får och lamm
 Taxerade nettointäkter, inkomster 168–169
 Taxeringsenheter JÄ 2000 44–45
 Taxeringsvärden (för jordbruksfastigheter) JÄ 2000 44–45
 Temperatur JÄ 1997 225
 Tjurar och tjurkalvar, se Nötkreatur
 Tomtmarksvärde JÄ 2000 44–45
 Totalbefolkning JÄ 1997 29
 Totalskörd
 internationella uppgifter 236–237
 oljevaxter 65, 73
 potatis 66, 75
 slättervall, första skörd 65–66, 74
 sockerbetor 66, 75
 sorghum, majs, ris 236–237
 spannmål 65, 69, 71
 Traktorer
 antal 125, 129
 effekt 125, 129
 inköp 125, 129
 pris 171
 Trindsäd 64
 Trädgårdsodling
 antal företag 79, 81–86
 antal sysselsatta JÄ 1997 32
 areal 79–80, 81–86
 ekologisk odling 175–177, 190
 KRAV 177, 180, 182–183
 skörd 79, 83, 85, 227
 trädgårdsräkning/inventering 80
 Typklassificering 33
 Täckdikad areal JÄ 1997 56
 U
 Undervisning, se Lantbruksutbildning
 Ungnöt, se Nötkreatur
 Utbildning, se Lantbruksutbildningen
 Utgifter i jordbruket m.m. 151–152, 162–167
 Utrikeshandel

jordbruksprodukter och livsmedel 261–264, 265–278

Utrotningshotade husdjursraser, se Stödåtgärder

Utsäde
betat JÅ 2000 54
certifierat 131

Utsädesmängd för spannmål 131

V

Vall, se Slättervall (Betesvall)

Vall till fröskörd 58

Vallbaljväxter
certifierat utsäde 125, 131

Vallgräs
certifierat utsäde 125, 131

Vax JÅ 1996 153

Vegetabiliska produkter
export 262, 265, 267, 269, 271, 274, 277–278
import 261, 265, 267–268, 270, 273, 275–276
konsumtion 279–282, 283–286
priser 171
produktion 63–68, 69–78, 236–237, 258

Vete
antal företag 49 JÅ 2000 67, 69
ekologisk odling 176, 186, 188
hektarskörd 63, 70
normskörd 68, 77
odlad areal 45, 55
priser 171
skördetidpunkt JÅ 1997 100
sätidpunkt JÅ 1997 100
totalskörd 65, 69, 71
utsäde, certifierat 125, 131
växtperiodens längd JÅ 1997 100–101

Vetekli
priser 170

Vicker (och foderärter)
odlad areal 56

Vilt
köttproduktion 245, 254

Vitsenap 179, se även Oljeväxter

Värraps, se Oljeväxter

Värrybs, se Oljeväxter

Värråg, se Råg

Värvete, se Vete

Våtmarker 140, 143, 148

Världsmarknadsprisindex JÅ 1998 155

Växthus
byggnadssätt JÅ 1997 108
ekologisk odling 177, 190
KRAV 183
odling 79, 85–86
yta 81–82, 183

Växtnäringsämnen
mineralgödsel 126, 133, 198, 205–206, 208

Växtperiod JÅ 1997 101–102

Växtskyddsmedel, se Bekämpningsmedel

A

Åker
arealens användning 45–47, 48–61
definition 46
fördelning på företagarekategorier JÅ 2000 21
fördelning på storleksgrupp 45, 52–53
internationella uppgifter 233, 234–235
systemtäckdikad areal JÅ 1997 56
ägd respektive arrenderad areal 40

Åkerbönor 45, 56

Åkervärde JÅ 2000 45

Åldersfördelning 117, 119, 121

Åsnor och mulåsnor JÅ 2000 193

Återväxt på slättervall 74

Ä

Ägarkategorier inom jordbruk JÅ 2000 14

Ägd åker 31, 40

Ägda företag 31, 40

Ägg
beviljade investeringsstöd 150
export 267–269, 271, 277
import 267–268, 270, 275
indextal för delposter i avräkningsprisindex 171
partihandelns invägning 245, 253
produktion 254, 232, 253, 258
produktionsvärde 162

Ägoslag
annan mark 47 JÅ 2004 46
betesmark 45, 47, 51, 54
skogsmark 45, 47, 51
åkermark 45–46, 51
övrig mark JÅ 1997 204

Äpplen
antal företag 84
antal träd 79, 84
odlad areal 79, 84

Ärter
antal företag 49, 56
ekologisk odling 176–177, 187, 189
hektarskörd 63–64, 72
odlad areal 56
totalskörd 65, 72
utsäde, certifierat 125, 131

Ö

Öppet odlingslandskap 139, 143, 146–147

Jordbruksstatistisk årsbok 2008

med data om livsmedel

Yearbook of agricultural statistics

including food statistics

Boken ger en samlad redovisning av den svenska jordbruksstatistiken med uppgifter om företagsstruktur, arbetskraft, maskiner, växtodling, husdjursskötsel, ekonomiska förhållanden m.m. Den ger dessutom ett sammandrag av den viktigaste statistiken inom livsmedelsområdet. Vissa internationella jämförelser görs också.

Årsboken innehåller resultat från undersökningar utförda av SCB, Jordbruksverket och andra myndigheter samt av branschorganisationer. Förutom sifferuppgifter för län och större områden lämnas beskrivningar av undersökningarnas uppläggning och information om var utförligare redovisningar finns. I anslutning till varje kapitel ges också en del kommentarer till vad statistiken visar.

ISSN 1654-4382 (online)

ISSN 0082-0199 (print)

ISBN 978-91-618-1443-5 (print)

Publikationstjänsten:

E-post: publ@scb.se, tfn: 019-17 68 00, fax: 019-17 64 44. Postadress: 701 89 Örebro.

Information och bibliotek: E-post: information@scb.se, tfn: 08-506 948 01, fax: 08-506 948 99.

Försäljning över disk, besöksadress: Biblioteket, Karlavägen 100, Stockholm.

Publication services:

E-mail: publ@scb.se, phone: +46 19 17 68 00, fax: +46 19 17 64 44. Address: SE-701 89 Örebro.

Information and Library: E-mail: information@scb.se, phone: +46 8 506 948 01, fax: +46 8 506 948 99.

Over-the-counter sales: Statistics Sweden, Library, Karlavägen 100, Stockholm, Sweden.